Bundel - Beeldvormende raadsbijeenkomst van 28 juni 2023

1 INFORMATIEMARKT (wordt niet uitgezonden)

1.a 19.45 - 20.45 uur: Informatiemarkt
Tijdens deze informatiemarkt is er gelegenheid (ambtelijk) adviseurs technische vragen te stellen over de geagendeerde raadsvoorstellen.

1.b 20.45 - 21.00 uur: Pauze en gelegenheid voor ontmoeting

2 PLENAIRE BEELDVORMENDE RAADSBIJEENKOMST (wordt uitgezonden)

2.a 21.00 uur: Opening

3 BIJ DE RAAD AAN TAFEL
Inwoners kunnen met de aanwezige raadsleden in gesprek over niet-geagendeerde onderwerpen of hun mening geven over de geagendeerde onderwerpen.
Aanmelding is vereist. Zie punt 6 voor meer informatie.

3.a Niet-geagendeerde onderwerpen
Inwoners kunnen met de aanwezige raadsleden in gesprek over onderwerpen die niet zijn geagendeerd, maar wel betrekking hebben op de gemeente Oldambt en haar taken. Hiervoor is maximaal drie kwartier beschikbaar; een kwartier per persoon.
Aanmelding is vereist. Zie punt 6 voor meer informatie.

3.b Geagendeerde onderwerpen
Inwoners kunnen hun mening geven over de onderwerpen die zijn geagendeerd. Hiervoor is maximaal een uur beschikbaar; vijf minuten per persoon. Als er meer dan twaalf aanmeldingen zijn, zal de spreektijd per persoon evenredig worden verdeeld.
Aanmelding is vereist. Zie punt 6 voor meer informatie.

4 Beeldvorming over voorliggende raadsvoorstellen
De aanwezige raadsleden en fractieondersteuners krijgen de mogelijkheid om de portefeuillehouder(s) beeldvormend te bevragen op de voorliggende raadsvoorstellen.

4.a Raadsvoorstel inzake Zienswijze conceptbegroting 2024 van het SOZOG (42419-2023)
- 4a Raadsvoorstel inzake Zienswijze conceptbegroting 2024 van het SOZOG
- 4a.1 Brief van Sozog aan de gemeenteraden
- 4a.2 SOZOG jaarstukken 20222
- 4a.3 concept Begroting SOZOG 2024
- 4a.4 Grondstoffenmonitor

4.b Raadsvoorstel inzake Vaststellen bestemmingsplan 'Blijhamsterstraat 5/5a Winschoten' (46044-2023)
- 4b Raadsvoorstel inzake bestemmingsplan 'Blijhamsterstraat 5/5a Winschoten
- 4b.1 Bestemmingsplan toelichting
- 4b.2 Bestemmingsplan regels
- 4b.3 Bestemmingsplan verbeelding
- 4b.4 Bijlage toelichting
- 4b.5 bijlage regels

4.c Raadsvoorstel inzake Wijziging GR Publiek Vervoer, jaarstukken 2022 en Meerjarenbegroting 2024-2027 GR Publiek Vervoer (46673-2023)
- 4c Raadsvoorstel inzake Wijziging GR Publiek Vervoer, jaarstukken 2022 en Meerjarenbegroting 2024-2027 GR Publiek Vervoer
- 4c.1 Bestuursbesluit Jaarstukken 2022 PV
- 4c.2 Controleverklaring wg Jaarstukken 2022 PV
- 4c.3 Jaarstukken 2022 Publiek Vervoer
- 4c.4 Accountantsverslag wg Jaarstukken 2022 PV
- 4c.5 Bestuursbesluit Ontwerpbegroting 2024 PV
- 4c.6 Ontwerpbegroting 2024-2027 PV
- 4c.7 Bestuursbesluit Wijziging GR PV
- 4c.8 Geldende GR Publiek Vervoer
- 4c.9 Brief BZK inzake wijziging WGR
- 4c.10 Ontwerp wijzigingstabel GR PV
- 4c.11 Ontwerpbesluit wijziging GR PV
- 4c.12 Ontwerpregeling wijziging GR PV

4.d Raadsvoorstel inzake Ambitiedocument Sportvoorzieningen (44682-2023)
- 4d Raadsvoorstel inzake Ambitiedocument Sportvoorzieningen
- 4d.1 Bijlage A 2023 Ambitiedocument Sportvoorzieningen

4d.2 Bijlage B 20230522 Rapport ICS Adviseurs onderzoek nieuwe sporthal en zwembad gemeente Oldambt
4d.3 Bijlage C a. 2023 KNLTB Vergelijking kosten veel voorkomende baansoorten over 30 jaar Feb
4d.4 Bijlage C b. 2023 Projectplan HCW gasloos en duurzaam
4d.5 Bijlage C c. 2021 Startnotitie omni-sportpark St. Vitusholt Winschoten
4d.6 Bijlage C d. 2023 Plan Stichting MFC De Hardenberg
4d.7 Bijlage C e. 2023 Scheemda visie omnisportpark
4d.8 Bijlage C f. 2023 Verenigd Nieuwolda - Visie ambitiedocument en intentieverklaring 11-04-2023
4d.9 Bijlage C g. 2023 Intentieverklaring samenwerking sport Bad Nieuweschans

4.e Raadsvoorstel inzake Koersdocument Sociaal Domein Oldambt 2023-2027 (45302-2023)
4e Raadsvoorstel inzake Koersdocument Sociaal Domein Oldambt 2023-2027
4e.1 Koersdocument Sociaal Domein Oldambt 2023-2027 gemeente Oldambt

4.f Raadsvoorstel inzake Vaststellen startnotitie Omgevingsvisie (46028-2023)
4f Raadsvoorstel inzake Vaststellen startnotitie Omgevingsvisie
4f.1 Startnotitie Omgevingsvisie Oldambt

4.g Raadsvoorstel inzake Aanvullend krediet uitbreiding de Campus te Winschoten (46247-2023)
4g Raadsvoorstel inzake Aanvullend krediet uitbreiding de Campus te Winschoten
4g.1 Onderbouwing meerkosten bouwbudget 11 april 2022

4.h Raadsvoorstel inzake Fonds Toekomstbestendig Wonen (48158-2023)
4h Raadsvoorstel inzake Fonds Toekomstbestendig Wonen
4h.1 Verordening Verzilverlening gemeente Oldambt
4h.2 Blad productinformatie-SVn-verzilverlening
4h.3 Voorbeeldlijst maatregelen
4h.4 NPG projectvoorstel
4h.5 Definitief advies NPG
4h.6 Wijzigingsvoorstel Fonds Toekomstbestendig Wonen
4h.7 Reactie wijzigingsverzoek Toekomstbestendig wonen

4.i Raadsvoorstel inzake Verordening Stimuleringslening Maatschappelijk Vastgoed en Detailhandel gemeente Oldambt 2023 (43892-2023)
4i Raadsvoorstel inzake Stimuleringslening Maatschappelijk Vastgoed en Detailhandel gemeente Oldambt 2023
4i.1 Verordening Stimuleringslening Maatschappelijk Vastgoed en Detailhandel gemeente Oldambt

4.j Raadsvoorstel inzake Kadernota 2024-2027 (48375-2023)
4j Raadsvoorstel Kadernota 2024-2027
4j.1 Kadernota 2024-2027
4j.2 Investeringslijst 2024-2033
4j.3 Begrotingscirculaire 2024-2027 van de Provincie

5 VERVOLGPROCES betreffende de voorliggende raadsvoorstellen
Per raadsvoorstel wordt het vervolgproces bepaald. De keuzemogelijkheden zijn:
- nogmaals beeldvormend behandelen (gemotiveerd)
- agenderen voor het oordeelsvormende gedeelte van de raadsvergadering
- agenderen voor het besluitvormende gedeelte van de raadsvergadering

5.a Vervolgproces raadsvoorstel Zienswijze conceptbegroting 2024 van het SOZOG

5.b Vervolgproces raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsplan ‘Blijhamsterstraat 5/5a Winschoten’

5.c Vervolgproces raadsvoorstel Wijziging GR, jaarstukken 2022 en Meerjarenbegroting 2024-2027

5.d Vervolgproces raadsvoorstel ambitiedocument sportvoorzieningen

5.e Vervolgproces raadsvoorstel Koersdocument Sociaal Domein Oldambt 2023-2027

5.f Vervolgproces raadsvoorstel Vaststellen startnotitie Omgevingsvisie

5.g Vervolgproces raadsvoorstel Aanvullend krediet uitbreiding de Campus te Winschoten

5.h Vervolgproces raadsvoorstel Fonds Toekomstbestendig Wonen

5.i Vervolgproces raadsvoorstel Verordening Stimuleringsleding Maatschappelijk Vastgoed en Detailhandel gemeente Oldambt 2023

5.j Vervolgproces raadsvoorstel Kadernota 2024-2027

Wilt u “bij de raad aan tafel”, dan kunt u zich tot één dag voor deze beeldvormende raadsbijeenkomst aanmelden bij de raadsadviseur Jeroen Bottema: griffie@gemeente-oldambt.nl onder vermelding van het onderwerp of agendapunt dat u wilt bespreken. Na aanmelding wordt u geïnformeerd over de werkwijze. De vergaderstukken kunt u bekijken op www.gemeente-oldambt.nl/gemeenteraad.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Zienswijze conceptbegroting 2024 van het SOZOG
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 juni 2023
Datum raadsvergadering	12 juli 2023
Zaaknummer	42419-2023:854332
Steller	Bernard Meulman
Portefeuillehouder(s)	Jurrie Nieboer
Medeverantwoordelijke(n)	

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	Het Samenwerkingsverband afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost-Groningen (SOZOG) is een gemeenschappelijke regeling tussen 5 gemeenten, te weten: Midden-Groningen, Pekela, Oldambt, Stadskanaal en Veendam. Het SOZOG is opgericht in de jaren ’70, met als doelstelling de gezamenlijke verwerking van afval.
Voorgesteld raadsbesluit	**De raad besluit:** geen zienswijze in te dienen over de conceptbegroting 2024 van het SOZOG.
Samenvatting	Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) wordt de raad in de gelegenheid gesteld een zienswijze over de conceptbegroting 2024 van het SOZOG in te dienen. De vastgestelde begroting moet voor 1 augustus 2023 bij Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen zijn ingediend. In de conceptbegroting van het SOZOG gaat het om geringe lasten die door de deelnemende gemeenten moeten worden betaald. Voor de gemeente Oldambt betreft dit € 8.831,00.
Bijlage(n)	1. Brief van SOZOG aan de gemeenteraden 2. SOZOG jaarstukken 2022 3. Concept begroting SOZOG 2024 4. Grondstoffenmonitor
AVG	Nvt

TOELICHTING

Inleiding

Op 10 mei 2023 heeft het samenwerkingsverband SOZOG aan de raden van de deelnemende gemeenten de ontwerpbegroting 2024 en de jaarrekening 2022 toegezonden.
Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) wordt de raad in de gelegenheid gesteld een zienswijze over de conceptbegroting 2024 van het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen (SOZOG) naar voren te brengen.
De vastgestelde begroting moet voor 1 augustus 2023 bij Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen zijn ingediend.
De gemeenten, die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling SOZOG, worden in de gelegenheid gesteld hun op- en/of aanmerkingen in te brengen.

Motivatie

In de conceptbegroting van het SOZOG gaat het om geringe lasten die door de vijf deelnemende SOZOG-gemeenten moeten worden betaald. Voor de gemeente Oldambt betreft dit € 8.831,00. De conceptbegroting 2024 geeft geen aanleiding tot het maken van op- en/of aanmerkingen. Ter informatie is tevens de jaarrekening 2022 bijgevoegd.

Binnen het SOZOG wordt momenteel een discussie gevoerd over de toekomst. De discussie gaat onder andere over het punt of een gemeenschappelijke regeling wel het juiste instrument is voor samenwerking. De intentie is uitgesproken om de gemeenschappelijke regeling op te heffen wanneer het gezamenlijke contract voor de verwerking van restafval afloopt. Dit is uiterlijk 31 december 2027. Bij de aanbesteding voor een nieuw gft-contract is al rekening gehouden met een andere basis van het SOZOG. Daarbij heeft SOZOG aanbesteed maar is er per gemeente een overeenkomst gesloten.

Sinds 2021 wordt samengewerkt in een nieuwe vorm analoog aan de Drentse samenwerking in Markerein verband. Het betreft een verbrede samenwerking, waarbij alle relevante onderwerpen op het gebied van afval- en grondstoffen van huishoudens, duurzaamheid en circulariteit aan de orde kunnen komen. Gemeenten hebben de keuze om wel of niet deel te nemen aan bepaalde projecten en aanbestedingen. Voorbeelden van samenwerking zijn gezamenlijke aanbestedingen en het delen van kennis over afvalverwerking. In 2025 zal de huidige vorm van samenwerken in de ‘’nieuwe stijl’’ worden geëvalueerd om te bepalen of het gewenste resultaat is bereikt en of er verder wordt gegaan met de samenwerking of niet.

Een van de resultaten van de nieuwe samenwerkingsvorm is het opstellen van een grondstoffenmonitor waar de ontwikkeling van de afvalscheiding overzichtelijk is weergegeven en wordt vergeleken met de buurgemeenten en andere kentallen. De grondstoffenmonitor van 2022 is ter informatie bijgevoegd.

Betrokkenheid (externe) partners

De andere deelnemende gemeenten van het SOZOG kunnen uiteraard zienswijzen indienen over de conceptbegroting. De verwachting is dat dit niet zal gebeuren.

Consequenties

De omvang van de SOZOG-begroting 2024 is € 39.090,00. De geraamde kosten betreffen secretariaatskosten, administratiekosten, advieskosten en de kosten van een accountant.

De totale bijdrage van de gemeente Oldambt in 2024 is geraamd op € 8.831,00 naar rato van inwoneraantal. Dit bedrag wordt opgenomen in onze gemeentelijke begroting 2024. De kosten worden gedekt uit de afvalstoffenheffing.

De jaarlijkse lasten in de meerjarenbegroting 2025-2027 van het SOZOG worden geraamd op:
2025 € 40.265,00
2026 € 41.470,00
2027 € 42.715,00

Vervolg

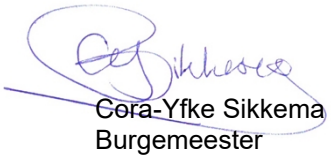
Het besluit van de raad wordt medegedeeld aan het Algemeen Bestuur van het SOZOG.

Winschoten, 30 mei 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 mei 2023

gelet op artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen

Besluit

geen zienswijze in te dienen over de conceptbegroting 2024 van het SOZOG.

Winschoten, 12 juli 2023

De raad van de gemeente Oldambt,

Datum raadsvergadering
12 juli 2023

Onderwerp
Zienswijze conceptbegroting 2024 van het SOZOG

Agendapunt

Zaaknummer
42419-2023

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen

Correspondentieadres: Postbus 140, 9500 AC Stadskanaal
tel. (0599) 631 631
e-mailadres: gemeente@stadskanaal.nl

Gemeenteraden van de SOZOG gemeenten

uw kenmerk
uw brief van

Stadskanaal, 10 mei 2023

ons kenmerk JD/2023/conpt.begr2024
bijlagen 3
onderwerp conceptbegroting 2024 SOZOG en jaarrekening 2022 SOZOG

Geachte heer, mevrouw,

Op grond van artikel 35, lid 1 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) ontvangt uw raad, minimaal acht weken voor de behandeling in het Algemeen Bestuur, een exemplaar van de conceptbegroting 2024 van het Samenwerkingsverband afvalstoffenverwijdering Oost en Zuidoost Groningen (SOZOG).

Tevens ontvangt u ter kennisgeving de jaarrekening 2022. De conceptbegroting 2024 en de jaarrekening 2022 worden, na ontvangst van uw reactie, aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling aangeboden.

De behandeling van bovengenoemde stukken in het AB-SOZOG is gepland in week 28 (10 – 14 juli) vanwege de aanlevering van de definitieve stukken aan GS. Wanneer alle reacties zijn ontvangen, kan een definitieve vergadering van het Algemeen Bestuur SOZOG worden ingepland voor de vaststelling.

Mocht u nog vragen hebben dan kunt u, tijdens kantooruren, contact opnemen met de heer K.J. Dijk, via het algemene telefoonnummer (0599) 631 631.

Met vriendelijke groet,

De heer K.J. Dijk
Secretaris SOZOG

Jaarstukken 2022
Samenwerkingsverband Afvalstoffen-verwijdering Oost- en Zuidoost Groningen

deJong&Laan

Accountants Belastingadviseurs

Jaarstukken 2022

8 mei 2023

Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering
Oost- en Zuidoost Groningen
Postbus 140
9500 AC STADSKANAAL

Inhoudsopgave

1 Jaarverslag **4**

2 Jaarrekening **8**
2.1 Balans per 31 december 2022 8
2.2 Overzicht van baten en lasten over 2022 10
2.3 Algemene toelichting 11
2.4 Toelichting op de balans 13
2.5 Toelichting op het overzicht van baten en laten 15
2.6 Bezoldiging bestuurders 16

3 Overige gegevens **17**
3.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 17

1 Jaarverslag

Algemeen

Doelstelling
Het Samenwerkingsverband afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost-Groningen (SOZOG) is opgericht met als doelstelling een doelmatige en vanuit het oogpunt van duurzaamheid en milieuhygiëne verantwoorde wijze van verwijdering van afvalstoffen binnen het samenwerkingsgebied.
Het SOZOG heeft tot taak de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op dit gebied te behartigen en beheert de lopende contracten.

Bestuurlijke Structuur en Organisatie.
Het SOZOG is een gemeenschappelijke regeling tussen vijf gemeenten, te weten:
- Midden-Groningen
- Oldambt
- Pekela
- Stadskanaal
- Veendam

Algemeen bestuur
Het Algemeen Bestuur bestaat uit de volgende personen:
- De heer G. Borgesius, gemeente Stadskanaal, voorzitter
- Mevrouw P. Nieland, gemeente Midden-Groningen
- De heer J. Nieboer, gemeente Oldambt
- De heer R. Kuiper, gemeente Pekela
- De heer B. Wierenga, gemeente Veendam

Het AB heeft eenmaal vergadert op 14 december 2022.

Secretaris
- De heer K.J. Dijk, gemeente Stadskanaal

Dagelijks Bestuur
Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de voorzitter de heer G. Borgesius, gemeente Stadskanaal,
de heer B. Wierenga, gemeente Veendam en mevrouw P. Nieland, gemeente Midden-Groningen.

Per 21 maart 2023 is mevrouw P. Nieland van de gemeente Midden-Groningen uitgetreden uit het algemeen en dagelijks bestuur.

Technisch overleg (TO)
Het technisch overleg telt één lid per deelnemende gemeente. Het technisch overleg bestaat uit de volgende personen:
- De heer J. Spiegelaar, gemeente Midden-Groningen
- De heer B. Meulman, gemeente Oldambt
- De heer M. Jonker, gemeente Pekela
- De heer E.L. Pereira, gemeente Stadskanaal
- De heer M. Wildeboer, gemeente Veendam

Administratie
De administratie wordt gevoerd door de gemeente Stadskanaal.

Resultaat van de jaarrekening
Het resultaat van de jaarrekening is neutraal, het saldo van de baten en lasten wordt met de deelnemende gemeente verrekend. In 2022 bedraagt dit € 5.347,-, dit bedrag is toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.
Voor het Overzicht van Baten en Lasten wordt verwezen naar hoofdstuk 2 Jaarrekening.

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandscapaciteit
Het SOZOG heeft geen eigen vermogen. Gezien de aard en omvang van de risico's wordt weerstandscapaciteit in de vorm van een algemene reserve niet noodzakelijk geacht.

Risico's
In de afgesloten afvalverwerkingscontracten zijn de volgende artikelen met betrekking tot de aansprakelijkheid van het SOZOG opgenomen.

Risicoparagraaf OGAR-contract tot en met 31 maart 2022 (artikel 5 Aansprakelijkheid en verzekering)

- De partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van zijn verplichting(en) is tegenover de andere Partij aansprakelijk voor vergoeding van de door deze Partij geleden of te lijden schade, welke verband houdt met de activiteiten en leveringen die door Opdrachtnemer dienen te worden verricht ter uitvoering van deze overeenkomst.
- Tot de schadevergoeding behoort in ieder geval vermogensschade en ander nadeel.
  Vermogensschade omvat zowel geleden verlies als gederfde winst.
  Als vermogensschade komen mede voor vergoeding in aanmerking:
  a. Redelijke kosten ter voorkoming of beperking van schade;
  b. Redelijke kosten ter vaststelling van schade en aansprakelijkheid;
  c. Redelijke kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte.
  Tevens komen alle kosten die Partij maakt voor herstel van eventuele schade of voor het alsnog uitvoeren van de Opdracht door een derde voor vergoeding in aanmerking.
- De aansprakelijkheid wordt gelimiteerd tot € 1.000.000,- per gebeurtenis. Hierbij wordt een reeks van samenhangende gebeurtenissen als één gebeurtenis beschouwd. Deze beperking van aansprakelijkheid vervalt in geval de schade is veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van (personeel van) Partij of door haar ingezette derden. De partij die in zijn verplichtingen tekortschiet vrijwaart de andere Partij voor eventuele aanspraken van derden op vergoeding van de schade.
- Partijen dragen er zorg voor dat zij adequaat verzekerd zijn en blijven gedurende de looptijd van de overeenkomst voor de wettelijke en beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheid.

Risicoparagraaf contract met PreZero Energy Roosendaal B.V. (voorheen Suez ReEnergy Roosendaal B.V.) (artikel 8 Aansprakelijkheid)

1. Opdrachtgever is aansprakelijk voor de schade die Opdrachtnemer of derden lijden of zullen lijden, veroorzaakt door het afval tot het moment van acceptatie, als bedoeld in artikel 5 van deze Overeenkomst.

2. Met inachtneming van het daaromtrent gestelde in lid 1, is Opdrachtgever niet aansprakelijk voor schade die als gevolg van deze Overeenkomst wordt geleden, tenzij die schade het gevolg is van toerekenbare tekortkoming, grove schuld of opzet van Opdrachtgever.

3. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle directe schade die door Opdrachtgever of door ingeschakelde derden wordt geleden voortvloeiende uit de uitvoering van de werkzaamheden ingevolge deze Overeenkomst gemaximeerd tot het verzekerde bedrag per gebeurtenis zoals genoemd in lid 5 van dit artikel.

4. Opdrachtnemer zal Opdrachtgever vrijwaren tegen alle (rechts)vorderingen en aanspraken van derden (daaronder mede begrepen personen van wie zich Opdrachtgever en Opdrachtnemer in verband met de uitvoering van de Overeenkomst bedienen), voortvloeiende uit door die derden geleden schade – in welke vorm dan ook - ten gevolge van of verband houdende met de uitvoering van de Overeenkomst, tenzij die schade het gevolg is van de grove schuld of opzet van Opdrachtgever.

5. Opdrachtnemer zal zich in voldoende mate verzekeren tegen zijn contractuele en wettelijke aansprakelijkheden jegens Opdrachtgever. Deze verzekering dient te worden gesteld door een in de lidstaten van de EU gevestigde financiële instelling. Het minimaal verzekerde bedrag bedraagt 2.000.000,- euro per jaar, minimaal 1.000.000 per gebeurtenis, en 3 gebeurtenissen per jaar. Voorts zal Opdrachtnemer op eerste verzoek van Opdrachtgever inzage verlenen in de originele verzekeringspolissen of -certificaten en aan deze betalingsbewijzen overleggen ten aanzien van de verzekeringspremies en/of daarvan aan de Opdrachtgever afschriften verstrekken.

6. Indien één van Partijen door een derde wordt aangesproken tot vergoeding van door die derde geleden schade in verband met de uitvoering van de Overeenkomst, zal de gedaagde partij zijn wederpartij onder de Overeenkomst daarvan met bekwame spoed schriftelijk in kennis stellen.

Vanaf 1 april 2022 is er sprake van nieuwe overeenkomsten met OGAR. Hierbij is er geen sprake van één overeenkomst tussen SOZOG en OGAR maar is er sprake van één overeenkomst per deelnemende gemeente. De betreffende gemeente is in deze 'opdrachtgever'. In de afgesloten afvalverwerkingscontracten is het volgende artikel met betrekking tot de aansprakelijkheid van de betreffende gemeenten opgenomen:

Risicoparagraaf OGAR-contract (artikel 12 Aansprakelijkheid)

1. Opdrachtgever is aansprakelijk voor de schade die Opdrachtnemer of derden lijden of zullen lijden, veroorzaakt door het GFT-afval tot het moment van eigendomsoverdracht als bedoeld in artikel 3.4 van deze Overeenkomst. Na eigendomsoverdracht aan Opdrachtnemer kan Opdrachtnemer geen beroep

doen op aansprakelijkheid van Opdrachtgever voor de gevolgen van de be- en/of verwerking van het GFT-afval. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade die door Opdrachtgever of door ingeschakelde derden wordt geleden voortvloeiende uit de nakoming van deze Overeenkomst, dan wel het gevolg zijn van het niet-naleven van wetgeving of van een gebrek in de uitvoering van de Overeenkomst, ongeacht of de schade is veroorzaakt door Opdrachtnemer zelf, zijn personeel en/of onderaannemers dan wel degenen die door Opdrachtnemer op welke andere wijze dan ook bij de uitvoering van de Overeenkomst zijn betrokken.

2. Opdrachtgever is in het geval van een in rechte vastgestelde onrechtmatige daad jegens Opdrachtnemer in het kader van de uitvoering van deze Overeenkomst of een in rechte vastgestelde toerekenbare tekortkoming door Opdrachtgever in de nakoming van deze Overeenkomst, slechts aansprakelijk voor de als gevolg daarvan door Opdrachtnemer geleden directe schade. Opdrachtgever is jegens Opdrachtnemer nimmer aansprakelijk voor indirecte schade, waaronder mede begrepen: gevolgschade, vertragingsschade en schade wegens gederfde winst.
3. Opdrachtnemer zal Opdrachtgever vrijwaren tegen alle (rechts)vorderingen en aanspraken van derden (daaronder mede begrepen personen van wie zich Opdrachtgever en Opdrachtnemer in verband met de uitvoering van de Overeenkomst bedienen), voortvloeiende uit door die derden geleden schade -in welke vorm dan ook- ten gevolge van of verband houdende met de uitvoering van de Overeenkomst, tenzij die schade het gevolg is van grove schuld of opzet van Opdrachtgever.
4. Opdrachtnemer zal zich bij een solide verzekeringsmaatschappij verzekeren tegen haar contractuele en wettelijke aansprakelijkheden jegens Opdrachtgever met een dekking van tenminste anderhalf miljoen Euro (€ 1.500.000,=) per gebeurtenis en een minimale jaarlijkse dekking van twee-en-half miljoen Euro (€ 2.500.000,=). Voorts zal Opdrachtnemer op eerste verzoek van Opdrachtgever inzage verlenen in de originele verzekeringspolissen en betalingsbewijzen overleggen ten aanzien van de verzekeringspremies en/of daarvan aan Opdrachtgever afschriften verstrekken.
5. Indien één van Partijen door een derde wordt aangesproken tot vergoeding van door die derde geleden schade in verband met de uitvoering van de Overeenkomst, zal de gedaagde Partij de andere Partij met bekwame spoed schriftelijk in kennis stellen.

Paragraaf Financiering
Het SOZOG heeft geen vaste activa en geen verplichtingen inzake langlopende schulden. De vlottende activa worden gefinancierd door de kortlopende schulden.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Groente-, fruit- en tuinafval (GFT)
Vanaf 1 april 2022 zijn er een nieuwe overeenkomsten voor de verwerking van GFT-afval. De verwerking vindt plaats door OGAR (Oost Groninger Afval Recyclingsinstallatie v.o.f). De overeenkomsten hebben een looptijd van 1 april 2022 tot 1 januari 2027. Het contract kan daarna nog tweemaal met twee jaar verlengd worden. De aanbesteding is verricht door het SOZOG, elke SOZOG-gemeente heeft individueel een overeenkomst welke door de betreffende gemeente is getekend.

Restafval
Het restafval wordt verwerkt door PreZero Energy Roosendaal B.V. Het restafval van de gemeenten Midden-Groningen, Oldambt, Pekela en Veendam wordt verbrand bij EEW in Farmsum en het restafval van de gemeente Stadskanaal bij EVI in Laar (Duitsland). Het contract is ingegaan op 1 juli 2016 en heeft een looptijd tot 1 januari 2022. Het contract kan tweemaal met drie jaar verlengd worden. Het Algemeen Bestuur heeft gebruik gemaakt van de eerste verlengingsoptie van 3 jaar. Hiermee is de looptijd verlengd tot en met 31 december 2024.

Kosten bedrijfsvoering
Dit betreft onder andere de administratie-, accountants-, secretariaats- en vergaderkosten. Indien nieuwe gemeenschappelijke contracten worden aangegaan kan juridisch advies van derden ingewonnen worden. Deze kosten worden eveneens omgeslagen naar rato van het aantal inwoners per deelnemende gemeente. Deze verrekening systematiek geldt ook voor projecten die SOZOG eventueel in opdracht van de deelnemende gemeenten uitvoert.

Transparantierekening (doorschuif btw)
Het SOZOG werkt met ingang van 2021 met het BTW compensatiefonds. Dit betekent dat de omzetbelasting, die in rekening wordt gebracht door derden over niet-ondernemersactiviteiten van het SOZOG wordt doorgeschoven naar de deelnemers op basis van de zogenaamde transparantieregeling. De lasten in de rekening zijn hoofdzakelijk bruto, dus inclusief omzetbelasting, verantwoord.

Ten opzichte van de begroting 2022 zijn de werkelijke lasten afgerond € 5.350,- hoger. De overschrijding wordt veroorzaakt door:

-	Secretariaats- en administratiekosten	€	1.050,- hoger
-	Vergaderkosten	€	3.300,- hoger
-	Accountantskosten	€	900,- hoger
-	Overige afwijkingen	€	100,- hoger
		€	5.350,- hoger

Toelichting
De overschrijdingen worden voornamelijk veroorzaakt doordat in de begroting (nog) geen rekening is gehouden met de omzetbelasting. Exclusief omzetbelasting zijn de werkelijke lasten per saldo € 750,- lager dan begroot.

Wet normering topinkomens (WNT)
Op grond van deze wet zijn organisaties in de publieke- en semipublieke sector verplicht om bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij deze organisaties openbaar te maken.
Het verplichte verantwoordingsmodel is opgenomen als bijlage bij deze jaarrekening.

Stadskanaal, 8 mei 2023

Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen

Voorzitter,
G. Borgesius

Secretaris,
K.J. Dijk

2 Jaarrekening

2.1 Balans per 31 december 2022

(na bestemming resultaat)

	31-12-2022 €	31-12-2021 €
Activa		
Vlottende activa		
Debiteuren		
Debiteuren	-	-
Overlopende activa	-	-
Uitzettingen		
Vorderingen op openbare lichamen	6.326	20.557
Liquide middelen	15.311	14.564
	21.637	35.121

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€

Passiva

Kortlopende schulden

Schulden aan openbare lichamen	2.365	1.894
Overige kortlopende schulden	19.272	33.227
	21.637	35.121
	21.637	35.121

2.2 Overzicht van baten en lasten over 2022

	2022	Begroting 2022	2021
	€	€	€
Ontvangen bijdragen gemeenten	35.367	30.020	58.523
Bedrijfsopbrengst	35.367	30.020	58.523
Bedrijfslasten	35.097	29.840	58.353
Saldo financiële baten en lasten	270	180	170
Bedrijfsresultaat	0	0	0
Resultaat	0	0	0

2.3 Algemene toelichting

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

Algemeen
Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Activa en passiva
Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op basis van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Presentatie- en functionele valuta
De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de organisatie.

Gebeurtenissen na balansdatum
Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Continuïteit
Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vorderingen
Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactie-kosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderin-gen, onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Kortlopende schulden
Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Voorzieningen
Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

— een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;

— waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en

— het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover noch de organisatie noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de organisatie nadelige gevolgen heeft.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Resultaat
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het verslagjaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn gerealiseerd; verliezen worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn.
De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

In principe is het SOZOG resultaatneutraal omdat de kosten na aftrek van de opbrengsten over de gemeenten worden verdeeld.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de gemeenschappelijke regeling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

2.4 Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

	2022	2021
	€	€

Vlottende activa

Uitzettingen

Vorderingen op openbare lichamen

De per 31 december uitstaande vorderingen bedragen en hebben een looptijd van korter dan één jaar:

Vorderingen op gemeenten		
- Midden-Groningen	4.448	15.466
- Oldambt	894	1.458
- Pekela	892	3.133
- Veendam	92	500
	6.326	20.557

Liquide middelen

ING Bank N.V. 67.73.15.783	15.311	14.564
	15.311	14.564

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de organisatie.

	2022	2021
	€	€

Passiva

Kortlopende schulden

Schulden aan openbare lichamen

De per 31 december uitstaande schulden bedragen:

- Stadskanaal	2.365	1.894
	2.365	1.894

Overige kortlopende schulden

Crediteuren	3.340	7.785
Nog te ontvangen facturen	15.932	13.119
Vooruit ontvangen bedragen	-	12.323
	19.272	33.227

Vooruit ontvangen bedragen

De per 31 december vooruit ontvangen bedragen:

Gemeente Oldambt, bijdrage 2022	-	6.736
Gemeente Stadskanaal, bijdrage 2022	-	5.587
	-	12.323

Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen

Er is geen sprake van niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen.

SOZOG is niet belastingplichtig wat betreft de omzetbelasting en vennootschapsbelasting.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum.

2.5 Toelichting op het overzicht van baten en laten

	2022	Begroting 2022	2021
	€	€	€
Bijdragen gemeenten			
Ontvangen bijdragen gemeenten	30.020	30.020	32.130
Uittredesom gemeente Westerwolde	-	-	11.386
Nog door gemeenten te betalen	5.347	-	15.007
	35.367	-	58.523
Bedrijfslasten			
Secretariaatskosten	2.234	1.840	2.178
Administratiekosten	2.950	2.300	2.777
Vergaderkosten	23.320	20.000	27.290
Externe advisering	-	-	20.526
Accountantskosten	6.593	5.700	5.582
	35.097	29.840	58.353
Saldo financiële baten en lasten			
Bankkosten	270	180	170
	270	180	170

Transparantieregeling (doorschuif btw)
Het SOZOG werkt met ingang van 2021 met het BTW compensatiefonds. Dit betekent dat de omzetbelasting, die in rekening wordt gebracht door derden over niet-ondernemersactiviteiten van het SOZOG wordt doorgeschoven naar de deelnemers op basis van de zogenaamde transparantieregeling. De lasten in de rekening zijn hoofdzakelijk bruto, dus inclusief omzetbelasting, verantwoord met uitzondering van de bankkosten.

2.6 Bezoldiging bestuurders

Inzake de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector is deze toelichting opgenomen. Bij het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen bedraagt de bezoldiging voor de bestuurders nihil.

WNT-verantwoording 2022 Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen.

De WNT is van toepassing op het Samenwerkingsverband afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen. Het voor het Samenwerkingsverband afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (het betreft het algemeen bezoldigingsmaximum).

Bezoldiging topfunctionarissen
Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder.

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder.

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
G. Borgesius	Voorzitter

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Stadskanaal, 8 mei 2023

Voorzitter,
G. Borgesius

Secretaris,
K.J. Dijk

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en

Zuidoost Groningen in haar vergadering van ……...

3 Overige gegevens

3.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

deJong&Laan

Lübeckweg 2
9723 HE Groningen
050-3166966

groningen@jonglaan.nl
www.jonglaan.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Algemeen Bestuur van het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2022 van het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.

De jaarrekening bestaat uit*:*
1 het overzicht van baten en lasten over 2022;
2 de balans per 31 december 2022;
3 de toelichtingen met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke onderdelen of conclusies.

De Jong & Laan Controle B.V., gevestigd te Vroomshoop, KvK 06054458. Op al onze diensten en werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze algemene voorwaarden zijn gedeponeerd bij de KvK onder nr. 08153431, zijn in te zien op www.jonglaan.nl, en worden op verzoek kosteloos toegezonden.

ISO 27001:2017 Gecertificeerd door Brand Compliance
MGMT. SYS. RvA C 548
SRA
GGi INDEPENDENT MEMBER

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 350,-. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1,sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijving door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten volgens de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur van het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur van het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het Samenwerkingsverband.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuur van het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen gemaakte schattingen en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het samenwerkingsverband haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het samenwerkingsverband de financiële risico's niet kan opvangen.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen, en;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 8 mei 2023

De Jong & Laan Controle B.V.

Origineel getekend door: J.L. de Kimpe RA AA

Colofon
de Jong & Laan
Accountants Belastingadviseurs
Lübeckweg 2
9723 HE Groningen
050-3166966
groningen@jonglaan.nl
www.jonglaan.nl

De Jong & Laan Controle B.V., gevestigd te Vroomshoop, KvK 06054458. Op al onze diensten en werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze algemene voorwaarden zijn gedeponeerd bij de KvK onder nr. 08153431, zijn in te zien op www.jonglaan.nl, en worden op verzoek kosteloos toegezonden.

ISO 27001:2017 Gecertificeerd door Brand Compliance

SRA

GGi INDEPENDENT MEMBER

BEGROTING 2024

CONCEPT

Samenwerkingsverband
Afvalstoffenverwijdering
Oost- en Zuidoost Groningen

CONCEPT

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
Algemeen	1
Begroting	
Overzicht van baten en lasten	3
Paragrafen	
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing	4
- Financiering	5
- Bedrijfsvoering	5
Uiteenzetting financiële positie	
- Uitgangspunten begroting 2024	7
- Geprognosticeerde balans	7
Meerjarenraming	8
Bijlagen	
Overzicht Bijdrage per deelnemende gemeente	9

CONCEPT

CONCEPT

Algemeen

Doelstelling
Het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost-Groningen (SOZOG) is opgericht met als doelstelling een doelmatige en vanuit het oogpunt van duurzaamheid en milieuhygiëne verantwoorde wijze van verwijdering van afvalstoffen binnen het samenwerkingsgebied.
Het SOZOG heeft tot taak de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op dit gebied te behartigen en beheert de lopende contracten.

Bestuurlijke Structuur en Organisatie.

Het SOZOG is een gemeenschappelijke regeling tussen 5 gemeenten, te weten:
- Midden-Groningen
- Oldambt
- Pekela
- Stadskanaal
- Veendam

Algemeen bestuur
Het Algemeen Bestuur bestaat uit de volgende personen:
- De heer G. Borgesius, gemeente Stadskanaal, voorzitter
- De heer Markus Ploeger, gemeente Midden-Groningen
- De heer J. Nieboer, gemeente Oldambt
- De heer R. Kuiper, gemeente Pekela
- De heer B. Wierenga, gemeente Veendam

Het AB vergadert minimaal éénmaal per jaar, of zoveel vaker als nodig is op grond van lopende zaken.

Secretaris
- De heer K.J. Dijk, gemeente Stadskanaal

Dagelijks Bestuur
Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de voorzitter de heer G. Borgesius, gemeente Stadskanaal, de heer B. Wierenga, gemeente Veendam en de heer M. Ploeger, gemeente Midden-Groningen.

Technisch overleg
Het technisch overleg telt één lid per deelnemende gemeente. Het technisch overleg bestaat uit de volgende personen:
- De heer J. Spiegelaar, gemeente Midden-Groningen
- De heer B. Meulman, gemeente Oldambt
- De heer M. Jonker, gemeente Pekela
- De heer E.L. Pereira, gemeente Stadskanaal
- De heer M. Wildeboer, gemeente Veendam

Werkwijze TO
Om de samenwerking op afvalgebied een impuls te geven wordt op basis van een jaaragenda structureel (circa negen keer) vergaderd onder leiding van een onafhankelijke voorzitter (de heer P. de Bruin, IPR Normag). Deze werkwijze lijkt op die van de Drentse gemeenten (Markerein). De heer P. de Bruin is ook onafhankelijk voorzitter van de Markerein gemeenten. Hij brengt veel kennis en ervaring mee, waardoor onderwerpen efficiënter en effectiever kunnen worden opgepakt en worden uitgevoerd. Deze koppeling biedt ook voordelen voor de ambtelijke samenwerking met de Markerein gemeenten op het vakgebied van afval.

CONCEPT

Administratie
De administratie wordt gevoerd door de gemeente Stadskanaal.

Resultaat
Het resultaat van de begroting is neutraal, het saldo van de baten en lasten wordt met de deelnemende gemeenten verrekend.

Het SOZOG werkt met het BTW compensatiefonds. Dit betekent dat de omzetbelasting, die in rekening wordt gebracht door derden over niet-ondernemersactiviteiten van het SOZOG wordt doorgeschoven naar de deelnemers op basis van de zogenaamde transparantieregeling.
De lasten in de begroting 2024 zijn bruto geraamd, dus inclusief omzetbelasting, met uitzondering van de financiële lasten.

Voor het Overzicht van baten en lasten wordt verwezen naar het volgende hoofdstuk.

Besluitvorming
Het is de bevoegdheid van het Algemeen bestuur deze ontwerpbegroting vast te stellen.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen in zijn vergadering van het Algemeen Bestuur van …….. 2023.

Voorzitter,	secretaris,
G. Borgesius	K.J. Dijk

CONCEPT

Begroting

CONCEPT

CONCEPT

Overzicht van baten en lasten

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten			
Bijdragen deelnemende gemeenten	35.367	37.500	39.090
	35.367	**37.500**	**39.090**
Bedrijfslasten			
Secretariaat	2.234	2.300	2.495
Administratie	2.950	2.900	3.120
Vergaderingen	23.320	26.200	26.985
Accountantscontrole	6.593	5.900	6.180
	35.097	**37.300**	**38.780**
Financiële lasten			
Bankkosten	270	200	310
	270	**200**	**310**
Resultaat	**-**	**-**	**-**

Toelichting
De uitgangspunten voor de begroting zijn opgenomen bij het onderdeel Financiële positie (blz.7).

Lasten
In de begroting 2024 zijn de bedrijfslasten bruto (inclusief omzetbelasting) geraamd.
Het Sozog werkt met het BTW compensatiefonds, de omzetbelasting die in rekening wordt gebracht door derden over niet-ondernemersactiviteiten van het SOZOG wordt doorgeschoven naar de deelnemers op basis van de zogenaamde transparantieregeling.

Secretariaat
Dit betreft de kosten van het voorbereiden en notuleren van bestuursvergaderingen, en het uitwerken van de notulen, alsmede overige voorkomende beheerwerkzaamheden. Voor de begroting wordt uitgegaan van 20 uur per jaar.

Administratie
Dit betreft de kosten voor het samenstellen van de begroting en het financieel verslag, de feitelijke uitvoering van de administratie en het financieel beheer. Hiervoor is 25 uur per jaar begroot.

Vergaderingen
Het bedrag is geraamd voor de kosten van de externe voorzitter van het Technisch Overleg. De externe voorzitter is ook voorzitter van het Drentse samenwerkingsverband Markerein. Ter voorbereiding op een mogelijke samenwerking met de Markerein gemeenten is voor deze vorm van voorzitterschap gekozen.

Accountantscontrole
De raming is bijgesteld op basis van de werkelijke kosten.

Bankkosten
De raming is bijgesteld op basis van de werkelijke kosten.

CONCEPT

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandscapaciteit
Het SOZOG heeft geen eigen vermogen. Gezien de aard en omvang van de risico's wordt weerstandscapaciteit in de vorm van een algemene reserve niet noodzakelijk geacht.

Risico's
In de afgesloten afvalverwerkingscontracten zijn de volgende artikelen met betrekking tot de aansprakelijkheid van het SOZOG opgenomen.

Risicoparagraaf OGAR/Indaver-contract (artikel 12 Aansprakelijkheid)

1. Opdrachtgever is aansprakelijk voor de schade die Opdrachtnemer of derden lijden of zullen lijden, veroorzaakt door het GFT-afval tot het moment van eigendomsoverdracht als bedoeld in artikel 3.4 van deze Overeenkomst. Na eigendomsoverdracht aan Opdrachtnemer kan Opdrachtnemer geen beroep doen op aansprakelijkheid van Opdrachtgever voor de gevolgen van de be- en/of verwerking van het GFTafval. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade die door Opdrachtgever of door ingeschakelde derden wordt geleden voortvloeiende uit de nakoming van deze Overeenkomst, dan wel het gevolg zijn van het niet-naleven van wetgeving of van een gebrek in de uitvoering van de Overeenkomst, ongeacht of de schade is veroorzaakt door Opdrachtnemer zelf, zijn personeel en/of onderaannemers dan wel degenen die door Opdrachtnemer op welke andere wijze dan ook bij de uitvoering van de Overeenkomst zijn betrokken.
2. Opdrachtgever is in het geval van een in rechte vastgestelde onrechtmatige daad jegens Opdrachtnemer in het kader van de uitvoering van deze Overeenkomst of een in rechte vastgestelde toerekenbare tekortkoming door Opdrachtgever in de nakoming van deze Overeenkomst, slechts aansprakelijk voor de als gevolg daarvan door Opdrachtnemer geleden directe schade. Opdrachtgever is jegens Opdrachtnemer nimmer aansprakelijk voor indirecte schade, waaronder mede begrepen: gevolgschade, vertragingsschade en schade wegens gederfde winst.
3. Opdrachtnemer zal Opdrachtgever vrijwaren tegen alle (rechts)vorderingen en aanspraken van derden (daaronder mede begrepen personen van wie zich Opdrachtgever en Opdrachtnemer in verband met de uitvoering van de Overeenkomst bedienen), voortvloeiende uit door die derden geleden schade -in welke vorm dan ook- ten gevolge van of verband houdende met de uitvoering van de Overeenkomst, tenzij die schade het gevolg is van grove schuld of opzet van Opdrachtgever.
4. Opdrachtnemer zal zich bij een solide verzekeringsmaatschappij verzekeren tegen haar contractuele en wettelijke aansprakelijkheden jegens Opdrachtgever met een dekking van tenminste anderhalf miljoen Euro (€ 1.500.000,=) per gebeurtenis en een minimale jaarlijkse dekking van twee-en-half miljoen Euro (€ 2.500.000,=). Voorts zal Opdrachtnemer op eerste verzoek van Opdrachtgever inzage verlenen in de originele verzekeringspolissen en betalingsbewijzen overleggen ten aanzien van de verzekeringspremies en/of daarvan aan Opdrachtgever afschriften verstrekken.
5. Indien één van Partijen door een derde wordt aangesproken tot vergoeding van door die derde geleden schade in verband met de uitvoering van de Overeenkomst, zal de gedaagde Partij de andere Partij met bekwame spoed schriftelijk in kennis stellen.

CONCEPT

Risicoparagraaf contract met PreZero Energy Roosendaal B.V. (voorheen Suez ReEnergy Roosendaal B.V.). (artikel 8 Aansprakelijkheid)

1. Opdrachtgever is aansprakelijk voor de schade die Opdrachtnemer of derden lijden of zullen lijden, veroorzaakt door het afval tot het moment van acceptatie, als bedoeld in artikel 5 van deze Overeenkomst.
2. Met inachtneming van het daaromtrent gestelde in lid 1, is Opdrachtgever niet aansprakelijk voor schade die als gevolg van deze Overeenkomst wordt geleden, tenzij die schade het gevolg is van toerekenbare tekortkoming, grove schuld of opzet van Opdrachtgever.
3. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle directe schade die door Opdrachtgever of door ingeschakelde derden wordt geleden voortvloeiende uit de uitvoering van de werkzaamheden ingevolge deze Overeenkomst gemaximeerd tot het verzekerde bedrag per gebeurtenis zoals genoemd in lid 5 van dit artikel.
4. Opdrachtnemer zal Opdrachtgever vrijwaren tegen alle (rechts)vorderingen en aanspraken van derden (daaronder mede begrepen personen van wie zich Opdrachtgever en Opdrachtnemer in verband met de uitvoering van de Overeenkomst bedienen), voortvloeiende uit door die derden geleden schade – in welke vorm dan ook - ten gevolge van of verband houdende met de uitvoering van de Overeenkomst, tenzij die schade het gevolg is van de grove schuld of opzet van Opdrachtgever.
5. Opdrachtnemer zal zich in voldoende mate verzekeren tegen zijn contractuele en wettelijke aansprakelijkheden jegens Opdrachtgever. Deze verzekering dient te worden gesteld door een in de lidstaten van de EU gevestigde financiële instelling. Het minimaal verzekerde bedrag bedraagt 2.000.000,- euro per jaar, minimaal 1.000.000 per gebeurtenis, en 3 gebeurtenissen per jaar. Voorts zal Opdrachtnemer op eerste verzoek van Opdrachtgever inzage verlenen in de originele verzekeringspolissen of -certificaten en aan deze betalingsbewijzen overleggen ten aanzien van de verzekeringspremies en/of daarvan aan de Opdrachtgever afschriften verstrekken.
6. Indien één van Partijen door een derde wordt aangesproken tot vergoeding van door die derde geleden schade in verband met de uitvoering van de Overeenkomst, zal de gedaagde partij zijn wederpartij onder de Overeenkomst daarvan met bekwame spoed schriftelijk in kennis stellen.

Paragraaf Financiering

Het SOZOG heeft geen vaste activa en geen verplichtingen inzake langlopende schulden. De vlottende activa worden gefinancierd door de kortlopende schulden.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Groente-, fruit- en tuinafval (GFT)

De verwerking van GFT-afval vindt plaats door Indaver. De overeenkomst met Indaver heeft een looptijd van 1 april 2022 tot 1 januari 2027. Het contract kan daarna nog tweemaal met twee jaar verlengd worden. De aanbesteding is verricht door het SOZOG, elke SOZOG-gemeente heeft individueel de overeenkomst getekend. Eind 2022 hebben de deelnemende gemeenten ingestemd met de wijziging van contractpartner en is Indaver formeel contractpartner geworden in de plaats van OGAR. Inhoudelijk is er in de uitvoering van de GFT overeenkomst niets veranderen.

Restafval

Het restafval wordt verwerkt door PreZero Energy Roosendaal B.V. Het restafval van de gemeenten Midden-Groningen, Oldambt, Pekela en Veendam wordt verbrand bij EEW in Farmsum en het restafval van de gemeente Stadskanaal bij EVI in Laar (Duitsland). Het contract is ingegaan op 1 juli 2016 en heeft een looptijd tot en met 31 december 2021. Het contract kan tweemaal met drie jaar verlengd worden. Het Algemeen Bestuur heeft gebruik gemaakt van de eerste verlengingsoptie van 3 jaar. Hiermee is de looptijd verlengd tot en met 31 december 2024.

CONCEPT

Gemeenschappelijke kosten
De begrote kosten betreffen voornamelijk administratie- , accountants-, secretariaats- en vergaderkosten. Indien nieuwe gemeenschappelijke contracten worden aangegaan kan juridisch advies van derden ingewonnen worden. De kosten daarvan worden eveneens omgeslagen naar rato van het aantal inwoners per deelnemende gemeente. Deze verrekeningssystematiek geldt ook voor eventuele projecten die het SOZOG in opdracht van de deelnemende gemeenten uitvoert.

CONCEPT

Uiteenzetting Financiële positie

Uitgangspunten begroting 2024

Loon- en Prijsontwikkeling
Voor de indexering van de ramingen zijn de volgende percentages gehanteerd:
- Loonontwikkeling: salarisniveau 2023 + 4%
- Prijsontwikkeling : + 3%

Verdeling over de deelnemende gemeenten
De gemeenschappelijke kosten worden onder de deelnemende gemeenten verdeeld op basis van inwoneraantallen. Voor de begroting 2024 wordt uitgegaan van het inwoneraantal per 1 januari 2023.

Gemeente	Aantal inwoners*
Midden-Groningen	61.554
Oldambt	39.033
Pekela	12.414
Stadskanaal	32.164
Veendam	27.614
Totaal	172.779

*bron: CBS Statline 'Bevolkingsontwikkeling'

Geprognosticeerde balans 2024

	1 januari 2024	**31 december 2024**
Activa		
Vlottende activa		
Liquide middelen	13.300	14.070
Totaal activa	**13.300**	**14.070**
Passiva		
Vlottende passiva		
Kortlopende schulden		
Overige kortlopende schulden	13.300	14.070
Totaal passiva	**13.300**	**14.070**
Financieringsbehoefte	**0**	**0**

CONCEPT

Meerjarenraming

Meerjarenraming 2025-2027

	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten			
Bijdragen deelnemende gemeenten	40.265	41.470	42.715
	40.265	**41.470**	**42.715**
Bedrijfslasten			
Secretariaat	2.570	2.645	2.725
Administratie	3.215	3.310	3.410
Vergaderingen	27.795	28.630	29.485
Accountantscontrole	6.365	6.555	6.755
	39.945	**41.140**	**42.375**
Financiële lasten			
Bankkosten	320	330	340
	320	**330**	**340**
Resultaat	-	-	-

Voor de periode van de meerjarenraming is rekening gehouden met een indexering van 3% per jaar.

Geprognosticeerde balans 2025-2027

	Ultimo 2024	Ultimo 2025	Ultimo 2026	Ultimo 2027
Activa				
Vlottende activa				
Liquide middelen	14.070	14.493	14.923	15.375
Totaal activa	**14.070**	**14.493**	**14.923**	**15.375**
Passiva				
Vlottende passiva				
Kortlopende schulden				
Overige kortlopende schulden	14.070	14.493	14.923	15.375
Totaal passiva	**14.070**	**14.493**	**14.923**	**15.375**
Financieringsbehoefte	**0**	**0**	**0**	**0**

CONCEPT

Bijlage

Overzicht Bijdragen per deelnemende gemeente

Gemeente	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Midden-Groningen	13.926	14.345	14.774	15.217
Oldambt	8.831	9.096	9.369	9.650
Pekela	2.809	2.893	2.979	3.069
Stadskanaal	7.277	7.496	7.720	7.952
Veendam	6.247	6.435	6.628	6.827
	39.090	**40.265**	**41.470**	**42.715**

CONCEPT

CONCEPT

Grondstoffenmonitor 2017 - 2022 Oldambt

IPR•NORMAG

Mondiaal en regionaal worden grondstoffen schaarser en daarmee vaak ook kostbaarder. Daarom is een omslag in het denken Van Afval Naar Grondstoffen (VANG) gemaakt. Het Rijk, gemeenten (VNG) en de organisaties voor afvalbeheer (NVRD) streven gezamenlijk naar een afvalloze samenleving.

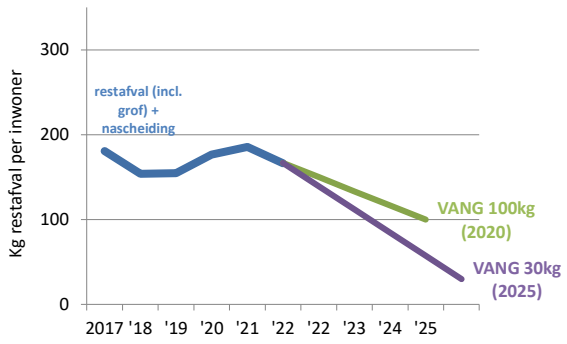
De ambitie is 75% afvalscheiding en maximaal 100 kilogram restafval (fijn+ grof) per inwoner per jaar in 2020. En in 2025 een 'wensbeeld' van nog slechts 30 kilogram restafval per inwoner. Het landelijk gemiddelde bedraagt 61% afvalscheiding en circa 198 kilogram restafval (Jaar 2021). Dit is exclusief eventuele uit het restafval nagescheiden fracties.

Dit blad van de grondstoffenmonitor presenteert de afvalprestaties van Oldambt, van het jaar 2017 tot en met 2022.

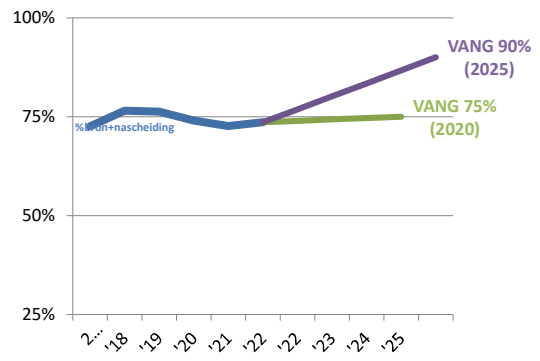
Prestatie en ambitie

	Oldambt		VANG
	2022	trend	2020 -> 2025
	167 kg rest per inwoner	↑	100 → 30 kg rest per inwoner
%	74% afvalscheiding	●	75% → 90% afvalscheiding

Restafval huidig en trend bij gelijkblijvend beleid

Grondstofscheiding huidig en trend

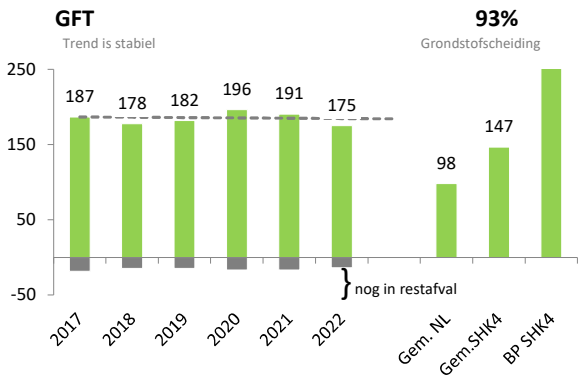
Gemeenten hebben een zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk afval en een maatschappelijke opdracht om bij te dragen aan de genoemde VANG-ambities en de totstandkoming van een circulaire economie.
Het scheidingspercentage, zonder nascheiding, in Oldambt bedraagt met gelijkblijvende trend 74% en er wordt nu nog 167 kg restafval (incl. grof) verwerkt.

Gescheiden grondstoffen

Gem. NL = Gemiddelde prestatie in Nederland. Gem SHK = De gemiddelde prestatie binnen de stedelijkheidsklasse van Oldambt (BP SHK4). BP SHK = De best practise binnen deze stedelijkheidsklasse (Obv dataset CBS '21-v1)

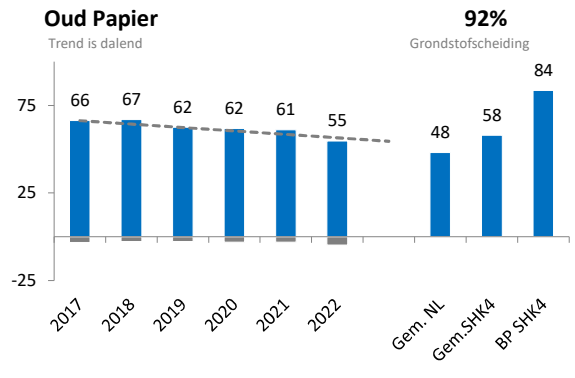
De volgende grafieken presenteren de hoeveelheden grondstoffen (kg per inwoner per jaar). De grijs gekleurde delen betreffen de hoeveelheid grondstof die zich nog in het restafval bevindt. De grijs gearcheerde delen betreffen de hoeveelheid afgekeurde grondstof dat als nog als restafval moet worden verwerkt.

GFT — Trend is stabiel — **93%** Grondstofscheiding

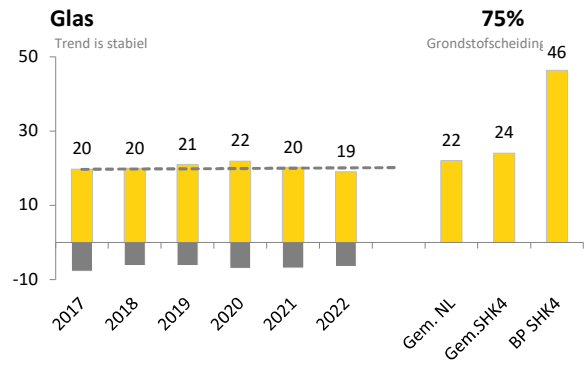
Er wordt 175 kg Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT) per inwoner gescheiden. De trend is stabiel. Er zit nog zo'n 14 kg GFT in het huishoudelijk restafval en dus wordt 93% apart gehouden. Gemiddeld wordt er in de stedelijkheidscategorie van Oldambt (Gem.SHK4) 147 kg per inwoner ingezameld.

Oud Papier — Trend is dalend — **92%** Grondstofscheiding

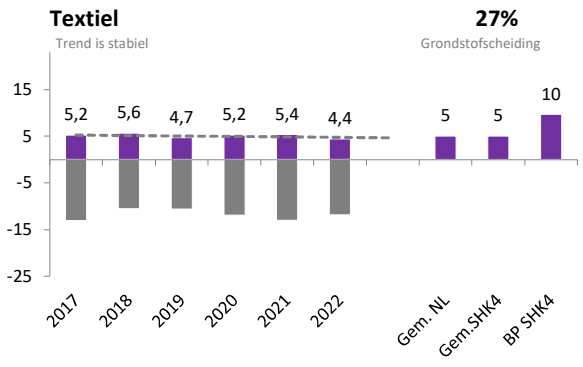
Momenteel wordt er 55 kg Oud Papier en Karton (OPK) per inwoner gescheiden. De trend is dalend. In het huishoudelijk restafval zit nu nog zo'n 5 kg herbruikbaar OPK. 92% van het OPK wordt apart gehouden. Gemiddeld wordt er in de stedelijkheidscategorie van Oldambt (Gem.SHK4) 58 kg per inwoner ingezameld.

Glas — Trend is stabiel — **75%** Grondstofscheiding

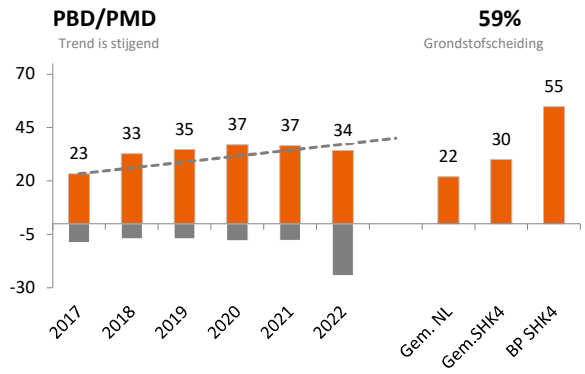
In de huidige situatie wordt 19 kg (verpakkings)glas per inwoner gescheiden en de trend is stabiel. Volgens de sorteeranalyse zit er nog 6 kg glas in het huishoudelijk restafval. Het glas wordt nu voor 75% gescheiden. Gemiddeld wordt er in de stedelijkheidscategorie van Oldambt (Gem.SHK4) 24 kg per inwoner ingezameld.

Textiel — Trend is stabiel — **27%** Grondstofscheiding

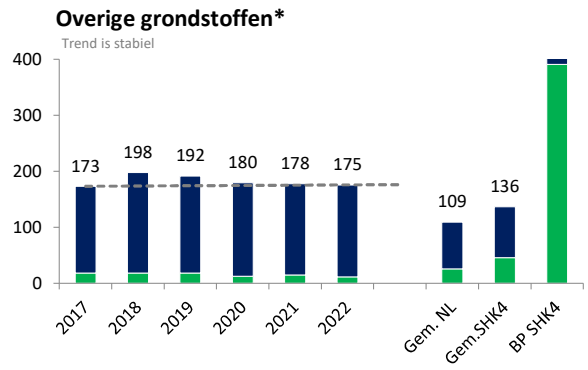
Nu wordt 4,4 kg Textiel per inwoner gescheiden en zit er circa 11,8 kg textiel in het restafval. 27% van het textiel wordt nu dus ingezameld en de trend is stabiel Gemiddeld wordt er in de stedelijkheidscategorie van Oldambt (Gem.SHK4) 5 kg per inwoner ingezameld.

PBD/PMD — Trend is stijgend — **59%** Grondstofscheiding

In totaal wordt 34,3 kg PMD per inwoner gescheiden en zit er circa 24,3 kg PMD in het restafval. 59% van het PMD wordt nu dus apart ingezameld en de trend is stijgend. Gemiddeld wordt er in de stedelijkheidscategorie van Oldambt (Gem.SHK4) 30 kg per inwoner ingezameld.

Overige grondstoffen* — Trend is stabiel

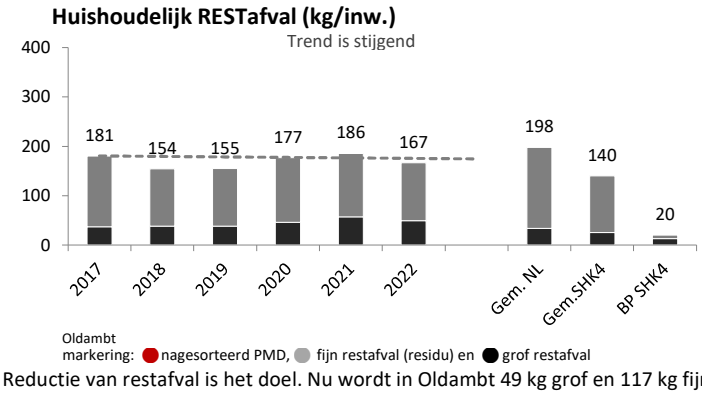

*= grof tuinafval, oude apparaten, asbest, metaal, etc.

Ongeveer 78% van het grof afval wordt (voornamelijk op de milieustraat) gescheiden ingezameld. De 175 kg gesorteerd grove grondstoffen per inwoner, zoals de 12 kg Grof TuinAfval, kan worden gerecyceld. De trend is stabiel. Gemiddeld wordt er in de stedelijkheidscategorie van Oldambt (Gem.SHK4) 136 kg per inwoner ingezameld.

Huishoudelijk (grof) restafval

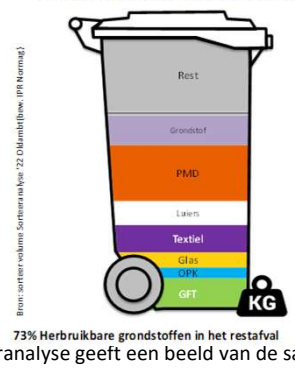
Huishoudelijk RESTafval (kg/inw.)

Reductie van restafval is het doel. Nu wordt in Oldambt 49 kg grof en 117 kg fijn restafval per inwoner ingezameld. De trend is stijgend. Het restafval wordt verder niet nagescheiden met machines.

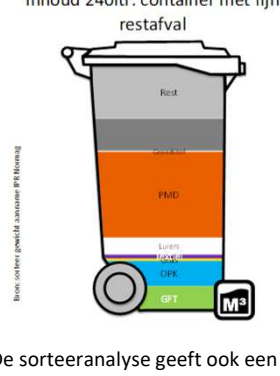
Samenstelling huishoudelijk fijn restafval

Gebaseerd op 117 kg fijn restafval per inwoner en sorteeranalyse.

Een sorteeranalyse geeft een beeld van de samenstelling en de hoeveelheid (in kg) van het afval. Volgens deze analyse is 73% van het ingezameld fijn restafval uit Oldambt als grondstof herbruikbaar.

Inhoud 240ltr. container met fijn restafval

De sorteeranalyse geeft ook een indicatie van het volume van het fijn restafval.

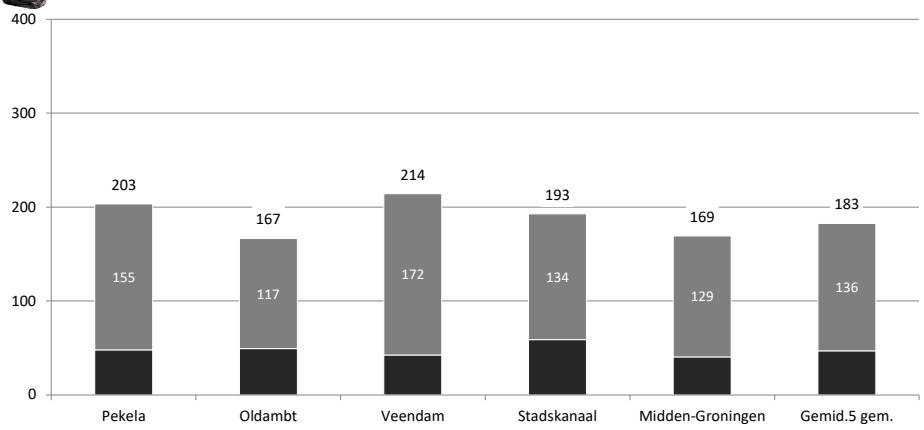
Bronnen: Areaalgegevens: CBS '22 (d.d. 19-12-22). Afvalhoeveelheden: CBS. Sorteeranalyse: Sorteeranalyse '22 Oldambt

© IPR Normag

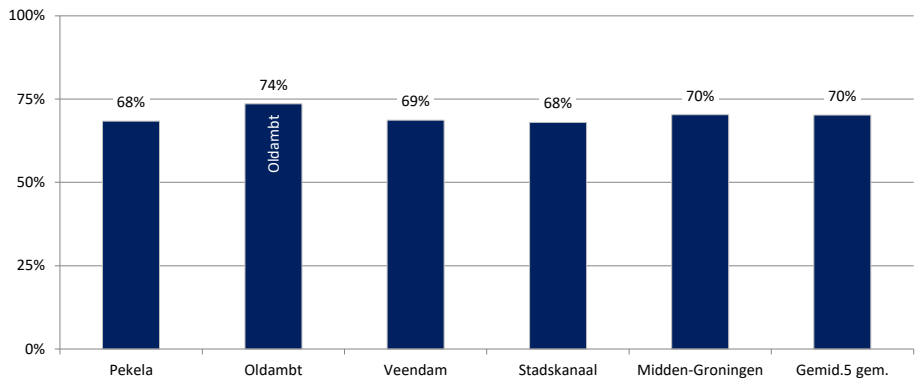
Regionale vergelijking (2022)

De volgende grafieken presenteren de huidige hoeveelheden restafval per inwoner en het scheidingspercentage in Oldambt en de referentiegemeenten.

Kilogram huishoudelijk RESTafval per inwoner

%Percentage grondstofscheiding

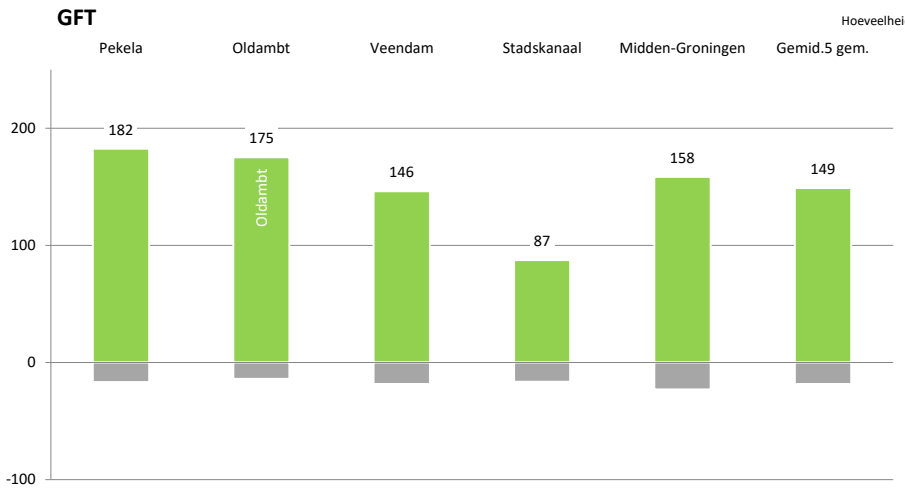

In Oldambt wordt per inwoner 167 kg restafval ingezameld en het bronscheidingspercentage is rond de 74%. Het bronscheidingspercentage is (nog) zonder de afgekeurde grondstoffen.

Gescheiden grondstoffen

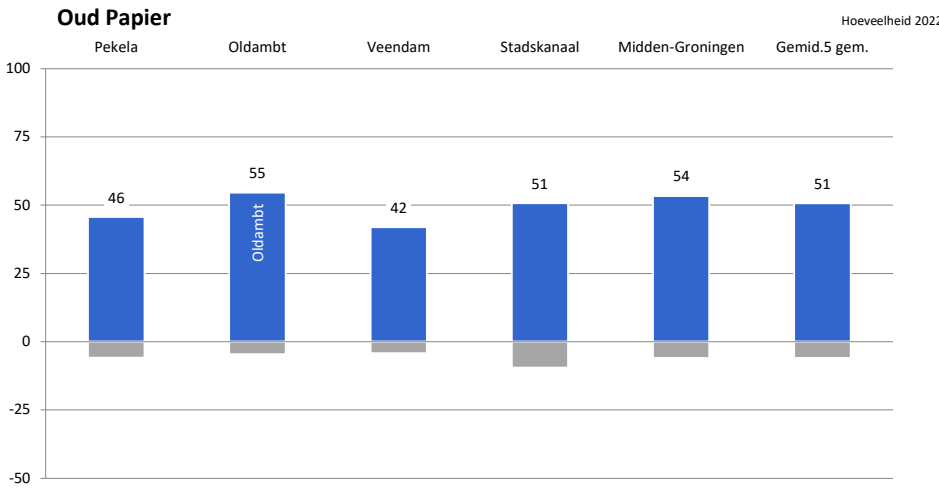
Ter vergelijking presenteren deze grafieken de hoeveelheid gescheiden grondstoffen (kg per inwoner per jaar) in het referentiegebied.
De grijs gekleurde delen betreft de hoeveelheid grondstoffen dat zich volgens een sorteeranalyse nog in het restafval bevinden.

GFT

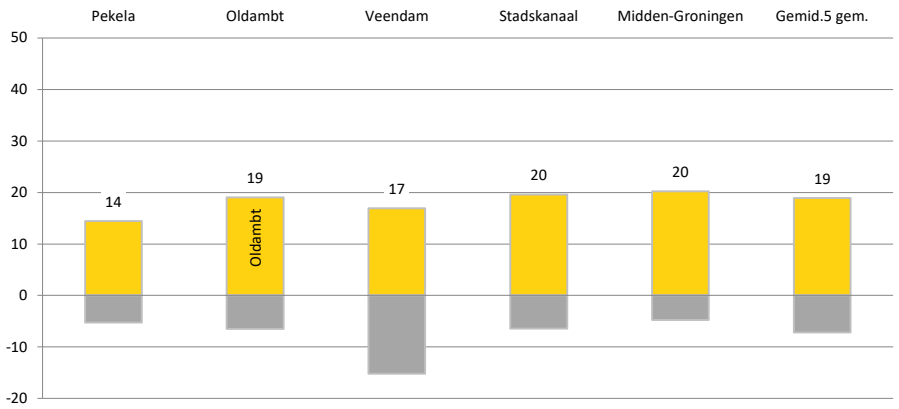
Oldambt heeft in het jaar 2022 175 kg GFT per inwoner gescheiden ingezameld. De bandbreedte met de referentiegemeenten bedraagt 87 tot 182 kg per inwoner.

Oud Papier

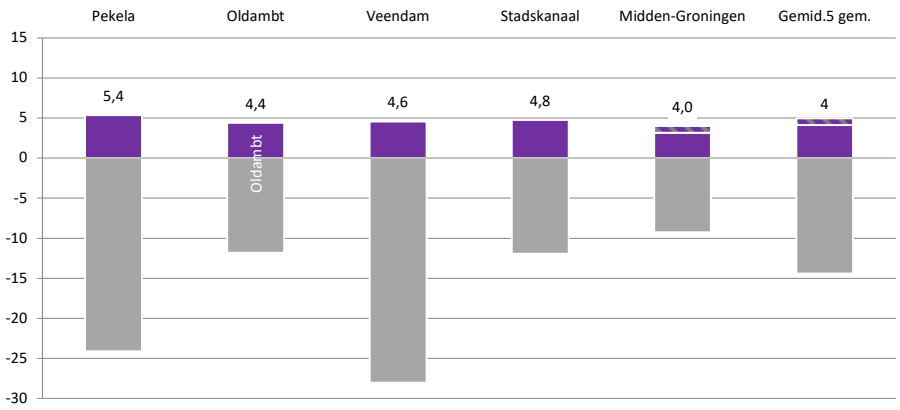
In Oldambt wordt 55 kg Oud Papier en Karton per inwoner gescheiden. De bandbreedte met de referentiegemeenten is per inwoner 42 tot 55 kg.

Glas

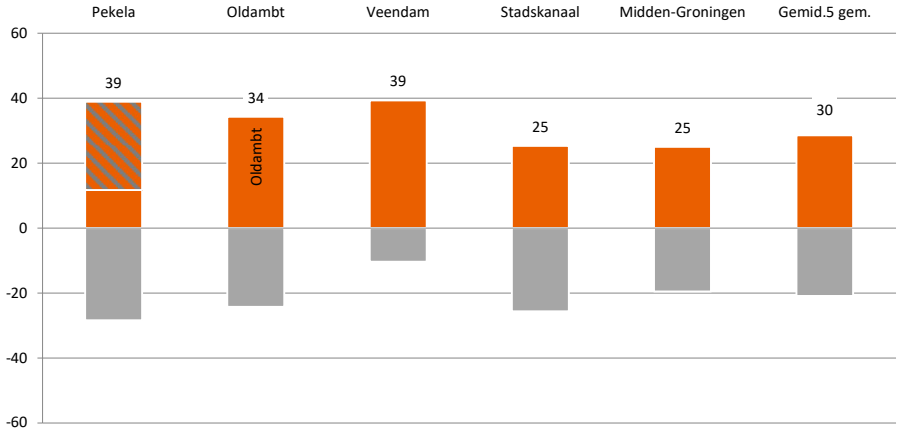
In Oldambt wordt 19 kg Glas per inwoner gescheiden. Bij de referentiegemeenten bedraagt de bandbreedte 14 tot 20 kg per inwoner.

Textiel

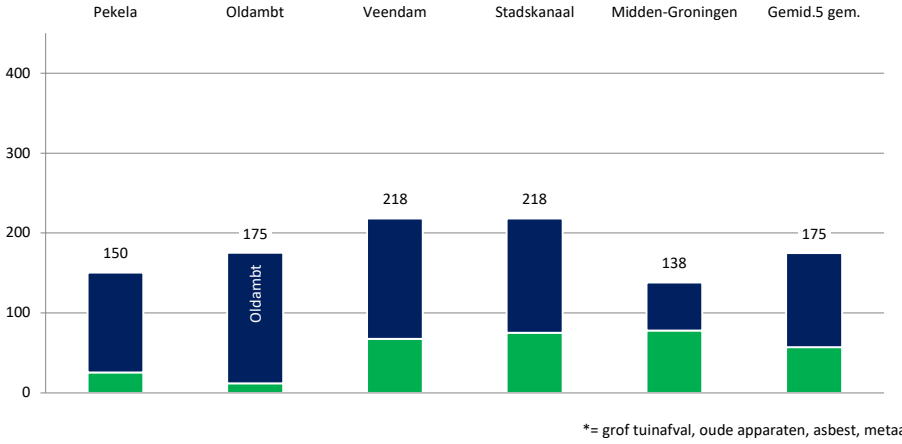
In 2022 scheidt de Oldambter 4,4 kg textiel (kleding en schoeisel) per inwoner per jaar. De bandbreedte bedraagt 4,0 tot 5,4 kg textiel per inwoner.

PBD/PMD

Oldambt scheidt in het jaar 2022 in totaal 34 kg Plastic verpakkingen, Blik en Drinkpakken (PBD) per inwoner (bij de bron). In het referentiegebied bedraagt de bandbreedte tussen de 25 en 39 kg PBD per inwoner.

Overige grondstoffen*

*= grof tuinafval, oude apparaten, asbest, metaal, etc.

In Oldambt wordt het grofafval, zoals 12 kg Grof Tuinafval veelal op de milieustraat gescheiden ingezameld. In 2022 is al 175 kg grondstoffen per inwoner gescheiden.

Bronnen: Areaal: CBS '22 (d.d. 19-12-22). Afvalhoeveelheden: CBS (muv Pekela'22). Sorteeranalyse: RWS NL 2020 ('17-'19)

© IPR Normag

Raadsvoorstel

Onderwerp	Vaststellen bestemmingsplan ‘Blijhamsterstraat 5/5a Winschoten’
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 juni 2023
Datum raadsvergadering	12 juli 2023
Zaaknummer	46044-2023:268661
Steller	Lammechien Hut
Portefeuillehouder(s)	Gert Engelkens
Medeverantwoordelijke(n)	

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	31 januari 2023 heeft het college het voorontwerp bestemmingsplan vastgesteld. Op 4 april 2023 is door het college het ontwerpbestemmingsplan vastgesteld.
Voorgesteld raadsbesluit	**De raad besluit:** 1. Het bestemmingsplan ‘Blijhamsterstraat 5/5a Winschoten’ vast te stellen. Het bestemmingsplan bestaat uit de geometrische bepaalde planobjecten als vervat in het GML bestand: NL.IMRO.1895.02BP3008-0401, met de bijbehorende bestanden. Voor de locatie van de geometrische planobjecten is gebruik gemaakt van de ondergrond welke is ontleend aan de kadastrale kaart. 2. Geen exploitatieplan vast te stellen.
Samenvatting	De (karakteristieke) panden aan de Blijhamsterstraat 5/5a in Winschoten zijn gesloopt vanwege de gevaarlijke slechte staat van het pand. De panden zijn mede om die reden aangekocht door de gemeente. Het bestemmingsplan maakt onder andere de herontwikkeling met negen woningen mogelijk.
Bijlage(n)	1. Bestemmingsplan toelichting 2. Bestemmingsplan regels 3. Bestemmingsplan verbeelding 4. Bijlage toelichting 5. Bijlage regels
AVG	ja

TOELICHTING

Inleiding

Het doel van dit voorstel is het vaststellen van een bestemmingsplan voor de Blijhamsterstraat 5/5a in Winschoten.

Voorgeschiedenis
Vanwege de slechte staat van het pand heeft de gemeente het pand een aantal jaren geleden aangekocht. Vervolgens is het pand, in verband met de gevaarlijke situatie ter plekke, gesloopt. Het is altijd het idee geweest de locatie te herontwikkelen.

Locatie
De locatie is circa 750 m² groot. Het plan is de bouw van negen woningen mogelijk te maken. Zes aan de Blijhamsterstraat en drie aan de Torenstraat. Daarnaast wordt door middel van dit bestemmingsplan tegemoet gekomen aan een uitspraak van de rechtbank inzake bergingen bij het appartementencomplex aan de Torenstraat. In dit bestemmingsplan wordt hiervoor de bouw van twaalf bergingen mogelijk gemaakt.

Het pand dat is gesloopt was een karakteristiek pand. Daarom vinden wij het belangrijk dat er een kwalitatief hoogwaardig pand wordt teruggebouwd dat aansluit bij de karakteristiek van de gesloopte bebouwing. Bij de verkoop van de grond aan een nieuwe koper is dit een belangrijke voorwaarde. Dit raadsvoorstel betreft uitsluitend het vaststellen van het bestemmingsplan, dus het bestemmingsplan technisch mogelijk maken dat hier negen woningen met eventueel bergingen komen en twaalf bergingen aan de Torenstraat.

Procedure
Het voorontwerp bestemmingsplan is voorgelegd aan de instanties die om advies gevraagd moeten worden. In het voortraject is contact geweest met de Bond Heemschut en SOW (Stichting Oud Winschoten). Omwonenden zijn in het voortraject door middel van diverse brieven geïnformeerd. Omwonenden zijn ook door middel van een brief geïnformeerd over het verkoopproces.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Het vast te stellen bestemmingsplan is niet gewijzigd ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan.

Motivatie

Ontwerpbestemmingsplan
De procedure om te komen tot een vastgesteld bestemmingsplan begint met het vragen van advies aan instanties zoals de provincie, het waterschap en de veiligheidsregio. Daarna wordt een ontwerpbestemmingsplan aan het college voorgelegd en vervolgens voor zienswijzen ter inzage gelegd. Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan.

Exploitatieplan
Op grond van de Wro (Wet ruimtelijke ordening) moet in principe bij een nieuw bestemmingsplan een exploitatieplan worden vastgesteld. Een exploitatieplan is een publiekrechtelijk instrument. Het is een plan op basis waarvan de gemeente kosten van grondexploitatie kan verhalen bij de particuliere ontwikkelaar en op basis waarvan de gemeente eisen en regels kan stellen aan de ontwikkeling van de locatie . In een beperkt aantal gevallen hoeft er geen exploitatieplan te worden vastgesteld.

De kosten voor het bestemmingsplan zijn voor rekening van de gemeente. Alle kosten worden verwerkt in de verkoopprijs en de afspraken met de koper worden vastgelegd in een anterieure overeenkomst. Het is daarom niet nodig voor dit plan een exploitatieplan op te stellen. Aan de raad wordt voorgesteld geen exploitatieplan vast te stellen.

Betrokkenheid (externe) partners

Het plan is voor advies voorgelegd aan instanties zoals de provincie, het waterschap en de Veiligheidsregio (overleg op grond van artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening). Vervolgens is het plan gepubliceerd en kon iedereen het plan inzien. Er zijn geen zienswijzen ingediend op het plan.

Consequenties

Door middel van dit bestemmingsplan wordt planologisch juridisch mogelijk gemaakt negen woningen met bergingen (zes aan de Blijhamsterstraat en drie aan de Torenstraat) te bouwen en twaalf bergingen aan de Torenstraat.

Financieel:
Alle kosten worden verwerkt in de verkoopprijs.

Juridisch:
Het is aan de gemeenteraad het bestemmingsplan vast te stellen.

Vervolg

Nadat het bestemmingsplan is vastgesteld leggen we het bestemmingsplan gedurende zes weken ter visie, waarbij beroep kan worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Winschoten, 6 juni 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 juni 2023 gelet op artikel 3.1, 3.8 en 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening

Besluit

1. Het bestemmingsplan ‘Blijhamsterstraat 5/5a Winschoten’ vast te stellen. Het bestemmingsplan bestaat uit de geometrische bepaalde planobjecten als vervat in het GML bestand: NL.IMRO.1895.02BP3008-0401, met de bijbehorende bestanden. Voor de locatie van de geometrische planobjecten is gebruik gemaakt van de ondergrond welke is ontleend aan de kadastrale kaart

2. Geen exploitatieplan vast te stellen.

Datum raadsvergadering
12 juli 2023

Onderwerp
Vaststellen bestemmingsplan ‘Blijhamsterstraat 5/5a Winschoten’

Agendapunt

Zaaknummer
46044-2023

Winschoten, 12 juli 2023

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

bestemmingsplan
Blijhamsterstraat 5-5a
Winschoten

vastgesteld

gemeente Oldambt

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

bestemmingsplan Toelichting

Blijhamsterstraat 5-5a Winschoten

vastgesteld 30-05-2023

Inhoudsopgave

Toelichting **5**

Hoofdstuk 1 Inleiding **7**
1.1 Aanleiding 7
1.2 Ligging plangebied 7
1.3 Huidig planologisch-juridisch kader 8
1.4 Leeswijzer 8

Hoofdstuk 2 Beleidskader **11**
2.1 Inleiding 11
2.2 Rijk 11
2.3 Provincie 13
2.4 Gemeente 15

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving **19**
3.1 Huidige situatie 19
3.2 Toekomstige situatie 21

Hoofdstuk 4 Toets aan wet- en regelgeving **23**
4.1 Inleiding 23
4.2 Archeologie 23
4.3 Cultuurhistorie 24
4.4 Geluidhinder 24
4.5 Bedrijven en milieuzonering 25
4.6 Luchtkwaliteit 26
4.7 Externe veiligheid 28
4.8 Bodem 30
4.9 Water 31
4.10 Ecologie 32
4.11 Verkeer en parkeren 34
4.12 Vormvrije m.e.r.-beoordeling 35

Hoofdstuk 5 Juridische vormgeving **37**
5.1 Algemeen 37
5.2 Bestemmingsregels 37

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid **41**

Hoofdstuk 7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid **43**
7.1 Vooroverleg 43
7.2 Zienswijzen 44

Toelichting

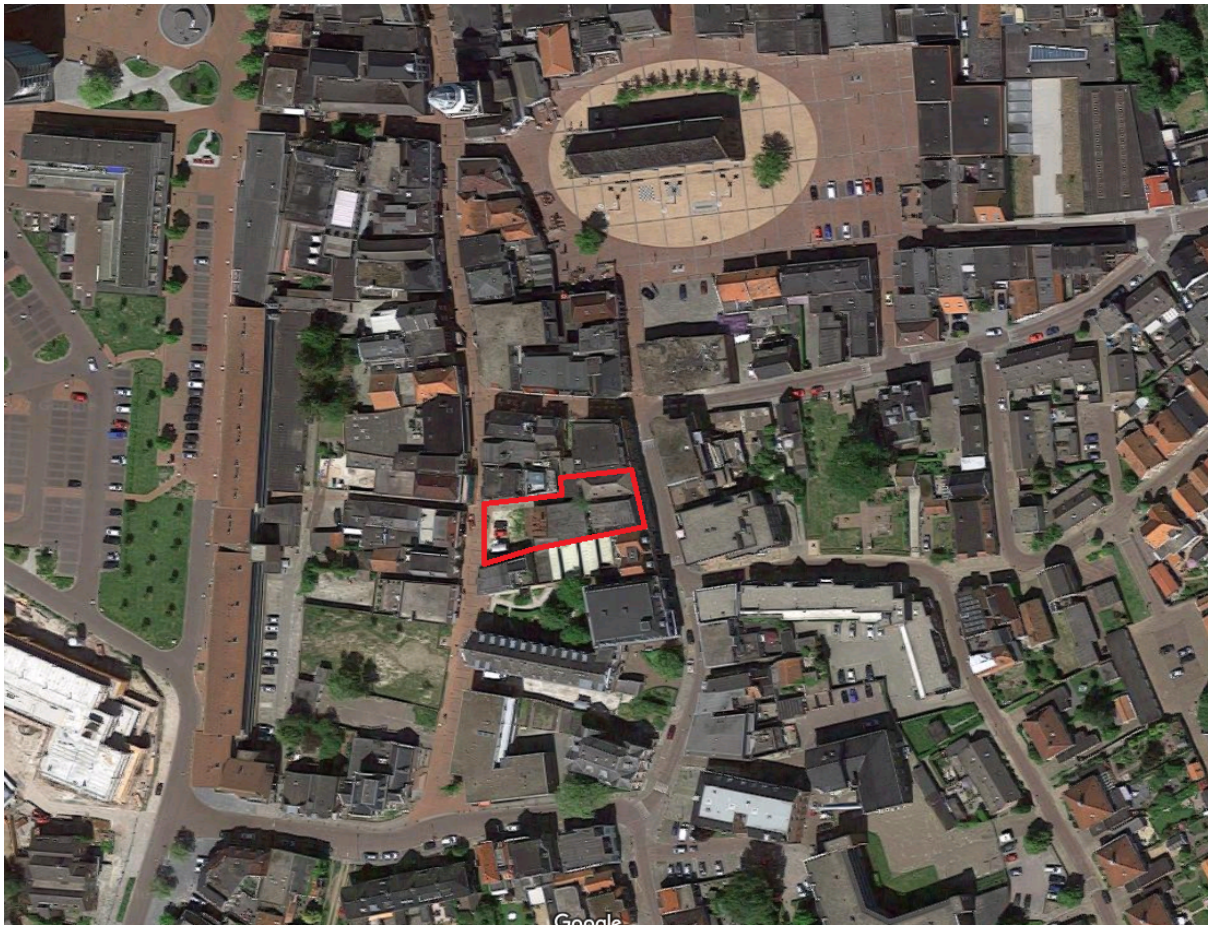
Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Blijhamsterstraat 5/5a in Winschoten zijn twee panden gesloopt. Het planvoornemen is de locatie te herontwikkelen. In het plangebied mogen maximaal 9 woningen worden gerealiseerd. Daarnaast worden er 12 bergingen gerealiseerd ten behoeve van het naastgelegen pand op de hoek van de Blijhamsterstraat en Carolieweg. Het voornemen past niet binnen het geldende bestemmingsplan Winschoten – Centrum. Het is noodzakelijk om voor de gewenste ontwikkeling een bestemmingsplan op te stellen.

1.2 Ligging plangebied

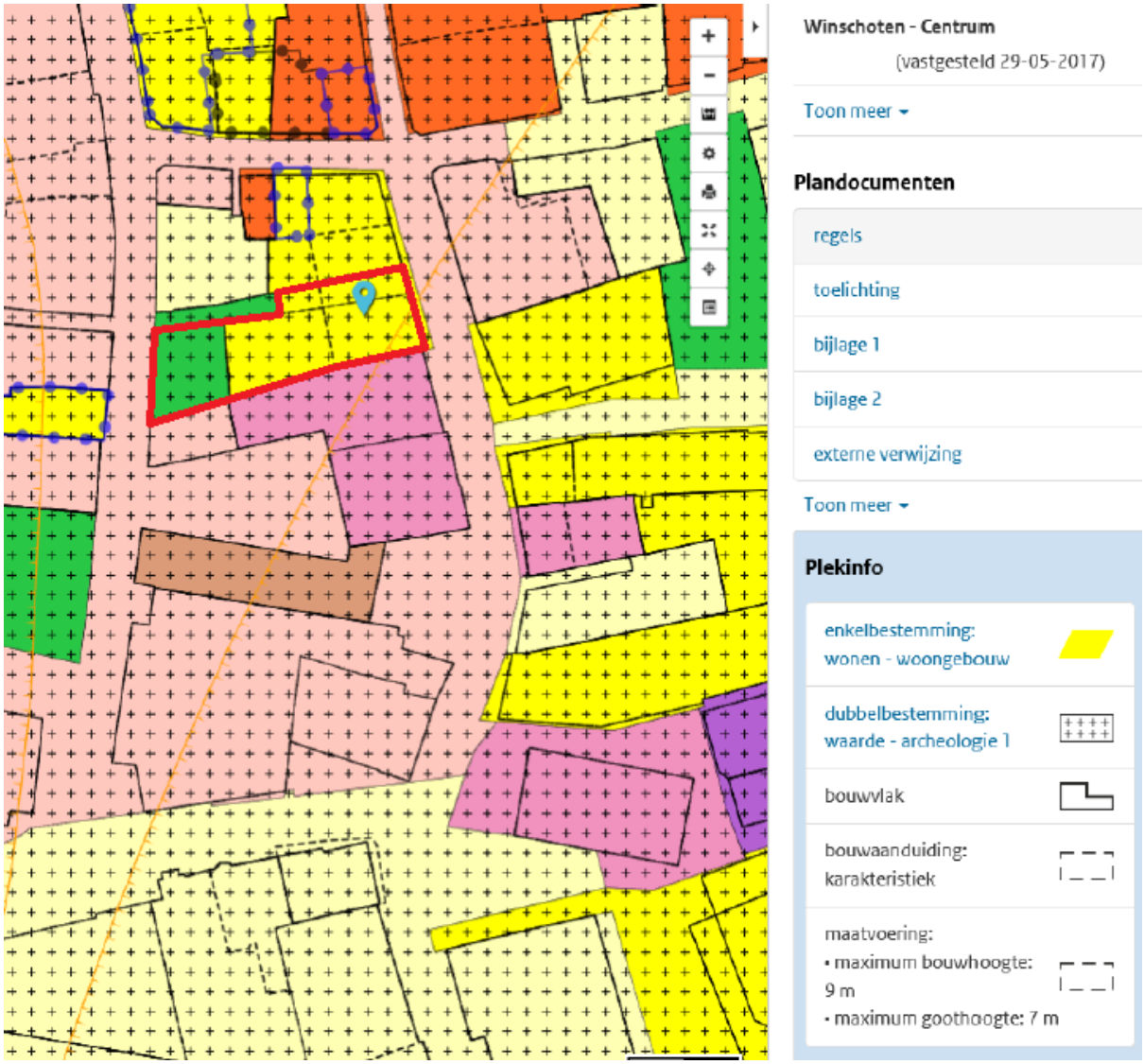
Het plangebied heeft een omvang van circa 750 m^2 en is gelegen in het centrum van Winschoten. Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit een braakliggend stuk grond. Het plangebied is gelegen tussen de Torenstraat, ten westen van het plangebied en de Blijhamsterstraat, ten oosten van het plangebied. De ligging en begrenzing van het plangebied is aangegeven op onderstaande afbeelding.

Figuur 1: Luchtfoto plangebied (bron: Google Maps, d.d. 02-08-2022)

1.3 Huidig planologisch-juridisch kader

Het huidig planologisch-juridisch kader is neergelegd in het bestemmingsplan Winschoten - Centrum (vastgesteld op 29 mei 2017). Op basis van dit bestemmingsplan heeft het plangebied de bestemming Wonen-Woongebouw, inclusief een bouwvlak, maximale bouw- en goothoogte en een aanduiding 'karakteristiek'. Het plangebied is tevens voorzien van de dubbelbestemming Waarde-Archeologie 1 en deels voorzien van de gebiedsaanduiding 'geluidzone – industrielawaai'. Het planvoornemen past niet binnen het geldende bestemmingsplan Winschoten – Centrum. Het is noodzakelijk voor de ontwikkeling een bestemmingsplan op te stellen.

Figuur 2: Kaartfragment geldend bestemmingsplan Winschoten-Centrum (bron: ruimtelijkeplannen.nl, d.d. 02-08-2022)

1.4 Leeswijzer

In deze toelichting komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- het rijksbeleid en het provinciale en gemeentelijke beleid als kader voor dit plan (hoofdstuk 2);
- een beschrijving van de huidige en toekomstige situatie (hoofdstuk 3);
- de randvoorwaarden vanuit het milieu-, water- en omgevingsbeleid en wetgeving (hoofdstuk 4);
- de juridische vormgeving (hoofdstuk 5);

- een beschrijving van de economische uitvoerbaarheidsaspecten (hoofdstuk 6);
- een beschrijving van de resultaten van overleg (hoofdstuk 7).

Hoofdstuk 2 Beleidskader

2.1 Inleiding

Ruimtelijke ontwikkelingen moeten passen binnen wetten, regels en beleid van het Rijk, de provincie, regionaal gevoerd beleid op intergemeentelijk niveau en de gemeente. In dit hoofdstuk is het relevante beleidskader gegeven voor de planontwikkeling van de Blijhamsterstraat 5-5a, Winschoten. Daarbij is voor zover van belang verder ingegaan op wat voor het plangebied aan de orde is.

2.2 Rijk

2.2.1 Nationale Omgevingsvisie (2020)

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) van kracht geworden. De NOVI is een instrument van de nieuwe Omgevingswet en loopt vooruit op de inwerkingtreding van die wet. Vanwege het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet komt de NOVI als structuurvisie uit onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Zodra de Omgevingswet in werking is getreden, zal deze structuurvisie gelden als de Nationale Omgevingsvisie, zoals in de nieuwe wet bedoeld.

De NOVI bevat de hoofdzaken van het beleid voor de fysieke leefomgeving. Uit de Omgevingswet volgt dat al het strategische beleid uit de bestaande beleidsdocumenten, met en zonder wettelijke grondslag, én het nieuwe strategische beleid op het beleidsterrein van de fysieke leefomgeving worden opgenomen in de NOVI.

Het Nationaal Milieubeleidsplan (NMP4, 2001) en de Rijksnatuurvisie 2014 gaan op in en worden vervangen door de NOVI en het bijbehorende Nationaal Milieubeleidskader. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vervalt geheel, behalve paragraaf 4.9 Caribisch Nederland en Caribische Exclusieve Economische Zone. De NOVI geldt verder als wijziging van enkele onderdelen van het Nationaal Waterplan 2016-2021 (NWP) op grond van de Waterwet.

In zijn totaliteit kent de NOVI 21 nationale belangen en opgaven die het verder uitwerkt. Die opgaven zijn niet meer op zichzelf staand op te lossen, maar grijpen in elkaar. Met de NOVI zoekt het Rijk een perspectief om de grote opgaven aan te pakken, om Nederland mooier en sterker te maken en daarbij voort te bouwen op het bestaande landschap en de (historische) steden. Om die reden worden binnen de NOVI prioriteiten gesteld. De NOVI stelt daarbij een integrale aanpak voor: integraal, samen met andere overheden en maatschappelijke organisaties, en met meer regie vanuit het Rijk. Met steeds een zorgvuldige afweging van belangen werkt het Rijk aan de vier prioriteiten:

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie.
2. Duurzaam economisch groeipotentieel.
3. Sterke en gezonde steden en regio's.
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Centraal bij de afweging van belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving, zowel van de boven- als van de ondergrond. De NOVI onderscheidt daarbij drie afwegingsprincipes:

1. combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies;
2. kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal; en.
3. afwentelen wordt voorkomen.

Het Rijk zal bij de uitvoering van de NOVI zichtbaar maken hoe de omgeving-inclusieve benadering vorm krijgt en de afwegingsprincipes benut worden.

Met de NOVI presenteert het Rijk een integrale, op samenwerking gerichte aanpak. De NOVI geeft een gebiedsgericht afwegingskader en sturende visie in een, gericht op het realiseren van een gezond, leefbaar, herkenbaar en economische sterk Nederland.

Het plangebied ligt niet in een gebied waarvoor de NOVI gerichte belangen of opgaven kent. Om die reden kan verdere toetsing aan de NOVI achterwege blijven.

2.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (2011)

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt de basis voor het stellen van algemene regels, op te nemen in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Die regels richten zich primair op gemeenten, die het eerstverantwoordelijke overheidsniveau zijn voor de inhoud van ruimtelijke plannen. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, 07-12-2011), ook wel bekend onder de naam AMvB Ruimte, zijn de nationale belangen uit de SVIR voorzien van juridische kaders, waarmee de doorwerking van de nationale belangen op ruimtelijk gebied is geborgd.

Uit het Barro blijkt dat voor het planvoornemen en het plangebied geen sprake is van specifieke aspecten van nationaal belang. Wel geldt bij elk ruimtelijk plan nationaal belang 13. Hiermee vraagt het Rijk om een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. Dit moet met behulp van de zogeheten Ladder voor duurzame verstedelijking worden onderbouwd. Deze verplichte toetsing is vastgelegd in het Barro, dat weer verwijst naar het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

Artikel 3.1.6, lid 2 van het Bro schrijft voor dat de onderbouwing van een ruimtelijk plan, waar een nieuwe stedelijke ontwikkeling mee mogelijk wordt gemaakt, aan de Ladder voor duurzame verstedelijking moet voldoen. Of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling wordt bepaald door de aard en omvang van de ontwikkeling in relatie tot de omgeving. Als definitie voor stedelijke ontwikkeling is in het Bro opgenomen: "ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen".

In de toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt wordt een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling gegeven (en voor zover buiten het bestaand stedelijk gebied gesitueerd ook een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien). Beoordeeld moet worden of sprake is van een nieuw, planologisch ruimtebeslag. Daarvan is in beginsel sprake als het nieuwe ruimtelijke besluit meer bebouwing mogelijk maakt dan er op grond van het voorheen geldende planologisch regime aanwezig was, of kon worden gerealiseerd. In paragraaf 2.2.3 is de toetsing opgenomen.

2.2.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Om zorgvuldig ruimtegebruik te stimuleren, hanteert het Rijk de ladder voor duurzame verstedelijking. De ladder bestaat uit de volgende aspecten:

1. Is er sprake van een stedelijke ontwikkeling?
2. Is de stedelijke ontwikkeling nieuw?
3. Wat is het ruimtelijk verzorgingsgebied?
4. Is er behoefte aan de voorgenomen ontwikkeling?
5. Ligt de ontwikkeling in bestaand stedelijk gebied?

In het navolgende worden de hierboven genoemde aspecten beschreven en afgewogen.

Ad 1.

De Ladder is van toepassing op woningbouwplannen die worden aangemerkt als nieuwe stedelijke ontwikkeling. De eerste afweging in de toetsing aan de Ladder is het beantwoorden van de vraag of er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Hiervoor kan worden gekeken naar jurisprudentie. Hieruit

blijkt dat niet iedere ontwikkeling als een nieuwe stedelijke ontwikkeling valt te kwalificeren. De aard en omvang van de ontwikkeling in relatie tot de omgeving bepaalt of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling. In het geval van wonen geldt dat voor woningbouwlocaties vanaf twaalf woningen sprake is van een stedelijke ontwikkeling die 'Ladderplichtig' is, waarbij tevens geldt dat het een nieuwe ontwikkeling betreft.

Gezien het feit dat het planvoornemen betrekking heeft op de bouw van 9 woningen mag er redelijkerwijs van worden uitgegaan dat het hier geen nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft en dat een ladderonderbouwing niet van toepassing is.

Conclusie
Geconcludeerd kan worden dat het plan voldoet aan de Ladder van duurzame verstedelijking. Er is geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Wanneer er geen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling, zijn de overige vragen van de Ladder niet meer van toepassing. Ondanks dat er geen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet de behoefte aan de voorgenomen ontwikkeling wel worden aangetoond. In paragraaf 2.4.3 wordt hier nader op ingegaan.

2.3 Provincie

2.3.1 Omgevingsvisie

Op 1 juni 2016 is door Provinciale Staten de Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020 vastgesteld. Op 25 mei 2022 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie op een aantal onderdelen gewijzigd.

Doel van de Omgevingsvisie is het aantrekkelijke woon- en leefklimaat in de provincie verder verbeteren. Het accent in het beleid ligt op het benutten van de ontwikkelingsmogelijkheden, naast het beschermen van de karakteristieke bebouwde en onbebouwde elementen. De provincie wil ruimte bieden voor ondernemerschap om in te spelen op de dynamische ontwikkelingen. Activiteiten lopen steeds meer door elkaar heen. Dat heeft gevolgen voor het ruimtegebruik. Functies, als wonen en werken, zijn steeds minder van elkaar gescheiden. Door samenwerking met medeoverheden en andere partijen en het leveren van maatwerk wil de provincie haar doelen bereiken.

Een belangrijk doel van de Omgevingsvisie is om op strategisch niveau samenhang aan te brengen in het beleid voor de fysieke leefomgeving. Daarom zijn in deze Omgevingsvisie zoveel mogelijk de visies op verschillende terreinen zoals ruimtelijke ontwikkeling, landschap en cultureel erfgoed, natuur, verkeer en vervoer, water, milieu en gebruik van natuurlijke hulpbronnen samengevoegd en inhoudelijk met elkaar verbonden. Er zijn ook onderdelen opgenomen van het provinciale beleid voor economie, energie en cultuur en welzijn, voor zover die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving. In deze Omgevingsvisie is al het provinciale beleid dat op een of andere manier raakt aan de fysieke leefomgeving geformuleerd en geordend in vijf samenhangende thema's en elf provinciale 'belangen':

1. Ruimte:
- Ruimtelijke kwaliteit.
- Aantrekkelijk vestigingsklimaat.
- Ruimte voor duurzame energie.
- Vitale landbouw.

2. Natuur en landschap:
- Beschermen landschap en cultureel erfgoed.
- Vergroten biodiversiteit.

3. Water:

- Waterveiligheid.
- Schoon en voldoende water.

4. Mobiliteit:
- Bereikbaarheid.

5. Milieu:
- Tegengaan milieuhinder.
- Gebruik van de ondergrond;

De Omgevingsvisie is een kaderstellend document voor de uitwerking van het beleid op deelterreinen door de provincie zelf en door gemeenten en waterschappen. Ook voor andere partijen (bedrijven) die iets willen dat invloed heeft op de fysieke leefomgeving, biedt de Omgevingsvisie houvast. De provincie wil met de Omgevingsvisie ruimte bieden en uitnodigen. Maar uit deze Omgevingsvisie vloeien ook richtlijnen en voorschriften voort, die zijn vastgelegd in de provinciale Omgevingsverordening. Hiermee werkt het omgevingsbeleid (ruimtelijke ordening, water, mobiliteit en milieu) door in plannen van gemeenten en waterschappen.

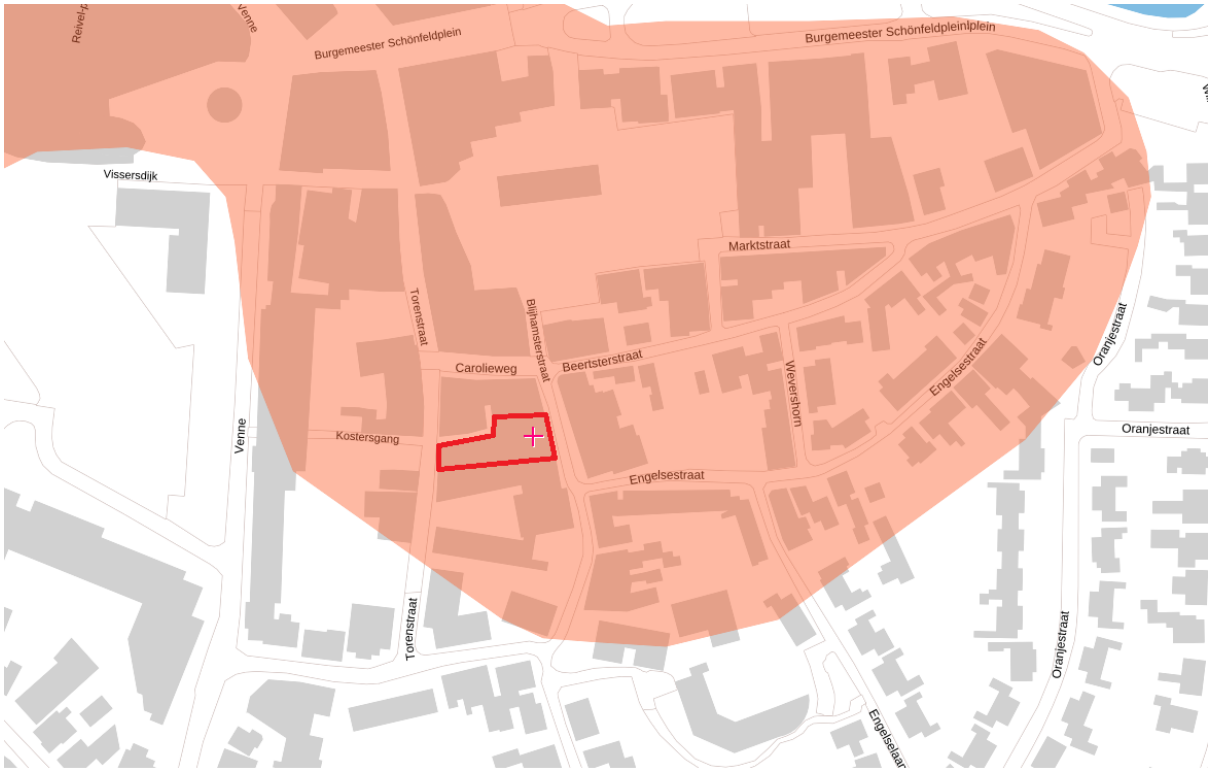
2.3.2 Omgevingsverordening

Uit de Omgevingsvisie vloeien richtlijnen en voorschriften voort, die zijn vastgelegd in de Omgevingsverordening (geconsolideerd november 2022). Hiermee laat de provincie het omgevingsbeleid (ruimtelijke ordening, water, mobiliteit en milieu) doorwerken in plannen van gemeenten en waterschappen. Specifiek voor dit plan zijn de volgende onderwerpen van belang:

Woningbouw
In de Omgevingsverordening zijn voorschriften opgenomen ten aanzien van woningbouw. Een bestemmingsplan dat voorziet in de bouw van nieuwe woningen moet naar aard, locatie en aantal overeenstemmen met een regionale woonvisie. Het plangebied is op grond van de Omgevingsverordening aangewezen als stedelijk gebied. Nieuwe stedelijke ontwikkelingen moeten binnen het bestaand stedelijk gebied plaatsvinden, tenzij wordt aangetoond dat daarvoor geen ruimte beschikbaar is of kan worden verkregen door herstructurering, transformatie of anderszins. De ruimtelijke ontwikkeling moet worden getoetst aan het regionaal woonbeleid en de gemeentelijke woonvisie. Vooruitlopend op deze paragrafen kan geconcludeerd worden dat het plan aansluit bij de woonbehoefte zoals vastgelegd het regionaal en gemeentelijk beleid. Het plan voldoet daarmee aan het voorschrift zoals opgenomen in afdeling 2.4 van de provinciale Omgevingsverordening.

Glaciale ruggen
Het gehele plangebied is gelegen op een glaciale rug. In de Omgevingsverordening zijn regels opgenomen ten aanzien van de bescherming van het reliëf en de herkenbaarheid van glaciale ruggen. De regels van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op glaciale ruggen bevatten in elk geval:
- een verbod op het afgraven, diepploegen, egaliseren en afschuiven van de glaciale ruggen;
- regels voor houtteelt, aanleg van bos en boomgaarden.

In het geval van het planvoornemen gaat het om de herontwikkeling van een bestaand bebouwd gebied. Het planvoornemen betreft niet het afgraven van de glaciale rug. Het planvoornemen leidt daarom niet tot aantasting van de herkenbaarheid van de glaciale rug. Voor de bescherming van de glaciale rug is in de regels en op de verbeelding een dubbelbestemming 'Waarde - Glaciale rug' opgenomen.

Figuur 3: Glaciale rug (bron: Omgevingsverordening Provincie Groningen 2022, 25-07-2022)

Bescherming beeldbepalende en/of karakteristieke gebouwen (Artikel 2.9.1)

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het aardbevingsgebied stelt regels ter bescherming van de hoofdvorm van de karakteristieke en beeldbepalende gebouwen. De gemeente Oldambt is op basis van de provinciale omgevingsverordening aangewezen als aardbevingsgebied. Er is een inventarisatie gemaakt van de beeldbepalende en/of karakteristieke panden. Deze inventarisatie is in het vigerend bestemmingsplan opgenomen. Op basis van dit bestemmingsplan kan worden geconcludeerd dat er binnen het plangebied twee karakteristieke panden aanwezig waren. Echter zijn deze panden gesloopt. Dit was noodzakelijk ter voorkoming van instortingsgevaar. Verder bevinden zich geen karakteristieke panden meer in het plangebied.

2.4 Gemeente

2.4.1 Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie richt zich voor het centrum van Winschoten op het compact houden en aantrekkelijk houden van het kernwinkelgebied. Als resultaat wordt beoogd het centrum toekomstig bestendig te maken en te houden. Hoge prioriteit wordt toegekend aan de locatie Burgemeester Schönfeldplein/Langestraat. Het ruimtelijke verloop van de historische wegen in en rond Winschoten is zichtbaar. In het centrumgebied zijn de oude structuurlijnen, zoals (water)wegen, ingezet ter versterking van de structuur en de beleving van het gebied. Ook in het planvoornemen wordt rekening gehouden met de historische structuur van het centrum.

Bij maatregelen in de openbare ruimte is het doel een aantrekkelijke en veilige inrichting. Verhoging van de aantrekkelijkheid kan door de cultuurhistorie zichtbaar te maken. Aandacht is er voor een gastvrije binnenstad en versterking van ondernemerschap. Evenementen worden aantrekkelijk genoemd voor het centrum. Het centrum van Winschoten moet goed bereikbaar zijn voor auto's. De huidige goede toegankelijkheid en verkeersveiligheid willen we behouden. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die gepaard gaan met extra verkeersstromen moet bekeken worden of de afwikkeling nog voldoende kan plaatsvinden of dat er maatregelen getroffen moeten worden. Een goede spreiding van parkeervoorziening

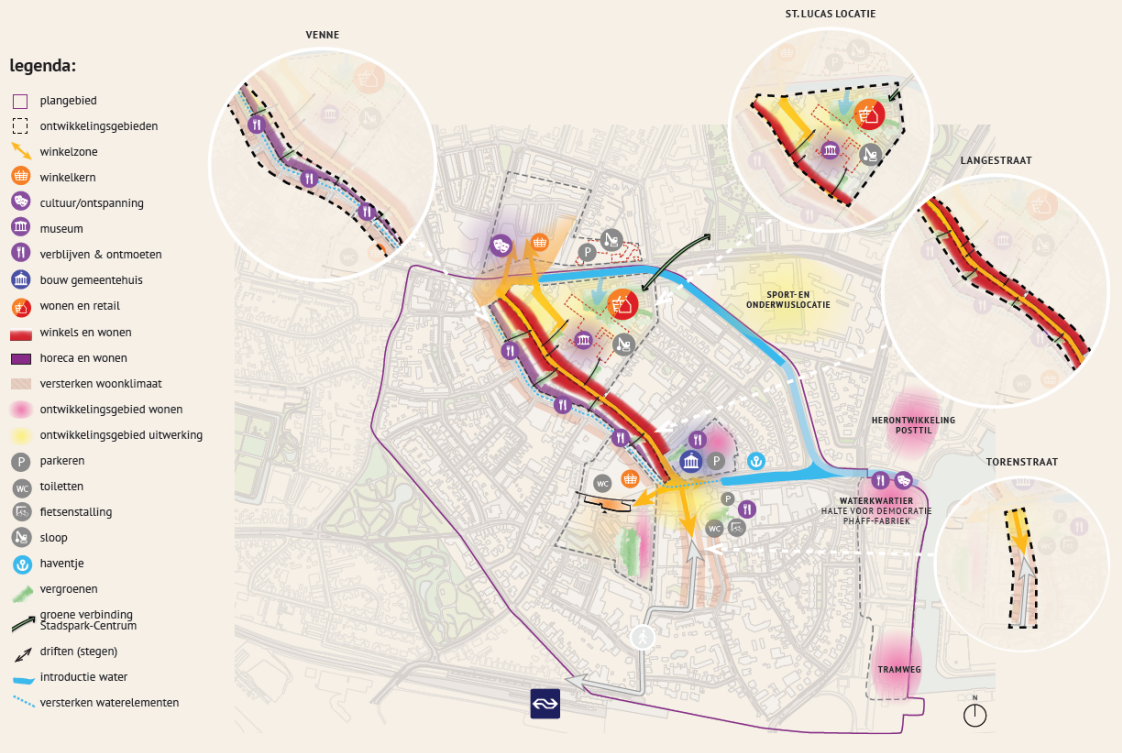
in de directe omgeving van het centrum is belangrijk en de bewegwijzering ernaartoe moet goed zijn.

2.4.2 Ambitiedocument Centrum Oldambt

Op oktober 2022 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Ambitiedocument Centrum voor de komende jaren tot en met 2030 en met een doorkijk naar 2050. Het doel van het Ambitiedocument is een levendig en toekomstbestendig centrum van Winschoten.

De ambitie is om, voortbouwend op de rijke historie, een aantrekkelijk, dynamisch, duurzaam en toekomstbestendig centrum te realiseren met een stevige regionale functie als tweede koopstad in de provincie waarin de essentiële centrumfuncties als detailhandel, wonen, werken en stedelijke voorzieningen samengaan met een ruimtelijke structuur en inrichting die tot verblijven en ontmoeten uitnodigen. Om deze ambitie hanteerbaar en uitvoerbaar te maken, is dit uitgewerkt in een aantal meer concrete ambities:

- Onderscheidend, met oog voor geschiedenis en toekomst.
- Compact winkelcentrum.
- Verbonden.
- Levendig en uitnodigend.
- Klimaatadaptief.
- Circulair en toekomstbestendig.

Figuur 4: Ambities centrum Oldambt

Voor de Blijhamsterstraat is de ambitie om het woonklimaat te versterken. Delen van het centrum waar het winkelen als hoofdfunctie is verdwenen, krijgen met woonfuncties een nieuwe kwaliteit. Toevoegen van woningen in het centrum kan veel bijdragen aan het verlevendigen van het stedelijk milieu. Daarbij is van belang een reeks van woonproducten te ontwikkelen en aan te bieden voor een aantal doelgroepen: zowel jong als oud, meer en minder te besteden, gezinnen en alleenstaanden. Er is ruimte voor ongeveer 700 woningen in het centrum door de diverse kleine en grotere ontwikkellocaties. Het plan voor de Blijhamsterstraat 5-5a past bij deze ambities.

2.4.3 Programma Wonen 2021-2026

Met het Programma Wonen wil de gemeente sturen op het beschikbaar houden van een aantrekkelijk en breed woningaanbod, passend bij de vraag. Het gaat hierbij om zowel goede en betaalbare sociale huurwoningen als toekomstbestendige koopwoningen. De gemeente kan en wil ook ruimte bieden voor nieuwbouw die bijdraagt aan de kwaliteit en diversiteit van de woningvoorraad in Oldambt.
Wat betreft de woningvoorraad ligt de ambitie in de eerste plaats op kwaliteit van zowel de bestaande als de nieuwe voorraad. Een andere ambitie is een betere afstemming van de woningvoorraad op behoeften en wensen van doelgroepen. Duurzaamheid, aardbevingsproblematiek, aanpak slechte panden en aanleg van snel internet zijn daarbij onderwerpen voor samenwerking. Met corporaties worden afspraken gemaakt over nieuwbouw, verduurzaming en sloop van huurwoningen. Bij de koopsector gaat het om het stimuleren van woningverbeteringen, verduurzaming en vermindering van de kwalitatief slechte voorraad. Sloop van verpauperde panden levert ook een positieve bijdrage aan leefbaarheid en sociale veiligheid. Daarnaast spelen onder andere ook stedenbouwkundige overwegingen, zoals het behoud of de versterking van de ruimtelijke kwaliteit (belevingswaarde, sfeer, karakteristiek en identiteit) een rol. Voor dit plan geldt dat er negen woningen worden ontwikkeld. Hiermee werkt het voornemen mee aan het beschikbaar houden van een goed woningaanbod in de gemeente.
De locatie 'Blijhamsterstraat 5-5a Winschoten' bestaat uit een braakliggend stuk grond op de plek van voormalige woongebouwen en geeft een verpauperd beeld in zowel de Blijhamsterstraat als de Torenstraat. Vanuit het Programma Wonen geldt dat centrumversterking en structuurversterking belangrijke aandachtspunten zijn. Deze locatie voldoet dan ook aan de vastgelegde PMC strategie in het Programma Wonen. Met de herontwikkeling van locatie 'Blijhamsterstraat 5-5a' wordt voldaan aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit. Het betreft een aanmerkelijke kwaliteitsimpuls en de voorziene woningbouw voorziet in een behoefte en hiermee wordt het centrum van Winschoten versterkt.

2.4.4 Nota Archeologie en beleidskaart archeologie (2010)

In 2010 heeft de gemeenteraad van Oldambt de Nota Archeologie en de bijbehorende Beleidskaart Archeologie vastgesteld. In de Nota Archeologie wordt beschreven hoe de gemeente omgaat met de archeologische, cultuurhistorische en cultuurlandschappelijke waarden binnen haar grondgebied. Bekende en te verwachten archeologische waarden zijn op de beleidskaart weergegeven. Anderzijds zijn grote delen van de bebouwde kernen vrijgesteld van archeologisch onderzoek omdat door moderne verstoringen hier al geen sprake meer is van archeologische waarden. De beleidskaart kent een vierdeling voor te beschermen gebieden. De eerste twee groepen zijn bekende terreinen en onder 3 en 4 betreft het terreinen met verwachtingswaarden:

1. AMK-terreinen en andere terreinen van cultuurhistorische waarde: voor deze terreinen wordt gestreefd naar behoud. Als dat niet mogelijk is, vindt archeologisch onderzoek plaats.
2. historische dorpskernen en bebouwing, alsmede cultuurlandschappelijke waardevolle relicten: bij ingrepen > 100 m² vindt archeologisch onderzoek plaats.
3. gebieden met een hoge archeologische verwachtingswaarden: bij ingrepen >200 m² vindt archeologisch onderzoek plaats.
4. gebieden met lage archeologische verwachtingswaarden: bij ingrepen >500 m² vindt archeologisch onderzoek plaats.

De Nota archeologie geeft richtlijnen voor regels. In paragraaf 4.2 wordt dit onderwerp nader besproken.

2.4.5 Welstandsnota gemeente Oldambt (2013)

De gemeente Oldambt heeft in 2013 een nieuwe welstandsnota vastgesteld. Daarin zijn de welstandseisen omschreven die aan een bouwwerk worden gesteld. Het gaat om welstandscriteria die betrekking hebben op onder andere de hoofdvorm, het materiaalgebruik, de kleurkeuze en de detaillering van een concreet bouwwerk. Het doel van de welstandsnota is een bijdrage leveren aan het behouden en versterken van beeldkwaliteit. De nota maakt deel uit van het ruimtelijke kwaliteitsbeleid van Oldambt en zal daarom worden vertaald in bestemmingsplannen. Nieuwbouw, verbouw en uitbreiding zijn mogelijk wanneer plaatsing en hoofdvorm van de bestaande structuur en transparantie worden gerespecteerd. Voor het plangebied is een beeldkwaliteitsplan opgesteld, hier wordt in paragraaf 3.2 verder op ingegaan.

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving

3.1 Huidige situatie

De locatie van dit planvoornemen bevindt zich in het centrum van Winschoten. In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een braakliggend stuk grond. Op de locatie, aan de Blijhamsterstraat 5/5a, stonden tot voor kort twee karakteristieke panden. Deze panden zijn gesloopt, nadat ze te bouwvallig bleken om te restaureren. De funderingen van deze panden zijn nog wel aanwezig in de bodem. Ook aan de Torenstraat 32 stond voorheen een pand, ook dit is inmiddels gesloopt. De luchtfoto's hieronder geven de situatie in het plangebied voor de sloop van de karakteristieke panden aan de Blijhamsterstraat weer.

Figuur 5: Situatie voor sloop panden, gezien vanaf Blijhamsterstraat

Figuur 6: Situatie voor sloop panden, gezien vanaf Torenstraat

De volgende foto's geven de huidige situatie in het plangebied, na sloop van de karakteristieke panden.

Figuur 7: Huidige situatie (na sloop), gezien vanaf de Blijhamsterstraat

Figuur 7: Huidige situatie (na sloop), gezien vanaf de Blijhamsterstraat

3.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie worden er in het plangebied woongebouwen met in totaal maximaal 9 woningen mogelijk gemaakt. Aan de zijde van de Blijhamsterstraat worden maximaal 6 woningen in woongebouwen mogelijk gemaakt. Aan de zijde van de Torenstraat wordt een woongebouw met maximaal 3 woningen mogelijk gemaakt. De woningen zullen minimaal 70 m^2 groot zijn. In de toekomstige situatie hebben de woningen een buitenruimte, ook zullen alle woningen gericht zijn op de straat.

Daarnaast worden er 12 bergingen gerealiseerd ten behoeve van het naastgelegen pand op de hoek van de Blijhamsterstraat en Carolieweg.

In de toekomstige situatie zullen de nieuw te bouwen panden aansluiten bij de al bestaande naastgelegen bebouwing. De nieuw te bouwen panden aan de Blijhamsterstraat zullen qua aanzicht en gevel een reconstructie worden van de gesloopte panden (zie figuur 7). Ook in de toekomstige situatie zal het plangebied de dubbelbestemming 'Archeologie-waarde 1' behouden.

Voor de herontwikkeling van het plangebied gelden de volgende stedenbouwkundige eisen:

Plaatsing

- het woongebouw wordt gebouwd in de rooilijn van de panden aan de Blijhamsterstraat;
- aan de zijde van de Torenstraat wordt ook gebouwd in de rooilijn of maximaal 1 meter daarachter;
- bijgebouwen worden gebouwd aan de achterzijden van het hoofdgebouw;
- kaprichtingen zijn haaks of evenwijdig aan de straat.

Hoofdvorm

- aan de zijde van de Blijhamsterstraat is de hoofdvorm de letterlijke terugbouw van het karakteristieke volume van het oude pand met ornamenten en daklijst (inclusief details), twee forse bouwlagen met een kap;
- aan de zijde van de Torenstraat is de hoofdvorm één of twee bouwlagen met een kap, aansluiting zoekend bij de belendende panden.

Aanzicht
- gevels aan de Blijhamsterstraat worden een letterlijke reconstructie waar het gaat om de bovengevels, de gevel op de begane grond is verticaal geleed in lijn met de bovengevels;
- gevels aan de Torenstraat worden in samenhang met omliggende bebouwing verticaal geleed;
- in de toekomstige situatie is er sprake van een gemiddeld tot rijke detaillering in baksteenarchitectuur.

Opmaak
- aan de Blijhamsterstraat worden de gevels gebouwd met rood tot roodbruine baksteen, ook worden de ornamenten en daklijst (inclusief details) teruggebracht;
- aan de Torenstraat wordt de gevel in rood tot roodbruine baksteen gebouwd, of deze wordt wit gestuct;
- in de toekomstige situatie worden de daken afgedekt met donker/antractietkleurige niet glanzende pan.

Figuur 7: Gevelbeelden zijde Blijhamsterstraat

Hoofdstuk 4 Toets aan wet- en regelgeving

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de haalbaarheid en de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Meer concreet wordt beoordeeld hoe het plan zich verhoudt tot de diverse milieukaders (zoals archeologie, bodem, externe veiligheid, geluid, ecologie, luchtkwaliteit en water).

4.2 Archeologie

Normstelling en beleid
De Monumentenwet 1988 is per 1 juli 2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze in werking treedt. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

De Erfgoedwet bundelt en wijzigt een aantal wetten op het terrein van cultureel erfgoed. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Daarnaast moet ieder ruimtelijk plan een analyse van de overige cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Voorzover in een plangebied sprake is van erfgoed, moet op grond van voorgaande dan ook aangegeven te worden op welke wijze met deze cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten archeologie rekening wordt gehouden.

Onderzoek
Het archeologiebeleid van de gemeente Oldambt is verwoord in de Nota Archeologie (Libau, oktober 2010). In deze nota is aangegeven hoe de gemeente wenst om te gaan met archeologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarden binnen haar grondgebied. Op de bijbehorende Beleidskaart Archeologie is aangegeven welke waarden er aanwezig zijn of eventueel verwacht worden. Uit deze beleidskaart blijkt dat het plangebied als archeologisch waardevol terrein geldt. Op basis van het vigerend bestemmingsplan geldt de dubbelbestemming 'Waarde -Archeologie 1'. Binnen de dubbelbestemming 'Waarde – archeologie 1' dient bij werkzaamheden met een groter oppervlak dan 50 m^2 en dieper dan 0,40 meter onder het maaiveld archeologisch onderzoek plaats te vinden.

In 2014 is in het kader van de herontwikkeling Centrum Winschoten een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. In het rapport wordt geconcludeerd dat in het plangebied in het geval van bodemingrepen dieper dan 40 cm onder het maaiveld een archeologische begeleiding of een proefsleuvenonderzoek nodig is. Het gebied ligt binnen de voormalige vesting en is onderdeel van de middeleeuwse nederzetting Winschoten. Voor een aangrenzende locatie in de Torenstraat is destijds een Programma van Eisen (PvE) opgesteld voor archeologische begeleiding. Ook voor het plangebied is archeologische begeleiding noodzakelijk. Voor de locatie Blijhamsterstraat 5 en 5A heeft een actualisatie van dit PvE plaatsgevonden (zie Bijlage 1). Voor het plangebied is archeologische begeleiding noodzakelijk. Deze begeleiding dient te worden uitgevoerd conform het PvE. In het voorliggend bestemmingsplan wordt weer de vigerende dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie 1' opgenomen. Hiermee verschuift de onderzoekslast naar het moment van de verlening van de omgevingsvergunning bouwen.

Conclusie
Het aspect archeologie levert geen belemmeringen op voor de uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan.

4.3 Cultuurhistorie

Normstelling en beleid

Als gevolg van het rijksbeleid ten aanzien van de monumentenzorg, is per 1 januari 2012 een wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening van kracht. De wijziging betreft artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a, als gevolg waarvan alle cultuurhistorische waarden uitdrukkelijk dienen te worden mee gewogen bij het vaststellen van ruimtelijke plannen. Dit betekent dat in aanvulling op de archeologische aspecten ook de overige cultuurhistorische waarden moeten worden betrokken in het onderzoek.

Onderzoek

Het plangebied ligt op het zogenaamde schiereiland van Winschoten. Deze opduiking is ontstaan in het saalien (de voorlaatste ijstijd) als gevolg van opstuwing en plooiing door het landijs. In het weichselien (de laatste ijstijd) werden op de oudere sedimenten dekzanden afgezet, waardoor het landschap door opvulling deels vervlakte, maar ook deels nieuw reliëf kreeg. In de prehistorie, vooral in het mesolithicum (8800 – 4900 voor Chr.), werd het dekzandgebied intensief bewoond.

De nederzetting Winschoten is in de 11de eeuw ontstaan nabij de kruising van de rivier De Rensel met de weg van Groningen naar Münster. Door de ligging op de kruising van deze twee belangrijke handelsroutes kon Winschoten zich ontwikkelen tot centrumplaats. Winschoten omvatte in de late middeleeuwen een kern ter hoogte van de 13de-eeuwse kerk op het huidige Marktplein. In 1593 werd de nederzetting Winschoten aangevallen door de Spanjaarden. Het Staatse leger trok zich onder aanvoering van sergeant Johan Moda terug in de kerk en toren, waarbij de bebouwing ten oosten en zuidoosten van de kerk werd platgebrand. Na een heftige strijd werd Winschoten door de Spanjaarden veroverd. Korte tijd later kwam Winschoten echter weer in Staatse handen, waarna de nederzetting aan het begin van de 17de eeuw werd versterkt met een wal en gracht. De vesting Winschoten werd samen met onder andere de vestingen Boertange, Oudeschans en Nieuweschans opgenomen in de oostelijke verdedigingslinie van de Republiek. De middeleeuwse kern en de voormalige vesting Winschoten zijn geregistreerd op de Archeologische Monumenten Kaart. Van de vesting Winschoten zijn, op een enkele waterpartij na waarin relicten van de gracht aanwezig kunnen zijn, geen bovengrondse resten bewaard. Het plangebied ligt niet alleen volledig binnen de voormalige 17de-eeuwse vesting, maar ook binnen de oudste kern van Winschoten.

Rijksmonumenten

In het plangebied zelf komen geen (rijks)monumenten voor. Wel kenden de voormalige panden in het plangebied de aanduiding 'karakteristiek'. Echter zijn deze panden gesloopt vanwege de bouwvallige staat. Ook is op 25 meter ten zuiden van het plangebied, op de Blijhamsterstraat 13, een rijksmonument gelegen. Het planvoornemen heeft geen invloed op dit rijksmonument. Ook zal het planvoornemen in plaatsing, hoofdvorm, aanzicht en opmaak passen bij de omliggende (historische) bebouwing.

Conclusie

Door de ontwikkelingen in het plangebied treden er geen belemmeringen op ten aanzien van het aspect cultuurhistorie.

4.4 Geluidhinder

Toetsingskader

In het kader van de Wet geluidhinder bevinden zich langs alle wegen zones, met uitzondering van wegen die zijn gelegen binnen een als woonerf aangeduid gebied en wegen waarvoor een maximumsnelheid van dertig kilometer per uur. De wet stelt dat akoestisch onderzoek moet plaatsvinden wanneer binnen zones van (spoor)wegen nieuwe geluidsgevoelige bebouwing, zoals woningen, wordt gerealiseerd. Uit onderzoek moet blijken in hoeverre de vastgestelde voorkeurgrenswaarden al dan niet worden overschreden. Daarnaast moet op grond van de Wet ruimtelijke ordening worden aangetoond dat een project niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Geluidsaspecten die een rol kunnen spelen betreffen:

- menselijk stemgeluid;
- wegverkeerslawaai;
- aanwezigheid natuurgebieden;
- lawaaisporten;
- industrielawaai;
- stiltegebieden.

Onderzoek

Het plangebied is niet gelegen binnen een zonegrens van de Wet geluidhinder (wegverkeerslawaai). Wel ligt het plangebied (oostzijde) deels binnen de vastgestelde geluidszone van het geluidgezoneerde industrieterrein Winschoten-Oost. Het betreft de rand van de geluidszone waarbinnen een beoordeling voor geluid nodig is. In dit geval is er geen sprake van een rechtstreeks geluidbelasting van het industrieterrein. De feitelijke 50 dB(A) contour van het industrieterrein volgt de ontsluitingswegen rondom het industrieterrein. Dit is voor het plangebied de Wilhelminasingel. Er is dan ook geen sprake van een geluidsbelasting als gevolg van industrielawaai die de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) benaderd.

Het plangebied is gelegen in het centrum van Winschoten en ingesloten door gebouwen waardoor er geen rechtstreekse geluidbelasting optreedt. Bij een beoordeling van het akoestisch woonklimaat zoals in het Bouwbesluit 2012 artikel 3.3 lid 1 is bedoeld, kan in dit geval worden volstaan met de minimum vereiste om aan het maximaal toelaatbaar geluidniveau van 35 dB(A) te voldoen in de woon- en verblijfsruimten van de gebouwen. De standaard geluidwering gevels voor woningen moet tenminste 20 dB bedragen volgens het Bouwbesluit. Daarmee wordt een goed akoestisch woonklimaat geborgd.

Conclusie

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor het bestemmingsplan.

4.5 Bedrijven en milieuzonering

Normstelling en beleid

Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening, als uitgangspunt van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), is het waarborgen van voldoende afstand tussen hinderveroorzakende functies, zoals bedrijven en voorzieningen, en hindergevoelige functies, zoals woningen, noodzakelijk. Bij de ruimtelijk-functionele afstemming hiervan kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de basiszoneringslijst van de publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Een richtafstand wordt beschouwd als de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten (betreffende geluid, geur, stof en gevaar) redelijkerwijs kan worden uitgesloten in gebieden met functiescheiding (omgevingstype 1: rustige woonwijk dan wel rustig buitengebied). De grootst aangegeven afstand is bepalend.

Als aan de gestelde richtafstanden wordt voldaan, is op die punten sprake van een goede ruimtelijke ordening. De genoemde maten zijn evenwel richtinggevend en met een goede motivering kan en mag hiervan worden afgeweken. De richtafstanden zijn overigens niet alleen gekoppeld aan de milieucategorie van een te beoordelen bedrijf/voorziening maar ook aan de karakterisering van de omgeving. Zo kan in geval van een gemengd gebied (omgevingstype 2), waar sprake is van functiemenging in plaats van functiescheiding, worden gewerkt met een verkleinde richtafstand. Hiertoe kan de minimale richtafstand met één afstandsstap worden verkleind.

Toetsing

Het geldende bestemmingsplan voor het plangebied vormt het juridisch-planologisch kader van functies, bebouwing en werkzaamheden die in de verschillende op de verbeelding aangegeven bestemmingen zijn toegelaten. Het kaartfragment hiervan is in figuur 2 getoond. Met het planvoornemen van dit bestemmingsplan is sprake van het juridisch-planologisch mogelijk maken van woningen. Woonfuncties gelden als hindergevoelig en daarom moet worden bestudeerd of sprake is van hinderveroorzakende functies zoals bedrijven en voorzieningen in en nabij het plangebied. Voor het bepalen van de

richtafstanden wordt onderscheid gemaakt tussen rustige woonomgevingen en gemengde gebieden. Aangezien het plangebied in het centrum van Winschoten gelegen is, maakt het plangebied deel uit van het gebiedstype 'gemengd gebied'. In de directe nabijheid van het plangebied zijn de volgende bedrijven aanwezig:

- Aan de noordkant van het plangebied bevindt zich café Carambole Winschoten. Een dergelijke voorziening kan in de genoemde VNG-publicatie worden ondergebracht in de categorie 'Café's, bars' (SBI-code 561) van milieucategorie 1 met een aan te houden minimale richtafstand van 10 m tot hindergevoelige objecten in een gebied met functiescheiding. Voor het plangebied van dit bestemmingsplan liggen de meest nabij café Carambole Winschoten gelegen woningen op meer dan 10 m van de dichtstbijzijnde gevel van het pand. Dit is op voldoende afstand.
- Ook bevindt aan de noordkant van het plangebied zich café Cozy. Een dergelijke voorziening kan in de genoemde VNG-publicatie worden ondergebracht in de categorie 'Café's, bars' (SBI-code 561) van milieucategorie 1 met een aan te houden minimale richtafstand van 10 m tot hindergevoelige objecten in een gebied met functiescheiding. Voor het plangebied van dit bestemmingsplan liggen de meest nabij café Cozy gelegen woningen op meer dan 10 m van de dichtstbijzijnde gevel van het pand. Dit is op voldoende afstand.
- Aan de westkant van het plangebied bevindt zich muziekwinkel Hekman Muziek B.V. Een dergelijke voorziening kan in de genoemde VNG-publicatie worden ondergebracht in de categorie 'Detailhandel ' (SBI-code 47) van milieucategorie 1 met een aan te houden minimale richtafstand van 10 m tot hindergevoelige objecten in een gebied met functiescheiding. Voor het plangebied van dit bestemmingsplan liggen de meest nabij Hekman Muziek B.V gelegen woningen op minder dan 10 meter van de dichtstbijzijnde gevel van het pand. De voorziening voldoet dus niet aan de minimale richtafstand tot hindergevoelige objecten in een gebied met functiescheiding. Echter ligt het plangebied niet in een gebied met een functiescheiding, maar in een gemengd gebied. Bij een 'gemengd gebied' kunnen de richtafstanden met 1 afstandsstap verkleind worden. Dit betekent dat de richtafstand tot 'gemengd gebied' in dit geval 0 meter is. Hieraan wordt voldaan.

In de verdere omgeving bevinden zich soortgelijke bedrijven (detailhandel en horeca), ook hier wordt geen overlast van verwacht.

Conclusie

Voorliggend bestemmingsplan mag uitvoerbaar worden geacht ten aanzien van het onderdeel hinder van bedrijven en milieuzonering.

4.6 Luchtkwaliteit

In hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) zijn de grenswaarden op het gebied van de luchtkwaliteit vastgelegd. Daarbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk vooral de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO_2), fijn stof (PM_{10}) en zeer fijn stof ($PM_{2,5}$) van belang. Grenswaarden ten aanzien van de jaargemiddelde concentratie betreffen 40 µg/m^3 voor zowel NO_2 als PM_{10} en 25 µg/m^3 voor ($PM_{2,5}$). Projecten met een invloed van 'niet in betekende mate' (nibm) op de luchtkwaliteit zijn verder vrijgesteld van toetsing aan de grenswaarden. Op grond van de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) zijn (onder andere) de volgende projecten vrijgesteld van toetsing:

- woningbouwprojecten met minder dan 1.500 woningen;
- projecten die leiden tot minder dan 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 µg/m3 NO_2 of PM_{10}). Deze grens komt overeen met 1.401 auto's dan wel 109 vrachtwagens per weekdagetmaal (Grenswaarde in 2017).

PM_{10} en $PM_{2,5}$ zijn sterk gerelateerd, aangezien $PM_{2,5}$ onderdeel uitmaakt van de emissie van PM_{10}. Als aan PM_{10} wordt voldaan, mag daarom worden aangenomen dat ook de grenswaarde van $PM_{2,5}$ niet wordt overschreden.

Onderzoek

Het plan betreft de realisatie van maximaal 9 woningen. Voor de berekening van de verkeersgeneratie is gebruik gemaakt van CROW publicatie 381 – Toekomstbestendig parkeren, van parkeerkencijfers naar parkeernormen, december 2018. Deze publicatie geeft naast parkeerkencijfers ook kencijfers wat betreft de verkeersgeneratie. De toevoeging van 9 woningen in een weinig stedelijke gemeente in het centrumgebied kennen een verkeersgeneratie van maximaal (9*7,6=) 68,4 motorvoertuigbewegingen per etmaal. Hierbij is uitgegaan van dure koopappartementen, een worstcasescenario. Het voornemen leidt ook niet tot een hoeveelheid verkeer groter dan de grenswaarde, zoals genoemd in de tweede vrijstellingscategorie.

Rekentool

Voor kleinere ruimtelijke en verkeersplannen die effect kunnen hebben op de luchtkwaliteit heeft het ministerie van Infrastructuur en Milieu in samenwerking met Kenniscentrum InfoMil de nibm-tool in 2008 ontwikkeld. De nibm-tool wordt jaarlijks door InfoMil geactualiseerd. Daarmee kan op een eenvoudige en snelle manier worden bepaald of een plan niet in betekenende mate bijdraagt aan luchtverontreiniging. Met behulp van deze rekentool (versie 2022) is de toename van de stoffen NO_2 en PM_{10} bepaald.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

	Jaar van planrealisatie	2022
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	68,4
	Aandeel vrachtverkeer	10,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	**0,84**
	PM_{10} in µg/m^3	**0,11**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Uit de berekeningen met de nibm-tool blijkt dat het plan de grens van 3% (een toename van 1,2 µg/m^3 NO_2 of PM_{10}) niet overschrijdt. Het project kan derhalve worden beschouwd als een nibm-project. Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit vanwege de toename van het verkeer is niet noodzakelijk.

Achtergrondniveau

Hoewel geconstateerd is dat het project een zogenaamd nibm-project betreft, dient ook te worden bezien of de luchtkwaliteit in het plangebied niet zodanig is dat de normen voor een goed woonklimaat worden overschreden.

Daartoe is gebruik gemaakt van de Grootschalige Concentratiekaarten Nederland 2022, welke in maart 2022 zijn gepubliceerd. Het RIVM produceert deze kaarten jaarlijks. De kaarten geven een beeld van de luchtkwaliteit in Nederland en betreffen zowel recente als toekomstige jaren. Per kilometer vak worden de concentraties voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen weergegeven waarvoor Europese regelgeving bestaat. De kaarten op deze website hebben een juridisch-formele status.

De meest relevante luchtkwaliteitseisen voor ruimtelijke plannen betreffen stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof

($PM_{2.5}$ en PM_{10}). De grenswaarden voor stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof ($PM_{2.5}$ en PM_{10}) uit de wet zijn opgenomen in de navolgende tabel:

Luchtconcentratie		Norm
NO_2	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m^3
$PM_{2.5}$	jaargemiddelde concentratie	25 µg/m^3
PM_{10}	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m^3

Figuur 8: Grenswaarden luchtconcentraties NO2, PM2.5 en PM10

Uit de Grootschalige Concentratiekaarten blijkt dat in het plangebied de volgende achtergrondniveaus zijn gemeten en worden verwacht voor NO_2, $PM_{2.5}$ en PM_{10}.

Stof	2021*)	2025*)	2030*)
NO_2	8.213 µg/m^3	7.029 µg/m^3	5.782 µg/m^3
$PM_{2.5}$	7.266 µg/m^3	6.36 µg/m^3	5.575 µg/m^3
PM_{10}	13,69 µg/m^3	13.01 µg/m^3	12.28 µg/m^3

Figuur 9. Achtergrondniveaus luchtkwaliteit
*) gegevens 2021

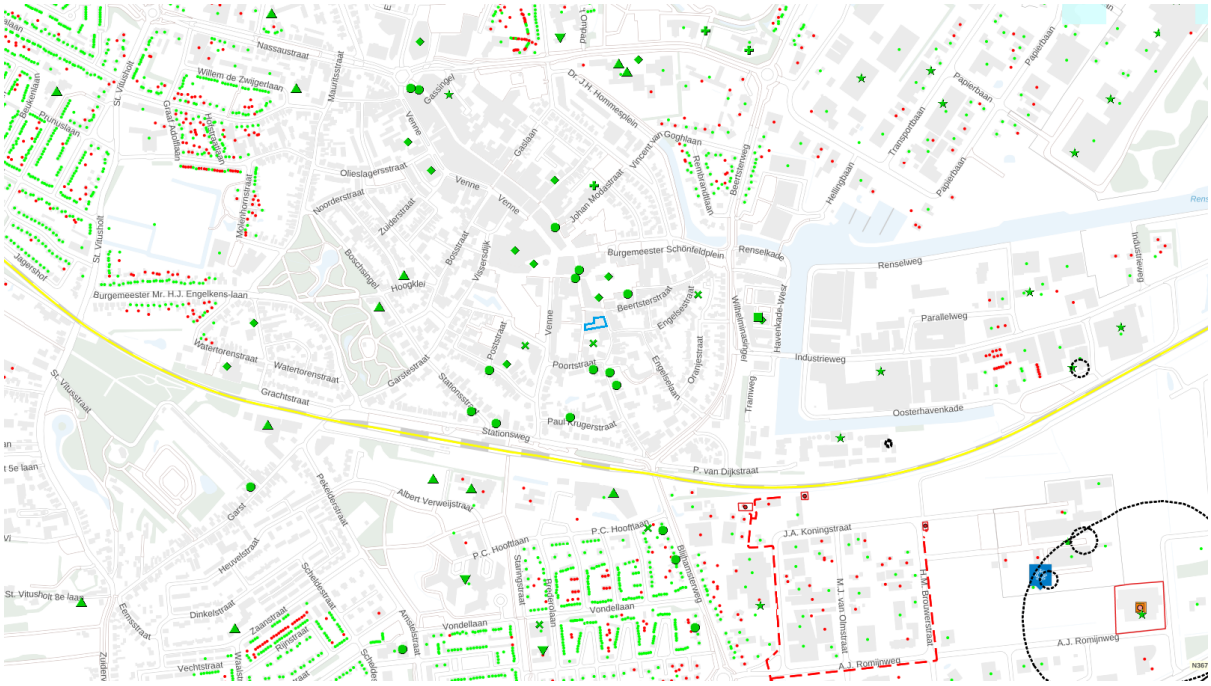
Uit de gemeten en berekende achtergrondniveaus blijkt dat deze ruim onder de wettelijke normen blijven.

Conclusie
Het project kan worden beschouwd als een nibm-project. Daarnaast is de luchtkwaliteit in en rond het plangebied zodanig dat de normen voor een goed woonklimaat worden gewaarborgd. Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit kan derhalve achterwege blijven.

4.7 Externe veiligheid

Normstelling en beleid
Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de woon- en leefomgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, aardgas of LPG. Het aandachtsveld van externe veiligheid richt zich op zowel inrichtingen (bedrijven) waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn als het transport van gevaarlijke stoffen. Dit vervoer kan plaatsvinden over weg, water en spoor en door buisleidingen. Het beleid is er op gericht te voorkomen dat te dicht bij gevoelige bestemmingen activiteiten met gevaarlijke stoffen plaatsvinden. Dit is verankerd in diverse wet- en regelgeving, zoals het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Barim: Activiteitenbesluit).

Onderzoek
In het kader van het Interprovinciaal Overleg (IPO) is een zogenoemde risicokaart ontwikkeld. Hierin is informatie opgenomen die met risico's te maken heeft; zowel risicobronnen als kwetsbare objecten die aandacht verdienen bij ruimtelijke ontwikkelingen worden getoond. Voor het planvoornemen van dit bestemmingsplan is op de risicokaart nagegaan of er ook aandachtspunten (in dit geval risicobronnen) op het vlak van de externe veiligheid aanwezig zijn. Hieruit is gebleken dat er in de omgeving van de Blijhamsterstraat 5-5a te Winschoten meerdere risicobronnen aanwezig zijn.

Figuur 10: Uitsnede risicokaart, het plangebied bevindt zich globaal in het blauwe kader (bron: risicokaart.nl, ,d.d.26-07-2022)

Inrichtingen

Het plangebied ligt niet binnen een plaatsgebonden risicocontour van 10-6 per jaar van een inrichting. Het plaatsgebonden risico vormt geen belemmering voor de boogde ontwikkeling. Wel is de locatie gelegen binnen het invloedsgebied van het bedrijf JPB Logistics, aan de A.J. Romijnweg 30. De maximale effectafstand ligt op ca. 2.720 meter en is gelegen over de locatie. Het aantal personen zal als gevolg van de boogde ontwikkelingen van drie naar negen woningen toenemen van 7,2 naar 21,6 personen. Daarmee zal de personendichtheid binnen het invloedsgebied van JPB Logistics marginaal toenemen. De Veiligheidsregio Groningen (Bijlage 2) stelt dat in relatie tot de risico's van JPB Logistics het niet realistisch wordt geacht om aanvullende maatregelen te nemen ten behoeve van de beoogde ontwikkeling.

Buisleidingen

Op circa 520 meter ten zuidoosten van het plangebied ligt een hogedruk aardgastransportleiding met een diameter van 6,61 inch en een maximale werkdruk van 40 bar. De PR 10-6 contour ligt op de leiding. Op grond van het concept Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) moet een belemmeringenstrook van 5 meter aan weerszijden van de leiding in acht worden genomen, waarin zich geen bouwwerken of diepwortelende planten mogen bevinden. Deze strook bevindt zich buiten het plangebied. Het invloedsgebied van de leiding is 70 meter, en reikt daarmee niet tot het plangebied.

Transport

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied (4.000 meter) van het spoortraject Groningen – Leer (D). Het spoor is gelegen op circa 300 meter van de locatie. Omdat de locatie buiten een straal van 200 meter van deze transportroute is gelegen kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

De locatie ligt niet binnen het invloedsgebied (355 meter) van de provincialeweg N367 (rondweg). De N367 is gelegen op circa 1.200 meter van de locatie.

Advies Veiligheidsregio Groningen

Voor het plangebied is de Veiligheidsregio Groningen ten aanzien de bluswatervoorziening, bereikbaarheid en zelfredzaamheid tot de volgende conclusies gekomen (zie Bijlage 2):

- In relatie tot de planontwikkeling ziet de Veiligheidsregio Groningen geen aanleiding voor aanvullende maatregelen ten aanzien van de mogelijkheden voor de bestrijdbaarheid;
- In relatie tot de planontwikkeling ziet de Veiligheidsregio Groningen geen aanleiding voor aanvullende maatregelen in het kader van zelfredzaamheid in het plangebied. De mogelijkheden voorontvluchting zijn hier in voldoende mate aanwezig.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid leidt niet tot een belemmering van het planvoornemen.

4.8 Bodem

Toetsingskader

Voor de beoordeling van de bodemkwaliteit vormen de Wet bodembescherming (Wbb) en het (bijbehorende) Besluit bodemkwaliteit het toetsingskader. Gestreefd wordt naar een duurzaam gebruik van de bodem. Bij een ruimtelijk plan moet de bodemkwaliteit van het betreffende gebied inzichtelijk worden gemaakt. Het uitgangspunt wat betreft de bodem in het plangebied is dat de kwaliteit ervan zodanig moet zijn dat er geen risico's zijn voor de volksgezondheid bij het gebruik van het plangebied voor de voorgenomen functie.

Toetsing

Vanwege het planvoornemen van dit bestemmingsplan is door Ortageo een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. De onderzoeksrapportage hiervan is als Bijlage 3 bij de toelichting opgenomen. Doel van het onderzoek is geweest om de milieuhygiënische bodemkwaliteit vast te stellen om op basis daarvan te kunnen bepalen of de gronden voldoende geschikt zijn voor de voorgenomen woningbouwontwikkeling.

Uit het bodemonderzoek blijkt dat:

- In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten aan PCB, koper, zink, kwik en PAK aangetoond. Tevens is de bovengrond matig tot sterk puinhoudend en plaatselijk zwak tot matig kolengruishoudend. Er zijn plaatselijk nog restanten van de voormalige bebouwing in de ondergrond aanwezig (o.a. keldervloer).
- In de ondergrond zijn licht verhoogde gehalten aan kwik, lood en PAK aangetoond. De grond is sterk puinhoudend en matig tot zwak kolengruishoudend.
- In de ondergrond is ter plaatse van boring 1 en 2 lood aangetoond in gehalten boven de tussenwaarde. Boring 1 en 2 zijn vervolgens separaat geanalyseerd. De individueel geanalyseerde monsters geven een licht verhoogd gehalte aan lood aan.
- In de ondergrond ter plaatse van boring 3 is koper aangetoond in gehalten boven de tussenwaarde.
- Indicatief getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit voldoet de grond aan bodemfunctie klasse industrie.
- De gehalten aan PFAS vallen onder de achtergrondwaarde.
- Er is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen en er is geen asbest aangetoond in de samengestelde mengmonsters met puin in de boven- en ondergrond.
- In het grondwater zijn geen concentraties boven de streefwaarde aangetoond

Ter plaatse van boring 1 en 2 werd voor lood in eerste instantie de tussenwaarde overschreden. Ter plaatse van boring 3 is de (theoretische) tussenwaarde voor koper overschreden. Gezien de gevolgde onderzoeksstrategie en de aanvullende individuele analyses voor lood is in voldoende mate vastgesteld dat op de locatie geen sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Dit houdt in dat er op basis van de Wet bodembescherming geen aanleiding is voor het uitvoeren van nader onderzoek en/of sanerende maatregelen.

De aangetoonde milieuhygiënische bodemkwaliteit levert geen belemmeringen op voor de voorgenomen bouwactiviteiten. De kwaliteit van de grond is overeenkomstig veel locaties in het centrum van Winschoten. Wel wordt geadviseerd voor de grondgebonden woning met buitenruimte de tuingrond te vervangen door

grond van schonere kwaliteit en vrij van puin en kolengruis.

Aanbevelingen

Als grond van de locatie vrijkomt, moet er rekening mee worden gehouden dat deze niet zonder meer elders toepasbaar is. Op hergebruik van grond is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing. De toepassing van grond elders moet worden gemeld via het 'meldpunt bodemkwaliteit'. In het kader van kostenefficiëntie adviseren wij om vrijkomende grond zoveel mogelijk binnen de onderzoekslocatie te hergebruiken. De achtergebleven restanten fundatie en keldervloer kunnen een beperking vormen voor toekomstige bouw- en graafwerkzaamheden. Hierbij dient ook rekening te worden gehouden met de archeologische verwachtingen

Conclusie

Voorliggend bestemmingsplan wordt, gelet op het verrichte verkennend bodemonderzoek, in uitvoerbaarheid niet gehinderd door het aspect bodemkwaliteit.

4.9 Water

Wet- en regelgeving

Op grond van artikel 3.1.6 Bro dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets. Het doel hiervan is het waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten.

Door middel van de watertoets als procesinstrument wordt in een vroegtijdig stadium aandacht besteed aan het wateraspect. Het gaat hierbij om de thema's waterkwantiteit, waterkwaliteit, waterkeringen, wegen, afvalwaterketen en beheer & onderhoud van nieuw en bestaand oppervlaktewater.

Waterwet

De Waterwet, die per 22 december 2009 van kracht is geworden, heeft gezorgd voor een ingrijpende bundeling van deze wetgeving. De strategische delen uit het Nationaal Waterplan op grond van de Waterwet zijn opgegaan in de Novi (zie paragraaf 2.2.1). Daarnaast geldt het Nationaal Water Programma 2022-2027, waarin de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid zijn opgenomen.

Toetsing

Digitale watertoets

Bij alle nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dient vanwege de wettelijk verplichte watertoets in het kader van de Waterwet aandacht te worden besteed aan het wateraspect. Hiervoor wordt het planvoornemen ingediend bij Waterschap Hunze en Aa's. De aanvraag digitale watertoets heeft op 2 augustus 2022 plaatsgevonden. Stukken hieromtrent zijn als bijlage bij deze toelichting opgenomen in Bijlage 4. De aanvraag via de watertoets heeft ertoe geleid dat de korte procedure is doorlopen. Het waterschap zal zelf geen reactie geven op het plan in de verder planprocedure.

Het plan heeft geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en kwantiteit. Binnen het bestemmingsplan worden niet meer dan tien wooneenheden gerealiseerd en de toename van het verharde oppervlak bedraagt niet meer dan 500 m^2. Binnen het plangebied is geen sprake van (grond)wateroverlast. Voor de aanleghoogte wordt een ontwateringsdiepte geadviseerd van minimaal 80 centimeter. Dit is de afstand tussen de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) en onderzijde bouwvloer. Om wateroverlast binnen woningen te voorkomen, adviseert het waterschap een drempelhoogte van 30 centimeter boven het straatpeil te hanteren (as van de weg). Voor lager gelegen ruimtes, zoals kelders en parkeergarages, wordt aandacht besteed aan het voorkomen van wateroverlast door bijvoorbeeld instromend hemelwater.

Conclusie

Het milieuaspect water vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het onderhavig planvoornemen.

4.10 Ecologie

Inleiding

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de natuurwaarden ter plaatse. De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden. Gebiedsbescherming kan volgen uit de aanwijzing van een gebied in het kader van bijvoorbeeld de Natura 2000-gebieden. Gebiedsgericht beleid vindt onder meer plaats op basis van het Natuurnetwerk Nederland. Wat betreft soortenbescherming wordt onder andere de bescherming van dier- en plantensoorten geregeld. De wet gaat uit van het "nee-tenzij"-principe, waarbij de mogelijkheid wordt geboden bepaalde ingrepen toe te staan door middel van ontheffing of vrijstelling. Daarnaast kent de wet een zorgplichtbepaling voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. In die bepaling staat: "*Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving*". Handelingen die nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen veroorzaken, moeten achterwege gelaten worden of zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Onderzoek

Soortenbescherming

De bebouwing in het plangebied is reeds gesloopt. Er is een beperkte ecologische analyse van het plangebied uitgevoerd op basis van foto's, databestanden en kaartmateriaal.

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste 5 jaar in de Nationale Database Flora en Fauna op 25 oktober 2022 (NDFF ©) blijkt dat in de directe omgeving (0 - 1 kilometer) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten en zoogdieren.

Het plangebied bestaat in de huidige situatie alleen uit verharding en een gedeelte grasveld. De locatie ligt tussen een aantal te behouden gebouwen. Doordat de locatie deels verhard is en deels uit grasveld bestaat, is het weinig geschikt voor beschermde soorten. Beschermde soorten met jaarrond beschermde nesten of verblijfplaatsen die in bebouwd gebied voorkomen, zijn steenmarter, huismus, gierzwaluw en vleermuizen (NDFF). Deze soorten hebben nesten en verblijfplaatsen in daken en besloten ruimtes in gebouwen. Omdat op de locatie geen bebouwing meer staat waar een dak op zit of besloten ruimtes in te vinden zijn, is de aanwezigheid van deze beschermde diersoorten uit te sluiten. Door het ontbreken van geschikt leefgebied en/of waarnemingen uit de omgeving zijn ook geen andere beschermde diersoorten op de locatie te verwachten.

Ook zijn door het deels verharde karakter, de locatie en/of het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving (NDFF) geen beschermde plantensoorten op de locatie te verwachten.

Wel moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Dit betekent dat er bij voorkeur buiten het broedseizoen wordt gewerkt, dus buiten de periode half maart tot half juli. Het is ook mogelijk om voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken, om te voorkomen dat vogels gaan broeden. Hierbij bestaat echter het risico dat er alsnog vogels tot broeden komen, bijvoorbeeld als werkzaamheden onverwachts enkele dagen worden onderbroken. In dat geval kan het zijn dat de werkzaamheden (gedeeltelijk) moeten worden stilgelegd. Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig om het plangebied voorafgaand aan de start te (laten) inventariseren op broedgevallen. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Gebiedsbescherming

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve

effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Natuur Netwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Groningen uitgewerkt in de Omgevingsverordening Groningen.

Weide- en akkervogelleefgebied en bos- en natuurgebieden buiten het Natuur Netwerk Nederland

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van akker- en weidevogelleefgebied en overige bos- en natuurgebieden. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

Inventarisatie en toetsing

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan in het kader van de Wnb beschermde gebieden. Het plangebied ligt circa 12,5 kilometer ten zuiden van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Waddenzee. Ten noorden van het plangebied, op circa 1,2 kilometer afstand, ligt een gebied dat is aangewezen als 'Bos- en natuurgebieden buiten het Natuur Netwerk Nederland'. Circa 2 kilometer ten noordoosten ligt een gebied dat is aangewezen als NNN. De graslanden op circa 1,4 kilometer afstand ten zuidwesten van het plangebied zijn aangewezen als 'leefgebied akkervogels'.

In Nederland zijn 161 Natura 2000-gebieden gelegen. In 130 van deze gebieden komen stikstofgevoelige habitats of leefgebieden van soorten voor. Dit betekent dat een verdere toename van stikstofdepositie tot een negatief effect kan leiden. Derhalve dient bij een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling onderzocht te worden of er stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden plaatsvindt. Dit geldt voor een activiteit waar een omgevingsvergunning voor noodzakelijk is, maar ook voor een bestemmingsplan. Voor een bestemmingsplan is het namelijk noodzakelijk om de uitvoerbaarheid van het plan op voorhand aan te tonen. Hiernaast geldt op grond van artikel 2.7 Wnb in samenhang met artikel 2.8 Wnb een onderzoeksplicht voor bestemmingsplannen. Een te hoge stikstofdepositie kan tot een negatief effect leiden, waardoor het bestemmingsplan onder dezelfde omstandigheden niet kan worden vastgesteld.

Voor het plan is een stikstofberekening uitgevoerd (Bijlage 5). De uitkomst is dat er geen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden zijn met een overschrijding van een planbijdrage van meer dan 0,00 mol N/ha/jaar. Er treedt door de stikstofdepositie geen negatief effect op beschermde Natura 2000-gebieden.

Het NNN in Groningen kent geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten. Akkervogelleefgebieden en natuur buiten het NNN zullen eveneens geen aantasting of verstoring ondergaan, gezien de grote afstand tot het plangebied.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1000 m^2 en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom. In het plangebied zijn geen beschermde houtopstanden aanwezig. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen is niet nodig.

Conclusie

Voor dit plan zijn foto's beoordeeld en verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van deze gegevens is een voldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied verkregen om de toetsing aan de Wnb op te baseren. Nader onderzoek naar

beschermde soorten of een ontheffing van de Wnb is niet nodig.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedsbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.

4.11 Verkeer en parkeren

Voor een ruimtelijk plan geldt dat de verkeerseffecten die optreden als gevolg van een planvoornemen in het kader van een goede ruimtelijke ordening moeten worden onderbouwd. De nadruk ligt daarbij op de effecten van de ontwikkeling op de verkeersafwikkeling en parkeren (bereikbaarheid), de verkeersveiligheid en de verkeershinder (leefbaarheid). In publicatie nr. 381 'Toekomstbestendig parkeren, Van parkeerkencijfers naar parkeernormen' (2018) van het CROW (het nationale kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte) zijn vuistregels en kengetallen aangereikt om verkeerseffecten bij ontwikkelingen te bepalen. De richtlijnen van het CROW gaan uit van een bandbreedte van minimale en maximale parkeerkencijfers.

Verkeersafwikkeling
De realisatie van de woningen leidt tot een toename van de verkeersaantrekkende werking van en naar het plangebied. Op basis van de kengetallen van het CROW gaat het om een maximale verkeersgeneratie van maximaal 68,4 verkeersbewegingen per etmaal. De om het plangebied liggende gebiedsontsluitingswegen, zoals de Wilhelminasingel, hebben voldoende capaciteit om de verkeerstoename door de planontwikkeling aan te kunnen. Gelet op de beperkte verkeersaantrekkende werking van het plangebied hoeven voor het planvoornemen geen aanpassingen in de verkeersontsluiting te worden getroffen.

Parkeren
Naast een verkeersaantrekkende werking neemt de parkeerbehoefte in het gebied als gevolg van het planvoornemen ook toe. Voor de berekening van de parkeerbehoefte is gebruik gemaakt van CROW publicatie 381 – Toekomstbestendig parkeren, van parkeerkencijfers naar parkeernormen, december 2018. Hierbij is uitgegaan dat het plangebied in het centrumgebied ligt in een weinig stedelijke gemeente. Uitgaande van de realisatie van 9 woningen is berekend dat de parkeerbehoefte uit (2*9=) 18 parkeerplekken bedraagt.

Op de locatie Blijhamsterstraat 5/5a hebben panden gestaan met winkel-/woonfunctie. Beide functies genereerden een parkeerdruk in de omgeving, ook in de Blijhamsterstraat. Deze panden zijn in 2021 afgebroken zodat de grond nu braak ligt (is heringericht als stadstuin). Stedenbouwkundig gezien is er ruimte voor 9 woningen op deze locatie. Deze woningen zullen uiteraard weer een druk leggen op de parkeerplaatsen in de omgeving. In de Blijhamsterstraat tussen de Poortstraat en de Carolieweg liggen 8 openbare parkeerplaatsen. Op werkdagen wordt een deel van deze parkeerplaatsen overdag gebruikt door bezoekers aan de kapperszaak in de Blijhamsterstraat, de enige ondernemer in deze straat.

In 2022 heeft op een dinsdag, vrijdag en zaterdag een parkeeronderzoek plaatsgevonden in het centrum van Winschoten, ook in de Blijhamsterstraat. Hieruit blijkt onder meer dat alleen op vrijdag in de Blijhamsterstraat sprake is van een hoge parkeerdruk (> 85%). Op de andere onderzoeksdagen (dinsdag en zaterdag) was daar geen sprake van. In het parkeeronderzoek maakt de Blijhamsterstraat deel uit van sectie C2. Onder meer de (parkeerplaatsen aan) de Venne en Liefkensplein maken deel uit van sectie C2. Uit het onderzoek blijkt dat de parkeerdruk in C2 het bezettingspercentage van 68% niet overschrijdt. Ook dit was dit op vrijdag niet het geval.

Als conclusie kan worden gesteld dat de bouw van 9 woningen op de locatie Blijhamsterstraat 5/5a leidt tot

een toename van de parkeerdruk in de directe omgeving. Veel parkeerplaatsen in de omgeving worden overdag gebruikt door werknemers en bezoekers aan de binnenstad, 's avonds vooral door bewoners. Dat blijkt ook uit de parkeerdruk in sectie C2: dinsdagavond om 18 uur is deze 25%, op vrijdagavond 21 uur is deze 30% en op zaterdagavond 17 uur is deze 47%.

Het aantal parkeerplaatsen in de Blijhamsterstraat zal op piekmomenten niet altijd de parkeerdruk van de woningen 5/5a kunnen opvangen, maar de nabije omgeving heeft wel voldoende capaciteit. Wonen in het centrum heeft grote voordelen, maar de bewoners moeten accepteren dat, uitgaande van het huidige parkeerbeleid (geen regulering), parkeren voor de deur (en de Blijhamsterstraat) niet altijd mogelijk zal zijn.

Conclusie
Het voornemen leidt niet tot een onaanvaardbare verkeerstoename over de aanvoerende wegen naar het plangebied. Het planvoornemen zal bovendien niet tot negatieve invloeden op de verkeersafwikkeling in de directe omgeving van het gebied leiden. Het aantal parkeerplaatsen in de Blijhamsterstraat zal op piekmomenten niet altijd de parkeerdruk van de woningen 5/5a kunnen opvangen, maar de nabije omgeving heeft wel voldoende capaciteit. Er kan worden geconcludeerd dat er een voldoende parkeeroplossing wordt geboden. Uit oogpunt van verkeerseffecten mag dit bestemmingsplan dan ook aanvaardbaar worden geacht.

4.12 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Inleiding
Een belangrijk element in m.e.r.-regelgeving zijn de (sinds 2017) zogenaamde indicatieve drempelwaarden. Ook voor activiteiten onder de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. moet het bevoegd gezag een toets uitvoeren. Aangezien woningbouw wordt genoemd als activiteit, dient het bevoegd gezag zijn eventuele keuze voor géén m.e.r.-beoordeling voor een activiteit die beneden de drempelwaarde van bijlage D van het Besluit m.e.r. valt, te motiveren. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Op basis van de vormvrije m.e.r. blijkt of al dan niet een m.e.r. of m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is.

Sinds de meest recente wijziging van het Besluit m.e.r. van 7 juli 2017 moet de keuze voor wel of géén m.e.r.-beoordeling worden genomen door middel van een apart besluit. De keuze wordt in principe gemaakt op basis van een aanmeldnotitie, tenzij het bevoegd gezag zelf initiatiefnemer is. In dat geval is een apart besluit niet noodzakelijk en kan de overweging voor het wel of niet uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling, in de overwegingen van het moederbesluit worden opgenomen. Omdat de gemeente zelf de initiatiefnemer is voor dit bestemmingsplan, is het niet verplicht een aanmeldnotitie op te stellen. Volstaan kan worden met een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Onderzoek
In categorie 11.2 in de D-lijst wordt gesproken over een stedelijk ontwikkelingsproject, waarbij het gaat om meer dan tweeduizend woningen, een oppervlak van meer dan honderd hectare of een bedrijfsvloeroppervlak van 200.000 vierkante meter of meer. Het project ligt onder deze drempelwaarden.

Het bevoegd gezag heeft de milieuaspecten beoordeeld zoals die in Hoofdstuk 4 zijn benoemd en is tot de conclusie gekomen dat de opstelling van een milieueffectrapportage op basis van de geconstateerde milieueffecten niet nodig is. Het bevoegd gezag doet mededeling van zijn beslissing bij de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan, met inachtneming van het bepaalde in artikel 7.17, vijfde lid, van de Wet milieubeheer.

Conclusie
Voor het onderhavig plan hoeft gezien het voorgaande geen m.e.r.- (beoordelings)procedure te worden doorlopen.

Hoofdstuk 5 Juridische vormgeving

5.1 Algemeen

Het beleid en de planuitgangspunten, zoals verwoord in de vorige hoofdstukken, hebben in de regels van dit bestemmingsplan hun juridische vertaling gekregen in de vorm van bestemmingen. Deze paragraaf bespreekt de juridische vormgeving van het bestemmingsplan. De Wet ruimtelijke ordening (Wro) bevat de regeling voor de opzet en de inhoud van een ruimtelijk plan. In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is deze regeling verder uitgewerkt. Het bestemmingsplan bestaat uit:

- een verbeelding van het plangebied, zowel analoog (bestaande uit een kaartblad, schaal 1:1.000 met bijbehorende legenda en verklaring) als digitaal, waarin alle bestemmingen van de gronden worden aangewezen;
- de regels waarin de bestemmingen worden beschreven en waarbij per bestemming het doel wordt of de doeleinden worden genoemd.

Op grond van artikel 3.1.6 van het Bro is het verplicht om een bestemmingsplan te vergezellen met een toelichting. Deze toelichting geeft aan welke gedachte aan het plan ten grondslag ligt, wat de uitkomsten van verrichtte onderzoeken zijn, wat het resultaat is van de overleggen en tot slot doet het verslag van de georganiseerde inspraak bij het plan. Hiermee voldoet het bestemmingsplan aan alle vereisten die zijn opgenomen in de Wro en het Bro. Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) 2012. De SVBP 2012 is toegespitst op de regels die voorschrijven hoe bestemmingsplannen volgens de Wro en het Bro moeten worden gemaakt. De SVBP 2012 geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. De regels van dit bestemmingsplan zijn opgesteld volgens deze standaarden.

Het bestemmingsplan met de daarbij behorende toelichting wordt langs elektronische weg vastgelegd en ook in die vorm vastgesteld, tegelijk met een analoge versie van het bestemmingsplan. Als de digitale en analoge versie tot interpretatieverschillen leiden, is de digitale versie leidend. Hieronder worden de aanwezige planregels puntsgewijs besproken.

5.2 Bestemmingsregels

In het navolgende wordt de algemeen gehanteerde opbouw van de regels toegelicht. Deze ziet er als volgt uit:

- Inleidende regels;
- Bestemmingsregels;
- Algemene regels;
- Overgangs- en slotregels.

De tekst hieronder bespreekt deze hoofdstukken puntsgewijs.

5.2.1 Inleidende regels

Dit onderdeel bestaat uit de begrippen (Begrippen) en de wijze van meten (Wijze van meten). Deze artikelen geven aan wat in de regels onder bepaalde begrippen moet worden verstaan en hoe moet worden gemeten bij de toepassing van de bouwregels of sommige gebruiksregels van het plan. Dit is alleen het geval wanneer begrippen niet op voorhand voor een eenduidige uitleg, in overeenstemming met normaal spraakgebruik, vatbaar zijn. De gemeente heeft bindende afspraken over planregels opgesteld. Deze zijn aangepast in overeenstemming de eisen van de SVBP 2012. Alle begrippen worden in alfabetische volgorde opgenomen, met uitzondering van de eerste begrippen 'plan' en 'bestemmingsplan'.

Voor de begrippen is aansluiting gezocht bij het vigerende bestemmingsplan Winschoten - Centrum. Voor de wijze van meten geldt dat ook deze overeenkomt met dat bestemmingsplan.

5.2.2 Bestemmingsregels

Een bestemming is een omschrijving van aan de grond toegekende functies, zoals wonen, bedrijven, groenvoorzieningen enzovoorts. De aard van de toegelaten inrichting van de gronden (bouwwerken en werken, geen bouwwerken zijnde) vloeit dan voort uit de toegelaten functies. In het bestemmingsplan worden een bestemming en een dubbelbestemming onderscheiden. Aan deze bestemmingen zijn regelingen als de bestemmingsomschrijving, bebouwingsmogelijkheden en gebruiksmogelijkheden gekoppeld. Per bestemming wordt de indeling volgens de SVBP2012 gehanteerd. Deze volgorde en de naamgeving zijn standaard en dienen in principe te worden gevolgd. De bestemmingen in het bestemmingsplan worden hieronder afzonderlijk besproken.

Groen

De eerste bestemming betreft de bestemming 'Groen'. De voor deze bestemming aangewezen gronden zijn onder meer bedoeld voor groenvoorzieningen, paden en overige verhardingen. Het bouwen van gebouwen is hier niet toegestaan.

Wonen - Woongebouw

De voor de bestemming 'Wonen - Woongebouw' aangewezen gronden zijn bestemd voor het bouwen ten behoeve van gestapelde woningen. Deze bestemming voorziet onder andere in woningen, tuinen, erven en woonstraten. Woningen kunnen gecombineerd worden met ruimte voor een aan-huis-verbonden beroep en/of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit.

Waarde - Archeologie 1

De dubbelbestemming betreft de bestemming Waarde - Archeologie 1. Om de archeologische waarden te beschermen kent het bestemmingsplan een bescherming van de archeologsiche waarden. Deze dubbelbestemming bepaalt dat het voor een aantal werkzaamheden noodzakelijk is om een omgevingsvergunning aan te vragen. Bij deze bestemming is dat nodig indien het gaat om het bouwen van bouwwerken groter dan 50 m^2.

Waarde - Glaciale rug

De dubbelbestemming betreft de dubbelbestemming Waarde - Glaciale rug. De gronden met deze bestemming zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming van het reliëf en de herkenbaarheid van de glaciale rug waarop het centrum van Winschoten ligt. Bij deze dubbelbestemming geldt dat een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden nodig is indien de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- het diepploegen, egaliseren en afgraven van de gronden en het afschuiven van de rug;
- activiteiten ten behoeve van houtteelt en de aanleg van bos en boomgaarden.

5.2.3 Algemene regels

De algemene regels bestaan uit de volgende regels:

1. Anti-dubbeltelregel;
2. Algemene gebruiksregels;
3. Algemene aanduidingsregels;
4. Algemene afwijkingsregels;

De Anti-dubbeltelregel is op basis van artikel 3.2.4 van het Bro. Het betreffende besluit schrijft voor dat de tekst van artikel 3.2.4 van het Bro één op één in een bestemmingsplan wordt overgenomen. De overige algemene regels zijn ontleend aan het bestemmingsplan 'Winschoten - Centrum'. Voor deze algemene regels geldt hetzelfde als voor de bestemmingsregels: onderdelen van de regels die niet van toepassing zijn in het plangebied zijn uit de artikelen verwijderd.

In de algemene aanduidingsregels is een gebiedsaanduiding opgenomen 'geluidzone - industrie'. Deze

gebiedsaanduiding levert beperkingen op voor het bouwen van geluidsgevoelige bebouwing. Zie hiervoor ook paragraaf 4.4 Geluidhinder.

5.2.4 Overgangs- en slotregels

In dit hoofdstuk zijn het overgangsrecht en de slotregel opgenomen. Voor de redactie van het overgangsrecht geldt het Bro. Dit besluit schrijft dwingend voor hoe het overgangsrecht moet luiden. Bebouwing die niet voldoet aan de regels van is onder het overgangsrecht gebracht. Een geringe uitbreiding van de bebouwing met tien procent wordt mogelijk gemaakt.

Het gebruik van gronden en bebouwing dat in strijd is met dit bestemmingsplan op het tijdstip van inwerkingtreding, mag in beginsel worden voortgezet. Wijziging van dit strijdige gebruik is verboden, indien de afwijking van het plan wordt vergroot. Indien het strijdige gebruik, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

Tot slot bevat hoofdstuk 3 de slotregel waarin is aangegeven hoe het bestemmingsplan kan worden aangehaald.

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

De gemeente is initiatiefnemer van dit project. Een exploitatieopzet of een exploitatieplan is daarom niet aan de orde. De kosten van dit bestemmingsplan zijn voor rekening van gemeente Oldambt.

Hoofdstuk 7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Om te achterhalen of dit bestemmingsplan maatschappelijk uitvoerbaar is, wordt de bestemmingsplanprocedure doorlopen. Tijdens deze procedure zijn verschillende momenten waarop burgers en instanties kunnen reageren op het plan, namelijk; inspraak, overleg, zienswijzen en tot slot beroep. De uitkomsten hiervan kunnen ook nog nieuwe niet voorziene uitgangspunten voor het bestemmingsplan geven. De bestemmingsplanprocedure ziet er globaal als volgt uit:

7.1 Vooroverleg

Dit bestemmingsplan doorloopt de wettelijk vastgelegde procedure. Daarbij heeft ook vooroverleg (artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening) plaatsgevonden. Daarbij zijn overlegreacties binnengekomen van Veiligheidsregio Groningen, waterschap Hunze en Aa's en provincie Groningen. De reacties zijn hieronder samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien.

Veiligheidsregio Groningen

Veiligheidsregio Groningen heeft een beoordeling gedaan op de aanwezigheid van externe risicobronnen en de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid voor de planontwikkeling. Daarbij zijn ze tot de volgende conclusies gekomen:

- Op de planontwikkeling zijn geen significante externe veiligheidsrisico's van invloed;
- In relatie tot de planontwikkeling wordt geen aanleiding voor aanvullende maatregelen ten aanzien van de mogelijkheden voor de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid in het plangebied.

Reactie gemeente

De opmerkingen van de Veiligheidsregio zijn voor kennisgeving aangenomen.

Waterschap Hunze en Aa's

In de toelichting staat in paragraaf 4.9 dat de toename van verhard oppervlak niet meer bedraagt dan 1.500 m². Aangezien het hier gaat om een plan binnen bebouwd gebied, geldt de grens van 500 m². Dit heeft geen gevolgen voor de conclusie van de paragraaf over water, maar de juiste uitgangspunten moeten wel zijn opgenomen.

Reactie gemeente

In paragraaf 4.9 van de toelichting is de oppervlakte van 1.500 m^2 gewijzigd in 500 m^2.

Provincie Groningen

ARCHEOLOGIE

Als bijlage bij de toelichting is een Programma van Eisen voor archeologische begeleiding uit 2015 opgenomen. Dit Programma van Eisen is in 2021 geactualiseerd door Libau. Verzocht wordt om het actuele Programma van Eisen op te nemen als bijlage.

Reactie gemeente

Het Programma van Eisen voor archeologische begeleiding uit 2015 in Bijlage 1van de toelichting is vervangen door de actuele versie uit 2021.

BELEID

In hoofdstuk 2.3.1 van de toelichting wordt verwezen naar de Omgevingsverordening provincie Groningen die in mei 2022 is geactualiseerd. Dit is echter niet de meest recente versie, geadviseerd wordt te verwijzen naar de geactualiseerde Omgevingsverordening provincie Groningen van november 2022.

Reactie gemeente

De verwijzing naar de Omgevingsverordening in paragraaf 2.3.1 van de toelichting is verwijderd. In paragraaf 2.3.2 is toegevoegd dat de Omgevingsverordening in november 2022 is geactualiseerd.

GLACIALE RUG

Het plangebied is gesitueerd op een glaciale rug. Volgens artikel 2.57.1 van de Omgevingsverordening provincie Groningen moeten bestemmingsplannen regels opstellen gericht op bescherming van het reliëf en de herkenbaarheid van glaciale ruggen. Geconstateerd wordt dat hiervoor geen regels zijn opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan. Verzocht wordt deze regels alsnog toe te voegen.

Reactie gemeente

In de regels en op de verbeelding is een dubbelbestemming 'Waarde - Glaciale rug' opgenomen met regels gericht op bescherming van het reliëf en de herkenbaarheid van glaciale ruggen.

STIKSTOF

Vanaf 26 januari 2023 is AERIUS Calculator versie 2022 in de Regeling natuurbescherming voorgeschreven als het te gebruiken instrument voor toestemmingverlening voor ruimtelijke ontwikkelingen met betrekking tot stikstofdepositie op Natura-2000 gebieden. Geconstateerd wordt dat er geen AERIUS berekening is gedaan voor dit plan. Verzocht wordt om dit alsnog te doen.

Reactie gemeente

Voor het plan is alsnog een Aerius-berekening uitgevoerd. De uitkomsten hiervan zijn verwerkt in paragraaf 4.10 van de toelichting. De berekening zelf is toegevoegd als Bijlage 5 bij de toelichting.

7.2 Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 13 april 2023 tot en met 24 mei 2023 ter inzage gelegen voor zienswijzen. Tijdens deze termijn zijn geen zienswijzen ingediend.

bestemmingsplan
Blijhamsterstraat 5-5a
Winschoten

vastgesteld

gemeente Oldambt

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

bestemmingsplan Regels

Blijhamsterstraat 5-5a Winschoten

vastgesteld 30-05-2023

Inhoudsopgave

Regels **5**

Hoofdstuk 1 **Inleidende regels** **7**
Artikel 1 Begrippen 7
Artikel 2 Wijze van meten 11

Hoofdstuk 2 **Bestemmingsregels** **13**
Artikel 3 Groen 13
Artikel 4 Wonen - Woongebouw 15
Artikel 5 Waarde - Archeologie 1 19
Artikel 6 Waarde - Glaciale rug 21

Hoofdstuk 3 **Algemene regels** **23**
Artikel 7 Anti-dubbeltelregel 23
Artikel 8 Algemene gebruiksregels 25
Artikel 9 Algemene aanduidingsregels 27
Artikel 10 Algemene afwijkingsregels 29

Hoofdstuk 4 **Overgangs- en slotregels** **31**
Artikel 11 Overgangsrecht 31
Artikel 12 Slotregel 33

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan:

het bestemmingsplan Blijhamsterstraat 5-5a Winschoten met identificatienummer NL.IMRO.1895.02BP3008-0401 van de gemeente Oldambt;

1.2 bestemmingsplan:

de geometrische bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 aan huis verbonden beroep of bedrijf:

een beroep, dat in of bij een woning met behoud van de woonfunctie kan worden uitgeoefend en dat is gericht op het verlenen van diensten en waarbij de woning de uitstraling van de woonfunctie behoudt; een voorbeeldlijst is opgenomen in Bijlage 1 onder categorie A;

1.6 archeologisch deskundige:

een door het bevoegd gezag aan te wijzen deskundige op het gebied van archeologie;

1.7 archeologisch onderzoek:

onderzoek naar archeologische waarden (bureauonderzoek en/of boren en/of graven en/of begeleiden) verricht door een daartoe bevoegde instantie;

1.8 archeologische waarde:

waarde die aan een gebied is toegekend vanwege de kennis en wetenschap van de in dat gebied voorkomende overblijfselen van menselijke aanwezigheid of activiteiten uit het verleden;

1.9 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.10 bebouwingspercentage:

het in de planregels of op de verbeelding aangegeven percentage van een bouwvlak, of indien geen bouwgrenzen zijn aangegeven het percentage van het bestemmingsvlak, dat ten hoogste bebouwd mag worden met gebouwen, tenzij in de planregels anders is bepaald;

1.11 bestaand:

ten aanzien van de bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht aanwezige bouwwerken en de werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden, en het overige gebruik:

- bestaand ten tijde van het inwerkingtreden van het bestemmingsplan;

1.12 bijbehorend bouwwerk:

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak;

1.13 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.14 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.15 bouwlaag:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder;

1.16 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop krachtens het plan een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.17 bouwperceelgrens:

een grens van een bouwperceel;

1.18 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

1.19 bouwwerk, geen gebouw zijnde:

een bouwwerk of gedeelte daarvan voor zover dat geen gebouw of onderdeel daarvan is;

1.20 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.21 buitengebied:

gebieden aangegeven op kaart 1 van de Omgevingsverordening van de provincie Groningen;

1.22 carport/overkapping:

een carport of overkapping, al dan niet aangebouwd aan een ander bouwwerk, bestaand uit een ruimte van lichte constructie, die van boven geheel of gedeeltelijk is afgesloten c.q. afgedekt en die geen eigen wanden heeft en die met ten hoogste twee wanden gebruik maakt van een ander gebouw;

1.23 dak:

iedere bovenbeëindiging van een gebouw;

1.24 erf:

een al dan niet bebouwd perceel, of gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een gebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw en voor zover de bestemming deze inrichting niet verbiedt;

1.25 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.26 hoofdgebouw:

een gebouw dat, gelet op de bestemming, als het belangrijkste bouwwerk op een bouwperceel kan worden aangemerkt;

1.27 huishouden:

één of meerdere personen, die gemeenschappelijk samenleven in een onderlinge persoonlijke verbondenheid gericht op een duurzaam samenzijn;

1.28 kap:

een dak met een zekere helling;

1.29 kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten:

de in Bijlage 1 onder categorie B genoemde bedrijvigheid, dan wel naar de aard en invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen bedrijvigheid, die door haar beperkte omvang in of bij een woonhuis met behoud van de woonfunctie kan worden uitgeoefend;

1.30 kunstwerk:

bouwkundige voorziening die onderdeel uitmaakt van de (weg-water-spoor) infrastructuur, bruggen, dammen, duikers, dijken en taluds, sluizen en tunnels;

1.31 peil:

1. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst:
    - de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
2. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst;
    - de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
3. voor water;
    - het gemiddelde waterniveau gedurende een jaar ten opzichte van het Normaal Amsterdams Peil (NAP); tevens de waterstand die zo veel mogelijk wordt gehandhaafd en die wordt vastgelegd in een peilbesluit;

1.32 seksinrichting

een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden.

Onder seksinrichtingen wordt in ieder geval verstaan: een prostitutiebedrijf, waaronder begrepen een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.33 terrein:

door een type landgebruik gekarakteriseerd zichtbaar begrensd stuk grond, niet zijnde weg, spoorbaan of water;

1.34 voorgevel:

de naar de weg toegekeerde gevel van een gebouw of, indien een perceel met meerdere zijden aan de weg grenst, de als zodanig door burgemeester en wethouders aan te wijzen gevel;

1.35 waterhuishoudkundige voorzieningen:

voorzieningen die nodig zijn ten behoeve van een goede wateraanvoer, waterafvoer, waterberging, waterinfiltratie en waterkwaliteit;

1.36 woning:

een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden, dan wel een daarmee gelijk te stellen samenhangende groep van personen;

1.37 woongebouw:

een gebouw, dat meerdere naast elkaar en/of geheel of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen omvat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid kan worden beschouwd.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de dakhelling:

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.2 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.3 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.4 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.5 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.6 de afstand tot de (zijdelingse) grens van een bouwperceel:

de kortste afstand vanaf enig punt van een bouwwerk tot de (zijdelingse) grens van een bouwperceel;

2.7 ondergeschikte bouwdelen:

Bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouw-, c.q. bestemmingsgrenzen ten hoogste 1,50 m bedraagt. Ook dakkapel(len) worden buiten beschouwing gelaten, mits de breedte hiervan totaal niet meer dan 49% van de breedte van het dakvlak bedraagt en de zijkanten meer dan 0,5 m van de zijkanten van het dakvlak liggen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. groenvoorzieningen;
b. paden en overige verhardingen;
c. bermen en beplanting;
d. nutsvoorzieningen;
e. speelvoorzieningen;
f. waterlopen, waterpartijen en waterberging;
g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
h. kunstwerken.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen bedraagt ten hoogste 2 meter;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde bedraagt ten hoogste 6 meter.

3.3 Specifieke gebruiksregels

Met betrekking tot het gebruik gelden de volgende regels:
a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor een seksinrichting is niet toegestaan;
b. het gebruik van onbebouwd blijvende gronden voor opslag van voertuigen, schroot, afbraak- en bouwmaterialen, grond- en bodemspecie, puin- en vuilstortingen is niet toegestaan;
c. het bepaalde in sub b is niet van toepassing op de opslag van materialen die strekken tot realisering van de aan de grond gegeven bestemming en het normale onderhoud van waterlopen, paden en wegen.

Artikel 4 Wonen - Woongebouw

4.1 Bestemmingsomschrijving

4.1.1 Algemeen

De voor 'Wonen - Woongebouw' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen, al dan niet in combinatie met ruimte voor:
    1. een aan huis verbonden beroep of bedrijf: c.q. kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten:, c.q. andere vormen van bedrijvigheid, zoals genoemd in Bijlage 1 onder de categorie A, mits wordt voldaan aan de voorwaarden zoals genoemd in lid 4.4.1;

met de daarbij behorende:

b. gebouwen;
c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
d. tuinen en erven;
e. parkeervoorzieningen;
f. groenvoorzieningen;
g. nutsvoorzieningen;
h. water en waterhuishoudkundige voorzieningen:.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

a. als hoofdgebouw mogen uitsluitend woongebouwen worden gebouwd;
b. ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' mag het aantal woningen ten hoogste het aangegeven aantal bedragen;
c. de gebouwen en overkappingen worden uitsluitend binnen een bouwvlak gebouwd;
d. het bebouwingspercentage van een bouwvlak mag niet meer bedragen dan 70%;
e. de voorgevel van het hoofdgebouw wordt gebouwd in de voorgevelrooilijn, dan wel 1 m achter de voorgevelrooilijn;
f. de goot- en bouwhoogte mag niet meer bedragen dan de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)' aangegeven hoogtes;
g. in afwijking van het bepaalde in artikel 4.2.1 sub e mag voor een oppervlakte van ten hoogste 50 m^2 maximaal 3 meter hoger worden gebouwd ten behoeve van een lift(koker) en eventuele technische ruimten;
h. de dakhelling bedraagt ten minste 30° en ten hoogste 60°.

4.2.2 Bergingen

Voor het bouwen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - bergingen' gelden de volgende regels:

a. er zijn alleen bergingen toegestaan;
b. het aantal bergingen bedraagt niet meer dan 12;
c. de oppervlakte van een berging mag niet meer bedragen dan 5 m^2;
d. de bouwhoogte van een berging mag niet meer bedragen dan 3 m.

4.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen bedraagt ten hoogste 2 meter, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor de voorgevellijn, c.q. het verlengde daarvan, ten hoogste 1 meter mag bedragen;
b. overkappingen mogen binnen het bouwvlak worden opgericht tot een maximum oppervlakte van 30 m^2 en tot een maximum bouwhoogte van 3 meter bij een platte afdekking, dan wel 6 meter bij afdekking

met een kap, waarbij de maximale goothoogte 3 meter bedraagt en met dien verstande dat:
1. de bouwhoogte op de zijdelingse perceelsgrens van de niet aangebouwde zijde en op de achterperceelsgrens ten hoogste 3 meter mag bedragen;
2. de bouwhoogte vanaf de in sub b onder 1 genoemde zijdelingse- en achterperceelsgrens mag toenemen onder een hoek van 45° tot een maximum bouwhoogte van 6 meter op een afstand van 3 meter uit deze zijdelingse- en achterperceelsgrens

c. de bouwhoogte van reclame-uitingen bedraagt ten hoogste 1 meter, waarbij het oppervlak ten hoogste 0,5 m^2 mag bedragen;
d. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt ten hoogste 6 m.

4.3 Nadere eisen

Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:
a. een goede woonsituatie;
b. de verkeersveiligheid;
c. de sociale veiligheid;
d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
e. de aansluiting aan de omliggende woningen in de omgeving.

4.4 Specifieke gebruiksregels

4.4.1 Toegestaan gebruik

In overeenstemming met deze bestemming is het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroep c.q. kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten:
a. de bedrijfsvloeroppervlakte niet meer bedraagt dan 30% van de totale gezamenlijke begane vloeroppervlakte van de aanwezige bebouwing op het bouwperceel, met dien verstande dat de bedrijfsvloeroppervlakte niet meer dan 50 m² mag bedragen;
b. de woonfunctie niet onevenredig wordt aangetast;
c. het uiterlijk van de betreffende woning niet wordt aangetast;
d. de aan-huis-verbonden activiteiten ten behoeve van het beroep of bedrijf uitsluitend inpandig worden verricht;
e. het beroep/bedrijf wordt uitgeoefend door alleen de (hoofd)bewoner(s) van de woning;
f. het gebruik geen ernstige hinder voor het woonmilieu oplevert, dan wel geen afbreuk doet aan het woonkarakter van de omringende woonomgeving, hetgeen betekent dat:
    1. de ruimtelijke uitstraling van de activiteiten qua aard, omvang en intensiteit verenigbaar moet zijn met het karakter van de omringende woonomgeving;
    2. behoudens een beperkte verkoop in het klein, in direct verband met het aan-huis-verbonden beroep of bedrijf, geen detailhandel mag plaatsvinden;
    3. het gebruik geen nadelige invloed mag hebben op de verkeersafwikkeling en de parkeersituatie ter plaatse;
    4. ten aanzien van het laatste geldt als uitgangspunt dat dient te worden geparkeerd op eigen terrein dan wel wordt aangetoond dat er voldoende parkeerruimte is in de omgeving;
g. het karakter van de woonomgeving behouden blijft, in die zin dat reclame-uitingen beperkt blijven tot aan de gevel gemonteerde naamborden met een oppervlakte van ten hoogste 0,5 m² en gevel veranderingen ten behoeve van bedrijfsuitoefening niet plaatsvinden.

4.4.2 Strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik met deze bestemming wordt gerekend het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in elk geval wordt begrepen:
a. het gebruik van gronden en bouwwerken voor een seksinrichting;
b. het gebruik van bijbehorende bouwwerken voor zelfstandige bewoning;
c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een aan huis verbonden beroep of bedrijf c.q. kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten, zodanig dat de bedrijfsvloeroppervlakte:
    1. meer bedraagt dan 30% van de totale gezamenlijke begane vloeroppervlakte van de aanwezige

bebouwing op een bouwperceel;
2. meer bedraagt dan 50 m²;

d. het gebruik van de gronden als standplaats voor kampeermiddelen;
e. het gebruik van de gronden en gebouwen voor horeca-activiteiten.

Artikel 5 Waarde - Archeologie 1

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 1' aangewezen gronden zijn naast de andere voor deze gronden aangewezen bestemmingen bestemd voor het behoud van archeologische waarden.

5.2 Bouwregels

a. Voor bouwwerken met een oppervlakte groter dan 50 m² moet, alvorens een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk wordt verleend, door de aanvrager een rapport worden overgelegd waarin, naar het oordeel van het bevoegd gezag:
    1. de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld; en
    2. in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd;
b. Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het verlenen van de omgevingsvergunning zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meer van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
    3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties;
c. Indien het bevoegd gezag voornemens is om aan de vergunning voorwaarden te verbinden als bedoeld onder b, wordt een archeologisch deskundige: om advies gevraagd.

5.3 Specifieke gebruiksregels

Het gebruik waarbij sprake is van een permanente verlaging van het waterpeil, is alleen mogelijk indien rekening is gehouden met het belang van de archeologische waarden. Dit is het geval indien:
a. op basis van archeologisch onderzoek: door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn, of;
b. op basis van archeologisch onderzoek: door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken en/of werkzaamheden niet onevenredig worden geschaad, of;
c. één of meer van de volgende voorwaarden in acht genomen wordt:
    1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, of;
    2. een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek: door middel van opgravingen, of;
    3. een verplichting de werken en/of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

5.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.4.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of de volgende werkzaamheden uit te voeren, zulks ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden van toepassing zijnde bestemmingen:
a. het ontgronden, afgraven, egaliseren en ophogen van gronden over een oppervlakte groter dan 50 m^2 en dieper dan 40 cm;
b. het woelen, mengen, diepploegen of ontginnen van gronden of een naar de aard daarmee gelijk te

stellen grondbewerking groter dan 50 m^2 en dieper dan 40 cm;
c. het graven of dempen van watergangen;
d. het dempen van kolken;
e. het aanbrengen van systematische drainage in agrarische percelen dieper dan 40 cm;
f. het graven van sleuven breder dan 50 cm en dieper dan 100 cm ten behoeve van het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie-, telecommunicatieleidingen, drainage en funderingen en daarmee verbandhoudende constructies, installaties en/of apparatuur.

5.4.2 Voorwaarden

Een vergunning als bedoeld in lid 5.4.1 wordt alleen verleend indien:
a. op basis van archeologisch onderzoek: door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn, of;
b. op basis van archeologisch onderzoek: door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken en/of werkzaamheden niet onevenredig worden geschaad, of;
c. één of meer van de volgende voorwaarden in acht genomen wordt:
    1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, of;
    2. een verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek: door middel van opgravingen, of;
    3. een verplichting de werken en/of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

5.4.3 Adviesprocedure

Indien het bevoegd gezag voornemens is om aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden voorwaarden te verbinden wordt een professioneel archeoloog om advies gevraagd.

5.4.4 Uitzonderingen vergunningplicht

De vergunningplicht zoals genoemd in lid 5.4.1, is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden die:
a. het normale onderhoud en het normale agrarische gebruik betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn ten tijde van inwerkingtreding van het bestemmingsplan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
d. aanvaardbaar zijn op basis van een eerder onderzoek waaruit is gebleken dat ter plaatse geen archeologische waarden aanwezig zijn.

5.5 Wijzigingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag is bevoegd het plan te wijzigen door:
a. de dubbelbestemming gebieden van archeologische en cultuurhistorische waarde (Waarde - Archeologie 1) te doen vervallen, indien op basis van archeologisch onderzoek: door een daartoe bevoegde instantie is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. aan gronden alsnog de medebestemming gebieden van archeologische en cultuurhistorische waarde (Waarde - Archeologie 1) toe te kennen indien uit archeologisch onderzoek: blijkt dat de begrenzing van de gronden met deze medebestemming, gelet op ter plaatse aanwezige archeologische waarden, aanpassing behoeft.

Artikel 6 Waarde - Glaciale rug

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Glaciale rug' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming van het reliëf en de herkenbaarheid van een glaciale rug.

6.2 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:
a. het diepploegen, egaliseren en afgraven van de gronden en het afschuiven van de rug;
b. activiteiten ten behoeve van houtteelt, aanleg van bos en boomgaarden.

6.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

6.3.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:
a. het diepploegen, egaliseren en afgraven van de gronden en het afschuiven van de rug;
b. activiteiten ten behoeve van houtteelt en de aanleg van bos en boomgaarden.

6.3.2 Voorwaarden

Een vergunning als bedoeld in lid 6.3.1 wordt alleen verleend indien de uitvoering van de werkzaamheden niet leidt tot aantasting van de herkenbaarheid van de glaciale rug.

6.3.3 Uitzonderingen verguningplicht

De vergunningplicht zoals genoemd in lid 6.3.1, is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden die:
a. het normale onderhoud en het normale agrarische gebruik betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn ten tijde van inwerkingtreding van het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

Onder strijdig gebruik met dit bestemmingsplan wordt in ieder geval begrepen:

a. het gebruik van gronden en bouwwerken als seksinrichting;
b. het gebruik van de gronden ten behoeve van ruiterpaden.

Artikel 9 Algemene aanduidingsregels

9.1 Geluidzone - industrie

a. De ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'geluidszone - industrie' aangewezen gronden zijn bestemd voor het tegengaan van een te hoge geluidsbelasting vanwege industrielawaai op geluidsgevoelige objecten;
b. Voor het bouwen van gebouwen geldt dat een op grond van de basisbestemming toelaatbaar geluidsgevoelig gebouw of een uitbreiding van een geluidsgevoelig gebouw niet mag worden gebouwd;
c. Het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde onder sub b en toestaan dat nieuwe geluidsgevoelige gebouwen of uitbreidingen van geluidsgevoelige gebouwen worden gebouwd, mits de geluidsbelasting vanwege de industrie op de gevels van deze geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere grenswaarde;
d. Het is verboden niet-geluidsgevoelige gebouwen te gebruiken als geluidsgevoelige gebouwen;
e. Het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde onder sub d en toestaan dat niet-geluidsgevoelige gebouwen worden gebruikt als geluidsgevoelig gebouw, mits de geluidsbelasting vanwege de industrie van de gevels van deze geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere grenswaarde.

Artikel 10 Algemene afwijkingsregels

Het bevoegd gezag kan, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

- het straat- en bebouwingsbeeld;
- de landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing;
- de verkeersveiligheid;
- de sociale veiligheid;
- de milieusituatie;
- de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

bij een omgevingsvergunning afwijken van:

a. de bij recht in de regels gegeven maten, afmetingen en percentages, tot ten hoogste 10% van die maten, afmetingen en percentages;
b. de bestemmingsregels en worden toegestaan dat het beloop van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of -intensiteit daartoe aanleiding geven, mits de geluidbelasting van geluidgevoelige gebouwen niet meer bedraagt dan de voorkeursgrenswaarde, dan wel een verkregen hogere waarde;
c. de bestemmingsregels en worden toegestaan dat bouwgrenzen worden overschreden, indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft;
d. de bestemmingsregels ten aanzien van de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en worden toegestaan dat de hoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot ten hoogste 10 m, met uitzondering van reclamemasten, van welke de hoogte ten hoogste 6 m mag bedragen en met uitzondering van mestsilo's;
e. de bestemmingsregels ten aanzien van de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en worden toegestaan dat de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van antennemasten wordt vergroot tot ten hoogste 40 m, mits:
    1. de noodzaak tot de plaatsing van een antennemast wordt aangetoond;
    2. bij de plaatsing van een antennemast wordt aangesloten bij bestaande verticale elementen, zoals bestaande masten of anderszins bestaande bouwwerken;
f. het bepaalde ten aanzien van de maximale (bouw)hoogte van gebouwen en worden toegestaan dat de (bouw)hoogte van de gebouwen ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers en lichtkappen wordt vergroot, mits:
    1. de maximale oppervlakte van de vergroting ten hoogste 10% van het betreffende bouwvlak zal bedragen;
    2. de hoogte leidt tot een hoogte welke ten hoogste 1,25 maal de maximale (bouw)hoogte van het betreffende gebouw zal bedragen;
g. het bepaalde in het plan en toestaan dat openbare nutsgebouwtjes, wachthuisjes ten behoeve van openbaar vervoer, telefooncellen, gebouwtjes ten behoeve van de bediening van kunstwerken, toiletgebouwtjes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen gebouwtjes en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, mits:
    1. de inhoud per gebouwtje niet meer dan 100 m³ bedraagt;
    2. de bouwhoogte van reclamemasten niet meer dan 6 m bedraagt;
    3. de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet meer dan 15 m bedraagt.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

11.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;

b. Het bevoegd gezag kan eenmalig omgevingsvergunning verlenen van sublid a voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het sublid a. met maximaal 10%;

c. Sublid a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.2 Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;

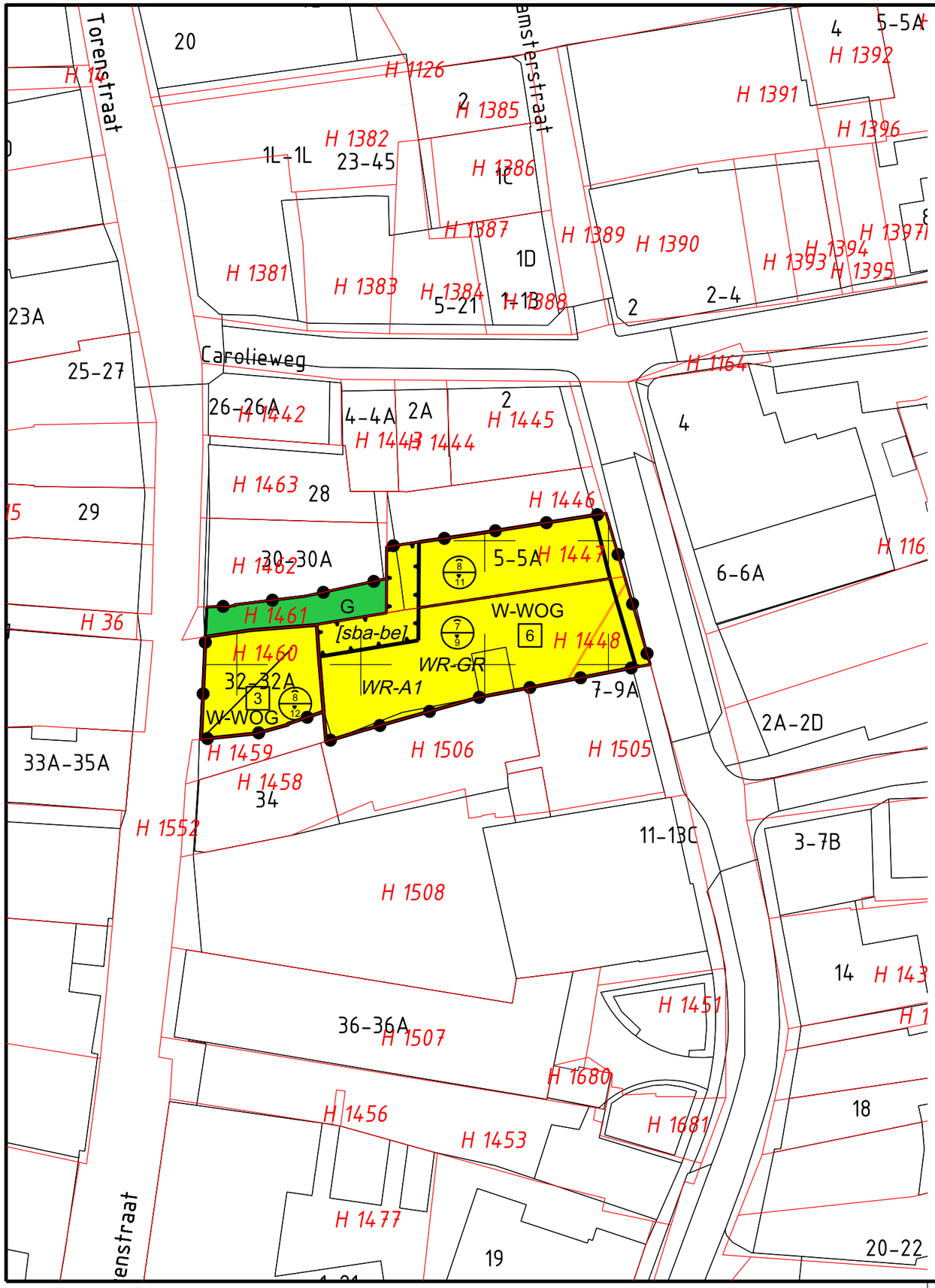
b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in sublid a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;

c. Indien het gebruik, bedoeld in sublid a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;

d. Sublid a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 12 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan Blijhamsterstraat 5-5a Winschoten van de gemeente Oldambt.

Legenda

Plangebied

Bestemmingen

G — Groen

W-WOG — Wonen - Woongebouw

Dubbelbestemming

WR-A1 — Waarde - Archeologie 1

WR-GR — Waarde - Glaciale rug

Gebiedsaanduiding

geluidzone - industrie

Bouwvlak

bouwvlak

Bouwaanduiding

[sba-be] — specifieke bouwaanduiding - bergingen

Maatvoeringaanduidingen

maatvoeringsvlak

A/B — maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)

E — maximum aantal wooneenheden

Verklaring

BGT en BRK 05-08-2022

N

Gemeente Oldambt

Bestemmingsplan Bijlhamsterstraat 5-5a Winschoten

Verbeelding

datum:	30-05-2023
schaal:	1 : 500 (A3)
status:	vastgesteld
projectnr.:	P001396
gezien:	NH

NL.IMRO.1895.02BP3008-0401

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema Adviseurs, adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP
Vaart NZ 50, 9401 GN Assen T 0592 316 206 E info@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

bestemmingsplan
Blijhamsterstraat 5-5a
Winschoten

vastgesteld

gemeente Oldambt

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

bestemmingsplan Bijlagen toelichting

Blijhamsterstraat 5-5a Winschoten

vastgesteld 30-05-2023

Inhoudsopgave

Bijlagen toelichting **5**

Bijlage 1 **Archeologische begeleiding** **7**

Bijlage 2 **Externe veiligheidsadvies Veiligheidsregio Groningen** **33**

Bijlage 3 **Bodemonderzoek** **37**

Bijlage 4 **Watertoets aanvraagformulier** **119**

Bijlage 5 **Stikstofberekening** **125**

Bijlagen toelichting

Bijlage 1 Archeologische begeleiding

Programma van Eisen

Locatie	Blijhamsterstraat 5 en 5a te Winschoten[1]	
Projectnaam	Sloop onder maaiveld Blijhamsterstraat te Winschoten	
Opgraven Landbodems – variant Archeologische Begeleiding		
Datum	07-12-2021	
Opsteller		
	Libau Hoge der A 5 9712 AC GRONINGEN Tel: 050 312 65 45	
Auteur	[redacted] archeologie@libau.nl	
Controle/goedkeuring	[redacted] MA	
	Datum	
	Paraaf	
Opdrachtgever PvE		
	Gemeente Oldambt Postbus 175 9670 AD Winschoten	
Contactpersoon	[redacted] [redacted]@gemeente-oldambt.nl (0597) [redacted]	
Goedkeuring bevoegde overheid		
	Gemeente Oldambt Postbus 175 9670 AD Winschoten	
Contactpersoon	[redacted] [redacted]@gemeente-oldmabt.nl (0597) [redacted]	
	Datum	
	Paraaf	
Kennisgeving depothouder/eigenaar		
	Provincie Groningen Postbus 610 9700 AP Groningen	
Contactpersoon	[redacted] [redacted]@provinciegroningen.nl (050) [redacted]	

[1] Dit PvE is een actualisatie van het PvE dat in 2015 door Libau is opgesteld voor werkzaamheden aan de Torenstraat 32a + 39 en Blijhamsterstraat 5 + 5a. Het onderzoek aan de Torenstraat heeft inmiddels plaatsgevonden. De resultaten hiervan zijn verwerkt in dit PvE.

Inhoudsopgave

1. Administratieve gegevens onderzoeksgebied 4

2. Aanleiding en motivering van het onderzoek 5

3. Eerder uitgevoerd onderzoek 6

4. Archeologische verwachting 7
4.1 Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context 7
4.2 Aard en ouderdom van de vindplaats(en) 7
4.3 Begrenzing en oppervlakte van de vindplaats(en) 7
4.4 Structuren en sporen 7
4.5 Anorganische artefacten 8
4.6 Organische artefacten 8
4.7 Archeozoölogische en botanische resten 8
4.8 Motivatie 8
4.9 Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen 8
4.10 Gaafheid en conservering 8

5. Doelstelling en vraagstelling 9
5.1 Doelstelling 9
5.2 Relatie met NOaA en/of andere onderzoekskaders 9
5.3 Vraagstelling 9
5.4 Onderzoeksvragen 9

6. Veldwerk 10
6.1 Methoden en technieken 10
6.2 Strategie 10
6.3 Omgang met kwetsbaar vondstmateriaal 10
6.4 Structuren en grondsporen 10
6.5 Aardwetenschappelijk onderzoek 10
6.6 Anorganische artefacten 11
6.7 Organische artefacten 11
6.8 Archeozoölogische, archeobotanische en fysisch antropologische resten 11
6.9 Overige resten 11
6.10 Dateringstechnieken 11
6.11 Beperkingen 11

Hoofdstuk 7 Uitwerking 12
7.1 Structuren, grondsporen, vondstspreidingen 12
7.2 Analyse aardwetenschappelijke gegevens 12
7.3 Anorganische artefacten 12
7.4 Organische artefacten 12
7.5 Archeozoölogische, archeobotanische en fysisch antropologische resten 12
7.6 Overige resten 12
7.7 Beeldrapportage (objecttekeningen, foto's, kaarten e.d.) 12

8. (De)selectie en conservering 13
8.1 Selectie materiaal voor uitwerking 13
8.2 Selectie materiaal voor deponering en verwijdering 13
8.3 Selectie materiaal voor conservering 13

9. Deponering 14
9.1 Eisen betreffende depot 14
9.2 Te leveren product 14

10. Randvoorwaarden en aanvullende eisen 15
10.1 Personele randvoorwaarden 15
10.2 Overlegmomenten 15
10.3 Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie 15
10.4 Overige randvoorwaarden en aanvullende eisen 15

11. Wijzigingen ten opzichte van het vastgestelde PvE 16
11.1 Wijzigingen tijdens het veldwerk 16
11.2 Belangrijke wijzigingen 16
11.3 Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk 16
11.4 Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering 16

Literatuur, bronnen en kaarten 17

Bijlagen 18

1. Administratieve gegevens onderzoeksgebied

Projectnaam	Sloop onder maaiveld Blijhamsterstraat te Winschoten
Provincie	Groningen
Gemeente	Oldambt
Plaats	Winschoten
Toponiem	Blijhamsterstraat 5 en 5a
Kaartbladnummer	13A
Kadastrale percelen	Winschoten H1447 Winschoten H1448
Centrumcoördinaten	265.560 / 574.026
CMA/AMK-status	Terrein van hoge archeologische waarde (vesting Winschoten)
Archis-monumentnummer(s)	AMK-terrein 15275
Archis3-vondstlocaties	-
Oppervlakte plangebied	Ca. 558 m^2 (zie bijlage 1 – *Ligging plan- en onderzoeksgebied)*[2]
Oppervlakte onderzoeksgebied	Gelijk aan plangebied
Huidig grondgebruik	Braakliggend

[2] Als oppervlakte van het plangebied is uitgegaan van het gezamenlijk oppervlak van de twee kadastrale percelen.

2. Aanleiding en motivering van het onderzoek

Aanleiding voor het onderzoek is de sloop van de panden Blijhamsterstraat 5 en 5a door de gemeente Oldambt. In eerste instantie was het de bedoeling om slechts een deel van de bebouwing te slopen. In het resterende deel zouden appartementen worden gerealiseerd. Inmiddels is gebleken dat instandhouding van de panden niet meer mogelijk is en zijn de panden bovengronds gesloopt. De gemeente Oldambt wil nu ook de ondergrondse delen van de bebouwing verwijderen.

Libau heeft in 2015 een PvE opgesteld voor de begeleiding van sloopwerkzaamheden aan de Blijhamsterstraat 5 en 5a en de Torenstraat 32a en 39. Dit PvE betreft een actualisatie van dat PvE uit 2015. Het onderzoek aan de Torenstraat (beide locaties) heeft inmiddels plaatsgevonden (Boekema & Tulp 2016). De resultaten hiervan zijn waar relevant verwerkt in dit PvE.

Het plangebied ligt binnen de oude kern van Winschoten en binnen de voormalige vesting Winschoten. Gezien de grote kans op de aanwezigheid van archeologische resten worden de sloopwerkzaamheden onder maaiveld uitgevoerd onder archeologische begeleiding. Doel hiervan is om de aanwezige archeologische resten middels archeologisch onderzoek *ex situ* veilig te stellen. Indien duidelijk is dat eventuele resten *in situ* bewaard kunnen blijven zonder risico op aantasting door de voorgenomen werkzaamheden of de gevolgen daarvan, dan behoort dat ook tot de mogelijkheden. In het onderhavige PvE zijn namens het bevoegd gezag de randvoorwaarden voor het onderzoek verwoord.

3. Eerder uitgevoerd onderzoek

Eerder uitgevoerd onderzoek	
Bureauonderzoek	
Uitvoerder	Libau
Uitvoeringsperiode	2014
Rapportage	[redacted]. Herontwikkeling centrum Winschoten (gemeente Oldambt). Een archeologisch en cultuurhistorisch bureauonderzoek. Libau 14-24.
Samenvatting	In dit bureauonderzoek zijn 13 deelgebieden onderzocht. Per deelgebied is geconstateerd welke archeologische en cultuurhistorische waarden erin aanwezig zijn. Voor deelgebied 8 is geconcludeerd dat hier in het geval van bodemingrepen dieper dan 40 cm onder maaiveld een archeologische begeleiding of een proefsleuvenonderzoek nodig is. Dit gebied ligt binnen de voormalige vesting en is onderdeel van de middeleeuwse nederzetting Winschoten.
Veldonderzoek	
Binnen het plangebied heeft nog geen archeologisch veldonderzoek plaatsgevonden.	

4. Archeologische verwachting

4.1 Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context

De onderzoekslocatie ligt op het zogenaamde schiereiland van Winschoten. Deze opduiking is ontstaan in het saalien (de voorlaatste ijstijd) als gevolg van opstuwing en plooiing door het landijs. In het weichselien (de laatste ijstijd) werden op de oudere sedimenten dekzanden afgezet, waardoor het landschap door opvulling deels vervlakte, maar ook deels nieuw reliëf kreeg. In de prehistorie, vooral in het mesolithicum (8800 – 4900 voor Chr.), werd het dekzandgebied intensief bewoond.

Op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) is de hoge ligging van Winschoten duidelijk te zien (zie bijlage 2 *Hoogtekaart AHN3*). Zowel op de fysisch geografische kaart als de bodemkaart is de kern van Winschoten vanwege de aanwezige bebouwing niet gekarteerd (beide kaarten niet afgebeeld).

De nederzetting Winschoten is in de 11de eeuw ontstaan nabij de kruising van de rivier De Rensel met de weg van Groningen naar Münster. Door de ligging op de kruising van deze twee belangrijke handelsroutes kon Winschoten zich ontwikkelen tot centrumplaats. Winschoten omvatte in de late middeleeuwen een kern ter hoogte van de 13de-eeuwse kerk op het huidige Marktplein. Deze kerk was oorspronkelijk gewijd aan St. Vitus, de patroonheilige van het klooster Corvey.

In 1593 werd de nederzetting Winschoten aangevallen door de Spanjaarden. Het Staatse leger trok zich onder aanvoering van sergeant Johan Moda terug in de kerk en toren, waarbij de bebouwing ten oosten en zuidoosten van de kerk werd platgebrand. Na een heftige strijd werd Winschoten door de Spanjaarden veroverd. Korte tijd later kwam Winschoten echter weer in Staatse handen, waarna de nederzetting aan het begin van de 17de eeuw werd versterkt met een wal en gracht (Overdiep 1970). De vesting Winschoten werd samen met onder andere de vestingen Bourtange, Oudeschans en Nieuweschans opgenomen in de oostelijke verdedigingslinie van de Republiek.

De middeleeuwse kern en de voormalige vesting Winschoten zijn geregistreerd op de Archeologische Monumenten Kaart (AMK-nummer 15275; zie bijlage 3 *Kaart archeologie*). Van de vesting Winschoten zijn, op een enkele waterpartij na waarin relicten van de gracht aanwezig kunnen zijn, geen bovengrondse resten bewaard. Wel zijn er verscheidene archeologische onderzoeken uitgevoerd naar de resten van de vesting. In 1966 is op basis van historisch kaartmateriaal en de ligging van enkele overblijfselen van de vestinggracht de veronderstelde situering van de vesting Winschoten geprojecteerd op de gemeentekaart van 1965 en de kadastrale minuut uit 1823 (Potjewijd 1976). In de daaropvolgende jaren zijn bij archeologische onderzoeken op verschillende locaties resten van de vesting Winschoten aangetroffen. Op basis van deze informatie is door de Stichting Oud Winschoten in 2009 een nieuwe projectie van de vesting Winschoten uitgegeven. Op basis van beide projecties en recent archeologisch onderzoek is door Libau een herziening van deze nieuwe projectie opgesteld.

De onderzoekslocatie aan de Blijhamsterstraat ligt niet alleen volledig binnen de voormalige 17de-eeuwse vesting, maar ook binnen de oudste kern van Winschoten. Bij eerder archeologisch onderzoek aan de Engelsestraat zijn archeologische resten aangetroffen uit de 12de tot en met de 19de eeuw (Veenstra & Soetens 2010). Bij onderzoek aan de Torenstraat 32, achter de Blijhamsterstraat 5A, zijn afgezien van laat-nieuwetijds muurwerk geen archeologische sporen gevonden. De bodem bestand uit een sterk verrommelde stadsophogingslaag van donker grijszwarte, sterk humeuze, zandige klei met puinresten en scherven aardewerk en glas. In deze laag zijn enkele losse vondsten gedaan die dateren tussen de 16de en de 19de eeuw. Onder de stadsophogingslaag was een dunne grijze kleilaag aanwezig met daaronder dekzand.

4.2 Aard en ouderdom van de vindplaats(en)

Gezien de ligging binnen de oudste kern van Winschoten worden resten en sporen verwacht daterend uit de 11de tot en met de 19de eeuw. De oudste sporen zullen samenhangen met de eerste fase van Winschoten als rurale nederzetting; de nieuwere sporen zullen een meer stedelijk karakter hebben. Gezien de ligging in een gebied dat ook in de prehistorie goede bewoningsmogelijkheden bood (Schiereiland van Winschoten), kan het voorkomen van oudere archeologische sporen niet worden uitgesloten. Bij onderzoek aan de Torenstraat 32 (achter Blijhamsterstraat 5A) zijn vondsten aangetroffen uit de 16de - 19de eeuw (Boekema & Tulp 2016).

4.3 Begrenzing en oppervlakte van de vindplaats(en)

De te onderzoeken locatie maakt deel uit van de oudste kern van Winschoten en ligt binnen de voormalige vesting van Winschoten. De exacte omvang van de middeleeuwse nederzetting is niet bekend. Het als AMK-terrein geregistreerde vestingterrein heeft een oppervlak van circa 16 hectare. De gezamenlijke oppervlakte van de twee te onderzoeken kadastrale percelen bedraagt circa 558 m2.

4.4 Structuren en sporen

Binnen het plangebied dient rekening te worden gehouden met sporen en structuren die samenhangen met de nederzetting Winschoten. Het gaat hierbij om oude akkerlagen, paalgaten, waterputten, beerputten, afvalkuilen, muurresten, funderingsresten, uitbraaksleuven, stadsophogingslagen en sporen van oude infrastructuren zoals paden en greppels/sloten.

4.5 Anorganische artefacten
Binnen het plangebied worden anorganische resten verwacht die samenhangen met de nederzetting Winschoten. Deze kunnen onder meer bestaan uit aardewerk (vooral gedraaid), bouwmateriaal (baksteen, mortel, etc.), bewerkt natuursteen, metaalslakken, metalen voorwerpen, glas en natuursteen.

4.6 Organische artefacten
Binnen het plangebied worden organische resten verwacht die samenhangen met de nederzetting Winschoten. Deze kunnen onder meer bestaan uit houten bouwmateriaal, leer, been, ivoor, hoorn en textiel.

4.7 Archeozoölogische en botanische resten
Dierlijke botresten (met name slachtafval), houtresten, houtskool, zaden, noten, pollen en resten van kleine organismen. Er worden op voorhand geen menselijk resten verwacht.

4.8 Motivatie
Het plangebied ligt in het oudste deel van de nederzetting Winschoten en binnen de vesting. Op basis van eerder onderzoek in de omgeving kunnen resten worden verwacht uit de middeleeuwen en nieuwe tijd. Oudere resten kunnen op basis van de ligging op het Schiereiland van Winschoten niet worden uitgesloten. Het onderzoek wordt in lijn met het eerdere PvE uit 2015 (waarvan onderhavig PvE een actualisatie is) uitgevoerd als Opgraving - variant Archeologische Begeleiding.

4.9 Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen
Archeologische resten kunnen vanaf het maaiveld worden aangetroffen. Naar verwachting bestaat het bovenste deel van de bodem uit stadsophogingslagen uit met name de 17de tot en met de 19de eeuw. Daaronder kunnen zich verschillende oudere fasen bevinden. De oudste middeleeuwse fase bevindt zich direct op het pleistocene zand.

Bij archeologisch onderzoek aan de Engelsestraat bleek de top van de natuurlijke ondergrond (het oorspronkelijke maaiveld) op circa 1,6 m onder (huidig) maaiveld te liggen. Archeologische sporen reikten echter nog tot dieper in de natuurlijke ondergrond. Tussen de recente verstoringen en het oorspronkelijke maaiveld bevonden zich diverse ophogingslagen (Veenstra & Soetens 2010).

Bij het archeologisch onderzoek aan de Torenstraat 32A bleek sprake te zijn van een sterk verstoorde stadsophogingslaag bestaande uit donker grijszwarte, sterk humeuze, zandige klei met puinresten en scherven aardewerk en glas. Onder de stadsophogingslaag was een dunne grijze kleilaag aanwezig met daaronder dekzand. Vanwege de wateroverlast en daardoor de ontoegankelijkheid van het terrein kon de dikte van de pakketten niet worden vastgesteld (Boekema & Tulp 2016).

4.10 Gaafheid en conservering
Doorgaans zijn archeologische resten in stedelijke afvallagen, waterputten en afvalkuilen goed bewaard gebleven. Op basis van de resultaten van eerder archeologisch onderzoek in de oude kern van Winschoten, zoals de Engelsestraat, wordt verwacht dat zowel anorganisch als organisch materiaal goed geconserveerd is (Veenstra & Soetens, 2010). Wel zal de eerdere bebouwing in het plangebied hebben geleid tot bodemverstoring en daarmee aantasting van oudere archeologische resten.

5. Doelstelling en vraagstelling

5.1 Doelstelling
Het doel van het onderzoek is het documenteren en registreren van de op de onderzoekslocatie aanwezige archeologische waarden, zodat een bijdrage geleverd kan worden aan de kennis over de ontwikkeling van het oude Winschoten.

5.2 Relatie met NOaA en/of andere onderzoekskaders
Het onderzoek wordt uitgevoerd om een beeld te krijgen van de ouderdom en structuur van de nederzetting Winschoten in het gebied rondom de middeleeuwse kerk van Winschoten. Dit gebied kan worden beschouwd als het centrum van de nederzetting in de periode vanaf de 13de eeuw. Het onderzoek kan bijdragen aan het onderzoek naar de thema 19. Ontwikkeling van steden en thema 22. Mens - materiële cultuurrelaties (https://noaa.cultureelerfgoed.nl) en dan meer specifiek aan de beantwoorden van de volgende vragen:

- Welke rol speelde de 'stadslandbouw' in de stedelijke samenleving en in de ruimtelijke organisatie van steden?(NOaA 2.0-vraag 88)
- Hoe voltrekt zich de verstening van steden?(NOaA 2.0-vraag 137)
- Hoe werkt de opkomst van (pre)-industriële productie (massaproducten) door in de materiële cultuur?(NOaA 2.0-vraag 100)
- Hoe werd met afval omgegaan?(NOaA 2.0-vraag 108)
- Binnen welke context, wanneer en op welke wijze werden bouwmaterialen hergebruikt?(NOaA 2.0-vraag 112)
- Welke voorwerpen van organisch materiaal maakten deel uit van de materiële cultuur, wat zijn de kenmerken ervan en waarvoor werden ze gebruikt?(NOaA 2.0-vraag 114)

5.3 Vraagstelling
De vraagstelling voor dit onderzoek is tweeledig te weten: zijn op de onderzochte locaties archeologische resten aanwezig? En zo ja, wat vertellen deze resten over de bewoningsgeschiedenis en ontwikkeling van Winschoten.

5.4 Onderzoeksvragen
- Zijn in het plangebied archeologische sporen en vondsten aanwezig? Zo ja: wat is de aard, datering en (horizontale en verticale) spreiding van deze sporen en vondsten?
- Wat is de gaafheid en conserveringsgraad van de aangetroffen sporen en vondsten?
- Wanneer sprake is van muur- of funderingsresten: Op welke wijze is de muur of fundering opgebouwd (materiaalgebruik, baksteenformaat, metselverband, relatie tussen delen van het muurwerk)?
- Zijn er verschillende bouwfasen te onderscheiden?
- Zijn op de onderzoekslocaties sporen aanwezig van de middeleeuwse nederzetting Winschoten en zo ja, waaruit bestaan deze?
- Wat kan op basis van de aangetroffen resten worden gezegd over de ouderdom van de nederzetting Winschoten?
- Bij eerder onderzoek in de kern van Winschoten zijn duidelijke stadsophogingslagen aangetroffen. Is dit ook het geval op de onderzoekslocaties Torenstraat en Blijhamsterstraat? Zijn hierin verschillende fasen te onderscheiden en wat is de aard en datering van deze stadsophogingslagen (stadsvuil, opgebrachte grond ten behoeve van tuinbouw, etc.)?
- Kan op basis van het vondstmateriaal een uitspraak worden gedaan over aard van de bewoning en de economische bezigheden van de bewoners door de eeuwen heen?
- Hoe verhouden de aanwezig archeologische resten zich tot de resten die eerder ten zuidoosten van het plangebied (aan de Engelsestraat) en ten westen (aan de Torenstraat) zijn aangetroffen?
- Zijn er aanwijzingen voor gebruik en/of bewoning van het plangebied in de prehistorie? Zo ja: wat is de aard, omvang, datering en gaafheid van deze resten?

Gezien de aard van de werkzaamheden (archeologische begeleiding ondergrondse sloop) zijn mogelijk niet alle onderzoeksvragen (volledig) te beantwoorden).

6. Veldwerk

6.1 Methoden en technieken
Alle aangetroffen archeologische sporen worden gecoupeerd en afgewerkt, tenzij deze tot onder de civieltechnische einddiepte doorlopen. In dat geval volstaat het plaatsen van een boring in deze sporen, om de diepte en vulling van het spoor te bepalen. Alle aangetroffen archeologische structuren worden gefotografeerd en getekend. Indien behoud *in situ* van de structuren niet mogelijk is worden deze geborgen op dusdanige wijze dat de structuren zo veel mogelijk intact blijven en/of goed te reconstrueren zijn.

Tijdens de sloopwerkzaamheden worden alle profieldelen die waardevolle archeologische informatie bevatten, gedocumenteerd door middel van profielkolommen of profielwanden. Het schoonsteken en/of opschaven van het profiel is van belang om te bepalen of er sprake is van (intacte) archeologische resten.

De locaties van de aangelegde/afgewerkte vlakken en profielen wordt aangegeven op een overzichtstekening. De vlakken en profielen worden KNA-conform gedocumenteerd.

Vondsten worden verzameld en van daartoe geschikte sporen of vondstlagen worden monsters genomen. Over de uitwerking van monsters wordt naderhand beslist. Vondsten dienen zo veel mogelijk aan sporen/spoorvullingen of lagen in het profiel te worden gekoppeld. Losse vondsten en belangwekkende stortvondsten (die ondanks het ontbreken van de vondstcontext een belangrijke informatiewaarde vertegenwoordigen voor de vindplaats) worden eveneens verzameld.

Tijdens de werkzaamheden dienen vlakken, putwanden en uitgegraven grond door middel van intensieve metaaldetectie[3] en visuele inspectie te worden onderzocht. Metaaldetectievondsten uit het vlak en profiel dienen op de vlaktekening dan wel profieltekening te worden aangegeven. Naast metaalvondsten worden ook andere belangwekkende vondsten individueel ingemeten en verzameld.

Houten structuren of muurwerk worden *in situ* ingemeten en opgetekend. Het documenteren en interpreteren van muurwerk dient te gebeuren door een archeologisch uitvoerder met voldoende bouwhistorische kennis. Van de aangetroffen gebruikte bakstenen dienen de afmetingen (LxBxH) te worden vastgelegd (gemeten over meerdere lagen). Voor zover mogelijk dient van aangetroffen muurwerk (geldt ook voor onderdelen van water-/beerputten) een 10-lagenmaat dan wel een 5-lagenmaat genomen te worden.[4] Ook wordt van het aangetroffen muurwerk het metselverband en de mortelsamenstelling bepaald. Gebouwstructuren worden onderzocht en beschreven op constructieve aard, omvang, ouderdom, onderlinge relatie en relatie met de aangrenzende sporen en bodemlagen. Van elk van de gebruikte baksteensoorten/-formaten wordt een drietal representatieve exemplaren verzameld. Ook eventuele gebouwstructuren die niet uit baksteen bestaan, worden op bovenstaande wijze beschreven. Tevens wordt dan extra aandacht besteed aan het materiaal en de constructie(wijze).

Profieltekeningen hebben de schaal 1:20, vlaktekeningen 1:50 en coupetekeningen hebben een schaal van 1:10 of 1:20 voor grote coupes. De overzichtstekening heeft bij voorkeur een schaal van 1:500. Hoogtes worden weergegeven in NAP. Foto's zijn voorzien van een noordpijl en maatindicatie. De werkzaamheden dienen afdoende middels fotografie te worden vastgelegd.

6.2 Strategie
De bodemingrepen vallen onder protocol 4004 Opgraven - variant Archeologische Begeleiding. Bij de bodemingrepen ten behoeve van de sloopwerkzaamheden dient ter begeleiding een archeologisch team aanwezig te zijn (zie hoofdstuk 10 voor de samenstelling hiervan). De archeologen controleren of bij de werkzaamheden archeologische resten (sporen en vondsten) te voorschijn komen. Zij dienen voldoende tijd te krijgen om deze resten conform de geldende eisen (KNA 4.1 en dit PvE) te kunnen documenteren.

Alle werkzaamheden binnen de twee kadastrale percelen Winschoten H1447 en Winschoten H1448 die tot onder het maaiveld reiken, vallen onder de archeologische begeleiding. Dit houdt in dat het ontgraven en verwijderen van funderingen alleen in aanwezigheid van en op aanwijzen van een archeoloog plaats dient te vinden.

6.3 Omgang met kwetsbaar vondstmateriaal
Conform OS11 / OS11wb en de KNA-Leidraad 'Eerste hulp bij kwetsbaar vondstmateriaal'.

6.4 Structuren en grondsporen
Structuren en grondsporen worden conform KNA en de bepalingen in §6.1 gedocumenteerd.

6.5 Aardwetenschappelijk onderzoek
Profielen worden beschreven conform de KNA en de Nederlandse Norm NEN 5104, classificatie van onverharde grondmonsters.

[3] Het inschakelen van een ervaren vrijwilliger voor metaaldetectie behoort uitdrukkelijk tot de mogelijkheden.
[4] Bij baksteenformaten gaat het om bewaard gebleven oorspronkelijke maten, uitgedrukt in cm. Als er andere dan rode bakstenen worden aangetroffen (geel of geel/rood gemengd), wordt dit apart vermeld.

6.6 Anorganische artefacten
Het verzamelen van anorganische artefacten geschiedt conform protocol PS06 en OS11. Artefacten worden per laag of spoor verzameld, of in het geval van losse vondsten per 25 m^2. Belangwekkende stortvondsten worden eveneens verzameld. Zie verder § 6.1.

6.7 Organische artefacten
Het verzamelen van organische artefacten geschiedt conform protocol PS06 en OS11. Artefacten worden per laag of spoor verzameld, of in het geval van losse vondsten per 25 m^2. Belangwekkende stortvondsten worden eveneens verzameld. Zie verder § 6.1.

6.8 Archeozoölogische, archeobotanische en fysisch antropologische resten
Het verzamelen van archeozoölogische en -botanische resten geschiedt conform protocol PS06 en OS11. Archeozoölogische en -botanische resten worden zoveel mogelijk per laag of spoor(vulling) verzameld. Van daartoe geschikte sporen kunnen monsters worden genomen. Over de uitwerking van deze monsters wordt in een later stadium besloten (zie § 7.5 en §8.1)

Menselijke resten worden niet verwacht. Mochten deze toch worden aangetroffen dan dient onmiddellijk contact te worden opgenomen met het bevoegd gezag (de gemeente Oldambt) om de onderzoeksstrategie af te stemmen. Na documentatie van deze resten behoort, in overleg tussen het bevoegd gezag en de eigenaar van de vondsten (de provincie Groningen), herbegraving tot de mogelijkheden.

6.9 Overige resten
Monsters voor micromorfologische resten, fosfaat-, diatomeeën- en mijtenonderzoek worden in principe niet genomen. Mocht toch een unieke context voorkomen waarbij onderzoek aan een dergelijk monster meerwaarde heeft, dan kan na goedkeuring van het bevoegd gezag een monster worden genomen. Het verzamelen van overige resten geschiedt conform protocol PS06 en OS11.Over de uitwerking van deze monsters wordt in een later stadium besloten (zie § 7.5 en §8.1)

6.10 Dateringstechnieken
Van daartoe geschikte sporen kunnen monsters worden genomen met het oog op bijvoorbeeld dendrochronologisch onderzoek of ^{14}C-datering. De voorkeur bij ^{14}C-monsters gaat uit naar verbrand bot of verbrande zaden afkomstig uit een eenduidige context. Materiaal waarvan de herkomst niet zeker is, komt in eerste instantie niet in aanmerking voor datering. Over de uitwerking van deze monsters wordt in een later stadium besloten (zie § 7.5 en §8.1)

6.11 Beperkingen
Het onderzoek wordt uitgevoerd in de vorm van een archeologische begeleiding. Dit betekent dat het onderzoek zich beperkt tot de omvang van de voor de sloop benodigde bodemingrepen. Omdat het onderzoek gelijktijdig met de civiele werkzaamheden plaatsvindt, kunnen mogelijk niet alle archeologische werkzaamheden uitgevoerd worden zoals dat bij een regulier onderzoek wenselijk is.

Hoofdstuk 7 Uitwerking

7.1 Structuren, grondsporen, vondstspreidingen
De beschrijving dient plaats te vinden conform de gangbare normen in de archeologische beroepswereld (KNA 4.1). Structuren, grondsporen en vondstspreidingen worden in de standaardrapportage beschreven vanuit hun ruimtelijke, stratigrafische en chronologische context en onderlinge samenhang. De uitwerking vindt plaats tot op het voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen benodigde niveau.

7.2 Analyse aardwetenschappelijke gegevens
Aardwetenschappelijke gegevens dienen te worden uitgewerkt door een fysisch geograaf of door een archeoloog met voldoende kennis en ervaring op dit gebied. De aardwetenschappelijk gegevens worden uitgewerkt tot op het voor de beantwoording van de onderzoeksvragen benodigde niveau. De resultaten van het aardwetenschappelijk onderzoek worden ook vergeleken met en gerelateerd aan de bekende landschappelijke gegevens van de locatie en de bevindingen uit eerdere onderzoeken in de omgeving.

7.3 Anorganische artefacten
Artefacten worden per materiaalcategorie beschreven conform de daarvoor gebruikelijke determinaties (ten minste conform het ABR en de aanlevereisen van het depot). Losse vlakvondsten worden slechts uitgewerkt voor zover dat nodig is voor de beantwoording van de onderzoeksvragen en slechts bij bijzondere en/of dateerbare vondsten nader beschreven en geanalyseerd.

7.4 Organische artefacten
Bij (vergankelijke) vondsten dient in eerste instantie minimaal gezorgd te worden voor stabilisering van de staat waarin deze zijn gevonden. Vondsten worden per categorie uitgewerkt tot op het voor beantwoording van de onderzoeksvragen benodigde niveau. Het benodigde uitwerkingsniveau wordt in overleg met de opdrachtgever en de bevoegde overheid bepaald in de evaluatiefase.

7.5 Archeozoölogische, archeobotanische en fysisch antropologische resten
De eventuele uitwerking van archeozoölogische, –botanische en menselijke resten dient te worden uitgevoerd door een specialist. Monsters worden na het veldwerk, op grond van de kwetsbaarheid, overgedragen aan de betreffende specialist voor de bepaling van de kwaliteit (waardering). In het evaluatierapport wordt vervolgens een voorstel voor verdere uitwerking opgenomen.

Voordat bulkmonsters worden gezeefd, wordt een deel van het monster apart gezet voor eventuele pollenanalyse. De monsters die in het kader van het huidige onderzoek niet worden geanalyseerd worden niet automatisch vernietigd. Deze monsters kunnen in voorkomende gevallen in overleg met het bevoegd gezag en de eigenaar worden gedroogd en gezeefd en worden overgedragen aan het Noordelijke Archeologisch Depot (zie §8.2).

Van het verzamelde botmateriaal vindt, indien mogelijk, determinatie op diersoort, bottype, leeftijd en geslacht plaats. Daarnaast wordt gelet op de aanwezigheid van gebruiks-, bewerkings- en slachtsporen.

7.6 Overige resten
De eventuele uitwerking van overige resten dient te worden uitgevoerd door een specialist. Monsters worden na het veldwerk, op grond van de kwetsbaarheid, overgedragen aan de betreffende specialist voor de bepaling van de kwaliteit (waardering). In het evaluatierapport wordt vervolgens een voorstel voor verdere uitwerking opgenomen.

7.7 Beeldrapportage (objecttekeningen, foto's, kaarten e.d.)
Beeldrapportage vindt plaats conform de KNA, zodanig dat het de tekst (beantwoording van de onderzoeksvragen en beschrijving van de onderzoeksresultaten) verduidelijkt.

Vlak- en profieltekeningen met fasering en interpretatie van de aangetroffen sporen, structuren en lagen met bijhorende spoor- of structuurnummers worden als bijlage (op groot formaat) of als afbeelding in de tekst met betrekking tot de sporen en structuren aan het rapport toegevoegd.

Structuren en sporen die een evidente samenhang vertonen (ruimtelijk en functioneel) dienen als complexen apart besproken en afgebeeld te worden. Plattegronden van individuele gebouwstructuren worden in detail afgebeeld.

8. (De)selectie en conservering

8.1 Selectie materiaal voor uitwerking
Voorafgaand aan de uitwerking wordt een selectie gemaakt van de voor de beantwoording van de onderzoeksvragen relevante vondsten en monsters (ook eventuele monsters ten behoeve van dendrochronologische datering en ^{14}C-datering). Het selectievoorstel geeft een overzicht van uit te werken vondsten en monsters en een voorstel omtrent te conserveren vondsten. Uitwerking vindt plaats op basis van een goedgekeurd uitwerkingsvoorstel/evaluatierapport. Hierover beslist de bevoegde overheid, de gemeente Oldambt. Materiaal dat niet in aanmerking komt voor nadere analyse, dient in voorkomende gevallen wel beschikbaar te blijven voor deponering (zie §7.5 en §8.2).

8.2 Selectie materiaal voor deponering en verwijdering
Het uitwerkingsvoorstel bevat een gerubriceerd overzicht van de verzamelde vondsten en geeft aan welke vondsten naar mening van de opgraver in aanmerking komen voor deponeren (beredeneerd (de)selectievoorstel). De provincie Groningen neemt als eigenaar van de vondsten en (niet uitgewerkte) monsters een beslissing over dit deel van het uitwerkingsvoorstel. De geselecteerde vondsten worden schoon en stabiel aangeleverd aan het Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis. Vondsten (inbegrepen monsters) die de depothouder niet in eigendom wil nemen, worden door de opgraver afgestoten (zie ook KNA-specificatie PS06).

In overleg met het bevoegd gezag en de eigenaar kan worden besloten dat monsters die in het kader van het huidige onderzoek niet worden geanalyseerd, niet worden vernietigd. Deze monsters worden dan gezeefd en gedroogd en worden overgedragen aan het Noordelijke Archeologisch Depot.

8.3 Selectie materiaal voor conservering
Het gesorteerde en geanalyseerde vondstmateriaal wordt, zolang het niet gedeponeerd kan worden, zo stabiel en veilig mogelijk door de opdrachtnemer opgeslagen. In het selectierapport wordt aangegeven of aanvullende conservering van kwetsbare vondsten noodzakelijk is. Dit conserveringsvoorstel wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de depothouder. In een conserveringsrapport wordt vastgelegd welke vondsten en welke monsters op welke wijze en met welke middelen zijn geconserveerd. Zie ook specificatie PS06.

9. Deponering

9.1 Eisen betreffende depot

Vondsten, monsters en documentatie worden binnen twee jaar na afronding van het veldwerk overgedragen aan Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis conform de daar geldende eisen. De depothouder, in dit geval de provincie Groningen, is eigenaar van de vondsten. Voor verdere informatie kan contact op worden genomen met de beheerder van het depot (nad.nuis@provinciegroningen.nl).

9.2 Te leveren product

Evaluatierapport

Binnen 8 weken na afloop van het veldwerk wordt een evaluatierapport opgesteld. Het evaluatierapport doet verslag van de eerste resultaten van het onderzoek en bevat een uitwerkingsvoorstel. Omdat de evaluatie onder andere tot doel heeft om de uitwerking van het onderzoek te plannen en te (her)begroten, is het van belang dat vondsten, monsters en sporen primair zijn verwerkt en beoordeeld op hun potentie voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen.

Aan de hand van het evaluatierapport wordt door de bevoegde overheid besloten welke vondsten, grondsporen en monsters worden uitgewerkt, geconserveerd en ter deponering aan de depothouder zullen worden aangeboden. Dit voorstel wordt aan de depothouder ter goedkeuring voorgelegd.

De beoordeling of waardering van vondsten, monsters en sporen dient in het evaluatierapport conform KNA-specificatie OS12 te worden opgenomen. Dit betekent dat het selectierapport deel uitmaakt van het evaluatierapport.

Indien geen of nauwelijks archeologische resten worden aangetroffen, dan is het opleveren van een evaluatierapport niet nodig, mits de bevoegde overheid en de depothouder daarmee instemmen. In dat geval kan worden volstaan met een beknopt uitwerkingsvoorstel.

Eindrapportage

Na uitwerking op basis van een goedgekeurd evaluatierapport volgt de eindrapportage. Het eindrapport wordt door de opdrachtnemer in PDF formaat compleet met alle bijlagen, aangeboden aan de opdrachtgever en in afschrift ter goedkeuring voorgelegd aan de bevoegde overheid. Na beoordeling en goedkeuring van het concept wordt binnen 4 weken de eindrapportage geleverd. Indien deze termijn voor het archeologisch bedrijf niet haalbaar is, dient hierover overleg plaats te vinden met het bevoegd gezag. Deze laatste kan dan eventueel besluiten de termijnen te verlengen.

Het eindproduct is een rapport dat voldoet aan de KNA-kwaliteitseisen en de eisen uit dit PvE. Bij het eindproduct hoort een bewijs van overdracht van monsters, onderzoeksdocumentatie en vondstmateriaal bij het Noordelijk Archeologisch Depot.

10. Randvoorwaarden en aanvullende eisen

10.1 Personele randvoorwaarden

Het onderzoek dient verricht te worden door een gecertificeerd archeologisch bedrijf, in bezit van een geldig certificaat BRL SIKB 4000 Archeologie met protocol 4004 Opgraven. Het veldteam dient te bestaan uit tenminste twee personen waarvan één archeoloog met voldoende kennis/ervaring van het type vindplaats en een specialist in het uitvoeren van metaaldetectie. Bij intacte muur- en/of funderingsresten (steen, grondverbeteringsvormen) wordt een bouwhistoricus of archeoloog met bouwhistorische kennis ingeschakeld.

Als blijkt dat de documentatie van aanwezige archeologische resten door één persoon kan worden uitgevoerd zonder dat dit (extra) vertraging van de werkzaamheden oplevert, wordt het veldteam teruggebracht tot één archeoloog die voldoet aan de bovengenoemde eisen. Indien blijkt dat de inzet van een derde archeoloog/veldtechnicus noodzakelijk is, dan behoort dit (in overleg met de opdrachtgever) tot de mogelijkheden.

Zowel voor veldwerk als voor uitwerking en rapportage is de inzet van een projectleider met periode-, materiaal-, en gebiedsspecifieke kennis/ervaring een vereiste. Een senior-archeoloog dient regelmatig aanwezig te zijn (aansturing onderzoek en autorisatie documentatie, conform KNA).

Er kan gebruik worden gemaakt van de kennis en kunde van lokale vrijwilligers op het gebied van archeologie/metaaldetectie.

10.2 Overlegmomenten

De start van het onderzoek dient voor aanvang van de archeologische werkzaamheden bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, en de gemeente Oldambt te worden gemeld.

Voorafgaand aan het veldwerk vindt overleg plaats tussen opdrachtnemer en opdrachtgever. Tijdens dit overleg worden nadere afspraken gemaakt over de te volgen werkwijze, betreding, toegankelijkheid en oplevering van het terrein en worden eventuele andere bijzonderheden besproken.

Opdrachtnemer meldt minimaal tien werkdagen van tevoren de startdatum van het veldwerk aan de bevoegde overheid en het depot via de provinciaal archeoloog. Wanneer tijdens het onderzoek belangwekkende resten of vondsten tevoorschijn komen, of indien tijdens het veldwerk wordt geconstateerd dat de daadwerkelijk aangetroffen resten sterk afwijken van de verwachting, dan worden de gemeente Oldambt (bevoegd gezag) en de provincie Groningen (depothouder) daarvan direct in kennis gesteld.

Contacten met de media verlopen altijd via de opdrachtgever. Omwonenden en andere belangstellenden (geen pers) kunnen door de uitvoerende instantie te woord worden gestaan vanaf het moment dat hier goede afspraken over zijn gemaakt met de opdrachtgever. Tot die tijd worden zij doorverwezen naar de opdrachtgever.

10.3 Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie

De senior (KNA-)archeoloog van de archeologische aannemer is verantwoordelijk voor de archeologische kwaliteit van het onderzoek. De gemeente Oldambt is bevoegd gezag en toetst of het onderzoek voldoet aan de eisen zoals gesteld in dit PvE. Libau is de archeologisch adviseur van de gemeente Oldambt.

10.4 Overige randvoorwaarden en aanvullende eisen

De duur van het veldwerk is afhankelijk van de voortgang van het civieltechnische grondwerk. De civieltechnisch aannemer stelt de archeologen in staat om de archeologische werkzaamheden conform dit Programma van Eisen uit te voeren. Hierbij gaat archeologische kwaliteit vóór snelheid van werken. Vanwege de archeologische kwaliteit houdt de civieltechnisch aannemer rekening met mogelijke vertraging in de uitvoering. De civieltechnisch aannemer is verantwoordelijk voor de veiligheid op de bouwplaats en het nemen van passende voorzorgsmaatregelen, bijvoorbeeld ten aanzien van de stabiliteit, KLIC-meldingen en afzetting van het terrein. Het begeleidend archeologisch team werkt volgens de veiligheidsrichtlijnen van de civieltechnisch aannemer.

11. Wijzigingen ten opzichte van het vastgestelde PvE

11.1 Wijzigingen tijdens het veldwerk
Indien tijdens het veldwerk wijzigingen nodig blijken te zijn dienen deze, na overleg met en goedkeuring van opdrachtgever en bevoegd gezag, op schrift te worden gesteld (mag per mail). Afspraken ten aanzien van wijzigingen op het vastgestelde PvE worden in het evaluatierapport en de eindrapportages
geregistreerd en verantwoord.

11.2 Belangrijke wijzigingen
Onderstaande wijzigingen worden te allen tijde voorgelegd aan de betrokken partijen:

- afwijkingen van de archeologische verwachting
- wijzigingen in de gehanteerde onderzoeksmethode als gevolg van fysieke en/of technische omstandigheden;
- significante afwijkingen van het verwachte vondstmateriaal / vondsten (hoeveelheid, soorten, materialen, soorten voorwerpen, type conservering);
- onvoorziene omstandigheden die gevolgen (kunnen) hebben voor de selectie, conservering en/of deponering van het vondstmateriaal.

11.3 Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk
Relevante wijzigingen worden per e-mail aan de bevoegde overheid en de opdrachtgever voorgelegd. Behalve voorstellen rondom de uitwerking, conservering en deponering van de onderzoeksresultaten kan in de evaluatiefase ook worden vastgelegd of bestaande onderzoeksvragen komen te vervallen of dat juist aanvullende onderzoeksvragen dienen te worden geformuleerd.

11.4 Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering
Relevante wijzigingen worden schriftelijk (eventueel per e-mail) aan de bevoegde overheid en de opdrachtgever (en indien van toepassing de depothouder) voorgelegd.

Literatuur, bronnen en kaarten

AHN, Actueel Hoogtebestand Nederland (www.ahn.nl; nationaalgeoregister.nl).

Alterra, 2014. Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, versie 2014. Wageningen

ARCHIS 3, Archeologisch Informatie Systeem van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (www.archis.cultureelerfgoed.nl).

Boekema, Y. & C. Tulp, 2016*. Winschoten, Torenstraat, Gemeente Oldambt (Gr.). Archeologische begeleiding* (Steekproefrapport 2015-09/08)

HisGIS, Historisch Geografisch Informatiesysteem (www.hisgis.nl).

Huisman, D.J., 2006. *Eerste hulp bij kwetsbaar vondstmateriaal*. SIKB (Stichting Infrastructuur Kwaliteitsboring Bodembeheer), Gouda.

Jong, M. de, 2015. *Nota archeologie gemeente Oldambt met herziening beleidskaart archeologie gemeente Oldambt (concept).* Libau, Groningen.

Molema, J., M. de Jong, M. Rooke & A. Mennens-van Zeist, 2010. *Nota archeologie gemeente Oldambt met beleidskaart archeologie gemeente Oldambt.* Libau, Groningen.

NOaA, Nationale Onderzoeksagenda Archeologie (https://noaa.cultureelerfgoed.nl).

Opentopo, recente topografische kaarten van Nederland. Bron: J.W. van Aalst (www.opentopo.nl).

Overdiep, G., 1970. *De Groninger schansenkrijg, De strategie van graaf Willem Lodewijk, Drente als strijdtoneel.* Wolters-Noordhoff, Groningen.

Potjewijd, T., 1976. *Winschoten; Vlek, vesting, provinciestad.* Drukkerij- en Uitgeversbedrijf J.D. van der Veen B.V., Winschoten.

Ruimtelijke Plannen, diverse ruimtelijke plannen van overheden in Nederland (www.ruimtelijkeplannen.nl).

Schroor, M & J. Meijering, 2007. *Golden Raand, Landschappen van Groningen.* In Boekvorm Uitgevers, Assen.

Snijders. F.L., 1985. Fysische geografie in de provincie Groningen. Milieu- en landschapsonderzoek Provinciaal Planologische Dienst. Groningen.

Topotijdreis. Tijdreis over 200 jaar topografie. Kadaster (www.topotijdreis.nl).

Veenstra, J.B. & L. Soetens, 2010. *Archeologisch onderzoek Engelsestraat te Winschoten. Proefsleuven en definitief onderzoek*. Grontmij Archeologische Rapporten 850

Bijlagen

1. Ligging plan- en onderzoeksgebied
2. Hoogtekaart (AHN3)
3. Kaart archeologie
4. Te verwachten aantallen vondsten
5. Te raadplegen specialisten/specialismen

Bijlage 1 - Ligging plan- en onderzoeksgebied

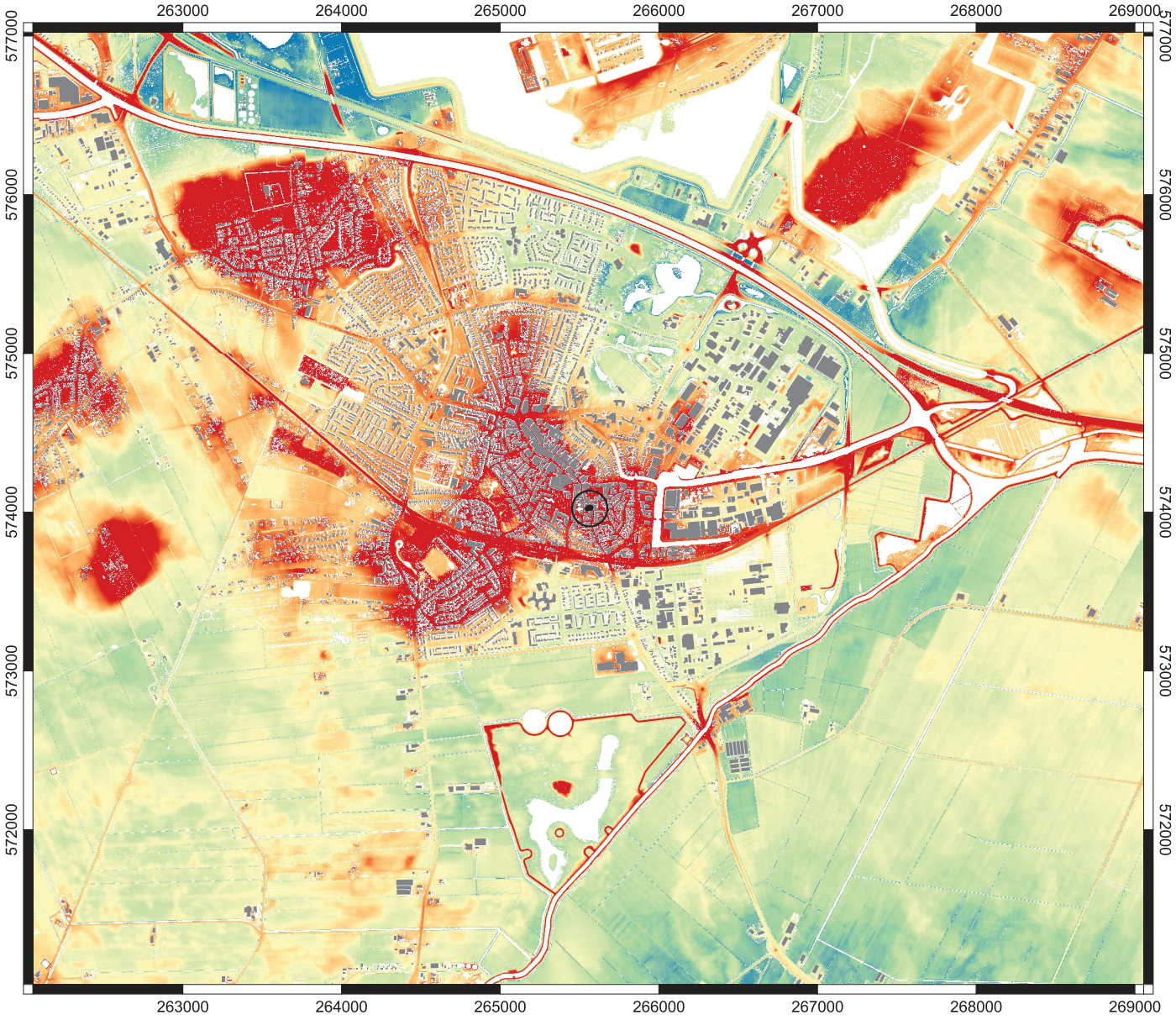
Sloop onder maaiveld Blijhamsterstraat 5 en 5a te Winschoten

Libau-rapport 21.81130

Bijlage 2 - Hoogtekaart (AHN3)

Sloop onder maaiveld Blijhamsterstraat 5 en 5a te Winschoten

Legenda

Plangebied Winschoten Blijhamsterstraat 5+5a

Hoogtekaart (AHN3)

- 2,00 m NAP
- 1,00 m NAP
- 0,00 m NAP
- -1,00 m NAP
- -2,00 m NAP

Bijlage 3 - Kaart archeologie

Sloop onder maaiveld Blijhamsterstraat 5 en 5a te Winschoten

Legenda

- Plangebied Winschoten Blijhamsterstraat 5+5a
- Vondstlocaties (Archis3)

AMK-terreinen

- Terrein van archeologische waarde
- Terrein van hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde, rijksbeschermd

Bijlage 4 – Te verwachten aantallen vondsten

Aangezien binnen het plangebied geen archeologisch vooronderzoek heeft plaats gevonden kan geen goede schatting worden gegeven van de verwachtte omvang, vondstaantallen en hoeveelheid en aard van de monsters. Het betreft een archeologische begeleiding in een naar verwachting deels verstoorde context.

Onderzoek	***Verwachting***
Omvang	**Verwachte aantal m^2**
Vondstcategorie	**Verwachte aantallen (N)**
Aardewerk	
Bouwmateriaal	
Metaal (ferro)	
Metaal (non-ferro)	
Slakmateriaal	
Vuursteen	
Overig natuursteen	
Glas	
Menselijk botmateriaal onverbrand	
Menselijk botmateriaal verbrand	
Dierlijk botmateriaal onverbrand	
Dierlijk botmateriaal verbrand	
Visresten (handverzameld)	
Schelpen	
Hout	
Houtskool(monsters)	
Textiel	
Leer	
Submoderne materialen	
Monstername	**Verwachte aantallen (N)**
Algemeen biologisch monster (ABM)	
Algemeen zeefmonster (AZM)	
Pollen, diatomeeën en andere microfossielen	
Monsters voor anorganisch chemisch onderzoek	
Monsters voor micromorfologisch onderzoek	
Monsters voor luminescentiedatering (OSL)	
Monsters voor koolstofdatering (^{14}C)	
Vismonsters	
DNA	
Dendrochronologisch monster	

Bijlage 5 – Te raadplegen specialismen

Vondstcategorie	**In PvE voorschrijven "Raadplegen bij PvA"**	**In PvE voorschrijven "Raadplegen bij veldwerk"**	**In PvE voorschrijven "Raadplegen bij uitwerking"**
Aardewerk	Nee	Nee	Ja
Bouwmateriaal	Nee	Nee	Ja
Metaal (ferro)	Nee	Nee	Ja
Metaal (non-ferro)	Nee	Nee	Ja
Slakmateriaal	Nee	Nee	Ja
Vuursteen	Nee	Nee	Ja
Overig natuursteen	Nee	Nee	Ja
Glas	Nee	Nee	Ja
Menselijk botmateriaal onverbrand (gearticuleerd en in situ)	n.v.t.	n.v.t.	Ja
Menselijk botmateriaal verbrand (in situ)	n.v.t.	n.v.t.	Ja
Dierlijk botmateriaal onverbrand	Nee	Nee	Ja
Dierlijk botmateriaal verbrand	Nee	Nee	Ja
Visresten	Nee	Nee	Ja
Schelpen	Nee	Nee	Ja
Hout	Nee	Nee	Ja
Houtskool(monsters)	Nee	Nee	Ja
Textiel	Nee	Nee	Ja
Leer	Nee	Nee	Ja
Submoderne materialen	Nee	Nee	Ja
Monstername			
Algemeen biologisch monster (ABM)	Nee	Nee	Ja
Algemeen zeefmonster (AZM)	Nee	Nee	Ja
Pollen, diatomeeën en andere microfossielen	Nee	Nee	Ja
Monsters voor anorganisch chemisch onderzoek	n.v.t	n.v.t	n.v.t.
Monsters voor micromorfologisch onderzoek	Nee	Nee	Ja
Monsters voor luminescentiedatering (OSL)	n.v.t	n.v.t	n.v.t.
Monsters voor koolstofdatering (^{14}C)	Nee	Nee	Ja
DNA	n.v.t	n.v.t	n.v.t.
Dendrochronologisch monster	Nee	Nee	Ja

Bijlage 2 Externe veiligheidsadvies Veiligheidsregio Groningen

VEILIGHEIDSREGIO
GROONINGEN

Gemeente Oldambt
[redacted]
Postbus 175
9670 AD Winschoten

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
T: 088 162 5000
E: info@vrgroningen.nl
W: www.veiligheidsregiogroningen.nl
W: www.brandweer.nl/groningen

Datum	4 oktober 2022		
Aantal bijlagen	n.v.t.		
Behandeld door	[redacted]	**Sector/dienst**	Risicobeheersing
Telefoon	088[redacted]	**Team**	Specialistisch Advies
E-mail	[redacted]@vrgroningen.nl		

Onderwerp Ontwikkeling Blijhamsterstraat 5/5a-Torenstraat 32/32a te Winschoten

Geachte [redacted],

Op 27 september 2022 heeft Veiligheidsregio Groningen uw kennisgeving ontvangen met betrekking tot ontwikkeling Blijhamsterstraat 5/5a-Torenstraat 32/32a te Winschoten. Dit in het kader van vooroverleg zoals bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Hierbij stelt u Veiligheidsregio Groningen in de gelegenheid tot het uitbrengen van advies.

Ruimtelijk besluit/Omgevingsvergunning
Veiligheidsregio Groningen heeft een beoordeling gedaan op de aanwezigheid van risicobronnen voor externe veiligheid voor de planontwikkeling. Daarbij zijn we tot de volgende conclusies gekomen:

- Op de planontwikkeling is een extern veiligheidsrisico van invloed; Dit betreft de risico's van de het bedrijf JPB Logistics. In relatie tot deze risico's achten wij het niet realistisch om aanvullende maatregelen te nemen ten behoeve van de beoogde ontwikkeling.

Voor het plangebied zelf zijn wij ten aanzien de bluswatervoorziening, bereikbaarheid en zelfredzaamheid tot de volgende conclusies gekomen:

- In relatie tot de planontwikkeling zien wij geen aanleiding voor aanvullende maatregelen ten aanzien van de mogelijkheden voor de bestrijdbaarheid;

- In relatie tot de planontwikkeling zien wij geen aanleiding voor aanvullende maatregelen in het kader van zelfredzaamheid in het plangebied. De mogelijkheden voorontvluchting zijn hier in voldoende mate aanwezig.

Op basis van deze beoordeling ziet de Veiligheidsregio Groningen geen aanleiding u verder inhoudelijk advies te geven ten behoeve van het voorliggende ruimtelijke besluit.

Toetsing Bouwbesluit
De nieuwe ontwikkeling kan in het kader van de omgevingsvergunning later nog door de Veiligheidsregio beoordeeld moeten worden op de activiteit 'Bouwen'. Deze beoordeling vindt plaats op andere veiligheidsaspecten zoals brandcompartimentering, vluchtroutes, bluswater, bereikbaarheid en overige brandpreventieve voorzieningen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, kunt u contact met mij opnemen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Veiligheidsconsultant

Bijlage 3 Bodemonderzoek

VERKENNEND BODEMONDERZOEK
NEN 5740 EN NEN 5707
Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten

TITELBLAD

Opdrachtgever:	Gemeente Oldambt Postbus 175 9670 AD Winschoten
Rapportnummer:	217674/R01
Status rapport:	Definitief
Datum:	22 juli 2022
Projectomschrijving:	Verkennend bodemonderzoek NEN 5740 en NEN 5707 Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten
Rapport opgesteld door:	Ortageo Noordoost B.V. Asserstraat 12 9451 AC Rolde Tel: +31 546 53 20 74 E-mail: info@ortageo.nl

STD_R070_v013_20181207

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding 1
2 Vooronderzoek 2
2.1 Bronnen 2
2.2 Algemene gegevens 3
2.3 Bodemgebruik 4
2.4 Uitgevoerde bodemonderzoeken 4
2.5 Bodemopbouw en geohydrologie 6
3 Hypothese en onderzoeksstrategie 7
3.1 Hypothese 7
3.2 Onderzoeksstrategie 7
4 Veldwerkzaamheden 8
4.1 Opzet 8
4.2 Resultaten 9
5 Laboratoriumonderzoek 10
5.1 Analyseprogramma 10
5.2 Analyseresultaten 11
5.2.1 Chemische parameters 11
5.2.2 Asbest 13
5.3 Toetsing aan de gestelde hypothesen 13
5.4 Toetsing aan de noodzaak tot nader onderzoek 13
6 Samenvatting, conclusies en aanbevelingen 14

Bijlagen:

1) Regionale ligging onderzoekslocatie
2) Situatietekening met onderzoekspunten
3) Bodemprofielbeschrijvingen
4) Analysecertificaten
5) Overschrijdingstabellen
6) Foto's

Appendix

Kader en verantwoording

1 INLEIDING

In opdracht van Gemeente Oldambt is door Ortageo Noordoost B.V. een verkennend bodemonderzoek conform NEN 5740 en NEN 5707 uitgevoerd op de locatie Blijhamsterstraat 5a/Torenstraat 32 in Winschoten (gemeente Oldambt).

De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen aanvraag van een omgevingsvergunning voor de bouw van enkele grondgebonden woningen met buitenruimte.

Het doel van het onderzoek is om door het bepalen van de actuele bodemkwaliteit vast te stellen of de locatie geschikt is voor het beoogde gebruik.

In dit rapport worden de resultaten van het vooronderzoek weergegeven in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 zijn de hypothese en de onderzoekstrategie beschreven. De veldwerkzaamheden zijn in hoofdstuk 4 en het laboratorium-onderzoek is in hoofdstuk 5 beschreven. Het rapport wordt besloten met een samenvatting, de conclusies en de aanbevelingen (hoofdstuk 6). In de appendix zijn de verschillende kaders van het onderzoek beschreven (waaronder wet-/regelgeving en toetsingskader) en is de verantwoording opgenomen.

2 VOORONDERZOEK

Voor de uitvoering van het verkennend bodemonderzoek is een vooronderzoek uitgevoerd. Doel van het vooronderzoek is het achterhalen van (potentieel) bodemverontreinigende activiteiten die nu plaatsvinden of in het verleden hebben plaatsgevonden op of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

2.1 Bronnen

In onderstaande tabel zijn de in het kader van het vooronderzoek geraadpleegde bronnen weergeven.

Tabel 1: Geraadpleegde bronnen

Nr.	Bron	Verwijzing/toelichting
1	Topografische kaart, kadastrale gegevens	Kadaster, opgenomen in bijlage 1
2	Mondelinge / schriftelijke informatie van opdrachtgever / eigenaar / gebruiker onderzoekslocatie	Verwerkt in dit hoofdstuk
3	Gemeente Oldambt	Verwerkt in dit hoofdstuk
4	Internetbronnen: A. Actuele luchtfoto's en straatoverzichten B. Historische topografische kaarten C. TNO-NITG (gegevens bodemopbouw / grondwater) D. Bodemloket (dossiervermelding onderzoek / sanering) E. Provinciale bodematlas F. Digitaal gemeentelijk bodeminformatiesysteem G. Ligging kabels en leidingen H. Informatie hoogteligging I. Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)	 www.google.nl/maps en pdokviewer.pdok.nl www.topotijdreis.nl www.dinoloket.nl www.bodemloket.nl https://www.bodemloket.nl/ https://www.gemeente-oldambt.nl/ www.klic-online.nl www.ahn.nl bagviewer.kadaster.nl pdokviewer.pdok.nl
5	Locatiebezoek, foto's onderzoekslocatie	Gecombineerd met uitvoering veldwerk en verwerkt in dit hoofdstuk
6	Eigen archief Ortageo	Verwerkt in dit hoofdstuk
7	Rapporten: A. Verkennend bodemonderzoek aan de Blijhamsterstraat 3-5 in Winschoten B. Verslag van onderzoek naar bodemverontreiniging op een terrein tussen de Torenstraat en Blijhamsterstraat te Winschoten C. Verkennend milieukundig bodemonderzoek Torenstraat 9-11 te Winschoten D. Verkennend bodemonderzoek herinrichting centrum Winschoten	 Van Limborgh , 1-21-266-2, 22-10-2003 Ecolyse Nederland, C-315.10, 01-05-1992 Fugro Milieu Consult, C-7056.110, 21-02-1997 Grontmij, PN 02/737-2, 22-08-2000

2.2 Algemene gegevens

De algemene gegevens over de locatie zijn weergegeven in de volgende tabel.

Tabel 2: Algemene locatiegegevens

Adres	Blijhamsterstraat 5A en Torenstraat 32 in Winschoten
Kadastrale aanduiding	Gemeente Winschoten, sectie H, nummer 1447, 1448, 1459, 1460
Oppervlakte	Circa 765 m²
Algemene omschrijving	De onderzoekslocatie betreft momenteel een stadstuin, voorheen was er sprake van bebouwing. De bebouwing is in 2021 gesloopt en gecontroleerd conform een asbestsloopmelding. Nadat het perceel is geëgaliseerd en vrijgemaakt van grof puin is een laagje teelaarde van 10 cm aangebracht en is het perceel ingezaaid met gras en plantsoen (stadstuin). Centraal over de het perceel is een wandelpad aangelegd met een substraat van natuursteen
Bebouwing	Geen
Terreinverharding	Op de locatie is een halfverhard wandelpad aanwezig, deze loopt door de stadstuin

De situering van de onderzoekslocatie is globaal weergegeven op onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1: Situering onderzoekslocatie (bron onderlaag: PDOK; bron afbeelding: Gemeente Oldambt))

2.3 Bodemgebruik

In onderstaande tabel zijn de beschikbare gegevens weergegeven over het historisch, huidig en toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en de directe omgeving.

Tabel 3: Beschrijving bodemgebruik

Omschrijving	Gebruik	Potentieel bodembedreigende activiteiten en situaties
Onderzoekslocatie		
Historisch	Vanaf circa 1850 is er volgens kaartmateriaal sprake van bebouwing	De bebouwing is in 2021 gesloopt. Voorafgaand aan de sloop zijn asbesttoepassingen door een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf verwijderd. De sloper heeft met een schudbak aan de kraan het grove puin verwijderd uit de bovengrond en afgevoerd van de locatie. In bijlage 6 zijn enkele foto's van de situatie bijgevoegd zoals de sloper de locatie heeft opgeleverd. Een restant van de keldervloer en -wanden is vanwege archeologie blijven zitten. De kelder was ongeveer 5x5 of 4x6 meter. Van de keldervloer is circa 1,5 meter verwijderd omdat daar raketpalen zijn geboord om een funderingsbalk te maken voor de gevel van het aangrenzende pand. De keldervloer is nog aanwezig, en is nu circa 3,5 bij 5 meter. De wanden zijn wel grotendeels verwijderd. De kelder is opgevuld met geel zand uit een zandwinning uit de regio
Huidig	Stadstuin	
Toekomstig	Grondgebonden woningen met buitenruimte	
Directe omgeving		
Historisch	Vanaf circa 1850 is er volgens kaartmateriaal sprake van bebouwing.	Nabij de onderzoekslocatie hebben verschillende potentieel bodembedreigende situaties en activiteiten plaatsgevonden welke allemaal in relatie staan tot de langdurige bewoningsgeschiedenis, nijverheid en kleine industrie (o.a. papierfabriek, tabakshandel, motor en rijwielhandel). Specifiek is de Hinderwetvergunning van Veldkamp autoverhuur e.d. bekeken. Dit bedrijf was gevestigd aan de Blijhamsterweg en niet de aan Blijhamsterstraat. Deze straatnaam werd soms verward, waardoor onterecht een historisch bodembedreigende activiteit (HBB) staat geregistreerd nabij de onderzoekslocatie. Dit is dus niet het geval. Dit bedrijf bevond zich op ruimte afstand en heeft daarom geen negatief effect gehad op de bodemkwaliteit van onderhavige locatie. Op het perceel Blijhamsterstraat 3 – 5 heeft in 2002 een brand gewoed. Op dit perceel was ook een bovengrondse tank aanwezig, deze is in 2000 gesaneerd.
Huidig	Bebouwd, maakt onderdeel uit van het centrum van Winschoten	Geen voor zover bekend
Toekomstig	Bebouwd, maakt onderdeel uit van het centrum van Winschoten	

2.4 Uitgevoerde bodemonderzoeken

Op de locatie

Op de onderzoekslocatie zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:

- Verkennend bodemonderzoek aan de Blijhamsterstraat 3-5 in Winschoten d.d. 22-10-2003 (bron 7A)

Uit het onderzoek blijkt het volgende:

Op het noordelijk gericht perceel ter plaatse huisnummer 5 is gedeeltelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Het terrein is verdacht ten aanzien van bodemverontreiniging, omdat op het perceel in 2002 een brand heeft gewoed en een bovengrondse tank heeft gestaan (ter plaatse van Blijhamsterstraat 3). In januari 2000 heeft een sanering van de tank plaatsgevonden, de tank was hiervoor al gereinigd. De tank is onklaar gemaakt door de bovenkant van de tank er af te halen, de tank ligt open in de kruipruimte van de kelder. Het leidingwerk is inwendig gereinigd en verwijderd. Onbekend is of de bovengrond tank nadien is verwijderd. Visueel zijn er bijmengingen met puin waargenomen en rondom de olietank oliewaterreacties. In de bovengrond zijn er licht verhoogde gehaltes aan koper, kwik, lood, zink, PAK en minerale olie aangetoond. In de ondergrond zijn geen van de onderzochte parameters in verhoogde gehalten ten opzichte van de streefwaarde aangetoond. In het grondwater zijn licht verhoogde concentraties aan

1,2-dichlooretheen (cis) en tetrachlooretheen aangetoond, tevens is in het grondwater een matig verhoogde concentratie aan zink aangetoond.

Ter hoogte van het voormalige vulpunt is in de bovengrond een sterk verhoogd gehalte aan minerale olie aangetoond. Hierbij zijn karterende boringen geplaatst om de horizontale mogelijke verspreiding ik kaart te brengen. Ter plaatse van deze boringen zijn er zowel zintuigelijk als analytisch geen verhoogde gehalte aan minerale olie aangetoond. Er wordt geen invloed van de voormalige bovengrondse tank verwacht.

Directe omgeving

In de directe nabijheid van de onderzoekslocatie zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:

- Verslag van onderzoek naar bodemverontreiniging op een terrein tussen de Torenstraat en Blijhamsterstraat te Winschoten d.d. 01-05-1992 (bron 7B)

Het onderzoek heeft het zuidwesten van de onderzoekslocatie plaatsgevonden. Het indicatief onderzoek heeft voor diverse parameters in de grondmengmonsters verhoogde waarden aangetroffen. In een mengmonster is een matig verhoogd loodgehalte aangetoond, verder zijn er licht verhoogde gehaltes van diverse zware metalen, PAK en EOX gemeten. In het grondwater zijn geen verhoogde gehaltes gemeten. Het verhoogde loodgehalte is wellicht te relateren aan het voorkomen van puin in de bovengrond van het betreffende terreindeel.

- Verkennend milieukundig bodemonderzoek Torenstraat 9-11, Winschoten d.d. 21-02-1997 (bron 7C)

Het onderzoek heeft ten zuiden van de onderzoekslocatie plaatsgevonden. Er is zintuigelijk in de bovengrond geen puin aangetroffen. In het geanalyseerde grondmengmonster van de ondergrond zijn matige verontreinigingen met koper en lood aangetroffen. In de grondmonsters zijn licht verhoogde concentraties kwik, koper en PAK aangetroffen. In de grondwatermonsters zijn lichte verontreinigingen van xylenen en arseen aangetroffen. De aangetoonde verhoogde gehalten zijn normaal voor het centrum van Winschoten, wegens het van oudsher bewoond en intensief gebruikt (o.a. kleinschalige bedrijfsactiviteiten) gebied.

- Verkennend bodemonderzoek herinrichting centrum Winschoten d.d. 22-08-2000 (bron 7D)

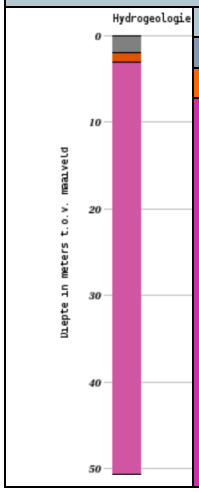
Uit het onderzoek blijkt het volgende:

Het onderzoek heeft ter plaatse van het centrum van Winschoten plaatsgevonden. Hierbij zijn er verscheidene boringen geplaatst verspreid door het centrum. Bij een groot deel van de boringen is puin waargenomen. Ten zuiden van de onderzoekslocatie is boring geplaatst, hierbij is een bijmenging van 10 % puin aangetroffen. In het geanalyseerde mengmonster zijn licht verhoogde gehalten aan zware metalen en PAK aangetroffen.

2.5 Bodemopbouw en geohydrologie

De regionale geo(hydro)logische bodemopbouw is weergegeven in de volgende figuren.

Figuur 1: Geohydrologisch model gebaseerd op REGIS II.1 (bron Dinoloket)

Diepte (m -mv)	*Lithologie*	*Geologische formatie*	*Geohydrologische eenheid*
0 – 2,0	Divers[1]	Holoceen	1ste watervoerend pakket
2,0 – 3,0	Kleiige eenheid[2]	Drente	1ste watervoerend pakket
3,0 – 50,7	Kleiige eenheid[3]	Peelo	1ste watervoerend pakket

1 Antropogeen, bij onderliggende eenheid ingedeeld

2 Kleiige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit zandige klei weinig klei, fijn, midden en grof zand, een spoor grind en een kans op stenen, keien en blokken

3 Kleiige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit zandige klei, klei en fijn zand en een weinig midden en grof zand.

De grondwaterstand van het eerste watervoerende pakket bedraagt regionaal gezien circa 2,6 m –mv. Regionaal gezien is de stromingsrichting van het freatisch grondwater in het eerste watervoerend pakket zuidoostelijk. Er is sprake van inzijging.

De locatie ligt niet in het intrekgebied van een grondwaterwinning of een grondwaterbeschermingsgebied. Voor zover bekend wordt er op en in de directe omgeving van de locatie niet op relevante schaal grondwater door bedrijven en particulieren onttrokken.

3 HYPOTHESE EN ONDERZOEKSSTRATEGIE

3.1 Hypothese

Chemische parameters (NEN 5740)

De locatie is ‘verdacht’ voor een lichte tot matige grond- en/of grondwaterverontreiniging met zware metalen, minerale olie en PAK (alleen in grond). Op basis van het vooronderzoek wordt verwacht dat sprake is geweest van een diffuse bodembelasting gedurende de lange periode dat op de locatie bewoning en/of bedrijvigheid heeft plaatsgevonden. In het grondwater worden licht verhoogde concentraties verwacht voor zware metalen.

Asbest (NEN 5707)

De locatie is als ‘verdacht’ aangemerkt ten aanzien van verontreiniging met asbest in de bodem, omdat tijdens het bodemonderzoek een bijmenging met puin is waargenomen.

Een verontreiniging met asbest is mogelijk diffuus en heterogeen verspreid in de geroerde grond met een bijmenging van puin.

3.2 Onderzoeksstrategie

Chemische parameters (NEN 5740)

Op basis van de hypothese is de locatie onderzocht volgens de strategie voor een ’diffuus belaste niet-lijnvormige locatie met een heterogeen verdeelde verontreinigende stof op schaal van monsterneming’ (VED-HE-NL). Om inzicht te krijgen in de milieuhygiënische kwaliteit van de ondergrond is voor de ondergrond deze strategie gecombineerd met de strategie voor een ‘onverdachte niet-lijnvormige locatie’ (ONV-NL). Dat betekent dat één of meerdere boringen dieper zijn doorgezet en de ondergrond analytisch is onderzocht.

Van de geroerde (oorspronkelijke) bovengrond is een mengmonster samengesteld en geanalyseerd op PFAS.

In overleg met de gemeente is de recent aangebrachte teelaarde (circa 10 cm) niet meegenomen in het onderzoek. Dit geldt ook voor het aanvulzand afkomstig uit een zandwinning uit de regio waarmee de voormalige kelder is aangevuld.

Asbest (NEN 5707)

Op basis van de hypothese is de locatie conform NEN 5707 onderzocht volgens de strategie voor een ’verdachte locatie met een diffuse bodembelasting, heterogeen verdeeld’.

Het onderzoek naar asbest en chemische parameters is gecombineerd uitgevoerd.

4 VELDWERKZAAMHEDEN

4.1 Opzet

Algemeen

In onderstaande tabel zijn de uitvoeringsdata en de verantwoordelijke monsternemers aangegeven voor de verschillende uitvoeringsfasen van het veldonderzoek. De locaties van de onderzoekspunten zijn weergegeven op de tekening in bijlage 2.

Tabel 4: Uitvoeringsgegevens

Datum	Werkzaamheden	Beoordelingsrichtlijn/ protocol	Erkende organisatie	Verantwoordelijk medewerker
06-07-2022	Uitvoeren handboringen, plaatsen peilbuizen, maken boorbeschrijvingen, nemen grondmonsters en inmeten	2000/2001	Ortageo Metingen en Controle B.V.	Dhr. G.M.Visschedijk
	Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem	2000/2018	Ortageo Metingen en Controle B.V.	
18-07-2022	Nemen van grondwatermonsters	2000/2002	Ortageo Metingen en Controle B.V.	Dhr. P.G.H. Bruggink

Ten behoeve van het onderzoek naar het voorkomen van asbest is een maaiveldinspectie uitgevoerd waarbij het maaiveld van de gehele onderzoekslocatie systematisch is afgezocht op asbestverdacht (plaat)materiaal. De inspectie-efficiëntie is geschat op 50%-70% vanwege ingezaaid gazon en het wandelpad.

De monstername voor onderzoek naar PFAS is uitgevoerd conform specifieke eisen volgens veldwerk-protocol “bemonstering PFAS-verbindingen in grond- en grondwater” vastgesteld door expertisecentrum PFAS (juli 2019).

In het veld is de vrijgekomen grond laagsgewijs beoordeeld en beschreven (textuur, kleur, humusgehalte). Daarnaast is gelet op het voorkomen van puin, slakken, kolengruis en dergelijke evenals op kleurafwijkingen, die kunnen duiden op de aanwezigheid van bodemverontreiniging. Ook het maaiveld is visueel geïnspecteerd op indicaties die kunnen duiden op een bodemverontreiniging. Ten slotte is visueel specifiek aandacht besteed aan het voorkomen van asbest in de bodem.

Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden is geen aanvullende informatie naar voren gekomen die tot een aanpassing van het veldwerkprogramma heeft geleid.

In de volgende tabel is een overzicht van het uitgevoerde veldwerkprogramma weergegeven.

Tabel 5: Overzicht veldwerkprogramma

Onderdeel	Aantal	Diepte (m –mv)	Nummers
Boring	1	3,0	08
Proefgaten met boringen[1]	1	0,6	02
	6	1,0 – 2,0	03 t/m 07
Proefgaten met peilbuis	1	2,8	01

[1] proefgaten zijn vanaf circa 0,5 m –mv dieper doorgeboord

Daar waar mogelijk zijn de proefgaten en boringen op dezelfde locaties uitgevoerd. Boring 02 is gestaakt op obstakels in de ondergrond op circa 0,6 m -mv. Vermoedelijk op een restant fundatie.

Afwijkingen ten opzichte van BRL SIKB 2000

Er is bij de uitvoering van de veldwerkzaamheden niet afgeweken van de BRL SIKB 2000.

4.2 Resultaten

In bijlage 3 zijn de uitgetekende bodemprofielen weergegeven.

Bodemopbouw

In de volgende tabel is weergegeven hoe de bodem tot de maximaal onderzochte diepte is opgebouwd. Opgemerkt wordt dat deze classificatie conform de NEN 5104 voor milieukundig onderzoek is beschreven. Het betreft geen classificatie voor civieltechnische hergebruiksmogelijkheden; hiervoor dienen de boorbeschrijvingen op de juiste wijze geïnterpreteerd te worden en kan (aanvullend) civieltechnisch onderzoek nodig zijn.

Tabel 6: Gemiddelde bodemopbouw

Diepte (m -mv)	Hoofdbestanddeel	Nadere omschrijving
0,0 – 0,5	Zand	Matig fijn, zwak siltig, zwak humeus
0,5 – 1,5	Zand	Zeer tot matig fijn, zwak tot sterk siltig, matig humeus (plaatselijk)
1,5 – 3,0	Zand	Matig fijn, zwak siltig

Visueel waargenomen bijzonderheden

In de volgende tabel zijn de visueel waargenomen bijzonderheden weergegeven.

Tabel 7: Visueel waargenomen bijzonderheden in grond

Onderzoeks-punt	Einddiepte (m -mv)	Diepte (m -mv)	Waargenomen bijzonderheden	Grondsoort
01	2,8	0,1 - 0,5	Matig puinhoudend	Zand
02	0,6	0,1 - 0,5	Sterk puinhoudend	Zand
	0,6	0,5 - 0,6	Sterk puinhoudend, gestaakt op vermoedelijk (restant) fundatie	Zand
03	2,0	0,1 - 0,5	Sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend	Zand
	2,0	0,5 - 1,5	Sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend	Zand
04	1,6	0,1 - 0,5	Sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend	Zand
	1,6	0,5 - 1,4	Sterk puinhoudend, zwak kolengruishoudend	Zand
05	1,2	0,1 - 0,5	Sterk puinhoudend, zwak kolengruishoudend	Zand
	1,2	0,5 - 0,9	Zwak kolengruishoudend, zwak puinhoudend	Zand
06	1,0	0,1 - 0,4	Sterk puinhoudend, zwak kolengruishoudend	Zand
08	3,0	0,9 - 1,9	Matig puinhoudend	Zand

Grondwater

Tijdens de bemonstering van het grondwater zijn visueel waarnemingen gedaan en metingen verricht. De resultaten daarvan zijn weergegeven in onderstaande tabel. De zuurgraad en het geleidingsvermogen zijn als normaal te beschouwen voor de onderzochte locatie.

Tabel 8: Bijzonderheden en resultaten veldmetingen grondwater

Peilbuis	Monster-code	Filterstelling (m –mv)	Waargenomen bijzonderheden	Grondwater-stand (m -mv)	Zuurgraad (pH)	Geleidings-vermogen (µs/cm)	Troebelheid (NTU)
01	01-1	1,8 - 2,8	-	1,3	6,9	1012	7,2

5 LABORATORIUMONDERZOEK

5.1 Analyseprogramma

Chemische parameters (NEN 5740)

Op basis van de visuele waarnemingen (grondsoort, kleur, aard en hoeveelheid bodemvreemde bijmengingen e.d.) en de ruimtelijke verdeling van de onderzoekspunten zijn grond(meng)monsters samengesteld. In de volgende tabel is een overzicht van de samenstelling van de (meng)monsters en het uitgevoerde analyseprogramma weergegeven.

Tabel 9: Samenstelling (meng)monsters en analyseprogramma NEN 5740

Onderdeel	Monster-code	Traject (m -mv)	Deelmonsters	Waargenomen bijzonderheden	Analysepakket
Bovengrond	MM1	0,1 – 0,5	01-2 (10-50), 02-2 (10-50)	Matig puinhoudend, sterk puinhoudend	Standaardpakket grond[1]
	MM2	0,1 - 0,5	03-2 (10-50), 04-2 (10-50)	Sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend	
	MM3	0,1 - 0,5	05-2 (10-50), 06-2 (10-40)	Sterk puinhoudend, zwak kolengruishoudend	
	MM6	0,1 – 0,5	01-2 (10-50), 02-2 (10-50), 03-2 (10-50), 04-2 (10-50), 05-2 (10-50), 06-2 (10-40)	Matig puinhoudend, sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend, zwak kolengruishoudend	PFAS[2]
	M7[4]	0,1 – 0,5	01-2	Matig puinhoudend	Lood, pakket lutum en organische stof
	M8[4]	0,1 – 0,5	02-2	Sterk puinhoudend	
Ondergrond	MM4	0,5 – 1,4	04-3 (50-100), 04-4 (100-140)	Sterk puinhoudend, zwak kolengruishoudend	Standaardpakket grond[1]
	MM5	0,5 – 1,5	03-3 (50-100), 03-4 (100-150)	Sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend	
Grondwater	01-1-1	1,8 – 2,8	-	-	Standaardpakket grondwater[3]

[1] Metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn), PCB, PAK, minerale olie, lutum, organische stof en droge stofgehalte

[2] PFAS-verbindingen conform Bodemplus advieslijst d.d. 12 juli 2019: PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA, PFOA-vertakt, PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoA, PFTrDA, PFTeDA, PFHxDA, PFODA, PFBS, PFPeS, PFHxS, PFHpS, PFOS, PFOSvertakt, PFDS, 4:2 FTS, 6:2 FTS, 8:2 FTS, 10:2 FTS, N-MeFOSAA, N-EtFOSAA, PFOSA, N-MeFOSA en 8:2 diPAP

[3] Metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn), vluchtige aromatische koolwaterstoffen (BTEXN en styreen), vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen (VOCl en VC) en minerale olie

[4] Uitsplitsing van mengmonster MM1 vanwege een tussenwaarde overschrijding voor Lood

Asbest (NEN 5707)

Op basis van de visuele waarnemingen en de ruimtelijke verdeling van de onderzoekspunten zijn in het veld grond-(meng)monsters samengesteld van de puinhoudende grond. In de volgende tabel is het analyseprogramma voor asbest weergegeven.

Tabel 10: Samenstelling (meng)monsters en analyseprogramma NEN 5707

Monster-code	Traject (m -mv)	Onderzoeks-punten	Asbestverdacht materiaal > 20 mm	Analysepakket	
				Fractie < 20 mm	Fractie > 20 mm
AS1	0,1 - 0,5	01 t/m 06 (10-50)	-	Asbest in grond (NEN 5898)	-
AS2	0,5 – 1,0	02,03,04,08 (50-100) + 05 (50-90)	-	Asbest in grond (NEN 5898)	-

- = Niet van toepassing

5.2 Analyseresultaten

De analysecertificaten van het laboratoriumonderzoek zijn opgenomen in bijlage 4.

5.2.1 Chemische parameters

Grond

De toetsingstabellen zijn opgenomen in bijlage 5. In deze tabellen zijn de gemeten gehalten in de grond aan de hand van de analytisch vastgestelde percentages lutum en organische stof omgerekend naar de 'standaard bodem' (25% lutum en 10% organische stof). Dit zijn de gestandaardiseerde gemeten gehalten (GSSD).

In deze paragraaf zijn de resultaten samengevat. In de tabellen is tussen haakjes een index opgenomen (zie 'kader'). De index geeft inzicht in de verhouding tussen het gestandaardiseerde gemeten gehalte en de achtergrondwaarde respectievelijk de interventiewaarde (voor grond) en tussen de gemeten concentratie en de streefwaarde respectievelijk de interventiewaarde (voor grondwater). Een index van 0,5 komt overeen met de tussenwaarde. Hoe dichter de index in de buurt van de 1 komt, hoe dichter de interventiewaarde wordt benaderd. Een index boven 1 geeft aan met welke factor de interventiewaarde wordt overschreden. Opgemerkt wordt dat voor PFAS-verbindingen sprake is van tijdelijke landelijke achtergrondwaarden en (nog) geen interventiewaarden (en derhalve ook geen tussenwaarden) zijn vastgesteld. Wel zijn in het tijdelijke handelingskader (en de aanpassingen daarop) voor hergebruik van PFAS-houdende grond voorlopige toepassingsnormen vastgesteld.

De toetsingsresultaten van de grondanalyses zijn in de volgende tabel samengevat weergegeven waarbij ook de eventuele bodemvreemde bijmengingen in het (meng)monster zijn weergegeven.

Tabel 11: Overschrijdingstabel analyseresultaten grond

Monster-code	Traject (m -mv)	Waargenomen bijzonderheden	Overschrijding van de		
			achtergrondwaarde (index[1] ≤ 0,5)	tussenwaarde (index[1] >0,5)	interventiewaarde (index[1] >1)
MM1	0,1 – 0,5	Matig tot sterk puinhoudend	PCB (0,27) koper (0,24) zink (0,13) kwik (0,02) PAK (0,03)	lood (0,87)	-
MM2	0,1 - 0,5	Sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend	PCB (0,07) koper (0,01) kwik (0,05) lood (0,18)	-	-
MM3	0,1 - 0,5	Sterk puinhoudend, zwak kolengruishoudend	koper (0,01) kwik (0,02) lood (0,4) PAK (0,12)	-	-

Monster-code	Traject (m -mv)	Waargenomen bijzonderheden	Overschrijding van de		
			achtergrondwaarde (index[1] ≤ 0,5)	tussenwaarde (index[1] >0,5)	interventiewaarde (index[1] >1)
MM4	0,5 - 1,4	Sterk puinhoudend, zwak kolengruishoudend	kwik (0,02) lood (0,16) PAK (0,01)	-	-
MM5	0,5 - 1,5	Sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend	kwik (-) lood (0,21)	koper (0,55)	-
MM6	0,1 - 0,5	Matig tot sterk puinhoudend, zwak tot matig kolengruishoudend	-	-	-
Uitsplitsing mengmonster MM1					
M7	0,1 – 0,5	Matig puinhoudend	lood (0,17)	-	-
M8	0,1 – 0,5	Sterk puinhoudend	lood (0,31)	-	-

- = geen parameters in gehalten/concentraties boven de betreffende toetsingswaarden aangetoond

[1] Index = (gestandaardiseerde meetwaarde- achtergrondwaarde) / (interventiewaarde – achtergrondwaarde)

De licht verhoogde gehalten aan PCB, koper, zink, kwik, lood en/of PAK zijn waarschijnlijk te relateren aan het voorkomen van de matige tot sterke puinhoudende en plaatselijk zwak tot matig kolengruishoudende grond.

Na uitsplitsing blijkt dat de deelmonsters van mengmonster MM1 maximaal de achtergrondwaarde overschrijden voor lood. Het samengestelde mengmonster van de ondergrond ter plaatsen van boring 3 bevat licht verhoogde gehalten voor kwik en lood en een matig verhoogd gehalte voor koper. Omdat dit mengmonster uit dezelfde laag bestaat en niet is samengesteld uit meerdere boringen is het mengmonster niet uitgesplitst. Het analyseresultaat wordt representatief geacht voor deze sterk puin- en matig kolengruishoudende laag.

Indicatief getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit voldoen alle geanalyseerde grondmonsters aan bodemfunctieklasse industrie.

PFAS

De toetsingsresultaten van de grondanalyse op PFAS zijn in de volgende tabel samengevat weergegeven waarbij ook de eventuele bodemvreemde bijmengingen in het (meng)monster zijn weergegeven.

Tabel 12: Overschrijdingstabel analyseresultaten PFAS in grond

Monster-code	Traject (m -mv)	Waargenomen bijzonderheden	Overschrijding van de (gehalte in µg/kg d.s.)			Toepbasbaarheid t.a.v. PFAS
			detectiegrens	achtergrond-waarde[1]	maximale toepassings-waarde[1]	
MM6	0,1 - 0,5	01-2 (10-50), 02-2 (10-50), 03-2 (10-50), 04-2 (10-50), 05-2 (10-50), 06-2 (10-40)	Som PFOA: 0,1 Som PFOS: 0,1	-	-	Geen beperkingen[2]

- = geen parameters in gehalten boven de betreffende toetsingswaarden aangetoond

[1] De normen zijn gebaseerd op het tijdelijke handelingskader voor PFAS-houdende grond. De landelijke achtergrondwaarde voor PFOA bedraagt 1,9 µg/kg d.s. en voor alle overige PFAS-verbindingen is 1,4 µg/kg d.s. Voor de klasse wonen en industrie gelden (voor het toepassen van grond boven grondwaterniveau) voorlopig de volgende toepassingsnormen: 7,0 µg/kg d.s. voor PFOA en 3,0 µg/kg d.s. voor PFOS en overige PFAS.

[2] Mogelijk met uitzondering van toepassing in een grondwaterbeschermingsgebied; de gehalten aan PFAS mogen in dat geval niet hoger zijn dan de aldaar aanwezige gebiedskwaliteit. Als deze niet bekend of vast te stellen is, dan geldt de bepalingsgrens van 0,1 µg/kg d.s.

Grondwater

De toetsingsresultaten van de grondwateranalyse zijn in de volgende tabel samengevat weergegeven.

Tabel 13: Overschrijdingstabel analyseresultaten grondwater

Monster-code	Traject (m -mv)	Waargenomen bijzonderheden	Overschrijding van de		
			streefwaarde (index[1] ≤ 0,5)	tussenwaarde (index[1] >0,5)	interventiewaarde (index[1] >1)
01-1-1	1,8 - 2,8	-	-	-	-

- = geen parameters in gehalten/concentraties boven de betreffende toetsingswaarden aangetoond

[1] Index = (gestandaardiseerde meetwaarde - streefwaarde) / (interventiewaarde - streefwaarde)

In het grondwater zijn geen concentraties boven de streefwaarde aangetoond.

5.2.2 Asbest

In de twee analysemonsters van de puinhoudende boven- en ondergrond is geen asbest aangetoond. Dit bevestigd de visuele waarnemingen waarbij ook geen asbestverdacht materiaal is opgemerkt.

5.3 Toetsing aan de gestelde hypothesen

Chemische parameters (NEN 5740)

De hypothese 'verdachte locatie' is een correcte hypothese omdat er verontreinigende parameters zijn aangetoond in gehalten boven de betreffende achtergrondwaarde..

Asbest (NEN 5707)

De hypothese ‘verdachte locatie’ is niet correct en wordt verworpen omdat geen asbest is aangetoond in de bodem.

5.4 Toetsing aan de noodzaak tot nader onderzoek

Chemische parameters (NEN 5740)

Ter plaatse van boring 1 en 2 wordt voor lood de tussenwaarde overschreden. Ter plaatse van boring 3 is de (theoretische) tussenwaarde voor koper overschreden. Gezien de gevolgde onderzoeksstrategie en de aanvullende individuele analyses voor lood is in voldoende mate vastgesteld dat op de locatie geen sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Dit houdt in dat er op basis van de Wet bodembescherming geen aanleiding is voor het uitvoeren van nader onderzoek en/of sanerende maatregelen.

Asbest (NEN 5707)

Omdat geen asbest is aangetoond in de bodem, is er geen aanleiding voor het uitvoeren van nader onderzoek en/of sanerende maatregelen.

6 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In opdracht van Gemeente Oldambt is door Ortageo Noordoost B.V. in juli 2022 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten (gemeente Oldambt).

Aanleiding en doel

De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen aanvraag van een omgevingsvergunning voor de bouw van enkele grondgebonden woningen met buitenruimte. Het doel van het onderzoek is om door het bepalen van de actuele bodemkwaliteit vast te stellen of de locatie geschikt is voor het beoogde gebruik.

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd conform de vigerende NEN-normen en voldoet aan de geldende wet- en regelgeving betreffende de kwaliteit van de uitvoering van milieuhygiënisch bodemonderzoek.

Strategie

Chemische parameters (NEN 5740)

De locatie is onderzocht volgens de strategie voor een ’diffuus belaste niet-lijnvormige locatie met een heterogeen verdeelde verontreinigende stof op schaal van monsterneming’ (VED-HE-NL). Om inzicht te krijgen in de milieuhygiënische kwaliteit van de ondergrond is voor de ondergrond deze strategie gecombineerd met de strategie voor een ‘onverdachte niet-lijnvormige locatie’ (ONV-NL). Dat betekent dat één of meerdere boringen dieper zijn doorgezet en de ondergrond analytisch is onderzocht.

Asbest (NEN 5707)

De locatie is conform NEN 5707 onderzocht volgens de strategie voor een ’verdachte locatie met een diffuse bodembelasting, heterogeen verdeeld’.

PFAS

Sinds 8 juli 2019 heeft het Ministerie verplicht dat grond die van een locatie wordt afgevoerd, onderzocht is op PFAS. Omdat grondafvoer hier (mogelijk) van toepassing is en nabij de locatie een brand heeft gewoed en niet bekend is of hierbij PFAS houdende blusschuim is gebruikt (niet heel waarschijnlijk, blussen met water ligt meer voor de hand), is het laboratoriumonderzoek uitgebreid met PFAS.

Conclusies

- In de bovengrond zijn licht verhoogde gehalten aan PCB, koper, zink, kwik en PAK aangetoond. Tevens is de bovengrond matig tot sterk puinhoudend en plaatselijk zwak tot matig kolengruishoudend. Er zijn plaatselijk nog restanten van de voormalige bebouwing in de ondergrond aanwezig (o.a. keldervloer).
- In de ondergrond zijn licht verhoogde gehalten aan kwik, lood en PAK aangetoond. De grond is sterk puinhoudend en matig tot zwak kolengruishoudend.
- In de ondergrond is ter plaatse van boring 1 en 2 lood aangetoond in gehalten boven de tussenwaarde. Boring 1 en 2 zijn vervolgens separaat geanalyseerd. De individueel geanalyseerde monsters geven een licht verhoogd gehalte aan lood aan.
- In de ondergrond ter plaatse van boring 3 is koper aangetoond in gehalten boven de tussenwaarde.
- Indicatief getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit voldoet de grond aan bodemfunctie klasse industrie.
- De gehalten aan PFAS vallen onder de achtergrondwaarde.
- Er is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen en er is geen asbest aangetoond in de samengestelde mengmonsters met puin in de boven- en ondergrond.
- In het grondwater zijn geen concentraties boven de streefwaarde aangetoond.

Ter plaatse van boring 1 en 2 werd voor lood in eerste instantie de tussenwaarde overschreden. Ter plaatse van boring 3 is de (theoretische) tussenwaarde voor koper overschreden. Gezien de gevolgde onderzoeksstrategie en de aanvullende individuele analyses voor lood is in voldoende mate vastgesteld dat op de locatie geen sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Dit houdt in dat er op basis van de Wet bodembescherming geen aanleiding is voor het uitvoeren van nader onderzoek en/of sanerende maatregelen.

De aangetoonde milieuhygiënische bodemkwaliteit levert geen belemmeringen op voor de voorgenomen bouwactiviteiten. De kwaliteit van de grond is overeenkomstig veel locaties in het centrum van Winschoten. Wel wordt geadviseerd voor de grondgebonden woning met buitenruimte de tuingrond te vervangen door grond van schonere kwaliteit en vrij van puin en kolengruis.

Aanbevelingen

Als grond van de locatie vrijkomt, moet er rekening mee worden gehouden dat deze niet zonder meer elders toepasbaar is. Op hergebruik van grond is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing. De toepassing van grond elders moet worden gemeld via het ‘meldpunt bodemkwaliteit’. In het kader van kostenefficiëntie adviseren wij om vrijkomende grond zoveel mogelijk binnen de onderzoekslocatie te hergebruiken.

De achtergebleven restanten fundatie en keldervloer kunnen een beperking vormen voor toekomstige bouw- en graafwerkzaamheden. Hierbij dient ook rekening te worden gehouden met de archeologische verwachtingen.

BIJLAGE 1

Regionale ligging onderzoekslocatie

Legenda

globale aanduiding onderzoekslocatie

Projectnaam: Verkennend bodemonderzoek Blijhamsterstraat 5a/Torenstraat 32 in Winschoten			
Titel: Regionale ligging onderzoekslocatie			
Opdrachtgever: Gemeente Oldambt			
Schaal: 1:25.000	*Projectnummer:* 217674	*Bijlage:* 1	*Formaat:* A4
Getekend: [redacted]		*Datum tekening:* 19-07-2022	

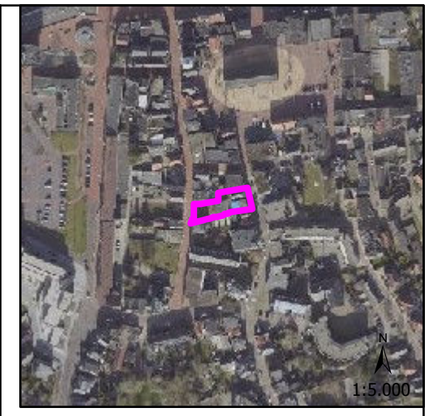
ORTAGEO
INGENIEURS RUIMTELIJKE LEEFOMGEVING

D:\ORT\217674_V1.0\217674_V1.0.aprx

BIJLAGE 2

Situatietekening met onderzoekspunten

Legenda

- gestaakt
- proefgat asbest
- boring tot 1,0 tot 1,6 m-mv
- boring tot 2,0 m-mv
- boring tot 3,0 m-mv
- peilbuis
- BR braak
- onderzoekslocatie
- perceel

N

0 1,25 2,5 5 7,5 10 Meter

Projectnaam:
Verkennend bodemonderzoek
Blijhamsterstraat 5a/Torenstraat 32 in Winschoten

Titel:
Situatietekening met onderzoekspunten

Opdrachtgever:
Gemeente Oldambt

Schaal:	*Projectnummer:*	*Bijlage:*	*Formaat:*
1:250	217674	2	A3

Getekend: [redacted] *Datum tekening:* 19-07-2022

ORTAGEO
INGENIEURS RUIMTELIJKE LEEFOMGEVING

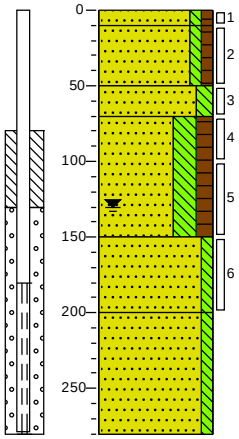
D:\ORT\217674_V1.0\217674_V1.0.aprx

BIJLAGE 3

Bodemprofielbeschrijvingen

Meetpunt: 01

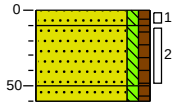
Datum meting: 6-7-2022
Veldwerker: [redacted]
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
10 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin
50 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, matig puinhoudend, donkerbruin, >20mm: 2%
70 Zand, zeer fijn, matig siltig, lichtbruin
Zand, zeer fijn, sterk siltig, matig humeus, donkerbruin
150 Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtbruin
200 Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtbruin
280

Meetpunt: 02

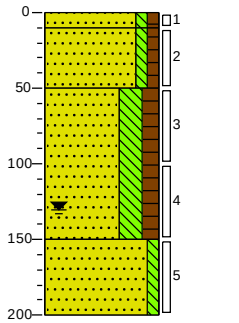
Datum meting: 6-7-2022
Veldwerker: [redacted]
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
10 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin
50 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sterk puinhoudend, donkerbruin, >20mm: 3%
60 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sterk puinhoudend, donkerbruin, >20mm: 24%, gestaakt op puin/beton

Meetpunt: 03

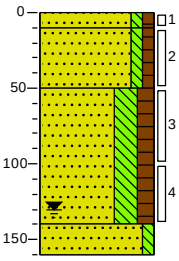
Datum meting: 6-7-2022
Veldwerker: [redacted]
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
10 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin
50 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend, donkerbruin, >20mm: 2%
Zand, zeer fijn, sterk siltig, matig humeus, sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend, donkerbruin
150 Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtbruin
200

Meetpunt: 04

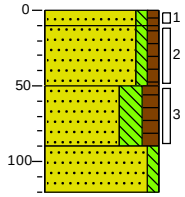
Datum meting: 6-7-2022
Veldwerker: [redacted]
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
10 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin
50 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend, donkerbruin, >20mm: 2%
Zand, zeer fijn, sterk siltig, matig humeus, sterk puinhoudend, zwak kolengruishoudend, donkerbruin, >20mm: 1%
140 Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtbruin
160

Meetpunt: 05

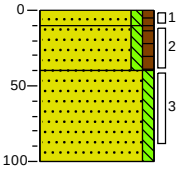
Datum meting: 6-7-2022
Veldwerker: [redacted]
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
10 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin
50 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sterk puinhoudend, zwak kolengruishoudend, donkerbruin, >20mm: 2%
90 Zand, zeer fijn, sterk siltig, matig humeus, zwak kolengruishoudend, zwak puinhoudend, donkerbruin, >20mm: 1%
120 Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtbruin

Meetpunt: 06

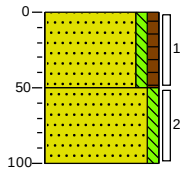
Datum meting: 6-7-2022
Veldwerker: [redacted]
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak
10 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin
40 Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sterk puinhoudend, zwak kolengruishoudend, donkerbruin, >20mm: 2%
100 Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbruin

Meetpunt: 07

Datum meting: 6-7-2022
Veldwerker: [redacted]
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak

Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin

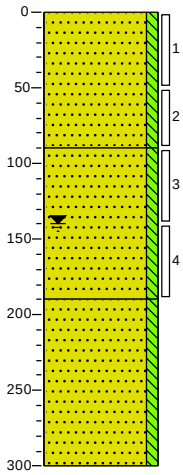
50

Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbeige

100

Meetpunt: 08

Datum meting: 6-7-2022
Veldwerker: [redacted]
Peilen in cm t.o.v. referentievlak

0 braak

Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtgrijs

90

Zand, matig fijn, zwak siltig, matig puinhoudend, donkerbruin, >20mm: 1%

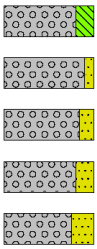
190

Zand, matig fijn, zwak siltig, lichtbruin

300

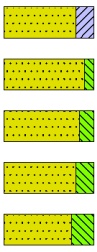
Legenda (conform NEN 5104)

grind

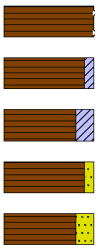
- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

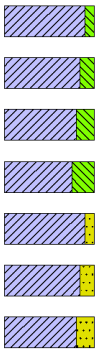
- Zand, kleïig
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleïig
- Veen, sterk kleïig
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

klei

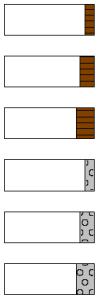
- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

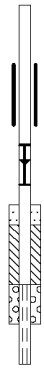
overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

- slib
- water

peilbuis

- blinde buis
- casing
- grondwaterstand
- zand afdichting
- bentoniet/mikoliet/klei afdichting
- grind afdichting
- filter

BIJLAGE 4

Analysecertificaten

SGS Environmental Analytics B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Ortageo Noordoost
[redacted]
Einsteinstraat 12a
7601 PR ALMELO

Uw projectnaam	: Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten
Uw projectnummer	: 217674
SGS rapportnummer	: 13701128, versienummer: 1.

Rotterdam, 14-07-2022

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 217674. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 8 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

[redacted]
Technical Director

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Ortageo Noordoost

[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten	Orderdatum	06-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	06-07-2022
Rapportnummer	13701128 - 1	Rapportagedatum	14-07-2022

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM1 (10-50)
002	Grond (AS3000)	MM2 (10-50)
003	Grond (AS3000)	MM3 (10-50)
004	Grond (AS3000)	MM4 (50-140)
005	Grond (AS3000)	MM5 (50-150)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004	005
monster voorbehandeling		S	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
droge stof	gew.-%	S	84.5	81.4	87.9	79.4	73.4
gewicht artefacten	g	S	<1	<1	<1	<1	<1
aard van de artefacten	-	S	geen	geen	geen	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	2.8	2.7	2.0	3.0	5.1
KORRELGROOTTEVERDELING							
lutum (bodem)	% vd DS	S	5.6	8.9	8.0	8.0	19
METALEN							
barium	mg/kgds	S	64	45	52	40	61
cadmium	mg/kgds	S	<0.2	<0.2	<0.2	<0.2	<0.2
kobalt	mg/kgds	S	2.3	3.8	2.1	3.8	7.2
koper	mg/kgds	S	42	25	24	24	100
kwik	mg/kgds	S	0.51	1.5	0.56	0.79	0.28
lood	mg/kgds	S	320	99	170	91	130
molybdeen	mg/kgds	S	<0.5	<0.5	<0.5	<0.5	0.73
nikkel	mg/kgds	S	6.2	9.7	5.2	9.2	22
zink	mg/kgds	S	110	39	50	30	93
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN							
naftaleen	mg/kgds	S	0.01	0.01	0.03	0.02	<0.01
fenantreen	mg/kgds	S	0.17	0.12	0.56	0.22	0.03
antraceen	mg/kgds	S	0.09	0.04	0.23	0.11	<0.01
fluoranteen	mg/kgds	S	0.58	0.20	1.5	0.51	0.02
benzo(a)antraceen	mg/kgds	S	0.41	0.09	1.0	0.29	<0.01
chryseen	mg/kgds	S	0.37	0.09	0.83	0.26	0.02
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	S	0.19	0.05	0.41	0.12	<0.01
benzo(a)pyreen	mg/kgds	S	0.35	0.10	0.81	0.22	<0.01
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	S	0.19	0.07	0.41	0.11	<0.01
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	S	0.18	0.06	0.41	0.11	<0.01
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	S	2.54 [1)]	0.83 [1)]	6.19 [1)]	1.97 [1)]	0.119 [1)]
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)							
PCB 28	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	S	14	4.7	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	S	25	7.1	<1	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	S	16	3.9	<1	<1	<1
PCB 138	µg/kgds	S	13	3.5	<1	<1	<1
PCB 153	µg/kgds	S	9.6	2.2	<1	<1	<1

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf : [redacted]

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost

[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten	Orderdatum	06-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	06-07-2022
Rapportnummer	13701128 - 1	Rapportagedatum	14-07-2022

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM1 (10-50)
002	Grond (AS3000)	MM2 (10-50)
003	Grond (AS3000)	MM3 (10-50)
004	Grond (AS3000)	MM4 (50-140)
005	Grond (AS3000)	MM5 (50-150)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004	005
PCB 180	µg/kgds	S	1.7	<1	<1	<1	<1
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	S	80 [1)]	22.8 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]
MINERALE OLIE							
fractie C10-C12	mg/kgds		<5	<5	<5	<5	<5
fractie C12-C22	mg/kgds		6	<5	<5	<5	<5
fractie C22-C30	mg/kgds		13	<5	<5	<5	<5
fractie C30-C40	mg/kgds		13	<5	<5	<5	6
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	S	30	<20	<20	<20	<20

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf [redacted]

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Ortageo Noordoost
[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten	Orderdatum	06-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	06-07-2022
Rapportnummer	13701128 - 1	Rapportagedatum	14-07-2022

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
003	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
004	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
005	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf : [redacted]

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost

[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten	Orderdatum	06-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	06-07-2022
Rapportnummer	13701128 - 1	Rapportagedatum	14-07-2022

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
monster voorbehandeling	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 16179. Grond (AS3000): AS3000 en NEN-EN 16179
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 15934. Grond (AS3000): AS3010-2 en NEN-EN 15934
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	Conform AS3000
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	Grond: gelijkwaardig aan NEN 5754. Grond (AS3000): conform AS3010-3
lutum (bodem)	Grond (AS3000)	Grond: eigen methode. Grond (AS3000): AS3010-4
barium	Grond (AS3000)	AS3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2 (ontsluiting NEN 6961)
cadmium	Grond (AS3000)	Idem
kobalt	Grond (AS3000)	Idem
koper	Grond (AS3000)	Idem
kwik	Grond (AS3000)	Idem
lood	Grond (AS3000)	Idem
molybdeen	Grond (AS3000)	Idem
nikkel	Grond (AS3000)	Idem
zink	Grond (AS3000)	Idem
naftaleen	Grond (AS3000)	AS3010-6
fenantreen	Grond (AS3000)	Idem
antraceen	Grond (AS3000)	Idem
fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)antraceen	Grond (AS3000)	Idem
chryseen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(k)fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(ghi)peryleen	Grond (AS3000)	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
PCB 28	Grond (AS3000)	AS3010-8
PCB 52	Grond (AS3000)	Idem
PCB 101	Grond (AS3000)	Idem
PCB 118	Grond (AS3000)	Idem
PCB 138	Grond (AS3000)	Idem
PCB 153	Grond (AS3000)	Idem
PCB 180	Grond (AS3000)	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grond (AS3000)	AS3010-7 en NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	Y9746172	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
001	Y9746170	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
002	Y9746153	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
002	Y9746169	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
003	Y9746260	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
003	Y9746278	06-07-2022	06-07-2022	ALC201

Paraaf : [redacted]

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER N

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost

[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten	Orderdatum	06-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	06-07-2022
Rapportnummer	13701128 - 1	Rapportagedatum	14-07-2022

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
004	Y9746155	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
004	Y9746165	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
005	Y9746158	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
005	Y9746163	06-07-2022	06-07-2022	ALC201

Paraaf : [redacted]

TESTEN
RvA L 028

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER N

AS3000

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Ortageo Noordoost

[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten	Orderdatum	06-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	06-07-2022
Rapportnummer	13701128 - 1	Rapportagedatum	14-07-2022

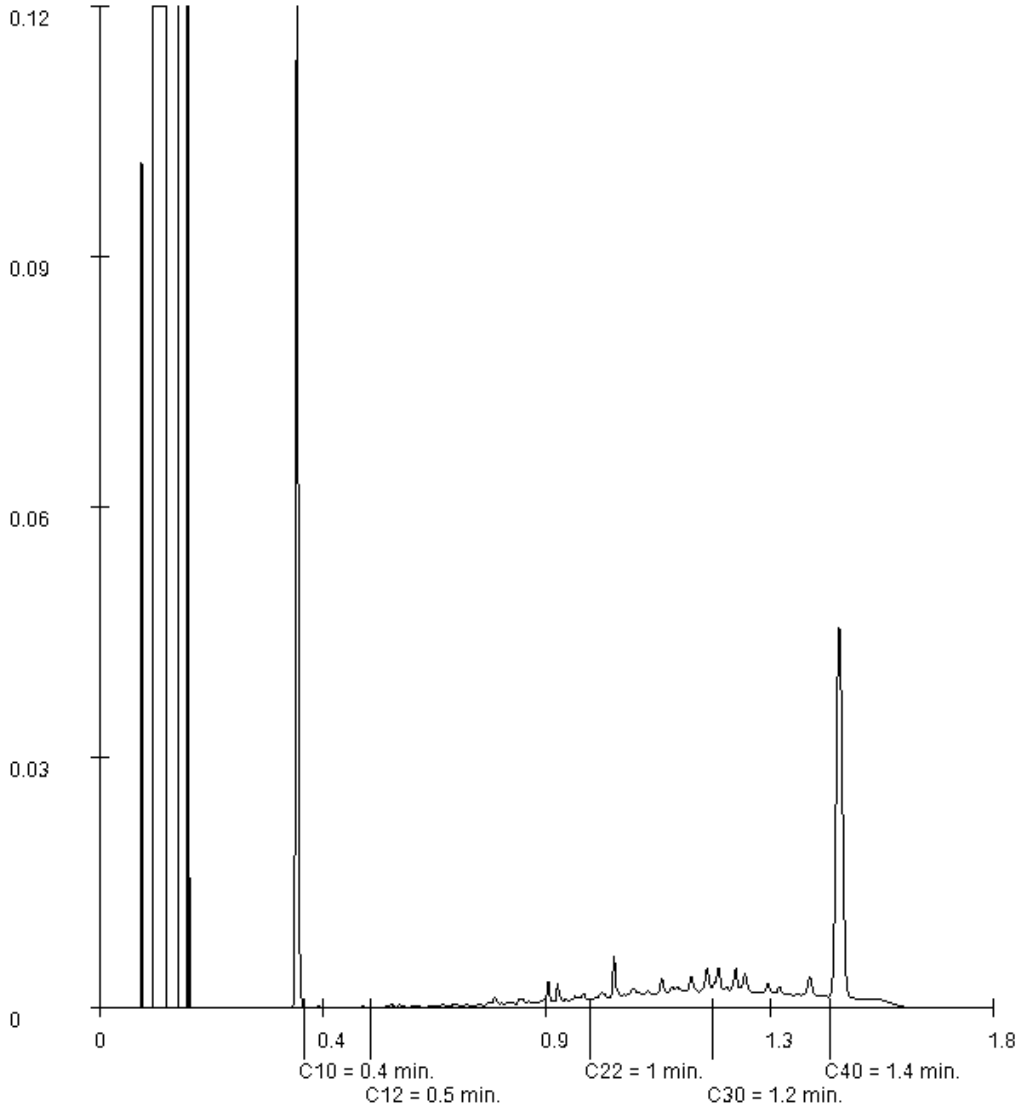
Monsternummer: 001

Monster beschrijvingen MM1 (10-50)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

Paraaf : [redacted]

Analyserapport

Ortageo Noordoost

[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten	Orderdatum	06-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	06-07-2022
Rapportnummer	13701128 - 1	Rapportagedatum	14-07-2022

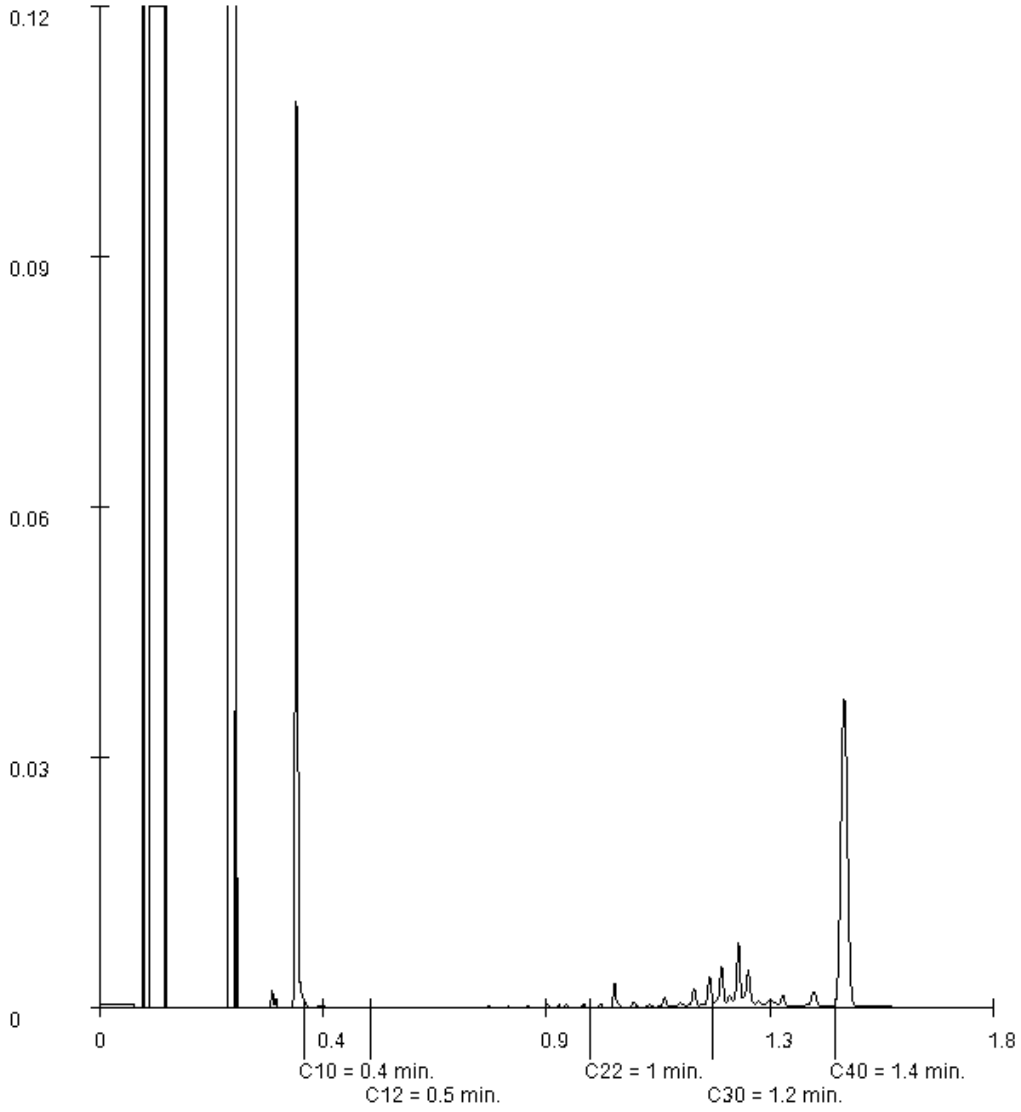
Monsternummer: 005

Monster beschrijvingen MM5 (50-150)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

Paraaf : [redacted]

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AS3000

SGS Environmental Analytics B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Ortageo Noordoost
[redacted]
Einsteinstraat 12a
7601 PR ALMELO

Uw projectnaam	: Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32
Uw projectnummer	: 217674
SGS rapportnummer	: 13706274, versienummer: 1.

Rotterdam, 21-07-2022

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 217674. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 4 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

[redacted]

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Ortageo Noordoost
[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32	Orderdatum	15-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	15-07-2022
Rapportnummer	13706274 - 1	Rapportagedatum	21-07-2022

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	M7 (10-50)
002	Grond (AS3000)	M8 (10-50)

Analyse	Eenheid	Q	001	002
monster voorbehandeling		S	Ja	Ja
droge stof	gew.-%	S	83.3	84.1
gewicht artefacten	g	S	<1	<1
aard van de artefacten	-	S	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	2.5	2.4
KORRELGROOTTEVERDELING				
lutum (bodem)	% vd DS	S	6.1	3.0
METALEN				
lood	mg/kgds	S	91	130

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Ortageo Noordoost
[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32	Orderdatum	15-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	15-07-2022
Rapportnummer	13706274 - 1	Rapportagedatum	21-07-2022

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
	*	Na het nemen van deelmonsters ten behoeve van het bepalen van de bodemkenmerken (droge stof en eventueel organisch stof, lutum en pH-CaCl2), alsmede eventuele deelmonsters voor vluchtige verbindingen (BTEX, vluchtige halogenen, Cyanides), was geen 140 gram meer over voor de monstervoorbehandeling voor de overige parameters. Daarom is minder dan 140 gram voorbehandeld voor deze parameters.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
	*	Na het nemen van deelmonsters ten behoeve van het bepalen van de bodemkenmerken (droge stof en eventueel organisch stof, lutum en pH-CaCl2), alsmede eventuele deelmonsters voor vluchtige verbindingen (BTEX, vluchtige halogenen, Cyanides), was geen 140 gram meer over voor de monstervoorbehandeling voor de overige parameters. Daarom is minder dan 140 gram voorbehandeld voor deze parameters.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Ortageo Noordoost

[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32	Orderdatum	15-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	15-07-2022
Rapportnummer	13706274 - 1	Rapportagedatum	21-07-2022

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
monster voorbehandeling	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 16179. Grond (AS3000): AS3000 en NEN-EN 16179
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 15934. Grond (AS3000): AS3010-2 en NEN-EN 15934
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	Conform AS3000
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	Grond: gelijkwaardig aan NEN 5754. Grond (AS3000): conform AS3010-3
lutum (bodem)	Grond (AS3000)	Grond: eigen methode. Grond (AS3000): AS3010-4
lood	Grond (AS3000)	AS3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2 (ontsluiting NEN 6961)

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	Y9746170	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
002	Y9746172	06-07-2022	06-07-2022	ALC201

Paraaf :

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

SGS Environmental Analytics B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Ortageo Noordoost
[redacted]
Einsteinstraat 12a
7601 PR ALMELO

Uw projectnaam	: Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten
Uw projectnummer	: 217674
SGS rapportnummer	: 13701518, versienummer: 1.

Rotterdam, 12-07-2022

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 217674. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 6 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

[redacted]

Technical Director

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Ortageo Noordoost
[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten	Orderdatum	07-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	07-07-2022
Rapportnummer	13701518 - 1	Rapportagedatum	12-07-2022

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM6 (10-50)

Analyse	Eenheid	Q	001
monster voorbehandeling		S	Ja
droge stof	gew.-%	S	84.7
gewicht artefacten	g	S	<1
aard van de artefacten	-	S	geen
PER- EN POLYFLUORALKYLSTOFFEN			
PFBA (perfluorbutaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFPeA (perfluorpentaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFHxA (perfluorhexaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFHpA (perfluorheptaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFOA lineair (perfluoroctaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFOA vertakt (perfluoroctaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
som PFOA (0.7 factor)	µg/kgds	Q	0.1 [1)]
PFNA (perfluornonaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFDA (perfluordecaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFUnDA (perfluorundecaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFDoDA (perfluordodecaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFTrDA (perfluortridecaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFTeDA (perfluortetradecaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFHxDA (perfluorhexadecaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFODA (perfluoroctadecaanzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFBS (perfluorbutaansulfonzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFPeS (perfluorpentaansulfonzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFHxS (perfluorhexaansulfonzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFHpS (perfluorheptaansulfonzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFOS lineair (perfluoroctaansulfonzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
PFOS vertakt (perfluoroctaansulfonzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
som PFOS (0.7 factor)	µg/kgds	Q	0.1 [1)]
PFDS (perfluordecaansulfonzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
4:2 FTS (4:2 fluortelomeer sulfonzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
6:2 FTS (6:2 fluortelomeer sulfonzuur)	µg/kgds	Q	<0.1

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning. De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door [redacted]

Paraaf : [redacted]

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR.

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost

[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten	Orderdatum	07-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	07-07-2022
Rapportnummer	13701518 - 1	Rapportagedatum	12-07-2022

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM6 (10-50)

Analyse	Eenheid	Q	001
8:2 FTS (8:2 fluortelomeer sulfonzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
10:2 FTS (10:2 fluortelomeer sulfonzuur)	µg/kgds	Q	<0.1
MeFOSAA (n-methyl perfluoroctaansulfonamide acetaat)	µg/kgds	Q	<0.1
EtFOSAA (n-ethyl perfluoroctaansulfonamide acetaat)	µg/kgds	Q	<0.1
PFOSA (perfluoroctaansulfonamide)	µg/kgds	Q	<0.1
MeFOSA (n-methyl perfluoroctaansulfonamide)	µg/kgds	Q	<0.1
8:2 DiPAP (8:2 fluortelomeer fosfaat diester)	µg/kgds	Q	<0.1

De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf : [redacted]

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten	Orderdatum	07-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	07-07-2022
Rapportnummer	13701518 - 1	Rapportagedatum	12-07-2022

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor conform AS3000

Paraaf : [redacted]

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Ortageo Noordoost
[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten	Orderdatum	07-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	07-07-2022
Rapportnummer	13701518 - 1	Rapportagedatum	12-07-2022

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
monster voorbehandeling	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 16179. Grond (AS3000): AS3000 en NEN-EN 16179
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 15934. Grond (AS3000): AS3010-2 en NEN-EN 15934
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	Conform AS3000
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
PFBA (perfluorbutaanzuur)	Grond (AS3000)	Eigen methode
PFPeA (perfluorpentaanzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFHxA (perfluorhexaanzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFHpA (perfluorheptaanzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFOA lineair (perfluoroctaanzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFOA vertakt (perfluoroctaanzuur)	Grond (AS3000)	Idem
som PFOA (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
PFNA (perfluornonaanzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFDA (perfluordecaanzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFUnDA (perfluorundecaanzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFDoDA (perfluordodecaanzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFTrDA (perfluortridecaanzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFTeDA (perfluortetradecaanzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFHxDA (perfluorhexadecaanzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFODA (perfluoroctadecaanzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFBS (perfluorbutaansulfonzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFPeS (perfluorpentaansulfonzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFHxS (perfluorhexaansulfonzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFHpS (perfluorheptaansulfonzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFOS lineair (perfluoroctaansulfonzuur)	Grond (AS3000)	Idem
PFOS vertakt (perfluoroctaansulfonzuur)	Grond (AS3000)	Idem
som PFOS (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
PFDS (perfluordecaansulfonzuur)	Grond (AS3000)	Idem
4:2 FTS (4:2 fluortelomeer sulfonzuur)	Grond (AS3000)	Idem
6:2 FTS (6:2 fluortelomeer sulfonzuur)	Grond (AS3000)	Idem
8:2 FTS (8:2 fluortelomeer sulfonzuur)	Grond (AS3000)	Idem
10:2 FTS (10:2 fluortelomeer sulfonzuur)	Grond (AS3000)	Idem
MeFOSAA (n-methyl perfluoroctaansulfonamide acetaat)	Grond (AS3000)	Idem
EtFOSAA (n-ethyl perfluoroctaansulfonamide acetaat)	Grond (AS3000)	Idem
PFOSA (perfluoroctaansulfonamide)	Grond (AS3000)	Idem

Paraaf : [redacted]

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Ortageo Noordoost

[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten	Orderdatum	07-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	07-07-2022
Rapportnummer	13701518 - 1	Rapportagedatum	12-07-2022

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
MeFOSA (n-methyl perfluoroctaansulfonamide)	Grond (AS3000)	Idem
8:2 DiPAP (8:2 fluortelomeer fosfaat diester)	Grond (AS3000)	Idem

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	Y9746170	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
001	Y9746169	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
001	Y9746278	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
001	Y9746172	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
001	Y9746153	06-07-2022	06-07-2022	ALC201
001	Y9746260	06-07-2022	06-07-2022	ALC201

Paraaf : [redacted]

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

SGS Environmental Analytics B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Ortageo Noordoost
[redacted]
Einsteinstraat 12a
7601 PR ALMELO

Uw projectnaam	: Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32
Uw projectnummer	: 217674
SGS rapportnummer	: 13707334, versienummer: 1.

Rotterdam, 22-07-2022

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 217674. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

[redacted]
Technical Director

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Ortageo Noordoost
[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32	Orderdatum	18-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	18-07-2022
Rapportnummer	13707334 - 1	Rapportagedatum	22-07-2022

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	01-1-1 01 (180-280)

Analyse	Eenheid	Q	001
METALEN			
barium	µg/l	S	<20
cadmium	µg/l	S	<0.2
kobalt	µg/l	S	<2
koper	µg/l	S	<2
kwik	µg/l	S	<0.05
lood	µg/l	S	<2
molybdeen	µg/l	S	<2
nikkel	µg/l	S	<3
zink	µg/l	S	<10
VLUCHTIGE AROMATEN			
benzeen	µg/l	S	<0.2
tolueen	µg/l	S	<0.2
ethylbenzeen	µg/l	S	<0.2
o-xyleen	µg/l	S	<0.1
p- en m-xyleen	µg/l	S	<0.2
xylenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.21 [1)]
styreen	µg/l	S	<0.2
naftaleen	µg/l	S	<0.02
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN			
1,1-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2
1,2-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2
1,1-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1
cis-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1
trans-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.14 [1)]
dichloormethaan	µg/l	S	<0.2
1,1-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2
1,2-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2
1,3-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2
som dichloorpropanen (0.7 factor)	µg/l	S	0.42 [1)]
tetrachlooretheen	µg/l	S	<0.1
tetrachloormethaan	µg/l	S	<0.1
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1
trichlooretheen	µg/l	S	<0.2
chloroform	µg/l	S	<0.2
vinylchloride	µg/l	S	<0.2
tribroommethaan	µg/l	S	<0.2
MINERALE OLIE			
fractie C10-C12	µg/l		<25

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Para [redacted]

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ON

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AS3000

Analyserapport

Ortageo Noordoost
[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32	Orderdatum	18-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	18-07-2022
Rapportnummer	13707334 - 1	Rapportagedatum	22-07-2022

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	01-1-1 01 (180-280)

Analyse	Eenheid	Q	001
fractie C12-C22	µg/l		<25
fractie C22-C30	µg/l		<25
fractie C30-C40	µg/l		<25
totaal olie C10 - C40	µg/l	S	<50

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf : [redacted]

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Ortageo Noordoost

[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32	Orderdatum	18-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	18-07-2022
Rapportnummer	13707334 - 1	Rapportagedatum	22-07-2022

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf : [redacted]

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

Analyserapport

Ortageo Noordoost

[redacted]

Projectnaam	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32	Orderdatum	18-07-2022
Projectnummer	217674	Startdatum	18-07-2022
Rapportnummer	13707334 - 1	Rapportagedatum	22-07-2022

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
barium	Grondwater (AS3000)	AS3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
cadmium	Grondwater (AS3000)	Idem
kobalt	Grondwater (AS3000)	Idem
koper	Grondwater (AS3000)	Idem
kwik	Grondwater (AS3000)	AS3110-3 en NEN-EN-ISO 17852
lood	Grondwater (AS3000)	AS3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
molybdeen	Grondwater (AS3000)	Idem
nikkel	Grondwater (AS3000)	Idem
zink	Grondwater (AS3000)	Idem
benzeen	Grondwater (AS3000)	AS3130-1
tolueen	Grondwater (AS3000)	Idem
ethylbenzeen	Grondwater (AS3000)	Idem
o-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
p- en m-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
xylenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
styreen	Grondwater (AS3000)	Idem
naftaleen	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
cis-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
trans-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
dichloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,3-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
som dichloorpropanen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
tetrachlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
tetrachloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,1-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,2-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
trichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
chloroform	Grondwater (AS3000)	Idem
vinylchloride	Grondwater (AS3000)	Idem
tribroommethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grondwater (AS3000)	AS3110-5

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	G7079812	18-07-2022	18-07-2022	ALC236
001	B2092183	18-07-2022	18-07-2022	ALC204

Paraaf : [redacted]

SGS Environmental Analytics B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AS3000

Analysecertificaat asbest

Opdracht

Opdrachtgever	Ortageo Noordoost BV	Rapportnummer	V220700736 versie 1
Contactpersoon	[redacted]	Datum opdracht	06-07-2022
Adres	Einsteinstraat 12a	Datum ontvangst	06-07-2022
Postcode en plaats	7601 PR Almelo	Datum rapportage	13-07-2022
Projectcode	217674	Pagina	1 van 1
Project omschrijving	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten		

Naam	AS1 (10-50)	Datum monstername	06-07-2022
Monstersoort	Grond	Datum analyse	13-07-2022
Monstername door	Opdrachtgever	Barcode	
Analyse methode	Asbest in bodem m.b.v. microscopie - conform AS 3000, AP04 SG6 en NEN 5898 (Q)		

Q = door RvA geaccrediteerd

Deelmonsters

Nummer	Boornaam	Begin diepte	Eind diepte	Barcode
1	AS1-1	10	50	AM14395495

Resultaten

Parameter	Concentratie		95% betrouwbaarheidsinterval				Eenheid
			Ondergrens		Bovengrens		
	Gemeten	Gewogen	Gemeten	Gewogen	Gemeten	Gewogen	
Droge stof	82,6						%
Massa monster (veldnat)	14,8						kg
Massa monster (droog)	12,3						kg
Chrysotiel (serpentijn)	n.a.	n.a.	-	-	1,4	1,4	mg/kg ds
Amosiet (amfibool)	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Crocidoliet (amfibool)	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Per mineralogische groep							
Niet hechtgeb. serpentijn	n.a.	n.a.	-	-	1,4	1,4	mg/kg ds
Hechtgebonden serpentijn	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal serpentijn	n.a.	n.a.	-	-	1,4	1,4	mg/kg ds
Niet hechtgeb. amfibool	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Hechtgebonden amfibool	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal amfibool	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal							
Niet hechtgeb. asbest	<2	n.a.	-	-	1,4	1,4	mg/kg ds
Hechtgebonden asbest	<2	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal asbest	<2	n.a.	-	-	1,4	1,4	mg/kg ds

n.a. = niet aantoonbaar
Gewogen concentratie asbest : totaal asbest serpentijn + 10*totaal asbest amfibool (mg/kg.ds).
Dit monster is droog gezeefd.
Aanvullende analyseresultaten volgen hieronder.

Analyse	Fractie > 20 mm	Fractie 8 - 20 mm	Fractie 4 - 8 mm	Fractie 2 - 4 mm	Fractie 1 - 2 mm	Fractie 0,5 - 1 mm	Fractie < 0,5 mm	Fractie Totaal
Zeven (g)	0	827	1475	961	1023	1314	6663	12263
Afgezochte deel fractie (%)	100	100	100	100	20	5		

NHG = Niet hechtgebonden.
HG = Hechtgebonden.

Conclusie en/of opmerkingen:
Het aangeboden monster bevat geen asbest.

Hoofdanalist laboratorium
[redacted]

Dit rapport mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking zijn gesteld.
Eurofins ACMAA Testing is niet aansprakelijk voor interpretaties en conclusies die gedaan zijn naar aanleiding van de verkregen resultaten.
Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen.

AS 3000 TESTEN RvA L 376

Eurofins ACMAA Testing
't Haarboer 6
7561 BL Deurningen
Telefoon 074 – 2455041
Fax 074 – 2508245
E-mail laboratorium@acmaa.nl
Website www.acmaa.nl
IBAN NL71RABO0185200877
KvK 60951540
BTWnr. NL854132120B01
BIC RABONL2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA Group B.V., gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

Analysecertificaat asbest

Opdracht

Opdrachtgever	Ortageo Noordoost BV	Rapportnummer	V220700737 versie 1
Contactpersoon	[redacted]	Datum opdracht	06-07-2022
Adres	Einsteinstraat 12a	Datum ontvangst	06-07-2022
Postcode en plaats	7601 PR Almelo	Datum rapportage	13-07-2022
Projectcode	217674	Pagina	1 van 1
Project omschrijving	Blijhamsterstraat 5a en Torenstraat 32 in Winschoten		

Naam	AS2 (50-100)	Datum monstername	06-07-2022
Monstersoort	Grond	Datum analyse	13-07-2022
Monstername door	Opdrachtgever	Barcode	
Analyse methode	Asbest in bodem m.b.v. microscopie - conform AS 3000, AP04 SG6 en NEN 5898 (Q)		

Q = door RvA geaccrediteerd

Deelmonsters

Nummer	Boornaam	Begin diepte	Eind diepte	Barcode
1	AS2-1	50	100	AM14395494

Resultaten

Parameter	Concentratie		95% betrouwbaarheidsinterval				Eenheid
			Ondergrens		Bovengrens		
	Gemeten	Gewogen	Gemeten	Gewogen	Gemeten	Gewogen	
Droge stof	77,9						%
Massa monster (veldnat)	4,7						kg
Massa monster (droog)	3,7(1)						kg
Chrysotiel (serpentijn)	n.a.	n.a.	-	-	4,7	4,7	mg/kg ds
Amosiet (amfibool)	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Crocidoliet (amfibool)	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Per mineralogische groep							
Niet hechtgeb. serpentijn	n.a.	n.a.	-	-	4,7	4,7	mg/kg ds
Hechtgebonden serpentijn	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal serpentijn	n.a.	n.a.	-	-	4,7	4,7	mg/kg ds
Niet hechtgeb. amfibool	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Hechtgebonden amfibool	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal amfibool	n.a.	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal							
Niet hechtgeb. asbest	<2	n.a.	-	-	4,8	4,7	mg/kg ds
Hechtgebonden asbest	<2	n.a.	-	-	-	-	mg/kg ds
Totaal asbest	<2	n.a.	-	-	4,8	4,7	mg/kg ds

n.a. = niet aantoonbaar
Gewogen concentratie asbest : totaal asbest serpentijn + 10*totaal asbest amfibool (mg/kg.ds).
Dit monster is droog gezeefd.
Aanvullende analyseresultaten volgen hieronder.

Analyse	Fractie > 20 mm	Fractie 8 - 20 mm	Fractie 4 - 8 mm	Fractie 2 - 4 mm	Fractie 1 - 2 mm	Fractie 0,5 - 1 mm	Fractie < 0,5 mm	Fractie Totaal
Zeven (g)	0	704	386	337	237	219	1799	3682
Afgezochte deel fractie (%)	100	100	100	100	20	5		

NHG = Niet hechtgebonden.
HG = Hechtgebonden.

Conclusie en/of opmerkingen:
Het aangeboden monster bevat geen asbest.

1 = Het aangeleverde monstermateriaal voldoet niet aan de minimale hoeveelheid voor een NEN 5898 analyse.

Hoofdanalist laboratorium

[redacted]

Dit rapport mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking zijn gesteld.
Eurofins ACMAA Testing is niet aansprakelijk voor interpretaties en conclusies die gedaan zijn naar aanleiding van de verkregen resultaten.
Nadere informatie over de toegepaste methodes en prestatiekenmerken is beschikbaar en kan op aanvraag worden verkregen.
AS 3000
TESTEN RvA L 376

Eurofins ACMAA Testing
't Haarboer 6
7561 BL Deurningen
Telefoon 074 – 2455041
Fax 074 – 2508245
E-mail laboratorium@acmaa.nl
Website www.acmaa.nl
IBAN NL71RABO0185200877
KvK 60951540
BTWnr. NL854132120B01
BIC RABONL2U

Opdrachten worden uitgevoerd volgens de Algemene Voorwaarden van ACMAA Group B.V., gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel Oost Nederland.

BIJLAGE 5

Overschrijdingstabellen

Tabel 1: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Monstercode		MM1			MM2			MM3		
Certificaatcode		13701128			13701128			13701128		
Boring(en)		01, 02			03, 04			05, 06		
Traject (m -mv)		0,10 - 0,50			0,10 - 0,50			0,10 - 0,50		
Humus	% ds	2,80			2,70			2,00		
Lutum	% ds	5,60			8,90			8,00		
Datum van toetsing		14-7-2022			14-7-2022			14-7-2022		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
barium	mg/kg ds	64	171 (6)		45	94 (6)		52	115 (6)	
cadmium	mg/kg ds	<0,2	<0,2	-0,03	<0,2	<0,2	-0,03	<0,2	<0,2	-0,03
kobalt	mg/kg ds	2,3	5,8	-0,05	3,8	7,6	-0,04	2,1	4,5	-0,06
koper	mg/kg ds	*42*	*75*	*0,24*	*25*	*41*	*0,01*	*24*	*41*	*0,01*
kwik	mg/kg ds	*0,51*	*0,69*	*0,02*	*1,5*	*1,9*	*0,05*	*0,56*	*0,73*	*0,02*
molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	-0,01	<0,5	<0,4	-0,01	<0,5	<0,4	-0,01
nikkel	mg/kg ds	6,2	13,9	-0,32	9,7	18,0	-0,26	5,2	10,1	-0,38
lood	mg/kg ds	320	466	0,87	*99*	*137*	*0,18*	*170*	*241*	*0,4*
zink	mg/kg ds	*110*	*217*	*0,13*	39	68	-0,12	50	91	-0,08
PAK										
naftaleen	mg/kg ds	0,01	0,01		0,01	0,01		0,03	0,03	
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,35	0,35		0,10	0,10		0,81	0,81	
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,19	0,19		0,05	0,05		0,41	0,41	
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,18	0,18		0,06	0,06		0,41	0,41	
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,19	0,19		0,07	0,07		0,41	0,41	
fluorantheen	mg/kg ds	0,58	0,58		0,20	0,20		1,5	1,5	
chryseen	mg/kg ds	0,37	0,37		0,09	0,09		0,83	0,83	
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,41	0,41		0,09	0,09		1,0	1,0	
anthraceen	mg/kg ds	0,09	0,09		0,04	0,04		0,23	0,23	
fenanthreen	mg/kg ds	0,17	0,17		0,12	0,12		0,56	0,56	
PAK	mg/kg ds	*2,54*	*2,54*	*0,03*	0,83	0,83	-0,02	*6,19*	*6,19*	*0,12*
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB	µg/kg ds	*80*	*286*	*0,27*	*22,8*	*84,4*	*0,07*	4,9	<24,5	0
PCB 28	µg/kg ds	<1	<3		<1	<3		<1	<4	
PCB 52	µg/kg ds	14	50		4,7	17,4		<1	<4	
PCB 101	µg/kg ds	25	89		7,1	26,3		<1	<4	
PCB 118	µg/kg ds	16	57		3,9	14,4		<1	<4	
PCB 138	µg/kg ds	13	46		3,5	13,0		<1	<4	
PCB 153	µg/kg ds	9,6	34,3		2,2	8,1		<1	<4	
PCB 180	µg/kg ds	1,7	6,1		<1	<3		<1	<4	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	13 (6)		<5	13 (6)		<5	18 (6)	
minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	6	21 (6)		<5	13 (6)		<5	18 (6)	
minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	13	46 (6)		<5	13 (6)		<5	18 (6)	
minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	13	46 (6)		<5	13 (6)		<5	18 (6)	
minerale olie	mg/kg ds	30	107	-0,02	<20	<52	-0,03	<20	<70	-0,02
OVERIG										
Droge stof	% ds	84,5	84,5 (6)		81,4	81,4 (6)		87,9	87,9 (6)	
lutum	%	5,6			8,9			8,0		
organische stof	% ds	2,8			2,7			2,0		

Tabel 2: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Monstercode		MM4			MM5			MM6		
Certificaatcode		13701128			13701128			13701518		
Boring(en)		04, 04			03, 03			01, 02, 03, 04, 05, 06		
Traject (m -mv)		0,50 - 1,40			0,50 - 1,50			0,10 - 0,50		
Humus	% ds	3,00			5,10			10,00		
Lutum	% ds	8,00			19,00			25,0		
Datum van toetsing		14-7-2022			14-7-2022			14-7-2022		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde					
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
barium	mg/kg ds	40	89 (6)		61	76 (6)				
cadmium	mg/kg ds	<0,2	<0,2	-0,03	<0,2	<0,2	-0,03			
kobalt	mg/kg ds	3,8	8,1	-0,04	7,2	8,9	-0,04			
koper	mg/kg ds	24	40	0	100	122	0,55			
kwik	mg/kg ds	*0,79*	*1,03*	*0,02*	*0,28*	*0,31*	*0*			
molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	-0,01	0,73	0,73	-0			
nikkel	mg/kg ds	9,2	17,9	-0,26	22	27	-0,13			
lood	mg/kg ds	*91*	*127*	*0,16*	*130*	*149*	*0,21*			
zink	mg/kg ds	30	54	-0,15	93	114	-0,05			
PAK										
naftaleen	mg/kg ds	0,02	0,02		<0,01	<0,01				
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,22	0,22		<0,01	<0,01				
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,12	0,12		<0,01	<0,01				
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,11	0,11		<0,01	<0,01				
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,11	0,11		<0,01	<0,01				
fluorantheen	mg/kg ds	0,51	0,51		0,02	0,02				
chryseen	mg/kg ds	0,26	0,26		0,02	0,02				
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,29	0,29		<0,01	<0,01				
anthraceen	mg/kg ds	0,11	0,11		<0,01	<0,01				
fenanthreen	mg/kg ds	0,22	0,22		0,03	0,03				
PAK	mg/kg ds	*1,97*	*1,97*	*0,01*	0,119	0,119	-0,04			
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB	µg/kg ds	4,9	<16,3	-0	4,9	<9,6	-0,01			
PCB 28	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1				
PCB 52	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1				
PCB 101	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1				
PCB 118	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1				
PCB 138	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1				
PCB 153	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1				
PCB 180	µg/kg ds	<1	<2		<1	<1				
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	12 (6)		<5	7 (6)				
minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	12 (6)		<5	7 (6)				
minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5	12 (6)		<5	7 (6)				
minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5	12 (6)		6	12 (6)				
minerale olie	mg/kg ds	<20	<47	-0,03	<20	<27	-0,03			
OVERIG										
Droge stof	% ds	79,4	79,4 (6)		73,4	73,4 (6)		84,7	84,7 (6)	
lutum	%	8,0			19					
organische stof	% ds	3,0			5,1					
PFAS										
perfluoroctaanzuur (lineair)	µg/kg ds							<0,1	0,1 (6)	
perfluoroctaansulfonaat (lineair)	µg/kg ds							<0,1	0,1 (6)	
som vertakte PFOS-isomeren	µg/kg ds							<0,1	0,1 (6)	
som vertakte PFOA-isomeren	µg/kg ds							<0,1	0,1 (6)	
perfluor-1-butaansulfonaat (lineair)	µg/kg ds							<0,1	0,1 (6)	

Monstercode		MM4	MM5	MM6	
Certificaatcode		13701128	13701128	13701518	
Boring(en)		04, 04	03, 03	01, 02, 03, 04, 05, 06	
Traject (m -mv)		0,50 - 1,40	0,50 - 1,50	0,10 - 0,50	
Humus	% ds	3,00	5,10	10,00	
Lutum	% ds	8,00	19,00	25,0	
Datum van toetsing		14-7-2022	14-7-2022	14-7-2022	
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde	Overschrijding Achtergrondwaarde		
perfluor-1-decaansulfonaat (lineair)	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluor-1-heptaansulfonaat (lineair)	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluor-1-hexaansulfonaat (lineair)	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorbutaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluordecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluordodecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorheptaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorhexaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluornonaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluoroctaansulfonamide	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorpentaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluortridecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluortetradecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorundecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
2-(perfluorhexyl)ethaan-1-sulfonzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorhexadecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluoroctadecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluoroctaansulfonylamide(N-ethyl)acetaat	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
1H,1H,2H,2H-perfluordecaansulfonzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
1H,1H,2H,2H-perfluordodecaansulfonzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorpentaan-1-sulfonzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluoroctaansulfonylamide(N-methyl)acetaat	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
1H,1H,2H,2H-perfluorhexaansulfonzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
bisperfluordecyl fosfaat	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
N-methyl perfluoroctaansulfonamide	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
som lineair en vertakt perfluoroctaanzuur	µg/kg ds			0,1	0,1 (6)
som lineair en vertakt perfluoroctylsulfonaat	µg/kg ds			0,1	0,1 (6)

##	: geen meetwaarde aanwezig
--	: geen toetsnorm aanwezig
<d	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
<=T	: > Achtergrondwaarde
8,88	: > Tussenwaarde
8,88	: > Interventiewaarde
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 3: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
METALEN					
cadmium	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
kobalt	mg/kg ds	15	35	190	190
koper	mg/kg ds	40	54	190	190
kwik	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
molybdeen	mg/kg ds	1,5	88	190	190
nikkel	mg/kg ds	35	39	100	100
lood	mg/kg ds	50	210	530	530
zink	mg/kg ds	140	200	720	720
PAK					
PAK	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
minerale olie	mg/kg ds	190	190	500	5000

Tabel 4: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Monstercode		M7			M8		
Certificaatcode		13706274			13706274		
Boring(en)		01			02		
Traject (m -mv)		0,10 - 0,50			0,10 - 0,50		
Humus	% ds	2,50			2,40		
Lutum	% ds	6,10			3,00		
Datum van toetsing		22-7-2022			22-7-2022		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN							
lood	mg/kg ds	*91*	*132*	*0,17*	*130*	*199*	*0,31*
OVERIG							
Droge stof	% ds	83,3	83,3 (6)		84,1	84,1 (6)	
lutum	%	6,1			3,0		
organische stof	% ds	2,5			2,4		

##	: geen meetwaarde aanwezig
--	: geen toetsnorm aanwezig
<d	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
<=T	: > Achtergrondwaarde
8,88	: > Tussenwaarde
8,88	: > Interventiewaarde
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 5: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
METALEN					
lood	mg/kg ds	50	210	530	530

Tabel 6: Gemeten concentraties in grondwater met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Watermonster		01-1-1		
Datum watermonstername		18-7-2022		
Filterdiepte (m -mv)		1,80 - 2,80		
Datum van toetsing		22-7-2022		
Monsterconclusie		Voldoet aan Streefwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**
METALEN				
barium	µg/l	<20	<14	-0,06
cadmium	µg/l	<0,2	<0,1	-0,05
kobalt	µg/l	<2	<1	-0,23
koper	µg/l	<2	<1	-0,23
kwik	µg/l	<0,05	<0,04	-0,06
molybdeen	µg/l	<2	<1	-0,01
nikkel	µg/l	<3	<2	-0,22
lood	µg/l	<2	<1	-0,23
zink	µg/l	<10	<7	-0,08
AROMATISCHE VERBINDINGEN				
benzeen	µg/l	<0,2	<0,1	-0
tolueen	µg/l	<0,2	<0,1	-0,01
ethylbenzeen	µg/l	<0,2	<0,1	-0,03
xylenen (som)	onbekend			
xylenen (som)	µg/l	0,21	<0,21	0
meta-/para-Xyleen (som)	µg/l	<0,2	<0,1	
ortho-Xyleen	µg/l	<0,1	<0,1	
styreen	µg/l	<0,2	<0,1	-0,02
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	onbekend			
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l		<0,77 (2,14)	
PAK				
naftaleen	µg/l	<0,02	<0,01	0
PAK	onbekend			
PAK	-		<0,00020 (11)	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
1,3-Dichloorpropaan	µg/l	<0,2	<0,1	
1,1-Dichloorpropaan	µg/l	<0,2	<0,1	
Dichloorpropaan (som)	onbekend			
Dichloorpropaan (som)	µg/l	0,42	<0,42	-0
dichloormethaan	µg/l	<0,2	<0,1	0
chloroform	µg/l	<0,2	<0,1	-0,01
bromoform	µg/l	<0,2	<0,1 (14)	
TETRA	µg/l	<0,1	<0,1	0,01
1,1-dichloorethaan	µg/l	<0,2	<0,1	-0,01
1,2-dichloorethaan	µg/l	<0,2	<0,1	-0,02
1,2-dichloorpropaan	µg/l	<0,2	<0,1	
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	0
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	0
TRI	µg/l	<0,2	<0,1	-0,05
PER	µg/l	<0,1	<0,1	0
DCE (som)	onbekend			
DCE (som)	µg/l	0,14	<0,14	0,01
1,1-dichlooretheen	µg/l	<0,1	<0,1	0,01
DCE (cis)	µg/l	<0,1	<0,1	
DCE (trans)	µg/l	<0,1	<0,1	
vinylchloride	µg/l	<0,2	<0,1	0,03
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN				
minerale olie C10 - C12	µg/l	<25	18 (6)	

Watermonster		01-1-1		
Datum watermonstername		18-7-2022		
Filterdiepte (m -mv)		1,80 - 2,80		
Datum van toetsing		22-7-2022		
Monsterconclusie		Voldoet aan Streefwaarde		
minerale olie C12 - C22	µg/l	<25	18 (6)	
minerale olie C22 - C30	µg/l	<25	18 (6)	
minerale olie C30 - C40	µg/l	<25	18 (6)	
minerale olie	µg/l	<50	<35	-0,03

##	: geen meetwaarde aanwezig
--	: geen toetsnorm aanwezig
<d	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Streefwaarde
8,88	: > Streefwaarde
>T	: > Tussenwaarde
8,88	: > Interventiewaarde
11	: Enkele parameters ontbreken in de berekening van de somfractie
14	: Streefwaarde ontbreekt zorgplicht van toepassing
2	: Enkele parameters ontbreken in de som
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - S) / (I - S)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 7: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		S	S Diep	Indicatief	I
METALEN					
barium	µg/l	50	200		625
cadmium	µg/l	0,4	0,06		6
kobalt	µg/l	20	0,7		100
koper	µg/l	15	1,3		75
kwik	µg/l	0,05	0,01		0,3
molybdeen	µg/l	5	3,6		300
nikkel	µg/l	15	2,1		75
lood	µg/l	15	1,7		75
zink	µg/l	65	24		800
AROMATISCHE VERBINDINGEN					
benzeen	µg/l	0,2			30
tolueen	µg/l	7			1000
ethylbenzeen	µg/l	4			150
xylenen (som)	µg/l	0,2			70
styreen	µg/l	6			300
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l			150	
PAK					
naftaleen	µg/l	0,01			70
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
Dichloorpropaan (som)	µg/l	0,8			80
dichloormethaan	µg/l	0,01			1000
chloroform	µg/l	6			400
bromoform	µg/l				630
TETRA	µg/l	0,01			10
1,1-dichloorethaan	µg/l	7			900
1,2-dichloorethaan	µg/l	7			400
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	0,01			300
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	0,01			130
TRI	µg/l	24			500
PER	µg/l	0,01			40
DCE (som)	µg/l	0,01			20
1,1-dichlooretheen	µg/l	0,01			10
vinylchloride	µg/l	0,01			5
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
minerale olie	µg/l	50			600

Tabel 1: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Monstercode		MM1		MM2		MM3	
Grondsoort		Zand		Zand		Zand	
Zintuiglijke bijmengingen		matig puinhoudend, sterk puinhoudend, >20mm: 2%, >20mm: 3%		sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend, >20mm: 2%		sterk puinhoudend, zwak kolengruishoudend, >20mm: 2%	
Humus (% ds)		2,80		2,70		2,00	
Lutum (% ds)		5,60		8,90		8,00	
Datum van toetsing		14-7-2022		14-7-2022		14-7-2022	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Klasse industrie		Klasse industrie		Klasse industrie	
Samenstelling monster							
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
METALEN							
barium	mg/kg ds	64	171 (6)	45	94 (6)	52	115 (6)
cadmium	mg/kg ds	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2
kobalt	mg/kg ds	2,3	5,8	3,8	7,6	2,1	4,5
koper	mg/kg ds	42	75	25	41	24	41
kwik	mg/kg ds	0,51	0,69	1,5	1,9	0,56	0,73
molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4
nikkel	mg/kg ds	6,2	13,9	9,7	18,0	5,2	10,1
lood	mg/kg ds	320	466	99	137	170	241
zink	mg/kg ds	110	217	39	68	50	91
PAK							
naftaleen	mg/kg ds	0,01	0,01	0,01	0,01	0,03	0,03
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,35	0,35	0,10	0,10	0,81	0,81
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,19	0,19	0,05	0,05	0,41	0,41
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,18	0,18	0,06	0,06	0,41	0,41
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,19	0,19	0,07	0,07	0,41	0,41
fluorantheen	mg/kg ds	0,58	0,58	0,20	0,20	1,5	1,5
chryseen	mg/kg ds	0,37	0,37	0,09	0,09	0,83	0,83
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,41	0,41	0,09	0,09	1,0	1,0
anthraceen	mg/kg ds	0,09	0,09	0,04	0,04	0,23	0,23
fenanthreen	mg/kg ds	0,17	0,17	0,12	0,12	0,56	0,56
PAK	mg/kg ds	2,54	2,54	0,83	0,83	6,19	6,19
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB	µg/kg ds	80	286	22,8	84,4	4,9	<24,5
PCB 28	µg/kg ds	<1	<3	<1	<3	<1	<4
PCB 52	µg/kg ds	14	50	4,7	17,4	<1	<4
PCB 101	µg/kg ds	25	89	7,1	26,3	<1	<4
PCB 118	µg/kg ds	16	57	3,9	14,4	<1	<4
PCB 138	µg/kg ds	13	46	3,5	13,0	<1	<4
PCB 153	µg/kg ds	9,6	34,3	2,2	8,1	<1	<4
PCB 180	µg/kg ds	1,7	6,1	<1	<3	<1	<4
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	13 (6)	<5	13 (6)	<5	18 (6)
minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	6	21 (6)	<5	13 (6)	<5	18 (6)
minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	13	46 (6)	<5	13 (6)	<5	18 (6)
minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	13	46 (6)	<5	13 (6)	<5	18 (6)
minerale olie	mg/kg ds	30	107	<20	<52	<20	<70
OVERIG							
Droge stof	% ds	84,5	84,5 (6)	81,4	81,4 (6)	87,9	87,9 (6)
lutum	%	5,6		8,9		8,0	
organische stof	% ds	2,8		2,7		2,0	

Tabel 2: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Monstercode		MM4		MM5		MM6	
Grondsoort		Zand		Zand		Zand	
Zintuiglijke bijmengingen		sterk puinhoudend, zwak kolengruishoudend, >20mm: 1%		sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend		matig puinhoudend, sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend, zwak kolengruishoudend, >20mm: 2%, >20mm: 3%	
Humus (% ds)		3,00		5,10		10,00	
Lutum (% ds)		8,00		19,00		25,0	
Datum van toetsing		14-7-2022		14-7-2022		14-7-2022	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Klasse industrie		Klasse industrie			
Samenstelling monster							
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
METALEN							
barium	mg/kg ds	40	89 (6)	61	76 (6)		
cadmium	mg/kg ds	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2		
kobalt	mg/kg ds	3,8	8,1	7,2	8,9		
koper	mg/kg ds	24	40	100	122		
kwik	mg/kg ds	0,79	1,03	0,28	0,31		
molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	0,73	0,73		
nikkel	mg/kg ds	9,2	17,9	22	27		
lood	mg/kg ds	91	127	130	149		
zink	mg/kg ds	30	54	93	114		
PAK							
naftaleen	mg/kg ds	0,02	0,02	<0,01	<0,01		
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,22	0,22	<0,01	<0,01		
benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,12	0,12	<0,01	<0,01		
indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,11	0,11	<0,01	<0,01		
benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,11	0,11	<0,01	<0,01		
fluorantheen	mg/kg ds	0,51	0,51	0,02	0,02		
chryseen	mg/kg ds	0,26	0,26	0,02	0,02		
benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,29	0,29	<0,01	<0,01		
anthraceen	mg/kg ds	0,11	0,11	<0,01	<0,01		
fenanthreen	mg/kg ds	0,22	0,22	0,03	0,03		
PAK	mg/kg ds	1,97	1,97	0,119	0,119		
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB	µg/kg ds	4,9	<16,3	4,9	<9,6		
PCB 28	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1		
PCB 52	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1		
PCB 101	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1		
PCB 118	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1		
PCB 138	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1		
PCB 153	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1		
PCB 180	µg/kg ds	<1	<2	<1	<1		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	12 (6)	<5	7 (6)		
minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	12 (6)	<5	7 (6)		
minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5	12 (6)	<5	7 (6)		
minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5	12 (6)	6	12 (6)		
minerale olie	mg/kg ds	<20	<47	<20	<27		
OVERIG							
Droge stof	% ds	79,4	79,4 (6)	73,4	73,4 (6)	84,7	84,7 (6)
lutum	%	8,0		19			
organische stof	% ds	3,0		5,1			
PFAS							
perfluoroctaanzuur (lineair)	µg/kg ds					<0,1	0,1 (6)
perfluoroctaansulfonaat (lineair)	µg/kg ds					<0,1	0,1 (6)

Monstercode		MM4	MM5	MM6	
Grondsoort		Zand	Zand	Zand	
Zintuiglijke bijmengingen		sterk puinhoudend, zwak kolengruishoudend, >20mm: 1%	sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend	matig puinhoudend, sterk puinhoudend, matig kolengruishoudend, zwak kolengruishoudend, >20mm: 2%, >20mm: 3%	
Humus (% ds)		3,00	5,10	10,00	
Lutum (% ds)		8,00	19,00	25,0	
Datum van toetsing		14-7-2022	14-7-2022	14-7-2022	
Monster getoetst als		partij	partij	partij	
Bodemklasse monster		Klasse industrie	Klasse industrie		
Samenstelling monster					
som vertakte PFOS-isomeren	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
som vertakte PFOA-isomeren	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluor-1-butaansulfonaat (lineair)	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluor-1-decaansulfonaat (lineair)	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluor-1-heptaansulfonaat (lineair)	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluor-1-hexaansulfonaat (lineair)	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorbutaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluordecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluordodecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorheptaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorhexaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluornonaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluoroctaansulfonamide	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorpentaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluortridecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluortetradecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorundecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
2-(perfluorhexyl)ethaan-1-sulfonzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorhexadecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluoroctadecaanzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluoroctaansulfonylamide(N-ethyl)acetaat	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
1H,1H,2H,2H-perfluordecaansulfonzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
1H,1H,2H,2H-perfluordodecaansulfonzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluorpentaan-1-sulfonzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
perfluoroctaansulfonylamide(N-methyl)acetaat	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
1H,1H,2H,2H-perfluorhexaansulfonzuur	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
bisperfluordecyl fosfaat	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
N-methyl perfluoroctaansulfonamide	µg/kg ds			<0,1	0,1 (6)
som lineair en vertakt perfluoroctaanzuur	µg/kg ds			0,1	0,1 (6)
som lineair en vertakt perfluoroctylsulfonaat	µg/kg ds			0,1	0,1 (6)

##	: geen meetwaarde aanwezig
--	: geen toetsnorm aanwezig
<d	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
8,88	: Wonen
8,88	: Industrie
8,88	: <= Interventiewaarde
8,88	: Niet Toepasbaar > IW
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.1.0 -

Tabel 3: Normwaarden (mg/kg) conform Regeling Besluit Bodemkwaliteit

		AW	WO	IND	I
METALEN					
cadmium	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
kobalt	mg/kg ds	15	35	190	190
koper	mg/kg ds	40	54	190	190
kwik	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
molybdeen	mg/kg ds	1,5	88	190	190
nikkel	mg/kg ds	35	39	100	100
lood	mg/kg ds	50	210	530	530
zink	mg/kg ds	140	200	720	720
PAK					
PAK	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
minerale olie	mg/kg ds	190	190	500	5000

BIJLAGE 6

Foto's onderzoekslocatie

Afbeelding 1: Voormalige kelder aan de oostzijde van het perceel ter plaatse van de Blijhamsterstraat.

Afbeelding 2: Overzichtsfoto ten tijde van sloop oostelijk gericht ter plaatse van de Blijhamsterstraat.

Afbeelding 3: Overzichtsfoto opgeleverde situatie oostelijk gericht ter plaatse van de Blijhamsterstraat.

Afbeelding 4: Overzichtsfoto opgeleverde situatie oostelijk gericht ter plaatse van de Blijhamsterstraat.

Afbeelding 5: Overzichtsfoto opgeleverde situatie zuidelijk gericht.

Afbeelding 6: Overzichtsfoto onderzoekslocatie zuidwestelijk gericht vanaf de Blijhamsterstraat.

Afbeelding 7: Overzichtsfoto onderzoekslocatie oostelijk gericht vanaf de Torenstraat genomen.

APPENDIX

Kader en verantwoording

KADER VAN HET ONDERZOEK

In deze appendix wordt kort ingegaan op de verschillende kaders die van toepassing zijn op bodemonderzoek.

NEN-normen

Bij het bepalen van de onderzoeksstrategie en het vaststellen van het onderzoeksprogramma is uitgegaan van de volgende NEN-normen:

- Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek (Nederlandse norm 5725: oktober 2017).
- Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond' (Nederlandse norm 5740: januari 2009 en 5740:2009/A1: februari 2016).
- Bodem - Inspectie en monsterneming van asbest in bodem en partijen grond (Nederlandse norm 5707: augustus 2015 en 5707+C1/C2: december 2017).
- Inspectie en monsterneming van asbest in bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat (Nederlandse norm 5897: augustus 2015 en 5897+C1/C2: december 2017).

Uitvoeringskader

Het bodemonderzoek is uitgevoerd conform de wettelijke KWALIBO-regeling (Kwaliteitsborging bij bodem-intermediairs). Dit betekent dat het veldwerk is uitgevoerd onder erkenning op basis van BRL SIKB 2000 en de daarbij behorende protocollen 2001 (plaatsen handboringen en peilbuizen), 2002 (nemen van grondwatermonsters) en 2018 (locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem). Monstername van het materiaal uit de inspectiesleuven in de halfverharding wordt uitgevoerd conform de geldende NEN-normen door een erkende medewerker, maar valt formeel niet onder protocol 2018. Waar tijdens het onderzoek is afgeweken van de normen en de protocollen, is dat vermeld in dit rapport.

Eventuele monstername voor onderzoek naar PFAS is uitgevoerd conform specifieke eisen volgens veldwerkprotocol ''bemonstering PFAS-verbindingen in grond- en grondwater'' vastgesteld door expertisecentrum PFAS (juli 2019).

Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd door een laboratorium dat is geaccrediteerd op basis van de criteria in NEN-EN-ISO/IEC 17025:2000 en op basis van AS3000. Op de analysecertificaten is aangegeven welke laboratoriumverrichtingen onder de genoemde accreditaties zijn uitgevoerd.

In deze appendix is de verantwoording van het uitgevoerde onderzoek opgenomen, waaronder verwijzingen naar wet- en regelgeving en kwaliteitsborging.

Reikwijdte van het onderzoek

Het bodemonderzoek is alleen bedoeld om inzicht te krijgen in de actuele milieuhygiënische kwaliteit van grond en/of grondwater op de onderzoekslocatie voor het beoogde doel. De uitvoering van de werkzaamheden door Ortageo vindt op zorgvuldige wijze plaats volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden bij onderzoek naar bodemverontreiniging. Het bodemonderzoek beoogt een waarheidsgetrouw beeld te geven van de bodem-kwaliteit van de onderzoekslocatie op het moment van de monstername. Vanwege het steekproefsgewijze karakter van het onderzoek waarbij de monstername op deels willekeurig bepaalde locaties plaatsvindt, kan niet worden uitgesloten dat binnen de onderzoekslocatie lokaal een verontreiniging afkomstig van een onbekende puntbron aanwezig is, die niet wordt aangetoond in dit onderzoek. Tevens wordt erop gewezen dat het uitgevoerde onderzoek een momentopname betreft. De onderzoeksresultaten worden minder representatief voor de actuele bodemkwaliteit naarmate meer activiteiten op de locatie plaatsvinden en de verstreken periode sinds de uitvoering van het onderzoek langer wordt.

Als grond van de locatie vrijkomt, moet er rekening mee worden gehouden dat deze niet zonder meer elders toepasbaar is. Op hergebruik van grond is het Besluit bodemkwaliteit van toepassing. De toepassing van grond elders moet worden gemeld via het 'meldpunt bodemkwaliteit'.

Het bodemonderzoek is, mits anders aangegeven, niet van toepassing op puin- of andere lagen waarin de fractie aan bodemvreemd materiaal groter is dan 50%. Deze lagen betreffen formeel geen bodem en hierop is de Wet bodembescherming niet van toepassing.

Toetsingskader

Om de mate waarin sprake is van bodemverontreiniging te kunnen beoordelen, worden de analyseresultaten van de grond- en grondwatermonsters getoetst aan het toetsingskader dat landelijk (generiek) is vastgesteld.

Generiek toetsingskader

Voor de beoordeling van de analyseresultaten van de grond- en grondwatermonsters wordt gebruik gemaakt van de achtergrondwaarden grond zoals opgenomen in de Regeling bodemkwaliteit, de streefwaarden grondwater en interventiewaarden grond en grondwater zoals opgenomen in de Circulaire bodemsanering. In onderstaande tabel worden deze referentiewaarden en de daarbij gehanteerde terminologie toegelicht.

Tabel: Toelichting op referentiewaarden

Referentiewaarde	Afkorting	Betekenis	Index	Terminologie bij overschrijding
Grond				
Achtergrondwaarde	A	Generieke waarde voor schone grond (AW2000-waarde)	0	Licht verhoogd / verontreinigd
Tussenwaarde	T	'Trigger' voor nader onderzoek	0,5	Matig verhoogd / verontreinigd
Interventiewaarde	I	Waarde voor sanering(sonderzoek)	1,0	Sterk verhoogd / verontreinigd
Grondwater				
Streefwaarde	S	Generieke waarde voor een schoon grondwater	0	Licht verhoogd / verontreinigd
Tussenwaarde	T	'Trigger' voor nader onderzoek	0,5	Matig verhoogd / verontreinigd
Interventiewaarde	I	Waarde voor sanering(sonderzoek)	1,0	Sterk verhoogd / verontreinigd

Voor toetsing aan de referentiewaarden worden de gemeten gehalten op basis van de percentages lutum (fractie <2 µm) en organische stof in een monster, omgerekend naar een gestandaardiseerd gehalte. Een gestandaardiseerd gehalte geldt voor een standaardbodem met 25% lutum en 10% organische stof. Vóór 1 november 2013 werden bij elke onderzoek juist de referentiewaarden die gelden voor een standaardbodem omgerekend op basis van de percentages aan lutum en organische stof per monster.

Gehalten c.q. concentraties aan verontreinigende stoffen boven de tussenwaarde geven in het algemeen aanleiding tot het instellen van een nader onderzoek.

Asbest

Voor asbest is een interventiewaarde vastgesteld van 100 mg/kg d.s. De restconcentratienorm (hergebruikswaarde) is gelijk gesteld aan de interventiewaarde.

Het gehalte aan asbest wordt bepaald aan de hand van onderstaande formule. Hierbij vindt voor gehalten in de grond van gaten of sleuven een correctie plaats naar de inhoud van het monsterpunt:

gewogen gehalte asbest = gehalte serpentijnasbest + (10 * gehalte amfiboolasbest)

Gebiedsspecifiek toetsingskader

Gemeenten hebben op basis van het Besluit bodemkwaliteit de mogelijkheid tot het vaststellen van gebiedsspecifiek beleid voor hun grondgebied. Op basis daarvan kan licht tot matig verontreinigde grond zonder verdere keuring worden hergebruikt binnen de betreffende gemeente(n). Sommige gemeenten hebben in het bodembeheerplan tevens vastgesteld dat de lokale maximale waarden gelden als verhoogde achtergrondwaarden in het kader van de beoordeling c.q. afperking van (gevallen van) bodemverontreiniging.

Op basis van het gebiedsspecifiek beleid kunnen lokale maximale waarden (LMW) zijn vastgesteld die hoger liggen dan de generieke achtergrondwaarden. Deze waarden gelden voor homogene deelgebieden die zijn ingedeeld naar ontstaansgeschiedenis en gebruik. De lokale maximale waarden kunnen, mits dit is vastgelegd in het gemeentelijk beleid, worden gebruikt in plaats van de generieke achtergrondwaarden bij de toetsing of sprake is van bodemverontreiniging in de zin van de Wet bodembescherming.

Tijdelijk handelingskader PFAS

Op 8 juli 2019 is in een brief van het Ministerie Infrastructuur en Waterstaat (kenmerk IENW/BSK-2019/131399) aangegeven dat te verzetten of toe te passen grond moet voldoen aan de eisen die het Ministerie stelt aan PFAS. Omdat in het Besluit bodemkwaliteit nog geen toepassingsnormen voor PFAS zijn vastgelegd, zijn voorlopige toepassingsnormen vastgesteld in het geactualiseerd tijdelijk handelingskader (kenmerk IENW/BSK-2021/335279, d.d. 13 december 2021). Vooruitlopend op de aanpassing van de regelgeving, dient dit kader op basis van de zorgplicht al te worden gebruikt.

Beoordelingskader saneringsnoodzaak

Gevalsdefinitie

Een geval van bodemverontreiniging wordt gedefinieerd als een verontreinigd grondgebied, waarbij de geconstateerde verontreinigingen een technische, organisatorische en ruimtelijke samenhang vertonen. Aan elk van deze drie criteria moet worden voldaan om te spreken van één geval van bodemverontreiniging.

Bodemverontreiniging ontstaan vanaf 1987

Als de bodemverontreiniging is ontstaan na 1 januari 1987 dan is conform de Wet bodembescherming sprake van een verontreiniging die valt onder de zorgplicht (art. 13 Wbb). De veroorzaker is verplicht de verontreiniging en de directe gevolgen daarvan te beperken en zoveel mogelijk ongedaan te maken. Er moet dus zo spoedig mogelijk een sanering te worden uitgevoerd, ongeacht de ernst, omvang en risico's van de verontreiniging.

Bodemverontreiniging ontstaan vóór 1987

De saneringsparagraaf uit de Wet bodembescherming, van toepassing op bodemverontreiniging die is ontstaan vóór 1 januari 1987, omschrijft de volgende uitgangspunten:

- Conform art. 28 Wbb moet degene die de bodem wil gaan saneren of werkzaamheden wil gaan verrichten waardoor de verontreiniging van de bodem wordt verminderd of verplaatst, hiervan melding doen bij het bevoegd gezag (art. 28 Wbb). Deze melding hoeft niet, als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de sanering of de geplande activiteit geen betrekking heeft op een geval van ernstige bodemverontreiniging en tevens vaststaat:
  - dat de betreffende hoeveelheid verontreinigde grond niet meer bedraagt dan 50 m^3 en/of de hoeveelheid verontreinigd grondwater niet meer bedraagt dan 1.000 m^3;
  - dat uit de aard van de handelingen volgt dat de grond slechts tijdelijk wordt verplaatst en na verplaatsing in zijn geheel wordt teruggebracht.
- Er is sprake van een ‘geval van ernstige bodemverontreiniging’ als in een bodemvolume van 25 m^3 in de grond en/of 100 m^3 in het grondwater het gemiddelde gehalte van een verontreinigde stof groter is dan de interventiewaarde voor grond respectievelijk grondwater. Voor een geval van ernstige bodemverontreiniging geldt een saneringsnoodzaak.
- In enkele specifieke situaties kan bij gehalten onder de interventiewaarden ook sprake zijn van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Dit geldt voor de zogenaamde gevoelige functies:
  - moestuin/volkstuin;
  - plaatsen waar vluchtige verbindingen aanwezig zijn in het grondwater in combinatie met hoge grondwaterstanden en/of in de onverzadigde bodem onder bebouwing;
  - plaatsen waar sprake is van gewasconsumptie en waar een verontreiniging met PCB in de contactzone aanwezig is.
- Of een geval van ernstige bodemverontreiniging met spoed moet worden gesaneerd is afhankelijk van de risico's. Hiertoe moet een risicobeoordeling worden uitgevoerd waarbij de humane, ecologische en verspreidingsrisico's worden vastgesteld. Als sprake is van onaanvaardbare risico's moet de sanering met spoed worden uitgevoerd. Eventueel kunnen ook tijdelijke beveiligingsmaatregelen worden getroffen om de risico's te beheersen.

Het bevoegd gezag Wbb stelt in een beschikking vast of sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging en, als dit het geval is, of de verontreiniging met spoed moet worden gesaneerd. Als sprake is van spoed, dan stelt het bevoegd gezag in de beschikking tevens de termijn vast waarbinnen met de sanering moet worden begonnen.

Asbest

Met betrekking tot asbest is het Milieuhygiënisch Saneringscriterium Bodem, protocol asbest van toepassing. Dit protocol asbest is opgenomen in de Circulaire bodemsanering. Voor asbest geldt dat, ongeacht de omvang, er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging indien de interventiewaarde van 100 mg/kg d.s. wordt overschreden.

Indien een asbestverontreiniging is ontstaan na 1993 (opname zorgplichtartikel in de Wet bodembescherming) dient een bodemverontreiniging in principe, ongeacht mate, omvang en risico's te worden gesaneerd.

Indien een verontreiniging is ontstaan voor 1993 ('historische verontreiniging') wordt de saneringsnoodzaak en -spoedeisendheid volgens het Milieuhygiënisch Saneringscriterium bepaald. Volgens de Circulaire bodemsanering geldt voor asbest dat, bij grond met een gewogen gehalte aan asbest hoger dan de interventiewaarde van 100 mg/kg d.s. er, onafhankelijk van de omvang van de verontreiniging, sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Indien sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (geen zorgplicht) worden vervolgens de volgende stappen van het protocol asbest uitgevoerd:

- uitvoeren standaard risicobeoordeling via onder andere bodemgebruiksvorm, aanwezigheid van asbest in 'leeflaag', gehalte aan (niet) hechtgebonden asbest en vegetatie;
- eventueel uitvoeren van een locatiespecifieke risicobeoordeling (bepaling respirabele vezels en/of bepaling asbestvezelconcentratie in binnen- en/of buitenlucht).

De Wet bodembescherming (Wbb) is niet van toepassing bij puin- of andere lagen waarin de fractie aan bodemvreemd materiaal groter is dan 50%. De Wbb is daarnaast per definitie niet van toepassing bij wegen: onder een weg wordt verstaan een weg, een pad of een erf, alsmede andere grond die bestemd is om door rij en ander verkeer gebruikt te worden. Het is sinds 1 januari 2000, op basis van het Besluit asbestwegen milieubeheer, verboden om een asbesthoudende weg voorhanden te hebben. Wanneer er meer dan 100 mg/kg d.s. asbest (gewogen) in een weg aanwezig is, is de eigenaar verplicht een melding te doen bij het Ministerie Infrastructuur en Milieu (I&M) en maatregelen te nemen die strekken tot het tegengaan van blootstelling van gebruikers van die weg aan asbest. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) ziet toe op de handhaving van het Besluit asbestwegen milieubeheer.

Het verbod geldt voor alle asbestwegen in Nederland. Uitgezonderd zijn:

- een weg, waarvan de eigenaar heeft aangetoond dat de concentratie asbest in die weg lager is dan 100 mg/kg d.s. (gewogen);
- een weg die voor 1 juli 1993 is aangebracht en waarvan het asbest is afgeschermd door een verharding die geen asbest bevat.

Een weg wordt beschouwd als een object. Op het verwijderen van objecten is het Asbest-verwijderingsbesluit 2005 van toepassing. In het Asbestverwijderingsbesluit 2005 wordt echter een asbestweg uitgezonderd van de asbest-inventarisatieplicht (artikel 4 lid 1c) en de verplichting een gecertificeerde asbestverwijderaar de werkzaamheden te laten uitvoeren. En geldt voor het verwijderen van de weg wel het sloopregime uit het Arbeidsomstandighedenbesluit.

NEN-normen	
Vooronderzoek	
NEN 5717	Bodem - Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek (Nederlandse norm 5717, december 2017)
NEN 5725	Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek (Nederlandse norm 5725: oktober 2017)
Bodemonderzoek	
NEN 5720	Bodem - Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch onderzoek (Nederlandse Norm 5720, december 2017)
NEN 5740	Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond (Nederlandse norm 5740, januari 2009 en 5740:2009/A1: februari 2016)
NEN 5707	Bodem - Inspectie en monsterneming van asbest in bodem en partijen grond (Nederlandse norm 5707: augustus 2015 en 5707/C2: december 2017)
NEN 5897	Inspectie en monsterneming van asbest in bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat (Nederlandse norm 5897: augustus 2015 en 5897/C2: december 2017)
NTA 5755	Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van nader onderzoek - Onderzoek naar de aard en omvang van bodemverontreiniging (Nederlandse Technische Afspraak 5755, juli 2010)

Kwaliteitsborging			
Algemeen			
Kwaliteitszorg algemeen	NEN-EN-ISO 9001: 2015	Kwaliteitsmanagementsystemen – Eisen (Nederlandse norm, oktober 2015)	
Veiligheidscertificaat aannemers	VCA**	VGM (Veiligheid, Gezondheid en Milieu) Checklist Aannemers (versie 2017/6.0, april 2018)	
Kwalibo algemeen	BRL SIKB	Kwalibo staat voor kwaliteitsborging in het bodembeheer en is verankerd in het Besluit bodemkwaliteit	
Milieukundig laboratoriumonderzoek			
Laboratorium	AS3000 AP04	SGS Environmental Analytics B.V. Eurofins Analytico B.V. Eurofins ACMAA Testing (asbest) SGS Environmental Analytics B.V.	RvA
Milieukundig veldwerk			
BRL SIKB/protocol*	BRL SIKB 1000	Monsterneming voor partijkeuringen	
	Protocol 1001	Monsterneming voor partijkeuringen grond en baggerspecie	
BRL SIKB/protocol	BRL SIKB 2000	Veldwerk milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek	
	Protocol 2001	Uitvoeren van handboringen en plaatsen van peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen	
	Protocol 2002	Het nemen van grondwatermonsters	
	Protocol 2003	Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek	
	Protocol 2018	Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem	
BRL SIKB/protocol	BRL SIKB 2100	Mechanisch boren	
	Protocol 2101	Mechanisch boren	
BRL SIKB/protocol	BRL SIKB 6000	Milieukundige begeleiding van (water-) bodemsaneringen en nazorg	
	Protocol 6001	Milieukundige begeleiding landbodemsanering met conventionele methoden	
	Protocol 6002	Milieukundige begeleiding van landbodemsanering met in-situ methoden	

Kwaliteitsborging advies en rapportage			
Norm	**Functie**	**Naam**	**Datum**
ISO 9001: 2015	Auteur	J.C.A.R. Kamphof	22 juli 2022
ISO 9001: 2015	Kwaliteitscontrole	K.J. Haan	22 juli 2022

Toelichting verklaring van onafhankelijkheid
Ortageo en al haar medewerkers hebben geen financiële en / of juridische belangen met betrekking tot de opdrachtgever en/of het eigendom van de onderzoekslocatie voor het bodemonderzoek.

Disclaimer
Hoewel het bodemonderzoek op zorgvuldige wijze en conform de vigerende normen en protocollen is voorbereid en uitgevoerd, kan niet worden uitgesloten dat in werkelijkheid de situatie afwijkt ten opzichte van de in dit rapport gepresenteerde gegevens. Immers, elk bodemonderzoek is gebaseerd op het nemen van een aantal steekmonsters, welke representatief worden geacht voor het onderzochte gebied, maar waarbij (lokale) afwijkingen niet volledig kunnen worden uitgesloten.

Bijlage 4 Watertoets aanvraagformulier

Aanvraagformulier

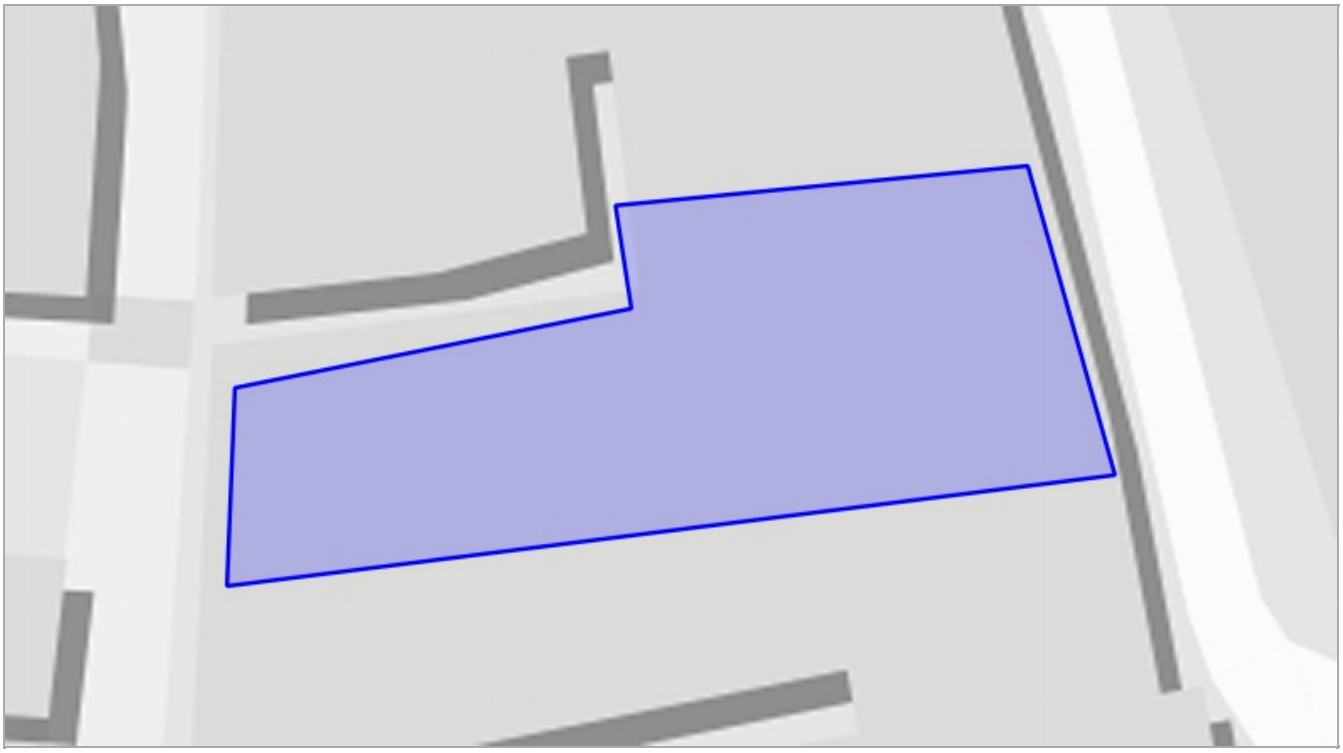
Aanvraag ingediend op 02-08-2022

Korte procedure in Waterschap Hunze en Aa's

ALGEMENE INFORMATIE

- e-mail: [redacted]@bugelhajema.nl
- aanvraagnummer: 00006168
- naam aanvraag: Korte procedure
- bevoegd gezag: Waterschap Hunze en Aa's

OP BASIS VAN ONDERSTAANDE LOCATIE

Aanvraagformulier

VRAGEN EN ANTWOORDEN UIT DE AANVRAAG

1. Naam van het plan:
   - Bestemmingsplan Blijhamsterstraat 5-5a te Winschoten

2. Omschrijving plan:
   - Herontwikkeling met de realisatie van 9 woningen (6 woningen aan de zijde van de Blijhamsterstraat en 3 woningen aan de zijde van de Torenstraat) en bijbehorende bergingen van 5 m2. Woningen zijn minimaal 70 m2 groot (gebruiksoppervlakte) en hebben een buitenruimte. De bergingen worden gebouwd aan de achterzijde van het hoofdgebouw. De huidige bebouwing (monumenten) zullen worden gesloopt.

3. Watertoets wordt ingediend:
   - als bedrijf (in opdracht gemeente of belanghebbende)

4. Naam bedrijf:
   - BugelHajema Adviseurs bv

5. Naam contactpersoon:
   - [redacted]

6. Telefoonnr.:
   - [redacted]

7. Emailadres:
   - [redacted]@bugelhajema.nl

8. Plan ligt in de gemeente:
   - Oldambt

9. Contactpersoon gemeente:
   - [redacted]

10. Telefoonnr.:
    - 5[redacted]

11. Emailadres:
    - [redacted]@gemeente-oldambt.nl

Aanvraagformulier

OP BASIS VAN DE GEGEVEN ANTWOORDEN IN DE CHECK IS ONDERSTAANDE NODIG:

1. korte procedure

DETAILS

1. korte procedure

Voor uw plan geldt de korte procedure (standaard waterparagraaf)

Wat moet ik doen?

Via de digitale watertoets is het Waterschap op de hoogte gesteld van dit plan. De aanmelding heeft ertoe geleid dat de korte procedure wordt doorlopen. Dit houdt in dat via de digitale watertoets deze standaard waterparagraaf wordt verstrekt, met voor uw plan relevante adviezen.

Waar moet ik op letten?

Het standaard wateradvies betreft onderwerpen die van toepassing zijn op het ruimtelijk plan, maar geen directe extra gevolgen hebben voor het plangebied en directe omgeving. De standaard teksten kunt u gebruiken voor de ruimtelijke onderbouwing (toelichting).

De korte procedure houdt in, dat het waterschap in principe geen reactie zal geven op het plan in de verder planprocedure (formele reactie op het ontwerp plan). In uitzonderlijke gevallen kan blijken na controle, dat er toch een water belang ligt. Een aanvullende reactie kan dan nog volgen op het plan.

Achtergrondinformatie

Bijlage 5 Stikstofberekening

Berekening stikstofdepositie

Blijhamsterstraat 5-5a Winschoten

DEFINITIEF

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Berekening stikstofdepositie
Blijhamsterstraat 5-5a Winschoten

D E F I N I T I E F

Inhoud

Rapport en bijlagen

22 maart 2023
Projectnummer P001396

Ruimte voor de leefomgeving

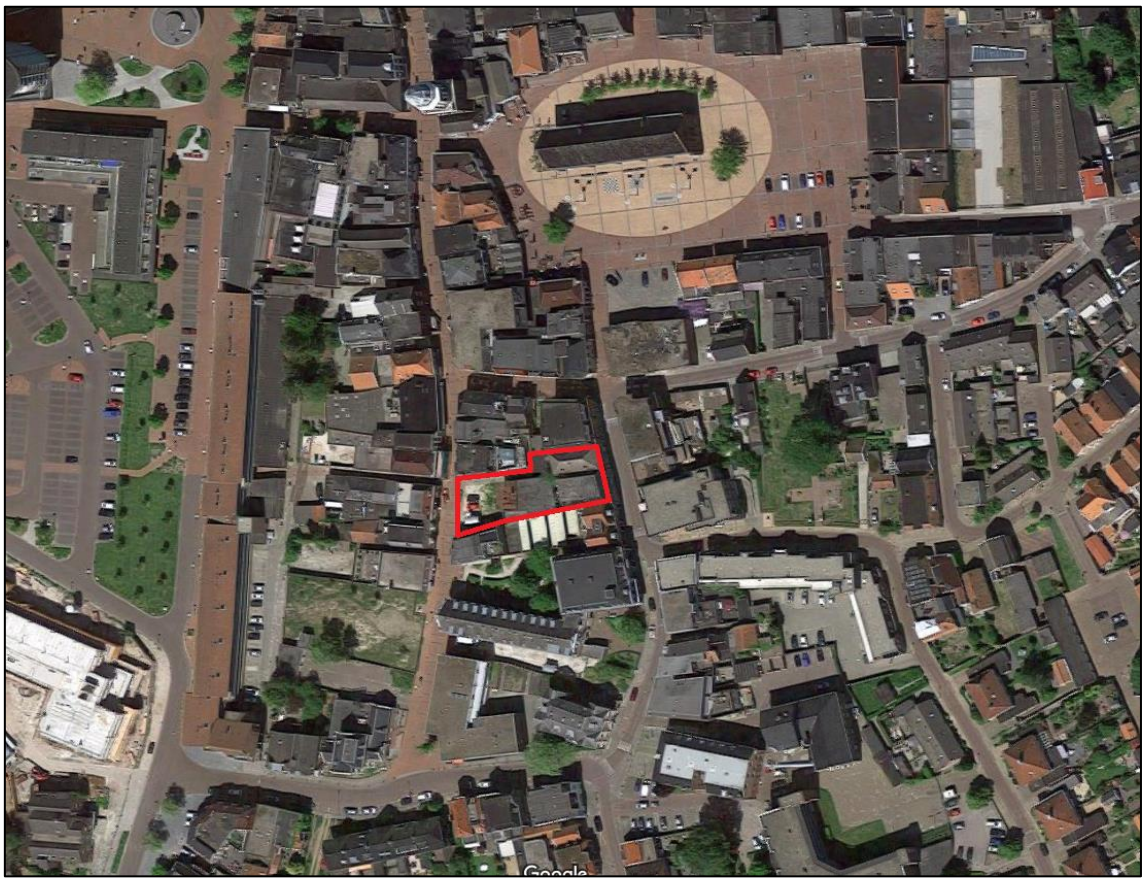
BügelHajema, adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**		**3**
2	**Wettelijk kader**		**4**
3	**Ligging plangebied**		**6**
4	**Invoergegevens AERIUS**		**7**
	4.1	Emissie mobiele werktuigen op de locatie (bron 1)	7
	4.2	Werkverkeer (bron 2)	8
	4.3	Verkeersgeneratie appartementen (bron 3)	9
	4.4	Totale emissie	9
5	**Model**		**10**
6	**Rekenresultaten en conclusie**		**11**

1 Inleiding

In het kader van het bestemmingsplan 'Blijhamsterstraat 5-5a Winschoten' is de depositie van stikstof ten gevolge van de bouw en het gebruik van maximaal 9 woningen aan de Blijhamsterstraat in Winschoten berekend.
Het plan maakt de bouw van 9 appartementen mogelijk op een locatie in het weinig stedelijk woonmilieu. De omvang van het plan is op de onderstaande afbeelding weergegeven. De depositie van stikstof in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden ten gevolge van de emissie van NO_x en NH_3 van deze ontwikkeling, alsmede van het verkeer van en naar de locatie is berekend met het programmapakket AERIUS (22 maart 2023). Dit rapport vormt een toelichting op de bijgevoegde berekening.

Afbeelding 1 – Omvang plangebied (bron: pdokviewerpdok.nl, d.d. 22-03-2023)

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op het wettelijk kader van de Wet natuurbescherming bij vergunningaanvragen of bestemmingsplanprocedures. Vervolgens komt in hoofdstuk 3 de ligging van het plangebied ten opzichte van de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden aan bod. Hoofdstuk 4 is gewijd aan de invoergegevens van het programmapakket AERIUS en hoofdstuk 5 geeft het model weer. In het laatste hoofdstuk worden de rekenresultaten en conclusies besproken.

2 Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bossen en specifieke dier- en plantsoorten. De bescherming van de Natura 2000-gebieden is verankerd in het onderdeel gebiedsbescherming. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

In Nederland zijn 162 Natura 2000-gebieden gelegen. In 130 van deze gebieden komen stikstofgevoelige habitats of leefgebieden van soorten voor. Dit betekent dat een verdere toename van stikstofdepositie tot een negatief effect kan leiden. Derhalve dient bij een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling onderzocht te worden of er stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden plaatsvindt. Dit geldt voor een activiteit waar een omgevingsvergunning voor noodzakelijk is, maar ook voor een bestemmingsplan dat nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt. Voor een bestemmingsplan is het namelijk noodzakelijk om de uitvoerbaarheid van het plan op voorhand aan te tonen. Hiernaast geldt op grond van artikel 2.7 Wnb in samenhang met artikel 2.8 Wnb een onderzoeksplicht voor bestemmingsplannen. Een te hoge stikstofdepositie kan tot een negatief effect leiden, waardoor de kans bestaat dat het bestemmingsplan onder dezelfde omstandigheden niet kan worden vastgesteld.

Kwetsbaarheid van stikstof gevoelige natuurgebieden

Niet alle Natura 2000-gebieden met voor stikstof gevoelige habitats of leefgebieden voor soorten zijn even kwetsbaar voor een toename van de stikstofdepositie. Wanneer het gebieden betreft waar zich habitats of leefgebieden van soorten bevinden waarvan de kritische depositiewaarde lager is dan de achtergrondwaarde voor stikstof, dan is sprake van een overgevoelig gebied. In die gebieden moet de toename van zelfs een minimale stikstofdepositie al als significant negatief worden beschouwd. In die gebieden kan een toename van de stikstofdepositie met meer dan 0,00 mol N/ha/jaar dan ook niet worden toegestaan. In gebieden waar de kritische depositiewaarde hoger is dan de achtergrondwaarde, is weliswaar sprake van een negatief effect bij een toename van de stikstofdepositie, maar deze wordt pas significant negatief wanneer de toename zo groot is dat de kritische depositiewaarde wordt overschreden. In dergelijke gebieden is dus meer ruimte voor een toename van de stikstofdepositie.

Saldering

Om een ruimtelijke ontwikkeling of bestemmingsplan waarbij sprake is van meer stikstofdepositie op een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied mogelijk te maken, kan gebruik worden gemaakt van intern of extern salderen. Door middel van salderen zorgt de initiatiefnemer ervoor dat de netto stikstofemissie niet toeneemt. Dit kan door middel van het staken van stikstof emitterende activiteiten binnen het projectgebied of plangebied zelf (intern salderen) of het staken van stikstof emitterende activiteiten op een locatie buiten het plangebied van de ruimtelijke ontwikkeling of het bestemmingsplan (extern salderen).

Bij de toepassing van intern of extern salderen gelden belangrijke voorwaarden, namelijk:

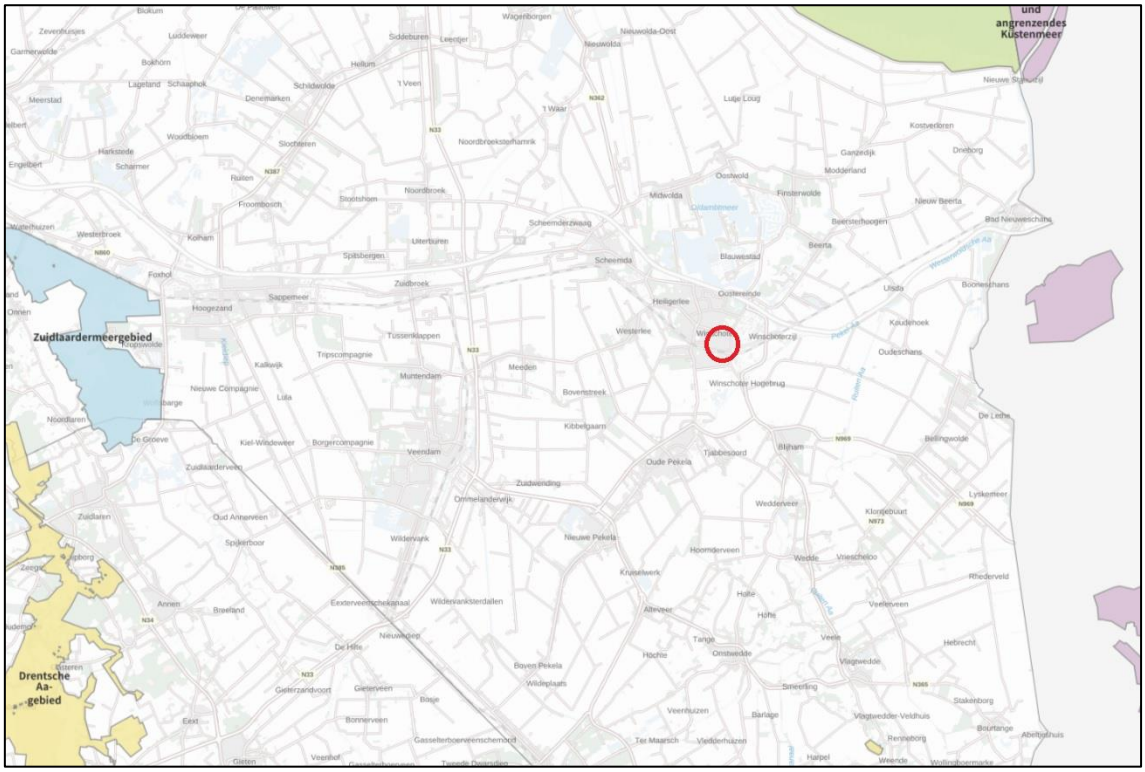
- om intern te mogen salderen, moet er sprake zijn van één project of één plan waarbij sprake is van één locatie waarbinnen de te salderen activiteiten zich bevinden;
- extern salderen wordt aangemerkt als een mitigerende of verzachtende maatregel in de zin van artikel 6, lid 3 van de Habitatrichtlijn en mag dus alleen plaatsvinden in het kader van een passende beoordeling.

Stikstofregistratiesysteem

Naast saldering bestaat er de mogelijkheid voor woningbouwprojecten waarbij sprake is van meer stikstofdepositie op een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied mogelijk te maken via het stikstofregistratiesysteem. In dit stikstofregistratiesysteem wordt alle stikstofruimte van stikstofreducerende maatregelen opgeslagen. De door deze maatregelen beschikbaar gekomen ruimte kan voor maximaal 70% worden besteed aan economische ontwikkelingen.

3 Ligging plangebied

Zoals in de inleiding is aangegeven, is het plangebied gelegen aan de Blijhamsterstraat te Winschoten. Op de onderstaande afbeelding is de ligging van het plangebied ten opzichte van de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden weergegeven.

Afbeelding 2 – Ligging plangebied ten opzichte van de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden

De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn:

- Waddenzee, gelegen op een afstand van circa 12,4 km;
- Lieftinghsbroek, gelegen op een afstand van circa 15,9 km;
- Zuidlaardermeergebied, gelegen op een afstand van circa 21,3 km.

Hierbij dient wel te worden vermeld dat voor het Natura 2000-gebied Waddenzee de kritische depositiewaarde nog niet overschreden is en het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied niet stikstofgevoelig is.

4 Invoergegevens AERIUS

Met behulp van AERIUS kan de depositie als gevolg van de emissies van NO_x en NH_3 op Natura 2000-gebied worden berekend. Om de berekening te kunnen maken, moeten stikstofbronnen worden ingevoerd die bij het project of plan zullen worden gebruikt. In AERIUS zijn voor diverse bronnen standaard emissiekengetallen opgenomen op basis waarvan de emissies van NO_x en NH_3 kunnen worden bepaald. Het gaat dan om bronnen die worden gebruikt tijdens de sloop-, aanleg- en/of bouwfase en bronnen die later tijdens het gebruik van het project of plan worden ingezet.
Het gaat om bijvoorbeeld (mobiele) werktuigen, maar ook om het verkeer op, van en naar het terrein. Hoe bronnen moeten worden bepaald, is uitgewerkt in het handboek "Werken met AERIUS Calculator". Conform dit handboek dient bijvoorbeeld de verkeersgeneratie te worden beschouwd. Niet alleen het handboek speelt daarbij een rol. Ook gerechtelijke uitspraken zijn van belang. Zo blijkt uit jurisprudentie dat de gevolgen voor het milieu van het af- en aanrijdend verkeer niet meer aan de ruimtelijke ontwikkeling worden toegerekend wanneer dit verkeer kan worden geacht te zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld. Dit is het geval wanneer het aan- en afrijdende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag nog niet, dan wel niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt. De berekening heeft dienovereenkomstig plaatsgevonden.
Door de opdrachtgever is aangegeven dat de gebouwen gasloos worden uitgevoerd. Dit betekent dat geen rekening behoeft te worden gehouden met een emissie van NO_x ten behoeve van de verwarming. Dit zal geborgd moeten worden in de ruimtelijke procedure.

Ten behoeve van de werkzaamheden en de verkeersgeneratie van de appartementen zijn de volgende invoergegevens in AERIUS gebruikt (afbeelding 3).

4.1 Emissie mobiele werktuigen op de locatie (bron 1)

In de navolgende tabel zijn de invoergegevens van de mobiele werktuigen op de bouwlocatie weergegeven. Voor de berekening is uitgegaan van gemiddelden, gebaseerd op het bronbestand van BügelHajema Adviseurs[1]. Met betrekking tot het verbruik van het aantal liters brandstof en het percentage AdBlue is aangesloten bij het onderzoek van TNO (AUB (AdBlue verbruik, Uren, en Brandstofverbruik): een robuuste schatting van NO_x en NH_3 uitstoot van mobiele werktuigen, TNO 2021 R12305). Op basis van dit onderzoek is voor stage IV mobiele werktuigen uitgegaan van 6% AdBlue ten opzichte van het aantal liters verbruikte brandstof. In het onderdeel terreininrichting zijn tevens de werkzaamheden van de bergingen opgenomen.

[1] Voor de invoergegevens van mobiele werktuigen op de locatie is gebruik gemaakt van aannames afkomstig uit een door BügelHajema Adviseurs bijgehouden bronbestand. Dit bronbestand bevat gemiddelde cijfers over de inzet van mobiele werktuigen op de locatie en zijn verkregen door jarenlange ervaring met stikstofberekeningen.

Tabel 1. Emissie mobiele werktuigen bouwlocatie

Functie	Aantal	Werktuig	kW	Stage	Eenheid	Draai-uren	Verbruik liters /uur	Totaal Verbruik liters	Emissie NOx
Bouw appartementen	9	graafmachine	200	Stage IV	8 u/won.	72 uur	19,81	1.427	7,9 kg
	9	kraan	200	Stage IV	8 u/won.	72 uur	19,81	1.427	7,9 kg
	9	heistelling	200	Stage IV	4 u/won.	36 uur	19,81	714	4 kg
	9	betonstorter	200	Stage IV	4 u/won.	36 uur	19,81	714	4 kg
	9	verreiker	60	Stage IV	4 u/won.	36 uur	6,32	228	1,3 kg
Terrein-inrichting	240 m^2	graafmachine	100	Stage IV	5 u/won.	24 uur	10,18	245	1,3 kg
	240 m^2	kraan	100	Stage IV	5 u/won.	24 uur	10,18	245	1,3 kg
Totale emissie in kg NOx /jaar									27,6 kg

De totale emissie van mobiele werktuigen bedraagt 27,6 kg NO_x/jr.

4.2 Werkverkeer (bron 2)

Wat betreft het werkverkeer is rekening gehouden met de volgende ritten per jaar. Voor de berekening is uitgegaan van gemiddelden, gebaseerd op het bronbestand.

Tabel 2. Ritproductie werkverkeer

Functie	Aantal	Verkeer	Eenheid	Aantal ritten per jaar
Appartementen	9	Licht verkeer	100/app.	900
	9	Middelzwaar verkeer	20/app.	180
	9	Zwaar verkeer	4/app.	36
Terreininrichting	240 m^2	Licht verkeer	40/100 m^2	96
	240 m^2	Middelzwaar verkeer	0/100 m^2	0
	240 m^2	Zwaar verkeer	40/100 m^2	96
		Licht verkeer		**996**
Totaal		**Middelzwaar verkeer**		**180**
		Zwaar verkeer		**132**

Bij de indeling van verkeer in licht, middelzwaar en zwaar (vracht)verkeer is uitgegaan van de voertuigcategorieën van InfoMil (tabel 3).

Tabel 3. Bepaling voertuigcategorieën (InfoMil)

Categorie	Alledaagse omschrijving
Lichte motorvoertuigen	- alle personenauto's - de meeste bestelauto's - vrachtwagens met 4 wielen
Middelzware motorvoertuigen	- alle autobussen - vrachtwagens met 2 assen en 4 achterwielen
Zware motorvoertuigen	- vrachtwagens met 3 of meer assen - vrachtwagens met aanhanger - trekkers met oplegger

De totale emissie van het werkverkeer bedraagt minder dan één kg NO_x/jr.

4.3 Verkeersgeneratie appartementen (bron 3)

In het model is het verkeer van en naar de gebouwen opgenomen, waarbij gebruik is gemaakt van CROW-publicatie 381, december 2018. Daarbij is gebruikgemaakt van de kencijfers voor appartementen in het dure segment in het centrum (7,6 ritten per appartement). Dit houdt in dat rekening moet worden gehouden met naar boven afgerond 69 ritten per etmaal.

De totale emissie van de verkeersgeneratie van de appartementen in de gebruiksfase bedraagt in dat geval ongeveer 4,5 kg NO_x/jr.

4.4 Totale emissie

De totale emissie van het plan in de aanleg- en gebruiksfase bedraagt 33,3 kg NO_x/jr. en 1,5 kg NH_3/jr.

5 Model

De emissie en depositie van het plan zijn bepaald met behulp van het AERIUS pakket (22 maart 2023). In de berekening is uitgegaan van het rekenjaar 2023. Indien het plan later zal worden uitgevoerd, kan deze berekening als worstcase worden beschouwd. In latere rekenjaren zal de emissiefactor van onder andere verkeersbewegingen namelijk afnemen. Navolgend is van het model een afbeelding opgenomen.

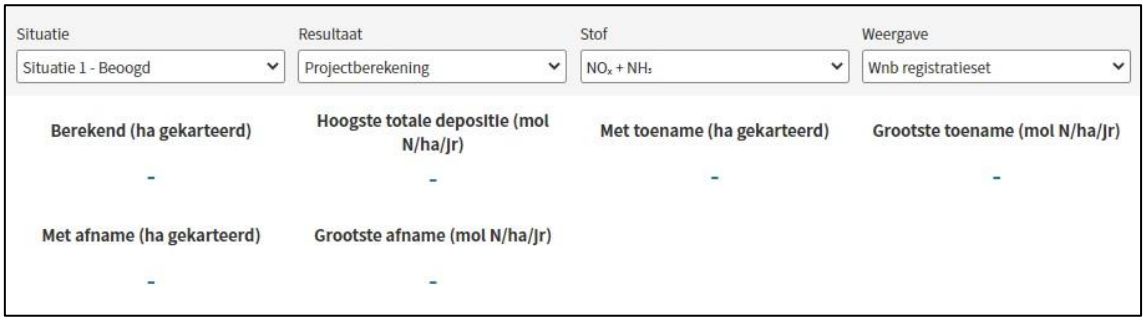

Afbeelding 3 - AERIUS-model

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:
AERIUS versie 2022_20230315_cd85399aac
Database versie 2022_cd85399aac

6 Rekenresultaten en conclusie

De berekening met AERIUS genereert een rekenresultaat en een pdf-bestand waarin wordt geconstateerd dat er geen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden zijn met een overschrijding van een planbijdrage van meer dan 0,00 mol N/ha/jaar. Dit pdf-bestand is als bijlage toegevoegd.

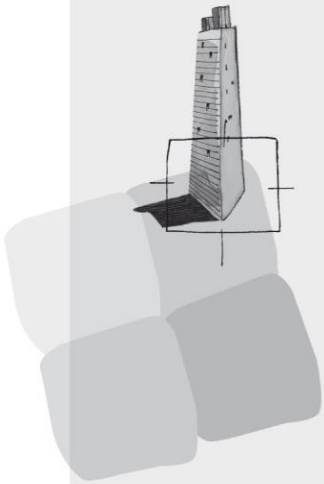

Afbeelding 4 - Rekenresultaat

Er treedt door de stikstofdepositie geen negatief effect op in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde Natura 2000-gebieden. Het aspect stikstof staat nadere besluitvorming niet in de weg.

Colofon

Rapport
BügelHajema Adviseurs

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
9401GN Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E info@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Bijlage 1

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	Gemeente Oldambt
Inrichtingslocatie	Blijhamsterstraat 5-5a, 9671 AS Winschoten

Activiteit

Omschrijving	Blijhamsterstraat 5-5a Winschoten
Toelichting	Het voornemen betreft het gebruik en de realisatie van 9 appartementen met bergingen.

Berekening

AERIUS kenmerk	RcNwd1HSdTbx
Datum berekening	22 maart 2023, 11:04
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Situatie 1 - Beoogd	2023	1,5 kg/j	33,0 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Situatie 1 - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename van depositie	-		
Grootste afname van depositie	-		

Situatie 1 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele werktuigen	1,2 kg/j	27,6 kg/j
Verkeersnetwerk	0,3 kg/j	5,4 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn

Niet bepaald

Grootste afname van depositie

Grootste toename van depositie

Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 1" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Situatie 1, Rekenjaar 2023

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen	NO_x	27,6 kg/j
Locatie	X:265553,64 Y:574024,96	NH_3	1,2 kg/j
Oppervlakte	0,07 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Graafmachine 200 kW - appartementen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1427 l/j	72 u/j	86 l/j	NO_x	7,9 kg/j
					NH_3	0,3 kg/j
Kraan 200 kW - appartementen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1427 l/j	72 u/j	86 l/j	NO_x	7,9 kg/j
					NH_3	0,3 kg/j
Heistelling 200 kW - appartementen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	714 l/j	36 u/j	43 l/j	NO_x	4,0 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Betonstorter 200 kW - appartementen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	714 l/j	36 u/j	43 l/j	NO_x	4,0 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Verreiker 60 kW - appartementen	Stage-IV, 2014-2018, 56-75 kW, diesel, SCR: ja	228 l/j	36 u/j	14 l/j	NO_x	1,3 kg/j
					NH_3	54,7 g/j
Graafmachine 100 kW - terreininrichting en bergingen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	245 l/j	24 u/j	15 l/j	NO_x	1,3 kg/j
					NH_3	58,8 g/j
Kraan 100 kW - terreininrichting en bergingen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	245 l/j	24 u/j	15 l/j	NO_x	1,3 kg/j
					NH_3	58,8 g/j

2 Wegverkeer | Weg

Naam	Werkverkeer		Links	Rechts	NO_x	0,9 kg/j
Locatie	X:265536,96 Y:574025,99	Type scherm	-	-	NO_2	0,2 kg/j
Lengte	824,56 m	Hoogte	-	-	NH_3	30,4 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Van B naar A					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	996 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	180 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	132 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Verkeersgeneratie				NO_x	4,5 kg/j
Locatie	X:265578,31 Y:574032,47	Type scherm	-	-	NO_2	1,0 kg/j
Lengte	745,86 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,3 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Van B naar A					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	69 p/etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230315_cd85399aac
Database versie	2022_cd85399aac

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

bestemmingsplan
Blijhamsterstraat 5-5a
Winschoten

vastgesteld

gemeente Oldambt

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

bestemmingsplan Bijlagen regels

Blijhamsterstraat 5-5a Winschoten

vastgesteld 30-05-2023

Inhoudsopgave

Bijlagen regels **5**

Bijlage 1 Lijst met aan-huis-verbonden beroepen en kleinschalige bedrijfsactiviteiten **6**

Bijlagen regels

Bijlage 1 Lijst met aan-huis-verbonden beroepen en kleinschalige bedrijfsactiviteiten

A: Lijst met aan-huis-verbonden beroep bij Wonen

Advocaat
Acupuncturist
Belastingadviseur
Fysiotherapeut
Gerechtsdeurwaarder
Huisarts
Hypotheekadviseur
Juridisch adviseur
Kunstenaar
Logopedist
Notaris
Oefentherapeut
Organisatieadviseur
Psycholoog
Tandarts
Verloskundige
Dierenarts
Zakelijke dienstverlening
Fotograaf
Bloemschikker
Fietsenreparateur
Beeldhouwer
Hoedenmaker
Pottenbakker
Instrumentenmaker
Kaarsenmaker
Klompenmaker
Lijstenmaker
Loodgieter
Ambachtelijke meubelmaker
Klussenbedrijf

B: Lijst met kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten bij wonen

(maat)kledingmakerij en kledingverstelbedrijf
Woningstoffeerderij
Schoonmaakbedrijf
Schoorsteenveegbedrijf
Glazenwasserij
Schoen- /lederwarenreparatiebedrijf
Uurwerkreparatiebedrijf
Goud- en zilverwerkreparatiebedrijf
Reparatie van kleine (elektrische) gebruiksgoederen
Reparatie van muziekinstrumenten
(in ieder geval zijn autoreparatiebedrijven uitgezonderd)
Reclame ontwerpbureau
Grafisch ontwerpbureau
Architect
Assurantie-/ verzekeringsbemiddeling

Exploitatie en handel in onroerende zaken
Kappersbedrijf
Hondentrimsalon
Schoonheidssalon
Pedicure
Autorijschool
Onderwijs niet in te delen naar specificatie, mits zonder werkplaats of laboratorium

C: Lijst met toelaatbare vormen van bedrijvigheid bij de bestemmingen 'Gemengd' en 'Wonen - 3'

Voorzieningen ten behoeve van sociaal-culturele activiteiten, kunst en kunstnijverheid, zoals:
Galerie/expositieruimte
ruimte voor toegepaste kunst,
beeldende kunst
kamerconcerten
atelier
museum
beeldentuinen en bezoekerstuinen

Voorzieningen ten behoeve van dag- en verblijfsrecreatie, zoals:
theetuin/theeschenkerij
groepsaccommodatie

Voorzieningen ten behoeve van recreatieve dienstverlening, zoals:
verhuur van sport- en recreatieartikelen als fietsenverhuur, botenverhuur, huifkarverhuur, verhuur van solexen
ballonvaartbedrijf

Opslagfunctie (inpandig) ten behoeve van bedrijvigheid die elders wordt uitgeoefend, zoals:
loodgieter
elektricien
schoonmaakbedrijf
schoorsteenveegbedrijf
hovenier
groothandelsbedrijf

Kleinschalige verkoop, zoals:
van hoofdzakelijk ambachtelijke
agrarische en/of aan de agrarische sector gelieerde producten
verkoop van kleinschalige toeristische artikelen, zoals vogelgidsen, verrekijkers, souvenirs, streekeigen producten e.d. tot maximaal 60 m^2

Stalling (inpanding), zoals:
oud papier
lompen

caravans, boten, verkoopwagens, vrachtauto's e.d.

Handelsonderneming, zoals:
Webwinkel (zonder fysieke verkoopruimte en/of verkoophandelingen).

Raadsvoorstel

Onderwerp	Wijziging GR Publiek Vervoer, jaarstukken 2022 en Meerjarenbegroting 2024-2027 GR Publiek Vervoer
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 juni 2023
Datum raadsvergadering	12 juli 2023
Zaaknummer	46673-2023:522214
Steller	Geert Heiminge
Portefeuillehouder(s)	Ger Klein
Medeverantwoordelijke(n)	Esther Visser

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	
Voorgesteld raadsbesluit	**De raad besluit:** 1. Kennis te nemen van de ontwerp-meerjarenbegroting 2024-2027 van de Gemeenschappelijke Regeling bedrijfsvoeringsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe (GR Publiek Vervoer) en geen zienswijze in te dienen. 2. Kennis te nemen van de Jaarstukken en Kaderbrief 2024 van de GR Publiek Vervoer. 3. Kennis te nemen van het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe en geen zienswijze in te dienen.
Samenvatting	Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Publiekvervoer biedt de jaarstukken 2022 ter kennisneming aan. Daarnaast worden de meerjarenbegroting 2024-2027 en de ontwerp-wijziging Gr Publiek Vervoer om een zienswijze voorgelegd. De stukken geven geen aanleiding tot op- of aanmerkingen. Voorgesteld wordt dan ook de jaarstukken 2022 voor kennisgeving aan te nemen en te besluiten geen zienswijze in te dienen op de meerjarenbegroting 2024-2027 en de ontwerp-wijziging GR Publiek vervoer.
Bijlage(n)	1. Bestuursbesluit Jaarstukken 2022 PV. 2. Controleverklaring wg Jaarstukken 2022 PV. 3. Jaarstukken 2022 PV. 4. Accountantsverslag wg Jaarstukken 2022 PV.

	5. Bestuursbesluit ontwerpbegroting 2024-2027 PV. 6. Ontwerpbegroting 2024-2027 PV. 7. Bestuursbesluit wijziging GR PV. 8. Geldende GR Publiek Vervoer. 9. Brief BZK inzake wijziging WGR 10. Ontwerp wijzigingstabel GR PV. 11. Ontwerpbesluit wijziging GR PV. 12. Ontwerpregeling wijziging GR PV.
AVG	ja

TOELICHTING

Inleiding

Ontwerp-meerjarenbegroting 2024-2027
Wij nemen deel aan de Gemeenschappelijke Regeling bedrijfsvoeringsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe (GR Publiek Vervoer).
GR Publiek Vervoer heeft de plicht jaarlijks vóór 15 april een begroting aan te leveren aan de deelnemende partijen. GR Publiek Vervoer heeft aan deze verplichting voldaan door een ontwerp meerjarenbegroting 2024-2027 op te stellen (bijlage 1). Wij hebben in onze vergadering van 25 april 2023 instemmend kennisgenomen van deze begroting. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regeling kunt u een zienswijze opstellen over de begroting.
Jaarstukken 2022
In de jaarstukken (bijlage 2) staat dat de GR Publiek Vervoer in 2022 binnen de begroting is gebleven.
Wijziging gemeenschappelijke regeling
De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is per 1 juli 2022 gewijzigd. De minister van BZK stuurde een brief aan de gemeenten met meer informatie hierover (bijlage 9). Er zijn twee redenen voor deze wijziging:
Democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen:
Dat betekent dat dat de GR Publiek Vervoer meer transparant is in haar keuzes.
Controlerende rol van de gemeenteraad in relatie tot de gemeenschappelijke regelingen versterken: Dat betekent dat de gemeenteraad meer grip krijgt op de besturing van de GR Publiek Vervoer.
De minister geeft in zijn brief aan dat een aantal van de wijzigingen op 1 juli 2022 direct in werking trad. Een ander deel van de wijzigingen moeten binnen 2 jaar geïmplementeerd worden in alle gemeenschappelijke regelingen. De GR Publiek Vervoer doet een voorstel tot wijziging van de tekst van de gemeenschappelijke regeling Publiek Vervoer (in bijlage 10 de tabel met wijzigingen, bijlage 11 schrijft dit verder uit). Hiermee zorgt zij ervoor dat de gemeenschappelijke regeling Publiek Vervoer is opgesteld volgens de wet.

Motivatie

De gemeente Oldambt werkt voor het publiek vervoer samen met alle gemeenten in Groningen en Drenthe en het OV-bureau. Samen maken we deel uit van de Gemeenschappelijke Regeling bedrijfsvoeringsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe (GR Publiek Vervoer). Met publiek vervoer bedoelen we het Wmo- en leerlingenvervoer. De GR heeft een ontwerp-meerjarenbegroting gemaakt voor de jaren 2024-2027. Hierin staat welke acties GR Publiek Vervoer wil uitvoeren en hoe dit moet worden betaald.
De GR Publiek Vervoer houdt zich aan de wet gemeenschappelijke regelingen. Deze wet is in 2022 veranderd. De GR Publiek Vervoer wil zich graag aan deze wet houden. Daarom heeft ze een voorstel gemaakt (zie bijlage 7). In dat voorstel staat wat verandert in de gemeenschappelijke regeling. Hiermee houden ze zich aan de wet. De veranderingen zorgen ervoor dat de gemeenteraad meer invloed heeft op de manier waarop de GR Publiek Vervoer werkt.
Op grond van artikel 35, derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, stelt het bestuur van de GR u in staat om uw zienswijze te geven over de ontwerp-meerjarenbegroting 2024-2027.

De jaarstukken 2022 Publiek Vervoer zijn ter kennisneming.
Op grond van artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, stelt het bestuur van de GR u in staat om uw zienswijze te geven over het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe.
De wet onderscheidt expliciet in de zienswijzeprocedure en een daaropvolgende toestemmingsprocedure. Deze twee kunnen niet gelijktijdig worden doorlopen.

Dit betekent dat de gewijzigde tekst nu eerst aan alle gemeenteraden van de deelnemende gemeenten wordt voorgelegd. Iedere gemeenteraad heeft het recht een zienswijze in te dienen. Deze zienswijzen worden dan verwerkt en daarna wordt de aangepaste tekst opnieuw voorgelegd aan de gemeenteraden voor het geven van toestemming.
Ontwerp-meerjarenbegroting 2024-2027
GR Publiek Vervoer indexeert jaarlijks onze bijdrage. Onze bijdrage bedraagt voor 2024 € 50.178. In 2027 zal dit naar verwachting € 56.080 zijn (zie pagina 11 van de begroting, bijlage 1). De toegepaste indexering is in onze optiek redelijk en leidt niet tot opmerkingen. Deze indexatie staat overigens los van de stijging van de kosten van het Wmo- en leerlingenvervoer, dit wordt jaarlijks middels de zogenoemde NEA-indexatie aangepast. Deze NEA-indexatie is gebaseerd op kostenstijgingen in de taxibranche.
Zoals u in de toelichting op de jaarstukken 2022 Publiek Vervoer (bijlage 3) kunt lezen, was er nog een staartje van de Covid-19 pandemie. Daarnaast was er veel aandacht voor de toenemende inflatie, hoge brandstofprijzen en krapte op de arbeidsmarkt.
Wijziging gemeenschappelijke regeling
De wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen is onder te verdelen in 3 categorieën:
1. De versterking van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming.
2. De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden.
3. Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

Hiermee wordt de kaderstellende en controlerende rol van de volksvertegenwoordiging beter ingevuld.
De door GR Publiek Vervoer voorgestelde wijzigingen (bijlage 7) maken dat de gemeenschappelijke regeling publiek vervoer voldoet aan de gewijzigde wet.

Betrokkenheid (externe) partners

De - lichte - uitvoeringsorganisatie Gemeenschappelijke Regeling Publiek Vervoer is aangegaan door de raden van alle gemeenten in Groningen en Drenthe alsmede het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling OV Bureau Groningen Drenthe.

Consequenties

De kostenstijging die volgt uit de ontwerpbegroting 2024-2027 is beperkt, voor loon-prijs- en materiaalcompensatie zijn de gebruikelijke indexaties (conform vorige jaren) verwerkt. Deze indexering wordt meegenomen in de samenstelling van de begroting 2024 en verder.

Vervolg

Na een besluit van de raad wordt Publiek Vervoer hierover geïnformeerd.

De vastgestelde begroting wordt vervolgens naar de toezichthouder gezonden.

Winschoten, 6 juni 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 juni 2023

Besluit

1. Kennis te nemen van de ontwerp-meerjarenbegroting 2024-2027 van de Gemeenschappelijke Regeling bedrijfsvoeringsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe (GR Publiek Vervoer) en geen zienswijze in te dienen.
2. Kennis te nemen van de Jaarstukken en Kaderbrief 2024 van de GR Publiek Vervoer.
3. Kennis te nemen van het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe en geen zienswijze in te dienen.

Datum raadsvergadering
12 juli 2023

Onderwerp
Wijziging GR, jaarstukken 2022 en Meerjarenbegroting 2024-2027

Agendapunt

Zaaknummer
46673-2023

Winschoten, 12 juli 2023

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

Publiek Vervoer
GRONINGEN DRENTHE

Voorstel

Aan het bestuur van de Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe	
Datum vergadering	23 maart 2023
Agendapunt	AP 7
Onderwerp	**Jaarstukken 2022 en accountantsverslag**
Voorstel	1. Kennis te nemen van de verklaring bevestiging bij de jaarrekening 2022 2. Vaststelling van de jaarstukken 2022 3. Decharge verlenen voor het rekeningresultaat 2022 € 264.734 positief 4. Een bestemmingsreserve in te stellen voor het vervolg van de uitvoeringen van het project Stronger Combined ten hoogte van € 198.396. 5. Een bestemmingsreserve in te stellen voor de "bijdrage voor aanbesteding nieuwe contracten" ten hoogte van € 66.338. 6. De jaarstukken ter informatie toe te zenden aan de colleges B&W van alle deelnemende gemeenten en het dagelijks bestuur van het OV-bureau, met het verzoek deze ter informatie aan te bieden aan de gemeenteraad / Algemeen Bestuur door te zenden aan de raden.
Toelichting	Inleiding: Voor u ligt het jaarverslag 2022 van Publiek Vervoer Groningen Drenthe. De jaarstukken 2022 bevatten een verslag van de activiteiten en daarvoor ingezette middelen over het boekjaar 2022. Ook de start van het jaar 2022 heeft zich nog gekenmerkt door het Coronavirus. Vooral de Omikron variant had Nederland in zijn greep waardoor het hele land in een lockdown verkeerde. Het plan was om kinderen na de kerstvakantie weer naar school te laten gaan. Dit is uiteindelijk pas vanaf woensdag 26 januari gelukt. Omdat het virus daarna nog sneller rondging, kreeg ook het Noorden van Nederland te maken met een flinke besmettingsgolf. Vanaf februari liepen de besmettingscijfers terug en verviel op 25 februari 2022 de 1,5 meter afstandsmaatregel. Stapsgewijs ging de Nederlandse samenleving weer een beetje open. Deze twee maanden hebben gevolgen gehad voor het doelgroepenvervoer. Daarna ontstond er ruimte en is gestart met een flink aantal projecten die gericht zijn op doorontwikkeling van het vervoerssysteem. Deze projecten zijn volop gaande. In dit jaarverslag wordt er wel al veel aandacht aan gegeven. Jaarrekening In 2022 zijn taken herstart als gevolg van de pandemie en is de doorontwikkeling verder opgepakt. We constateren dat regelgeving voor de GR complexer wordt en onze organisatie een te kleine omvang heeft om dit zelf te organiseren. Dit heeft tot gevolg dat we afhankelijk zijn van externen en hierdoor kwetsbaar zijn. Door de bevlogenheid en grote inzet van het team hebben we dit binnen de vastgestelde begrotingsruimte 2022 van de deelnemers kunnen doen. We vragen ons af of deze inzet realistisch was en houdbaar is. We komen terug op hoe we hiermee in het vervolg mee om moeten gaan. De afrekening van de Stronger Combined bijdrage Interreg heeft plaatsgevonden. Er vindt in 2023 nog een finale toets plaats, maar we verwachten te voldoen aan de gestelde uitgangspunten. Daarom hebben we het saldo als baten opgevoerd. We moeten voor dit project diverse vervolg taken uitvoeren. Deze taken hebben te maken met het afronden van enkele projecten die binnen Stronger Combined zijn gestart maar doorlopen. Daarnaast willen we proberen om de uitwerking van het proces "stip op de horizon 2030" te vertalen naar projecten die we in aanmerking willen laten komen voor cofinanciering vanuit het Europese NSR Interreg en tevens om op deze wijze denkkracht vanuit Europese partners te verwerven. Dit houdt ook in dat delen van deze middelen gebruikt zullen worden om sommige uitkomsten van het proces "Stip op de horizon 2030" daadwerkelijk om te zetten in acties. Om hieraan de juiste invulling te kunnen geven, hebben we het restant à € 198.396 van Stronger Combined nodig. We stellen voor om hiervoor een bestemmingsreserve "vervolg uitvoering van het project Stronger Combined" toe te voegen.

	Daarnaast moet er gestart worden met een aanbesteding voor de nieuwe vervoerscontracten en hiervoor zijn extra middelen nodig. De inschatting is dat de kosten hiervoor ca € 450.000 gaan bedragen. Om deze last niet in één keer bij de deelnemers te leggen, stellen we voor om het overige resultaat à € 66.338 niet uit te keren aan de deelnemers. Maar deze als een bestemmingsreserve "bijdrage voor aanbesteding nieuwe contracten" op te voeren. Eventueel bevat de algemene ruimte om hiervoor in te zetten.
Bijlage(n)	• Bevestiging bij de Jaarstukken 2022 • Jaarrekening en jaarverslag 2022 • Accountantsverslag 2022 • Bijlage "overzicht reserves stand 23 maart 2023"
Communicatie	• De jaarstukken zullen ter info worden doorgezonden naar de colleges van de deelnemers en het dagelijks bestuur van het OV-bureau. • Toezichthouder (provincie Drenthe) • Plaatsing op website Publiek Vervoer
Bijzonderheden	

Besluit	
X Conform voorstel	○ Gewijzigd

Handtekening voorzitter

G. Rink

Handtekening secretaris

J. Bos

Eshuis REGISTERACCOUNTANTS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe te Assen gecontroleerd.

Naar ons oordeel**:**

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder eigen verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het bestuur op 30 jun 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2022.
2. De balans per 31 december 2022.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
4. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 30 juni 2022 en de Regeling Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 8.900. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 445 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder eigen verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het bestuur op 30 juni 2022.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 30 juni 2022, de Regeling Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
    het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.
  Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 23 maart 2023

Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. S. Hofsteenge RA

Publiek Vervoer
GRONINGEN DRENTHE

Jaarstukken 2022

Aanbiedingsbrief

Beste lezer,

Voor u liggen het jaarverslag en de jaarrekening van de Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe over het jaar 2022.

Ook de start van het jaar 2022 heeft zich nog gekenmerkt door het Coronavirus. Vooral de Omikron variant had Nederland in zijn greep waardoor het hele land in een lockdown verkeerde. De regering had in december 2021 besloten dat de feestdagen slechts in kleine groepen van 4 personen gevierd mochten worden. Winkels, scholen, sportscholen, sportverenigingen, bioscopen, theaters, kappers, alles ging vanaf 19 december 2021 dicht.
Het plan was om kinderen na de kerstvakantie weer naar school te laten gaan. Dit is uiteindelijk pas vanaf woensdag 26 januari gelukt. Omdat het virus daarna nog sneller rondging, kreeg ook het Noorden van Nederland te maken met een flinke besmettingsgolf. Veel klassen kwamen dagen thuis te zitten als gevolg van een zieke leerkracht of 3 of meer zieke leerlingen in een klas. Omdat in februari de besmettingscijfers terugliepen, verviel op 25 februari 2022 de 1,5 meter afstandsmaatregel. Stapsgewijs ging de Nederlandse samenleving weer een beetje open. Deze twee maanden hebben gevolgen gehad voor het doelgroepenvervoer.

Daarna ontstond er ruimte en is gestart met een flink aantal projecten die gericht zijn op doorontwikkeling van het vervoerssysteem. Deze projecten zijn volop gaande. In dit jaarverslag wordt er wel al veel aandacht aan gegeven.

Jan Bos,
directeur Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer
Groningen Drenthe

INHOUDSOPGAVE

1. Samenvatting /Kerngegevens 5
2. Algemene informatie 11
3. Ontwikkeling, inzicht en opgaven 13
3.1 Rollen 13
3.2 Activiteiten en opgaven Publiek Vervoer 13
3.2.1 Contractbeheer en relatiemanagement 13
3.2.2 Klachtenloket en klantparticipatie 15
3.2.3 Kennis en adviescentrum voor gemeenten 15
3.2.4 Subsidies 16
3.2.5 Overige projecten en ontwikkelingen 17
3.2.6 Bedrijfsvoering 19
3.3 Financieel overzicht 21
3.3.1 Algemeen beeld: 21
3.3.2 Analyse op hoofdlijnen: 22
4. Paragrafen 24
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 24
4.2 Financiering 26
4.3 Bedrijfsvoering 27
5. Grondslagen 30
6. Overzicht baten en lasten 32
6.1 Toelichting 32
6.2 Incidentele baten en lasten 33
6.3 Verschil begroting en jaarrekening 33
7. Balans 34
7.1 Balans 34
7.2 Toelichting 36

Bijlage 1 Verantwoording specifieke uitkeringen
Bijlage 2 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld
Bijlage 3 Beleidsindicatoren
Bijlage 4 Wet Normering Topinkomens (WNT)

JAARVERSLAG

1. Samenvatting /Kerngegevens

Het jaar 2022 heeft voor Publiek Vervoer ten dele nog in het teken gestaan van Corona. Het jaar begon met een harde lockdown waarbij de scholen ook gesloten waren. Gelukkig heeft dit niet lang geduurd. Toch heeft het tot omzetverlies bij vervoerders geleid. Door goede afspraken te maken, heeft dit geen echte problemen opgeleverd. In de tweede helft van het jaar hebben vervoerders te maken gehad met kostenstijgingen als gevolg van hogere brandstofprijzen, toenemende inflatie en krapte op de personeelsmarkt. Ook dit heeft niet geleid tot problemen in het vervoer van de doelgroepen. Leerlingen zijn naar school gebracht, inwoners met een Wmo-indicatie zijn op de juiste manier vervoerd en de hubtaxi is in 2022 nog populairder geworden.

Net als voorgaande (Covid) jaren zijn er weinig klachten ingediend. Doordat er meer reizigers dan de jaren daarvoor vervoerd zijn is het aantal klachten dus verhoudingsgewijs minder geworden.

Doordat Covid minder aandacht vroeg is er ruimte ontstaan voor het opstarten van projecten gericht op doorontwikkeling van het vervoerssysteem, zoals de MaaS pilot, het project Inclusief reizen, het project Integratie van verschillende vormen van doelgroepenvervoer. Ook is er aandacht voor het beter uitvoeren van het huidige vervoersysteem geweest. Hierbij kan men denken aan onderzoeken waar gemeente Veendam om gevraagd heeft en vlootschouwen.

Ook is 2022 het laatste volledige jaar van het Europese project Stronger Combined geweest. De genoemde projecten en ook Publiek Vervoer zelf als samenwerkingsplatform is daar als pilot ondergebracht. Dit heeft in het najaar veel werk gevraagd in het voorbereiden van de rapportages daarover. In 2023 vindt de finale toets plaats, maar we verwachten te voldoen aan de gestelde uitgangspunten.

In 2022 is ook gestart met het proces 2030. Dit richt zich op de toekomst, waar willen de samenwerkende partners staan in 2030 en wat moet daarvoor gebeuren. De start is gemaakt in 2022. In 2023 zal dit proces doorlopen en tot besluiten leiden.

Begroting en gerealiseerde cijfers

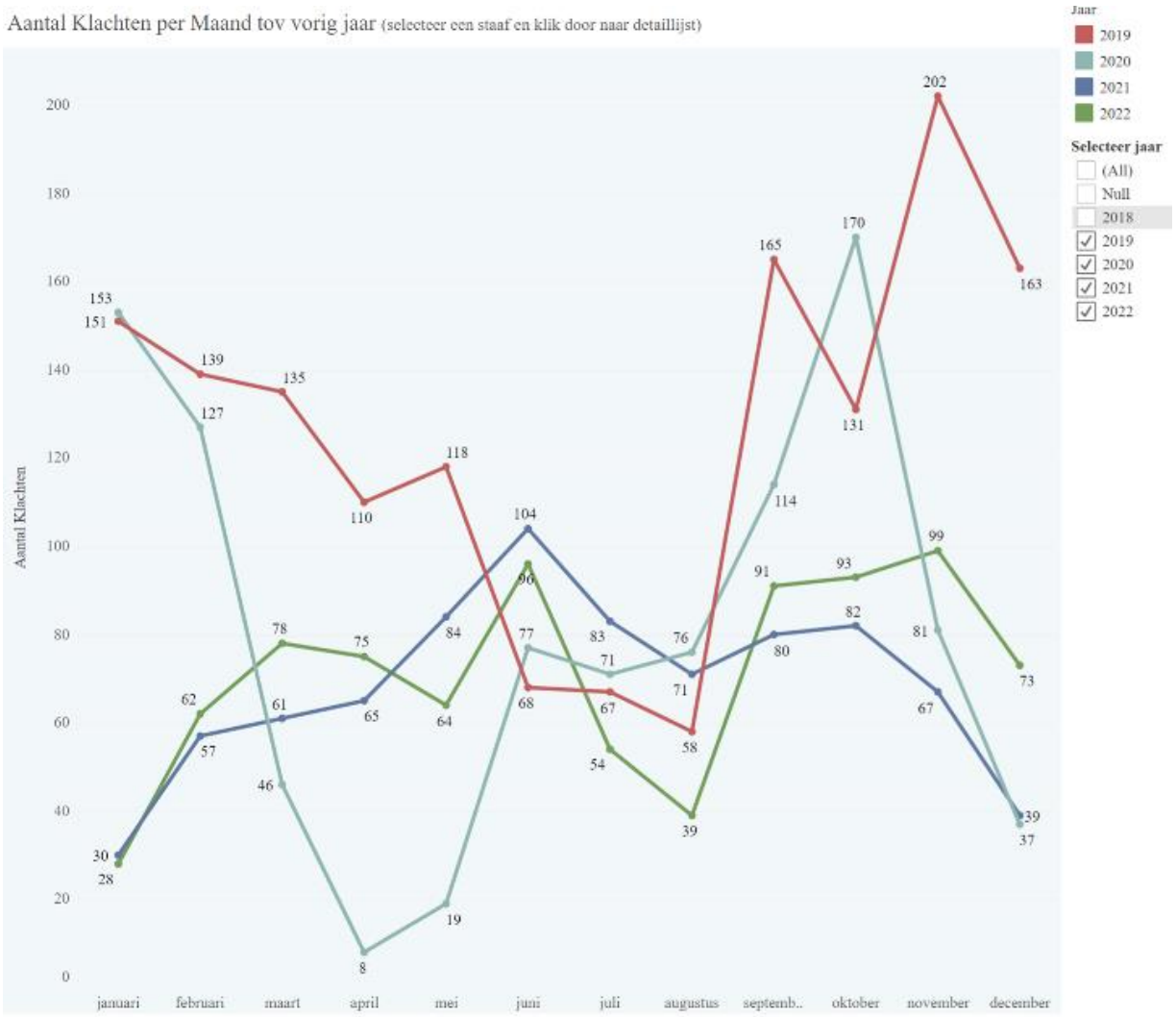
In de onderstaande tabel staan de baten en lasten in 2022 overzichtelijk weergegeven.

Omschrijving baten	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Verschil begroting /realisatie
Bijdrage deelnemers	€ 869.079	€ 869.078	€ -1
Extra inkomsten doorontwikkeling	€ -	€ 235.943	€ 235.943
Bijdrage licentiekosten dashboard	€ -	€ 56.452	€ 56.452
Overige baten	€ -	€ 984	€ 984
Totaal	**€ 869.079**	**€ 1.162.457**	**€ 293.378**
Omschrijving lasten	**Begroting na wijziging 2022**	**Realisatie 2022**	**Verschil begroting /realisatie**
Personeel	€ 388.469	€ 404.100	€ -15.631
Inhuur	€ 301.128	€ 275.616	€ 25.512
DVO OV-Bureau	€ 46.528	€ 47.648	€ -1.120
DVO Gemeenten	€ 2.100	€ 1.807	€ 293
Bedrijfsvoeringskosten	€ 109.500	€ 123.522	€ -14.022
Projectkosten	€ -	€ 45.031	€ -45.031
Onvoorzien	€ 20.000	€ -	€ 20.000
Totaal	**€ 867.725**	**€ 897.723**	**€ -29.998**
Saldo	**€ 1.354**	**€ 264.734**	**€ -263.380**
Saldo mutatie reserves	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Saldo	**€ 1.354**	**€ 264.734**	**€ -263.380**

In 2022 zijn taken herstart als gevolg van de pandemie en is de doorontwikkeling verder opgepakt. We constateren dat regelgeving voor de gemeenschappelijke regeling complexer wordt en onze organisatie een te kleine omvang heeft om dit zelf te organiseren. Dit heeft tot gevolg dat we afhankelijk zijn van externen en hierdoor kwetsbaar zijn. Door de bevlogenheid en grote inzet van het team hebben we dit binnen de vastgestelde begrotingsruimte 2022 van de deelnemers kunnen doen. We vragen ons af of deze inzet realistisch was en houdbaar is en gaan opties onderzoeken hoe we hiermee in het vervolg om moeten gaan. De afrekening van de Stronger Combined bijdrage Interreg heeft plaatsgevonden. Er vindt in 2023 nog een finale toets plaats, maar we verwachten te voldoen aan de gestelde uitgangspunten. Daarom hebben we deze als baten opgevoerd. We moeten voor dit project diverse vervolg taken uitvoeren. Om hieraan de juiste invulling te kunnen geven hebben we deze middelen de komende jaren nodig.

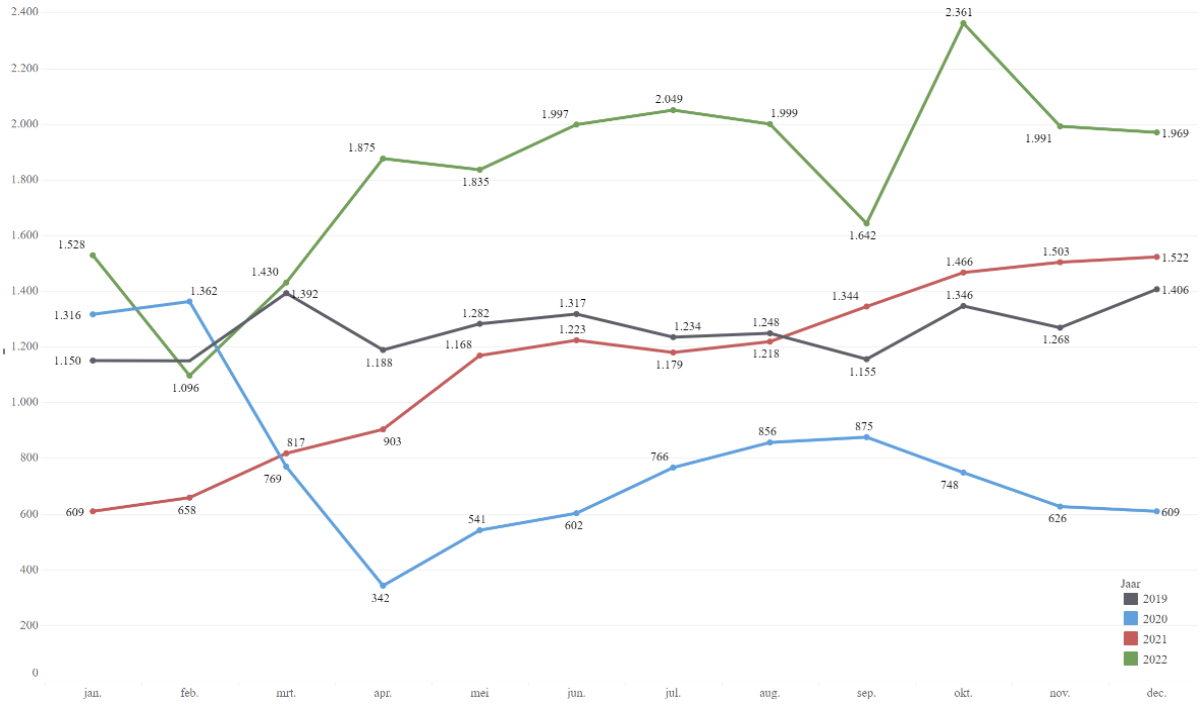
Kerngegevens aantal klachten per maand

Onderstaande tabel is een overzicht van het aantal klachten per maand.

Het jaar 2022 is de opstart na de pandemie en in dit jaar hebben we meer reizigers vervoerd. Naast het effect dat er weer meer reizigers zijn, zien we dat er verhoudingsgewijs minder klachten binnengekomen. In een volgend hoofdstuk wordt hierop verder ingegaan.

Kerngegevens hubtaxi

De inzet van hubtaxi krijgt meer bekendheid en het gebruik is in 2022 flink toegenomen. De bovenstaande tabel geeft de groei duidelijk weer.

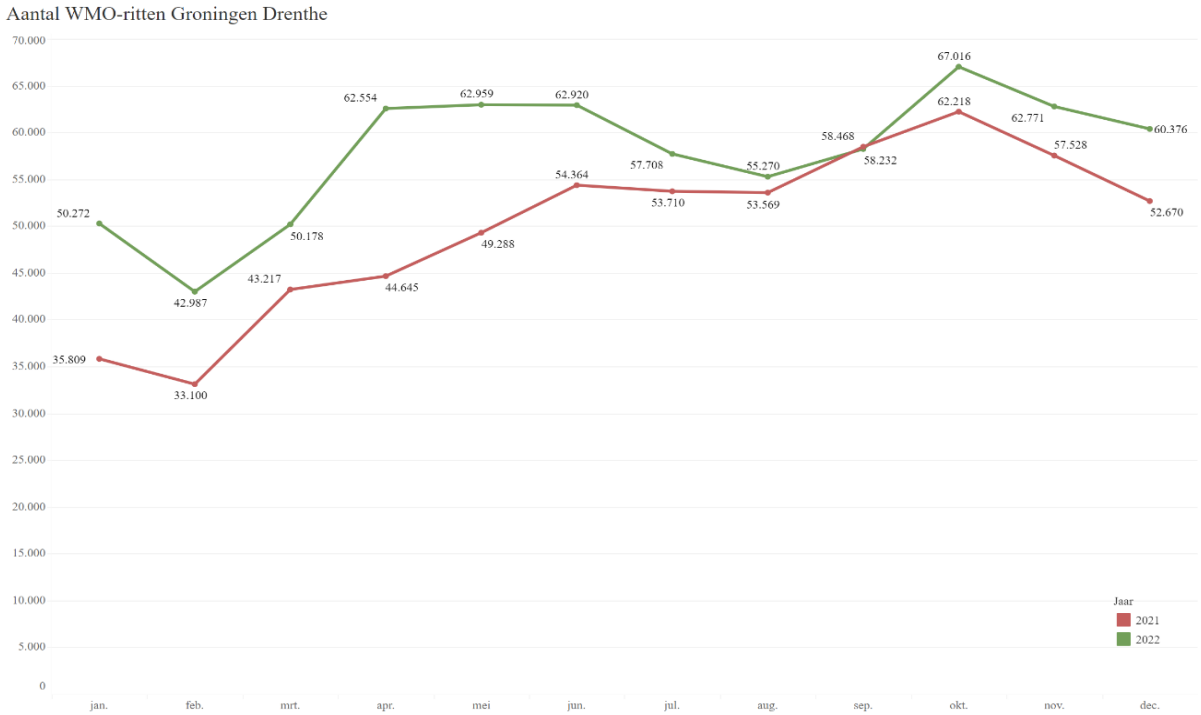
Kerngegevens Wmo-vervoer 2022

In de onderstaande tabel geeft een totaalbeeld van het aantal ritten, reizigers, kilometers en de kosten voor het Wmo-vervoer 2022

Perceel	Oost - Groningen	Noord-Groningen	Zuidwest-Drenthe	Centraal-Groningen	Zuidoost-Drenthe	Zuidwest-Groningen	Noordmidden-Drenthe	Totalen
Uitgevoerde Ritten	117.866	111.729	72.056	151.662	142.848	52.314	91.895	740.370
Unieke Reizigers	5.586	4.017	2.153	4.238	5.306	2.423	3.860	27.583
Gemiddeld aantal ritten per reiziger	21	27	33	35	26	21	23	27
Gereisde kilometers	1.228.179	1.361.102	555.997	660.678	1.292.395	667.049	858.502	6.623.902
Gemiddelde ritlengte	10,4	12,2	7,7	4,4	9	12,8	9,3	9,4
Kosten totaal	€ 2.805.655	€ 2.868.191	€ 1.247.973	€ 2.253.652	€ 2.582.992	€ 1.133.796	€ 2.149.157	€ 15.041.416
Waarvan Eigen bijdrage	€ 429.266	€ 353.495	€ 167.298	€ 270.033	€ 371.155	€ 163.988	€ 224.553	€ 1.979.788
Vervoerder	Connexxion	UVO	DVG	Connexxion	DVG	Taxi Nuis (*)	Connexxion	

(*) Hiervoor is nog niet alle data beschikbaar.

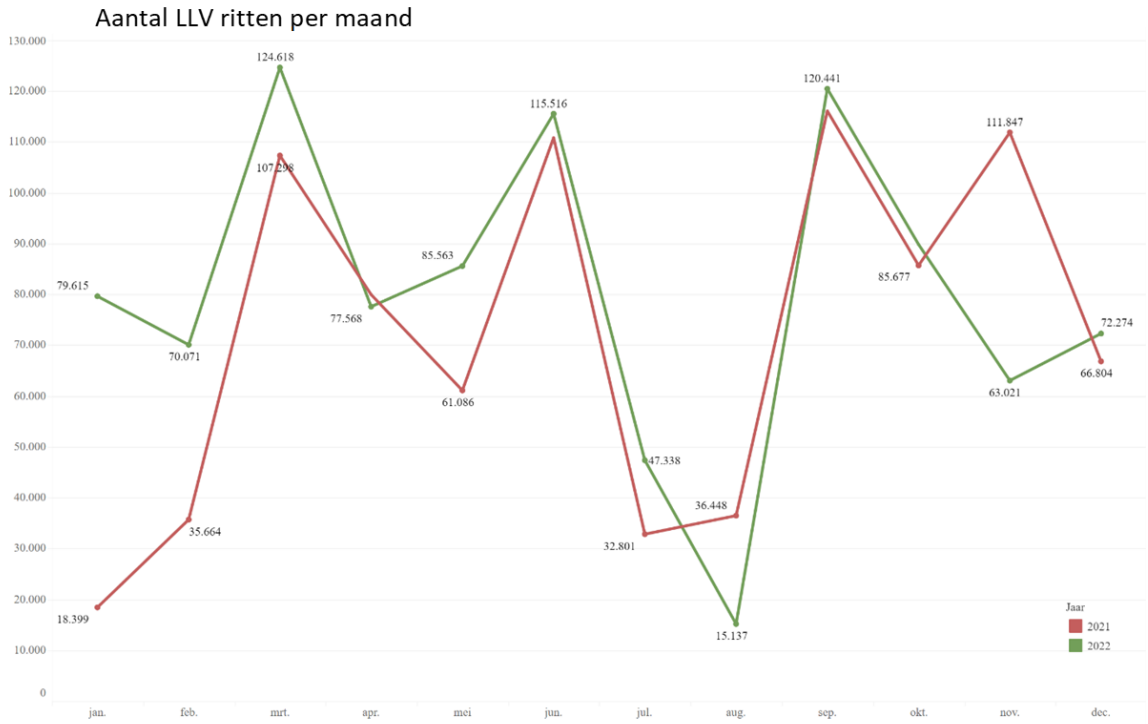
In de onderstaande grafiek is het aantal Wmo-ritten van 2022 (groen) vergeleken met het aantal ritten van 2021 (rood).

In 2022 zijn er meer Wmo-ritten uitgevoerd dan in 2021. Dit heeft mogelijk te maken met de lockdown als gevolg van de coronapademie. In 2021 duurde dit langer en was de impact groter dan in 2022.

Kerngegevens Leerlingenvervoer

In de onderstaande grafiek is het aantal ritten voor leerlingenvervoer van 2022 (groen) vergeleken met het aantal ritten van 2021 (rood).

Vooral de maanden januari en februari vertonen een grote afwijking in 2022 ten opzichte van 2021. Dit wordt veroorzaakt door de coronapandemie en de scholensluiting in het begin van 2021. Hierdoor zijn minder leerlingen naar scholen vervoerd. Voor het overige zijn er niet hele grote afwijkingen, op de maand november na.

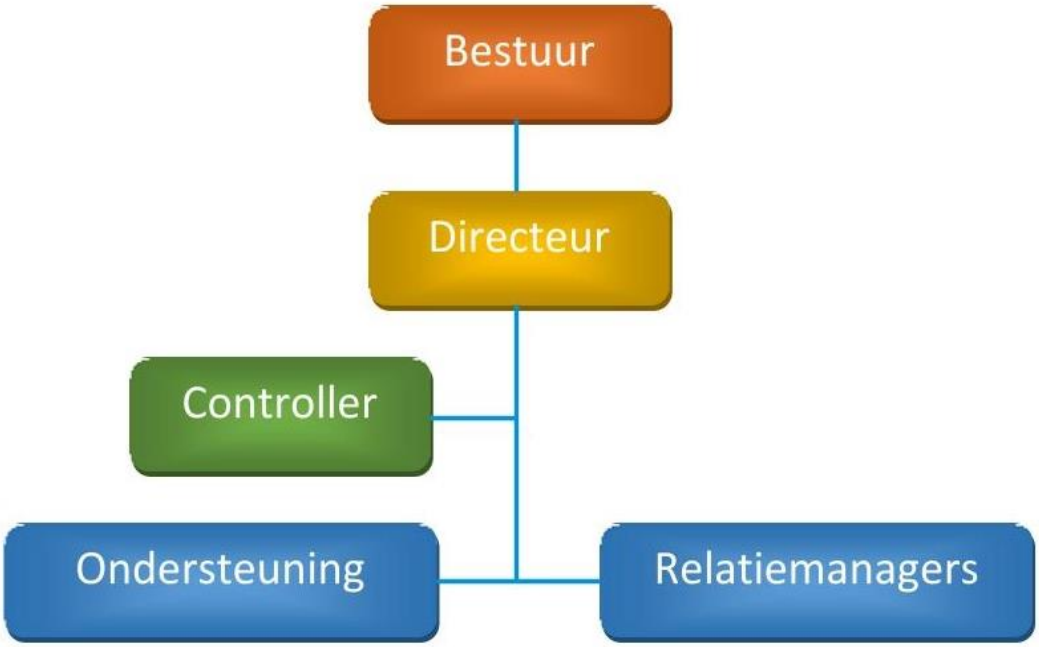
2. Algemene informatie

Publiek vervoer is de bundeling en integratie van allerlei vervoersvormen. Enerzijds vervoersvormen waar alle inwoners en bezoekers van Groningen en Drenthe gebruik van kunnen maken zoals hubtaxi, buurtbus, lokaal vervoer en anderzijds het doelgroepenvervoer zoals Wmo-geïndiceerd vervoer, leerlingen die gebruik maken van het leerlingenvervoer en vervoer in het kader van de Participatiewet.

Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe (kortweg: Publiek Vervoer genoemd) is een bedrijfsvoeringsorganisatie en de opdrachtgevers zijn alle gemeenten (22) in Groningen en Drenthe en het OV-bureau Groningen Drenthe. Bepaalde taken van de opdrachtgevers zijn overgedragen aan het uitvoerend team Publiek Vervoer. Het betreft de taken:

- contractbeheer en relatiemanagement
- klachtenloket en klantparticipatie
- kennis en adviesfunctie (incl. doorontwikkeling)

Het organogram van de bedrijfsvoeringsorganisatie is als volgt

Missie

Wij - alle samenwerkende overheden- willen in Groningen en Drenthe een optimaal vervoersnetwerk creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is; waarin duurzaam gebruik wordt gemaakt van alle vervoersmiddelen. Zodat alle inwoners naar hun werk of school gaan en/of deel kunnen nemen aan het sociale leven en voor bezoekers aan onze provincies.

Visie

Wij staan voor een inclusieve samenleving, waaraan iedereen kan deelnemen die dat wil. Ongeacht of je woont op het platteland of in stedelijk gebied en ongeacht welke ondersteuning je nodig hebt. Voorwaarde hiervoor is dat reizigers -jong en oud- veilig, flexibel en zelfstandig kunnen reizen. En waar we altijd vervoersondersteuning-op-maat (of passende vervoersondersteuning) kunnen bieden aan hen die dat nodig hebben. Waar aanbieders van vervoer een gezonde bedrijfsvoering kunnen hebben met goed werkgeverschap. En waar innovatief ondernemerschap beloond wordt.

Dit doen we door te zoeken naar manieren om efficiënter te reizen. Bijvoorbeeld door meer samen te reizen waar dat kan. En door samen met reizigers en aanbieders te blijven werken aan de doorontwikkeling van publiek vervoer. Het zal nooit af zijn; en er zullen dingen wel eens niet lukken of anders gaan dan gepland. Maar samen maken we stap-voor-stap een goed ontwikkeld vervoersnetwerk.

Bestuur

Het team Publiek Vervoer wordt aangestuurd door de directeur Jan Bos. Hij legt verantwoording af aan de opdrachtgevers (gemeenten en het OV-bureau Groningen Drenthe). Zij zijn vertegenwoordigd in een bestuur. Dit bestuur bestaat uit een vertegenwoordiger per perceel (in totaal 7 percelen) en een vertegenwoordiger van het OV-bureau.

In het jaar 2022 zijn er 4 geplande bestuursvergaderingen en 1 ingelaste bestuursvergadering geweest. Daarnaast hebben er twee bijeenkomsten voor alle betrokken bestuurders en ambtenaren van alle deelnemende gemeenten plaatsgevonden. De eerste bijeenkomst was in het voorjaar. De andere bijeenkomst in het najaar van 2022.

Samenstelling bestuur 31 dec 2022	
Wethouder gemeente Groningen namens perceel Centraal Groningen	Mw. I. Jongman (vicevoorzitter)
Wethouder gemeente Westerkwartier namens perceel Zuidwest Groningen	Dhr. H. Stomphorst
Wethouder gemeente Eemsdelta namens perceel Noord Groningen	Dhr. M. Joostens
Wethouder gemeente Pekela namens perceel Oost Groningen	Dhr. L. Kupers
Wethouder gemeente Noordenveld namens perceel Noord Midden Drenthe	Mw. K. Ipema
Wethouder gemeente Hoogeveen namens perceel Zuidwest Drenthe	Dhr. R. Bisschop
Wethouder gemeente Emmen namens perceel Zuidoost Drenthe	Dhr. G. Rink (voorzitter)
Directeur OV-bureau Groningen Drenthe	Mw. R. Hoorweg

3. Ontwikkeling, inzicht en opgaven

3.1 Rollen

De gemeenten in de provincies Groningen en Drenthe en het OV-bureau zijn verantwoordelijk voor het beleid op het gebied van publiek vervoer en zijn de opdrachtgevers van de vervoerders. Team Publiek Vervoer voert namens hen het contractmanagement uit, zorgt voor een onafhankelijk klachtenloket en is een kennis en adviescentrum voor de gemeenten, zodat zij het vervoer verder kunnen ontwikkelen en verbeteren. Vervoerders verzorgen de ritten van publiek vervoer.

Rolverdeling Publiek Vervoer Groningen Drenthe

3.2 Activiteiten en opgaven Publiek Vervoer

Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe is een bedrijfsvoeringsorganisatie de namens de deelnemers taken uitvoert. Er vindt geen beleidsvorming plaats, dat is aan de deelnemers.

Publiek Vervoer Groningen Drenthe heeft drie taken:

- Contractbeheer en relatiemanagement
- Klachtenloket en klantparticipatie
- Kennis- en adviescentrum (incl. doorontwikkeling)

Over deze taken wordt hieronder verslag uitgebracht. Daarnaast lopen een aantal subsidieaanvragen en zijn er diverse projecten uitgevoerd in 2022. Ook deze onderwerpen worden hieronder meegenomen.

3.2.1 Contractbeheer en relatiemanagement

Publiek Vervoer beheert namens de deelnemers de contracten van het Wmo-vervoer, leerlingenvervoer, hubtaxi, vervoer sociale werkplaats en lokale vervoersoplossingen zoals sommige stadsdiensten en buurtbussen. Totaal gaat het hier om contracten met een waarde van ongeveer € 30 miljoen.

Het contractbeheer houdt in dat erop toegezien wordt dat de vervoerders de contracten conform bestek uitvoeren. In het verlengde hiervan zetten we ook in op het verzamelen en beheren van data die hiervoor nodig is, zoals het monitoren en het doorontwikkelen van het vervoer naar een hoger kwaliteitsniveau. Dit gebeurt in goede samenwerking met de gecontracteerde vervoerders. Juist in die samenwerking kunnen we elkaar stimuleren en inspireren. Contractbeheer is geen eenzijdige benadering vanuit het contract. Tevens houdt contractbeheer in dat de relatie wordt onderhouden met de deelnemers.

Het contractbeheer krijgt vorm door veelvuldig overleg met vervoersbedrijven en gemeenten. Per kwartaal wordt een contractbeheer-bespreking met elk vervoerbedrijf afzonderlijk gehouden. Daarnaast worden maandelijkse rapportages via het ontwikkelde Dashboard Publiek Vervoer (gebaseerd op Business Intelligence)

opgesteld en worden maandelijkse factuuranalyses via het Dashboard uitgevoerd. Daarnaast vinden jaarlijks een aantal overleggen plaats tussen gemeenten en vervoerders over de algemene gang van zaken en actualiteiten. Publiek Vervoer organiseert deze overleggen.

Invloed coronapandemie op de contracten

Gelukkig is er in 2022 geen grote uitbraak meer geweest van het coronavirus. Alleen in het begin van het jaar was er sprake van een lockdown. Dit heeft invloed gehad op het doelgroepenvervoer, hoewel dit niet zichtbaar is in het aantal ritten. In de jaren 2020 en 2021 is veel ondersteuning geboden door de medewerkers van Publiek Vervoer aan de vervoerders en aan gemeenten. In 2022 kon vastgesteld worden wat de daadwerkelijke bijdrage van Publiek Vervoer aan het contractmanagement had moeten zijn. De uitkomst van dit proces is hoopgevend. Datgene wat de vervoerders hebben gekregen aan ondersteuning komt overeen met wat van tevoren is afgesproken.

Daarnaast zijn de contracten met de vervoerders aangepast. Er is een fluctuatieschema afgesproken dat ervoor zorgt dat wanneer er weer een flinke dip in de omzet is dat het tarief voor de resterende ritten omhooggaat, zodat de continuïteit van het vervoer niet in gevaar komt. Deze afspraak wordt in het eerste kwartaal 2023 geëvalueerd.

Inflatie en personeelstekorten

Tegelijkertijd met de afronding van de coronamaatregelen is de onrust bij de vervoerders toch toegenomen in de loop van 2022. Er is sprake van een grote inflatie, diesel schaarste en personeelstekorten. Daarnaast is de vraag naar vervoer vanuit de Wmo-geïndiceerden nog niet stabiel. Ook het leerlingenvervoer heeft in 2022 problemen opgeleverd. Vooral in het westen van het land konden kinderen niet naar school worden vervoerd na de zomervakantie omdat er onvoldoende taxi's en chauffeurs ingezet konden worden. Dit heeft geleid tot besprekingen in de Tweede Kamer. In het noorden van Nederland hebben deze problemen zich gelukkig niet of nauwelijks voorgedaan.

Doorlooptijd contracten

De contracten met de vervoerders hebben een doorlooptijd van vier jaar. Dit betekent dat deze contracten eind juli 2022 waren afgelopen. In de contracten is de mogelijkheid van verlenging opgenomen, namelijk twee jaar, met een verlengingsmogelijkheid van nogmaals twee jaar. In totaal kan het contract daarom 8 jaren lopen. In 2021 hebben de opdrachtgevers besloten tot verlenging van de contracten. Dit houdt in dat de contracten tot eind juli 2024 zullen dienen. Daarnaast heeft het bestuur in december 2022 besloten om de deelnemers te adviseren om ook gebruik te maken van de tweede verlengingsmogelijkheid. Dit houdt in dat de contracten tot medio 2026 zullen lopen. De reden voor dit advies is dat anders al in het voorjaar van 2023 begonnen moet worden met het uitwerken van het bestek en het aanbesteden van nieuwe contracten. Gezien de huidige onrustige situatie is dit niet aan te bevelen. Het zou leiden tot een fors hogere kostprijs van het vervoer en wellicht het risico dat er geen of onvoldoende offertes binnen komen. Er zijn namelijk voorbeelden bekend uit het land waarin dit het geval is. Deze tweede verlenging van het contract is de laatste mogelijkheid om te verlengen. Dit betekent dat de komende jaren gewerkt gaat worden aan het voorbereiden en uitvoeren van het aanbestedingstraject. In het aanbestedingstraject zal een bestek worden geschreven. Daarna volgt de aanbesteding, de gunning en de implementatie. Om de nieuwe contracten op 1 augustus 2026 in te laten gaan, zal in 2025 gestart moeten worden met het aanbestedingsproces. Dit wordt meegenomen in de meerjarenplanning. De opdrachtgevers (gemeenten en OV-bureau) moeten begin 2023 nog formeel besluiten tot verlenging.

Hubtaxi

Sinds april 2018 rijdt de hubtaxi in Groningen in Drenthe. Met de hubtaxi kan vanaf het huisadres naar de dichtstbijzijnde hub (bushalte of treinstation) worden gereisd. De hubtaxi is bedoeld voor reizigers die niet per fiets, te voet of op een andere manier naar de dichtstbijzijnde hub kunnen reizen. Er is een uitzondering: als een

geplande bus- of treinreis veel langer duurt dan de taxirit dan mag de reiziger ook van het huisadres naar de plaats van bestemming reizen (deur tot deur). Het gebruik van de hubtaxi is in 2022 flink toegenomen. De oorzaak is vermoedelijk de grotere bekendheid van deze taxi onder de bevolking. Daarnaast zal het aantrekkelijke tarief bijdragen aan de toenemende belangstelling.

3.2.2 Klachtenloket en klantparticipatie

Naast het beheren van de contracten is een klachtenloket voor complimenten en klachten ingericht. Dit is ontstaan in overleg met de klankbordgroep van vertegenwoordigers van reizigers. Binnengekomen klachten worden geregistreerd in het klachtenmanagementsysteem. Vervolgens wordt aan de vervoerder of de gemeente om advies gevraagd. Dit advies wordt door Publiek Vervoer meegenomen in de klachtafhandeling richting de gebruiker van het Wmo-vervoer.

Klachten in 2022

In het jaar 2022 zijn er opvallend weinig klachten binnengekomen. Onbekend is wat hier de oorzaak van is. Mogelijk heeft de coronapandemie hier invloed op gehad, zijn mensen het klagen moe of is er gewoon beter gereden waardoor klagen niet nodig was.

Klanttevredenheidsonderzoek

In principe is er jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek, zo ook in 2022. In 2020 is er een tussenevaluatie uitgevoerd naar het vervoersmodel Publiek Vervoer. De aandachtspunten die hieruit voortkwamen zijn in 2021 en 2022 opgepakt.

Klachten als verbetertool

Publiek Vervoer zorgt ervoor dat vervoersbedrijven en gemeenten op ieder moment actuele gegevens uit het Dashboard Publiek Vervoer kunnen halen over de verschillende klachten. Op grond van een analyse van de klachten krijgen we inzicht waar verbeterpunten liggen. Klachtenmanagement is dus in eerste instantie gericht op het afhandelen van klachten maar genereert tegelijkertijd een schat aan informatie over mogelijke verbeterpunten. Dit kan gaan over de uitvoering van vervoer maar ook over het beleid van de gemeente. Het klachtensysteem wordt gebruikt bij het opstellen van de vragen in het klanttevredenheidsonderzoek. Vaak zien we klachten terugkomen die gaan over het te laat aankomen van de taxi of over onvriendelijk gedrag van de chauffeur. Deze klachten worden rechtstreeks afgehandeld maar bieden ook aanleiding voor vragen in het klanttevredenheidsonderzoek.

Klankbordgroep

In 2022 is na lange tijd de klankbordgroep reizigers weer bij elkaar gekomen. Tijdens twee bijeenkomsten in 2022 heeft de klankbordgroep vergaderd. De eerste bijeenkomst was een regulier overleg. In de tweede bijeenkomst is in een bredere samenstelling waarbij ook vertegenwoordigers van belanggroepen deelnamen, gesproken over de ontwikkelingen in het vervoer. Beide bijeenkomsten waren zinvol. Daarnaast is de directeur bij bijeenkomsten van belangengroepen zoals de Stichting Oogfonds Nederland en Zorgbelang aangeschoven en daar ingegaan op het doelgroepenvervoer. Ook daar zijn waardevolle contacten met gebruikers van het doelgroepenvervoer ontstaan.

3.2.3 Kennis en adviescentrum voor gemeenten

Onze derde taak is kennis delen en advies geven. Binnen deze taak is het adviseren over doorontwikkelingen van belang. Met doorontwikkeling bedoelen we het verbeteren van de huidige werkwijze, het uitbreiden naar meerdere vormen van doelgroepenvervoer, maar ook het meer integreren van de vervoersmodaliteiten van het openbaar vervoer en publiek vervoer. Ook kunnen onze deelnemers deze adviezen meenemen in de doorontwikkeling van hun beleid. In dit kader neemt Publiek Vervoer deel aan landelijke netwerken en aan Europese projecten waar dat mogelijk is.

Data Dashboard Publiek Vervoer

Sinds 2018 wordt van elke rit die verreden is binnen publiek vervoer een grote hoeveelheid aan data verzameld. De verzamelde data bieden nu belangrijke informatie die deelnemers kunnen gebruiken om hun beleid te ontwikkelen en te verbeteren. Deze dataverzameling gaat in 2022 en in de jaren daarna alleen maar in waarde toenemen. Het Dashboard Publiek Vervoer is in de afgelopen jaren ontwikkeld. Dit wordt ingezet om data te ontsluiten zodat op grond daarvan deelnemers kunnen worden geadviseerd.

Vereniging doelgroepenvervoer Nederland

In eerdere jaarverslagen is aangegeven dat ingezet is op het landelijk organiseren van een platform voor opdrachtgevers in het doelgroepenvervoer. Deze activiteiten hebben hun beslag gekregen in het oprichten van de VDVN (Vereniging Doelgroepenvervoer Nederland). Deze vereniging heeft als doel om samen op te komen voor de belangen van de opdrachtgevers van het doelgroepenvervoer en samen van elkaar te leren door kennis te delen.
Op dit moment zijn er al meer dan 200 gemeenten lid geworden van deze vereniging. Ook de gemeenten in Groningen en Drenthe (behalve gemeente Veendam) zijn hiervan lid. Er wordt nauw samengewerkt met de VNG. Publiek Vervoer levert twee bestuursleden aan VDVN en is daarmee goed vertegenwoordigd.

De VDVN is opgericht mede als gevolg van de inzet van Publiek Vervoer nadat we geconstateerd hadden dat de VNG-gemeenten niet langer inhoudelijk vertegenwoordigd zijn op het gebied van het doelgroepenvervoer. Daarnaast is Publiek Vervoer intensief betrokken bij diverse landelijke overleggen met bijvoorbeeld Ministeries om zo direct invloed uit te oefenen op ontwikkelingen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het dossier leerlingenvervoer maar ook op het gebied van inclusie, integratie en Flex OV.

Kwaliteitskeurmerken Publiek Vervoer

NEA
De NEA is een index die van toepassing is op het merendeel van de overeenkomsten op het gebied van het doelgroepenvervoer in Nederland. Deze index is ook van toepassing op de overeenkomsten van Publiek Vervoer. De index is opgebouwd uit diverse segmenten als brandstofprijs, verzekeringen, personeelskosten. Publiek Vervoer is vertegenwoordigd in de begeleidingscommissie. Hiermee kan direct invloed worden uitgeoefend op de vaststelling van de index.

TX
TX (Keur) is een belangrijk keurmerk voor de taxibranche. Vanuit TX worden onderzoeken gedaan naar de kwaliteit van het vervoer in brede zin. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar de juiste afdracht van belastingen, premies en verzekeringen, maar ook naar de kwaliteit en staat van de voertuigen. Ook wordt aandacht besteed aan de kwaliteit en opleiding van chauffeurs. De onderzoeken worden zowel aangekondigd als onaangekondigd uitgevoerd. Het dragen van het keurmerk TX of gelijkwaardig keurmerk is verplicht in onze overeenkomsten. Alle gecontracteerde partijen zijn TX-gecertificeerd. Vanuit Publiek Vervoer zijn we vertegenwoordigd in de commissie van Experts TX-Keur.

3.2.4 Subsidies

Stronger Combined

In 2019 startte het Europese Northsea Interreg programma Stronger Combined. Publiek Vervoer neemt deel aan dit programma. Stronger Combined heeft partners uit de Noordzee-regio in Nederland (o.a. Publiek Vervoer Groningen Drenthe maar ook een project in Leiden), Duitsland, België, Zweden, Noorwegen, Denemarken en Ierland. De helft van de kosten financiert Europa op voorwaarde dat er cofinanciering voor de andere helft is. Het gezamenlijk doel in het programma Stronger Combined is het integreren van verschillende vervoersstromen.

Onder dit programma zijn naast de ontwikkeling van de samenwerking binnen Publiek Vervoer zelf een aantal projecten ondergebracht zoals inclusief reizen, de integratie van het doelgroepenvervoer en de bijdragen aan het MaaS project. Hierdoor konden deze projecten met externe middelen uitgevoerd worden. Dit EU-programma loopt begin 2023 af. Hierdoor is er wel enige tijd in administratie gaan zitten maar dit weegt op tegen de mogelijkheden die daardoor ontstaan zijn. Voor de komende jaren zal opnieuw geprobeerd worden om ontwikkelingen die we nodig achten binnen een dergelijk programma (mede) gefinancierd te krijgen.

MaaS-pilot

Het landelijke programma Mobility as a Service (MaaS) van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat kent 7 pilots. Eén daarvan vindt plaats in de provincies Groningen en Drenthe. De provincies Groningen en Drenthe, het OV-bureau Groningen Drenthe en Publiek Vervoer Groningen Drenthe werken in dit project met elkaar samen. De pilot startte in 2020 en is in 2021 en 2022 uitgevoerd door Arriva. Binnen deze pilot is door een MaaS-provider een applicatie ontwikkeld waarmee reizigers een zogeheten ketenreis kunnen plannen, boeken, betalen en beheren. Na de ontwikkeling heeft de MaaS-provider (in Groningen Drenthe is dat Arriva) ervoor gezorgd dat de applicatie technisch operationeel is in binnen Groningen en Drenthe. De naam van de app is Glimble en is sinds 2022 voor iedereen te gebruiken. Met behulp van Glimble kunnen reizigers een reis boeken waarin alle vormen van vervoer met elkaar gecombineerd kunnen worden: bus, trein, tram, metro, deelfiets, deelauto, deelscooters. Uniek aan deze app is dat ook Wmo-geïndiceerden ketenreizen kunnen boeken waarin zowel Wmo-taxi als aansluitende bus of treinreizen in combinatie met elkaar geboekt kunnen worden. In 2023 wordt dit deel van de app, dat technisch klaar is, daadwerkelijk door mensen getest en opengesteld voor iedereen.
Een aandachtspunt voor Publiek Vervoer is op welke manier Wmo-geïndiceerden en leerlingen met een indicatie voor leerlingenvervoer meer met het openbaar vervoer kunnen gaan reizen. De ontwikkeling van deze app is een flinke stap voorwaarts daarbij. Binnen dit project kunnen verdere deelprojecten worden uitgevoerd die hieraan bijdragen. De kosten voor de ontwikkeling van Glimble zijn gefinancierd vanuit het budget dat binnen de MaaS pilot door het rijk en de provincies ter beschikking is gesteld.

3.2.5 Overige projecten en ontwikkelingen

Inclusief reizen

Het project Inclusief reizen is in 2022 voor 350 inwoners van een aantal deelnemende gemeenten in provincie Groningen en provincie Drenthe ingezet. Deze groep reist normaal met Wmo-vervoer. Gedurende een half jaar, van april tot september 2022 kon deze groep gratis gebruik maken van het openbaar vervoer.
Het doel van dit project was om de inwoners kennis te laten maken met het inmiddels aangepaste openbaar vervoer. Drempels van bussen en treinen zijn verlaagd, haltes en bussen zijn aangepast. Daarnaast had het project tot doel om de eigen regie te vergroten en de zelf-en samenredzaamheid te bevorderen.

Op aanvraag hebben 350 inwoners een gratis OV-kaart ontvangen. Hiermee kon in Groningen en Drenthe met de bus en de trein worden gereisd. Daarnaast mocht een begeleider of meereizend familielid gratis mee.
Het project betreft een samenwerking van onder meer een aantal gemeenten in Groningen en Drenthe, het OV-bureau Groningen Drenthe, Publiek Vervoer Groningen Drenthe en Arriva. Publiek Vervoer heeft het reisgedrag een half jaar gemonitord en onderzocht in welke mate het reizen met de gratis OV-kaart van invloed is op het reisgedrag van de doelgroep. Daarbij is ook gekeken wat dit betekent voor het gebruik van het Wmo-vervoer. Het monitoren betreft zowel objectieve factoren (data) als subjectieve criteria (reizigerservaringen).

De uitkomsten van dit project worden gerapporteerd in een tweetal rapporten die voor ieder die daar belangstelling voor heeft ter beschikking staan. Een rapport dat ingaat op de resultaten van de enquêtes van de reizigers en een rapport dat ingaat op het daadwerkelijk reisgedrag in doelgroepenvervoer en openbaar vervoer zoals dat gemonitord is tijdens de pilot. Beide rapporten komen begin 2023 beschikbaar. De vertraging heeft te

maken met het feit dat data over personen met een aandoening gekoppeld moet worden uit databestanden van gemeenten, Publiek Vervoer en Translink (data openbaar vervoer). Dit vraagt extra maatregelen voor privacybescherming en die kosten tijd.

Data Sharing Coalitie

Onderdeel van dit project is geweest het werken met Rosemann labs. Deze gebruikt de Multi Fractioning Computing methode waarin data vanuit verschillende organisaties versleuteld worden en in versleutelde vorm worden geanalyseerd. Niemand buiten de organisatie krijgt data te zien van een ander. Dit vond plaats in het kader van de Data Sharing Coalitie. DCS is een initiatief dat gefinancierd wordt door het Ministerie van Economische Zaken om data over de grenzen van sectoren heen met elkaar te kunnen delen op een manier die recht doet aan de privacy van de betrokkenen. In dit licht is er data van treinreizen (NS, Arriva), busreizen (Qbuzz, OVB) en Wmo taxi's (gemeenten) met elkaar verbonden om tot inzichten te komen in de veranderingen in reisgedrag van de deelnemers aan het project.

Integratie doelgroepenvervoer

Een ander project is het project integratie doelgroepenvervoer. In dit project wordt samen met ziekenhuizen, ziektekostenverzekeraars en zorgaanbieders verkend welke mogelijkheden er zijn om tot meer integratie van deze verschillende vormen van doelgroepenvervoer te komen. Hierin wordt samengewerkt met de gemeente Eemsdelta en de vervoerder UVO die samen een experiment van groupage zijn gestart, waarin gebruikers van Wmo, ziektewet of zorgverzekering vanuit het Ommelander Ziekenhuis Scheemda samen vervoerd worden naar huis. In het voorjaar van 2023 worden de eerste resultaten bekend gemaakt.

Proces stip op de horizon 2030

In het bestuur is gevraagd om een proces te starten om samen met de deelnemers te komen tot een visie op waar we willen staan in 2030 als het gaat om het ondersteunen van onze burgers en op hoe we dat vorm willen geven. Dit proces is in 2022 gestart en de eerste uitkomsten van dat proces worden in maart 2023 in het bestuur gedeeld.

Project Veendam

Op verzoek van de gemeente Veendam heeft Publiek Vervoer gekeken naar de kansen en mogelijkheden die Publiek Vervoer ziet. Het doelgroepenvervoer voor de gemeente Veendam bestaat uit Wmo vervoer en Leerlingenvervoer. Het verzoek van gemeente Veendam richt zich op de Wmo reiziger. Door inzet van het data-dashboard van Publiek Vervoer is er een reizigersprofiel gemaakt van de Wmo reiziger van de gemeente Veendam. Het dashboard geeft goed inzicht in het gebruik van het Wmo vervoer en heeft ook een aantal bijzondere zaken getoond. Op verzoek van de gemeente Veendam is een document opgesteld met een beknopt overzicht van de bijzonderheden.
Wie is deze reiziger? Waar reist hij veel naar toe? Daarnaast is ook gekeken naar de mogelijkheden voor doorontwikkeling en beleidsaanpassing welke de kwaliteit van het Wmo-vervoer ten goede kunnen komen.

Het reizigersprofiel is in november 2022 gepresenteerd aan de gemeente Veendam. Naar aanleiding van deze presentatie heeft gemeente Veendam een tweede opdracht gegeven aan Publiek Vervoer. In deze opdracht worden de reisbewegingen van de Wmo pashouder binnen de gemeentegrenzen verder onderzocht.

Vlootschouwen

Voor de consulenten (en beleidsmedewerkers en wethouders) van gemeenten worden Vlootschouwen georganiseerd. In deze Vlootschouwen wordt het wagenpark van de vervoerder gepresenteerd, de mogelijkheden van de wagens besproken en wordt een presentatie door Publiek Vervoer gegeven over het indiceren (wat kun je indiceren, mogelijkheden, kosten etc.) Het doel van de Vlootschouwen is om bij de uitvoering bewustwording te creëren. In 2022 is er een Vlootschouw gegeven aan het perceel Zuid Oost Drenthe, gemeente Westerkwartier en gemeente Veendam.

Voor 2023 hebben gemeente Stadskanaal, Het Hogeland, Oldambt en heel perceel Noord Midden Drenthe een opdracht gegeven aan Publiek Vervoer voor het maken van een reizigersprofiel.

3.2.6 Bedrijfsvoering

Naast de kerntaken zoals benoemd, hebben we ook de taak dat de organisatie (GR) voldoet aan de wet- & regelgeving. We constateren dat er steeds meer regelgeving komt en deze complexer wordt. Dit betreft vooral specialistische werkzaamheden. Hiervoor huren we personeel in met als gevolg dat we afhankelijk zijn van derden en hierin kwetsbaar zijn. Onze organisatie heeft een te kleine omvang en niet de kennis om dit zelf te organiseren. In de managementletter 2022 heeft de accountant deze kwetsbaarheid ook benoemd. We gaan verder met het onderzoeken van opties hoe hiermee om te gaan.

Personeelsbestand

Ook in het primaire proces zelf is de geringe omvang van de organisatie een aandachtspunt. Er is verloop binnen de medewerkers. Enerzijds door vertrek naar andere banen en anderzijds door vervroegde pensionering. Omdat dit tijdig bekend was, kon hier op worden ingespeeld door vacatures te plaatsen. Maar door de samenloop van het vertrek van ervaren personeel, werd de kwetsbaarheid van de organisatie weer duidelijk.

Het personeelsbestand is als volgt samengesteld:

Overzicht team Publiek Vervoer (per 31 dec 2022):

Functie	Formatieomvang	Soort dienst verband	Organisatie
directeur	1,0 fte	vast	Publiek Vervoer
manager projecten	0,9 fte	vast	Publiek Vervoer
project assistent	0,7 fte	vast	Publiek Vervoer
medewerker ontwikkeling	0,4 fte	tijdelijk	Publiek Vervoer
relatiemanager*	1,0 fte	tijdelijk	Publiek Vervoer
medewerker bedrijfsbureau*	0,8 fte	tijdelijk	Publiek Vervoer
relatiemanager	0,9 fte	gedetacheerd	Gemeente Groningen
bureaumanager	0,6 fte	gedetacheerd	OV-bureau
dataspecialist	0,2 fte	gedetacheerd	OV-bureau
financieel medewerker	0,2 fte	gedetacheerd	OV- bureau
jurist	0,2 fte		ZZP-er
controller	0,2 fte		ZZP-er
adviseur doorontwikkeling en landelijke contacten	0,2 fte		ZZP-er
functionaris gegevensbescherming			Extern bureau (Waker Cybersecurity)

Mutaties: *relatiemanager en medewerker bedrijfsbureau zijn najaar 2022 in dienst getreden bij Publiek Vervoer om ingewerkt te worden door de (gedetacheerde) relatiemanager en bureaumanager, die in 2023 met vervroegd pensioen gaan.
Eén relatiemanager is vertrokken naar een functie bij een andere gemeente.

Formele formatie bij team Publiek Vervoer per 31 december 2022 is 4,8 fte.

Juridische werkzaamheden en data

Door een verandering in de wet gemeenschappelijke regelingen moeten de tekst aangepast worden. Het voorbereidend werk is klaar en kan in het voorjaar van 2023 afgerond worden. Dit werk is uitgevoerd door een werkgroep van juristen vanuit de gemeenten.

Uit de projecten is naar voren gekomen dat de AVG-wetgeving veel extra werk met zich meebrengt. Bijvoorbeeld bij het project inclusief reizen werd data gebruikt van drie vervoersorganisaties, van het OV-bureau en van gemeenten. Niet alleen de Wmo-reizigers die deelnamen moesten toestemming geven voor het gebruik van hun data maar ook met de gemeenten, de vervoersorganisaties en de data beherende organisaties moesten verwerkersovereenkomsten worden afgesloten om de privacy van de gebruikers te beschermen.

Met middelen vanuit het EU project G-Patra dat door de provincie Groningen ter beschikking is gesteld is het dashboard waarmee allerlei gegevens uit de databases geraadpleegd konden worden aangepast. Dit dashboard is gebaseerd op Tableau die krachtige geografische functionaliteiten had maar we merkten dat die amper gebruikt worden terwijl veel gemeenten, het OV-bureau en de provincies werken met Power BI. Er is daarom met die middelen een nieuwe opzet gemaakt gebaseerd op Power BI. Deze zal in de komende tijd uitgebreid worden zodat er meer samengewerkt kan worden op het gebied van data.

3.3 Financieel overzicht

3.3.1 Algemeen beeld:

Publiek Vervoer heeft geen specifieke programma's, als bedrijfsvoeringsorganisatie zijn alle baten en lasten onder het taakveld Overhead verantwoord. Hieronder zijn de reguliere bijdragen van alle deelnemers volgens de begroting en realisatie 2022 weergegeven.

Bijdragen	%	2022	
Deelnemers			
Provincie Groningen		***excl btw***	***totaal incl btw***
Eemsdelta	4,83	€ 42.003	€ 50.823
Groningen	13,21	€ 114.840	€ 138.957
Het Hogeland	3,95	€ 34.346	€ 41.559
Midden-Groningen	5,43	€ 47.226	€ 57.143
Oldambt	4,19	€ 36.432	€ 44.082
Pekela	1,32	€ 11.472	€ 13.881
Stadskanaal	3,65	€ 31.721	€ 38.383
Veendam	2,56	€ 22.257	€ 26.931
Westerkwartier	4,23	€ 36.797	€ 44.524
Westerwolde	2,60	€ 22.596	€ 27.341
Provincie Drenthe			
Aa en Hunze	1,84	€ 15.991	€ 19.349
Assen	4,96	€ 43.132	€ 52.190
Borger-Odoorn	1,95	€ 16.947	€ 20.506
Coevorden	2,93	€ 25.464	€ 30.811
De Wolden	1,72	€ 14.948	€ 18.087
Emmen	9,63	€ 83.718	€ 101.299
Hoogeveen	4,85	€ 42.185	€ 51.044
Meppel	2,37	€ 20.597	€ 24.923
Midden Drenthe	2,36	€ 20.510	€ 24.817
Noordenveld	2,50	€ 21.727	€ 26.290
Tynaarlo	2,31	€ 20.076	€ 24.292
Westerveld	1,58	€ 13.731	€ 16.615
OV-bureau Groningen Drenthe	15,00	€ 130.362	€ 157.738
totaal	**100**	**€ 869.079**	**€ 1.051.586**

3.3.2 Analyse op hoofdlijnen:

In deze paragraaf lichten we de baten en lasten op hoofdlijnen toe.

Baten

In het onderstaande overzicht zijn de baten opgenomen

Omschrijving baten	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Verschil begroting /realisatie
Bijdrage deelnemers	€ 869.079	€ 869.078	€ -1
Extra inkomsten doorontwikkeling	€ -	€ 235.943	€ 235.943
Bijdrage licentiekosten dashboard	€ -	€ 56.452	€ 56.452
Overige baten	€ -	€ 984	€ 984
Totaal	**€ 869.079**	**€ 1.162.457**	**€ 293.378**

Bijdrage deelnemers

Onder de bijdrage deelnemers vallen de inkomsten afkomstig van de deelnemende gemeenten en het OV-bureau voor de jaarlijkse bijdrage, zoals in de begroting is vastgesteld.

Extra inkomsten doorontwikkeling

De afrekening van de Stronger Combined bijdrage Interreg heeft plaatsgevonden. De bijdragen stonden verantwoord als vooruit ontvangen bedragen op de balans. Er vindt nog een finale toets in 2023 plaats, maar we verwachten te voldoen aan de gestelde uitgangspunten. Daarom hebben we deze als baten opgevoerd.

Bijdrage licentiekosten

Publiek vervoer heeft naast de deelnemersbijdrage een incidentele vergoeding ontvangen voor de licenties en het onderhoud van het dashboard.

Overige baten

De overige baten betreft de doorbelasting van de kosten van de workshop voor de gemeente Emmen, Borger Odoorn en Coevorden.

Lasten

De lasten bestaan grotendeels uit personele lasten en kosten voor de bedrijfsvoering waaronder huisvesting, IT en algemene kosten vallen. De applicatiekosten voor de complimenten- en klachtenloket zijn ondergebracht onder de bedrijfsvoeringskosten.

In het onderstaande overzicht staan op hoofdlijnen de lasten omschreven.

Omschrijving lasten	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Verschil begroting /realisatie
Personeel	€ 388.469	€ 404.100	€ -15.631
Inhuur	€ 301.128	€ 275.616	€ 25.512
DVO OV-Bureau	€ 46.528	€ 47.648	€ -1.120
DVO Gemeenten Emmen	€ 2.100	€ 1.807	€ 293
Bedrijfsvoeringskosten	€ 109.500	€ 123.522	€ -14.022
Projectkosten	€ -	€ 45.031	€ -45.031
Onvoorzien	€ 20.000	€ -	€ 20.000
Totaal	**€ 867.725**	**€ 897.723**	**€ -29.998**

Personeel

Dit zijn de loonkosten van het personeel en overige kleine algemene personele kosten waaronder opleidingen en reiskosten. Het verschil komt doordat we het afgelopen jaar een deel van de inhuur hebben omgezet naar personeel in dienst bij Publiek Vervoer

Inhuur

De omvang van de organisatie is beperkt. Omdat niet alle kennis zelf tot onze beschikking is, huren we voor bepaalde reguliere werkzaamheden en voor specifieke (bedrijfsvoerings-) taken en projecten personeel in. Het afgelopen jaar hebben we vooral ingehuurd voor ondersteuning bij reguliere taken en advisering voor inkoop & aanbesteding, AVG, financiën en ICT.

Packagedeal (DVO) OV-bureau en de gemeente Emmen

Het gaat hier om kosten voor huisvesting en een deel ICT-kosten en ondersteuning voor personeelszaken. Deze ondersteuning levert het OV-bureau. De ondersteuning in personeels- en salarisadministratie wordt verzorgd door de gemeente Emmen. In de DVO is een variabel deel opgenomen en dit verklaart de afwijking.

Kosten overige bedrijfsvoering

Onder deze post zijn de kosten voor IT, complimenten en het klachtenloket, accountant, verzekeringen etc. opgenomen. Deel van het ICT-beheer is betaald via de projectkosten en enkele posten zijn hierdoor lager uitgevallen.

Projectenkosten

Dit zijn de kosten voor de doorontwikkeling en staan in relatie met het project Stronger Combined. Deze kosten worden gedekt vanuit het project.

Onvoorzien:

In 2022 hebben geen onvoorziene gebeurtenissen plaatsgevonden, derhalve zijn er geen onvoorziene kosten gemaakt.

4. Paragrafen

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) (artikel 9) zijn in dit hoofdstuk de verplichte paragrafen opgenomen. In deze jaarstukken zijn alleen de paragrafen opgenomen die relevant zijn voor Publiek Vervoer. De paragrafen grondbeleid, lokale heffingen. onderhoud kapitaalgoederen en verbonden partijen komen daarom in dit jaarverslag niet voor.
De verplichte paragrafen die van toepassing zijn:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- financiering
- bedrijfsvoering

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandcapaciteit

Op dit moment beschikken we over een eigen vermogen en bouwen we daardoor weerstandsvermogen op. De onvoorziene kosten die niet gedekt kunnen worden uit de huidige budgetten of het voorgaande resultaten worden ten laste van de deelnemers gebracht door middel van een verzamelfactuur.

Risico's

Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie:

- De kleine omvang van de organisatie en het feit dat er maar één persoon per functiesoort aanwezig is, zorgt ervoor dat er geen vervanging is bij ziekte of afwezigheid. Alle vervanging huren we daarom in. Een ander gevolg is dat een groot deel van de kennis en kunde bij externe medewerkers ligt en daarom zijn we afhankelijk van inhuurkrachten.
- De Algemene verordening gegevensbeheer (AVG) blijft een aandachtspunt.

Kengetal

Het BBV bepaalt dat gemeenschappelijke regelingen een basis set van financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. Hiermee kan op een eenvoudige wijze inzicht gegeven worden in de financiële positie van de organisatie. In de jaarstukken zijn alleen de kengetallen opgenomen die relevant zijn voor Publiek Vervoer. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit komen daarom in dit jaarverslag niet voor. Alle baten en lasten worden op dit moment worden afgerekend met de deelnemers. Het beschikbare eigen vermogen zetten we zo efficiënt mogelijk in om onze doelstellingen te behalen. Ook is er nog steeds sprake van een jonge organisatie, daarom hebben de kengetallen beperkte waarde.

Netto schuldquote

De netto schuldquote heeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de omzet. Dit geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Om aan de norm te voldoen, moeten de eigen middelen hoger zijn dan de schuldpositie. Voor 2022 is het kengetal 37% en voldoet daarmee aan de gestelde norm.

1. Netto schuldquote

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
A	Langlopende schulden en vlottende passiva	227.921	344.000	190.762
B	Uitzettingen looptijd < 1 jaar en liquide middelen	657.814	367.000	355.920
	Netto schuld (A-B)	*-429.892*	*-23.000*	*-165.158*
C	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	1.162.457	869.079	960.782
	Netto schuldquote (A-B)/C x 100%	**-37%**	**-3%**	**-17%**

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
A	Langlopende schulden en vlottende passiva	227.921	344.000	190.762
B	Verstrekte leningen	0	0	0
C	Uitzettingen looptijd < 1 jaar en liquide middelen	657.814	367.000	355.920
	Netto schuld gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A-B-C)	*-429.892*	*-23.000*	*-165.158*
D	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	1.162.457	869.079	960.782
	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A-B-C) / D x 100%	**-37%**	**-3%**	**-17%**

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn om aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Het betreft het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De VNG geeft aan dat bij een ratio lager dan 20% de organisatie zich op glad ijs bevindt. De solvabiliteitsratio van Publiek Vervoer is 65%, na mutatie in de reserves, waardoor de solvabiliteit boven de norm ligt. Publiek Vervoer werkt met voorschotfinanciering waardoor de ratio niet een directe invloed heeft op het weerstandsvermogen.

2. Solvabiliteitsratio

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
A	Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	429.892	23.083	165.158
B	Balanstotaal	657.814	367.083	355.919
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	65%	6%	**46%**

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft inzicht in de mate van het kunnen dragen van de eigen lasten. Alle incidentele baten en lasten worden afgerekend met de deelnemers. Wanneer dit negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De norm voor Publiek Vervoer is 0% of hoger. Op basis van de huidige cijfers en met het oog op de begroting 2022 is Publiek Vervoer structureel in evenwicht.

3. Structurele exploitatieruimte

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
A	Totale structurele lasten	897.723	867.724	843.729
B	Totale structurele baten	925.530	869.079	849.456
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	0	0	0
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	0	0	0
E	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	925.530	869.079	960.782
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) + (D-C))/(E) x 100%	**3%**	**0%**	**1%**

Totaal kengetallen 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Netto schuldquote	-37%	-3%	-17%
Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	-37%	-3%	-17%
Solvabiliteitsratio	65%	6%	46%
Structurele exploitatieruimte	3%	0%	1%

4.2 Financiering

Onder de financieringsfunctie worden alle activiteiten gerekend die gericht zijn op het afstemmen en optimaliseren van de inkomende en uitgaande geldstroom.

Treasury

Op grond van de wet Financiering decentrale overheden (Fido) wordt er aandacht besteed aan Treasury. De financiële administratie is meer ingericht op budgetbeheer dan op het volgen van kasstromen.

Wet HOF

De inwerkingtreding van de wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) zal gaandeweg leiden tot een EMU-macronorm voor de decentrale overheid als geheel. De praktijk op dit moment wijst uit, dat het weinig effect heeft voor de financiering.

Schatkistbankieren

Voor zover de bedrijfsvoeringsorganisatie overtollige middelen heeft, worden die afgeroomd ten gunste van de schatkist vanaf een drempelbedrag. De afroming vindt automatisch plaats. Het drempelbedrag is als volgt berekend:

- Voor overheidsinstellingen met een begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1.000.000 bedraagt vanaf 1 juli 2021.
- Voor Publiek Vervoer betekent dat een saldo groter dan € 1.000.000 moet worden afgeroomd. In het gehele jaar is het saldo op de bankrekening niet hoger geweest dan de gestelde normen.
- In samenspraak met het Ministerie van Financiën is overeengekomen dat het drempelbedrag voor Publiek Vervoer is gesteld op € 500.000.

Liquiditeitenbeheer

Er is binnen de organisatie aandacht voor de liquiditeitsstatus en in 2022 waren er geen liquiditeitsproblemen.

Rentelasten

De rente wordt berekend aan de hand van het rentepercentage op de langlopende geldleningen. Publiek Vervoer heeft geen langlopende geldleningen. Het rentepercentage is daarom 0 %.

4.3 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft volgens het BBV ten minste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens over de bedrijfsvoering. Wij zijn gericht op uitvoering, wat betekent dat we een uitvoeringsorganisatie zijn waar geen beleidsvorming plaatsvindt, dat doen de deelnemers.
Onze taken zijn:

- Contractbeheer en relatiemanagement
- Klachtenloket en klantparticipatie
- Kennis- en adviesfunctie.

Binnen de kennis- en adviesfunctie ligt een belangrijke taak over het adviseren en daadwerkelijk ter hand nemen van de doorontwikkeling van het vervoerssysteem. Er is een schat aan kennis, data en ervaring aanwezig om te gebruiken om deelnemers te adviseren over diverse verbeterpunten. Ons doel daarbij is het creëren van een optimaal, duurzaam en toekomstbestendig vervoerssysteem waarin vervoer op langere termijn goed en betaalbaar aangeboden kan blijven aan alle inwoners en bezoekers van Groningen en Drenthe.

Naast de kerntaken zoals juist benoemd, hebben we ook de taak dat de organisatie (GR) voldoet aan de wet- & regelgeving. We constateren dat er meer regelgeving komt en de regels complexer worden en dit zijn specialistische werkzaamheden. Hiervoor huren we personeel in met als gevolg dat we afhankelijk zijn van derden en hier kwetsbaar zijn. Onze organisatie heeft een te kleine omvang en niet de kennis om dit zelf te organiseren. In de managementletter 2022 heeft de accountant deze kwetsbaarheid ook benoemd. We gaan verder met opties te onderzoeken hoe we hiermee om moeten gaan.

Afgelopen jaar hebben we een aantal zaken t.b.v. de bedrijfsvoering onder handen gehad, waaronder:

- Het OV-bureau heeft aangegeven om met ingang van 2023 te stoppen met de ondersteuning voor de financiële administratie. Het Shared Service Center van de gemeente Groningen gaat dit overnemen en we zijn begonnen om de administratie over te plaatsen.
- We zijn de discussie over de kwetsbaarheid van Publiek Vervoer gestart. Met name op het gebied van bedrijfsvoering wordt veel van ons verwacht om aan de gestelde eisen van een gemeenschappelijke regeling te voldoen. De eisen die aan een bedrijfsvoeringsorganisatie worden gesteld komen overeen met die van een gemeente. Onze organisatie heeft een te kleine omvang en niet de kennis om dit zelf te organiseren. We gaan verder met opties te onderzoeken hoe we hiermee om moeten gaan.
- De koppelingen met betrekking tot de BI-tool zijn verder geoptimaliseerd.
- Onze website heeft een nieuwe lay-out gekregen en is beter toegankelijk gemaakt voor onze doelgroep.
- Een vervolgstap gemaakt in het kader van het voldoen aan de AVG.
    - Er is een privacy- en informatiebeveiligingsbeleid opgesteld en vastgesteld waarin de uitgangspunten zijn opgenomen hoe Publiek Vervoer met haar informatie omgaat en deze beschermt. De medewerkers van Publiek Vervoer zijn tijdens een werkoverleg meegenomen in de inhoud van het beleid zodat zij het beleid kennen en de uitgangspunten naleven.
    - Het privacy statement op de website is geüpdatet om betrokkenen op duidelijke wijze en in begrijpelijke taal te informeren over de persoonsgegevens die Publiek Vervoer verwerkt en hoe zij deze beschermt.

- Het verwerkingsregister is geüpdatet naar de laatste stand van zaken en we zijn overgegaan van de tool Privacy manager naar een Excelbestand. De redenen voor deze wijziging zijn opgenomen in een advies over het gebruik van de Privacy manager.
- Alle verwerkersovereenkomsten die afgelopen jaar zijn afgesloten, zijn gecontroleerd. Er is gecontroleerd of de juiste afspraken werden gemaakt om persoonsgegevens zo goed mogelijk te beschermen. Daarnaast is de standaard verwerkersovereenkomst die Publiek Vervoer gebruikt, geüpdatet aan de hand van de laatste inzichten.
- Publiek Vervoer heeft afgelopen jaar geen datalekken gehad, alleen een aantal meldingen die geen datalek bleken te zijn. Zo was er begin dit jaar het log4j incident, maar dit bleek na onderzoek geen gevolgen te hebben voor Publiek Vervoer. Daarnaast was er eind dit jaar een vreemd mailtje van Salesforce die we hebben geanalyseerd maar uiteindelijk geen phishingmail bleek te zijn.

JAARREKENING

5. Grondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft. De waardering van de activa en de passiva gebeurt op basis van historische kosten.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa

Immateriële-, materiële- en financiële vaste activa

Publiek Vervoer beschikt niet over vaste activa en heeft hier dan ook geen beleid voor gevormd, daarom zal er niet verder ingegaan worden op dit onderwerp.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De voorgeschreven indeling met betrekking tot de vorderingen welke van toepassing zijn op Publiek Vervoer betreft:

Vorderingen

- Vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)
- Overige vorderingen

Overlopende activa

- de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel;
- overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Publiek Vervoer heeft geen voorzieningen en/of vaste schulden. Om deze reden zal er niet verder worden ingegaan op deze onderwerpen. In de notitie Reserves en Voorzieningen is dit nader toegelicht.

Reserves

In de balans worden de reserves onderscheiden naar:

- de algemene reserve;
- de bestemmingsreserves; een bestemmingsreserve is een reserve waaraan het bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven;
- het resultaat boekjaar.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar.
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borgstellingen en/of garantstellingen
Publiek Vervoer verstrekt geen borg- en/of garantstellingen. Bij een bedrag van € 0 voor borg- en/of garantstellingen wordt er geen toelichting opgenomen.

Stelselwijzigingen
Er hebben zich in 2022 geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Consolidatie
In het jaar 2022 is er geen sprake van consolidatie.

Verbonden Partijen
Publiek Vervoer heeft geen verbonden partijen zoals bedoeld in het BBV.

Schattingen
Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien dit voor het voor het Besluit Begroting en Verantwoording vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Continuïteit
De jaarrekening is opgesteld op basis van de veronderstelling van continuïteit. Bestuur en directie van Publiek Vervoer hebben geen aanleiding te veronderstellen dat de continuïteit op enigerlei wijze in het geding is.

Gebeurtenissen na balansdatum
Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die een ander licht werpen op de stand van dat moment of effect hebben op de continuïteit van Publiek Vervoer.

6. Overzicht baten en lasten

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Omschrijving baten	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Verschil begroting /realisatie
Bijdrage deelnemers	€ 869.079	€ 869.078	€ -1
Extra inkomsten doorontwikkeling	€ -	€ 235.943	€ 235.943
Bijdrage licentiekosten dashboard	€ -	€ 56.452	€ 56.452
Overige baten	€ -	€ 984	€ 984
Totaal	**€ 869.079**	**€ 1.162.457**	**€ 293.378**
Omschrijving lasten	**Begroting na wijziging 2022**	**Realisatie 2022**	**Verschil begroting /realisatie**
Personeel	€ 388.469	€ 404.100	€ -15.631
Inhuur	€ 301.128	€ 275.616	€ 25.512
DVO OV-Bureau	€ 46.528	€ 47.648	€ -1.120
DVO Gemeenten	€ 2.100	€ 1.807	€ 293
Bedrijfsvoeringskosten	€ 109.500	€ 123.522	€ -14.022
Projectkosten	€ -	€ 45.031	€ -45.031
Onvoorzien	€ 20.000	€ -	€ 20.000
Totaal	**€ 867.725**	**€ 897.723**	**€ -29.998**
Saldo	**€ 1.354**	**€ 264.734**	**€ -263.380**
Saldo mutatie reserves	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Saldo	**€ 1.354**	**€ 264.734**	**€ -263.380**

6.1 Toelichting

De exploitatie van Publiek Vervoer is zeer beperkt. De baten zijn verdeeld in drie categorieën die aansluiten op de aard van de inkomsten.

Personeelslasten

De categorie personeel is als volgt onderverdeeld:

- Loonsom
    - *De kosten voor de nieuwe CAO 2021 (€ 4.723) zijn in 2022 uitbetaald en deze zijn verantwoord bij de algemene personele kosten.*
- Reiskosten
- Opleidingen
- Algemene personeelskosten

De categorie inhuur is als volgt onderverdeel:

- Inhuur personeel
- Inhuur DVO OV-bureau

Bedrijfskosten

De categorie Bedrijfskosten is vervolgens gesplitst in vier onderdelen:

- DVO OV-bureau
- DVO Emmen
- Overige bedrijfsvoeringskosten
- Complimenten/klachtenafhandeling

Met deze verdeling is aangesloten bij de aard van de kosten en de noodzaak van splitsing.

Overige kosten

- Projecten
- Onvoorzien

6.2 Incidentele baten en lasten

Incidentele baten

Voor het boekjaar 2022 zijn de incidentele baten als volgt te rubriceren:

• Voor Stronger Combined	€ 235.943
• Bijdrage licentiekosten dashboard	€ 56.452
• Extra projectondersteuning	€ 984

Incidentele lasten

Voor het boekjaar 2022 zijn de incidentele lasten als volgt te rubriceren:

• Project kosten	€ 45.031

Mutaties in Onvoorzien

Publiek Vervoer heeft voor 2022 een bedrag van € 20.000 opgenomen voor onvoorziene kosten. In 2022 hebben geen onvoorziene gebeurtenissen plaatsgevonden, derhalve zijn er geen onvoorziene kosten gemaakt.

6.3 Verschil begroting en jaarrekening

Omdat de begroting klein van omvang is, hebben we in de paragraaf 3.3.2 “analyse op hoofdlijnen” de incidentele baten en lasten nader toegelicht en zichtbaar op detailniveau.
Ten opzichte van de paragraaf “analyse op hoofdlijnen” is er geen verdieping die nieuwe informatie geeft voor deze paragraaf. Daarom en stellen dat de verschillen in de paragraaf “analyse op hoofdlijnen” voldoende zijn toegelicht.

7. Balans

7.1 Balans

(bedragen x € 1.000)		
Activa		
	31-dec-21	**31-dec-22**
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa	0	0
Financiële vaste activa	0	0
Totaal vaste activa	**0**	**0**
Vlottende activa		
Voorraden	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	*97*	*145*
Vorderingen op openbare lichamen	55	68
Overige vorderingen	1	18
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	41	59
Overlopende activa	*9*	*11*
Voorschotten overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige vooruitbetaalde bedragen	9	11
Liquide middelen	*250*	*501*
kas- en banksaldi	250	501
Totaal vlottende activa	**347**	**658**
Totaal	***356***	***658***

Passiva		(bedragen x € 1.000)
	31-dec-21	**31-dec-22**
Eigen vermogen		
Algemene reserve	16	60
Bestemmingsreserve	25	105
Gerealiseerd resultaat	124	265
Totaal eigen vermogen	***165***	***430***
Voorzieningen	0	0
vaste schulden met een rente-typische looptijd van een ≥ 1 jaar	0	0
Totaal vaste passiva	**165**	**430**
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden	*45*	*212*
Banksaldi Schatkistbankieren	0	0
Kasgeldleningen	0	0
Overige schulden	45	212
Overlopende passiva	*146*	*16*
Voorschotten overige Nederlandse overheidslichamen	105	0
Verplichtingen die in het begrotings-jaar zijn opgebouwd en die in het volgende jaar tot betaling komen	41	16
Totaal vlottende passiva	**191**	**228**
Totaal	***356***	***658***

7.2 Toelichting

In de toelichting wordt een nadere uitleg gegeven over posten in de balans.

Activa

Vaste activa

Niet van toepassing. Wij beschikken niet over vaste activa zoals bedoeld in het BBV.

Vlottende activa

Onder de vlottende activa zijn de vorderingen en liquide middelen opgenomen.

- Nog te vorderen omzetbelasting € 43.966.
- Nog te ontvangen bedrag van Stronger Combined € 23.954.
- Debiteuren voor een saldo van € 18.442.
- Saldo schatkistbankieren van € 58.787.
- Vooruit ontvangen facturen voor een saldo van € 11.228

Banksaldo en schatkistbankieren

Het banksaldo bedraagt € 501.352 per 31-12-2022.
De berekening van het drempelbedrag betreft 0,75% van het (primitieve) begrotingstotaal (€ 867.725) is € 6.508. Met een minimaal drempelbedrag van € 1.000.000. In samenspraak met het Ministerie van Financiën is overeengekomen dat het drempelbedrag is gesteld op € 500.000. De afroming vindt niet direct na een mutatie op de betaalrekening plaats. Dit leidt ertoe dat het drempelbedrag tijdelijk kan worden overschreden.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen

- Het saldo € 165.158
    - Per 1/1/2022 bedroeg het saldo van de algemene reserve € 16.132. Het beginsaldo bestaat uit de reeds bestaande reserves uit 2019 en 2020. Het niet bestemde deel van het resultaat van het jaar 2021 is € 44.026. Het eindsaldo van de algemene reserve bedraagt € 60.158.
    - Per 1/1/2022 bedroeg het saldo van de bestemmingsreserve € 25.000. Deze reserve is bedoeld voor de uitvoering van het smartplan. Er is in 2022 € 80.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve voor de extra vervanging van personeel die met pensioen gaan. Ultimo 2022 bedraagt het saldo van de bestemmingsreserve € 105.000.
- Het positieve resultaat 2022 is € 264.734.

Onderstaand is het verloop het eigen vermogen weergegeven:

	Saldo 1-1-2022	Toevoeging	Onttrekking	**Saldo 31-12-2022**
Algemene reserve	€ 16.132	€ 44.026	€ -	**€ 60.158**
Bestemmingsreserve	€ 25.000	€ 80.000	€ -	**€ 105.000**
Eigen vermogen	€ 41.132	€ 124.026	€ -	**€ 165.158**

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva bestaat uit de onderstaande posten:

- De post schulden bestaat voornamelijk uit de afrekening van het OV-bureau. Het bedrag voor de afrekening van het OV-bureau ad. € 166.154 is in 2023 voldaan.
- De loonheffing van de maand december ten hoogte van € 27.722.
- Het resterende bedrag heeft betrekking op kosten voor juridische ondersteuning, inhuur, klantcontact en de salarisadministratie. Deze facturen zijn in 2022 ontvangen, maar pas in 2023 afgedragen.

Overlopend passiva

De post overlopende passiva bestaat uit voorschotten van overige Nederlandse overheidslichamen en verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in het volgende jaar tot betaling komen.

- Aan het eind van het boekjaar staat er géén bedrag open bij de post voorschotten overige Nederlandse overheidslichamen. Het saldo verloop is onderstaand gepresenteerd:

Onderwerp	Saldo 31-12-2021	Uitgaven	Inkomsten	Vrijval	Saldo 31-12-2022
Stronger Combined	€ 105.328	€ 37.545	€ 106.660	€ 174.443	€ -

Deze middelen zijn ingezet voor de doorontwikkeling van integrale vervoersvormen. Het doel hierbij is om een optimaal vervoersnetwerk te creëren dat betaalbaar en toekomstbestendig is.

- De overige schulden zijn opgenomen in de vlottende passiva.
    - Accountantskosten voor de werkzaamheden die betrekking hebben op 2022 (€ 4.850)
    - Nog enkele andere kosten die betrekking hebben op 2022 maar nog niet zijn voldaan in het boekjaar. De facturen zullen pas na het boekjaar 2022 worden ontvangen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen en rechten

De niet uit de balans blijkende verplichtingen bevat de volgende contracten:

	Looptijd	Laatste jaar	Bedrag
Eshuis accountants en Adviseurs	2 jaar	2024	€ 9.000

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Verantwoording specifieke uitkeringen

Publiek Vervoer heeft geen specifieke uitkeringen zoals bedoeld in de Single Information Single Audit.
Dit is getoetst op de website https://teverantwoordenregelingen.rijksoverheid.nl/ d.d. 21-1-2022.

BIJLAGE 2

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

	Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
0.1	Bestuur			€ -
0.2	Burgerzaken			€ -
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden			€ -
0.4	Overhead	€ 1.162.457,15	€ 897.722,95	€ 264.734
0.5	Treasury			€ -
0.61	OZB woningen			€ -
0.62	OZB niet-woningen			€ -
0.63	Parkeerbelasting			€ -
0.64	Belastingen overig			€ -
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds			€ -
0.8	Overige baten en lasten			€ -
0.9	Vennootschapsbelasting			€ -
0.10	Mutaties reserves	€ -	€ -	€ -
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten		€ 264.734	€ -264.734
0.0	**Bestuur en ondersteuning**	**€ 1.162.457**	**€ 1.162.457**	**€ -**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer			€ -
1.2	Openbare orde en veiligheid			€ -
1.0	**Veiligheid**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
2.1	Verkeer en vervoer			€ -
2.2	Parkeren			€ -
2.3	Recreatieve havens			€ -
2.4	Economische havens en waterwegen			€ -
2.5	Openbaar vervoer			€ -
2.0	**Verkeer, vervoer en waterstaat**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
3.1	Economische ontwikkeling			€ -
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur			€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			€ -
3.4	Economische promotie			€ -
3.0	**Economie**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
4.1	Openbaar basisonderwijs			€ -
4.2	Onderwijshuisvesting			€ -
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken			€ -
4.0	**Onderwijs**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
5.1	Sportbeleid en activering			€ -
5.2	Sportaccomodaties			€ -
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			€ -
5.4	Musea			€ -
5.5	Cultureel erfgoed			€ -
5.6	Media			€ -
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie			€ -
5.0	**Sport, cultuur en recreatie**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie			€ -
6.2	Wijkteams			€ -
6.3	Inkomensregelingen			€ -
6.4	Begeleide participatie			€ -
6.5	Arbeidsparticipatie			€ -
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)			€ -
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+			€ -
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-			€ -
6.81	Geëscaleerde zorg 18+			€ -
6.82	Geëscaleerde zorg 18-			€ -
6.0	**Sociaal Domein**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
7.1	Volksgezondheid			€ -
7.2	Riolering			€ -
7.3	Afval			€ -
7.4	Milieubeheer			€ -
7.5	Begraafplaatsen en crematoria			€ -
7.0	**Volksgezondheid en milieu**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
8.1	Ruimtelijke ordening			€ -
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)			€ -
8.3	Wonen en bouwen			€ -
8.0	**Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
	TOTAAL	**€ 1.162.457**	**€ 1.162.457**	**€ -**

BIJLAGE 3

Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Waarde	Bron	Periode	Beschrijving
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	45%	Jaarstukken 2022	2022	Peildatum 31-12-2022
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	100%	Jaarstukken 2022	2022	Peildatum 31-12-2022

BIJLAGE 4

Wet Normering Topinkomens (WNT)

WNT-verantwoording 2022 Publiek Vervoer Groningen Drenthe

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	**Jan Bos**
Functiegegevens[5]	Algemeen directeur
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2022	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	[1,0]
Dienstbetrekking?[8]	[ja]
Bezoldiging[9]	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	112.292
Beloningen betaalbaar op termijn	20.258
Subtotaal	132.550
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	[216.000]
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag[11]	N.v.t.
Bezoldiging	132.550
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan[12]	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling[13]	N.v.t.
Gegevens 2021	
Functiegegevens[5]	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	[1,0]
Dienstbetrekking?[8]	[ja]
Bezoldiging[9]	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	107.971
Beloningen betaalbaar op termijn	20.375
Subtotaal	*128.346*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	[209.000]
Bezoldiging	128.346

Topfunctionarissen met een bezoldiging van €1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
I. Jongman (*)	Algemeen bestuurslid / Vicevoorzitter
P. van der Zwan	Algemeen bestuurslid
R. Hoorweg (*)	Algemeen bestuurslid
G. Brongers-Roffel	Voorzitter
K. Ipema (*)	Algemeen bestuurslid
H. ten Hulscher	Algemeen bestuurslid
M. de Visser	Algemeen bestuurslid
G. Rink (*)	Algemeen bestuurslid / voorzitter
M. Joostens (*)	Algemeen bestuurslid
H. Stomphorst (*)	Algemeen bestuurslid
L. Kupers (*)	Algemeen bestuurslid
R. Bisschop (*)	Algemeen bestuurslid

(*) her- / benoeming in het bestuur na de gemeenteraadsverkiezing 2022

Publiek Vervoer Groningen Drenthe verstrekt geen vergoedingen aan haar bestuurders.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

Eshuis REGISTERACCOUNTANTS

Laan Corpus den Hoorn 200

9728 JS Groningen

Postbus 8006

9702 KA Groningen

Tel. 088-500 95 00

E-mail info@eshuis.com

Aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe
T.a.v. de heer G. Rink, voorzitter
Postbus 189
9400 AD ASSEN

Ons kenmerk: 2023.056
Datum: 16 februari 2023
Betreft: Controle jaarrekening 2022

Geachte leden van de raad van het bestuur,

Hierbij ontvangt u de controleverklaring bij de jaarrekening 2022 van uw organisatie alsmede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Onze controleverklaring hebben wij gedateerd op 23 maart 2023.

In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen, de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken en rapporteren wij, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen.

Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om de raad van toezicht te ondersteunen in de controlerende taak.

De indeling van dit rapport is als volgt:
1. De hoofdlijnen van onze controle
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie
3. Resultaat en weerstandsvermogen
4. Controlebevindingen
5. Overzicht van niet-gecorrigeerde controleverschillen
6. Automatiseringsomgeving
7. Onafhankelijkheid gewaarborgd
8. Afsluiting

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan. In hoofdstuk 2 leggen wij uit waarom dat belangrijk is en hoe u aan de publicatieverplichtingen kunt voldoen.

1. DE HOOFDLIJNEN VAN ONZE CONTROLE

Onderwerp	Bevindingen
Strekking van de controleverklaring	Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring. Dit betreft zowel de getrouwheid van de jaarrekening als de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties (financiële rechtmatigheid).
Resultaat 2022 en vermogenspositie	Publiek Vervoer is een bedrijfsvoeringsorganisatie zonder winstoogmerk. Uw resultaat over 2022 bedraagt € 265.000. Dat is in belangrijke mate verantwoord door de extra inkomsten doorontwikkeling vanuit het project Stronger Combined. Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2022 € 430.000. Uw solvabiliteit bedraagt eind 2022 ruim 65% en de liquiditeitsratio's zijn ruim voldoende. Op basis van de begroting voor de komende periode, uw weerstandsvermogen en de aard van de rechtspersoon gemeenschappelijke regeling, concludeert u dat er geen reden is om te twijfelen aan de continuïteit van uw organisatie.
Verslaggeving en WNT	Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften is opgesteld. Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie. Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de WNT.
Controleverschillen	Er zijn geen ongecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd.
Kwaliteit van de interne beheersing	De complexiteit in uw omgeving neemt toe en van daaruit moet u keuzes te maken bij het inrichten van de interne beheersing. De afweging die gemaakt wordt tussen risico's en beschikbare middelen wordt steeds explicieter ook bestuurlijk gemaakt. U hebt voldoende zicht op risico's in kwetsbare processen zoals de controles in de betaalorganisatie, de inkoopstroom en verwerking van schattingen en correcties via memoriaalboekingen. Mede omdat op onderdelen kan worden gesteund op diensten van deelnemers concluderen wij dat de gemaakte proces- en procedureafspraken in opzet voldoen aan de eisen die daaraan gesteld kunnen worden. Uit onze controles blijken geen tekortkomingen.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	U heeft ons bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen zijn gemeld van fraude misbruik en oneigenlijk gebruik. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is van fraude, misbruik of oneigenlijk gebruik. De algemeen geldende verslaggevingsregels vereisen dat hierover uitgebreider gerapporteerd wordt dan voorheen. Bij u gebeurt dit summier en dit vraagt de komende periode meer aandacht.
Inkopen en aanbesteden	Wij hebben geen afwijkingen van de geldende aanbestedingsregels geconstateerd.
Dataveiligheid en IT	Uw IT-omgeving vraagt steeds meer aandacht en krijgt die ook. De eisen nemen toe maar op alle fronten de norm halen is gelet op uw schaalgrootte uitdagend geworden. U maakt, zoals eerder aangegeven gebruik van de diensten van deelnemers en een externe partij. Wij hebben geen constateringen die we in dit verslag onder uw aandacht moeten brengen.
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Iedere jaarrekening bevat schattingen bijvoorbeeld in de waardering van vaste activa, vorderingen en het afgrenzen van verplichtingen. De schattingsmethoden zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar en wij aanvaarden de door u gekozen methoden.

2. BESTUURLIJKE AFHANDELING EN PUBLICATIE

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit een aantal stappen. Het bestuur behandelt in de vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening en stelt deze vervolgens voorlopig vast. Ter afronding ondertekenen alle leden van het bestuur de jaarrekening. De definitieve vaststelling volgt later dit jaar nadat de jaarrekening door de gemeenten is beoordeeld. Formeel hebben zij echter niet de mogelijkheid om wijzigingen voor te stellen of aan te brengen.

Er zit enige tijd tussen de verzending van de conceptstukken aan het bestuur en de vergadering waarin de vaststelling plaatsvindt. Mochten in die periode omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat kan ook een gebeurtenis zijn, die effect heeft op uw inschattingen met betrekking tot de continuïteit van de organisatie.
Uiteraard vervalt in die situatie onze toestemming tot openbaarmaking. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot goedkeuring en vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken u in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen met u te bespreken.
Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is uitsluitend bedoeld om in uw eigen archief opgenomen te worden. Dit exemplaar mag op geen enkele wijze worden verspreid. Publicatie van deze verklaring op de website of toezending aan subsidiegevers is niet toegestaan.
Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken deze van de website te verwijderen of uw indiening bij subsidiegevers ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening.
Bij openbaarmaking van de controleverklaring dient u gebruik te maken van het exemplaar van de controleverklaring dat niet is voorzien van een persoonlijke handtekening.
Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt, mits de opgemaakte jaarrekening tijdens de bestuurlijke afhandeling ongewijzigd blijft en wordt vastgesteld.

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").
Wij herhalen dat publicatie van de door ons gewaarmerkte jaarrekening en de controleverklaring met originele handtekening op welke wijze dan ook niet is toegestaan.

3. OPTIONEEL: RESULTAAT EN WEERSTANDSVERMOGEN

Het boekjaar 2022 is afgesloten met een positief resultaat van € 265.000, begroot was een resultaat van € 1.000. Het boekjaar 2021 heeft u afgesloten met een positief resultaat van € 124.000. Het resultaat 2022 wordt grotendeels veroorzaakt door de bate inzake het project Stronger Combined. Dit project is inmiddels afgerekend, waardoor er geen sprake meer hoeft te zijn van een vooruitontvangen bijdrage.

Het positieve resultaat is opgenomen onder het eigen vermogen, wat daarmee ultimo 2022 uitkomt op € 430.000. Het is aan het bestuur om een bestemming te geven aan dit resultaat. De algemene reserve heeft ultimo 2022 een omvang van afgerond € 60.000. Dit betekent dat (voor resultaatbestemming) de omvang van het weerstandsvermogen 7% van de totale lasten (bijna € 0,9 miljoen) bedraagt.

De ontwikkeling van uw vermogenspositie hebben we in onderstaande tabel weergegeven in zowel een solvabiliteitspercentage als in een absoluut bedrag. Hoewel het hebben van een stevige vermogenspositie niet uw primaire doelstelling is, heeft eigen vermogen ook een functie als financieringsmiddel voor activa en het genereren van liquiditeit voor transacties. Een minimumbuffer is dan ook wenselijk.

Vermogenspositie	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Realisatie 2020
Eigen vermogen (* 1.000)	430	165	41
Solvabiliteit in %	65	46	10

In de jaarrekening concludeert u zelf dat uw vermogenspositie, uw begroting voor 2023 en de subsidiezekerheid voor de komende tijd, voldoende waarborgen bieden als het gaat om de continuïteit van uw organisatie.

4. CONTROLEBEVINDINGEN

In onze managementletter van 31 oktober 2022 hebben we onze bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van de interimcontrole opgenomen. De hoofdlijn van onze bevindingen bij de interimcontrole was dat de procesinrichting en procedureafspraken in opzet voldoen aan de eisen die daaraan gesteld mogen worden, daarbij de omvang van de beheersorganisatie in acht nemend.
Aandachtspunten uit deze managementletter waren het naleven van de Europese Aanbestedingsregels, voornamelijk bij de inhuur van personeel. Onze interimcontrole voeren we uit om een beeld te krijgen van de, voor de accountantscontrole relevante processen en de daarin opgenomen interne beheersmaatregelen. We doen geen uitspraken over de effectiviteit van dit stelsel anders dan voor het doen van de controle van de jaarrekening. Wij concluderen dat uw interne beheersingsmodel, gelet op de omvang van de organisatie, bijdraagt aan een betrouwbare procesgang en betrouwbare informatievoorziening mogelijk maakt. De jaarrekeningcontrole heeft die hoofdconclusie onveranderd gelaten.

4.1 Invoering rechtmatigheidsverantwoording met ingang van jaarrekening 2023

Zoals in hoofdstuk 1 al is gemeld constateren wij dat Publiek Vervoer leunt op dienstverlening door deelnemers, hetgeen mede nodig is om alle functiescheidingen en interne controlehandelingen blijvend, gestructureerd uit te voeren en te documenteren. De eisen op dat vlak nemen zowel maatschappelijk gezien als vanuit het accountantsvak steeds verder toe. Met ingang van de jaarrekening 2023 moet het bestuur zelf in de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording opnemen en in de paragraaf bedrijfsvoering de onderbouwing daarvan weergeven. Er wordt gewerkt aan de voorbereidingen hierop, aan het vergroten van het risicobewustzijn in de organisatie en het belang van documentatie alsmede aan slimme, risicogerichte werkafspraken.

4.2 Rapporteren over fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie, ondermijning en de naleving van andere wet- en regelgeving. De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe. Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd wordt transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie.

Dat gaat dus niet alleen over fraude maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieu. Dit geldt niet alleen op de werkvloer, maar vraagt ook iets van directie en bestuur.

Met ingang van 2022 is het op grond van de verslaggevingsregels voor gemeenschappelijke regelingen, en dus ook voor u, verplicht om in de paragraaf bedrijfsvoering melding te maken van eventueel geconstateerde werknemersfraude. Dat is niet aan de orde geweest. Verder gaande rapportage over de fraudegevoeligheid, risico's en beheersmaatregelen is nog niet verplicht, maar dat zal er in de nabije toekomst wel van gaan komen.

Dat voelt in veel gevallen als een spannend onderwerp, zeker voor toezichthouders. De afgelopen jaren hebben we steeds aandacht gevraagd voor het opstellen en actueel houden van een (fraude) risicoanalyse en een expliciete rapportageverplichting is een volgende stap in dit proces. Een dergelijke rapportageverplichting draagt bij aan bewustwording over frauderisico's, de genomen maatregelen en uw oordeel over de aanvaardbaarheid van restrisico's.

De accountant maakt zelf ook een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie, en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn. Datzelfde geldt ook voor integriteitsrisico's en mogelijke niet-naleving van andere regelgeving.

In iedere organisatie bestaat een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan communiceren wij dit, afhankelijk van de aard van de fraude, met de directie en, in sommige gevallen, bij fraude in de top van de organisatie, of wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, met de toezichthouder. In dat geval rapporteren wij daar veelal separaat over. Tijdens onze werkzaamheden besteden wij ook aandacht aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie.

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, maar daarbij merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2022 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van materiële fraude.

4.3 Continuïteitsbeoordeling

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de organisatie om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten. Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren. Vanwege de coronapandemie, de energieprijsontwikkeling en ontwikkelingen in de regelgeving voor accountants is, net als bij het onderwerp fraude, steeds vaker informatie in de controleverklaring opgenomen over de continuïteitsbeoordeling die wij uitvoeren. Zolang er bij een gemeenschappelijke regeling geen bestuursbesluit ligt tot opheffing, is van rechtswege de continuïteit niet in het geding.

4.4 Verslaggevingsregels nageleefd

De jaarstukken 2022 van Publiek Vervoer voldoen aan de formele uitgangspunten van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Er wordt inhoudelijk verslag gedaan van de uitkomsten van beleid en de financiële uitkomsten en aandachtspunten in het verslagjaar.

Wij hebben ten aanzien van de inhoud van de jaarstukken en de presentatie van de cijfers in relatie tot de verslaggevingsregels geen significante tekortkomingen geconstateerd.

Het jaarverslag, bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen, verbindt de inhoudelijke prestaties met de baten en de lasten. Het jaarverslag bevat de op grond van het BBV voorgeschreven onderdelen.

5. OVERZICHT VAN NIET-GECORRIGEERDE CONTROLEVERSCHILLEN

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. De materialiteit is voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's, de zogenaamde "kwalitatieve materialiteit. Tevens gelden scherpere grenzen voor de naleving van de WNT.
Het Bado stelt dat de maximaal te hanteren materialiteit 1% bedraagt van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). Het totaal van deze lasten over 2022 bij Publiek Vervoer is € 897.000. De bij u te hanteren materialiteit bedraagt derhalve (afgerond naar beneden) € 8.900. Mochten we niet-gecorrigeerde fouten onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven.
Voor onzekerheden bedraagt de grens 3%, derhalve € 26.700

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Deze bedraagt 5% van de materialiteit, bij u dus 5% van € 8.900, te weten € 445.

Niet gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Totaal verschillen getrouwheid	**NVT**	**NVT**	**NVT**
Totaal onzekerheden getrouwheid	**NVT**	**NVT**	**NVT**
Totaal verschillen rechtmatigheid	**NVT**	**NVT**	**NVT**
Totaal onzekerheden rechtmatigheid	**NVT**	**NVT**	**NVT**
Totaal	**0**	**0**	**0**

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht.
Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

6. AUTOMATISERINGSOMGEVING

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.
Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.
Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts díe onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk.
Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van onze werkzaamheden. Uit onze controle zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

7. ONAFHANKELIJKHEID GEWAARBORGD

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants ingebed. Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij Publiek Vervoer voldoende is gewaarborgd. Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten voor u uitgevoerd dan de controle van de jaarrekening en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

8. AFSLUITING

Wij danken de medewerkers van Publiek Vervoer voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen er op u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Hoogachtend,
Eshuis Registeraccountants B.V.

Was getekend: drs. S. Hofsteenge RA

Bijlagen:
1. Getekende controleverklaring
2. Ongetekende controleverklaring in enkelvoud
3. Gewaarmerkte jaarrekening in enkelvoud

Publiek Vervoer
GRONINGEN DRENTHE

Voorstel

Aan het bestuur van de Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe	
Datum vergadering	23 maart 2023
Agendapunt	**9**
Onderwerp	**Ontwerp meerjarenbegroting 2024-2027**
Voorstel	Vaststellen ontwerp meerjarenbegroting 2024-2027 Vaststellen bijdragen 2024
Toelichting	**Inleiding:** Voor u ligt de ontwerp meerjarenbegroting 2024-2027 van Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe. Het bestuur stuurt vóór 15 april de ontwerpbegroting 2024 van Publiek Vervoer Groningen Drenthe en de meerjarenraming 2024-2027 (verder te noemen begroting 2024) aan de deelnemers. Het verzoek om deze naar de colleges B&W en het dagelijks bestuur van het OV-bureau te sturen, met het verzoek om deze door te geleiden naar de gemeenteraden. De gemeenteraden kunnen dan vóór 1 augustus 2023 hun zienswijzen kenbaar maken aan Publiek Vervoer. Het bestuur is voornemens om de begroting 2024 op 6 september 2023 vast te stellen, overwegende de eventuele zienswijzen en commentaren. Het bestuur zendt de vastgestelde begroting vóór 15 september aan de toezichthouder van de Provincie Drenthe en haar opdrachtgevers. **Motivatie:** De financiële uitgangspunten van de begroting 2024 zijn ontleend aan de kaderbrief, die op 23 maart 2023 is vastgesteld door het bestuur. De baten zijn gebaseerd op de structurele baten zoals bij de oprichting zijn vastgesteld en de lasten zijn gebaseerd op de lasten voor het primaire proces van Publiek Vervoer. **Opmerking:** In 2024 zullen we bezig zijn met het aanbestedingsproces. Hiervoor is extra capaciteit nodig en heeft financiële gevolgen. De voorbereiding moeten worden uitgewerkt en kunnen nu nog niet in deze begroting worden opgenomen. Zodra het plan van aanpak voor het aanbestedingsproces bekend is, zullen wij u hierover informeren. De eerste kosten voor de voorbereiding zullen gedekt worden uit de bestemmingsreserve “bijdrage voor aanbesteding nieuwe contracten”
Bijlage(n)	• Ontwerp meerjarenbegroting 2024-2027 Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe
Communicatie	• Het bestuur zendt vóór 15 april 2022 de ontwerpbegroting aan de deelnemers en het dagelijks bestuur van het OV-bureau met het verzoek te reageren vóór 1augustus. • De vastgestelde begroting stuurt Publiek Vervoer Groningen Drenthe aan: - alle deelnemers van de Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe - aan de toezichthouder van de Provincie Drenthe (vóór 15 september 2023) en de begroting wordt geplaatst op de website van Publiek Vervoer Groningen Drenthe
Bijzonderheden	

Besluit	
○ Conform voorstel	☒ Gewijzigd: KLEINE PUNTEN WORDEN VERWERKT

Handtekening voorzitter

G. Rink

Handtekening secretaris

J. Bos

Publiek Vervoer
GRONINGEN DRENTHE

Ontwerpbegroting 2024 - 2027

Voorwoord / aanbiedingsbrief

Beste lezer,

Voor u ligt de ontwerp meerjarenbegroting 2024 – 2027 van Publiek Vervoer Groningen Drenthe. Publiek Vervoer Groningen Drenthe is een samenwerkingsorganisatie van alle Groningse en Drentse gemeenten en het OV-bureau Groningen Drenthe.

Publiek vervoer is de bundeling en integratie van verschillende vervoersvormen. Het doel van Publiek Vervoer Groningen Drenthe is het creëren van een optimaal, duurzaam en toekomstbestendig vervoerssysteem waarin vervoer op langere termijn goed en betaalbaar aangeboden kan blijven aan alle inwoners en bezoekers van Groningen en Drenthe.

Publiek Vervoer Groningen Drenthe is een zogeheten bedrijfsvoeringsorganisatie (ook wel: GR-light genoemd). Echter als het op regelgeving aan komt moet een GR-light aan dezelfde regels voldoen als iedere andere gemeenschappelijke regeling c.q. gemeente ongeacht de omvang van de uitvoeringsorganisatie. De organisatie heeft een te kleine omvang om dit zelf te organiseren, dit heeft tot gevolg dat we afhankelijk zijn van externen.

In 2021 is besloten om de huidige vervoerscontracten tot en met 2024 te verlengen, met nog een verlengingsoptie van twee jaar. In 2023 zal een keuze worden gemaakt om de contracten met twee jaar te verlengen of opnieuw aan te besteden. In dit laatste geval zullen we in 2024 bezig zijn met het aanbestedingsproces om in 2025 daadwerkelijk te kunnen aanbesteden. Hiervoor is extra capaciteit nodig en dat heeft financiële gevolgen. De voorbereiding moeten worden uitgewerkt en kunnen nu nog niet in deze begroting worden opgenomen.

Verder is de afgelopen jaren sprake geweest van extra inkomsten vanuit een EU-project (Stronger Combined). Deze inkomsten zijn gebruikt voor projecten voor de doorontwikkeling van het vervoerssysteem.

Jan Bos,
directeur Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer
Groningen Drenthe

INHOUDSOPGAVE

1. Samenvatting / Kerngegevens 5

2. Algemene gegevens 6

3. Ontwikkeling, inzicht en opgaven 8

3.2.1 Contractbeheer 8

3.2.2 Klachtenmanagement 9

3.2.3 Kennis- en adviescentrum 9

3.2.4 Subsidies 10

3.3.1 Algemeen beeld begroting inkomsten 11

3.3.2 Analyse op hoofdlijnen 11

4. Paragrafen 13

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 13

4.2 Financiering 17

4.3 Bedrijfsvoering 17

5. Grondslagen 19

6. Overzicht baten en lasten 20

6.1 Toelichting 21

6.2 Incidentele lasten 22

6.3 Mutaties in reserves en voorzieningen 22

6.4 Mutaties in onvoorzien 22

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Bijlage 2 Beleidsindicatoren

Bijlage 3 Bijdrage deelnemers

Bijlage 4 Formatie

Bijlage 5 Reserves

Begroting

1. Samenvatting / Kerngegevens

Met deze begroting geven we inzicht in de plannen, ontwikkeling en financiële gezondheid van 2024 met een meerjarenperspectief tot en met 2027. Publiek Vervoer blijft zich ontwikkelen op de uitvoering van taken.

Omschrijving baten	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage deelnemers	€ 924.085	€ 960.402	€ 995.937	€ 1.032.786
Extra inkomsten doorontwikkeling	€ -	€ -	€ -	€ -
Extra inkomsten individuele opdrachten	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige opbrengsten	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	**€ 924.085**	**€ 960.402**	**€ 995.937**	**€ 1.032.786**
Omschrijving lasten	**Begroting 2024**	**Begroting 2025**	**Begroting 2026**	**Begroting 2027**
Personeel	€ 553.870	€ 576.203	€ 598.222	€ 621.091
Inhuur deelnemers	€ 20.386	€ 21.222	€ 22.050	€ 22.909
inhuur derden	€ 137.000	€ 142.617	€ 148.179	€ 153.958
DVO OV-Bureau	€ 51.122	€ 52.349	€ 53.344	€ 54.358
DVO Gemeenten	€ 16.788	€ 17.448	€ 18.093	€ 18.763
Bedrijfsvoeringskosten	€ 133.800	€ 137.749	€ 141.269	€ 144.889
Projectkosten	€ -	€ -	€ -	€ -
Incidentele lasten	€ 90.000	€ 80.000	€ 40.000	€ 40.000
Onvoorzien	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Totaal	**€ 1.012.967**	**€ 1.037.588**	**€ 1.031.157**	**€ 1.065.968**
Saldo voor mutatie reserve	**€ -88.882**	**€ -77.187**	**€ -35.220**	**€ -33.181**
Onttrekking reserve	**€ 90.000**	**€ 80.000**	**€ 40.000**	**€ 40.000**
Saldo na mutatie reserve	**€ 1.118**	**€ 2.813**	**€ 4.780**	**€ 6.819**

Korte analyse op hoofdlijnen

Baten

De begroting is gebaseerd op de structurele baten zoals deze bij de oprichting is vastgesteld. Gedurende het boekjaar kunnen er aanvragen komen voor het uitvoeren van extra taken. Voor deze aanvullende incidentele uitgaven verwachten we aanvullende incidentele inkomsten. Daarnaast is de afgelopen jaren sprake geweest van extra inkomsten vanuit een EU-project (Stronger Combined). Er zal opnieuw worden gekeken of er nieuwe subsidiemogelijkheden zijn voor de doorontwikkeling.

Lasten

De begroting is op basis van de oorspronkelijke uitgangspunten voor het primaire proces en de taken van de samenwerkingsorganisatie. We hebben de afgelopen periode geïnvesteerd om medewerkers te binden aan Publiek Vervoer. Hierdoor hebben we tijdelijk personeel of inhuur omgezet naar een vast dienstverband. Daarnaast constateren we dat er steeds meer regelgeving komt voor een GR en hierdoor specialistische werkzaamheden komen waarvoor we personeel moeten inhuren. Publiek Vervoer heeft een te kleine omvang om dit zelf te organiseren, dit heeft tot gevolg dat we afhankelijk zijn van externen. De afgelopen jaren zijn er extra uitgaven geweest voor aanvullende opdrachten van onze deelnemers die niet in de begroting zijn opgenomen. Deze uitgaven worden altijd kostendekkend gefinancierd en periodiek gefactureerd aan de betreffende opdrachtgever(s), voor wie deze opdrachten zijn uitgevoerd. Daarnaast hebben we de komende jaren extra personeelskosten om uitvoering te geven aan speciale projecten (aanbesteding, stip op de horizon 2030). Deze incidentele lasten worden gedekt vanuit de bestemmingsreserves.

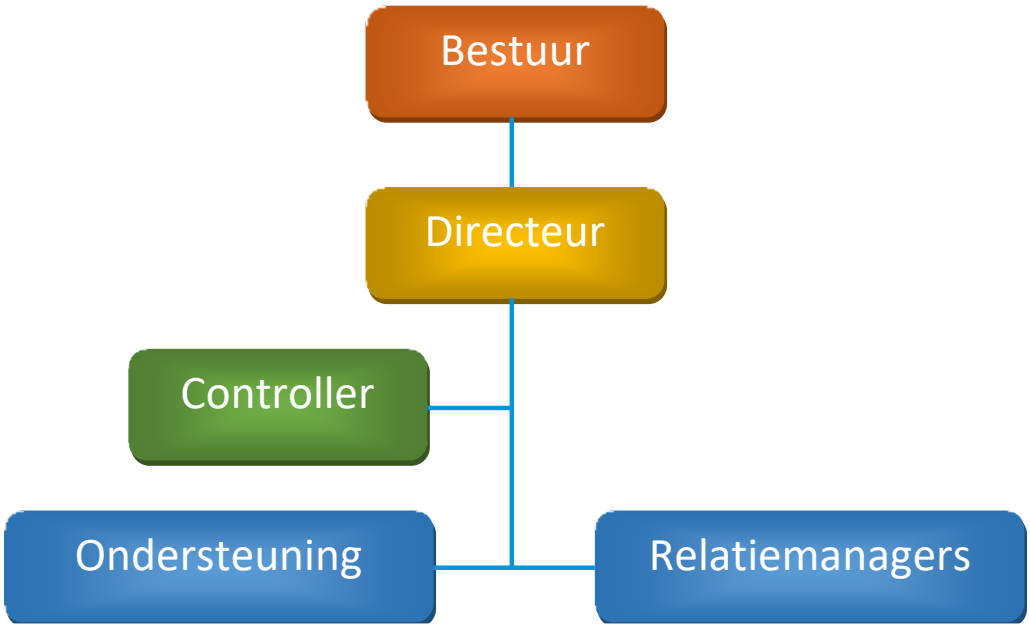
2. Algemene gegevens

Publiek vervoer is de bundeling en integratie van allerlei vervoersvormen. Enerzijds vervoersvormen waar alle inwoners en bezoekers van Groningen en Drenthe gebruik van kunnen maken zoals hubtaxi, buurtbus, lokaal vervoer en anderzijds het doelgroepenvervoer zoals Wmo-geïndiceerd vervoer, leerlingen die gebruik maken van het leerlingenvervoer en vervoer in het kader van de Participatiewet.

De deelnemers van de Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe bestaan uit alle gemeenten in Groningen en Drenthe en het OV-bureau Groningen Drenthe. Het is een zogeheten bedrijfsvoeringsorganisatie (ook wel: GR-light genoemd). Dit betekent dat bepaalde taken van de deelnemers zijn overgedragen aan het uitvoerend team Publiek Vervoer. Het betreft de taken:

- Contractbeheer en relatiemanagement
- Klachtenloket en klantparticipatie
- Kennis- en adviesfunctie (incl. doorontwikkeling)

Het organogram van de bedrijfsvoeringsorganisatie is als volgt:

Missie

Wij - alle samenwerkende overheden- willen in Groningen en Drenthe een optimaal vervoersnetwerk creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is; waarin duurzaam gebruik wordt gemaakt van alle vervoersmiddelen. Zodat alle inwoners naar hun werk of school gaan en/of deel kunnen nemen aan het sociale leven en onze regio goed ontsloten is voor bezoekers aan onze provincies.

Visie

Wij staan voor een inclusieve samenleving waaraan iedereen die dat wil kan deelnemen, ongeacht of je woont op het platteland of in stedelijk gebied en ongeacht welke ondersteuning je nodig hebt. Voorwaarde hiervoor is dat reizigers -jong en oud- veilig, flexibel en zelfstandig kunnen reizen. En waar we altijd vervoersondersteuning-op-maat (of passend vervoersondersteuning) kunnen bieden aan hen die dat nodig hebben. Waar aanbieders van vervoer een gezonde bedrijfsvoering kunnen hebben met goed werkgeverschap. En waar innovatief ondernemerschap wordt beloond.

Dit doen we door te zoeken naar manieren om efficiënter te reizen. Bijvoorbeeld door meer samen te reizen waar dat kan. En door samen met reizigers en aanbieders te blijven werken aan de doorontwikkeling van publiek vervoer. Samen maken we stap-voor-stap een goed ontwikkeld vervoersnetwerk.

Bestuur

Het team Publiek Vervoer wordt aangestuurd door de directeur Jan Bos. Hij legt verantwoording af aan de deelnemers. Zij zijn vertegenwoordigd in een bestuur. Dit bestuur bestaat uit een afgevaardigde per regio en een afgevaardigde van het OV-bureau. Tijdens het opstellen van deze begroting hebben we de onderstaande samenstelling van het bestuur.
Normaliter vergadert het bestuur viermaal per jaar.

Samenstelling bestuur 31 dec 2022	
Wethouder gemeente Groningen namens perceel Centraal Groningen	Mw. I. Jongman (vicevoorzitter)
Wethouder gemeente Westerkwartier namens perceel Zuidwest Groningen	Dhr. H. Stomphorst
Wethouder gemeente Eemsdelta namens perceel Noord Groningen	Dhr. M. Joostens
Wethouder gemeente Pekela namens perceel Oost Groningen	Dhr. L. Kupers
Wethouder gemeente Noordenveld namens perceel Noord Midden Drenthe	Mw. K. Ipema
Wethouder gemeente Hoogeveen namens perceel Zuidwest Drenthe	Dhr. R. Bisschop
Wethouder gemeente Emmen namens perceel Zuidoost Drenthe	Dhr. G. Rink (voorzitter)
Directeur OV-bureau Groningen Drenthe	Mw. R. Hoorweg

3. Ontwikkeling, inzicht en opgaven

3.1 Rollen

De gemeenten in de provincies Groningen en Drenthe en het OV-bureau zijn verantwoordelijk voor het beleid op het gebied van publiek vervoer en zijn de opdrachtgevers van de vervoerders. Team Publiek Vervoer voert namens hen het contractmanagement uit, zorgt voor een onafhankelijk klachtenloket en is een kennis en adviescentrum voor de gemeenten, zodat zij het vervoer verder kunnen ontwikkelen en verbeteren. Vervoerders verzorgen de ritten van publiek vervoer.

3.2 Activiteiten en opgaven Publiek Vervoer Groningen Drenthe

Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe is een bedrijfsvoeringsorganisatie die namens de deelnemers taken uitvoert. Er vindt geen beleidsvorming plaats, dat is aan de deelnemers.

Publiek Vervoer Groningen Drenthe heeft drie taken:

- Contractbeheer en relatiemanagement
- Klachtenloket en klantparticipatie
- Kennis- en adviescentrum (incl. doorontwikkeling)

3.2.1 Contractbeheer

Publiek Vervoer beheert namens de deelnemers de contracten van het Wmo-vervoer, leerlingenvervoer, hubtaxi, vervoer sociale werkplaats en lokale vervoersoplossingen zoals sommige stadsdiensten en buurtbussen. Onder contractbeheer verstaan we dat we erop toezien dat de vervoerders de contracten conform bestek uitvoeren. In het verlengde hiervan zetten we ook in op het verzamelen en beheren van data die hiervoor nodig is, zoals het monitoren en het doorontwikkelen van het vervoer naar een hoger kwaliteitsniveau. Dit gebeurt in goede samenwerking met de gecontracteerde vervoerders. Juist in die samenwerking kunnen we elkaar stimuleren en inspireren. Contractbeheer is geen eenzijdige benadering vanuit het contract. Contractbeheer houdt ook in dat er relatiemanagement is met de deelnemers.

Het contractbeheer krijgt vorm door veelvuldig overleg met vervoerbedrijven en m.n. gemeenten en per kwartaal een contractbeheer bespreking met elk vervoerbedrijf afzonderlijk. Daarnaast zijn er maandelijkse rapportages via het ontwikkelde Dashboard Publiek Vervoer (gebaseerd op Business Intelligence) en maandelijkse factuuranalyses via het Dashboard. Ook plannen we een aantal overleggen tussen gemeenten en vervoerder voor de algemene gang van zaken en actualiteiten.

Doorlooptijd contracten

De contracten met de vervoerders hebben een doorlooptijd van vier jaar en liepen eind juli 2022 af. In 2021 is besloten om gebruik te maken om de eerste verlengingsoptie van twee jaar te lichten. Er is ook nog een tweede verlengingsoptie mogelijk, waardoor het contract 8 jaren kan omvatten. In 2021 heeft het bestuur besloten tot verlening van de contracten. Dit houdt in dat de contracten tot eind juli 2024 zullen dienen. Daarnaast heeft het bestuur in december 2022 besloten om de deelnemers te adviseren om ook gebruik te maken van de tweede verlengingsmogelijkheid. Dit houdt in dat de contracten tot medio 2026 kunnen worden verlengd.

Voorbereiding aanbesteding

Dit betekent dat er de komende jaren gewerkt gaat worden aan het voorbereiden en uitvoeren van het aanbestedingstraject. In het aanbestedingstraject zal een bestek worden geschreven. Daarna volgt de aanbesteding, de gunning en de implementatie. De doorlooptijd van deze processen is lang en hiervoor is extra capaciteit nodig. Dit heeft financiële gevolgen maar dit is nu nog onvoldoende in beeld, maar de eerste kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve.

3.2.2 Klachtenmanagement

Naast het beheren van de contracten vormen we een onafhankelijk loket voor complimenten en klachten. Klachten die bij Publiek Vervoer binnenkomen, registreren we in een klachtenmanagementsysteem. Vervolgens beoordelen wij wie de klacht moet behandelen: een vervoerder of een gemeente. We zien er tenslotte op toe dat de reiziger een adequaat antwoord op de klacht krijgt.

Klachten als verbetertool

Onze ambitie is dat vervoerbedrijven en de deelnemers realtime data krijgen uit het Dashboard Publiek Vervoer over de verschillende klachten. Op grond van een analyse van de klachten krijgen we inzicht waar verbeterpunten liggen. Klachtenmanagement is dus in eerste instantie gericht op het afhandelen van klachten, maar genereert tegelijkertijd een schat aan informatie over waar er verbeterpunten liggen. Dit kan gaan over de uitvoering van het vervoer, maar ook over het beleid van de gemeente. Het klachtensysteem wordt gebruikt om het klanttevredenheidsonderzoek toe te spitsen op het doorvragen over patronen die in de klachtenoverzichten naar voren komen.

3.2.3 Kennis- en adviescentrum

Onze derde taak is kennis delen en advies geven. Binnen deze taak is het adviseren over doorontwikkelingen van belang. Met doorontwikkeling bedoelen we het verbeteren van de huidige werkwijze, het uitbreiden naar meerdere vormen van doelgroepenvervoer, maar ook het meer integreren van de vervoersmodaliteiten van het openbaar vervoer en publiek vervoer. Tevens kunnen onze deelnemers deze adviezen meenemen in de doorontwikkeling van hun beleid. In dit kader neemt Publiek Vervoer deel aan landelijke netwerken en aan Europese projecten waar dat mogelijk is.

Data Dashboard Publiek Vervoer

Sinds 2018 wordt van elke rit die verreden is binnen publiek vervoer een grote hoeveelheid gegevens verzameld. De dataverzameling die op deze manier ontstaat biedt belangrijke informatie die deelnemers kunnen gebruiken om hun beleid te ontwikkelen en te verbeteren. Deze dataverzameling gaat de komende jaren alleen maar in waarde toenemen. Het Dashboard Publiek Vervoer, dat we de afgelopen jaren ontwikkelden, wordt ingezet om data te ontsluiten, zodat we op grond daarvan deelnemers kunnen adviseren, maar deelnemers ook zelf inzichten kunnen verwerven op grond van de dataverzameling.

3.2.4 Subsidies

De afgelopen jaren werd de taak van het kenniscentrum en de doorontwikkelingen als nieuwe innovaties gezien en hierdoor kwamen we in aanmerking voor diverse financiële ondersteuningen (subsidies). Wij hebben deelgenomen aan Europese en landelijke werkgroepen. Met het opgebouwde netwerk gaan we onderzoeken of bepaalde doorontwikkelingen opnieuw in aanmerking komen voor subsidie. Tijdens het schrijven van deze begroting is dit nog niet het geval en daarom is in deze begroting hiermee alsnog geen rekening gehouden.

3.2.5 Stip op de horizon 2030

Het bestuur heeft gevraagd om een proces te starten waarin we samen met de deelnemers tot een visie komen waar we in 2030 willen staan. Hier moet in beeld worden gebracht hoe we onze burgers gaan ondersteunen en welke organisatie hierbij hoort. In 2023 worden de vraagstukken en contouren in beeld gebracht en in 2024 wordt hierop een visie ontwikkeld en een stappenplan gemaakt. De daarmee samenhangende incidentele projectkosten worden gefinancierd uit de bestemmingsreserve.

3.3 Financieel inzicht

3.3.1 Algemeen beeld begroting inkomsten

In het overzicht hieronder staan de bijdragen per deelnemer voor de periode 2024 tot en met 2027. In dit overzicht staan de bijdragen exclusief Btw. De inspecteur beoordeelde dat Publiek Vervoer belastingplichtig is en heeft ons als ondernemer geregistreerd. Dat betekent dat wij omzetbelasting moeten betalen. Concreet houdt dit in dat zowel de uitgaven als de inkomsten met Btw belast zijn.

Bijdragen	%	2024	2025	2026	2027
Deelnemers					
Provincie Groningen		*Excl BTW*			
Eemsdelta	4,83	€ 44.661	€ 46.416	€ 48.134	€ 49.915
Groningen	13,21	€ 122.072	€ 126.869	€ 131.563	€ 136.431
Het Hogeland	3,95	€ 36.501	€ 37.936	€ 39.339	€ 40.795
Midden-Groningen	5,43	€ 50.178	€ 52.150	€ 54.079	€ 56.080
Oldambt	4,19	€ 38.738	€ 40.260	€ 41.750	€ 43.294
Pekela	1,32	€ 12.216	€ 12.697	€ 13.166	€ 13.653
Stadskanaal	3,65	€ 33.748	€ 35.074	€ 36.372	€ 37.717
Veendam	2,56	€ 23.666	€ 24.596	€ 25.506	€ 26.450
Westerkwartier	4,23	€ 39.089	€ 40.625	€ 42.128	€ 43.687
Westerwolde	2,62	€ 24.211	€ 25.163	€ 26.094	€ 27.059
Provincie Drenthe					
Aa en Hunze	1,84	€ 17.003	€ 17.671	€ 18.325	€ 19.003
Assen	4,96	€ 45.835	€ 47.636	€ 49.398	€ 51.226
Borger-Odoorn	1,95	€ 18.020	€ 18.728	€ 19.421	€ 20.139
Coevorden	2,93	€ 27.076	€ 28.140	€ 29.181	€ 30.261
De Wolden	1,72	€ 15.894	€ 16.519	€ 17.130	€ 17.764
Emmen	9,63	€ 88.989	€ 92.487	€ 95.909	€ 99.457
Hoogeveen	4,85	€ 44.818	€ 46.579	€ 48.303	€ 50.090
Meppel	2,37	€ 21.901	€ 22.762	€ 23.604	€ 24.477
Midden Drenthe	2,36	€ 21.808	€ 22.665	€ 23.504	€ 24.374
Noordenveld	2,5	€ 23.102	€ 24.010	€ 24.898	€ 25.820
Tynaarlo	2,31	€ 21.346	€ 22.185	€ 23.006	€ 23.857
Westerveld	1,58	€ 14.601	€ 15.174	€ 15.736	€ 16.318
OV-bureau Groningen Drenthe	15,00	€ 138.613	€ 144.060	€ 149.390	€ 154.918
totaal	**100,00**	**€ 924.085**	**€ 960.402**	**€ 995.937**	**€ 1.032.786**

3.3.2 Analyse op hoofdlijnen

Er is gerekend met een indexcijfer zoals hieronder weergegeven. Deze indexering is gebaseerd op Macro Economische Verkenning 2022 van het Centraal Economisch Plan (CPB) die in de kaderbrief 2024 is voorgesteld.

Index	indexering 2024	indexering 2025	indexering 2026	indexering 2027
Loonvoet sector overheid	4,2%	4,1%	3,9%	3,9%
Prijs netto materiële overheidsconsumptie	2,4%	2,4%	1,9%	1,9%
Gewogen idex (90% loonvoet / 10 materiële overheidsconsumptie)	**4,02%**	**3,93%**	**3,70%**	**3,70%**

In het onderstaande overzicht staan de lasten (exclusief BTW) op hoofdlijnen.

Omschrijving lasten	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Personeel	€ 553.870	€ 576.203	€ 598.222	€ 621.091
Inhuur deelnemers	€ 20.386	€ 21.222	€ 22.050	€ 22.909
inhuur derden	€ 137.000	€ 142.617	€ 148.179	€ 153.958
DVO OV-Bureau	€ 51.122	€ 52.349	€ 53.344	€ 54.358
DVO Gemeenten	€ 16.788	€ 17.448	€ 18.093	€ 18.763
Bedrijfsvoeringskosten	€ 133.800	€ 137.749	€ 141.269	€ 144.889
Projectkosten	€ -	€ -	€ -	€ -
Incidentele lasten	€ 90.000	€ 80.000	€ 40.000	€ 40.000
Onvoorzien	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Totaal	**€ 1.012.967**	**€ 1.037.588**	**€ 1.031.157**	**€ 1.065.968**

Overhead

In de verslaggevingsregels vallen de kosten voor de bedrijfsvoering onder overhead. Het overheadpercentage wordt berekend over de overige producten om eventuele kostendekkende tarieven inzichtelijk te maken. Onze werkzaamheden vallen echter volledig onder de overheadkosten. Er zijn geen kosten die aan andere taakvelden toegerekend kunnen worden.

Vennootschapsbelasting

De Belastingdienst beoordeelde dat de samenwerkingsvrijstelling van toepassing is op de huidige activiteiten. Zolang de feiten en omstandigheden niet veranderen, hoeft er geen aangifte voor de vennootschapsbelasting te worden gedaan.

Onvoorzien

De afgelopen jaren zijn er extra uitgaven geweest die niet in de begroting zijn opgenomen. Deze extra uitgaven worden in overleg met en aan de betreffende deelnemers gefactureerd. Hierdoor is het risico voor Publiek Vervoer nihil en met de kennis van nu moet een budget van € 10.000 voor onvoorzien toereikend zijn.

4. Paragrafen

Conform het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) (artikel 9) zijn in dit hoofdstuk de verplichte paragrafen opgenomen. In deze begroting zijn alleen de paragrafen opgenomen die relevant zijn. De paragrafen grondbeleid, lokale heffingen en onderhoud kapitaalgoederen en verbonden partijen komen daarom niet in de begroting voor.

De verplichte paragrafen die van toepassing zijn:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering.

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandscapaciteit

Publiek Vervoer heeft haar jaarrekening 2022 positief afgesloten en heeft een eigen vermogen van € 430.000. Door uitstroom van personeel in 2023 is voor de overdracht tijdelijk extra formatie nodig. Om deze kosten te dekken hebben we bij de jaarrekening 2021 aan het bestuur voorgesteld om hiervoor € 80.000 vanuit de reserves in te zetten. Na de verwerking van de bovenstaande voorstellen is de reserve voldoende voor de weerstandscapaciteit.

Risico's

Alle risico's waarvoor we geen maatregelen hebben getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn, in relatie tot de financiële positie.

Kans dat risico voorkomt	Kans op voordoen risico
Zeer laag	5%
Laag	25%
Gemiddeld	50%
Hoog	75%
Zeer hoog	100%

Ziekteverzuim

Algemeen

We hebben een kleine vaste formatie en zijn hierdoor erg kwetsbaar. Bij uitval van een medewerker heeft dit meteen gevolgen voor het ziekteverzuim en ontstaan er extra inhuurkosten. In de Cao SGO (Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties), staat dat een zieke medewerker gedurende de eerste zes maanden recht heeft op 100% doorbetaling van het salaris. In de zevende tot en met de twaalfde maand is dat 90% en in het tweede ziektejaar 75%. Na 24 maanden moet bij voortdurende ziekte of arbeidsongeschiktheid tot aan het eind van het dienstverband 70% van het loon worden doorbetaald.

Beheersmaatregel

Om dit te voorkomen, treffen we maatregelen die gericht zijn op preventie, het voorkomen van ziekte, zoals coaching en het stimuleren van een gezonde leefstijl.

Calculatie maximaal financieel risico

0,35 Fte op basis loonsom salarisschaal 10.

Max. financieel risico	Kans	%	Financiële impact
€ 32.000	Hoog	75%	€ 24.000

Dataveiligheid en IT omgeving (AVG)

Algemeen

De Europese privacy verordening Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) gaat over de *'bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens'*. De AVG trad op 25 mei 2018 in werking. Van organisaties wordt verwacht dat zij hun bedrijfsvoering conform de AVG brengen. Dat betekent dat wij moeten kunnen aantonen dat wij de juiste organisatorische en technische maatregelen hebben genomen om aan de AVG te voldoen. Ook moeten we bewijzen dat we geldige toestemming hebben gekregen voor het verwerken van persoonsgegevens.

Beheersmaatregel

Er is een privacy- en informatiebeveiligingsbeleid opgesteld. De medewerkers van Publiek Vervoer kennen het beleid en het thema AVG wordt regelmatig besproken tijdens een werkoverleg. We geven uitvoering aan dit beleid. Ondanks dat we aandacht voor hebben, realiseren we dat dit een risico blijft. Daarnaast hebben we een contract met een gespecialiseerd bedrijf en laten ons hierbij dan ook ondersteunen en adviseren.

Calculatie financieel

Een maximale boete van 4% van de jaarlijkse omzet als blijkt dat we niet kunnen aantonen dat we voldoen aan het naleven van de AVG.

Max. financieel risico	Kans	%	Financiële impact
€ 37.000	Gemiddeld	50%	€ 18.500

Totaaloverzicht risico's

In het onderstaande overzicht staan alle risico's en de bijbehorende financiële impact.

Risico	Omschrijving	Financieel risico	Kans op voordoen	Financiële impact
A	Ziekteverzuim	€ 32.000	75%	€ 24.000
B	AVG	€ 37.000	50%	€ 18.500
		€ 69.000		**€ 42.500**

Wij beschikken op dit moment over een algemene reserve die we kunnen inzetten als een bufferfunctie zodra er risico's zoals hierboven beschreven, zich voordoen. In de begroting is een post *onvoorzien* opgenomen om onvoorziene uitgaven te kunnen dekken.

Aanwezige weerstandscapaciteit		
Algemene Reserve 2023	€	60.158
Onvoorzien	€	10.000
Totaal weerstandscapaciteit	**€**	**70.158**

In het overzicht hieronder staan de richtlijnen van de weerstandscapaciteit en de ratio en de betekenis ervan:

Richtlijnen weerstandscapaciteit	
betekenis ratio	**ratio weerstandscapaciteit**
uitstekend	> 2,0
Ruim voldoende	1,4 < x > 2,0
Voldoende	1,0 < x > 1,4
Matig	0,8 < x > 1,0
Onvoldoende	0,6 < x > 0,8
Ruim onvoldoende	< 0,6

De bovengenoemde ratio/ factor is als volgt:

factor aanwezig / benodigd weerstandsvermogen		
(a) Minimale benodigde capaciteit	€	42.500
(b) Weerstandscapaciteit	€	70.158
factor: a/b		1,65
oordeel:		ruim voldoende

Kengetal

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten BBV bepaalt dat gemeenschappelijke regelingen een basis set van financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en op de jaarrekening. Op deze manier is er eenvoudig inzicht in de financiële positie. In de begroting zijn alleen de kengetallen opgenomen die relevant zijn. De kengetallen *grondexploitatie* en *belastingcapaciteit* komen daarom in deze begroting niet voor. Doordat alle baten en lasten op dit moment worden afgerekend met de deelnemers en er geen vermogen wordt opgebouwd, hebben de kengetallen een beperkte waarde.

Netto schuldquote

De netto schuldquote heeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de omzet. Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Om aan de norm te voldoen, moeten de eigen middelen hoger zijn dan de schuldpositie. Voor 2024 is het kengetal 38% en voldoet daarmee aan de gestelde norm.

1 Netto schuldquote

		Realisatie 2022	Begroting 2024
A	Langlopende schulden en vlottende passiva	227.921	45.000
B	Uitzettingen looptijd < 1 jaar en liquide middelen	657.814	397.000
	Netto schuld (A-B)	*-429.892*	*-352.000*
C	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	1.162.457	924.085
	Netto schuldquote (A-B)/C x 100%	**-37%**	**-38%**

Netto schuldquote voor alle leningen

1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

		Realisatie 2022	Begroting 2024
A	Langlopende schulden en vlottende passiva	227.921	45.000
B	Verstrekte leningen	0	0
C	Uitzettingen looptijd < 1 jaar en liquide middelen	657.814	397.000
	Netto schuld gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A-B-C)	*-429.892*	*-352.000*
D	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	1.162.457	924.085
	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A-B-C) / D x 100%	**-37%**	**-38%**

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin we in staat zijn om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstperspectief weer. Het betreft het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De VNG geeft aan dat bij een ratio lager dan 20% vraagtekens gezet kunnen worden bij de financiële weerbaarheid van de organisatie.

2. Solvabiliteitsratio

		Realisatie 2022	Begroting 2024
A	Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	429.892	352.000
B	Balanstotaal	657.814	397.000
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	**65%**	**89%**

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft inzicht in de mate van het kunnen dragen van de eigen lasten. Alle incidentele baten en lasten worden afgerekend met de deelnemers. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het “structurele” deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De norm voor Publiek Vervoer is 0% of hoger. De meerjarige begroting is in evenwicht en voldoet dus aan de norm.

3. Structurele exploitatieruimte

		Realisatie 2022	Begroting 2024
A	Totale structurele lasten	852.692	922.967
B	Totale structurele baten	869.078	924.085
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	0	0
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	0	
E	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves)	1.162.457	924.085
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) + (D-C))/(E) x 100%	**1%**	**0%**

Totaaloverzicht

Totaal kengetallen

	Realisatie 2022	Begroting 2024
Netto schuldquote	-37%	-38%
Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	-37%	-38%
Solvabiliteitsratio	65%	89%
Structurele exploitatieruimte	1%	0%

4.2 Financiering

Onder de financieringsfunctie verstaan we alle activiteiten die gericht zijn op het afstemmen en optimaliseren van de inkomende en uitgaande geldstromen.

Treasury

Op grond van de wet Financiering decentrale overheden (Fido) wordt er aandacht besteed aan Treasury. De financiële administratie is meer ingericht op budgetbeheer dan op het volgen van kasstromen.

Wet HOF

De inwerkingtreding van de wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) leidt gaandeweg tot een EMU-macro-norm voor de decentrale overheid als geheel. De praktijk op dit moment wijst uit, dat het weinig effect heeft voor de financiering.

Schatkistbankieren

Voor zover de bedrijfsvoeringsorganisatie overtollige middelen heeft, worden die afgeroomd ten gunste van de schatkist vanaf een drempelbedrag.

- Het drempelbedrag voor Publiek Vervoer is € 1.000.000 in 2024

Liquiditeitenbeheer

Er is binnen de organisatie aandacht voor de liquiditeitsstatus en de planning voor de komende periode.

4.3 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft ten minste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens over de bedrijfsvoering. Publiek Vervoer is een uitvoeringsorganisatie waar geen beleidsvorming plaatsvindt, dat doen de deelnemers. Onze kerntaken zijn:

- Contractbeheer en relatiemanagement
- Klachtenloket en klantparticipatie
- Kennis- en adviesfunctie.

Binnen de kennis- en adviesfunctie ligt een belangrijke taak over het adviseren en daadwerkelijk ter hand nemen van de doorontwikkeling van het vervoerssysteem. Wij hebben een schat aan kennis, data en ervaring die we gebruiken om deelnemers te adviseren over diverse verbeterpunten. Ons doel daarbij is het creëren van een optimaal, duurzaam en toekomstbestendig vervoerssysteem waarin vervoer op langere termijn goed en betaalbaar aangeboden kan blijven aan alle inwoners en bezoekers van Groningen en Drenthe.

Daarnaast constateren we dat er steeds meer regelgeving komen voor een gemeenschappelijke regeling en dit zijn specialistische werkzaamheden. Onze organisatie heeft een te kleine omvang en niet de kennis om dit zelf te organiseren. Dit heeft tot gevolg dat we afhankelijk zijn van externen en hierin erg kwetsbaar zijn. We gaan mogelijkheden onderzoeken hoe we hiermee om moeten gaan.

Financieel

5. Grondslagen

Bij het opstellen van deze begroting hebben we ons gehouden aan de regels en voorschriften, zoals die staan in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De waardering van de activa en de gebeurt op basis van historische kosten. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden alleen genomen als zij op balansdatum zijn behaald.

In het overzicht hieronder worden de verschillende punten toegelicht.

Immateriële-, materiële- en financiële vaste activa:	De vaste activa wordt opgenomen volgens de historische boekwaarde.
Vorderingen en overlopende activa:	De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De voorgeschreven indeling met betrekking tot de vorderingen is: • Vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, Gemeenschappelijke regelingen, Rijk). • Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen.
Liquide middelen:	Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.
Eigen vermogen, voorzieningen en vaste schulden:	De reserves, voorzieningen en vaste schulden worden per onderdeel beschreven.
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar:	De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Overlopende passiva:	De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Borgstellingen en/of garantstellingen:	Bij een bedrag van €0 voor borg- en/of garantstellingen wordt er geen toelichting opgenomen.
Stelselwijzigingen:	Er hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.
Consolidatie en verbonden partijen:	In de begrotingsperiode is er geen sprake van consolidatie. Publiek vervoer heeft geen verbonden partijen.
Schattingen:	Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de begroting te kunnen toepassen, moet de leiding een oordeel vormen over verschillende punten en moet zij een inschatting maken voor de bedragen die essentieel zijn voor de begroting. Voor zover van toepassing, is de aard van schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende posten.
Continuïteit:	De begroting is opgesteld op basis van de veronderstelling van continuïteit. Bestuur en directie van Publiek Vervoer hebben geen aanleiding te veronderstellen dat de continuïteit op enigerlei wijze in het geding is.

6. Overzicht baten en lasten

De begroting en de meerjarenraming is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Overzicht Baten en Lasten	*Jaarrekening 2022*	*Begroting 2023*	*Begroting 2024*	*Begroting 2025*	*Begroting 2026*	*Begroting 2027*
Deelnemersbijdragen	869.078	888.373	924.085	960.402	995.937	1.032.786
Extra inkomsten doorontwikkeling	235.943					
Extra inkomsten individuele opdrachten	56.452					
Overige opbrengsten	984					
Totale baten	**1.162.457**	**888.373**	**924.085**	**960.402**	**995.937**	**1.032.786**
Loonsom	396.809	444.153	520.066	541.389	562.503	584.441
Inhuur deelnemers	184.318	111.196	20.386	21.222	22.050	22.909
Inhuur overig	91.297	120.000	137.000	142.617	148.179	153.958
Inhuur totaal	**275.616**	**231.196**	**157.386**	**163.839**	**170.229**	**176.868**
Reiskosten	2.486	10.483	10.401	10.651	10.853	11.060
Opleidingen	1.599	13.104	13.002	13.513	14.013	14.531
Algemene personele kosten	3.205	13.104	10.401	10.651	10.853	11.060
Personeelslasten	**679.715**	**712.040**	**711.256**	**740.042**	**768.451**	**797.958**
DVO OV-Bureau huisvesting	25.000	25.375	26.168	26.796	27.305	27.824
DVO-OV Bureau faciliteiten	10.000	10.150	10.467	10.719	10.922	11.130
DVO OV-Bureau ICT software licentie	12.648	14.626	14.487	14.834	15.116	15.404
DVO Gemeenten (Emmen)	1.807	2.338	1.788	1.858	1.927	1.998
DVO SSC Groningen			15.000	15.590	16.166	16.764
Dienstverlening Overeenkomsten	**49.455**	**52.489**	**67.910**	**69.797**	**71.437**	**73.120**
ICT eigen beheer	31.768	29.600	30.000	31.179	32.333	33.529
ICT Licentie	39.391	55.000	75.000	76.800	78.259	79.746
Communicatie	7.604	5.000	5.000	5.120	5.217	5.316
verzekering	2.264	3.000	3.200	3.277	3.339	3.403
accountant	9.700	9.000	10.100	10.514	10.924	11.350
Abonnementen		2.000	3.500	3.584	3.652	3.721
Overige bedrijfsvoeringskosten	32.795	8.000	7.000	7.275	7.544	7.823
Eigen bedrijfsvoeringskosten	**123.522**	**111.600**	**133.800**	**137.749**	**141.269**	**144.889**
complimenten & klachten afhandeling						
Projecten	**45.031**					
Kapitaallasten						
Incidentele lasten		**80.000**	**90.000**	**80.000**	**40.000**	**40.000**
Onvoorzien		**10.000**	**10.000**	**10.000**	**10.000**	**10.000**
Totale lasten	**897.724**	**966.129**	**1.012.967**	**1.037.588**	**1.031.157**	**1.065.968**
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	**264.733**	**-77.756**	**-88.882**	**-77.187**	**-35.220**	**-33.181**
Toevoeging en onttrekking reserves						
Toevoeging reserves						
Onttrekkingen reserves		80.000	90.000	80.000	40.000	40.000
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	**264.733**	**2.244**	**1.118**	**2.813**	**4.780**	**6.819**

6.1 Toelichting

Baten

De exploitatie van Publiek Vervoer is zeer beperkt. De bijdragen van de deelnemers zijn volgens een verdeelsleutel vastgesteld en toegezegd. De baten zijn verdeeld in twee categorieën:

- structureel
- incidenteel

Deze sluiten aan op de aard van de inkomsten. Bij de structurele baten is rekening gehouden met het verschil van deelnemers.

Voor doorontwikkelingen en nieuwe innovaties hebben we in deze begroting nog geen incidentele inkomsten. De afgelopen jaren werd deze taak van het kenniscentrum en de doorontwikkelingen als nieuwe innovaties gezien en kwamen we in aanmerking voor diverse incidentele financiële ondersteuningen (subsidies). Wij hebben deelgenomen aan Europees en landelijke werkgroepen. Met het opgebouwde netwerk gaan we onderzoeken of bepaalde doorontwikkelingen opnieuw in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Tijdens het schrijven van deze begroting is dit nog niet het geval en in deze begroting is hiermee geen rekening gehouden.

Lasten

De lasten zijn onderverdeeld in een tweetal categorieën:

- personeel
- bedrijfsvoering PIOFACH (1)

Personeel

De personeelslasten bestaat uit de loonsom van de medewerkers in dienst bij Publiek Vervoer. Met de voorgenomen aanstelling van twee medewerkers in kader van de vervanging voor de uitstroom verwachten we daardoor totaal zes medewerkers in dienst te hebben. Namelijk de directeur, twee projectmedewerkers, twee relatiemanagers en een bureau manager. Voor de overige taken huren we medewerkers in. Ook de reis-, opleiding en algemene personeelskosten zijn hierin opgenomen.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoeringskosten zijn ondersteunende kosten en bestaan uit twee onderdelen:

- Publiek Vervoer heeft een dienstverleningsovereenkomst met het OV-bureau, gemeente Groningen en de gemeente Emmen. Zij verzorgen een groot deel van de zogenaamde PIOFACH taken.
- Daarnaast hebben we ook eigen uitvoeringskosten zoals ICT, externe communicatie, verzekeringen, accountantskosten, etc.

[1] *Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting*.

6.2 Incidentele lasten

Doorlooptijd contracten

De contracten met de vervoerders hebben een doorlooptijd van vier jaar en liepen eind juli 2022 af. In 2021 is besloten om gebruik te maken van de mogelijkheid voor verlenging van twee jaar en daarna nogmaals een verlengingsoptie van 2 jaar. In totaal kan het contract daarom 8 jaren lopen. In 2021 heeft het bestuur besloten tot verlening van de contracten. Dit houdt in dat de contracten tot eind juli 2024 zullen dienen. Daarnaast heeft het bestuur in december 2022 besloten om de deelnemers te adviseren om ook gebruik te maken van de tweede verlengingsmogelijkheid. Dit houdt in dat de contracten tot medio 2026 kunnen worden verlengd.

Voorbereiding aanbesteding

Dit betekent dat er de komende jaren gewerkt gaat worden aan het voorbereiden en uitvoeren van het aanbestedingstraject. In het aanbestedingstraject zal een bestek worden geschreven. Daarna volgt de aanbesteding, de gunning en de implementatie. De doorlooptijd van deze processen is lang en hiervoor is extra capaciteit nodig. Dit heeft financiële gevolgen maar dit is nu nog onvoldoende in beeld, maar de eerste kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve.

Stip op de horizon

In 2023 wordt de visie op de horizon 2030 bepaald en in de daaropvolgende jaren worden projecten gestart om deze te realiseren. De daarmee samenhangende projectkosten worden gefinancierd uit de bestemmingsreserve.

6.3 Mutaties in reserves en voorzieningen

In de vorige paragraaf is aangegeven dat er incidentele opdrachten zijn. Deze opdrachten kunnen niet naast onze gewone taken worden gedaan en hiervoor zullen we extra personeelskosten hebben. De daarmee samenhangende projectkosten worden gefinancierd uit de bestemmingsreserves. Bij de periodieke rapportage verantwoorden we naast de voortgang van de opdrachten ook het verloop van de reserves.

6.4 Mutaties in onvoorzien

In deze begroting is een bedrag van € 10.000 opgenomen als onvoorzien. Gedurende het jaar worden de onttrekkingen in beeld gebracht en de lasten overgeboekt naar de betreffende kostensoort.

7. Balans

7.1 Balans

Activa				Passiva			
	(bedragen x € 1.000)				(bedragen x € 1.000)		
	31-dec-24	31-dec-23	31-dec-22		31-dec-24	31-dec-23	31-dec-22
Vaste activa				**Eigen vermogen**			
Immateriële vaste activa	0	0	0	Algemene reserve	62	60	60
Materiële vaste activa	0	0	0	Bestemmingsreserve	200	290	105
Financiële vaste activa	0	0	0				
				Gerealiseerd resultaat	1	2	265
				Totaal eigen vermogen	***263***	***352***	***430***
				Voorzieningen	0	0	0
				vaste schulden met een rente-typische looptijd van een ≥ 1 jaar	0	0	0
Totaal vaste activa	**0**	**0**	**0**	**Totaal vaste passiva**	**263**	**352**	**430**
Vlottende activa				**Vlottende passiva**			
Voorraden	0	0	0	*Netto-vlottende schulden*	*45*	*45*	*212*
				Banksaldi Schatkistbankieren	0	0	0
				Kasgeldleningen	0	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	*45*	*45*	*145*	Overige schulden	45	45	212
Vorderingen op openbare lichamen	44	44	68				
Overige vorderingen	1	1	18	*Overlopende passiva*	*0*	*0*	*16*
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	0	0	59	*Voorschotten overige Nederlandse overheidslichamen*	0	0	0
Overlopende activa	*9*	*9*	*11*	Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in het volgende jaar tot betaling komen	0	0	16
Voorschotten overige Nederlandse overheidslichamen	0	0	0				
Overige vooruitbetaalde bedragen	9	9	11				
Liquide middelen	*254*	*343*	*501*				
kas- en banksaldi	254	343	501				
Totaal vlottende activa	**308**	**397**	**658**	**Totaal vlottende passiva**	**45**	**45**	**228**
Totaal	***308***	***397***	***658***	***Totaal***	***308***	***397***	***658***

7.2 Toelichting

Activa

Vaste activa

Niet van toepassing. Publiek Vervoer beschikt niet over vaste activa en is niet voornemens om activa aan te schaffen.

Voorraden

Publiek Vervoer beschikt niet over voorraden.

Vlottende activa

Vorderingen

Onder de vlottende activa zijn de vorderingen opgenomen.

Overlopende activa:

Onder de overlopende activa zijn de voorschotten en overige vooruitbetaalde bedragen opgenomen.

Liquide middelen

Banksaldo en schatkistbankieren

We beschikken over een eigen bankrekening bij de BNG bank. Het saldo van de betreffende bankrekening is opgenomen onder de liquide middelen. Het saldo bestaat uit het rekeningresultaat van de voorgaande jaren.

Passiva

Vaste passiva

Onder de vaste passiva is het begrote resultaat weergegeven die voortvloeit uit de exploitatie. We beschikken niet over bestemmingsreserves of voorzieningen en zijn op basis van de huidige cijfers niet van plan om deze te vormen. Het saldo van de jaarrekening wordt gestort in de algemene reserve waardoor er initiatieven gefinancierd kunnen worden.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva worden de kortlopende schulden en de vooruit ontvangen bedragen dan wel de nog te betalen bedragen. Voor ons gaat het om de verhouding met de deelnemers.

Langlopende financiële verplichtingen en rechten

Publiek Vervoer heeft op het moment van schrijven geen langlopende financiële verplichtingen of rechten.

Bijlagen

Wmo-vervoer

Leerlingenvervoer

Hubtaxi

Buurtbus

Bijlage 1 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

	Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
0.1	Bestuur			€ -
0.2	Burgerzaken			€ -
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden			€ -
0.4	Overhead	€ 924.085	€ 1.012.967	€ -88.882
0.5	Treasury			€ -
0.61	OZB woningen			€ -
0.62	OZB niet-woningen			€ -
0.63	Parkeerbelasting			€ -
0.64	Belastingen overig			€ -
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds			€ -
0.8	Overige baten en lasten			€ -
0.9	Vennootschapsbelasting			€ -
0.10	Mutaties reserves	€ 90.000	€ -	€ 90.000
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten		€ 1.118	€ -1.118
0.0	**Bestuur en ondersteuning**	**€ 1.014.085**	**€ 1.014.085**	**€ -**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer			€ -
1.2	Openbare orde en veiligheid			€ -
1.0	**Veiligheid**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
2.1	Verkeer en vervoer			€ -
2.2	Parkeren			€ -
2.3	Recreatieve havens			€ -
2.4	Economische havens en waterwegen			€ -
2.5	Openbaar vervoer			€ -
2.0	**Verkeer, vervoer en waterstaat**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
3.1	Economische ontwikkeling			€ -
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur			€ -
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			€ -
3.4	Economische promotie			€ -
3.0	**Economie**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
4.1	Openbaar basisonderwijs			€ -
4.2	Onderwijshuisvesting			€ -
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken			€ -
4.0	**Onderwijs**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
5.1	Sportbeleid en activering			€ -
5.2	Sportaccomodaties			€ -
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			€ -
5.4	Musea			€ -
5.5	Cultureel erfgoed			€ -
5.6	Media			€ -
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie			€ -
5.0	**Sport, cultuur en recreatie**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie			€ -
6.2	Wijkteams			€ -
6.3	Inkomensregelingen			€ -
6.4	Begeleide participatie			€ -
6.5	Arbeidsparticipatie			€ -
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)			€ -
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+			€ -
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-			€ -
6.81	Geëscaleerde zorg 18+			€ -
6.82	Geëscaleerde zorg 18-			€ -
6.0	**Sociaal Domein**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
7.1	Volksgezondheid			€ -
7.2	Riolering			€ -
7.3	Afval			€ -
7.4	Milieubeheer			€ -
7.5	Begraafplaatsen en crematoria			€ -
7.0	**Volksgezondheid en milieu**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
8.1	Ruimtelijke ordening			€ -
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)			€ -
8.3	Wonen en bouwen			€ -
8.0	**Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
	TOTAAL	**€ 1.014.085**	**€ 1.014.085**	**€ -**

Bijlage 2 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Waarde	Bron	Periode	Beschrijving
0. Bestuur en ondersteuning	inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur	22%	Begroting 2023	2022	Peildatum 15-2-2022
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	100%	Begroting 2023	2022	Peildatum 15-2-2022

De beleidsindicatoren geven een mogelijkheid tot vergelijking tussen deelnemers en/of gemeenschappelijke regelingen. De overige beleidsindicatoren zijn niet van toepassing.

Bijlage 3 Bijdrage deelnemers

Bijdragen 2024	%		
Deelnemers			
Provincie Groningen		Excl BTW	Totaal incl BTW
Eemsdelta	4,83	€ 44.661	€ 54.040
Groningen	13,21	€ 122.072	€ 147.707
Het Hogeland	3,95	€ 36.501	€ 44.167
Midden-Groningen	5,43	€ 50.178	€ 60.715
Oldambt	4,19	€ 38.738	€ 46.873
Pekela	1,32	€ 12.216	€ 14.782
Stadskanaal	3,65	€ 33.748	€ 40.835
Veendam	2,56	€ 23.666	€ 28.636
Westerkwartier	4,23	€ 39.089	€ 47.297
Westerwolde	2,62	€ 24.211	€ 29.295
Provincie Drenthe			
Aa en Hunze	1,84	€ 17.003	€ 20.574
Assen	4,96	€ 45.835	€ 55.460
Borger-Odoorn	1,95	€ 18.020	€ 21.804
Coevorden	2,93	€ 27.076	€ 32.762
De Wolden	1,72	€ 15.894	€ 19.232
Emmen	9,63	€ 88.989	€ 107.677
Hoogeveen	4,85	€ 44.818	€ 54.230
Meppel	2,37	€ 21.901	€ 26.500
Midden Drenthe	2,36	€ 21.808	€ 26.388
Noordenveld	2,5	€ 23.102	€ 27.954
Tynaarlo	2,31	€ 21.346	€ 25.829
Westerveld	1,58	€ 14.601	€ 17.667
OV-bureau Groningen Drenthe	15,00	€ 138.613	€ 167.721
totaal	**100,00**	**€ 924.085**	**€ 1.118.143**

Bijlage 4 Formatie

Functie	FTE	Organisatie
directeur	1,0	Publiek Vervoer
manager projecten	0,9	Publiek Vervoer
relatiemanager	2,0	Publiek Vervoer
projectmedewerker	1,6	Publiek Vervoer
medewerker bedrijfsbureau	0,8	Publiek Vervoer
dataspecialist	0,2	OV-bureau
jurist	0,2	ZZP-er
controller	0,2	ZZP-er
adviseur doorontwikkeling en landelijke contacten	0,2	ZZP-er
functionaris gegevensbescherming		Extern bureau (Waker Cybersecurity)
financiële administrtatie		SCC gemeente Groningen

Bijlage 5 Reserves

Overzicht reserves dd: *23-3-2023*

Naam reserve	Algemene reserve
Soort reserve	Algemene reserve
Functie reserve	Buffer
Huidige omvang dd	60.000
Maximale omvang	10% van de begroting
Looptijd	Geen
Doel	Buffer om financiële tegenvallers en onvoorziene risico's te dekken

Naam reserve	Smartplan
Soort reserve	Bestedingsreserve
Functie reserve	Besteding
Maximale omvang	25.000
Looptijd	tot en met 2024
Doel	Ontwikkelen van een toekomstbestedig organisatieplan

Naam reserve	Vervanging personeel
Soort reserve	Bestedingsreserve
Functie reserve	Besteding
Maximale omvang	80.000
Looptijd	tot en met 2023
Doel	Ter vervanging van personeelsleden leden die in 2022 en 2023 uitdienst (zijn) gegaan.

Naam reserve	Project Stronger Combined
Soort reserve	Bestedingsreserve
Functie reserve	Besteding
Maximale omvang	198.000
Looptijd	tot en met 2030
Doel	Stip op de horizon In 2023 wordt de visie op de horizon 2030 bepaald en in de daaropvolgende jaren worden projecten gestart om deze te realiseren. De daarmee samenhangende projectkosten worden gefinancierd uit de bestemmingsreserve.

Naam reserve	Aanbesteding nieuwe contracten
Soort reserve	Bestedingsreserve
Functie reserve	Besteding
Maximale omvang	66.000
Looptijd	tot en met 2025
Doel	Voorbereiding aanbesteding Dit betekent dat er de komende jaren gewerkt gaat worden aan het voorbereiden en uitvoeren van het aanbestedingstraject. In het aanbestedingstraject zal een bestek worden geschreven. Daarna volgt de aanbesteding, de gunning en de implementatie. De doorlooptijd van deze processen is lang en hiervoor is extra capaciteit nodig. Dit heeft incidentele financiële gevolgen, maar we hebben nu nog onvoldoende beeld en kunnen deze kosten daarom nog niet in deze begroting opnemen.

Voorstel

Aan het bestuur van de Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe	
Datum vergadering	23 maart 2023
Agendapunt	11
Onderwerp	**Wijziging gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe**
Beslispunten	1. Instemmen met het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Samenwerkings-organisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe; 2. De ontwerpregeling voor een zienswijze aan de gemeenteraad/algemeen bestuur OV-bureau voorleggen.

Samenvatting
Het college stelt de gemeenteraad (c.q. dagelijks bestuur en algemeen bestuur OV-bureau) in de gelegenheid om een zienswijze naar voren te brengen over het ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe. Indien de raad/alg. bestuur geen zienswijze wenst af te geven brengt zij het college/dagelijks bestuur hiervan op de hoogte.

Aanleiding
De wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is per 1 juli 2022 gewijzigd. De minister van BZK heeft de gemeenten daarover geïnformeerd, zie bijlage 2. Deze wijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden in relatie tot gemeenschappelijke regelingen te versterken.

Beoogd (maatschappelijk) effect/ doel
De wetswijziging is bedoeld om de gemeenteraad/algemeen bestuur meer grip op de besturing van gemeenschappelijke regelingen te geven wat bijdraagt aan een grotere democratische legitimatie. De gemeenschappelijke regeling (GR) Publiek Vervoer is geactualiseerd en de tekst van de regeling is aangepast aan de nieuwe wetgeving. De GR Publiek Vervoer functioneert volgens de nieuwe wettelijke kaders.

Argumenten
Zienswijze
De gewijzigde wet formuleert een verplichting om een ontwerpbesluit van de aanpassing van de GR Publiek Vervoer aan de Raad te zenden (art. 1, lid 2 Wgr). Het is aan de raad om eventueel een zienswijze over het ontwerp van de regeling op te stellen en naar voren te brengen. De Raad heeft daarvoor acht weken de tijd na ontvangst van het ontwerp. Omdat de wijzigingen van de GR door het college zijn voorbereid en het college hier onverkort mee instemt, is er geen aanleiding om de raad bijzondere voorstellen voor een zienswijze te doen.
De raad kan ook van het geven van een zienswijze afzien. Indien de raad geen zienswijze wil indienen dan stelt zij het college hier zo spoedig mogelijk van op de hoogte.

Toelichting op wijzigingen aanwezig
In de wijzigingstabel, bijlage 3 vindt u de aangebrachte wijzigingen, met een toelichting. Met name gaat het om de volgende zaken:

- Zienswijze van de raad over wijziging, opheffing, toetreding en uittreding;
- Zienswijze van de raad voor bepaalde besluiten;
- Actieve informatieplicht van het bestuur van de GR richting de Raad;
- Burgerparticipatie bij de uitvoering van de taken die aan de GR zijn opgedragen;
- Afspraken over uittreding zijn meer expliciet opgenomen in de regeling;
- Afspraken over evaluatie van de gemeenschappelijke regeling
- Verruiming termijnen begroting en jaarrekening.

Begrotingscyclus
De gewijzigde Wgr bepaalt dat regelingen hun begroting vóór 15 september aan gedeputeerde staten moeten zenden. Daaraan voorafgaand moet de zienswijzeprocedure bij de gemeenteraad zijn doorlopen en moet het bestuur besloten hebben. In de regeling was altijd als datum opgenomen dat de ontwerpbegroting jaarlijks vóór 15 april bij de deelnemers moet worden ingediend. Voor die datum is eerder gekozen om de raden voldoende tijd te geven. Daarnaast wordt met de wetswijziging de termijn voor het naar voren brengen van een zienswijze op de ontwerpbegroting verruimd.
De begrotingscyclus van de gemeenschappelijke regeling sluit daardoor beter aan op die van de gemeente.

Toestemming
De wet bepaalt dat het college toestemming moet hebben van de Raad voor het aangaan van een (gewijzigde) GR (artikel 1 lid 4 Wgr). Wanneer de Raad besluit een zienswijze in te dienen, kan daarmee rekening worden gehouden bij het geven van de toestemming. De wet onderscheidt expliciet in de zienswijzeprocedure en een daarop volgende toestemmingsprocedure. Deze kunnen niet gelijktijdig worden doorlopen.

Kanttekeningen
Zienswijze of ontbreken van toestemming door andere gemeenteraad mogelijk.
Omdat er zoveel deelnemers aan deze GR zijn bestaat de kans dat er door één van de raden een zienswijze naar voren wordt gebracht, en of toestemming wordt onthouden. Het is afhankelijk van de aard van de opmerkingen van die raad of daaruit consequenties voortvloeien voor de (ontwerp)regeling als geheel. De termijn om te komen tot een vastgestelde nieuwe regeling kan daardoor lang zijn. De invoeringswet geeft echter twee jaar de tijd om aanpassingen in de regeling door te voeren.

Bedrijfsvoeringsorganisatie
Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe is een bedrijfsvoeringsorganisatie. Dat wil zeggen dat het niet een organisatie is die beleid (mede) opstelt, maar een organisatie die er is om het door de deelnemende gemeenten/OV-bureau vastgestelde beleid uit te voeren. Bij deze GR is dat het beheer van de aanbestede percelen voor doelgroepenvervoer.

Integrale afstemming
De wijziging en ontwerpregeling van de GR is opgesteld met ondersteuning van enkele juristen van de deelnemende gemeenten (Groningen, Meppel en Stadskanaal), en besproken in het bestuur van de GR Publiek Vervoer.

Financiën
Het voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Effecten overige programma's
Er zijn geen effecten op overige programma's te verwachten

Effecten op pijlers duurzaamheid
Vormen van efficiënt ingezet collectief vervoer zijn duurzamer dan individuele reizen.

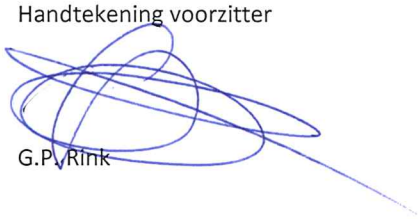
Communicatie
Na de behandeling in de gemeenteraad/alg. bestuur OV-bureau wordt de zienswijze van de raad/dagelijks bestuur OV-bureau meegedeeld aan het bestuur van de GR Publiek Vervoer.

Uitvoering
De GR Publiek Vervoer verzamelt de reacties van alle deelnemers en zal eventueel met een reactie op de zienswijze(n) en een aangepast voorstel komen, waarna het college de regeling voor toestemming aan de raad zal voorleggen. Deze procedure zal gelopen moeten worden bij alle drieëntwintig deelnemers. Wanneer alle raden c.q. algemeen bestuur OV-bureau toestemming hebben verleend wordt de nieuwe regeling gepubliceerd door gemeente Assen en treedt zij in werking.

Bijlage(n)	1. Geldende GR 2. Brief BZK 3. Ontwerp wijzigingstabel 4. Ontwerpbesluit wijziging 5. Ontwerpregeling wijziging
Bijzonderheden	geen

Besluit	
☒ Conform voorstel	○ Gewijzigd

Handtekening voorzitter

G.P. Rink

Handtekening secretaris

J. Bos

STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814
Nr. 41846
23 juli
2019

Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe

Gemeente Assen

Deelnemers:

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten:
Regio Centraal Groningen:
1. Gemeente Groningen
Regio Zuidwest Groningen
2. Gemeente Westerkwartier
Regio Noord Groningen
3. Gemeente Appingedam
4. Gemeente Het Hogeland
5. Gemeente Loppersum
6. Gemeente Delfzijl
Regio Oost Groningen
7. Gemeente Midden-Groningen
8. Gemeente Oldambt
9. Gemeente Pekela
10. Gemeente Stadskanaal
11. Gemeente Veendam
12. Gemeente Westerwolde
Regio Noordmidden-Drenthe
13. Gemeente Aa en Hunze
14. Gemeente Assen
15. Gemeente Midden-Drenthe
16. Gemeente Noordenveld
17. Gemeente Tynaarlo
Regio Zuidwest-Drenthe
18. Gemeente Hoogeveen
19. Gemeente Meppel
20. Gemeente Westerveld
21. Gemeente De Wolden
Regio Zuidoost-Drenthe
22. Gemeente Borger-Odoorn
23. Gemeente Coevorden
24. Gemeente Emmen

alsmede

25. het dagelijks bestuur van het OV-bureau Groningen Drenthe (hierna OV-bureau);

overwegende:
I. dat het wenselijk is gebleken taken in het kader van doorontwikkeling en contractmanagement voor vervoer gezamenlijk vorm te geven met het doel de kwaliteit en eenduidigheid van het contractmanagement, de synergie van en met de vervoersstromen in de gebieden van deelnemers en de kosten van de uitvoering van deze taken zo goed mogelijk te beheersen, is besloten één nieuwe publiekrechtelijke organisatie in te richten;
II. dat de Wet gemeenschappelijke regelingen de rechtsvorm Bedrijfsvoeringsorganisatie kent die daarvoor bij uitstek geschikt is voor de uitvoering van de ondersteunende en uitvoerende taken van samenwerkende gemeenten;
III. het OV-bureau als deelnemer zal toetreden tot deze regeling op het moment dat zij haar besluitvorming daaromtrent heeft afgerond;

gelet op:

de toestemmingsbesluiten van de gemeenteraden c.q. algemeen bestuur van de deelnemers, en de toepasselijke bepalingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, de Algemene wet bestuursrecht en de Archiefwet;

besluiten:
een gemeenschappelijke regeling in te stellen genaamd "Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe" in de zin van artikel 8, lid 3 van de Wet, zijnde een bedrijfsvoeringsorganisatie met rechtspersoonlijkheid.

1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze Regeling wordt verstaan onder:
a. Regeling: deze gemeenschappelijke regeling;
b. Wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
c. Samenwerkingsgebied: het gezamenlijke grondgebied van de deelnemers;
d. Bedrijfsvoeringsorganisatie: de rechtspersoonlijkheid bezittende bedrijfsvoeringsorganisatie in de zin van artikel 8, lid 3 van de Wet;
e. Deelnemers: de aan de Regeling deelnemende gemeenten en het Openbaar lichaam OV-bureau Groningen Drenthe, zoals weergegeven bij de opsomming onder Deelnemers;
f. begroting: de begroting zoals het bestuur die vaststelt overeenkomstig artikel 35, lid 6 van de Wet;
g. Kostenverrekenmodel: het model volgens welke de kosten van de bedrijfsvoering worden verdeeld tussen de deelnemers;
h. Raden: de raden van de deelnemers; bij het OV-bureau, het algemeen bestuur;
i. Colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers; bij het OV-bureau, het dagelijks bestuur.

Artikel 2 Bedrijfsvoeringsorganisatie en bestuurssamenstelling

1. Er is een Bedrijfsvoeringsorganisatie als bedoeld in artikel 8, derde lid van de Wet, genaamd 'Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe'.
2. De Bedrijfsvoeringsorganisatie is gevestigd te Assen.
3. Waar in deze Regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, wordt voor de gemeente, het college en of de burgemeester respectievelijk gelezen, de Bedrijfsvoeringsorganisatie, het dagelijks bestuur en de voorzitter.
4. Waar in lid 3 wordt gesproken over enige andere wet of wettelijke regeling, moet in ieder geval ook gelezen worden Provinciewet. In dat geval wordt voor de gemeente, het college en/of burgemeester respectievelijk gelezen, de provincie, gedeputeerde staten en/of commissaris van de Koning.

2. Belang, taken en bevoegdheden

Artikel 3 Belang

Het belang waarvoor de Regeling wordt getroffen, is ter ondersteuning van de deelnemers bij het uitvoeren van de vervoersovereenkomsten die door de deelnemers zijn gesloten en de advisering bij de doorontwikkeling van vervoer in het gebied van de deelnemers.
Deze Regeling ziet op vraaggestuurd vervoer niet volgens een dienstregeling. Uitdrukkelijk is het openbaar vervoer zoals bedoeld in de Wet Personenvervoer 2000 uitgesloten, met uitzondering van vervoer waarvoor ontheffing is verleend of vervoer dat wordt uitgevoerd door vrijwilligersorganisaties (buurtbussen).

Artikel 4 Taken van de bedrijfsvoeringsorganisatie

1. De deelnemers laten met inachtneming van het bepaalde in artikel 3 van deze Regeling door de Bedrijfsvoeringsorganisatie de betreffende taken van de deelnemers uitvoeren.
2. Dit takenpakket strekt zich in ieder geval uit tot de volgende aspecten:
a. contractmanagement van de gecontracteerde opdrachtnemers inzake vervoer in de gebieden;
b. inkoop- en aanbestedingstrajecten voor het vervoer en bijkomende diensten en leveringen;
c. adviseren over beleidsontwikkeling, bevorderen innovatie en advisering over doorontwikkeling;

d. de ter ondersteuning van voormelde taken uit te voeren taken op het gebied van bedrijfsvoering;
e. en verder al wat nodig is om de bovenstaande uitvoerende taken uit te voeren in overeenstemming met de wensen van de deelnemers.
De mate waarin de taken per deelnemer worden uitgevoerd is vastgelegd in individuele dienstverleningsovereenkomsten tussen de deelnemer en de bedrijfsvoeringsorganisatie.
3. De Bedrijfsvoeringsorganisatie voert uitsluitend taken uit voor de deelnemers en sluit zelfstandig geen overeenkomsten inzake de uitvoering van vervoer voor haar deelnemers.
4. De Raden kunnen hun Colleges opdracht verstrekken bepaalde voorstellen te doen gericht op de financiële bijsturing binnen de Bedrijfsvoeringsorganisatie.
5. De Bedrijfsvoeringsorganisatie kan taken welke niet tot haar taken behoren zoals benoemd in lid 2, maar welke onder meer vallen onder het uitvoeren van werkgeverschap of de PIOFACH-taken uitbesteden aan deelnemers.

Artikel 5 Kostenverdeling

1. De kosten van de bedrijfsvoering worden per deelnemer vastgelegd, in overeenstemming met de uitgangspunten zoals deze zijn opgenomen in de bijlage 1 "kostenverrekenmodel".
2. De kosten voor de bedrijfsvoering worden conform het kostenverrekenmodel opgenomen in de begroting van de Bedrijfsvoeringsorganisatie. Op de vaststelling van de begroting van de Bedrijfsvoeringsorganisatie is artikel 18 van de Regeling van toepassing.

Artikel 6 Kwaliteitsborging

1. De Bedrijfsvoeringsorganisatie draagt zorg voor een kwalitatief goede en doelmatige uitvoering van de taken, zoals vermeld in artikel 4 van deze Regeling.
2. De directeur legt verantwoording af aan het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie inzake de uitvoering van de taken en de borging van de kwaliteit van de organisatie.
3. In het verlengde van hetgeen bepaald is in lid 1 draagt de Bedrijfsvoeringsorganisatie zorg voor een adequate verzekering van de risico's die samenhangen met de uitvoering van haar taken (de bedrijfsvoering).
4. Over de wijze van afhandeling van aan (vertegenwoordigers van) de Bedrijfsvoeringsorganisatie toe te rekenen schade die in het kader van de uitvoering van de taken van de Bedrijfsvoeringsorganisatie is ontstaan, maar niet voor vergoeding door een verzekeraar in aanmerking komt, wordt besloten door het bestuur.

3. Het bestuur

Artikel 7 Samenstelling

1. Het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie bestaat uit een afvaardiging van de colleges van de deelnemers, te weten 1 vertegenwoordiger (bestuurder) per regio en een vertegenwoordiger (lid van het dagelijks bestuur) van het OV-bureau.
2. De zittingsduur van de leden van het bestuur is gelijk aan die van de leden van de colleges. Een zittingsperiode van een bestuurder eindigt op het moment dat zijn functie als bestuurder van de deelnemer eindigt.
3. Een lid van het bestuur kan worden ontslagen door het college dat hem aangewezen heeft indien hij niet meer het vertrouwen van dat college bezit.

Artikel 8 De voorzitter van de Bedrijfsvoeringsorganisatie

1. Het bestuur wijst uit zijn midden telkens voor de duur van twee jaar een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter aan, die afwisselend uit een van de colleges van de deelnemers afkomstig is. Beiden kunnen maximaal eenmaal herkozen worden.
2. Als de voorzitter de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de Bedrijfsvoeringsorganisatie aan een ander opdraagt, doet hij daarvan mededeling aan het bestuur.

Artikel 9 Werkwijze bestuur

1. Het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie vergadert zo vaak als het daartoe besluit, maar ten minste tweemaal per jaar en verder als de directeur of één College dit onder schriftelijke opgave van

de te behandelen onderwerpen verzoekt. Een verzoek van het College dient te worden gericht aan de voorzitter van het bestuur.
2. In het bestuur heeft elke bestuurder één stem. Bij staken van de stemmen wordt het voorstel opnieuw geagendeerd voor een volgende vergadering die ten minste 1 week later wordt gehouden. Staken de stemmen dan opnieuw, dan is het voorstel verworpen. Besluiten tot vaststelling van de begroting en de rekening, zoals bedoeld in de artikel 18 van de Regeling, en de besluiten tot benoeming en ontslag van de directeur, zoals bedoeld in artikel 14, lid 1 dienen unaniem genomen te worden. Voor alle overige onderwerpen geldt meerderheid van aanwezige stemmen met een minimum aantal van vijf aanwezige bestuursleden.
3. De leden van het bestuur ontvangen voor hun werkzaamheden geen vergoeding in welke vorm dan ook.
4. Op de vergaderingen van het bestuur zijn de artikelen 54 tot en met 58 Gemeentewet zo veel mogelijk van overeenkomstige toepassing.
5. Voor zover deze Regeling niet anders bepaalt, kan het bestuur zijn werkzaamheden verdelen over de leden. Deze verdeling wordt schriftelijk vastgelegd en aan de deelnemers meegedeeld.

Artikel 10 Bevoegdheden bestuur

1. Aan het bestuur komen alle bevoegdheden toe die aan de Regeling zijn opgedragen.
2. Het bestuur kan de voorzitter, of één of meer leden bevoegdheden toekennen.
3. Het bestuur kan mandaat/volmacht verlenen aan de directeur met uitzondering van:
a. het vaststellen, dan wel wijzigen van de begroting;
b. het vaststellen van de jaarrekening;
c. het vaststellen van de financiële beheerverordening, de controleverordening en de verordening op het onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid, zoals omschreven in de artikelen 212, 213 en 213a van de Gemeentewet;
d. het vaststellen van een organisatiereglement en bijbehorende regels;
e. het instellen van reserves en voorzieningen.

Artikel 11 Informatie- en verantwoordingsplicht

1. Het bestuur of een lid daarvan geeft zo spoedig mogelijk maar in ieder geval binnen vier weken aan de Raden de door een of meer leden van die Raden schriftelijke gevraagde inlichtingen, zo nodig met toepassing van artikel 23 van de Wet.
2. Het bestuur of een lid daarvan geeft aan de Raden ten minste eenmaal per jaar ongevraagd alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig zijn.
3. Een lid van het bestuur kan door het college dat hem heeft benoemd tot verantwoording worden geroepen over het door hem in het bestuur gevoerde beleid.
4. De Colleges stellen het bestuur in kennis van de bij hen in voorbereiding zijnde plannen en/of maatregelen met betrekking tot de in artikel 4 bedoelde taken, voor zover deze redelijkerwijs van belang kunnen zijn voor het functioneren van de bedrijfsvoeringsorganisatie.

4. Organisatie, directeur en personeel

Artikel 12 Organisatiereglement

1. Binnen de uitgangspunten van deze Regeling kan het bestuur een Organisatiereglement voor de Bedrijfsvoeringsorganisatie vaststellen.
2. In het Organisatiereglement als bedoeld in het eerste lid legt het bestuur de organisatieprincipes en de organisatiestructuur van de ambtelijke organisatie vast.

Artikel 13 Organisatiestructuur

1. Op de ingangsdatum van deze Regeling geldt de organisatiestructuur zoals die in het Organisatiereglement is opgenomen.
2. Vanaf het derde jaar evalueert het bestuur elke twee jaar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de organisatiestructuur.

Artikel 14 De directeur

1. De directeur wordt benoemd, geschorst en ontslagen door het bestuur.
2. Het bestuur regelt de bezoldiging en de overige rechtspositie van de directeur.
3. De directeur is voor het bestuur aanspreekpersoon en is verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken van de Bedrijfsvoeringsorganisatie.
4. De directeur verschaft informatie aan het bestuur om het functioneren en de bedrijfsvoering van de Bedrijfsvoeringsorganisatie te kunnen beoordelen.
5. De dagelijkse leiding van de Bedrijfsvoeringsorganisatie berust bij de directeur.
6. De directeur draagt zorg voor de kwaliteit van personeel en organisatie, beheer en bedrijfsvoering.
7. De directeur is tevens bestuurder in de zin van de Wet op de ondernemingsraden.
8. De directeur ondersteunt het bestuur.
9. De directeur woont de vergaderingen van het bestuur bij, tenzij zijn functioneren aan de orde is. Hij heeft in de vergaderingen van het bestuur een adviserende stem.

Artikel 15 Personeel

1. Het bestuur hanteert bij de regeling van de rechtspositie voor het personeel de CAR/UWO, of daarvoor op grond van de wet in de plaats komende opvolgende regelingen.
2. Ten aanzien van gedetacheerd personeel dat in dienst is bij één van de deelnemers gelden de voorwaarden van de betreffende deelnemer als werkgever.

5. Financiële bepalingen en begrotingscyclus

Artikel 16 Financiële administratie en controle

1. Op het financieel beleid, het financieel beheer, de inrichting van de financiële organisatie en de controle daarop zijn de artikelen 212, 213 en 213a Gemeentewet en artikelen 216, 217 en 217a Provinciewet van overeenkomstige toepassing.
2. Het bestuur stelt de financiële regels vast die vereist zijn om aan het in het eerste lid bepaalde te kunnen voldoen.
3. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemer verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.

Artikel 17 Dienstjaar

Het dienstjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 18 Begroting

1. Het bestuur zendt de (ontwerp)begroting, tijdig (voor 15 april) voorafgaand aan het jaar waarvoor de (ontwerp)begroting dient, aan de deelnemers.
2. De in het eerste lid bedoelde ontwerpbegroting is gebaseerd op de begroting van de Bedrijfsvoeringsorganisatie, die voor het lopende dienstjaar is vastgesteld. Het bestuur zendt voor de in de Wet genoemde datum de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de Raden.
3. De Raden kunnen binnen acht weken na toezending van de ontwerpbegroting het bestuur van hun zienswijze(n) schriftelijk laten blijken.
4. Het bestuur stelt de begroting tijdig vast.
5. De begroting wordt binnen twee weken na vaststelling door het bestuur aan de Colleges en de Raden toegezonden.
6. Het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, maar in ieder geval voor de in de Wet genoemde datum, naar gedeputeerde staten.
7. Het bestuur draagt er zorg voor dat de planning- en control-cyclus zodanig wordt ingericht dat de wettelijke termijn wordt gehaald.
8. De meerjarenbegroting en de ontwerpbegroting worden door de deelnemers voor een ieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen ter beschikking gesteld. De ter inzage legging en de verkrijgbaarstelling van de stukken wordt openbaar bekend gemaakt.
9. De Raden behouden het recht om - na vaststelling van de begroting – met voorstellen voor begrotingswijzigingen te komen. Het bestuur zal deze voorstellen zo spoedig mogelijk doorrekenen op hun consequenties en daarover besluiten.

10. Op wijzigingen van de begroting zijn de voorafgaande bepalingen van dit artikel van overeenkomstige toepassing. Wijzigingen in de vastgestelde begroting welke geen verhoging van de financiële bijdrage van de deelnemers hebben, worden hiervan uitgezonderd. Deze wijzigingen worden door het bestuur vastgesteld.

6. Archief

Artikel 19 Archiefbeheer

1. Het bestuur is belast met de zorg voor de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van de Bedrijfsvoeringsorganisatie in overeenstemming met een door het bestuur, met inachtneming van de Archiefwet, vast te stellen regeling.
2. De directeur is belast met de bewaring van de archiefbescheiden als bedoeld in het vorige lid, in overeenstemming met de door het bestuur vast te stellen nadere regels.
3. Bij opheffing van de Regeling worden de archiefbescheiden in een door het bestuur aan te wijzen archiefbewaarplaats geplaatst.

7. Geschillen

Artikel 20 Geschilbeslechting

1. In geval van een geschil tussen de Bedrijfsvoeringsorganisatie en een van de deelnemers over de uitvoering van de taken, treden het bestuur en het betreffende College meteen met elkaar in overleg, teneinde het geschil verder te verkennen en zo mogelijk op te lossen. Per situatie wordt bezien welke oplossingswijze het best bij het probleem past.
2. Met betrekking tot geschillen tussen de deelnemers onderling, dan wel tussen de deelnemers en de Bedrijfsvoeringsorganisatie over de toepassing in de ruimste zin van de Regeling, beslissen, conform artikel 28 van de Wet, gedeputeerde staten.
3. In geval van een geschil binnen het bestuur kan één der partijen het geschil aan een door de deelnemers aangewezen onafhankelijke arbiter voorleggen, indien overleg tussen de partijen niet tot een bevredigende oplossing leidt. Het bestuur en de deelnemers zullen de uitkomst van de arbitrage respecteren. De arbiter doet ook een uitspraak over de verdeling van de kosten van de arbitrage.

8. Toetreding, wijziging, opheffing

Artikel 21 Toetreding

1. Toetreding tot deze Regeling door andere rechtspersonen is enkel mogelijk na een unaniem besluit daartoe door alle deelnemers en instemming van alle raden van de deelnemers.
2. Lid 1 is niet van toepassing op de deelname van het OV-bureau. Met het besluit van de deelnemers en de instemming van de raden van de deelnemers met deze Regeling, hebben de deelnemers op voorhand besloten dat het OV-bureau toetreedt op het moment dat haar besluitvorming dit toelaat.

Artikel 22 Uittreding

1. Het college van elke deelnemer kan, na vooraf verkregen instemming van de Raad van die deelnemer, besluiten tot uittreding uit deze Regeling. Het college van de andere deelnemers worden over het besluit geïnformeerd. Een dergelijk besluit kan niet eerder worden genomen dan na twee jaar na de inwerkingtreding van deze Regeling.
2. Een uittredingsbesluit treedt in werking na publicatie van het besluit overeenkomstig artikel 26 van de Wet, doch niet eerder dan twee kalenderjaren na het verstrijken van het jaar, waarin het besluit tot opzegging is genomen.
3. Alvorens de deelnemer tot besluitvorming komt, als bedoeld in het eerste lid, wordt eerst over het voornemen overleg met de andere deelnemers gevoerd.
4. In het voornemen als bedoeld in het derde lid worden de motieven gegeven op grond waarvan de deelnemer wenst uit te treden.

5. Het besluit als bedoeld in het eerste lid wordt meteen ter kennis gebracht van het bestuur.
6. Het bestuur regelt de financiële verplichtingen evenals de overige gevolgen van de uittreding, hierbij is de financiële bijdrage van het voorgaande jaar bepalend.
7. Van elk besluit tot uittreding van een deelnemer wordt meteen kennis gegeven aan de raden.

Artikel 23 Wijziging en opheffing

1. De Regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. Wijziging of opheffing van de Regeling vindt plaats indien de Colleges daar, na verkregen instemming van de Raden, gezamenlijk toe besluiten.
3. Indien het bestuur wijziging van de Regeling wenselijk acht, doet het daartoe een voorstel aan de Colleges.
4. In geval van opheffing van de Regeling stelt het bestuur een regeling op met betrekking tot de gevolgen van de opheffing; de regeling wordt vastgesteld door de Colleges.
5. Het bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
6. Zo nodig blijft het bestuur functioneren tot de liquidatie voltooid is.
7. Het opheffingsbesluit wordt door de deelnemer die op het moment van het besluit voorzitter is van het bestuur bekend gemaakt in de Staatscourant overeenkomst artikel 26 van de Wet.

Artikel 24 Richtlijnen ten aanzien van verplichtingen tegenover derden

1. De deelnemers zullen er steeds zorg voor dragen dat de Bedrijfsvoeringsorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen tegenover derden te kunnen voldoen.
2. Indien aan het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie blijkt dat een deelnemer weigert deze uitgaven op de begroting te zetten, doet het bestuur meteen aan gedeputeerde staten het verzoek over te gaan tot toepassing van de art. 194 en 195 Gemeentewet.
3. De deelnemers verbinden zich in geval van opheffing van de Bedrijfsvoeringsorganisatie een liquidatieplan op te stellen dat voorziet in de verplichting van de deelnemers, alle rechten en verplichtingen van de Bedrijfsvoeringsorganisatie over de deelnemers te verdelen op een in het plan te bepalen wijze.

9. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 25 Inwerkingtreding en onvoorzienbaarheden

1. De Regeling treedt in werking met ingang van de eerste dag van de maand na de publicatie als bedoeld in artikel 26 van de wet en kan worden aangehaald onder de titel "Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe".
2. De gemeente Assen draagt, conform artikel 26 lid 1 en lid 2 Wgr zorg voor de bekendmaking van deze Regeling.
3. De deelnemers dragen conform artikel 27 Wgr zorg voor opname in haar eigen registers.
4. In alle gevallen waarin deze Regeling niet voorziet, beslist het bestuur, gehoord hebbende de Colleges.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsorganisatie
Publiek Vervoer Groningen Drenthe
Postbus 189
9400 AD Assen

DGBRW
Democratie en Bestuur

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk

Contactpersoon

info.openbaarbestuur@minbzk.nl

Kenmerk
2022-0000102455

Uw kenmerk

Datum 19 april 2022
Betreft wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen

Geachte heer/mevrouw,

Met ingang van 1 juli 2022 treedt een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking.[1] Deze wijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in relatie tot gemeenschappelijke regelingen te versterken. Om de kaderstellende en controlerende rol van de volksvertegenwoordiging beter in te kunnen vullen en de democratische legitimatie te verbeteren wordt met deze wetswijziging een aantal aanpassingen en aanvullingen geïntroduceerd op de al bestaande wettelijke bevoegdheden en instrumenten. Een aantal van deze wijzigingen treedt op 1 juli direct in werking, maar een ander deel zal binnen twee jaar na inwerkingtreding geïmplementeerd moeten worden in alle gemeenschappelijke regelingen. Met deze brief informeer ik u over deze wijzigingen.

Volksvertegenwoordigingen[2] krijgen door deze wijziging meer mogelijkheden om invloed uit te oefenen op samenwerkingsverbanden. De verschillende aanpassingen en aanvullingen zullen hierna kort worden toegelicht.

<u>De wijzigingen van de Wgr zijn onder te verdelen in drie categorieën:</u>
1. De versterking van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen.
2. De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden.
3. Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

Ad. 1 Versterken positie raden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regeling

a. <u>Zienswijze bij treffen regeling</u>: Om de positie van de raad te verbeteren wordt de raad het recht toegekend om bij een ontwerpregeling een zienswijze naar voren te brengen. De raad

[1] Stb. 2022, 18 (voor de parlementaire behandeling zie Kamerstukken 33 513).
[2] Waar hierna wordt gesproken over gemeenteraden of raden worden tevens provinciale staten en de algemene besturen van waterschappen bedoeld.

kan zijn opvatting binnen acht weken kenbaar maken. Wanneer volgens de raad te weinig is gedaan met een zienswijze kan de raad ervoor kiezen geen toestemming te verlenen voor de gemeenschappelijke regeling.

b. Zienswijze voor besluiten: Ook wordt een verplichting geïntroduceerd om in de gemeenschappelijke regeling afspraken te maken over welke besluiten van het bestuur van een gemeenschappelijke regeling vatbaar zijn voor een zienswijze aan de gemeenteraden. Hierdoor wordt het voor gemeenteraden mogelijk hun opvatting te geven over een voorgenomen besluit. In de gemeenschappelijke regeling kan ook worden afgesproken dat geen besluiten vatbaar zijn voor een zienswijze van de gemeenteraden, maar dat is dan een keuze waar de gemeenteraden bij het voorleggen van de wijzigingsregeling mee in dienen te stemmen (art. 1 Wgr).

c. Gemeenschappelijke adviescommissie: De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten krijgen de mogelijkheid om bij een gemeenschappelijke regeling zijnde een openbaar lichaam een gemeenschappelijke adviescommissie in te laten stellen bestaande uit raadsleden van de deelnemende gemeenten. Door middel van deze adviescommissie kunnen gemeenteraden in een vroeg stadium worden betrokken bij geplande besluiten van het bestuur van het openbaar lichaam. Daarnaast kan de adviescommissie het bestuur adviseren omtrent voorgenomen besluiten en (gezamenlijke) standpunten van de raden van de deelnemende gemeenten ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam) voorbereiden.
De gemeenschappelijke adviescommissie is onderdeel van de gemeenschappelijke regeling en wordt daarom ingesteld door het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur van een gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam) is verplicht om de commissie in te stellen als de raden hierom vragen. Er is geen sprake van delegatie van bevoegdheden aan de gemeenschappelijke adviescommissie. Uiteindelijk blijven de raden beslissingsbevoegd.

d. Afspraken over participatie: In elke regeling moet worden opgenomen of, en zo ja op welke wijze, burgers de mogelijkheid krijgen tot inspraak over bepaalde onderwerpen die bij de gemeenschappelijke regeling zijn belegd.

e. Actieve informatieplicht: Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling heeft een actieve informatieplicht over wat er binnen de regeling speelt. Deze informatieplicht komt overeen met de informatieplicht die het college van B&W heeft ten opzichte van de gemeenteraad. In de gemeenschappelijke regeling moeten afspraken worden gemaakt over de wijze waarop deze informatie wordt aangeleverd.

f. Extra vergoeding voor lidmaatschap nieuwe gemeenschappelijke commissies: Raadsleden die naast hun reguliere raadslidmaatschap lid zijn van een gemeenschappelijke adviescommissie of een gemeenschappelijke

onderzoekscommissie, zoals geïntroduceerd met deze wetswijziging, kunnen aanspraak maken op een extra vergoeding. Voor de hoogte van de aanvullende vergoeding wordt aangesloten bij de hoogte van bestaande vergoedingen, zoals geregeld in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.

Ad. 2 De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden

g. Recht van onderzoek: Door het recht van onderzoek, ook wel recht van enquête genoemd, krijgen de gezamenlijke gemeenteraden de mogelijkheid om een gezamenlijke enquête uit te voeren naar de bestuursvoering van een gemeenschappelijke regeling. Voorwaarde voor de instelling van een gemeenschappelijke onderzoekscommissie is dat alle raden hiermee instemmen. Verder is het van belang dat een gezamenlijke enquête *niet* kan worden ingesteld als een gemeenschappelijke regeling getroffen of mede getroffen is door de raden.
h. Onderzoeksmogelijkheden lokale rekenkamers: Rekenkamers zijn al bevoegd onderzoek te verrichten bij gemeenschappelijke regelingen, inlichtingen in te winnen, documenten te vorderen en indien nodig bij de betrokken instelling een onderzoek in te stellen. Met deze wijziging wordt verduidelijkt dat de lokale rekenkamers, waaronder gezamenlijke rekenkamers, de mogelijkheid hebben om onderzoek te doen naar het gevoerde bestuur van een gemeenschappelijke regeling waaraan een gemeente deelneemt.

Ad. 3 Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling

i. Afspraken over evaluatie: Het wordt verplicht om afspraken te maken over evaluatie van de gemeenschappelijke regeling. De meerwaarde van een evaluatie is dat periodiek wordt stilgestaan bij het functioneren van de gemeenschappelijke regeling. Waar de evaluatie specifiek op gericht moet zijn, hoe vaak die moet plaatsvinden en op welke wijze wordt niet voorgeschreven. Er kan dus ook worden gekozen voor de afspraak om de regeling niet te evalueren, maar dit is dan een bewuste keuze waar de gemeenteraad bij het voorleggen van de wijzigingsregeling mee dient in te stemmen.
j. Afspraken over uittreding: Met het oog op mogelijke uittreding uit een gemeenschappelijke regeling kan niet langer worden volstaan met de afspraak dat het (algemeen) bestuur de uittredingsvoorwaarden vaststelt. Voortaan moeten in ieder geval afspraken worden gemaakt over de gevolgen voor het vermogen voor de rechtspersoon, waarbij moet worden gedacht aan afspraken over personeel, contracten, huisvesting en investeringen.

k. Aanpassing begrotingscyclus: Bijdragen aan een gemeenschappelijke regeling zijn verplichte uitgaven voor een gemeente die moeten worden verwerkt in de begroting van de gemeente zelf. Om gemeenteraden meer positie te geven in de begrotingscyclus van een gemeenschappelijke regeling is ervoor gekozen de termijnen voor de indiening van de kadernota, ontwerpbegroting en begroting aan te passen. De begrotingscyclus van gemeenschappelijke regelingen sluit daardoor beter aan op die van gemeenten, waardoor het voor gemeenteraden gemakkelijker wordt te overzien wat de gevolgen zijn van uitgaven aan regelingen voor de eigen gemeente. Ook krijgen gemeenteraden langer de tijd om een zienswijze op de concept-begroting van een regeling te geven en ontvangen zij de kadernota later.

Van deze wijzigingen treden de zienswijze van de gemeenteraad bij het treffen, wijzigen, uittreden of beëindigen van een regeling, de bevoegdheid om een gemeenschappelijke adviescommissie in te (laten) stellen, de actieve informatieplicht, het recht van onderzoek, de onderzoeksmogelijkheden van lokale rekenkamer(commissie)s en de wijziging in de begrotingscyclus per 1 juli direct in werking. De overige wijzigingen vragen om een vertaling binnen elke gemeenschappelijke regeling. U heeft twee jaar de tijd om hierin te voorzien (uiterlijk 1 juli 2024).

Omdat de wijzigingswet op 1 juli 2022 in werking treedt, kan deze wijziging gevolgen hebben voor de termijnen die bij de begrotingscyclus voor 2023 worden gehanteerd. In de praktijk zullen veel gemeenschappelijke regelingen al vóór 1 juli hun ontwerpbegrotingen aan de vertegenwoordigende organen toezenden voor een zienswijze. Het is van belang dat de gemeenschappelijke regelingen hierbij reactietermijnen stellen conform de nieuwe termijnen die op 1 juli 2022 ingaan. Dit betekent concreet dat de gemeenschappelijke regelingen een reactietermijn dienen op te nemen die eindigt *na* het zomerreces. Uitzondering hierop vormen die procedures waarvoor de zienswijzetermijn eindigt voor 1 juli. In deze gevallen mag rekening worden gehouden met de verruiming, maar is dit niet verplicht.

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen via de postbus info.openbaarbestuur@minbzk.nl.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hanke Bruins Slot

AP 11 Wijziging GR Publiek Vervoer

Bijlage 3 Ontwerp wijzigingstabel GR PVGD 2023

Regeling	**Wijzigingen**	
Aanhef	Gewijzigd	Actualisering. Deelnemers aangepast naar aanleiding van herindeling in de provincie Groningen per 1 januari 2021, waarbij de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum zijn opgegaan in de gemeente Eemsdelta.
Considerans	Gewijzigd	Actualisering. Verwijderen: “III. het OV-bureau als deelnemer zal toetreden tot deze regeling op het moment dat zij haar besluitvorming daaromtrent heeft afgerond;”, omdat bedoelde besluitvorming destijds volledig is afgerond; brf Wgr 1.a. zienswijze. Bij het onderdeel ‘gelet op’ toevoegen: “de zienswijzen over de ontwerpregeling alsmede”.
Artikel 1	Gewijzigd	Actualisering. Bij onderdeel ‘f.’ verwijderen tekst: ‘,lid 6’ bij artikel omdat begrip zowel ziet op vastgestelde begroting als een wijziging hierop.
Artikel 2	Ongewijzigd	
Artikel 3	Ongewijzigd	
Artikel 4	Gewijzigd	brf Wgr 1.d. participatie. Onder vernummering na derde lid invoegen een nieuw vierde lid: “4. Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via de reguliere procedures bij de Colleges en de Raden van de deelnemers betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.”
Artikel 5	Ongewijzigd	
Artikel 6	Ongewijzigd	
Artikel 7	Gewijzigd	Actualisering. Aan het eerste lid toevoegen: “Voor ieder lid van het bestuur kan door en uit de betreffende colleges tevens een plaatsvervangend lid worden aangewezen.”, waarmee kan worden voorkomen dat bij verhindering of ontstentenis van een lid het betreffende college geen inbreng meer kan plegen.

Artikel 8	Ongewijzigd	
Artikel 9	Ongewijzigd	
Artikel 10	Gewijzigd	brf Wgr 1.b. zienswijze. Na derde lid toevoegen een nieuw vierde lid: “4. Het bestuur stelt de Raden in de gelegenheid binnen acht weken na ontvangst een zienswijze te geven over de voorgenomen bestuursbesluiten: a. vaststellen kadernota; b. vaststellen jaarrekening.”
Artikel 11	Gewijzigd	brf Wgr 1.e. actieve informatieplicht. Het tweede lid wijzigen in: “Het bestuur of een lid daarvan geeft aan de Raden en de Colleges rechtstreeks en gelijktijdig ongevraagd alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig zijn.” Onder vernummering na het tweede lid invoegen een nieuw derde lid: “3. Het bestuur zendt jaarlijks aan de Raden en de Colleges een verslag van uitgevoerde werkzaamheden, waarin in ieder geval aandacht wordt besteed aan de volgende onderwerpen: a. wijzigingen in de organisatie van de Bedrijfsvoeringsorganisatie; b. stand van zaken van de beheerde overeenkomsten per regio inclusief volumes.”
Artikel 12	Gewijzigd	Aanpassing. Titel wijzigen van ‘Organisatiereglement’ in: “Organisatiereglement en organisatiestructuur”; Van artikel 13, eerste lid overnemen en als derde lid toevoegen: “3. Op de ingangsdatum van deze Regeling geldt de organisatiestructuur zoals die in het Organisatiereglement is opgenomen.”
Artikel 13	Gewijzigd	brf Wgr 3.i. evaluatie. Titel wijzigen in: “Evaluatie”; Eerste lid wijzigen in: “1. Het bestuur evalueert elke twee jaar de gemeenschappelijke regeling, waaronder de effectiviteit van de samenwerking in de Regeling.”
Artikel 14	Ongewijzigd	
Artikel 15	Gewijzigd	Actualisering. In eerste lid: ‘CAR/UWO’ wijzigen in: “Cao SGO”, o.b.v. van toepassing zijnde Cao.

Artikel 16	Ongewijzigd	
Artikel 17	Ongewijzigd	
Artikel 18	Gewijzigd	Actualisering. In eerste lid: 'deelnemers' wijzigen in: "Raden", conform art. 35, lid 1 Wgr; brf Wgr 3.k. begroting. Lid 3: 'acht' wijzigen in: "twaalf"; brf Wgr 3.k. begroting. Onder vernummering na het derde lid invoegen een nieuw vierde lid: "4. Het bestuur bericht zijn oordeel over de zienswijze(n) en de eventuele daaraan verbonden conclusies aan de Raden, voorafgaand aan het vaststellen van de begroting.";
Artikel 19	Ongewijzigd	
Artikel 20	Ongewijzigd	
Artikel 21	Gewijzigd	Actualisering. Verwijderen nummering van eerste lid; en verwijderen gehele tweede lid: "2. Lid 1 is niet van toepassing op de deelname van het OV-bureau. Met het besluit van de deelnemers en de instemming van de Raden van de deelnemers met deze Regeling, hebben de deelnemers op voorhand besloten dat het OV-bureau toetreedt op het moment dat haar besluitvorming dit toelaat.", omdat bedoelde besluitvorming destijds volledig is afgerond;
Artikel 22	Gewijzigd	brf Wgr 3.j. afspraken over uittreding. Onder vernummering van het laatste lid na zesde lid invoegen nieuw lid 7 t.e.m. lid 13: "7. Ten minste twaalf maanden voorafgaand aan het moment van uittreding stelt het bestuur het uittredingsplan en voorlopige uittreedsom vast. De voorlopige uittreedsom wordt gebaseerd op de jaarrekening van het meest recent verstreken begrotingsjaar. 8. Uiterlijk zes maanden na het moment van uittreding stelt het bestuur de definitieve uittreedsom vast. De definitieve uittreedsom wordt gebaseerd op de jaarrekening van het begrotingsjaar direct voorafgaand aan het moment van uittreding. 9. De voorlopige respectievelijk definitieve uittreedsom bestaat uitsluitend uit een vergoeding ter compensatie van frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele

		baten. Onder frictiekosten wordt verstaan alle directe kosten te maken door de Regeling die het directe gevolg zijn van de beslissing tot uittreding van de deelnemer. Onder desintegratiekosten wordt verstaan alle kosten direct dan wel toekomstig te maken dan wel te dragen door de Regeling die samenhangen met de afbouw van overcapaciteit in personele en materiële sfeer en andere verplichtingen, de afbouw van risico's daarbij inbegrepen, ontstaan als direct gevolg van de uittreding. 10. De Regeling brengt alle frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten, in rekening bij de uittredende deelnemer. De uittredende deelnemer is verplicht tot betaling van de definitieve uittreedsom. Kosten die de uittredende deelnemer maakt ter voorbereiding op of als gevolg van de beslissing tot uittreding komen voor rekening van de deelnemer. 11. De raming en berekening van de kosten voor uittreding worden gebaseerd op de feiten en omstandigheden die bekend waren op het moment van daadwerkelijke uittreding. Beleidswijzigingen, wijziging van economische omstandigheden en wijziging van inzichten die zich voordoen of opkomen na het moment van de daadwerkelijke uittreding kunnen niet worden betrokken bij de bepaling van de hoogte van de uittreedsom. Feiten en omstandigheden die zich voordoen na het moment van daadwerkelijke uittreding kunnen niet leiden tot wijziging van de hoogte van de uittreedsom, tenzij de uitgetreden deelnemer of het bestuur kan aantonen dat de hoogte van de uittreedsom anders zou zijn bepaald indien de wederpartij andere inlichtingen zou hebben verstrekt waarvan redelijkerwijs kon worden aangenomen dat deze inlichtingen van invloed zouden kunnen zijn op de bepaling van de hoogte van de uittreedsom. 12. De Regeling is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om de uittredingskosten zo laag mogelijk te houden. De uittredende deelnemer houdt gedurende de periode vanaf

		het besluit tot uittreding tot de daadwerkelijke uittreding bij de beraadslaging en in besluitvorming door het bestuur rekening met de belangen van de Regeling zoals deze zich kunnen voordoen vanaf het moment van daadwerkelijke uittreding. 13. Gelijktijdig met het opstellen van het concept uitredingsplan stelt het bestuur indien dat noodzakelijk is gelet op de uittreding een voorstel voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling en van de daarop gebaseerde besluiten op. Dit voorstel wordt samen met het concept uittredingsplan aan de Raden en deelnemers toegezonden voor zienswijze en besluitvorming.
Artikel 23	Gewijzigd	Actualisering. Lid 2: 'instemming' wijzigen in "toestemming", conform art. 1, lid 4 Wgr; brf Wgr 1.a. zienswijze. Onder vernummering na derde lid invoegen een nieuw vierde lid: "4. In geval van het treffen of opheffen van de Regeling worden de Raden door de Colleges in de gelegenheid gesteld hun zienswijze naar voren te brengen over de ontwerpregeling."; Actualisering. Zevende lid: uit de tekst verwijderen: 'in de Staatscourant", o.b.v. gewijzigde wetgeving.
Artikel 24	Ongewijzigd	
Artikel 25	Gewijzigd	Actualisering. Onder vernummering verwijderen gehele derde lid, o.b.v. gewijzigde wetgeving.
Bijlage 1	Gewijzigd	Actualisering. Met huidig aantal deelnemers, en kostenverdeling 2023.

Ontwerpbesluit tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente …….

Gelet op artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

overwegende dat:
- de colleges van burgemeester en wethouders in de provincies Groningen en Drenthe en het dagelijks bestuur van het Openbaar Lichaam OV-bureau Groningen en Drenthe deelnemer zijn in de gemeenschappelijke regeling;
- door herindeling in de provincie Groningen een nieuwe Gemeente Eemsdelta is gevormd;
- de Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2022 is gewijzigd;
- de Raden tijdig in staat zijn gesteld hun zienswijze over de ontwerpregeling naar voren te brengen;
- de gemeenschappelijke regeling op onderdelen dient te worden aangepast en geactualiseerd;

met toestemming van de raad conform artikel 1, lid 4 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

B E S L U I T:

vast te stellen de navolgende wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe

ARTIKEL I

A
In de aanhef onderdeel Deelnemers ‘Regio Noord Groningen’ worden de ‘gemeente Appingedam’ en ‘gemeente Loppersum’ en ‘gemeente Delfzijl’ verwijderd, en wordt de “gemeente Eemsdelta” ingevoegd, onder vernummering van de nummers van de deelnemers 1 tot en met 25 in 1 tot en met 23

B
a

In de considerans wordt verwijderd: “III. het OV-bureau als deelnemer zal toetreden tot deze regeling op het moment dat zij haar besluitvorming daaromtrent heeft afgerond;”

b
De considerans onderdeel ‘gelet op’ komt te luiden:
gelet op:
de zienswijzen over de ontwerpregeling alsmede de toestemmingsbesluiten van de gemeenteraden c.q. algemeen bestuur van de deelnemers, en de toepasselijke bepalingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, de Algemene wet bestuursrecht en de Archiefwet;

C
Artikel 1, onderdeel f. komt te luiden:
f. begroting: de begroting zoals het bestuur die vaststelt overeenkomstig artikel 35 van de Wet;

D
In artikel 4 worden de leden 4 tot en met 5 vernummerd tot 5 tot en met 6, en wordt een nieuw vierde lid ingevoegd, luidende:
4. Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via de reguliere procedures bij de Colleges en de Raden van de deelnemers betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.

E
Artikel 7, eerste lid komt te luiden:
1. Het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie bestaat uit een afvaardiging van de colleges van de deelnemers, te weten 1 vertegenwoordiger (bestuurder) per regio en een vertegenwoordiger (lid van het dagelijks bestuur) van het OV-bureau. Voor ieder lid van het bestuur kan door en uit de betreffende colleges tevens een plaatsvervangend lid worden aangewezen.

F
Artikel 10, vierde lid wordt toegevoegd, luidende:
4. Het bestuur stelt de Raden in de gelegenheid binnen acht weken na ontvangst een zienswijze te geven over de voorgenomen bestuursbesluiten:
a. vaststellen kadernota;
b. vaststellen jaarrekening.

G
a

Artikel 11, tweede lid komt te luiden:

2. Het bestuur of een lid daarvan geeft aan de Raden en de Colleges rechtstreeks en gelijktijdig ongevraagd alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig zijn.

b

In artikel 11 worden de leden 3 tot en met 4 vernummerd tot 4 tot en met 5, en wordt een nieuw derde lid ingevoegd, luidende:

3. Het bestuur zendt jaarlijks aan de Raden en de Colleges een verslag van uitgevoerde werkzaamheden, waarin in ieder geval aandacht wordt besteed aan de volgende onderwerpen:

a. wijzigingen in de organisatie van de Bedrijfsvoeringsorganisatie;

b. stand van zaken van de beheerde overeenkomsten per regio inclusief volumes.

H

a

Het opschrift van artikel 12 komt te luiden:

Artikel 12 Organisatiereglement en organisatiestructuur

b

Artikel 12, derde lid wordt toegevoegd, luidende:

3. Op de ingangsdatum van deze Regeling geldt de organisatiestructuur zoals die in het Organisatiereglement is opgenomen.

I

a

Het opschrift van artikel 13 komt te luiden:

Artikel 13 Evaluatie

b

Artikel 13, eerste lid komt te luiden:

1. Het bestuur evalueert elke twee jaar de gemeenschappelijke regeling, waaronder de effectiviteit van de samenwerking in de Regeling.

J

Artikel 15, eerste lid komt te luiden:

1. Het bestuur hanteert bij de regeling van de rechtspositie voor het personeel de Cao SGO, of daarvoor op grond van de wet in de plaats komende opvolgende regelingen.

K

a

Artikel 18, eerste lid 1 komt te luiden:

1. Het bestuur zendt de (ontwerp)begroting, tijdig (voor 15 april) voorafgaand aan het jaar waarvoor de (ontwerp)begroting dient, aan de Raden.

b

Artikel 18, derde lid komt te luiden:

3. De Raden kunnen binnen twaalf weken na toezending van de ontwerpbegroting het bestuur van hun zienswijze(n) schriftelijk laten blijken.

c

In artikel 18 worden de leden 4 tot en met 10 vernummerd tot 5 tot en met 11, en wordt een nieuw vierde lid ingevoegd, luidende:

4. Het bestuur bericht zijn oordeel over de zienswijze(n) en de eventuele daaraan verbonden conclusies aan de Raden, voorafgaand aan het vaststellen van de begroting.

L

a

In artikel 21 vervalt de nummering van het eerste lid.

b

In artikel 21 vervalt het tweede lid.

M

In artikel 22 wordt het lid 7 vernummerd tot 14, en worden nieuwe leden zeven tot en met dertien ingevoegd, luidende:

7. Ten minste twaalf maanden voorafgaand aan het moment van uittreding stelt het bestuur het uittredingsplan en voorlopige uittreedsom vast. De voorlopige uittreedsom wordt gebaseerd op de jaarrekening van het meest recent verstreken begrotingsjaar.

8. Uiterlijk zes maanden na het moment van uittreding stelt het bestuur de definitieve uittreedsom vast. De definitieve uittreedsom wordt gebaseerd op de jaarrekening van het begrotingsjaar direct voorafgaand aan het moment van uittreding.

9. De voorlopige respectievelijk definitieve uittreedsom bestaat uitsluitend uit een vergoeding ter compensatie van frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten. Onder frictiekosten wordt verstaan alle directe kosten te maken door de Regeling die het directe gevolg zijn van de beslissing tot uittreding van de deelnemer. Onder desintegratiekosten wordt verstaan alle kosten direct dan wel toekomstig te maken dan wel te dragen door de Regeling die samenhangen met de afbouw van overcapaciteit in personele en materiële sfeer en andere verplichtingen, de afbouw van risico's daarbij inbegrepen, ontstaan als direct gevolg van de uittreding.

10. De Regeling brengt alle frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten, in rekening bij de uittredende deelnemer. De uittredende deelnemer is verplicht tot betaling van de definitieve uittreedsom. Kosten die de uittredende deelnemer maakt ter voorbereiding op of als gevolg van de beslissing tot uittreding komen voor rekening van de deelnemer.

11. De raming en berekening van de kosten voor uittreding worden gebaseerd op de feiten en omstandigheden die bekend waren op het moment van daadwerkelijke uittreding. Beleidswijzigingen, wijziging van economische omstandigheden en wijziging van inzichten die zich voordoen of opkomen na het moment van de daadwerkelijke uittreding kunnen niet worden betrokken bij de bepaling van de hoogte van de uittreedsom. Feiten en omstandigheden die zich voordoen na het moment van daadwerkelijke uittreding kunnen niet leiden tot wijziging van de hoogte van de uittreedsom, tenzij de uitgetreden deelnemer of het bestuur kan aantonen dat de hoogte van de uittreedsom anders zou zijn bepaald indien de wederpartij andere inlichtingen zou hebben verstrekt waarvan redelijkerwijs kon worden aangenomen dat deze inlichtingen van invloed zouden kunnen zijn op de bepaling van de hoogte van de uittreedsom.

12. De Regeling is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om de uittredingskosten zo laag mogelijk te houden. De uittredende deelnemer houdt gedurende de periode vanaf het besluit tot uittreding tot de daadwerkelijke uittreding bij de beraadslaging en in besluitvorming door het bestuur rekening met de belangen van de Regeling zoals deze zich kunnen voordoen vanaf het moment van daadwerkelijke uittreding.

13. Gelijktijdig met het opstellen van het concept uitredingsplan stelt het bestuur indien dat noodzakelijk is gelet op de uittreding een voorstel voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling en van de daarop gebaseerde besluiten op. Dit voorstel wordt samen met het concept uittredingsplan aan de Raden en deelnemers toegezonden voor zienswijze en besluitvorming.

N
a
Artikel 23, tweede lid komt te luiden:
2. Wijziging of opheffing van de Regeling vindt plaats indien de Colleges daar, na verkregen toestemming van de Raden, gezamenlijk toe besluiten.

b
Artikel 23, zevende lid komt te luiden:
Het opheffingsbesluit wordt door de deelnemer die op het moment van het besluit voorzitter is van het bestuur bekend gemaakt overeenkomstig artikel 26 van de Wet.

c

In artikel 23 worden de leden 4 tot en met 7 vernummerd tot 5 tot en met 8, en wordt een nieuw vierde lid ingevoegd, luidende:

4. In geval van het treffen of opheffen van de Regeling worden de Raden door de Colleges in de gelegenheid gesteld hun zienswijze naar voren te brengen over de ontwerpregeling.

O

In artikel 25 vervalt het derde lid, en wordt lid 4 vernummerd tot lid 3.

P

De Bijlage 1 Verdeling kosten Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe 2018 wordt vervangen door de: Bijlage 1 Verdeling kosten Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe 2023.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking.

Aldus vastgesteld in zijn vergadering van ……

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente …….

Burgemeester, Secretaris,

AP 11 Wijziging GR Publiek Vervoer

Bijlage 5 Ontwerpregeling wijziging GR PVGD 2023

Ontwerpregeling tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe

Deelnemers:

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten:

Regio Centraal Groningen:

1. Gemeente Groningen

Regio Zuidwest Groningen

2. Gemeente Westerkwartier

Regio Noord Groningen

3. Gemeente Eemsdelta
4. Gemeente Het Hogeland

Regio Oost Groningen

5. Gemeente Midden-Groningen
6. Gemeente Oldambt
7. Gemeente Pekela
8. Gemeente Stadskanaal
9. Gemeente Veendam
10. Gemeente Westerwolde

Regio Noordmidden-Drenthe

11. Gemeente Aa en Hunze
12. Gemeente Assen
13. Gemeente Midden-Drenthe
14. Gemeente Noordenveld
15. Gemeente Tynaarlo

Regio Zuidwest-Drenthe

16. Gemeente Hoogeveen
17. Gemeente Meppel
18. Gemeente Westerveld
19. Gemeente De Wolden

Regio Zuidoost-Drenthe

20. Gemeente Borger-Odoorn
21. Gemeente Coevorden
22. Gemeente Emmen

alsmede

23. het dagelijks bestuur van het OV-bureau Groningen Drenthe (hierna OV-bureau);

overwegende dat:

I. het wenselijk is gebleken taken in het kader van doorontwikkeling en contractmanagement voor vervoer gezamenlijk vorm te geven met het doel de kwaliteit en eenduidigheid van het contractmanagement, de synergie van en met de vervoersstromen in de gebieden van deelnemers en de kosten van de uitvoering van deze taken zo goed mogelijk te beheersen, is besloten één nieuwe publiekrechtelijke organisatie in te richten;

II. de Wet gemeenschappelijke regelingen de rechtsvorm Bedrijfsvoeringsorganisatie kent die daarvoor bij uitstek geschikt is voor de uitvoering van de ondersteunende en uitvoerende taken van samenwerkende gemeenten;

gelet op:

de zienswijzen over de ontwerpregeling alsmede de toestemmingsbesluiten van de gemeenteraden c.q. algemeen bestuur van de deelnemers, en de toepasselijke bepalingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, de Algemene wet bestuursrecht en de Archiefwet;

besluiten:

een gemeenschappelijke regeling in te stellen genaamd “Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe” in de zin van artikel 8, lid 3 van de Wet, zijnde een bedrijfsvoeringsorganisatie met rechtspersoonlijkheid.

1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze Regeling wordt verstaan onder:

a. Regeling: deze gemeenschappelijke regeling;
b. Wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
c. Samenwerkingsgebied: het gezamenlijke grondgebied van de deelnemers;
d. Bedrijfsvoeringsorganisatie: de rechtspersoonlijkheid bezittende bedrijfsvoeringsorganisatie in de zin van artikel 8, lid 3 van de Wet;
e. Deelnemers: de aan de Regeling deelnemende gemeenten en het Openbaar lichaam OV-bureau Groningen Drenthe, zoals weergegeven bij de opsomming onder Deelnemers;
f. begroting: de begroting zoals het bestuur die vaststelt overeenkomstig artikel 35 van de Wet;
g. Kostenverrekenmodel: het model volgens welke de kosten van de bedrijfsvoering worden verdeeld tussen de deelnemers;
h. Raden: de raden van de deelnemers; bij het OV-bureau, het algemeen bestuur;
i. Colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemers; bij het OV-bureau, het dagelijks bestuur.

Artikel 2 Bedrijfsvoeringsorganisatie en bestuurssamenstelling

1. Er is een Bedrijfsvoeringsorganisatie als bedoeld in artikel 8, derde lid van de Wet, genaamd ‘Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe’.
2. De Bedrijfsvoeringsorganisatie is gevestigd te Assen.
3. Waar in deze Regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, wordt voor de gemeente, het college en of de burgemeester respectievelijk gelezen, de Bedrijfsvoeringsorganisatie, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

4. Waar in lid 3 wordt gesproken over enige andere wet of wettelijke regeling, moet in ieder geval ook gelezen worden Provinciewet. In dat geval wordt voor de gemeente, het college en/of burgemeester respectievelijk gelezen, de provincie, gedeputeerde staten en/of commissaris van de Koning.

2. Belang, taken en bevoegdheden

Artikel 3 Belang

Het belang waarvoor de Regeling wordt getroffen, is ter ondersteuning van de deelnemers bij het uitvoeren van de vervoersovereenkomsten die door de deelnemers zijn gesloten en de advisering bij de doorontwikkeling van vervoer in het gebied van de deelnemers.
Deze Regeling ziet op vraaggestuurd vervoer niet volgens een dienstregeling. Uitdrukkelijk is het openbaar vervoer zoals bedoeld in de Wet Personenvervoer 2000 uitgesloten, met uitzondering van vervoer waarvoor ontheffing is verleend of vervoer dat wordt uitgevoerd door vrijwilligersorganisaties (buurtbussen).

Artikel 4 Taken van de bedrijfsvoeringsorganisatie

1. De deelnemers laten met inachtneming van het bepaalde in artikel 3 van deze Regeling door de Bedrijfsvoeringsorganisatie de betreffende taken van de deelnemers uitvoeren.
2. Dit takenpakket strekt zich in ieder geval uit tot de volgende aspecten:
   a. contractmanagement van de gecontracteerde opdrachtnemers inzake vervoer in de gebieden;
   b. inkoop- en aanbestedingstrajecten voor het vervoer en bijkomende diensten en leveringen;
   c. adviseren over beleidsontwikkeling, bevorderen innovatie en advisering over doorontwikkeling;
   d. de ter ondersteuning van voormelde taken uit te voeren taken op het gebied van bedrijfsvoering;
   e. en verder al wat nodig is om de bovenstaande uitvoerende taken uit te voeren in overeenstemming met de wensen van de deelnemers.

   De mate waarin de taken per deelnemer worden uitgevoerd is vastgelegd in individuele dienstverleningsovereenkomsten tussen de deelnemer en de bedrijfsvoeringsorganisatie.
3. De Bedrijfsvoeringsorganisatie voert uitsluitend taken uit voor de deelnemers en sluit zelfstandig geen overeenkomsten inzake de uitvoering van vervoer voor haar deelnemers.
4. Ingezetenen van de gemeenten en belanghebbenden kunnen via de reguliere procedures bij de Colleges en de Raden van de deelnemers betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.
5. De Raden kunnen hun Colleges opdracht verstrekken bepaalde voorstellen te doen gericht op de financiële bijsturing binnen de Bedrijfsvoeringsorganisatie.
6. De Bedrijfsvoeringsorganisatie kan taken welke niet tot haar taken behoren zoals benoemd in lid 2, maar welke onder meer vallen onder het uitvoeren van werkgeverschap of de PIOFACH-taken uitbesteden aan deelnemers.

Artikel 5 Kostenverdeling

1. De kosten van de bedrijfsvoering worden per deelnemer vastgelegd, in overeenstemming met de uitgangspunten zoals deze zijn opgenomen in de bijlage 1 “kostenverrekenmodel”.
2. De kosten voor de bedrijfsvoering worden conform het kostenverrekenmodel opgenomen in de begroting van de Bedrijfsvoeringsorganisatie. Op de vaststelling van de begroting van de Bedrijfsvoeringsorganisatie is artikel 18 van de Regeling van toepassing.

Artikel 6 Kwaliteitsborging

1. De Bedrijfsvoeringsorganisatie draagt zorg voor een kwalitatief goede en doelmatige uitvoering van de taken, zoals vermeld in artikel 4 van deze Regeling.

2. De directeur legt verantwoording af aan het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie inzake de uitvoering van de taken en de borging van de kwaliteit van de organisatie.
3. In het verlengde van hetgeen bepaald is in lid 1 draagt de Bedrijfsvoeringsorganisatie zorg voor een adequate verzekering van de risico's die samenhangen met de uitvoering van haar taken (de bedrijfsvoering).
4. Over de wijze van afhandeling van aan (vertegenwoordigers van) de Bedrijfsvoeringsorganisatie toe te rekenen schade die in het kader van de uitvoering van de taken van de Bedrijfsvoerings-organisatie is ontstaan, maar niet voor vergoeding door een verzekeraar in aanmerking komt, wordt besloten door het bestuur.

3. Het bestuur

Artikel 7 Samenstelling

1. Het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie bestaat uit een afvaardiging van de colleges van de deelnemers, te weten 1 vertegenwoordiger (bestuurder) per regio en een vertegenwoordiger (lid van het dagelijks bestuur) van het OV-bureau. Voor ieder lid van het bestuur kan door en uit de betreffende colleges tevens een plaatsvervangend lid worden aangewezen.
2. De zittingsduur van de leden van het bestuur is gelijk aan die van de leden van de colleges. Een zittingsperiode van een bestuurder eindigt op het moment dat zijn functie als bestuurder van de deelnemer eindigt.
3. Een lid van het bestuur kan worden ontslagen door het college dat hem aangewezen heeft indien hij niet meer het vertrouwen van dat college bezit.

Artikel 8 De voorzitter van de Bedrijfsvoeringsorganisatie

1. Het bestuur wijst uit zijn midden telkens voor de duur van twee jaar een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter aan, die afwisselend uit een van de colleges van de deelnemers afkomstig is. Beiden kunnen maximaal eenmaal herkozen worden.
2. Als de voorzitter de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de Bedrijfsvoeringsorganisatie aan een ander opdraagt, doet hij daarvan mededeling aan het bestuur.

Artikel 9 Werkwijze bestuur

1. Het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie vergadert zo vaak als het daartoe besluit, maar ten minste tweemaal per jaar en verder als de directeur of één College dit onder schriftelijke opgave van de te behandelen onderwerpen verzoekt. Een verzoek van het College dient te worden gericht aan de voorzitter van het bestuur.
2. In het bestuur heeft elke bestuurder één stem. Bij staken van de stemmen wordt het voorstel opnieuw geagendeerd voor een volgende vergadering die ten minste 1 week later wordt gehouden. Staken de stemmen dan opnieuw, dan is het voorstel verworpen. Besluiten tot vaststelling van de begroting en de rekening, zoals bedoeld in de artikel 18 van de Regeling, en de besluiten tot benoeming en ontslag van de directeur, zoals bedoeld in artikel 14, lid 1 dienen unaniem genomen te worden. Voor alle overige onderwerpen geldt meerderheid van aanwezige stemmen met een minimum aantal van vijf aanwezige bestuursleden.
3. De leden van het bestuur ontvangen voor hun werkzaamheden geen vergoeding in welke vorm dan ook.
4. Op de vergaderingen van het bestuur zijn de artikelen 54 tot en met 58 Gemeentewet zo veel mogelijk van overeenkomstige toepassing.
5. Voor zover deze Regeling niet anders bepaalt, kan het bestuur zijn werkzaamheden verdelen over de leden. Deze verdeling wordt schriftelijk vastgelegd en aan de deelnemers meegedeeld.

Artikel 10 Bevoegdheden bestuur

1. Aan het bestuur komen alle bevoegdheden toe die aan de Regeling zijn opgedragen.
2. Het bestuur kan de voorzitter, of één of meer leden bevoegdheden toekennen.
3. Het bestuur kan mandaat/volmacht verlenen aan de directeur met uitzondering van:
   a. het vaststellen, dan wel wijzigen van de begroting;
   b. het vaststellen van de jaarrekening;
   c. het vaststellen van de financiële beheerverordening, de controleverordening en de verordening op het onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid, zoals omschreven in de artikelen 212, 213 en 213a van de Gemeentewet;
   d. het vaststellen van een organisatiereglement en bijbehorende regels;
   e. het instellen van reserves en voorzieningen.
4. Het bestuur stelt de Raden in de gelegenheid binnen acht weken na ontvangst een zienswijze te geven over de voorgenomen bestuursbesluiten:
   a. vaststellen kadernota;
   b. vaststellen jaarrekening.

Artikel 11 Informatie- en verantwoordingsplicht

1. Het bestuur of een lid daarvan geeft zo spoedig mogelijk maar in ieder geval binnen vier weken aan de Raden de door een of meer leden van die Raden schriftelijke gevraagde inlichtingen, zo nodig met toepassing van artikel 23 van de Wet.
2. Het bestuur of een lid daarvan geeft aan de Raden en de Colleges rechtstreeks en gelijktijdig ongevraagd alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig zijn.
3. Het bestuur zendt jaarlijks aan de Raden en Colleges een verslag van uitgevoerde werkzaamheden, waarin in ieder geval aandacht wordt besteed aan de volgende onderwerpen:
   a. wijziging in de organisatie van de Bedrijfsvoeringsorganisatie;
   b. stand van zaken van de beheerde overeenkomsten per regio inclusief volumes.
4. Een lid van het bestuur kan door het college dat hem heeft benoemd tot verantwoording worden geroepen over het door hem in het bestuur gevoerde beleid.
5. De Colleges stellen het bestuur in kennis van de bij hen in voorbereiding zijnde plannen en/of maatregelen met betrekking tot de in artikel 4 bedoelde taken, voor zover deze redelijkerwijs van belang kunnen zijn voor het functioneren van de bedrijfsvoeringsorganisatie.

4. Organisatie, directeur en personeel

Artikel 12 Organisatiereglement en organisatiestructuur

1. Binnen de uitgangspunten van deze Regeling kan het bestuur een Organisatiereglement voor de Bedrijfsvoeringsorganisatie vaststellen.
2. In het Organisatiereglement als bedoeld in het eerste lid legt het bestuur de organisatieprincipes en de organisatiestructuur van de ambtelijke organisatie vast.
3. Op de ingangsdatum van deze Regeling geldt de organisatiestructuur zoals die in het Organisatiereglement is opgenomen.

Artikel 13 Evaluatie

1. Het bestuur evalueert elke twee jaar de gemeenschappelijke regeling, waaronder de effectiviteit van de samenwerking in de Regeling.
2. Vanaf het derde jaar evalueert het bestuur elke twee jaar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de organisatiestructuur.

Artikel 14 De directeur

1. De directeur wordt benoemd, geschorst en ontslagen door het bestuur.
2. Het bestuur regelt de bezoldiging en de overige rechtspositie van de directeur.
3. De directeur is voor het bestuur aanspreekpersoon en is verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken van de Bedrijfsvoeringsorganisatie.
4. De directeur verschaft informatie aan het bestuur om het functioneren en de bedrijfsvoering van de Bedrijfsvoeringsorganisatie te kunnen beoordelen.
5. De dagelijkse leiding van de Bedrijfsvoeringsorganisatie berust bij de directeur.
6. De directeur draagt zorg voor de kwaliteit van personeel en organisatie, beheer en bedrijfsvoering.
7. De directeur is tevens bestuurder in de zin van de Wet op de ondernemingsraden.
8. De directeur ondersteunt het bestuur.
9. De directeur woont de vergaderingen van het bestuur bij, tenzij zijn functioneren aan de orde is. Hij heeft in de vergaderingen van het bestuur een adviserende stem.

Artikel 15 Personeel

1. Het bestuur hanteert bij de regeling van de rechtspositie voor het personeel de Cao SGO, of daarvoor op grond van de wet in de plaats komende opvolgende regelingen.
2. Ten aanzien van gedetacheerd personeel dat in dienst is bij één van de deelnemers gelden de voorwaarden van de betreffende deelnemer als werkgever.

5. Financiële bepalingen en begrotingscyclus

Artikel 16 Financiële administratie en controle

1. Op het financieel beleid, het financieel beheer, de inrichting van de financiële organisatie en de controle daarop zijn de artikelen 212, 213 en 213a Gemeentewet en artikelen 216, 217 en 217a Provinciewet van overeenkomstige toepassing.
2. Het bestuur stelt de financiële regels vast die vereist zijn om aan het in het eerste lid bepaalde te kunnen voldoen.
3. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemer verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.

Artikel 17 Dienstjaar

Het dienstjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 18 Begroting

1. Het bestuur zendt de (ontwerp)begroting, tijdig (voor 15 april) voorafgaand aan het jaar waarvoor de (ontwerp)begroting dient, aan de Raden.
2. De in het eerste lid bedoelde ontwerpbegroting is gebaseerd op de begroting van de Bedrijfsvoeringsorganisatie, die voor het lopende dienstjaar is vastgesteld. Het bestuur zendt voor de in de Wet genoemde datum de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de Raden.
3. De Raden kunnen binnen twaalf weken na toezending van de ontwerpbegroting het bestuur van hun zienswijze(n) schriftelijk laten blijken.
4. Het bestuur bericht zijn oordeel over de zienswijze(n) en de eventuele daaraan verbonden conclusies aan de Raden, voorafgaand aan het vaststellen van de begroting.
5. Het bestuur stelt de begroting tijdig vast.
6. De begroting wordt binnen twee weken na vaststelling door het bestuur aan de Colleges en de Raden toegezonden.
7. Het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, maar in ieder geval voor de in de Wet genoemde datum, naar gedeputeerde staten.

8. Het bestuur draagt er zorg voor dat de planning- en control-cyclus zodanig wordt ingericht dat de wettelijke termijn wordt gehaald.
9. De meerjarenbegroting en de ontwerpbegroting worden door de deelnemers voor een ieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen ter beschikking gesteld. De ter inzage legging en de verkrijgbaarstelling van de stukken wordt openbaar bekend gemaakt.
10. De Raden behouden het recht om - na vaststelling van de begroting – met voorstellen voor begrotingswijzigingen te komen. Het bestuur zal deze voorstellen zo spoedig mogelijk doorrekenen op hun consequenties en daarover besluiten.
11. Op wijzigingen van de begroting zijn de voorafgaande bepalingen van dit artikel van overeenkomstige toepassing. Wijzigingen in de vastgestelde begroting welke geen verhoging van de financiële bijdrage van de deelnemers tot gevolg hebben, worden hiervan uitgezonderd. Deze wijzigingen worden door het bestuur vastgesteld.

6. Archief

Artikel 19 Archiefbeheer

1. Het bestuur is belast met de zorg voor de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van de Bedrijfsvoeringsorganisatie in overeenstemming met een door het bestuur, met inachtneming van de Archiefwet, vast te stellen regeling.
2. De directeur is belast met de bewaring van de archiefbescheiden als bedoeld in het vorige lid, in overeenstemming met de door het bestuur vast te stellen nadere regels.
3. Bij opheffing van de Regeling worden de archiefbescheiden in een door het bestuur aan te wijzen archiefbewaarplaats geplaatst.

7. Geschillen

Artikel 20 Geschilbeslechting

1. In geval van een geschil tussen de Bedrijfsvoeringsorganisatie en een van de deelnemers over de uitvoering van de taken, treden het bestuur en het betreffende College meteen met elkaar in overleg, teneinde het geschil verder te verkennen en zo mogelijk op te lossen. Per situatie wordt bezien welke oplossingswijze het best bij het probleem past.
2. Met betrekking tot geschillen tussen de deelnemers onderling, dan wel tussen de deelnemers en de Bedrijfsvoeringsorganisatie over de toepassing in de ruimste zin van de Regeling, beslissen, conform artikel 28 van de Wet, gedeputeerde staten.
3. In geval van een geschil binnen het bestuur kan één der partijen het geschil aan een door de deelnemers aangewezen onafhankelijke arbiter voorleggen, indien overleg tussen de partijen niet tot een bevredigende oplossing leidt. Het bestuur en de deelnemers zullen de uitkomst van de arbitrage respecteren. De arbiter doet ook een uitspraak over de verdeling van de kosten van de arbitrage.

8. Toetreding, uittreding, wijziging, opheffing

Artikel 21 Toetreding

Toetreding tot deze Regeling door andere rechtspersonen is enkel mogelijk na een unaniem besluit daartoe door alle deelnemers en instemming van alle Raden van de deelnemers.

Artikel 22 Uittreding

1. Het College van elke deelnemer kan, na vooraf verkregen instemming van de Raad van die deelnemer, besluiten tot uittreding uit deze Regeling. De colleges van de andere deelnemers worden

over het besluit geïnformeerd. Een dergelijk besluit kan niet eerder worden genomen dan na twee jaar na de inwerkingtreding van deze Regeling.

2. Een uittredingsbesluit treedt in werking na publicatie van het besluit overeenkomstig artikel 26 van de Wet, doch niet eerder dan twee kalenderjaren na het verstrijken van het jaar, waarin het besluit tot opzegging is genomen.
3. Alvorens de deelnemer tot besluitvorming komt, als bedoeld in het eerste lid, wordt eerst over het voornemen overleg met de andere deelnemers gevoerd.
4. In het voornemen als bedoeld in het derde lid worden de motieven gegeven op grond waarvan de deelnemer wenst uit te treden.
5. Het besluit als bedoeld in het eerste lid wordt meteen ter kennis gebracht van het bestuur.
6. Het bestuur regelt de financiële verplichtingen evenals de overige gevolgen van de uittreding, hierbij is de financiële bijdrage van het voorgaande jaar bepalend.
7. Ten minste twaalf maanden voorafgaand aan het moment van uittreding stelt het bestuur het uittredingsplan en voorlopige uittreedsom vast. De voorlopige uittreedsom wordt gebaseerd op de jaarrekening van het meest recent verstreken begrotingsjaar.
8. Uiterlijk zes maanden na het moment van uittreding stelt het bestuur de definitieve uittreedsom vast. De definitieve uittreedsom wordt gebaseerd op de jaarrekening van het begrotingsjaar direct voorafgaand aan het moment van uittreding.
9. De voorlopige respectievelijk definitieve uittreedsom bestaat uitsluitend uit een vergoeding ter compensatie van frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten. Onder frictiekosten wordt verstaan alle directe kosten te maken door de Regeling die het directe gevolg zijn van de beslissing tot uittreding van de deelnemer. Onder desintegratiekosten wordt verstaan alle kosten direct dan wel toekomstig te maken dan wel te dragen door de Regeling die samenhangen met de afbouw van overcapaciteit in personele en materiële sfeer en andere verplichtingen, de afbouw van risico’s daarbij inbegrepen, ontstaan als direct gevolg van de uittreding.
10. De Regeling brengt alle frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten, in rekening bij de uittredende deelnemer. De uittredende deelnemer is verplicht tot betaling van de definitieve uittreedsom. Kosten die de uittredende deelnemer maakt ter voorbereiding op of als gevolg van de beslissing tot uittreding komen voor rekening van de deelnemer.
11. De raming en berekening van de kosten voor uittreding worden gebaseerd op de feiten en omstandigheden die bekend waren op het moment van daadwerkelijke uittreding. Beleidswijzigingen, wijziging van economische omstandigheden en wijziging van inzichten die zich voordoen of opkomen na het moment van de daadwerkelijke uittreding kunnen niet worden betrokken bij de bepaling van de hoogte van de uittreedsom. Feiten en omstandigheden die zich voordoen na het moment van daadwerkelijke uittreding kunnen niet leiden tot wijziging van de hoogte van de uittreedsom, tenzij de uitgetreden deelnemer of het bestuur kan aantonen dat de hoogte van de uittreedsom anders zou zijn bepaald indien de wederpartij andere inlichtingen zou hebben verstrekt waarvan redelijkerwijs kon worden aangenomen dat deze inlichtingen van invloed zouden kunnen zijn op de bepaling van de hoogte van de uittreedsom.
12. De Regeling is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om de uittredingskosten zo laag mogelijk te houden. De uittredende deelnemer houdt gedurende de periode vanaf het besluit tot uittreding tot de daadwerkelijke uittreding bij de beraadslaging en in besluitvorming door het bestuur rekening met de belangen van de Regeling zoals deze zich kunnen voordoen vanaf het moment van daadwerkelijke uittreding.
13. Gelijktijdig met het opstellen van het concept uitredingsplan stelt het bestuur indien dat noodzakelijk is gelet op de uittreding een voorstel voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling en van de daarop gebaseerde besluiten op. Dit voorstel wordt samen met het concept uittredingsplan aan de Raden en deelnemers toegezonden voor zienswijze en besluitvorming.

14. Van elk besluit tot uittreding van een deelnemer wordt meteen kennis gegeven aan de Raden.

Artikel 23 Wijziging en opheffing

1. De Regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. Wijziging of opheffing van de Regeling vindt plaats indien de Colleges daar, na verkregen toestemming van de Raden, gezamenlijk toe besluiten.
3. Indien het bestuur wijziging van de Regeling wenselijk acht, doet het daartoe een voorstel aan de Colleges.
4. In geval van het treffen of opheffen van de Regeling worden de Raden door de Colleges in de gelegenheid gesteld hun zienswijze naar voren te brengen over de ontwerpregeling.
5. In geval van opheffing van de Regeling stelt het bestuur een regeling op met betrekking tot de gevolgen van de opheffing; de regeling wordt vastgesteld door de Colleges.
6. Het bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
7. Zo nodig blijft het bestuur functioneren tot de liquidatie voltooid is.
8. Het opheffingsbesluit wordt door de deelnemer die op het moment van het besluit voorzitter is van het bestuur bekend gemaakt overeenkomstig artikel 26 van de Wet.

Artikel 24 Richtlijnen ten aanzien van verplichtingen tegenover derden

1. De deelnemers zullen er steeds zorg voor dragen dat de Bedrijfsvoeringsorganisatie te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen tegenover derden te kunnen voldoen.
2. Indien aan het bestuur van de Bedrijfsvoeringsorganisatie blijkt dat een deelnemer weigert deze uitgaven op de begroting te zetten, doet het bestuur meteen aan gedeputeerde staten van de toezichthoudende provincie het verzoek over te gaan tot toepassing van de art. 194 en 195 Gemeentewet.
3. De deelnemers verbinden zich in geval van opheffing van de Bedrijfsvoeringsorganisatie een liquidatieplan op te stellen dat voorziet in de verplichting van de deelnemers, alle rechten en verplichtingen van de Bedrijfsvoeringsorganisatie over de deelnemers te verdelen op een in het plan te bepalen wijze.

9. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 25 Inwerkingtreding en onvoorzienbaarheden

1. De Regeling treedt in werking met ingang van de eerste dag van de maand na de publicatie als bedoeld in artikel 26 van de wet en kan worden aangehaald onder de titel “Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe”.
2. De gemeente Assen draagt, conform artikel 26 lid 1 en lid 2 Wgr zorg voor de bekendmaking van deze Regeling.
3. In alle gevallen waarin deze Regeling niet voorziet, beslist het bestuur, gehoord hebbende de Colleges.

Aldus vastgesteld in zijn vergadering van ……

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente …….

Burgemeester, Secretaris,

Bijlage 1 Verdeling kosten Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe

Bijdragen 2023	%		
Deelnemers			
Provincie Groningen		Excl BTW	Totaal incl BTW
Eemsdelta	4,83	€ 42.935	€ 51.951
Groningen	13,21	€ 117.354	€ 141.998
Het Hogeland	3,95	€ 35.091	€ 42.460
Midden-Groningen	5,43	€ 48.239	€ 58.369
Oldambt	4,19	€ 37.241	€ 45.061
Pekela	1,32	€ 11.744	€ 14.211
Stadskanaal	3,65	€ 32.443	€ 39.256
Veendam	2,56	€ 22.751	€ 27.529
Westerkwartier	4,23	€ 37.578	€ 45.470
Westerwolde	2,62	€ 23.275	€ 28.163
Provincie Drenthe			
Aa en Hunze	1,84	€ 16.346	€ 19.779
Assen	4,96	€ 44.063	€ 53.317
Borger-Odoorn	1,95	€ 17.323	€ 20.961
Coevorden	2,93	€ 26.029	€ 31.495
De Wolden	1,72	€ 15.280	€ 18.489
Emmen	9,63	€ 85.550	€ 103.516
Hoogeveen	4,85	€ 43.086	€ 52.134
Meppel	2,37	€ 21.054	€ 25.476
Midden Drenthe	2,36	€ 20.966	€ 25.368
Noordenveld	2,5	€ 22.209	€ 26.873
Tynaarlo	2,31	€ 20.521	€ 24.831
Westerveld	1,58	€ 14.036	€ 16.984
OV-bureau Groningen Drenthe	15,00	€ 133.256	€ 161.240
totaal	**100,00**	**€ 888.373**	**€ 1.074.931**

Raadsvoorstel

Onderwerp	Ambitiedocument Sportvoorzieningen
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 juni 2023
Datum raadsvergadering	12 juli 2023
Zaaknummer	44682-2023:618308
Steller	Fred Borchers
Portefeuillehouder(s)	Erich Wünker
Medeverantwoordelijke(n)	

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	28 september 2022 : Raadsbesluit “Bezuinigingstaakstelling sportvoorzieningen 2023” 21 december 2022: Raadsbesluit “Uitwerking amendement sportvoorzieningen raad 28 september 2022”
Voorgesteld raadsbesluit	**De raad besluit:** 1. Het Ambitiedocument Sportvoorzieningen vast te stellen. 2. De beleidskaders sportvoorzieningen als uitgangspunt voor de verdere privatisering te hanteren. 3. De harmonisatie buitensportverenigingen conform uitgangspunten Ambitiedocument per 1-1-2023 door te voeren. 4. De haalbaarheidsstudie ter kennisname te nemen en opdracht te geven tot een marktverkenning voor het realiseren van een nieuw zwembad en sporthal bij voorkeur op de locatie van de huidige sporthal en de voormalige Pabo. 5. Een Sport- en leefbaarheidsfonds in te stellen bij het opstellen van de begroting 2024.
Samenvatting	Met het Ambitiedocument Sportvoorzieningen geeft de gemeente Oldambt haar visie op de rol van de gemeente bij het beheer en exploiteren van Sportvoorzieningen. Middels kaders kunnen nadere afspraken met verenigingen en beheerders van sportvoorzieningen worden gemaakt.

	Door harmonisatie van de middelen voor beheer en onderhoud buitensportaccommodaties ontstaat een gelijk speelveld waarin een duurzaam sportklimaat opgebouwd kan worden. Dit legt meer eigen verantwoordelijkheden bij de gebruikers, maar met een duidelijke ondersteuning van de gemeente. Uit de haalbaarheidsstudie is gebleken, dat er veel draagvlak is voor een nieuwe sporthal en zwembad.
Bijlage(n)	A. 2023 Ambitiedocument Sportvoorzieningen B. 20230522 Rapport ICS Adviseurs onderzoek nieuwe sporthal en zwembad gemeente Oldambt C. Losse bijlagen behorend bij het Ambitiedocument Sportvoorzieningen 2023 a. 2023 KNLTB_Vergelijking kosten veel voorkomende baansoorten over 30 jaar_ Feb 2023 b. 2023 Projectplan HCW gasloos en duurzaam c. 2021 Startnotitie omni-sportpark St. Vitusholt Winschoten d. 2023 Plan Stichting MFC De Hardenberg (30 januari 2023) e. 2023 Scheemda_visie omnisportpark f. 2023 Verenigd Nieuwolda - Visie ambitiedocument en intentieverklaring 11-04-2023 g. 2023 Intentieverklaring samenwerking sport Bad Nieuweschans
AVG	Nvt

TOELICHTING

Inleiding

Het “Ambitiedocument Sportvoorzieningen 2023” is opgesteld op verzoek van de gemeenteraad (Amendement 28-9-2023). In het Amendement vraagt de gemeenteraad daarnaast om een haalbaarheidsstudie naar een nieuwe sporthal en zwembad ter vervanging van de huidige - verouderde - sporthal aan de Stikkerlaan in Winschoten en het overdekte zwembad De Watertoren.

De gemeenteraad heeft gevraagd om een duidelijke visie en beleidskader voor sportvoorzieningen verwoord in ambities. Met deze ambities liggen nog geen definitieve keuzes voor, maar wordt de basis gelegd waarop samen met verenigingen en gebruikers invulling kan worden gegeven aan deze ambities.

Ook is gevraagd om een harmonisatie van de sportvoorzieningen. Het was meer wenselijk geweest dat deze harmonisatie binnen twee jaar na de herindeling had plaats gevonden. Daarom ligt deze nu wél ter besluitvorming voor en zal met ingang van het begrotingsjaar 2023 worden geëffectueerd.

Met deze visie en beleidskaders in het achterhoofd formuleert het “Ambitiedocument Sportvoorzieningen 2023” de ambitie voor toekomstige nieuwbouw. Allereerst door invulling te geven aan de haalbaarheidsstudie naar een nieuwe sporthal en zwembad en vervolgens de ondersteuning bij het –door particuliere initiatieven - ontwikkelen van Omni-sport en leef parken.

Motivatie

Met het “Ambitiedocument Sportvoorzieningen 2023” geeft de gemeente duidelijke kaders met betrekking tot de rol die zij heeft ten aanzien van de sportvoorzieningen in de gemeente en daarmee de verhouding tot de verenigingen. Deze rol moet eenduidig en transparant zijn. De eenduidigheid vraagt om harmonisatie van alle afspraken, zowel in beheer en exploitatie als in de financiële en kennis-ondersteuning die de gemeente aan verenigingen en beheerders biedt.

Om tot gedegen afspraken met verenigingen en gebruikers te komen miste een visie op de rol van de gemeente ten aanzien van de sportvoorzieningen. Diverse onderzoeken hebben plaatsgevonden en er zijn ad hoc besluiten genomen omdat de visie ontbrak. Dit is een gevolg geweest van afspraken die door voormalige gemeenten Scheemda, Reiderland en Winschoten voor de herindeling gemaakt zijn en wel dan niet schriftelijk zijn vastgelegd. Hierdoor is het onmogelijk de beheersafspraken met verenigingen te harmoniseren. Er ligt geen basis waarop nieuwe afspraken gemaakt kunnen worden.

Met de beleidskaders en de beschrijving van de rol van de gemeente is duidelijk wat verenigingen wel dan niet mogen verwachten van de gemeente. Door een verdere privatisering ontstaat voor iedere vereniging dezelfde situatie. Landelijk zijn meer mogelijkheden tot subsidies voor beheer en onderhoud voor verenigingen die niet voor de gemeente beschikbaar zijn. Voor grote investeringen (renovatie, nieuwbouw) is financiële betrokkenheid door de gemeente noodzakelijk. Ook hiervoor worden in het ambitiedocument transparante uitgangspunten geformuleerd.

De herverdeling van rechtstreekse bijdragen kan wel per direct worden doorgevoerd. De beschikbare financiële middelen worden via een verdeelmodel naar rato verdeeld. Om dit zo objectief mogelijk te doen wordt een verdeelmodel voorgesteld dat uitgaat van een combinatie van het aantal leden, ingeschreven competitieteams en de door de bonden berekende noodzakelijke velden. Het gaat hierbij om de verdeling van de beschikbare middelen vanuit de gemeente en niet een reële compensatie voor de kosten van beheer en onderhoud van alle sportvoorzieningen.

Op 28 september 2022 besloot de gemeente het overdekte zwembad en de sporthal in MFC De Hardenberg te sluiten om hiermee de bezuinigingstaakstelling van het Herstelplan 2019 te realiseren. Als alternatieve overweging in het raadsvoorstel is meegegeven beide zwembaden te sluiten en één nieuw zwembad te bouwen. De belangrijkste overweging voor het sluiten van deze overdekte zwembaden is de verouderde techniek, het niet voldoen aan de energieopgave 2030 en de bezuinigingsopgave uit 2019. Tegelijkertijd vind de gemeente tenminste één overdekt zwembad voor Oldambt - als waterrijke gemeente - noodzakelijk.

Het haalbaarheidsonderzoek wijst uit dat er onder de bevolking veel draagvlak is voor nieuwbouw. Hierbij is wel zeer duidelijk een voorkeur voor een scenario dat financieel technisch niet past in de begroting voor de sportvoorzieningen. Kansen om de haalbaarheid te vergroten zijn gevonden in samenhang met de bouw van een nieuw schoolgebouw voor het voortgezet onderwijs en meer integratie van andere maatschappelijke taken van de gemeente. Door gebruik te maken van externe subsidies moet de kapitaallast worden gedrukt. Er is een duidelijke voorkeur voor de locatie van de huidige sporthal en de voormalige Pabo. De grond is eigendom van de gemeente. Hierop kan gefaseerd worden gebouwd. Er is een combinatie met nieuwbouw van het VO mogelijk en de locatie is qua bereikbaarheid het meest optimaal. De haalbaarheidsstudie is verder uitgewerkt in bijlage 1.

Naast de haalbaarheidsstudie is er in de afgelopen jaren een aantal initiatieven ontstaan als gevolg van de discussie over Omni-sportaccommodaties. Deze initiatieven zijn vooral gericht op de leefbaarheid in de kleinere kernen en de rol van de sportvoorzieningen daarin. Juist de bredere integrale maatschappelijke functie van deze initiatieven spreekt het college aan.

Betrokkenheid (externe) partners

Op verzoek van de raad heeft een uitgebreid participatietraject plaatsgevonden. Onderdelen van dit traject waren een brede enquête uitgezet bij alle inwoners van Oldambt, een gerichte enquête uitgezet bij sportverenigingen en diverse bijeenkomsten. Specifiek is gesproken met de voetbalverenigingen, de tennisverenigingen, de unieke sporten (individueel), de gebruikers van de sporthal aan de Stikkerlaan en de gebruikers van de overdekte zwembaden De Watertoren én De Hardenberg.

De algehele tendens is, dat inwoners en gebruikers zich grote zorgen maken over het niveau van onderhoud van de sportvoorzieningen in de gemeente Oldambt. Zo is er in de afgelopen jaren weinig geïnvesteerd in de sportvelden en opstallen. De bezuiniging, harmonisatie en voorgestelde verdere privatisering stuiten vooral op weerstand als het gaat om het lange termijn onderhoud van deze velden. Grote renovaties of nieuwbouw zijn door individuele verenigingen nauwelijks meer op te brengen.
Een duidelijk signaal uit de bevolking betreft het bezuinigen op De Hardenberg. Men ziet het als een verschraling van de leefbaarheid. De zorg bestaat dat dit in meerdere dorpen (kleinere kernen) plaats gaat

vinden. De algehele tendens is dat het onverstandig is om (zoveel) te bezuinigen op sportvoorzieningen, terwijl de gemeente wel sportbeoefening in het kader van gezondheid en preventie promoot.

Met de Stichting MFC De Hardenberg is gepoogd de sporthal en het overdekt zwembad in Finsterwolde te behouden. Insteek van de gemeente is de stichting in een positie te brengen beheer en exploitatie volledig zelfstandig - zonder financiële ondersteuning vanuit de gemeente - te realiseren. De volhardende instelling van de initiatiefnemers is prijzenswaardig, het is nog niet duidelijk of de stichting de benodigde financiën weet te genereren om het ondernemersrisico aan te gaan.

Ook zijn er contacten met nieuwe initiatieven om te komen tot nauwere samenwerking binnen de kernen tussen diverse (sport)verenigingen, dorpsbelangen en particuliere instanties. Voorbeelden van deze initiatieven zijn in de bijlages toegevoegd. Ze hebben behoefte aan duidelijkheid vanuit de gemeente om de haalbaarheid van hun initiatieven te toetsen én vragen ondersteuning in kennis en kunde van de gemeente.

Alle verenigingen, beheerders en gebruikers zijn niet onwelwillend om meer verantwoording te nemen. Ze weten alleen niet goed hoe en maken zich daarom zorgen over de toekomst. Deze zorgen zijn niet alleen over de rol van de gemeente, ook het verkrijgen van goede vrijwilligers, financiën, aangescherpte regels enzovoorts zijn voor een groot aantal verenigingen issues.

Consequenties

Het realiseren van een nieuw zwembad en sporthal gaat meer kosten dan met de huidige exploitatielasten te dekken valt. Er zal aanvullende financiering moeten worden gevonden zowel intern als extern. Intern kan gedacht worden aan integraliteit van onderwijs, sport en gezondheid. Verdeling van de kapitaallasten staat daarbij voorop. Ook het verschuiven van kosten van sportvoorzieningen naar onderwijs (gymzalen) behoort tot de mogelijkheden. Dit lost gemeentebreed financieel niets op. Extern zal moeten worden gezocht naar kapitaalinjecties, hiervoor is de keuze voor een concreet plan - zoals in de haalbaarheidsstudie als scenario's is opgenomen - wenselijk. Leefbaarheidsaspecten (een aantrekkelijke gemeente) kunnen in de omgevingsvisie worden opgenomen.

Ondanks het rechtvaardige karakter van de harmonisatie en het hernieuwen van beheer en exploitatie van (buiten)sportvoorzieningen, moet weerstand van de verenigingen worden verwacht. Het vraagt standvastigheid voor het creëren van een gelijk speelveld voor iedereen. Aandacht voor de leefbaarheid in de kleinere kernen moet in relatie worden gebracht tot meer integraliteit van de maatschappelijke taken binnen die kernen. Multifunctionaliteit van de sportcomplexen kunnen daar aan bijdragen.

Het verdelen van de beschikbare middelen heeft nadelige gevolgen voor met name verenigingen uit voormalig Scheemda. Zij hebben de afgelopen 12 jaren onevenredig veel meer gekregen dan met name de verenigingen uit Reiderland. Het combineren met de bezuinigingsmaatregelen én de gevolgen van corona- en energiecrisis worden hier extra gevoeld. Andersom hebben verenigingen uit voormalig Reiderland al die jaren juist minder ontvangen en hebben daarmee geen reserves op kunnen bouwen. Voor verenigingen uit Winschoten geldt een wirwar van deze situaties.

Het aanpassen van deze afspraken vraagt tijd én kennis. Onder andere het aanpassen van alle juridische documenten waarin de afspraken nu wel eenduidig vastgelegd moeten worden, maar vooral veel overleg met verenigingen. Eenduidigheid is daarbij zeer gewenst.

Verdere privatisering van de buitensportaccommodaties gaat gepaard met toekomstige investeringen door de verenigingen. Het is noodzakelijk als gemeente hieraan bij te dragen. De voorwaarden om te komen tot aanvragen worden door het college vastgesteld na consultatie van de verenigingen.

Voorgesteld wordt om hier een Sport- en leefbaarheidsfonds voor in te stellen. De jaarlijkse dotatie aan het Sport- en leefbaarheidsfonds zal een plek moeten krijgen in de begroting. In de kadernota 2024 is nog geen rekening gehouden met het Sport- en leefbaarheidsfonds. Hoe groot het Sport- en leefbaarheidsfonds moet zijn is ook niet zo aan te geven. Maar om de verdere privatisering van de buitensportaccommodaties gestalte te geven wordt voorgesteld om bij het opstellen van de begroting 2024 uit te gaan van een jaarlijkse dotatie aan het Sport- en leefbaarheidsfonds.

Vervolg

Met het vaststellen van de ambitienota draagt de gemeenteraad het college op invulling te geven aan de beschreven ambities. Dit is geen sinecure en zal daarom onderdeel uit gaan maken van het meerjarenprogramma Sport & Bewegen. Voor het realiseren van de ambities wordt een periode van 3 tot 5 jaar uitgetrokken. Daarna wordt het programma herijkt.

Met de beschreven beleidskaders als uitgangspunt worden nieuwe afspraken met de verenigingen gemaakt en op schrift vastgelegd. Het i Sport- en leefbaarheidsfonds wordt ingericht en binnen en buiten de begroting wordt gezocht naar (incidentele en structurele) middelen om het Sport- en leefbaarheidsfonds op een reëel niveau te brengen.

In de ambtelijke organisatie wordt invulling gegeven aan de ondersteuningsfunctie voor de verdere uitwerking en realisatie van de ambities.

Op basis van haalbaarheidsstudie voor een nieuw zwembad en sporthal zal opdracht verstrekt worden voor een marktverkenning, waarbij de nadruk ligt op het reduceren van de kapitaallasten. Een klankbordgroep kan worden ingesteld om maximale participatie bij de ontwikkeling van het complex te waarborgen. Gebruikers kijken vooral ook naar praktische zaken die met kleine aanpassingen grote voordelen met zich mee brengen.

Winschoten, 6 juni 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 juni 2023.

Besluit

1. Het Ambitiedocument Sportvoorzieningen vast te stellen.
2. De beleidskaders sportvoorzieningen als uitgangspunt voor de verdere privatisering te hanteren.
3. De harmonisatie buitensportverenigingen conform uitgangspunten Ambitiedocument per 1-1-2023 door te voeren.
4. De haalbaarheidsstudie ter kennisname te nemen en opdracht te geven tot een marktverkenning voor het realiseren van een nieuw zwembad en sporthal bij voorkeur op de locatie van de huidige sporthal en de voormalige Pabo.
5. Een Sport- en leefbaarheidsfonds in te stellen bij het opstellen van de begroting 2024.

Datum raadsvergadering
12 juli 2023

Onderwerp
Ambitiedocument Sportvoorzieningen

Agendapunt

Zaaknummer
44682-2023

Winschoten, 12 juli 2023

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

Ambitiedocument Sportvoorzieningen 2023

In opdracht van gemeente Oldambt

gemeente Oldambt

Inhoud

Inleiding 3
Terugblik 5
Maatschappelijke kaders voor het beleid op sportvoorzieningen 7
Pijler 1 Sportaanbod 7
Pijler 2 Leefbaarheid 7
Pijler 3 Ontwikkeling Jeugd, Positieve Gezondheid en Welzijn 7
Pijler 4 Maatschappelijk ondernemen 8
Kader : Rol van de gemeente 9
Ambitie buitensportvoorzieningen 11
Harmonisatie en beheer 11
Harmonisatie van structurele gemeentelijke bijdragen buitensport 12
Incidentele ondersteuning bij renovatie en/of nieuwbouw 13
Voetbal 14
Tennis 16
IJsbanen 18
Unieke buitensporten 18
Ambitie (gemeentelijke) binnensportvoorzieningen 21
Definitie binnensportaccommodaties 21
Richtlijnen voor bewegingsonderwijs (gymzalen) 22
Bezuiniging 2023 23
Haalbaarheidsonderzoek 23
Ambitie nieuw sportcomplex voor Oldambt 25
Ambitie Omni-sportlocaties en leefbaarheid 26
Organisatie beheer en ondersteuning 27
Integrale benadering sport, leefbaarheid en gezondheid 27
Programmastructuur Sport & Bewegen en Sportvoorzieningen 27
Rol gemeente bij verdere ontwikkelingen Omni-sport en leefbaarheid 27
Uitbreiding ambtelijke inzet 27
Bijlage 1 28
Definitie verschillende soorten sportvoorziening 28
Gemeentelijke ondersteuning sportinfrastructuur 29
Bijlage 2 30
Overzicht contracten (rapportage Antea 2021) 30
Losse bijlagen 31

Inleiding

Sport en bewegen dragen bij aan de gezondheid van mensen. Dat blijkt uit tal van onderzoeken. Sport zorgt voor een betere conditie, meer spierkracht, een betere gezondheid, een goede nachtrust en een minder hoge zorgvraag.

Sociaalmaatschappelijke aspecten van sport en bewegen geven de maatschappelijke waarde van sport weer. Sport wordt als middel ingezet om individu-overstijgende doelen te realiseren en kan daarmee een belangrijke bijdrage leveren aan maatschappelijke en sociale uitdagingen in Oldambt.

Ook de maatschappij verandert waardoor mensen anders gaan sporten. Zij sporten bijvoorbeeld vaker individueel in de openbare ruimte of bij commerciële aanbieders. En ze gebruiken vaker apps en andere digitale middelen om af te spreken als ze samen willen sporten. Verenigingen merken dat door bijvoorbeeld minder leden en minder vrijwilligers. Dit maakt ook het beheer van sportvoorzieningen lastiger. En juist die sportvoorzieningen dragen bij aan de sociale cohesie en leefbaarheid in dorpen en kernen.

De inrichting van de sportvoorzieningen in de gemeente Oldambt vraagt nu om een stevige herijking. En wel dusdanig dat een transparant beleidskader voor de sportvoorzieningen zorgt voor een toekomstbestendige infrastructuur van sportvoorzieningen, een heldere rol van de gemeente en een eerlijke verdeling van de middelen.

Met dit ambitiedocument gaan wij de uitdaging aan een duurzame fysieke infrastructuur voor sportvoorzieningen te realiseren. Met heldere kaders willen we samen met verenigingen en gebruikers toekomst bestendige afspraken maken binnen een geharmoniseerd speelveld. Privaat waar mogelijk, publiek waar noodzakelijk.

Sport en bewegen als Haarlemmer olie voor de samenleving betekent ook een integrale benadering. Daarom zullen de ambities uit dit document ook als ingrediënten dienen voor toekomstige beleidsplannen op het gebied van leefbaarheid, welzijn, vastgoed en omgevingsvisie. Hierbij zal binnen het meerjarenprogramma Sport & Bewegen vorm en inhoud worden gegeven aan de ambities uit dit document.

Leeswijzer
Na een korte terugblik worden maatschappelijke kaders geschetst. De verschillende rollen van de gemeente duiden we aan de hand van vijf soorten sportvoorzieningen. Daarmee ligt een basis voor de ambities van de gemeente Oldambt op het gebied van harmonisatie en een toekomstgericht sportvoorzieningenbeleid.

We beschrijven de haalbaarheid van de ambitie voor nieuwbouw van een sportcomplex ter vervanging van het overdekte zwembad De Watertoren en de sporthal aan de Stikkerlaan.

Ten slotte gaan we in op de organisatie voor het beheer van alle sportvoorzieningen en de wijze waarop onze ambities in het meerjaren programma Sport & Bewegen integraal vormgegeven wordt.

Samenvatting Ambities Sportvoorzieningen

De gemeente Oldambt formuleert met dit document haar ambities met betrekking tot de sportvoorzieningen. Ambities zijn geen stip op de horizon, maar concrete doelen voor de korte en lange termijn.
Het realiseren van deze ambities kent een fors aantal actiepunten en consequenties.

Ambities

- De rol van de gemeente met betrekking tot sportvoorzieningen is helder en transparant.
- Doelstelling sportvoorzieningen worden meer integraal beoordeeld op basis van vier maatschappelijk relevante pijlers
- Waar mogelijk wordt geprivatiseerd en de verantwoordelijkheid voor beheer en exploitatie bij verenigingen en/of stichtingen ondergebracht.
- De gemeente subsidieert geharmoniseerde bijdragen in het onderhoud conform de huidige begroting.
- De gemeente draagt bij aan groot onderhoud, renovaties en nieuwbouw middels een in te richten Sport- en leefbaarheidsfonds.
- De gemeente realiseert een nieuw sportcomplex met sporthal en zwembad aan de Stikkerlaan in Winschoten. Ambitie opening in 2026
- De gemeente ondersteunt initiatieven om sportvoorzieningen in dorpen en kernen meer integraal in te zetten voor maatschappelijke uitdagingen en opgaven.
- Sportvoorzieningen integraal opnemen in het meerjarenprogramma Sport & Bewegen

Actiepunten

- Harmonisatie financiële verdeling per 1-1-2023
- Harmonisatie beheer en exploitatie per 2024
    - Afsluiten nieuwe – eenduidige - overeenkomsten met ruim 25 verenigingen
- Inrichten Sport- en leefbaarheidsfonds voor nieuwbouw en renovatie geprivatiseerde accommodaties
- Met verenigingen afspraken maken over de voorwaarden voor een Sport- en leefbaarheidsfonds
- Marktconsultatie voor nieuw sportcomplex
    - Participatietraject voortzetten
    - Extra financiële kapitaalinjecties onderzoeken
- Extra programmatische inzet in de organisatie voor de komende drie tot vijf jaar

Terugblik

De meeste sportvoorzieningen in Oldambt dateren uit de vorige eeuw. Twee binnensportvoorzieningen Sporthal de Rietkraag (2011) en de sporthal bij MFC De Hardenberg (2003) zijn in deze eeuw gebouwd.

De sportvoorzieningen zijn vaak onderwerp van discussie geweest als het gaat om bezuinigingen.

- Sportnota gemeente Oldambt, d.d. 18-11-2010
- Herstructurering binnen en buitensport, d.d. 7-3-12
- Analyse zwembaden Oldambt, d.d. 7-8-12
- Invulling bezuiniging zwembaden en exploitatie MFC De Hardenberg, d.d. 28-11-12
- Herstelplan begroting 2019

Maatschappelijke verantwoordelijkheid
Sinds 2007 is het realiseren en onderhouden van sportvoorzieningen geen wettelijke taak van de gemeente, maar wel degelijk een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Omdat het Rijk in het gemeentefonds geen specifieke (doel)uitkering voor sportvoorzieningen kent is het investeren en onderhouden van de fysieke sportinfrastructuur een onderdeel van het budgetrecht van de gemeenteraad. De gemeenteraad stelt in de begroting hiervoor de beschikbare (financiële) middelen vast.

Het is daarom aan de gemeenteraad een invulling te geven aan deze maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Gemeentelijke herindeling
Sinds de herindeling heeft er geen harmonisatie sportvoorzieningen plaatsgevonden. Oorzaak is deels gelegen in de verscheidenheid van kwaliteit van de sportvoorzieningen en de (vooral economische) eigendomssituaties. Studies van Sweco en Antea in de afgelopen tien jaar geven vooral een beeld van deze verscheidenheid in kwaliteitsniveau, maar geen antwoord op de wijze van harmoniseren anders dan een hele grote investering.

Dat betekent ook dat er al ruim tien jaar verschillend wordt omgegaan met verschillende sportvoorzieningen in de dorpen. In het hoofdstuk ‘Actuele situatie’ wordt daar verder op ingegaan. Duidelijk is dat harmonisatie noodzakelijk is en onderdeel is van de maatschappelijke verantwoordelijkheid die de gemeente op dit dossier heeft.

Visie
De harmonisatie van en beleidskaders voor sportvoorzieningen in dit Ambitiedocument zijn gebaseerd op de “Visie op sportvoorzieningen” die door het college in januari 2022 is vastgesteld. Het is een bewuste keuze van het vorig college geweest die visie vóór de verkiezingen vast te stellen. Het visiedocument geeft daarmee richting aan de vorming van het beleidskader dat door de huidige gemeenteraad wordt vastgesteld. Daarmee werd sport en sportvoorzieningen een thema in de verkiezingen en staat het hoog op de agenda van de huidige gemeenteraad. En heeft deze gemeenteraad voldoende tijd om van visie, naar beleidskader en concrete uitvoering van dat beleid te komen.

Kern van de visie is een open, transparant en gelijk speelveld voor alle gebruikers van (gemeentelijke) sportvoorzieningen in Oldambt. In het hoofdstuk “Rol van de gemeente” geven we de uitganspunten waarop die gebruikers kunnen rekenen als de ondersteuning van de gemeente.

Sport & Bewegen en beleidskaders Sportvoorzieningen
De gemeenteraad van de gemeente Oldambt heeft op 1 februari 2023 de Nota “Positieve Gezondheid en Sport” vastgesteld. Hierin wordt aangegeven hoe belangrijk Sport & Bewegen is voor een gezond en leefbaar Oldambt. Aanvullend op de nota is verzocht om “*te komen tot een meerjarenprogramma Sport & Bewegen waarbij alle aspecten van sport en bewegen in één programma bij elkaar komen en in goede verbinding staan met overige beleidsterreinen, nota’s en visies.”*

“Hoe dan” staat centraal in dat programma. En dat is veel breder dan de fysieke sportvoorzieningen. Wel zijn deze sportvoorzieningen de basis voor veel vormen van sport en bewegen. Dat wil niet zeggen dat het gemeentelijke sportvoorzieningen moeten zijn. Ook commerciële/private sportaanbieders maken sport en bewegen mogelijk. Net als het individueel of ongeorganiseerd sporten en bewegen in de openbare ruimte.
We hebben het dan over de doorontwikkeling en positionering van sport en bewegen als bindend element in de samenleving. Meer gericht op gezondheid, leefbaarheid en sociale cohesie dan de sport alleen.

In dit Ambitiedocument kijken we expliciet naar de fysieke sportvoorzieningen. Op welke wijze kunnen we de (publieke) sportvoorzieningen behouden en onderhouden. Welke rol heeft de gemeente ten aanzien van alle sportvoorzieningen inclusief openbare ruimte en private aanbieders.

Bezuinigingsopdracht 2019 gerealiseerd.
In 2019 heeft de gemeenteraad van de gemeente Oldambt het Herstelplan vastgesteld. Daarin was vastgelegd dat er structureel 650.000 euro op de sportvoorzieningen bezuinigd moest worden. Om dit te realiseren is besloten geen jaarlijks specialistisch onderhoud voor de sportvelden meer in te kopen en het sportcentrum De Hardenberg als gemeentelijke voorziening te sluiten. Vanaf 2023 staan deze twee posten niet meer op de begroting. Voor De Hardenberg is nog een incidenteel budget beschikbaar gesteld om het zwembad open te houden tot 1 juli 2023 en de sporthal tot 1 juli 2024.

Dit betekent dan ook dat er geen (nieuwe) bezuinigingen op de sportvoorzieningen plaats vinden. De huidige begroting (2023) kent een structurele netto kostenpost van 2,6 miljoen euro voor de sportvoorzieningen.

Omni-sportaccommodatie(s)
Met het afsluiten van de bezuinigingstaakstelling is het realiseren van een Omni-sportaccommodatie niet langer een uitgangspunt om te bezuinigen. Het is dus geen middel meer, maar zou een doel kunnen zijn. Er zijn al verschillende initiatieven om tot een Omni-sportaccommodatie te komen. Ze worden in dit Ambitiedocument nadrukkelijk benoemd. De initiatiefnemers vragen de gemeenteraad onder welke voorwaarden de plannen geconcretiseerd en uitgevoerd kunnen worden.

Haalbaarheidsstudie
Een belangrijk onderdeel van dit Ambitiedocument is de haalbaarheidsstudie voor een nieuw sportcomplex in Oldambt ter vervanging van ten minste de huidige verouderde sporthal aan de Stikkerlaan in Winschoten en het overdekt zwembad De Watertoren. Uitgangspunt is dat de haalbaarheid is gekoppeld aan de huidige exploitatielast van deze twee sportvoorzieningen. De sluiting van De Hardenberg staat daar financieel los van, maar de gebruikers van (met name) het zwembad zijn ook potentiele gebruikers van het nieuwe zwembad. Daarom is bij de haalbaarheidsstudie ook de locatiekeuze van groot belang. Het nieuwe sportcomplex moet voor alle inwoners van Oldambt zo goed mogelijk bereikbaar zijn.

Maatschappelijke kaders voor het beleid op sportvoorzieningen

De kaders voor het beleid op sportvoorzieningen zijn gebaseerd op vier pijlers. Dit zijn de afwegingskaders waarbinnen de gemeenteraad in de toekomst structurele of incidentele ondersteuning ten behoeve van sportvoorziening (van of voor verenigingen) besluitvorming realiseert. Deze kaders geven antwoord op de vragen waar de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de gemeente op is gebaseerd. We onderscheiden hiervoor vier pijlers:

- Sportaanbod
- Leefbaarheid
- Ontwikkeling, gezondheid en welzijn
- Maatschappelijk ondernemen

Pijler 1 Sportaanbod

Om het belang van de sportvoorziening te duiden kijken we naar de inrichting van het sportaanbod:

- Aantal leden/gebruikers (al dan niet spelend in competitieverband)
    - Aantal ook in relatie tot landelijke aantallen binnen een sportsoort
- Afspiegeling van de bevolking (jong/oud, man/vrouw etc.)
- Uniek aanbod (ter illustratie 13x voetbal versus 1x honkbal)
- Onderlinge bereidheid tot samenwerking (bijvoorbeeld Omni-sport)
- Ontwikkeling van de sport op langere termijn/alternatieven
- Noodzaak (wettelijk kader) sportaanbod bij onderwijs
- Lange termijnvisie sportaanbod
- Bereikbaarheid sportaanbod

Pijler 2 Leefbaarheid

Om het belang van de sportvoorziening te duiden kijken we naar de invloed die het heeft op leefbaarheid:

- Samenwerking tussen verenigingen in de dorpskernen
- Afspiegeling van de bevolking (jong/oud, man/vrouw etc.)
- Belang van de accommodatie voor de jeugd en ouderen in de dorpskernen
- Alternatieve maatschappelijke functies van de accommodaties die niet - of minder efficiënt of met een grotere meerwaarde - op andere locaties binnen het dorp of wijk realiseerbaar zijn

Pijler 3 Ontwikkeling Jeugd, Positieve Gezondheid en Welzijn

Om het belang van de sportvoorziening te duiden kijken we naar de invloed die het heeft op ontwikkeling, gezondheid en welzijn:

- Noodzaak (wettelijk kader) sportaanbod bij onderwijs
- Een leven lang gezond bewegen (zijn er reële alternatieven)
- Gebruik door de dorpsinwoners
- Aandacht voor de doelen en ambities van het SportAkkoord
- Integratie met het nog te ontwikkelen meerjarenprogramma Sport & Bewegen
- Passend in de te vanaf 2022 te actualiseren omgevingsvisie voor Oldambt (volgens de Omgevingswet maakt gezondheid deel uit van de fysieke leefomgeving)

Pijler 4 Maatschappelijk ondernemen

In het bedrijfsleven kennen we de term Maatschappelijk Verantwoord ondernemen, waarbij (commerciële) organisaties binnen hun bedrijfsvoering een maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. Sportverenigingen kennen net als het bedrijfsleven een vorm van bedrijfsvoering. Het “ondernemen” bestaat dan uit het genereren van inkomsten om de kosten en doelstellingen van de vereniging te behalen. Het genereren van die inkomsten kan ook een tegenprestatie zijn als bijdrage in maatschappelijke vraagstukken.

Om het belang van de sportvoorziening te duiden kijken we naar de mate van maatschappelijke activiteit:

- Uitgangspunten van de vitale sportvereniging
    - Toekomstbestendige sportaanbieders
    - Opzet begroting van de vereniging (inkomsten – uitgaven)
    - Contributies, sponsoring, vrijwilligerswerk, subsidies elders
- Lange termijnvisie sportaanbod
- Onderlinge samenwerking met onderwijs, welzijn, cultuur, zorg etc.
- Beheervisie van de verenigingen
- Social Return on Investment (SROI) van de sport
    - De gemeente investeert in sport, de sport draagt bij in maatschappelijke vraagstukken binnen de gemeente.

Toekomstbestendige sportaanbieders zijn goed georganiseerd en financieel gezond. Het zijn sportverenigingen of ondernemende sportaanbieders die antwoord hebben op toenemende vergrijzing, individualisering en digitalisering. Ze werken waar nodig en mogelijk samen om aan de veranderende, toekomstige vraag te voldoen.

Kader : Rol van de gemeente

Indeling fysieke sportinfrastructuur

De gemeente Oldambt verdeelt ”de fysieke sportinfrastructuur in vijf soorten sportvoorzieningen. Voor de definities zie bijlage 1.

1. Gemeentelijke sportvoorzieningen
2. Sportvoorzieningen gekoppeld aan onderwijs
3. Sportvoorzieningen gekoppeld aan verenigingen
4. Sportvoorzieningen gekoppeld aan ondernemers
5. Bewegen in de openbare ruimte (BIOR)

De gemeente vervult een belangrijke rol als het om sport en bewegen in Oldambt gaat. Als regisseur door middel van voorwaardenscheppend beleid en als financier van de vele sportaccommodaties die in de gemeente staan. Met de nota “Positieve gezondheid en sport” en het meerjarenprogramma “Sport en bewegen” geven we invulling aan de organisatorische en sportinhoudelijke rol van de gemeente.

Gemeentelijke sportvoorzieningen
Gemeentelijke sportvoorzieningen kenmerken zich door een hele grote diversiteit aan gebruikers. Meerdere sportverenigingen, scholen, individuele gebruikers en ook commerciële/private partijen maken gebruik van één sportvoorziening.

Over het algemeen is de exploitatie van een dergelijke voorziening moeilijk kostendekkend te realiseren. De kostendekkendheid van de sportaccommodatie wordt door gemeenten landelijk gemiddeld tussen de 30 en 50 procent geschat. Dit is afhankelijk van het type sportaccommodatie en type gemeente. Zes op de tien gemeenten hebben in de afgelopen collegeperiode (2014-2018) maatregelen getroffen om het exploitatietekort bij de sportaccommodaties terug te dringen en zo de kostendekkendheid te vergroten[1].

De private markt – zonder gemeentelijke financiële steun – niet geïnteresseerd in het exploiteren van een dergelijke voorziening. De gemeente heeft vanuit de maatschappelijke verantwoordelijkheid een belangrijke rol in het tot stand brengen en het behoud van deze voorziening. Het beheer door – of namens – de gemeente is noodzakelijk om het bestaansrecht te garanderen.

Sportvoorzieningen gekoppeld aan onderwijs
Het realiseren van sportvoorzieningen gekoppeld aan onderwijs is een wettelijke taak van de gemeente.
De gemeente moet zorgen voor de planning en financiering van voldoende geschikte ruimte voor bewegingsonderwijs en voor de bekostiging van de eerste inrichting. Daarnaast is de gemeente verplicht om alle scholen in te roosteren in de bestaande accommodaties.

[1] Bron : Mulier instituut peiling gemeenten 2020 in opdracht van Vereniging Sport en Gemeenten

Als een school een gymzaal nodig heeft en er geen mogelijkheden voor medegebruik zijn moet de aanvraag door de gemeente worden toegekend, los van het feit of het budget het op dat moment toelaat of niet. Voor tijdelijke capaciteitstekorten zullen noodoplossingen gezocht moeten worden zoals busvervoer, tijdelijke gymzalen, gebruik van sportcentra, etc. De sportvoorzieningen gekoppeld aan onderwijs zijn onderdeel van het IHP Basisonderwijs en IHP Voortgezet onderwijs.

Sportvoorzieningen gekoppeld aan verenigingen
De gemeente Oldambt kent globaal 100 sportverenigingen. Daarvan hebben bijna 30 verenigingen een “eigen” sportvoorziening. Onder een eigen sportvoorziening wordt een sportvoorziening bedoeld, dat voor ten minste 75% door één vereniging wordt gebruikt. In Oldambt zijn dat nu 13 voetbalverenigingen, 6 tennisverenigingen en 5 unieke sportverenigingen (Aquilo, KORWI, HWC, WHSC en de Flying Birds). Ook een aantal ijsbanen kan tot deze voorziening worden gerekend. Het dagelijks beheer van deze sportvoorzieningen ligt bij de verenigingen.

Belangrijk hierbij is dat het gaat om een (sport) vereniging bestaande uit leden en vrijwilligers.
Zonder (financiële) ondersteuning van de gemeente is een duurzame exploitatie en beheer van deze sportvoorzieningen niet mogelijk.

Sportvoorzieningen gekoppeld aan ondernemers
Naast sportverenigingen kennen we in Oldambt ook diverse sportvoorzieningen van commerciële en/of private partijen. Hierbij is duidelijk sprake van een onderneming met of zonder winstoogmerk. “Leden” zijn consumenten en betalen voor het sportaanbod. Bij de exploitatie en het beheer van een dergelijke sportvoorziening heeft de gemeente geen rol.

De rol van de gemeente beperkt zich tot vergunningsverstrekker, toezichthouder (hygiëne/veiligheid) en vanuit Economische Zaken ondersteuning voor het MKB. En de maatschappelijke ondersteuning in het kader van het Sportakkoord en de nota Sportieve Gezondheid en sport.

Bewegen in de openbare ruimte (BIOR)
Heel veel sportverenigingen - maar vooral sporters en recreanten in ongeorganiseerd verband – maken gebruik van de openbare ruimte. Met name op de wegen en (paden, fietsen, hardlopen), in de natuur (wandelen, mountainbiken), in en op het water (zwemmen, schaatsen, varen, surfen).

Als beheerder van de openbare ruimte heeft de gemeente vooral een onderhoudstaak. Deze is vastgelegd in de beheerplannen die in het college worden vastgesteld (voor het laatst in het voorjaar 2023). Daarnaast zijn er diverse voorzieningen zoals trapveldjes, beweegtoestellen, gepijlde wandelpaden enzovoorts. Deze voorzieningen zijn nu geen specifiek onderdeel van de sportvoorzieningen, maar kunnen zeker bijdragen aan een actief sport en beweegprogramma in het kader van gezondheid en leefbaarheid.

Ambitie buitensportvoorzieningen

Harmonisatie en beheer

Na de herindeling van de voormalige gemeenten Reiderland, Scheemda en Winschoten heeft er geen harmonisatie van het beheer en de beleidskaders ten aanzien van de sportvoorzieningen in de nieuwe gemeente Oldambt plaats gevonden. Met de vaststelling van deze Ambitienota wordt ook deze harmonisatie doorgevoerd.

Voor de harmonisatie van het beheer van de sportvoorzieningen gelden de volgende uitgangspunten.

- Gelijke sporten worden (structureel [2]) op gelijke voorwaarden ondersteund.
- Over de voorwaarden is per sportsoort door de sportverenigingen input geleverd door de betrokken verenigingen.
- Eenmalige besluiten en/of overeenkomsten uit het verleden ten behoeve van individuele verenigingen worden niet meegewogen in de harmonisatie. Het gaat om een gelijke behandeling vanaf 1-1-2023.

Ten aanzien van de gemeentelijke binnensportvoorzieningen heeft de harmonisatie al plaatsgevonden. Over alle huurprijzen en tarieven van de sporthallen, gym- en sportzalen en zwembaden zijn afspraken gemaakt. Dit geldt ook voor het beheer van de openbare ruimte. En omdat de gemeente geen rol heeft in het beheer van de commerciële en/of private sportvoorzieningen hoeft daar geen harmonisatie plaats te vinden.

Op basis van de rol van de gemeente en de diversiteit in contracten met verenigingen met een “eigen” sportvoorziening concluderen we dat de harmonisatie zich met name richt op de buitensportverenigingen die we onderverdelen in:

• Voetbal	13	voetbalparken
• Tennis	6	tennis parken
• IJsverenigingen	10	IJsbanen
• Overige buitensporten	5	Unieke sportvelden

Voor het onderhoud en beheer onderkennen we drie niveau’s

- Dagelijks beheer en onderhoud
- Jaarlijks specialistisch onderhoud
- Renovatie en Nieuwbouw

Als laatste maken we onderscheid tussen de feitelijke sportvelden, de ruimte op het sportpark en de opstallen.

In de situatie vóór de herindeling (2010) zijn uiteenlopende afspraken met de diverse verenigingen gemaakt. Deze worden als een verworven recht beschouwd of zijn in verschillende overeenkomsten of brieven met de voormalige gemeenten vastgelegd. Vooral de grote verschillen in financiële ondersteuning tussen de verenigingen zijn niet meer uit te leggen. Daarom heeft het college in 2022 alle overeenkomsten en vermeende afspraken in het kader van het beheer van deze sportvoorzieningen eenzijdig opgezegd, met als doel nieuwe geharmoniseerde afspraken te realiseren.

[2] Door ze structureel op gelijke voorwaarden te ondersteunen voorkomen we ad-hoc beslissingen binnen één begrotingsjaar.

Privatisering buitensportvoorzieningen

Om een gelijk speelveld te creëren gaan we alle buitensportvoorzieningen privatiseren. De verenigingen worden – op z'n minst economisch – eigenaar van het sportcomplex waarop zij sporten. Van zowel de grond (lees sportvelden) als de opstallen.

Het complete complex wordt aan de vereniging overgedragen voor een symbolisch bedrag. Voorwaarde is, dat het complex dezelfde sportfunctie behoud. Mocht een vereniging stoppen, dan is er een eerste koop garantie voor de gemeente voor hetzelfde bedrag. Investeringen worden bij terugkoop niet vergoed tenzij bij nieuwbouw/renovatie hier specifieke afspraken over worden gemaakt.

De accommodaties van een aantal buitensportvoorzieningen zijn (deels) al geprivatiseerd hetgeen in contracten is vastgelegd (Zie bijlage 2 "overzicht Antea 2020"). De resterende buitensportvoorzieningen worden uiterlijk per 1 januari 2025 geprivatiseerd. Het is de ambitie om alle voorwaarden vóór 1 januari 2024 vast te stellen. Op verzoek van de vereniging kan een 0-meting plaatsvinden. Bij deze 0-meting wordt met name gekeken of de vereniging in aanmerking komt voor een extra bijdrage voor renovatie/onderhoud binnen 3 tot 5 jaar.

Harmonisatie van structurele gemeentelijke bijdragen buitensport

In de begroting 2023 zijn voor de diverse buitensportsoorten structurele bijdragen begroot. Dit zijn bijdragen voor het dagelijks beheer en onderhoud van het hele sportcomplex en het jaarlijks specialistisch onderhoud van de velden. Tot 2022 werd het specialistisch onderhoud apart door de gemeente ingekocht, maar dat is als gevolg van de bezuinigingen (Herstelplan 2019) afgeschaft.

Met de harmonisatie worden deze middelen eerlijker onder verenigingen verdeeld. Bij deze harmonisatie worden ook verborgen (huur)subsidies meegenomen. Het totaal beschikbaar budget voor het de buitensport zal per 2024 als volgt onder de sportsoorten worden verdeeld.

Voetbal	:	250.000 euro + CPI index
Tennis	:	45.000 euro + CPI index
Unieke sporten	:	75.000 euro (CPI index vanaf 2025)

De structurele gemeentelijke bijdrage buitensport zal jaarlijks worden geïndexeerd aan de hand van het Consumenten prijs index (CPI).

Alle verenigingen met een eigen sportaccommodatie hoeven geen OZB te betalen. Deze belasting zal als ondersteuningsbijdrage door de gemeente zelf worden voldaan.

Incidentele ondersteuning bij renovatie en/of nieuwbouw

Na privatisering ligt de primaire verantwoordelijkheid voor het beheer van velden en gebouwen bij verenigingen. Zij zullen zelf renovatie en/of nieuwbouw plannen moeten ontwikkelen en financieren. Het is voor verenigingen onmogelijk de totale kosten van deze plannen te dragen. De gemeente Oldambt wil hierin bijdragen.

Om dit mogelijk te maken zal een “Sport- en leefbaarheidsfonds” worden ontwikkeld. Verenigingen kunnen plannen indienen waarbij de gemeente vanuit dit Sport- en leefbaarheidsfonds een bijdrage toekent. Bij de beoordeling van de plannen worden de eerder genoemde vier pijlers als uitgangspunten meegewogen.

De hoogte van het Sport- en leefbaarheidsfonds moet nader worden vastgesteld aan de hand van realistische prognoses. Deze prognoses kunnen gemaakt worden aan de hand van de privatiseringsafspraken. De voorwaarden voor het Sport- en leefbaarheidsfonds zullen in afstemming met de verenigingen verder vormgegeven worden en door het college worden vastgesteld.

Voorwaarden bijdrage Sport- en leefbaarheidsfonds

- Vereniging is (economisch) eigenaar van het sportcomplex en heeft een meerjaren begroting ten aanzien van het beheer en onderhoud van het complex.
- Tijdige aanvraag : er zit altijd één kalenderjaar tussen de aanvraag en de bijdrage van de gemeente. Hierdoor kan de gemeente in de begroting rekening houden met het op peil houden van het Sport- en leefbaarheidsfonds.
- Extra incidentele bijdrage als gevolg van privatisering en 0-meting.
- De bijdrage van de gemeente is gemaximaliseerd
    - Aanvragen die in 2023, 2024 en 2025 worden ingediend en vóór 2028 worden uitgevoerd krijgen een maximale bijdrage.
        - 25% standaard bijdrage op het totaal bedrag
        - 25% extra bijdrage op verduurzamende maatregelen
        - 25% extra bijdrage als het gaat om aantoonbaar achterstallig onderhoud door de gemeente in de periode vanaf 2018.
    - Aanvragen vanaf 2026 maximaal 35% bijdrage gemeente.
        - 25% standaard bijdrage op het totaal bedrag
        - 10% extra bijdrage op het totaal bedrag bij aantoonbare invulling van meerdere pijlers zoals verwoord in “Maatschappelijke kaders voor het beleid op sportvoorzieningen”.
    - Maximale bijdrage per vereniging gedurende 10 jaar
        - De hoogte in afstemming met de buitensportverenigingen

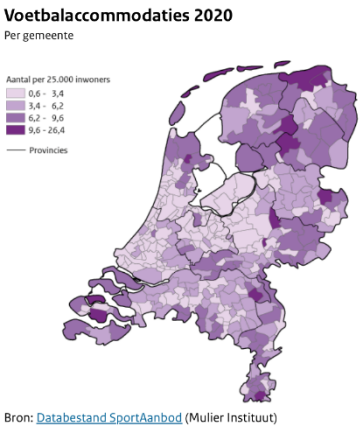
Bij voorkeur worden de voorwaarden in een participatietraject met de buitensportverenigingen vormgegeven. De voorwaarden worden vóór 1 januari 2024 door het college vastgesteld.

Voetbal

Oldambt kent 13 voetbalverenigingen, elk met een eigen sportcomplex. Opvallend is het verschil in aantal leden. De helft heeft (bijna) 200 of meer leden en de helft heeft minder dan 100 leden. We zien ook in het voetbal een andere maatschappelijke ontwikkeling. Leden komen niet (meer) alleen uit het dorp of de kern waar de vereniging gevestigd is. Een aantal verenigingen heeft moeite leden te behouden, nieuwe (jeugd)leden te werven en vooral voldoende vrijwilligers te vinden voor de organisatie van de vereniging en het beheer van het complex. Sport en voetbal is ontegenzeggelijk belangrijk voor de leefbaarheid in de dorpen en kernen, maar dat hangt ook samen met de beoefening op het lokale complex.

Huidige situatie

In de huidige situatie (en begroting) ontvangen de 13 verenigingen een bijdrage voor het beheer en onderhoud. Daarmee is de "voetbaldichtheid" in vergelijking met Nederland groot. Het jaarlijks specialistisch onderhoud van de voetbalvelden werd tot 2022 ingekocht en gefinancierd door de gemeente. Met ingang van 2022 is deze vorm van onderhoud (gemiddeld 120.000 euro per jaar) wegbezuinigd en is het de verantwoordelijkheid van de voetbal verenigingen zelf. Naast het onderhoud van de velden is er het onderhouden van de opstallen (o.a. kleedkamers, warmwatervoorzieningen, kantine en verlichting).

Bron: Databestand SportAanbod (Mulier Instituut)

Feitelijk moeten de verenigingen het dagelijks onderhoud en het jaarlijks specialistisch onderhoud zelf financieren en krijgen hiervoor een bijdrage van de gemeente. Die bijdrage verschilt per vereniging enorm.
Ook de bijdragen in het onderhouden van de opstallen verschillen per voormalige gemeente.

Voor het groot onderhoud - denk aan renovatie en nieuwbouw eens per 10 tot 20 jaar – is in de gemeentelijke begroting 45.000 euro voor alle buitensportaccommodaties per jaar opgenomen. Het bedrag is gebaseerd op de afspraken met de sportverenigingen uit het voormalig Scheemda. Dit bedrag is in de afgelopen 10 jaar ieder jaar volledig ingezet. Er is geen reserve opgebouwd.

Na (volledige) privatisering

Voetbal verenigingen zijn eigenaar van het gehele complex. Er worden duidelijke afspraken gemaakt over het onderhoud van de openbare ruimte aan de buitenkant van het complex. Dit kan het openbaar groen zijn, maar ook een openbaar parkeerterrein.
Doordat de vereniging zelf eigenaar is van het complex kan ze subsidies aanvragen, een hypotheek op het onroerend goed aangaan en een bijdrage van de gemeente voor nieuwbouw/renovatie aanvragen.

Harmonisatie structurele gemeentelijke bijdrage

Het college stelt de verdeling van de gemeentelijke bijdrage per 1 januari 2023 vast. Voor 2023 stelt de gemeente 250.000 euro beschikbaar, dit bedrag wordt vanaf 2024 jaarlijks geïndexeerd volgens de CPI norm. Eens per vijf jaar wordt de verdeling herijkt op basis van onderstaande criteria. De eerste herijking van de verdeling zal daarmee plaatsvinden per 2028.

De bijdrage per vereniging wordt uit vijf delen opgebouwd.

- 50.000 verdeeld over 13 voetbal verenigingen
- 50.000 verdeeld over het aantal leden ingeschreven bij de KNVB (gemiddeld over 5 jaar)
- 50.000 verdeeld over het aantal ingeschreven wedstrijdteams volwassenen (gemiddeld over 5 jaar)
- 50.000 verdeeld over het aantal ingeschreven jeugdteams (gemiddeld over 5 jaar)
- 50.000 verdeeld over de daadwerkelijke veldbehoefte conform KNVB normen

De peildatum voor deze aantallen is in april/mei in verband met registratie bij de KNVB.

Toekomst
De gemeente ziet verenigingen graag samenwerken, bij voorkeur twee of meerdere clubs op één voetbalcomplex. Wij gaan dat niet dwingend voorschrijven, maar tegelijkertijd gaan we ook niet onevenredig zwaar investeren in verenigingen zonder een duurzaam toekomst perspectief.

Verenigingen maken zich zorgen over de toekomst. De financiële ondersteuning vanuit de gemeente is voor diverse clubs onvoldoende om het hoofd boven water te houden. Dit heeft deels te maken met de daadwerkelijke kosten (zie ook onderstaande informatie van de KNVB) maar ook door het gebrek aan voldoende vrijwilligers, materiaal- en veld kennis, organiserend vermogen en professionaliteit bij de verenigingen en de gemeente zelf. De roep om professionalisering van de breedtesport is dus groot en heeft dan ook landelijke aandacht.

Informatie KNVB
Bij normaal onderhoud bedragen de kosten per jaar per veld, naar maatstaven van 2023, tussen 9.600 en 12.000 euro exclusief btw, inclusief groot onderhoud en exclusief terreininrichting, hekwerken, beplanting, verhardingen, kunstmatige beregening en verlichting. Uitgangspunt bij het bepalen van dit bedrag is dat professionele instanties de werkzaamheden uitvoeren en dat de vereniging zelf de wekelijkse speelschade bijwerkt. De exacte hoogte van dit bedrag is onder meer afhankelijk van:

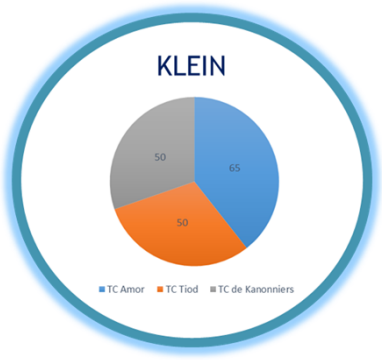
• bodemgesteldheid;
• bespelingsintensiteit;
• ontwateringssituatie;
• tijdstip van uitvoering onderhoudswerkzaamheden;
• afspraken tussen beheerder en gebruiker (zelfwerkzaamheid);
• ligging velden (rondom beplanting en dergelijke).

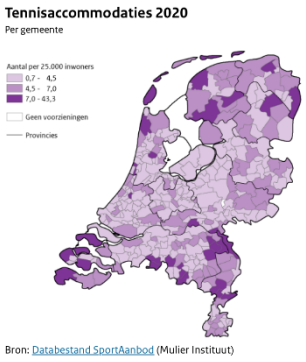
Een reden tot zorg is dat de financiële middelen voor het onderhoud van sportvelden de laatste jaren afnemen. Onder druk van bezuinigingen wordt gesneden in budgetten en zelfwerkzaamheid gestimuleerd. Maar ook bij zelfwerkzaamheid moet rekening worden gehouden met machinekosten en kosten voor de aankoop van bijvoorbeeld verschralingszand, graszaad en meststoffen. Bij de totale kosten voor het onderhoud van grassportvelden verhouden de kosten voor de arbeid en overige kosten zich als 1:4. Door veel zelf te doen, bespaart de vereniging dus maar weinig kosten.

Tennis

Oldambt kent 6 tennisverenigingen, elk met een eigen sportcomplex. Drie relatief kleine verenigingen, twee middelgrote en één grote vereniging. In vergelijking tot Nederland zijn een goed aantal aanwezig.

Bron: Databestand SportAanbod (Mulier Instituut)

Huidige situatie
In de huidige situatie (en begroting) ontvangen 4 verenigingen een bijdrage voor het beheer en onderhoud. Naast het onderhoud van de velden is er het onderhouden van de opstallen (o.a. kleedkamers, warmwatervoorzieningen, kantine en verlichting).

Voor het groot onderhoud - denk aan renovatie en nieuwbouw eens per 10 tot 20 jaar – is in de gemeentelijke begroting 45.000 euro voor alle buitensportaccommodaties per jaar opgenomen. Het bedrag is gebaseerd op de afspraken met de sportverenigingen uit het voormalig Scheemda. Dit bedrag is in de afgelopen 10 jaar ieder jaar volledig ingezet. Er is geen reserve opgebouwd.

Sla Raak heeft een bijzondere positie ten opzichte van de andere verenigingen. Sla Raak huurt het complex, waar de andere tenniscomplexen (deels) geprivatiseerd zijn. Op het complex van Sla Raak heeft de vereniging in 2021 zelf twee padel banen aangelegd en is voornemens in 2023 nog twee banen aan te leggen. Sla Raak is daarnaast eigenaar van de Tennishal Winschoten BV. De actuele huurovereenkomst met Sla Raak is met ingang van 2021 afgesloten en is met inachtneming van 12 kalendermaanden opzegbaar. Sla Raak heeft het eerste recht op koop.

Na (volledige) privatisering
Tennisverenigingen zijn eigenaar van het gehele complex. Er worden duidelijke afspraken gemaakt over het onderhoud van de openbare ruimte aan de buitenkant van het complex. Dit kan het openbaar groen zijn, maar ook een openbaar parkeerterrein. Doordat de vereniging zelf eigenaar is van het complex kan ze subsidies aanvragen, een hypotheek op het onroerend goed aangaan en een bijdrage van de gemeente voor nieuwbouw/renovatie aanvragen.

Harmonisatie structurele gemeentelijke bijdrage
De gemeentelijke bijdrage is in 2023 op basis van een verdeelmodel dat door de verenigingen zelf is aangedragen verdeeld. In dit model wordt geen rekening gehouden met de Padel leden.

Voor 2023 stelt de gemeente 45.000 euro beschikbaar, dit bedrag wordt vanaf 2024 jaarlijks geïndexeerd volgens de CPI norm. Eens per vijf jaar wordt de verdeling herijkt, eerstvolgende vindt plaats op 1 januari 2029. Bij die verdeling wordt rekening gehouden me de volgende uitgangspunten

- Een derde van het beschikbaar – voor tennis begroot - budget als vast bedrag per vereniging
- Twee derde van het beschikbaar budget naar rato van het gemiddeld aantal leden (tennis en padel) van de vereniging ingeschreven bij de KNLTB in de afgelopen 5 jaar.

De verdeling per 2024 tot en met 2028 is deels gebaseerd op het eigen verdeelmodel en de grootte van de verenigingen (groot, middelgroot en klein).

Vereniging	Percentage
TC Sla Raak	40%
TC Tiod	10%
TC Nieske Meppers	15%
TC Ready	15%
TC Amor	10%
TC de Kanonniers	10%
Totaal	100%

Gezien de commerciële waarde van de padel banen zien we geen aanleiding in de komende vijf jaar de consumerende padel leden van Sla Raak extra in het verdeelmodel mee te nemen. Sla Raak heeft op vele wijzen meer mogelijkheden zelfredzaam te zijn dan de andere tennisverenigingen. Bij de herijking eind 2028 zal de situatie opnieuw worden beoordeeld.

Informatie KNLTB
Voor gravel gaat de KNLTB van 177.400 euro (excl. btw) totale kosten over 30 jaar. Dat is ongeveer 3.000 euro per jaar per baan (onderhoud grotendeels zelfwerkzaamheid). Die 3.000 euro bestaat niet alleen uit onderhoud maar ook afschrijving/reservering voor toekomstig (groot) onderhoud en tussentijdse renovatie.

Om een beeld te krijgen van de kosten (zowel aanleg als onderhoud) van baansoorten is een losse bijlage “KNLTB_Vergelijking kosten veel voorkomende baansoorten over 30 jaar_ Feb 2023” toegevoegd.

IJsbanen

Oldambt kent 10 ijsbanen c.q. verenigingen. De meeste ijsbanen zijn volledig zelfstandig en zelfredzaam. Twee verenigingen (voormalig Reiderland) ontvangen nog wel een structurele bijdrage. De grootste kostenpost zijn de kapitaallasten van de IJsbaan in Winschoten. Feitelijk is het geen IJsbaan, maar een Skeelerbaan. Het middenterrein wordt gebruikt door de Flying Birds (BMX). Daarom zal deze locatie niet als natuurijsbaan worden aangemerkt, maar worden opgenomen bij de Unieke Sporten.

In het stedelijk gebied van Winschoten is geen noodzaak voor een natuurijsbaan. Gezien de klimatologische ontwikkelingen is het niet de verwachting dat er in de winters nog veelvuldig en langdurig op natuurijs geschaatst kan worden. Volwassenen die wel graag van een (grote) ijsbaan gebruik willen maken, kunnen hiervoor voldoende terecht bij de 9 andere banen in Oldambt, dan wel op het Oldambtmeer zelf.

We schaffen de structurele bijdrage van de IJsbanen af. Indien gewenst kan in het meerjarenprogramma Sport & Bewegen aangesloten worden bij de Algemene Subsidieverordening van de gemeente Oldambt. In het kader van leefbaarheid in de dorpen en kernen zal – op basis van dorpsvisies en Omni-(sport) park initiatieven – gekeken worden naar mogelijkheden voor incidentele bijdragen.

Unieke buitensporten

Naast voetbal, tennis en de ijsbanen zijn er vijf verenigingen die gebruik maken van een buitensportaccommodatie. Dit zijn Aquilo, Korwi, HCW, WHSC en de Flying Birds. Al deze verenigingen zijn uniek voor Oldambt (er is slechts één vereniging voor die sportsoort) en zijn gevestigd in Winschoten. Leden van deze unieke sporten zijn bereid naar Winschoten te komen om hun sport uit te oefenen.

Huidige situatie
Aquilo

- Aquilo huurt het atletiekcomplex om niet (de huur wordt verrekend met een subsidie). Het dagelijks onderhoud wordt gedaan door vrijwilligers. De gemeente betaalt het maaien (door Afeer) van het binnenterrein en het jaarlijks regulier onderhoud. In totaal begroot op 5.000 euro per jaar.
- Het jaarlijks specialistisch onderhoud groen/gravel is in de bezuiniging van 2022 wegbezuinigd.
- De KNAU heeft in 2023 een analyse van de atletiekbaan uitgevoerd. Op basis van deze analyse zal de gemeente in afstemming met Aquilo opdracht geven tot herstelwerkzaamheden waardoor de baan – met normaal onderhoud - nog 4 tot 5 jaar veilig te gebruiken is. Daarna verwacht de KNAU dat er dan wel renovatie of nieuwbouw noodzakelijk is.

KORWI

- KORWI maakt – om niet – gebruik van de korbalvelden en opstallen aan de Sint Vitusholt 8e Laan. Het complex is eigendom van de gemeente. Er zijn geen schriftelijke afspraken. Het jaarlijks specialistisch onderhoud is in de bezuiniging van 2022 wegbezuinigd. De velden zijn in slechte staat. De kleedruimten worden regelmatig door Bato gebruikt. Vanaf 2026 is het vanuit de KNKB verplicht wedstrijden te spelen op kunstgras.

HCW

- HCW speelt op een kunstgrasveld aan de Sint Vitusholt 7e Laan. Het complex is eigendom van de gemeente. Er zijn geen schriftelijke afspraken. HCW wil heel graag verduurzamen om zo de energiekosten te drukken (zie losse bijlage). Hiervoor dient ze wel zelf (economisch) eigenaar te zijn van het complex.
- In 2019 is besloten – amendement bij Herstelplan begroting – geen investeringen te doen in het kunstgrasveld van HCW. In plaats van een nieuw veld is op het bestaande veld groot onderhoud gepleegd waardoor het nog vijf jaar mee zou kunnen. Dit betekent dat uiterlijk in 2026 het veld aan het einde van zijn technische levensduur zit. De lasten van de beoogde investering (300.000 euro) zijn in de meerjarenraming van de begroting vanaf 2026 opgenomen.
- Het dagelijks onderhoud door de buitendienst is wegbezuinigd. Dit werd vooral gedaan vanuit de wijkpost die destijds nog gevestigd was bij het sportcomplex.
- HCW heeft reeds een projectplan geschreven ter verduurzaming van het sportcomplex (zie losse bijlage). Dit projectplan kan beoordeeld worden op basis van de in dit ambitiedocument geschetste kaders.

WHSC

- De Winschoter Honkbal en Softbal club speelt op het WVV voetbalcomplex. Het honbalveld is aan de rand van het complex gesitueerd. Het uitloopveld is tevens trainingsveld van WVV. WHSC huurt het veld van WVV. De vereniging doet zelf het dagelijks onderhoud aan de gravelstroken, WVV maait het gras.
- Het jaarlijks specialistisch onderhoud is in de bezuiniging van 2022 wegbezuinigd.

Fliying Birds

- De Flying Birds is een BMX/Fietscross vereniging. Zij maken - om niet - gebruik van het middenterrein van de Skeeler annex IJsbaan in het Stadspark. Op het complex is ook de Postduivenvereniging gehuisvest. Er zijn geen schriftelijke afspraken, Flying Birds ontvangt geen onderhoudsbijdrage van de gemeente.

In de huidige situatie zijn geen heldere afspraken en kaders, maar vooral geen toekomstvisie. Verenigingen en gemeente keken in het afgelopen decennium vooral naar elkaar. Omdat de gemeente eigenaar is van de complexen wordt er door de verenigingen niet of nauwelijks geïnvesteerd. Op haar beurt heeft de gemeente niet de financiële middelen om te investeren.

Harmonisatie structurele gemeentelijke bijdrage
Vanaf 2024 wordt er ook voor de unieke buitensporten een structurele bijdrage beschikbaar gesteld. Deze bijdrage zal in 2024 in totaal 75.000 euro bedragen en wordt ieder jaar geïndexeerd. Het beschikbaar bedrag wordt onder de vijf sportcomplexen verdeeld conform een verdeelmodel dat iedere vijf jaar afgestemd wordt met de verenigingen. Deze bijdrage moet structureel in de begroting inzichtelijk gemaakt worden.

Bij (volledige) privatisering wordt het bedrag als structurele bijdrage uitgekeerd. Tot die tijd is het een begrotingspost waaruit de gemeente onderhoudskosten betaalt.

Het verdeelmodel voor de komende vijf jaar 2024-2028 is gebaseerd op een evenredige verdeling van 12.500 euro over de vijf sportcomplexen. Een verdeling van 25.000 euro op basis van leden (groot en klein). En een verdeling van 37.500 op basis van veldbehoefte.

Na (volledige) privatisering

De verenigingen zijn eigenaar van het gehele complex. Er worden duidelijke afspraken gemaakt over het onderhoud van de openbare ruimte aan de buitenkant van het complex. Dit kan het openbaar groen zijn, maar ook een openbaar parkeerterrein. Doordat de vereniging zelf eigenaar is van het complex kan ze subsidies aanvragen, een hypotheek op het onroerend goed aangaan en een bijdrage van de gemeente voor nieuwbouw/renovatie aanvragen.

Ambitie (gemeentelijke) binnensportvoorzieningen

Voor de (gemeentelijke) binnensportvoorziening geldt, dat deze door diverse verenigingen en organisaties (m.n. onderwijs) worden gebruikt. De exploitatie en het beheer worden daarom centraal georganiseerd door of namens de gemeente. De tarieven voor het gebruik van de binnensportvoorzieningen zijn geharmoniseerd. Er is wel sprake van een grote diversiteit aan beheer constructies.

Definitie binnensportaccommodaties

Onder binnensportaccommodaties worden in dit document sporthallen, sportzalen en gymzalen verstaan. Deze accommodaties worden benut, of kunnen worden benut, voor de beoefening van meerdere zaalsporten. Dat onderscheidt deze accommodaties van andere overdekte accommodaties, zoals tafeltenniszalen en turnhallen, die alleen voor één tak van sport gebruikt kunnen worden.

Sporthallen (minimaal 44 bij 24 meter) hebben een sportvloer die in de regel voldoet aan de afmetingseisen voor alle (traditionele) zaalsporten.

Sportzalen hebben doorgaans een sportvloer van circa 28 bij 22 meter en zijn daarmee geschikt voor gymnastiek/turnen, badminton, basketbal, gevechts- en verdedigingssporten, tafeltennis en volleybal.

De afmetingen van gymzalen zijn vaak afgeleid uit de Modelverordening Huisvesting Onderwijs van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG, 21x12x5 meter). Deze afmetingen laten het toe om gymnastiek/turnen, gevechts- en verdedigingssporten en tafeltennis te accommoderen. Indien de obstakelvrije hoogte van de gymzaal hoger is, voldoet deze ook aan de afmetingseisen voor badminton en volleybal.

'Te kleine' accommodaties kunnen wel fungeren als trainingslocaties voor sporten waarvan de accommodatie niet aan de afmetingseisen voor wedstrijden voldoet. Zo kan een sportzaal in theorie als trainingslocatie dienen voor een handbalvereniging, maar wedstrijden (vanuit de bond) kunnen alleen plaatsvinden in een sporthal.

Actuele situatie binnensportvoorzieningen Oldambt

Gym- en Sportzalen	Plaats
Sportzaal Hamrikhal	Nieuwwolda
MFC Kloosterholt	Heilgerlee
Gymzalen Campus	Winschoten
Gymzaal Bovenburen	Winschoten
Gymnastieklokaal Westerlee	Westerlee
Gymnastieklokaal Waterlelie (Albert Verweij)	Winschoten
Gymnastieklokaal Piet Heinlaan	Winschoten
Gymnastieklokaal Nieuweschans (geen eigendom gemeente)	Bad-Nieuweschans
Gymnastieklokaal Jachtlaan	Winschoten
Gymnastieklokaal in De Stuwe	Winschoten
Gymnastieklokaal Drieborg	Drieborg
Gymnastieklokaal Beukenlaan	Winschoten
Gymlokaal in De Zwerm Scheemda	Scheemda
Sporthallen	
Sport- en spelhal Winschoten	Winschoten
Sporthal Scheemda	Scheemda
Sporthal De Rietkraag	Midwolda
Sporthal De Hardenberg	Finsterwolde
Overdekte zwembaden	
De Watertoren	Winschoten
De Hardenberg (sluit per 1 juli 2023)	Fnsterwolde

Richtlijnen voor bewegingsonderwijs (gymzalen)

Gemeenten hebben de taakstelling scholen te voorzien van (binnen)sportruimte ten behoeve van het bewegingsonderwijs binnen bepaalde afstandsnormen. Voor het bewegingsonderwijs voldoen de afmetingen van gymzalen. Gymzalen worden gebouwd naar de behoefte van het bewegingsonderwijs. Het benodigd aantal gymzalen is daarom gekoppeld aan de behoefte vanuit bewegingsonderwijs en niet aan de behoefte vanuit de (georganiseerde) zaalsport.

Basisscholen hebben de vrijheid om hun onderwijsprogramma zelf vorm te geven binnen de wettelijk vastgestelde kerndoelen. Deze kerndoelen zijn:

- “De leerlingen leren op een verantwoorde manier deelnemen aan de omringende bewegingscultuur en leren de hoofdbeginselen van de belangrijkste bewegings- en spelvormen ervaren en uitvoeren.” Het gaat daarbij om bewegingsvormen als balanceren, springen, klimmen, schommelen, duikelen, hardlopen en bewegen op muziek. En om spelvormen als tikspelen, doelspelen; spelactiviteiten waarbij het gaat om mikken en jongleren en stoeispelen.
- “De leerlingen leren samen met anderen op een respectvolle manier aan bewegingsactiviteiten deelnemen, afspraken maken over het reguleren daarvan, de eigen bewegingsmogelijkheden inschatten en daarmee bij activiteiten rekening houden.” De meeste bewegings- en sportactiviteiten worden gezamenlijk ondernomen. Het is dus nodig om te leren afspreken wat de regels zijn, hoe die na te leven en wie welke rol speelt. Verder hoort daarbij elkaar helpen, op veiligheid letten, elkaars mogelijkheden respecteren en eigen mogelijkheden verkennen.

Wettelijke verplichting vanaf 2023

Vanaf schooljaar 2023-2024 zijn basisscholen verplicht om minstens twee lesuren bewegingsonderwijs van in totaal 90 minuten per week te verzorgen (het advies is om twee keer 45 minuten te hanteren).

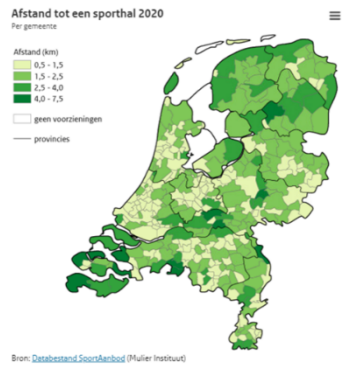
Via de subsidieregeling ‘Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs’ ondersteunt het ministerie van OCW scholen om deze wettelijke verplichting voor bewegingsonderwijs vanaf schooljaar 2023/2024 te kunnen realiseren (deel A). Scholen die al aan deze verplichting voldoen, kunnen deze subsidie gebruiken om meer bewegen tijdens de schooldag te gaan realiseren (deel B). Denk aan meer bewegen in en rondom de school en bewegend leren (Dynamische schooldag).

Bewegingsonderwijs hoeft niet per definitie plaats te vinden in een gymzaal. Toch heeft de gemeente Oldambt de ambitie gymzalen ten behoeve van het bewegingsonderwijs in het basisonderwijs binnen een straal van drie kilometer van de scholen te behouden. Dit kan als gemeentelijke voorziening, maar ook door het huren van private accommodaties die geschikt zijn voor het wettelijk bewegingsonderwijs.

Bezuiniging 2023

Op 28 september 2022 en 14 maart 2023 heeft de gemeenteraad van Oldambt besloten de bezuinigingstaakstelling (Herstelplan 2019) te realiseren door het sluiten van één overdekt zwembad en één sporthal. Concreet betekent dit het sluiten van het sportcomplex van MFC De Hardenberg in Finsterwolde. Het zwembad sluit per 1 juli 2023, de sporthal blijft tot 1 juli 2024 een gemeentelijke voorziening. Doelstelling bij de verkoop van het sportcomplex is het behoud van tenminste één gymzaal voor het bewegingsonderwijs na 1 juli 2024. Deze voorwaarde zal in het verkoopproces worden opgenomen.

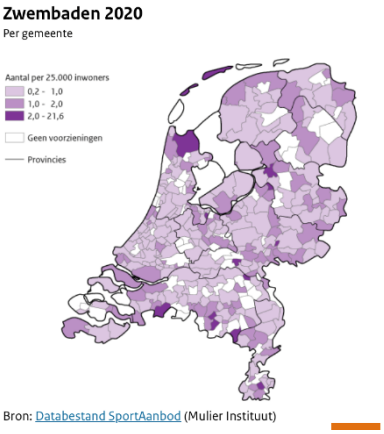
Sporthallen in Oldambt

De vier sporthallen in Oldambt kennen allemaal een verschillende vorm van beheer en exploitatie. De Stikkerlaan wordt volledig beheerd en geëxploiteerd door de gemeente. De Hardenberg is nog tot 1 juli 2024 in gemeentelijk beheer, daarna is de doelstelling het als een private voorziening te behouden. De Eextahal in Scheemda wordt verpacht en het beheer van de Rietkraag op de grens van Oostwold en Midwolda is in handen van de Tintengroep.

De gemeente heeft de ambitie de bereikbaarheid van sporthallen te behouden op een gemiddelde van 1,5 - 2,5 km.

Overdekte zwembaden

De gemeente Oldambt is een waterrijk gebied. We vinden het belangrijk dat binnen de gemeente voldoende mogelijkheden bestaan om zwemlessen te geven. In onze optiek is één goed (overdekt) zwembad noodzakelijk voor onze gemeente.

In vergelijking met heel Nederland is Oldambt in 2020 met twee overdekte zwembaden rijk bedeeld. Ook na sluiting van het zwembad De Hardenberg in 2023 zal in Oldambt voldoende badwater beschikbaar zijn om zich aan het gemiddelde in Nederland te kunnen spiegelen.

De gemeente heeft de ambitie de komende 30 jaar in ieder geval één overdekt zwembad voor Oldambt te behouden.

Haalbaarheidsonderzoek

Om de ambities voor een goede en duurzame infrastructuur voor de binnensport te behouden is een haalbaarheidsstudie gestart. De opdracht voor de haalbaarheidsstudie was te onderzoeken of het haalbaar is met het exploitatiesaldo van de huidige Watertoren en de sporthal aan de Stikkerlaan in Winschoten een nieuw complex met tenminste dezelfde functies te realiseren. Dan wel te onderzoeken wat die haalbaarheid vergroot.

Uit de studie blijkt, dat het huidige exploitatiesaldo niet voldoende zal zijn. Belangrijkste redenen hiervoor zijn de enorm gestegen bouwkosten en hogere kapitaallasten ten opzichte van de huidige kapitaallasten. Ook het duurzaam bouwen (van gas af) zorgt voor hogere energiekosten (elektra). In de losse bijlage (Rapport ISC Adviseurs) wordt dit toegelicht.

Onderzocht is ook wat de haalbaarheid dan wel argumentatie vergroot om wél nieuwbouw te plegen.

Kapitaal injecties
Een van de grootste kostenposten is de kapitaallast. De berekeningen door ICS Adviseurs zijn een transparante weergave van wat het zou kosten als alle investeringen door de gemeente worden gefinancierd. Hierbij is geen rekening gehouden met subsidies van provincie of Rijk.

- De huidige complexen voldoen niet aan de criteria duurzaamheid 2030
    - Dit betekent hogere kosten dan de huidige exploitatie begroting
    - Investeringen in het renoveren van de huidige complexen kunnen ook gebruikt worden als kapitaal injectie voor nieuwbouw

Integrale financiering Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs (IHP VO)
In de berekening van de kapitaallasten is voor het bewegingsonderwijs globaal een bedrag van 400.000 euro opgenomen. Deze kapitaallasten behoren geen onderdeel van de begroting voor de sportvoorzieningen te zijn, maar maken onderdeel van de wettelijke verplichting realiseren bewegingsonderwijs voor het VO.

Integratie bouwplannen IHP VO
Door nieuwbouwplannen voor het VO (Dollardcollege en Ubbo Emmius) en een nieuw sportcomplex te combineren vallen interessante efficiency slagen te maken. Zo kan de schoolkantine en de horecafaciliteit van het sportcomplex worden gecombineerd. Kunnen vergaderzalen van het sportcomplex overdag als leslokaal worden gebruikt.

Participatietraject
De huidige locaties (De Watertoren en sporthal De Stikkerlaan) voldoen – op termijn – niet meer aan de wensen van de gebruikers en de ontwikkelingen binnen sport, bewegen en gezondheid.

Met het sluiten van De Hardenberg ontstaat extra druk op de bezetting van De Watertoren. Dat is met enige flexibiliteit van de gebruikers goed op te lossen, maar ideaal is het niet. Voor inwoners uit de dorpen en kernen boven de A7 is de bereikbaarheid niet optimaal. De gezamenlijke zwemverenigingen vragen om meer badwater en het doelgroep-zwemmen om verschillende water temperaturen. Zwemverenigingen en gebruikers juichen een nieuw zwembad toe. Uiteraard met de kanttekening dat een kleine groep liever De Hardenberg had behouden.

Ten aanzien van de sporthal is er sterk behoefte aan modernisering en flexibiliteit. Randvoorwaardelijke voorzieningen (horeca, kleedruimtes, overlegruimtes en tribunes) zijn naast de sportinhoudelijke eigenschappen van hal en vloer zeer belangrijk voor de gebruikers.

De gebruikers geven uitdrukkelijk aan bereid te zijn in de uiteindelijke planvorming (bouwplannen) als klankbord groep betrokken te worden. In het participatietraject is een expliciete voorkeur voor scenario II (wensscenario) van het rapport van ICS Adviseurs uitgesproken.

Voorkeurslocatie
In de haalbaarheidsstudie is aandacht geschonken aan de locatie van het nieuwe sportcomplex. Bij de ambitie een nieuw sportcomplex te bouwen is de bereikbaarheid van groot belang. Door sluiting van het zwembad De Hardenberg is een meer centrale ligging van een nieuw overdekt zwembad voorwaarde voor de locatiekeuze. Op basis daarvan zijn met name locaties nabij de A7 onderzocht.

Daarnaast is gekeken naar het gebruik van het zwembad en de sporthal. De bezetting van de sporthal wordt overdag voor 95% gerealiseerd door het onderwijs. Een goede bereikbaarheid voor het onderwijs is daarom van groot belang.

Uitgangspunt voor de locatie is ook de eigendomssituatie van die locatie. De voorkeur gaat uit naar een locatie die al in eigendom is van de gemeente om zo geen extra investeringen (grondaankoop) te hoeven doen.

Op basis van bovenstaande gegevens, de technische berekening van de benodigde bouwvolume en de mogelijkheid om gefaseerd te bouwen is er een duidelijke voorkeur, het nieuwe complex te bouwen op de huidige locatie van de Stikkerlaan aangevuld met de terreinen van de voormalige Pabo. In het rapport van ICS Adviseurs wordt deze voorkeur (en de alternatieven) uitgebreid toegelicht.

Beheer
In de haalbaarheidsstudie is uitgegaan van beheer door de gemeente zoals dat nu ook het geval is. Een nieuw sportcomplex biedt de mogelijkheid de voorziening niet door de gemeente te laten beheren, maar door een commerciële partij. De gemeente loopt dan minder financiële risico's, maar heeft minder invloed op prijzen, planning en inzet voor maatschappelijke doeleinden. Een marktverkenning behoort tot de mogelijkheden.

Ambitie nieuw sportcomplex voor Oldambt

De gemeente spreekt de ambitie uit om binnen 3 tot 5 jaar een nieuw sportcomplex met overdekt zwembad en sporthal op de locatie aan de Stikkerlaan te bouwen. Hiervoor zijn meer financiële middelen nodig dan de huidige begroting van zwembad De Watertoren en de huidige sporthal aan de Stikkerlaan samen. Dat betekent dat gezocht moet worden naar aanvullende middelen, dan wel integratie met andere posten binnen de begroting.

De maximale exploitatiebegroting mag 1,5 miljoen euro bedragen. Deze begroting moet worden gerealiseerd door lagere kapitaallasten dan in de haalbaarheidsstudie zijn berekend. Voor de meerkosten ten opzichte van de huidige begroting (van De Watertoren en de Stikkerlaan samen) zal integraal binnen de gemeentelijke begroting worden gekeken naar middelen voor leefbaarheid, gezondheid, onderwijs en welzijn. Het is de ambitie deze middelen in de begroting vanaf 2025 beschikbaar te hebben.

We gaan deze ambitie aan de inwoners van Oldambt voorleggen met een concrete vraagstelling. Voorafgaand aan deze raadpleging zal de ambitie duidelijk gecommuniceerd worden.

- De gemeente heeft de ambitie om in plaats van de huidige Watertoren en sporthal de Stikkerlaan een nieuw sportcomplex te bouwen;
- Het nieuwe sportcomplex zal worden gebouwd op de beschreven locatie aan de Stikkerlaan;
- Voor het ambitieniveau van het complex leggen we twee scenario's voor. Het scenario II en III van de haalbaarheidsstudie;
- De gemeente blijft zelf verantwoordelijk voor beheer en exploitatie.

Ambitie Omni-sportlocaties en leefbaarheid

In het Herstelplan 2019 werden Omni-sportlocaties benoemd als denkrichting om bezuinigingen te realiseren. Dit heeft bij een aantal verenigingen tot initiatieven geleid. Daadwerkelijke bezuinigingen op korte termijn door het verplaatsen van sportlocaties zijn niet realistisch. En met de besluitvorming in september 2022 ook niet meer aan de orde. Wel zijn er duidelijke kansen voor sportverenigingen, leefbaarheid in de dorpen en kernen en synergie voor maatschappelijke initiatieven door te realiseren. Het gaat daarbij in alle gevallen om een breder perspectief dan alleen een Omni-sportlocatie. Vooral de koppeling met leefbaarheid in de dorpen en kernen, gezondheid, recreatie en bewegen is bij de initiatieven nadrukkelijk aanwezig.

Voorbeelden van deze initiatieven zijn in de afgelopen periode aangeboden aan de gemeente. We hebben ze als losse bijlages integraal aan dit ambitiedocument toegevoegd. Het zijn initiatieven van verenigingen, belangenbehartigers en inwoners. Deze initiatieven zijn niet op verzoek van de gemeente ontstaan, maar wel vanuit de behoefte bij de inwoners om zelf bij te dragen aan de leefbaarheid in dorpen en kernen.

Actuele initiatieven

Plan Bato/KORWI/HCW	(oktober 2022)
Stichting MFC De Hardenberg	(januari 2023)
Initiatief Scheemda	(april 2023)
Initiatief Nieuwolda	(april 2023)
Initiatief Nieuweschans	(mei 2023)
Initiatief Beerta	(2023)

Initiatiefnemers vragen de gemeente om ondersteuning bij het verder uitwerken van de plannen. Op welke wijze kunnen financiën worden gevonden? Is de gemeente bereid mee te werken aan het verplaatsen van sportlocaties?

De gemeente heeft de ambitie deze initiatieven pro-actief te ondersteunen. De verantwoordelijkheid en trekkersrol blijft bij de initiatiefnemers, maar kennis en kunde van de gemeente wordt ingezet om de haalbaarheid van de plannen te vergroten. Financieel zijn er geen extra middelen beschikbaar, samen wordt gekeken naar oplossingen. Nadrukkelijk zijn dit leefbaarheidsvraagstukken waarbij ook wordt gekeken naar financiën die vanuit provincie en Rijk beschikbaar gesteld worden en de gemeente een rol heeft bij de verdeling daarvan.

We hebben de ambitie, binnen wettelijke- en lokale beleidskaders zoals o.a. programma wonen en de omgevingsvisie, zo veel mogelijk mee te werken aan initiatieven waar woningbouw op bestaande sportlocaties bij kan dragen aan de realisatie van nieuwe Omni-sport en leef parken. Belangrijk bij de beoordeling van deze plannen is o.a. de maatschappelijke meerwaarde voor de dorpen en kernen waar een dergelijk Omni-park gerealiseerd wordt.

Organisatie beheer en ondersteuning

Met het vaststellen van dit ambitiedocument komt de nadrukkelijke verplichting uitvoering te geven aan deze ambities. Dit vraagt een integrale aanpak in de uitvoering, waar dit vanaf de herindeling verdeeld is over diverse organisatieonderdelen. Ook voor de interne organisatie is harmonisatie wenselijk.

Integrale benadering sport, leefbaarheid en gezondheid

Dit ambitiedocument en de Nota “Positieve gezondheid en sport” zijn onlosmakelijk met elkaar verboden. Net als dat het beoefenen van vele sporten en het bewegingsonderwijs onlosmakelijk verbonden is aan onze sportvoorzieningen. Uit het participatie traject is gebleken, dat sport voor veel inwoners onlosmakelijk is verbonden aan de leefbaarheid in dorpen en kernen.

Programmastructuur Sport & Bewegen en Sportvoorzieningen

College en gemeenteraad erkennen de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de gemeente als het om sport gaat. Los van wettelijke taken in het onderwijs, specifieke opdrachten in het kader van sport en bewegen zien we de noodzaak een goede en duurzame fysieke infrastructuur van sportvoorzieningen voor de gemeente te behouden. Hiermee is sport (en sportvoorzieningen) een urgente maatschappelijke uitdaging voor de gemeente. En dit rechtvaardigt een programmatische aanpak voor in ieder geval de komende 3-5 jaar.

We hebben de ambitie om een integrale benadering van de maatschappelijke opdrachten (software) en de fysieke sportvoorzieningen (hardware) vast te leggen in het meerjarenprogramma Sport & Bewegen.

Rol gemeente bij verdere ontwikkelingen Omni-sport en leefbaarheid

De initiatieven vanuit verenigingen worden zeer gewaardeerd. De gemeente heeft de ambitie deze initiatieven te ondersteunen.

Uitbreiding ambtelijke inzet

De huidige organisatieontwikkeling – Nij ambt – biedt een uitgelezen mogelijkheid bovenstaande ambities in de in te bedden. Het inzetten van een projectleider Omni-sport heeft gezorgd voor meer transparantie en samenwerking met verenigingen. Er is meer vertrouwen in de gemeente opgebouwd, hoewel deze nog steeds broos is. Het heeft de noodzaak aangetoond met verenigingen en sporters in gesprek te zijn én te blijven.

Hiervoor is structurele inzet van een strategisch adviseur en contractbeheerder op een programma Sport – naast de beleidsadviseur Sport & Preventie – noodzakelijk. In ieder geval voor de periode van implementatie van de ambities van dit document. De gemeente heeft de ambitie hiervoor een fulltime functionaris aan te stellen en deze integraal samen te laten werken met de beleidsadviseur Sport & Preventie. Het contractbeheer en strategisch advies op sportvoorzieningen vergt niet alleen veel tijd om de opgebouwde relatie met sport(verenigingen) te bestendigen en verstevigen, maar vraagt bovenal een specifieke expertise.

Bijlage 1

Definitie verschillende soorten sportvoorziening

1. Gemeentelijke sportvoorzieningen

Een gemeentelijke sportvoorziening is een sportaccommodatie waar iedere individuele inwoner/bezoeker of sportvereniging – eventueel tegen een vergoeding – gebruik van kan maken. Het beheer van een gemeentelijke sportvoorziening ligt bij de gemeente.

- *Voorbeelden zijn de (gemeentelijke) zwembaden en (gemeentelijke) sporthallen.*
    - *De Watertoren, De Hardenberg (tot 1 juli 2023)*
    - *De Rietkraag, De Eextahal, De Stikkerlaan, De Hardenberg (tot 1 juli 2024)*

2. Sportvoorzieningen gekoppeld aan het onderwijs

De gemeente heeft wel een wettelijke taak ten aanzien van het beschikbaar stellen van sportvoorzieningen aan het basis onderwijs.

Voorbeelden zijn de gym- en sportzalen voor het basis en voortgezet onderwijs

- *Gymnastieklokaal Beukenlaan, De Stuwe, Jachtlaan, Piet Heinlaan, Waterlelie (Albert Verweij), Bovenburen en Campus : Winschoten*
- *Gymnastieklokaal Westerlee , Gymlokaal in De Zwerm Scheemda, Sportzaal Hamrikhal, MFC Kloosterholt Heiligerlee, Gymnastieklokaal Drieborg en Gymnastieklokaal Nieuweschans*

Bij de huisvesting van het voortgezet onderwijs is de gemeente ook verantwoordelijk voor het realiseren van de gebouwen. Na realisatie gaat het beheer en economisch eigendom over naar het onderwijs.

3. Sportvoorzieningen gekoppeld aan verenigingen

Met name bij competitiesport zijn de sportaccommodatie en de vereniging aan elkaar gekoppeld door de eisen die aan een sport(veld) worden gesteld. Traditioneel worden deze sportaccommodaties vaak door slechts één vereniging gebruikt.

- *Voorbeelden zijn de voetbalvelden, tennisvelden en de fietscross en ijsbanen*
    - *13 voetbal verenigingen*
    - *Sla Raak, TIOD, Nieske Meppers, TC Ready, TC Amor, TC de Kannoniers*
    - *Aquilo, KORWI, HCW, WHSC, Flying Birds*

4. Sportvoorzieningen gekoppeld aan ondernemers

In de laatste decennia is een trend ingezet waarbij sporters “consumeren”. Hierbij zijn ze geen onderdeel van een vereniging of sportploeg, maar kopen ze de sportinfrastructuur voor hun sportbeoefening in bij een (sport)ondernemer.

- *Voorbeelden hiervan zijn de sportscholen, maneges en vechtsport-studio’s*

5. Sporten in de openbare ruimte

Ten slotte wordt er in de openbare ruimte gesport. Hierbij is er geen aanwijsbare fysieke accommodatie of sportveld, maar dient de openbare ruimte als sportinfrastructuur.

- *Voorbeelden zijn wielrennen, mountainbiken, hardlopen, wandelen, watersporten etc.*

Gemeentelijke ondersteuning sportinfrastructuur

De gemeente bepaalt de mate van ondersteuning op deze sportinfrastructuur op basis van haar visie “Inwoners van de gemeente Oldambt op een veilige en verantwoorde wijze met plezier sportief actief laten zijn”. Er is dan ook een duidelijk onderscheid in de verantwoordelijkheid van de gemeente ten aanzien van de realisatie, het onderhoud en beheer van deze sportvoorzieningen.

Ten aanzien van het beheer beschrijven we drie opties.

- De gemeente is beheerder en is verantwoordelijk voor het gehele beheer van de accommodatie. Gebruikers “consumeren” en kunnen geen eisen stellen aan het kwaliteitsniveau van de accommodatie.
- Er is een (professionele) beheersorganisatie waarbij de gebruikers (bijv. verenigingen) een aanzienlijke invloed op het beheer en het kwaliteitsniveau van het sportaanbod hebben.
- De gebruikers zijn beheerder(s) en hebben volledig en zelfstandig invloed op het kwaliteitsniveau van het sportaanbod.

In het sport accommodatiebeleid wordt dit verder uitgewerkt aan de hand van de volgende uitgangspunten.

- Waar mogelijk is/zijn de gebruiker(s) primair verantwoordelijk voor al het beheer van de sportaccommodatie.
    - Vereniging(en)
    - Onderwijs
- Daar waar het openbaar karakter zwaarder weegt dan het verenigingsgebruik ligt de verantwoordelijkheid primair bij de gemeente, dan wel een door de gemeente aangewezen beheerder.
    - Zwembad, gemeentelijke sporthal
- Voor ieder sportcomplex waarbij de gemeente (juridisch) eigenaar is van de grond of het complex wordt een beheersovereenkomst gesloten. Ook intern.

Beheer en onderhoud

Onder beheer en onderhoud verstaan we alle werkzaamheden die op de accommodaties voorkomen. Het gaat niet alleen om de sportvelden, maar alle andere aanwezige opstallen en materialen die onderdeel uitmaken van de voorziening.

Is het beheer volledig bij de vereniging dan gaat dat om de genoemde werkzaamheden, maar ook om planning, organisatie en financieel beheer van de accommodatie.

Ten aanzien van onderhoud maken we in dit document onderscheid tussen dagelijks onderhoud, jaarlijks specialistisch onderhoud en groot onderhoud. In de uitwerking van de ambities en de privatisering zullen deze drie vormen van onderhoud expliciet worden benoemd.

Bijlage 2

Overzicht contracten (rapportage Antea 2021)

Dossiers			Voormalige gemeente	Contract
Atletiekverenigingen				
1		**Aquilo Winschoten**	Winschoten	Ja
Hockeyverenigingen				
2		**HCW Winschoten**	Winschoten	Nee
Honkbalverenigingen				
3		**WHSC Winschoten**	Winschoten	Nee
IJsverenigingen				
4		**IJsvereniging Beerta**	Reiderland	Ja
5		**IJsvereniging Finsterwolde**	Reiderland	Ja
6		**IJsvereniging Heiligerlee**	Scheemda	Ja
7		**IJsvereniging Nieuwolda**	Scheemda	Nee
8		**IJsvereniging Scheemda / St. Promotierit Oldambt**	Scheemda	Ja
9		**IJsvereniging Winschoten**	Winschoten	Nee
Korfbalverenigingen				
10		**Korulos Scheemda**	Scheemda	n.v.t.
11		**Korwi Winschoten**	Winschoten	Nee
Tennisverenigingen				
12		**LTC Amor Beerta**	Reiderland	Ja
13		**LTC De Kanonniers Nieuweschans**	Reiderland	Ja
14		**TC Ready Scheemda**	Scheemda	Ja
15		**TIOD Nieuwolda**	Scheemda	Ja
16		**Nieske Meppers Midwolda**	Scheemda	Niet getekend
17		**Sla Raak Winschoten**	Winschoten	Niet getekend
Voetbalverenigingen				
18		**BNC Finsterwolde**	Reiderland	Ja
19		**sv Drieborg**	Reiderland	Ja
20		**vv THOS Beerta**	Reiderland	Ja
21		**vv BATO Winschoten**	Winschoten	Nee
22		**vv Heiligerlee**	Scheemda	Ja
23		**vv Nieuweschans**	Reiderland	Ja
24		**vv Oldambster Boys Nieuw Scheemda**	Scheemda	Ja
25		**vv Scheemda**	Scheemda	Ja
26		**vv Westerlee**	Scheemda	Ja
27		**WVV Winschoten**	Winschoten	Nee
28		**vv MOVV Midwolda**	Scheemda	Nee
29		**VVS Oostwold**	Scheemda	Nee
30		**vv Nieuwolda**	Scheemda	Nee

De volledige rapportage is i.v.m. AVG voorschriften niet openbaar, maar kan door betrokkenen worden ingezien.

Losse bijlagen

- 20230522 Rapport ICS Adviseurs onderzoek nieuwe sporthal en zwembad gemeente Oldambt

- 2023 KNLTB_Vergelijking kosten veel voorkomende baansoorten over 30 jaar_ Feb 2023
- 2023 Projectplan HCW gasloos en duurzaam
- 2021 Startnotitie omni-sportpark St. Vitusholt Winschoten
- 2023 Plan Stichting MFC De Hardenberg (30 januari 2023)
- 2023 Scheemda_visie omnisportpark
- 2023 Verenigd Nieuwolda - Visie ambitiedocument en intentieverklaring 11-04-2023
- 2023 Intentieverklaring samenwerking sport Bad Nieuweschans

ICS
ADVISEURS

gemeente Oldambt

Haalbaarheidsonderzoek nieuwe sporthal en zwembaden gemeente Oldambt

Rapport

Opdrachtgever
Gemeente Oldambt

Referentienummer
2220501/20230522BTr01

Datum
22 mei 2023

Auteur(s)
Michel de Boer
Wouter Hoogland
Bram Treffers
René van Ling
Boukje Wijmans

ICS
ADVISEURS

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
1.1 Doel van het onderzoek 3
1.2 Aanpak 3
1.3 Leeswijzer 3

2. Trends en ontwikkelingen 4
2.1 Zelf bepalen waar, wanneer en met wie je sport en beweegt 4
2.2 Trends en ontwikkelingen in de zwemsport 5
2.3 Gezondheid 5

3. Draagvlak vanuit beleid 8
3.1 Landelijk beleid 8
3.2 Provinciaal beleid 8
3.3 Gemeentelijk beleid 9

4. Huisvestingsconcept sportcentrum 11
4.1 Huidige accommodaties 11
4.2 Gewenst aanbod (ambities) 11
4.2.1 Startbijeenkomst 11
4.2.2 Verdiepende gesprekken 12

5. Toekomstig sportcentrum 13
5.1 Visie op het ruimtelijk concept 13
5.2 Ruimtelijk-functionele uitgangspunten 13
5.3 Beoogde gebouwvarianten 14
5.4 Ruimtebehoefte per variant 17
5.5 Beoogde locaties 18
5.5.1 Voorkeurslocatie 18
5.5.2 Alternatieve locaties 19

6. Toekomstig eigendom en beheer 21
6.1 Huidige situatie 21
6.2 Toekomstige situatie 21

7. Financiële haalbaarheid 22
7.1 Conjuncturele veranderingen 22
7.2 Investeringskosten 22
7.3 Uitgangspunten exploitatie 23
7.4 Exploitatie 24

8. Conclusies en advies 32

Bijlage I: Uitwerking startbijeenkomst 35

Bijlage II: Bezettingsrooster sportcomplex Stikkerlaan 37

Bijlage III: Normatieve behoefte bewegingsonderwijs Dollard College (locatie Hommesplein en PRO Winschoten) 38

Bijlage IV: Ruimtestaten 39

Bijlage V: Locaties 42

Bijlage VI: Investeringsoverzicht 50

Bijlage VII: Exploitatiebegroting basis 52

Bijlage VIII: Deelnemerslijst 53

De inhoud van deze uitgave is eigendom van ICS Adviseurs B.V. te Zwolle. Enkel de opdrachtgever waarmee ICS Adviseurs B.V. een overeenkomst is aangegaan, heeft een gebruiksrecht voor deze uitgave. De inhoud en omvang van dat gebruiksrecht zijn vastgelegd in de algemene voorwaarden van ICS Adviseurs B.V., gedeponeerd bij de Rechtbank Overijssel onder nummer 9/2021, dan wel in de overeenkomst zoals hiervoor bedoeld. Elk ander gebruik van deze uitgave, door opdrachtgever en of derden is uitgesloten, inhoudende dat niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, via internet, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ICS Adviseurs B.V.

ICS
ADVISEURS

1. Inleiding

1.1 Doel van het onderzoek

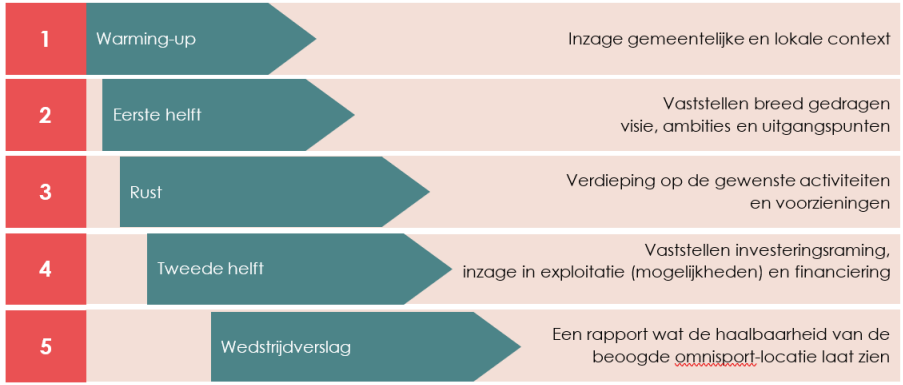
Op 28 september 2022 heeft de raad van de gemeente Oldambt besloten om samen met betrokkenen en belanghebbenden te werken aan een duurzame en toekomstbestendige sportaccommodatie voor Oldambt. Deze locatie dient in ieder geval, ter vervanging van de huidige en verouderde sportvoorzieningen, een nieuw overdekt zwembad en een nieuwe sporthal te bevatten.

Doel van dit onderzoek is in kaart te brengen in hoeverre het haalbaar is om een nieuw zwembad en een nieuwe sporthal te bouwen met het exploitatiesaldo van zwembad de Watertoren en de sporthal aan de Stikkerlaan als uitgangspunt. Hierbij rekening houdend met de vooraf benoemde aandachtspunten en eisen en, waar mogelijk, de wensen van de verenigingen.

De uitkomsten van het onderzoek zijn in dit rapport verwerkt en worden voorgelegd aan de raad voor vaststelling.

1.2 Aanpak

In het proces van het haalbaarheidsonderzoek zijn meerdere stappen doorlopen.

Deze stappen bestonden uit een veldstudie (het bezoeken van de huidige sportaccommodaties), een bureaustudie (begroting, exploitatie en bezetting) en interactie met de betrokkenen (door middel van een kick-off, diepte-interviews en werksessies). Gedurende het proces is de projectgroep doorlopend geïnformeerd over de stand van zaken.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 nemen we u mee in de trends en ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegingsonderwijs. Dit om enerzijds een inzage te geven in de (veranderende) sportsector, maar vooral ook om de kansen en mogelijkheden in beeld te brengen voor het realiseren van een toekomstig sportcentrum.

Hoofdstuk 3 laat zien wat landelijk, provinciaal en gemeentelijk het sportbeleid is. Dit om beleidsmatig te duiden in hoeverre het passend is om binnen de kaders en uitgangspunten te komen tot een sportcentrum in de gemeente Oldambt.

Hoofdstuk 4 geeft op basis van de bijeenkomsten, gesprekken en overleggen inzage in de wensen en de behoeften die er zijn in relatie tot het nieuwe sportcentrum.

Hoofdstuk 5 brengt de visie, de ruimtelijke uitgangspunten, de gebouwvarianten en de potentiële locaties voor het nieuwe sportcentrum in beeld.

In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op het toekomstige eigendom en het beheer.

In hoofdstuk 7 zijn de investeringsramingen en de exploitatiebegrotingen uitgewerkt en in kaart gebracht.

Het rapport wordt vervolgens afgesloten met hoofdstuk 8 waarin een overzicht van de conclusies is te vinden voor de varianten.

2. Trends en ontwikkelingen

Wat zijn trends en ontwikkelingen voor de toekomst? De Sport Toekomstverkenning (STV) schetst hoe onder andere de sportparticipatie, vitaliteit en sporteconomie zich ontwikkelen tot 2030 (Kenniscentrum Sport & Bewegen, 2019). De verwachting is dat mensen tot 2030 evenveel blijven sporten, maar de manier waarop zij dat doen zal veranderen. De belangrijkste trends (binnen de context van deze studie) zijn dan ook als volgt:

2.1 Zelf bepalen waar, wanneer en met wie je sport en beweegt

De verwachting is dat mensen tot 2030 evenveel blijven sporten, maar de manier waarop ze dat doen verandert sterk. Verschillende factoren zijn daarop van invloed:

- **Vergrijzing**: het realiseren van accommodaties met betere bereikbaarheid, toegankelijkheid, mogelijkheden voor ontmoeting en een minder intensief/actief sportaanbod wat meer passend is voor ouderen.
- De toenemende aandacht voor een **gezonde leefstijl**, sport en ieders eigen verantwoordelijkheid daarin doen sportdeelname stijgen.
- Georganiseerd sporten via clublidmaatschap verliest terrein; **flexibel sporten** is populair: mensen sporten vaker individueel of in zelfgevormde groepen en op niet-traditionele locaties. Het aanbieden van nieuwe vormen van sport met minder verplichtingen kan hierop een uitkomst bieden. Voorbeelden van deze niet-traditionele sporten zijn boulderen, bootcamp, calisthenics[1] (figuur 1) en urban sports.
- Steeds meer mensen willen een **'totaalbeleving'** als ze sporten. Sportevenementen zoals color- en mud-runs, toertochten, marathons en triatlons worden belangrijker. Ook dit vraagt iets van de manier waarop sportverenigingen hun aanbod organiseren.
- Ook **vrijwilligers** vragen meer **flexibiliteit**. Ze binden zich minder aan één vereniging, maar doen verschillende vrijwilligersklussen. Sportclubs moeten bovendien concurreren met de stijgende vraag naar vrijwilligers op andere terreinen (mantelzorg, buurtparticipatie etc.) en bovendien is er sprake van demografische ontwikkelingen (o.a. sterke daling van vrijwilligerswerk door jongeren) en individualisering die ervoor zorgt dat het vrijwilligerswerk in de sport (licht) daalt.
- **Schaarste in vrije tijd**: steeds meer ouders combineren werk, zorg voor kinderen en hun naasten. Gemak en combineren van taken en sporten en bewegen zijn hierbij sleutelwoorden. Het halen en brengen van kinderen kan worden gecombineerd met een toegesneden beweegaanbod voor die ouders bij de betreffende vereniging.
- Van traditioneel bewegingsonderwijs naar **eigentijds bewegingsonderwijs**: het inzetten op bewegingsonderwijs waarbij (binnen én buiten) méér ruimte is voor veelzijdiger en beter leren bewegen (en dit faciliteren) en het aanbieden van moderne vormen van bewegingsonderwijs (denk hierbij aan slacklinen, freerunning, digitalisering, etc.).

Figuur 1: Calisthenics is populair bij jongeren

[1] Calisthenics is een vorm van sporten, waarbij je het eigen lichaamsgewicht als weerstand gebruikt. Het doel van calisthenics is het verhogen van spiermassa, kracht, mobiliteit, flexibiliteit en uithoudingsvermogen.

2.2 Trends en ontwikkelingen in de zwemsport

Binnen de zwemsport is ook een aantal trends en ontwikkelingen gaande die van invloed zijn op het gebruik van zwembaden binnen de gemeente:

- Het afgelopen decennium heeft er een verschuiving van recreatief zwemmen naar **begeleide doelgroep-activiteiten en banenzwemmen** plaatsgevonden. Kritische succesfactoren voor een aantrekkelijk aanbod zijn in algemene zin: hoge kwaliteit van de instructeurs, een goede hygiëne en activiteiten die zowel een sportieve als sociale functie hebben.
- Het leszwemmen is van oudsher aanbodgericht, maar er zijn steeds meer zwembaden die **vraaggericht** opereren. Dat betekent dat ze ook in het weekend lessen aanbieden en/of snelcursussen organiseren. Er worden door de bezoekers steeds hogere eisen aan het leszwemmen gesteld. Dit betreft vooral de kwaliteit van de instructeurs en communicatie.
- Zwem- en waterpolo verenigingen hebben over het algemeen met afnemende ledenaantallen te maken. Dit heeft op diverse plaatsen tot **fusie en afname van het verenigingsbezoek** geleid. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat er grote verschillen bestaan zowel landelijk als regionaal.
- Door de trend naar ongebonden/ongeorganiseerd sporten is er een toename van **(individueel) recreatief banenzwemmen**. Deze trend is commercieel interessant voor exploitanten, maar roostertechnisch een uitdaging in combinatie met verenigingsgebruik in de avonduren.
- In veel gemeenten is het schoolzwemmen de afgelopen jaren beperkt of afgeschaft. Wel worden er in het kader van het Lokaal Sportakkoord in sommige plaatsen pilots gestart voor **beweeglessen primair onderwijs in het zwembad.**
- De huidige Wet Hygiëne- en Veiligheid Badinrichtingen en Zwemgelegenheden **(Whvbz - 1969) wordt aangepast** aan de recente volksgezondheidsinzichten. Deze moderniseringsslag leidt tot meerkosten voor de zwembadbeheerder of exploitant, maar draagt daarentegen wel bij aan meer vrijheid en verantwoordelijkheid.
- Er is vanuit de gemeenten steeds meer aandacht voor **verduurzamingsmaatregelen** voor sportaccommodaties. Voor de zwembaden die een relatief grote energiebehoefte hebben, liggen op dit gebied kansen.
- In relatie tot zwembaden/zwemcentra staat revalidatie, zorg, gezondheid en vitaliteit steeds meer centraal en worden dergelijke centra meer **vitaliteitscentra**. In deze vitaliteitscentra wordt een aanbod gecreëerd voor verschillende doelgroepen waarbij vitaliteit (een leven lang sport en bewegen) voorop staat.

2.3 Gezondheid

Gezondheid – Nederland

Regelmatig sporten of bewegen hoort bij een gezonde leefstijl. Het heeft een positieve invloed op chronische ziekten, overgewicht en de levensverwachting. In dit kader is het volgende vastgesteld binnen de Sport Toekomstverkenning[2]:

- Het aandeel Nederlanders dat voldoet aan de **beweegrichtlijnen** zal **licht stijgen** door de vergrijzing, aangezien voor ouderen een lagere norm geldt. Toch is de toekomstige 55-plusser een stuk vitaler dan de vorige generaties. Ze wandelen, fietsen en tuinieren bijvoorbeeld meer.
- Ook bij jongeren vormt voldoende beweging een uitdaging: het **populaire gamen en sociale media als tijdverdrijf** maken de jeugd juist minder lichamelijk actief dan vorige generaties. Hoewel ouders en onderwijzers erkennen dat dit nadelig is voor de motorische vaardigheden van kinderen, neemt het aantal uren bewegingsonderwijs nog niet toe.
- **Minder motorische vaardigheden**, meer behoefte aan beleving en sneller resultaat willen zien met weinig inspanning: de verwachting is dat sportblessures, maar ook dopinggebruik door deze trend gaan toenemen.

[2] Het trendscenario van de Sport Toekomstverkenning (STV) geeft aan de hand van de kernindicatoren sport en bewegen een inschatting van toekomstige ontwikkelingen van sport en bewegen in Nederland.

Veelzijdig bewegen

Niet alleen voldoende, maar ook veelzijdig bewegen onder kinderen en jongeren is een enorme uitdaging. Landelijk is er momenteel veel aandacht voor de achteruitgang van de motorische ontwikkeling van kinderen; er zijn kleuters die nog geen bal kunnen vangen of een koprol kunnen maken. Suggestie in dit kader is om kinderen breder en veelzijdiger in bewegen op te leiden/op te voeden, zodat er minder kans is op blessures, uitval en beter presteren (bij de sportvereniging) en daardoor langer met plezier kunnen blijven sporten.
De wetenschappelijk onderbouwde methode Athletic Skills Model (ASM) (figuur 3) wat op dit moment in veel gemeenten (en op sportparken) een uitrol krijgt in Nederland, geeft hier invulling aan. Dit wetenschappelijk onderbouwd model wat binnen iedere sportvereniging (trainingsprogramma), school (bewegingsonderwijs) en fysiotherapie (revalidatieprogramma's) toepasbaar is, draagt bij aan beter en meervoudig bewegen, wat resulteert in betere prestaties, minder blessures en meer plezier, met als doel dat sporters een leven lang gezond blijven sporten en bewegen. De zogenaamde schijf van 10, waarin de 10 grondvormen van bewegen zijn benoemd, staat hierbij centraal.

Gezondheid – gemeente Oldambt

De nota Positieve Gezondheid & Sport Oldambt 2023-2026 geeft een goed beeld van de gezondheid van de inwoners van de gemeente Oldambt. De belangrijkste ontwikkelingen (samengevat) zijn als volgt:

Vergrijzing (horend bij opgave Vitalisering ouderen)

- Aantal 65-plussers in de gemeente groeit richting 2026 met 8% en volgens de bevolkingsprognose zet deze groei tot en met 2038 door. Totale groei t.o.v. 2022 is dan bijna 20%.
- Dat terwijl de prognose van zowel de 0-19-jarigen als de 20-64-jarigen gelijktijdig daalt. De 'grijze druk' neemt dus toe, dus is vitaliseren van ouderen een opgave die binnen Oldambt veel aandacht nodig heeft.

Stress (horend bij opgave Druk van het dagelijks leven)

- 40% van de jongeren voelt zich (zeer) vaak gestrest in Oldambt.
- 42% van de volwassenen heeft een verhoogd risico op angst- of depressiestoornissen.
- Dat onderbouwt waarom de druk van het dagelijks leven een opgave is waar we in Oldambt mee te maken hebben.

Ervaren gezondheid (horend bij opgave Verminderen van gezondheidsachterstanden)

- 56% van de volwassenen heeft één of meer chronische aandoeningen.
- 31% van de volwassenen geeft aan geen goede ervaren gezondheid/gezondheidsbeleving te hebben.
- Bovenstaand percentage is al sinds 2012 stijgende, steeds meer mensen ervaren hun gezondheid dus als niet goed. Dezelfde trend zien we bij jongeren, al ligt het percentage daar (nog) wel lager.
- Het verminderen van de gezondheidsachterstanden is een opgave die middels bovenstaande cijfers wordt onderbouwd.

Leefomgeving (horend bij opgave Sociale en fysieke leefomgeving)

- 51% van de volwassenen geeft aan zich matig tot (zeer) ernstig eenzaam te voelen.
- 20% van de volwassenen vindt dat de eigen woonbuurt achteruit is gegaan

Figuur 2: 10 manieren van bewegen volgens ASM

Samenvattend

Met het oog op de vergrijzing zijn senioren een kansrijke doelgroep voor verenigingen. Verder is flexibel sporten populair en biedt kansen voor verenigingen. De buitenruimte kan bovendien goed worden benut voor anders/flexibel sporten. Daarnaast is het goed om oog te hebben voor 'beleving.' Sta hierbij ook stil bij zaken als: op welke wijze jongeren te behouden voor de vereniging, in te zetten op een gezonde leefstijl en op welke wijze door breder en veelzijdiger sporten leden een leven lang met plezier kunnen blijven sporten binnen de vereniging.

Met het oog op de veranderende vraag van bezoekers aan zwembaden, is het van belang om het aanbod te differentiëren en hierbij meer aandacht te hebben voor gezondheid en vitaliteit. Gezien ook de oplopende gezondheidsachterstanden is het goed om in te spelen op een passend aanbod met geschikte accommodaties.

Tenslotte is het goed om stil te staan op welke wijze je de organisatie (o.a. de inzet van vrijwilligers) van een vereniging/verenigingen beter/toekomstbestendiger kunt vormgeven.

3. Draagvlak vanuit beleid

3.1 Landelijk beleid

Belangrijkste pijler van het landelijk sportbeleid is het Nationaal Sportakkoord. Hoofdthema's zijn: inclusief sporten en bewegen, een duurzame sportinfrastructuur (o.a. realiseren van toekomstbestendige sportparken), vitale sportaanbieders (o.a. sportverenigingen), een positieve sportcultuur, van jongs af aan vaardig in bewegen en topsport wat inspireert.

In relatie tot sportaccommodaties wordt binnen het landelijk beleid vooral ingezet op kwalitatief goede, toegankelijke en duurzame accommodaties en het inrichten van een sport- en beweegvriendelijke openbare ruimte. Er zijn op dit vlak (regelmatig) landelijke subsidies.

Bovendien is er gezien de stijgende kosten en inflatie aandacht voor het kosteneffectief bouwen en exploiteren van sportaccommodaties. Dit door accommodaties te realiseren die een grote maatschappelijke waarde vertegenwoordigen en daarmee efficiënter worden benut door doelgroepen zoals ondernemers, onderwijs of andere maatschappelijke en commerciële partijen. Bereikbaarheid en toegankelijkheid van sportaccommodaties en beweegvoorzieningen zijn belangrijke voorwaarden om mensen te kunnen laten sporten en bewegen. Hierbij is het dus van belang om (nieuwe) sportaccommodaties op juiste locaties te situeren, met ook aandacht voor kansengelijkheid (inclusiviteit) in het aanbod van voorzieningen.

De landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024 legt de nadruk op het invulling geven van een gezonde leefstijl. Dit onder andere in relatie tot sport en bewegen. Sport en bewegen dragen namelijk sterk bij aan een gezonde leefstijl. Dit bijvoorbeeld door een (sport)park zo in te richten dat het niet alleen uitnodigt om te sporten, maar ook om in te bewegen (wandelen, fietsen, bootcampen etc.).

In relatie tot het *bewegingsonderwijs* (waar gemeenten wettelijk verplicht zijn in te faciliteren) is er vorig jaar door het kabinet een wetsvoorstel aangenomen, welke vanaf het schooljaar 2023-2024 van kracht is. Deze wet houdt in dat basisscholen voor groep 3 t/m 8 twee lesuren bewegingsonderwijs per week aan moeten bieden. Het gaat hierbij om 90 minuten (twee lessen van 45 minuten). Veel basisscholen voldoen hier nog niet aan. Dit kan dus betekenen dat er door deze (extra) lestijd onvoldoende ruimte is in de binnen-sportaccommodaties. Mooi alternatief hierbij kan zijn om het bewegings-onderwijs aan te bieden in de buitenlucht op bijvoorbeeld een sportpark.

In tegenstelling tot het wettelijk kader om als gemeente bewegingsonderwijs te faciliteren, is er geen wettelijk kader voor sport- en beweegbeleid. Het maken en uitvoeren van sport- en beweegbeleid en dus het investeren in sport en/of bewegen (onder ander in accommodaties) is geen kerntaak voor de gemeenten. Gemeenten, zoals de gemeente Oldambt, voelen zich echter wel verantwoordelijk voor dit beleidsterrein (zie ook paragraaf 3.3).

3.2 Provinciaal beleid

In het document 'kader sport- en beweegbeleid 2021-2023' wordt het volgende benoemd in relatie tot sport en bewegen in de provincie Groningen:

Het toekomstbestendig maken van de organisatie en de financiën van de sport en er daarbij voor zorgen dat iedereen in een veilige, gezonde omgeving met plezier kan sporten en bewegen, is het beoogde doel van het op 26 juni 2018 ondertekende Nationaal Sportakkoord 'Sport verenigt Nederland'.

Met het Nationaal Sportakkoord hebben de sport, gemeenten en de rijksoverheid samen met provincies, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven de handen ineen geslagen om de kracht van sport in Nederland de komende jaren beter te benutten. Gezamenlijk wordt onderschreven dat sport en bewegen van grote maatschappelijke en economische waarde is voor individuen en de samenleving. Sporten en bewegen is goed voor je gezondheid, je sociale contacten, je welzijn, je persoonlijke ontwikkeling en bovenal plezierig om te doen. Om de komende jaren de kracht van sport beter te benutten hebben de strategische partners in het Nationaal Sportakkoord zes ambities centraal gesteld, te weten:

1. Inclusief sporten & bewegen (iedere Nederlander kan een leven lang plezier aan sporten en bewegen beleven).
2. Duurzame sportinfrastructuur (een functionele goede en duurzame sportinfrastructuur).

3. Vitale sport- en beweegaanbieders (alle typen aanbieders van sport en bewegen zijn toekomstbestendig).
4. Positieve sportcultuur (overal kan met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos worden gesport).
5. Vaardig in bewegen (meer kinderen voldoen aan de beweegrichtlijnen).
6. Topsport die inspireert (topsportprestaties en -evenementen vormen een inspiratie voor de verenigende waarde van sport).

In de provincie Groningen is deze handschoen voortvarend opgepakt. Zowel op lokale alsook op regionale schaal zijn sportorganisaties, onderwijsinstellingen, zorg- en welzijnsinstellingen, bedrijfsleven en overheden (gemeenten en de provincie) samen aan de slag gegaan om in elke gemeente een lokaal sportakkoord tot stand te brengen en bovendien op provinciaal niveau een provinciaal sport- en beweegakkoord te realiseren.

3.3 Gemeentelijk beleid

Het document 'Visie op sportvoorzieningen 2022' van de gemeente Oldambt laat zien dat de gemeente een algemene visie heeft op sportaccommodaties en voorzieningen (zoals bijvoorbeeld (gemeentelijke) zwembaden en sporthallen) waar zij zichzelf een belangrijke rol in het kader van de fysieke leefomgeving toeschrijft. Deze visie luidt als volgt:

'Inwoners van de gemeente Oldambt op een veilige en verantwoorde wijze met plezier sportief actief te laten zijn.'

In dit document wordt het belang van sportvoorzieningen geschetst, welke aansluiting heeft op bestaande maatschappelijke visies op onderwijs, gezondheid, welzijn en leefbaarheid met sport als ingrediënt. Om het belang van sportvoorzieningen te duiden, is er een kader opgesteld wat bestaat uit vier pijlers:

- De inrichting van het sportaanbod (bereidheid tot samenwerking etc.);
- De invloed die voorzieningen hebben op de leefbaarheid;
- De invloed van voorzieningen in relatie tot de ontwikkeling van jeugd en jongeren, gezondheid en welzijn;
- De mate van maatschappelijk ondernemen.

Met het Nationaal Sportakkoord wordt dan ook op verschillende partijen, zoals gemeenten, provincies, sportorganisaties en onderwijsinstellingen, een beroep gedaan om in navolging van het Nationaal Sportakkoord te komen tot provinciale en lokale akkoorden. Akkoorden waarbij regionale en lokale partijen het nationale akkoord vertalen naar de regionale en lokale sportspecifieke context. Het Oldambster Sportakkoord laat zien dat er een ambitie ligt op een duurzame en toekomstbestendige infrastructuur, waarbij samenwerking en duurzaamheid van sportaccommodaties centraal staat. De gemeente vindt het belangrijk dat clubs, verenigingen, scholen, maar ook zorginstellingen, bedrijfsleven en inwoners samen met elkaar in gesprek zijn over wat nodig is om sportaccommodaties en voorzieningen te behouden en gewenste sportaccommodaties te realiseren.

In relatie tot klimaat en verduurzaming heeft de gemeente Oldambt zich in het coalitieakkoord Oldambt 2022-2026 als ambitie gesteld om in 2050 een CO_2-neutrale en klimaatbestendige gemeente te zijn. Dit vertaalt zich door als doel te stellen gemeentelijke gebouwen in 2030 zoveel als mogelijk aardgasvrij te hebben.

In de nota 'positieve gezondheid en sport Oldambt 2023-2026' staat dat de gemeente Oldambt uitgaat van het concept Positieve gezondheid waarbij fysieke gezondheid, veerkracht en eigen regie van inwoners samengaan. De gemeente Oldambt zet in op de volgende speerpunten:

1. Integrale preventieve aanpak: de Brede-SPUK (Specifieke Uitkering Stimulering sport). Door de brede specifieke uitkering wordt de gemeente gedwongen om meer samenhang tussen de verschillende onderdelen aan te brengen en na te denken over een integrale en preventieve aanpak op gezondheid. Passend bij de ambitie ziet de gemeente SPUK als kans om een doorlopende levenslijn op leefstijl te ontwikkelen. Hierbij zal de focus die op jeugd ligt, worden verbreed naar alle leeftijden.
2. Sport als middel om aanpalend beleid te realiseren: bewegen en sport is het middel om gezondheid in alle aspecten te verbeteren. Dit vereist een sterke sportinfrastructuur die voorziet in de behoefte van - en uitnodigend is voor – de inwoners van Oldambt.
3. Voorliggen waar mogelijk: voor veel voorkomende problemen zijn er goed beschikbare (voorliggende) voorzieningen. De gemeente Oldambt verkent de samenhang tussen positieve gezondheid, het regenboogmodel in de

zelfredzaamheidsmatrix om zo beleid en uitvoering dichter bij elkaar te brengen.

4. Samenwerken met interne en externe partners: interne en externe partners worden betrokken bij het opstellen van het preventieplan om samen de levenslijn voorliggend en zo goed mogelijk sluitend te laten zijn. De interne en externe partners worden aangehaakt bij het doorontwikkelen van de samenhang in de modellen.

Samenvattend

De gemeente Oldambt onderschrijft in haar beleid het belang van duurzame en toekomstbestendige sportaccommodaties en -voorzieningen. De kaders om het belang van voorzieningen te duiden, zijn gebaseerd op vier pijlers (sportaanbod, leefbaarheid, ontwikkeling van jeugd, gezondheid en welzijn en maatschappelijk ondernemen).

Bovendien erkent de gemeente het belang van het positieve effect van bewegen en gezondheid door zowel preventief te handelen alsook te faciliteren in goede en geschikte accommodaties en voorzieningen.

Om te komen tot behoud en realisatie van duurzame (aardgasvrije) sportaccommodaties en voorzieningen hecht de gemeente bovendien waarde aan samenwerking met clubs, verenigingen en inwoners.

ICS
ADVISEURS

4. Huisvestingsconcept sportcentrum

4.1 Huidige accommodaties

De huidige accommodaties bestaan uit:

Zwembad de Watertoren
1. Zesbaans wedstrijdbad (25 x 15 m)
2. Instructiebad (20 x 8 m - (0,50 - 1,30 m)

De inrichting van zwembad de Watertoren biedt weinig flexibiliteit. Er is de afgelopen tijd een aantal aanpassingen gedaan (dimbare ledverlichting, vernieuwde ventilatie), maar het gebouw blijft gedateerd.

Bezetting
De bezetting van beide baden is goed te noemen. Het wedstrijdbad wordt van maandag t/m vrijdag de gehele dag van ± 07.00 uur tot 21.30 uur benut. In de weekenden is het bad ook vrijwel volledig bezet; in de ochtenden is er divers gebruik (zwemlessen, banen- en recreatief zwemmen). In de middagen vinden er vooral wedstrijden plaats.

Het instructiebad kent eigenlijk een soortgelijke bezetting en programmering, waarbij dit bassin minder wordt benut door de banenzwemmers (qua maatvoering leent dit zich hier minder voor), maar juist beter wordt benut (door de waterdiepte) voor activiteiten als het gaat om bijvoorbeeld ouder-kind zwemmen en de zwemlessen voor de allerjongsten.

Maatschappelijke functie
Goed is te benoemen dat zwembad de Watertoren een brede maatschappelijke functie heeft. Zo is (V)SO de Meentschool en Stichting De Brug (een organisatie ten behoeve van sport en bewegen voor mensen met een (verstandelijke) beperking) actief in de Watertoren. Bovendien zijn er activiteiten in relatie tot veilig zwemmen.

Sportcomplex Stikkerlaan
Het sportcomplex bestaat uit de volgende accommodaties:
1. Sporthal (drie zaaldelen, niet opdeelbaar)
2. Spelhal (twee zaaldelen, niet opdeelbaar)
3. Gymzaal (een zaaldeel)

Bezetting
Inventarisatie van de bezettingsroosters van deze accommodaties wijst uit dat de bezetting van deze accommodaties goed is te noemen. Vooral overdag worden de accommodaties volop benut door de vakdocenten ten behoeve van het bewegingsonderwijs. Voor de avonden geldt dat er in de sporthal en de spelhal vooral sportverenigingen actief zijn. Dit geldt in mindere mate voor de gymzaal; deze zaal is ook minder geschikt voor verenigingssporten.

Bovendien zijn de accommodaties goed onderhouden, maar voldoen niet aan de hedendaagse sport- en beweegnormen en akoestiek.

4.2 Gewenst aanbod (ambities)

Om inzicht te krijgen in het gewenste aanbod en de ambities van de verschillende verenigingen zijn er diverse bijeenkomsten georganiseerd en verdiepende gesprekken gevoerd. De opbrengsten hiervan kunt u lezen in de volgende paragrafen.

4.2.1 Startbijeenkomst

Op 16 februari 2023 heeft er een startbijeenkomst plaatsgevonden waarvoor de gebruikers van zwembad de Watertoren en de sporthal aan de Stikkerlaan zijn uitgenodigd. Er waren hierbij 12 verenigingen en het Dollard College aanwezig. In bijlage VIII is een deelnemerslijst bijgevoegd.

In hoofdlijnen zijn er de volgende conclusies te benoemen:

- De verenigingen staan open voor samenwerking om het geheel exploitabel te houden (denk aan kantine), maar hechten hierbij wel aan eigenheid/herkenbaarheid van de eigen vereniging. Ook werd genoemd dat de opbrengsten uit de kantine wel bij de verenigingen terecht moeten komen (bestaansrecht).
- Een 50-meterbad wordt door de zwemverenigingen als meerwaarde gezien. Dit zou het enige 50-meterbad in de omgeving zijn en door de mogelijkheid om de baden op te splitsen in twee baden van 25 meter is er ruimte voor groei. Een beweegbare bodem en de mogelijkheid voor verschillende temperaturen in de baden is gewenst.
- Iedereen ziet meerwaarde in de verbinding tussen binnen en buiten. De buitenruimte kan worden benut door diverse verenigingen (buiten basketbal, rolschaatsbaan, ruimte voor atletiektrainingen) en zowel binnen als buiten kan er worden gesport buiten het verenigingsleven om (hogere bezetting).
- Een centrale locatie, entree en horeca vindt men van belang. Een koppeling tussen onderwijs, sport en zorg en de koppeling tussen binnen en buiten zijn belangrijke uitgangspunten.
- Het Dollard College ervaart nu dat er op te veel verschillende plekken wordt gesport en ook in accommodaties die verouderd zijn. De reistijd gaat ten koste van de lestijd. Twee plekken waar studenten kunnen sporten zou ideaal zijn (bijvoorbeeld Campus Winschoten en de nieuwe locatie).
- Er is behoefte aan meer en grotere zaalruimten.
- Er is voldoende opslagruimte gewenst bij zowel zwembad als sporthal.
- Het zwembad moet toegankelijk zijn voor speciale doelgroepen/ mindervaliden.
- Er is behoefte aan een moderne accommodatie met ledverlichting, elektronische tijdwaarneming, digitaal scorebord in zwembad en sporthal en een goede akoestiek.

4.2.2 Verdiepende gesprekken

Zwembadverenigingen en zwembadbeheer

- Er is behoefte aan een zesbaans en een achtbaans wedstrijdbad en een instructie-/doelgroepenbad;
- Er is behoefte aan een tribunecapaciteit voor 200-300 personen incl. de perrons;
- Er is behoefte aan een beweegbare bodem in meerdere baden;
- Er is behoefte aan voldoende kleedruimten en lockers;
- Er is behoefte aan ruimten voor vergaderen/bespreking voor verschillende groepsgrootten;
- Er is behoefte aan bergruimten;
- Er is behoefte aan een gezamenlijke horeca en multifunctioneel inzetbare ruimten voor alle (toekomstige) gebruikers.

Dollard College en sportverenigingen

- Er is behoefte aan twee sporthallen en twee gymzalen waarbinnen het huidig bewegingsonderwijs en het bewegingsonderwijs voor het Ubbo Emmius dienen te worden gefaciliteerd;
- Er is behoefte aan twee kleedkamers per zaaldeel;
- Er is behoefte aan voldoende bergruimten;
- Er is behoefte aan docentenruimten met zicht op de zaaldelen. Deze docentenruimten zijn te combineren met scheidsrechtersruimten;
- Er is behoefte aan een wedstrijdsecretariaat/juryruimte;
- Gewenste tribunecapaciteit sport is 500 personen.

Vanuit de sectie Lichamelijke Opvoeding van het Dollard College is een aantal uitgangspunten geformuleerd waar de zaaldelen aan moeten voldoen:

- De zaaldelen in een sporthal dienen (akoestisch) dusdanig te kunnen worden gescheiden dat de lesgevers in de verschillende zaaldelen geen hinder van elkaar ervaren;
- De zaaldelen in de sporthallen dienen dusdanig te worden ingericht dat hier aan klassen van ± 32 leerlingen gedifferentieerd les kan worden gegeven in een situatie dat alle leerlingen continu in beweging kunnen zijn;
- De zaaldelen in de sporthallen dienen dusdanig te worden ingericht dat er toekomstbestendig bewegingsonderwijs kan worden aangeboden met daarbij de mogelijkheid “mee te bewegen” met trendsporten en nieuwe vormen van bewegen.

Voor alle ruimten geldt dat wij ook hier de nu geldende uitgangspunten/ normen hanteren van onder andere de KVLO en de NOC*NSF.

5. Toekomstig sportcentrum

In dit hoofdstuk gaan we in op de visie, de ruimtelijk-functionele uitgangspunten en zijn op basis hiervan een drietal beoogde gebouwvarianten voor het sportcentrum uitgewerkt. Op deze wijze wordt de vertaalslag gemaakt van inhoud naar ruimte(n).

5.1 Visie op het ruimtelijk concept

Zoals al eerder beschreven sluit onze visie op sport en bewegen naadloos aan op de visie, ambities en uitdagingen die beschreven staan in het Oldambtster Sportakkoord. ICSadviseurs onderstreept dat 'Samen voor sport en bewegen in Oldambt' een belangrijke succesfactor is om de kracht van sport en bewegen (nog) beter te benutten.

Aansluitend op deze visie stellen we vast dat mensen over het algemeen (kinderen en jongeren specifiek) binnen de huidige sport- en beweegstructuur en cultuur:

- op een 'andere' wijze (veelal anders of ongeorganiseerd) bewegen;
- minder bewegen;
- steeds meer te maken hebben met overgewicht en obesitas;
- veelal eenzijdig bewegen.

Vraag is of de huidige sportinfrastructuur (o.a. sportvoorzieningen en accommodaties) nog wel voldoende aansluit bij de belevingswereld van jongeren en de werkelijke sport- en beweegbehoeften van de inwoners van (in dit geval) Oldambt. Afgezet tegen de ambities in het Oldambtster Sportakkoord is hierin nog wel 'iets' te verbeteren en te ontwikkelen.

De bouw van een nieuwe sportaccommodatie is in deze dé kans om de bestaande structuren los te laten en gezamenlijk de gewenste structuur te bepalen. En daarbij, om het perspectief voor de zwemsport, de binnensport, het bewegingsonderwijs, de sport- en beweegaanbieders en dus de inwoners van de gemeente Oldambt te verbeteren.

5.2 Ruimtelijk-functionele uitgangspunten

Vanuit de gemeente Oldambt is bij de opdrachtformulering een aantal uitgangspunten meegegeven. Deze uitgangspunten zijn aangevuld met hetgeen is opgehaald in een interactief participatietraject met de gebruikers uit het onderwijs, beheer/exploitatie en de verenigingsport. Het gaat hierbij om de volgende uitgangspunten;

1. **Verwachting dat een nieuw zwembad en sporthal TEN MINSTE voldoet aan de volgende eisen**
   - Het zwembad heeft voldoende capaciteit voor de huidige gebruikers van de Watertoren én de Hardenberg;
   - Het zwembad is geschikt voor wedstrijdsport (zwemmen, waterpolo);
   - Het zwembad is geschikt voor veilige zwemlessen voor jongeren en healthy-aging voor ouderen;
   - De sporthal heeft voldoende capaciteit om (samen met de drie andere sporthallen) voldoende ruimte te bieden aan alle huidige gebruikers;
   - De sporthal is geschikt voor alle sporten die op dit moment in de vier sporthallen worden uitgeoefend.

2. **Extra informatie en/of aandachtspunten**
   - Ambitie bouw 2025/2026;
   - Duurzaamheid/Energie- en Klimaateisen;
   - Locatie ligt niet vast, maar voorkeur op gronden in gemeentelijk eigendom;
   - Locatie bij voorkeur geschikt voor combinatie met Omnisport buitensportaccommodaties;
   - Bereikbaarheid, Parkeren en aansluiting inrichting Openbare Ruimte.

3. **Wensen en behoeften opgehaald uit de interactieve werksessie en de verdiepende gesprekken**
   - De ruimten in het nieuwe sportcomplex dienen te voldoen aan de hedendaagse normen van bijvoorbeeld de KVLO & NOC*NSF afgestemd op het (ambitie)niveau van de diverse gebruikers;
   - De ruimten in het nieuwe sportcomplex zijn zoveel als mogelijk multifunctioneel en flexibel in te zetten, waardoor de gewenste samenwerking, het gezamenlijk gebruik en het aansluiten op trends en ontwikkelingen worden gestimuleerd en gefaciliteerd;

- Er is een grote wens om sport en bewegen binnen en buiten met elkaar te verbinden. Dit onderdeel valt buiten deze opgave, maar verdient zeker aandacht in de volgende fasen.

5.3 Beoogde gebouwvarianten

Voor de uit te werken varianten houden we rekening met de ruimtelijk-functionele uitgangspunten. Is dit niet het geval dan wordt dat benoemd bij de uitwerking. De uitgewerkte gebouwvarianten zijn als volgt:

1. **Variant I A- Sportcentrum Oldambt (conform huidige accommodaties)**
   In deze variant worden de oppervlakten van de huidige accommodaties een-op-een overgenomen. Er is hierbij dus geen sprake van uitbreiding van faciliteiten. Het gaat hierbij om:

   - Zesbaans wedstrijdzwembad (25 x 15 m)
   - Doelgroepenbad (20 x 8 m - (0,50 - 1,30 m))
   - Sporthal (42 x 22 x 7m)
   - Spelhal (16 x 28 x 7 m)
   - Gymzaal (12 x 21 x 5,5 m)

   Aandachtspunt hierbij is dat de binnensportaccommodaties op dit moment niet volledig voldoen aan normen van de KVLO[3], NOC*NSF en uitgangspunten zoals opgenomen in het Bouwbesluit. Het gaat hierbij dan vooral om de maatvoering van de sportvloer in de binnensportaccommodaties. Zo is het in de maatvoering van de sporthal (42 x 22m) niet mogelijk om alle wedstrijden (o.a. korfbal) van de verenigingen te laten plaatsvinden. Dit betekent dat niet aan alle ruimtelijk-functionele uitgangspunten kan worden voldaan. Bovendien zijn de afmetingen van de sportvloer van de gymzaal dusdanig klein (12 x 21 m), dat door de KVLO wordt afgeraden om het bewegingsonderwijs voor het voortgezet onderwijs in deze ruimte te faciliteren. Op deze wijze speel je dus onvoldoende in op recente ontwikkelingen en daarmee op passende wijze om de sportverenigingen en het bewegingsonderwijs te faciliteren.

[3] De KVLO is dé vakvereniging voor docenten en leerkrachten lichamelijke opvoeding én combinatiefunctionarissen onderwijs en sport.

Dit betekent dat bij deze variant een uitbreiding van m^2-ers en (daarmee) een upgrade naar kwaliteit benodigd is.

Variant I B – Sportcentrum Oldambt (conform huidige accommodaties en gebruikers zwembad de Hardenberg)
Bij deze variant is er rekening gehouden met een sportaccommodatie conform huidige accommodatie (variant I A) en het faciliteren van de gebruikers van het zwembad de Hardenberg. In deze variant gaat het vervolgens om:

- Vierbaans wedstrijdzwembad (25 x 10 m)
- Zesbaans wedstrijdzwembad (25 x 15 m)
- Doelgroepenbad (20 x 8 m - (0,50 - 1,30 m)
- Sporthal (42 x 22 x 7 m)
- Spelhal (16 x 28 x 7 m)
- Gymzaal (12 x 21 x 5,5 m)

Ook hier geldt net als variant I A dat niet aan de normen van de KVLO en NOC*NSF en alle ruimtelijk-functionele uitgangspunten kan worden voldaan.

2. **Variant II – Sportcentrum Oldambt (conform wens)**
   In deze variant hebben we de resultaten uit de interactieve werksessie en een aantal verdiepende gesprekken met de partijen (onderwijs en sport) opgenomen. Tijdens deze werksessie en de gesprekken lag de nadruk bij wat er behouden moet blijven, wat anders moet, welke ambities en verwachtingen er zijn, waar samenwerking mogelijk is en wat hierin de randvoorwaarden zijn. De ruimtelijke consequenties zijn vertaald in deze variant. Binnen deze variant is het volgende opgenomen:

   - Achtbaans wedstrijdzwembad (25 x 21 m)
   - Zesbaans wedstrijdzwembad met beweegbare bodem (25 x 15 m)
   - Doelgroepenbad met beweegbare bodem (20 x 10 m)
   - Sporthal (48 x 28 x 9 m)
   - Spelhal (44,2 x 26 x 7 m)
   - Twee gymzalen (14 x 26 x 7 m)

Twee sporthallen: één wedstrijdhal en één trainingshal
Binnen deze variant is ervoor gekozen om in ieder geval een sporthal (48 x 28 x 9 m) te faciliteren waar wedstrijden kunnen plaatsvinden. Dit zowel in de gehele hal alsook in de drie verschillende zaaldelen van de hal. De tweede hal (44,2 x 26 x 7 m) heeft een wat kleinere maatvoering waar vervolgens trainingen kunnen plaatsvinden, maar ook wanneer nodig geldt dat er in deze hal wedstrijden kunnen plaatsvinden.

Voor het bewegingsonderwijs geldt vervolgens dat zij in beide sporthallen terecht kunnen en (waar nodig) gebruik kunnen maken van één of meerdere zaaldelen, welke van elkaar worden afgescheiden door middel van een akoestische scheidingswand. Met de hedendaagse producten en technieken is de akoestiek(beleving) in de middelste zaaldelen zeer goed te krijgen, al vraagt dit in de ontwerpfase wel extra aandacht op detailniveau.

Extra gymzalen
In deze variant is rekening gehouden met een extra gymzaal ten opzichte van variant I. Dit op basis van de wens vanuit het Dollard College om op deze wijze het bewegingsonderwijs in de (nabije) toekomst te kunnen faciliteren. Zie ook paragraaf 4.2.2. Het gaat hierbij om twee gymzalen waarbij de KVLO-norm, welke als aanbeveling dient, is overgenomen: 14 x 26 m. Deze gymzalen bieden ruimte voor een uitbreiding in het (niet-traditionele en vernieuwende) sport- en beweegaanbod in de toekomst.

Voor alle ruimten geldt dat hier, ten opzichte van variant I, *wel* de nu geldende uitgangspunten/normen worden gehanteerd van de KVLO en NOC*NSF.

Zwembaden
Op basis van de wensen van de gebruikers is zowel een zes- en achtbaans zwembad in deze variant meegenomen. Op deze wijze kunnen de reguliere wedstrijden van de verenigingen plaatsvinden. Bovendien faciliteren beide bassins bovenlokale (regionale/landelijke) wedstrijden, toernooien en evenementen. Om aan deze wedstrijden te kunnen voldoen is daarnaast een (separaat) doelgroepenbad gewenst (inclusief beweegbare bodem) en is het op deze wijze qua techniek gemakkelijker om de zwemwatertemperaturen separaat in te regelen. Deze variant biedt dus optimale mogelijkheden voor de verenigingssporten (wedstrijden en trainingen) maar ook voor het doelgroepzwemmen. Immers, in deze variant is er een (separaat) doelgroepenbad ter beschikking. Zoals in paragraaf 2.2 terug is te lezen is er een trend waarneembaar van recreatief zwemmen naar begeleide doelgroep-activiteiten. De verenigingen geven aan deze verschuiving ook waar te nemen en zien een toename naar dit soort activiteiten. Dit zeker binnen de groep senioren die steeds groter wordt (vergrijzing) in de gemeente. Bovendien zien zij kansen wanneer het gaat om een doelgroepenbad (met 31/32 graden) te faciliteren waar bij uitstek het medisch, therapeutisch zwemmen[4] en het senioren zwemmen (bijvoorbeeld Fifty-Fit) een plek kan krijgen. Op deze wijze wordt ingespeeld op het vergroten van de (mentale en fysieke) gezondheid van de inwoners en een afname van een zorgbehoefte van vooral senioren. Curatief en preventief.

3. Variant III – Sportcentrum Oldambt (conform normatief)
Binnen deze variant is voor de scholen Dollard College en het Ubbo Emmius gekeken naar wat de normatieve behoefte is voor het bewegingsonderwijs. Bovendien zijn de trends en ontwikkelingen in de (verenigings)sport en de huidige bezetting van de accommodaties, welke over variant II is neergelegd, meegenomen.

Voor het *bewegingsonderwijs* geldt dat voor het Dollard College een normatieve behoefte[5] is aan 1,95 zaaldelen en het Ubbo Emmius 1,3 zaaldelen benodigd heeft. In totaal komt dit neer op een behoefte van vier zaaldelen. Dit wordt op basis van een ruimtebehoeftemodel[6], waar op basis van het aantal leerlingen en het aantal lesuren het aantal zaaldelen wordt bepaald, berekend. Zie ook bijlage III. Bovendien is er op basis van (vastgestelde) prognoses gekeken naar de toekomstige behoefte. Hieruit

[4] Onder begeleiding doe je oefeningen die zorgen voor meer kracht, stabiliteit en mobiliteit en aansluiten op de doelen of wensen van het individu.

[5] Op basis van de lokale verordening is het aantal klokuren bewegingsonderwijs vastgesteld. Op basis van deze klokuren en leerlingenaantallen en prognoses is het aantal zaaldelen middels een ruimtebehoeftemodel vast te stellen voor nu en in de toekomst.
[6] Bron: Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2014.

blijkt dat er op basis van dalende leerlingenaantallen in 2035 2,7 zaaldelen benodigd zijn. Dit komt neer komt op drie zaaldelen.

Voor de *binnensport* geldt dat er een huidige behoefte is van in totaal zes zaaldelen. De verwachting voor de toekomst, op basis van de werksessies en verdiepende gesprekken, is dat dit nagenoeg stabiel zal blijven. Voor deze variant gaan we daarbij eveneens uit van zes zaaldelen. Dit betekent echter wel dat in tegenstelling tot variant II minder ruimte wordt geboden voor het faciliteren van een (vernieuwend) sport- en beweegaanbod in de toekomst door het ontbreken van twee gymzalen.

Het faciliteren van zes zaaldelen geeft ook het bewegingsonderwijs ruim voldoende capaciteit om hun onderwijs te faciliteren. Onderstaand een globale weergave van hetgeen in de sporthallen kan plaatsvinden;

Vereniging / organisatie	Wedstrijdhal 48x28x9	Trainingshal 44,2x26x7
Dollard College	Bewegingsonderwijs	Bewegingsonderwijs
Basketbal	Training & wedstrijden alle niveaus	Training & wedstrijden jeugd
Volleybal	Training & wedstrijden alle niveaus	Training & wedstrijden t/m 3e divisie
Badminton	Training & wedstrijden t/m categorie B	Training & wedstrijden t/m categorie B
Korfbal	Training & wedstrijden alle niveaus	Training & wedstrijden (jeugd, recreatief)
Handbal	Training & wedstrijden alle niveaus	Training & wedstrijden (jeugd, recreatief)
Zaalvoetbal	Training & wedstrijden alle niveaus	Training & wedstrijden (jeugd, recreatief)
CMV	Training & wedstrijden	Training & wedstrijden
Dynamic Tennis	Training & wedstrijden	Training & wedstrijden
Hockey	Training & wedstrijden alle niveaus	Training & wedstrijden (jeugd, recreatief)

Voor de binnensport en het bewegingsonderwijs faciliteren we derhalve:

- Twee sporthallen (wedstrijdhal en trainingshal; drie zaaldelen per hal, opdeelbaar met akoestische scheidingswanden)

Voor alle ruimten geldt dat hier, net als variant II, de nu geldende uitgangspunten/normen worden gehanteerd van de KVLO en NOC*NSF.

Voor de *zwemsport* geldt dat het gezien de trends en ontwikkelingen (lokaal en landelijk), afgezet tegen de huidige en toekomstige bezetting van de gebruikers van de beide zwembaden, het realistisch is om te komen tot een volgende configuratie:

- Vierbaans 25-meterbad met beweegbare bodem (inclusief doelgroepenbad)
- Achtbaans wedstrijdzwembad met beweegbare bodem

Het vierbaans 25-meterbad heeft zowel de functie wedstrijd- als doelgroepenbad. Zo kan dit bad, net als het achtbaans zwembad, dienen voor trainingen en wedstrijden voor de verenigingen. Op deze wijze is de verwachting dat we de wedstrijden voor nu en in de toekomst in beide baden prima kunnen faciliteren. Dit bad heeft tevens de functie van een doelgroepen- c.q. instructiebad, waarin onder andere het Fifty Fit zwemmen, banen zwemmen, aquajogging ouder-kind zwemmen en leszwemmen kan worden gefaciliteerd. Deze activiteiten vinden plaats in een hogere watertemperatuur (circa 29,5 graden). Met deze watertemperatuur is een groot scala aan activiteiten mogelijk in het bassin.

Echter binnen deze variant is geen separaat doelgroepenbad van circa 31 graden opgenomen. Het potentieel aan activiteiten (zoals bijvoorbeeld het senior zwemmen) is daarmee geringer.

Het achtbaans wedstrijdbad, met een watertemperatuur (circa 28 graden), is ten opzichte van het vierbaans bad meer geschikt voor het faciliteren van het verenigingszwemmen (trainingen en wedstrijden). In dit bad kan eveneens het leszwemmen en het banen zwemmen worden geprogrammeerd.

Multifunctionaliteit
In beide baden is sprake van een beweegbare bodem. Dit over de gehele lengte van het 25-meter vierbaans bad en 1/3 van het achtbaans wedstrijdbad. Door gebruikmaking van een beweegbare bodem in beide baden wordt het *gelijktijdig* laten plaatsvinden van activiteiten vergroot. Op deze wijze kan bijvoorbeeld het banen zwemmen en het verenigingszwemmen gelijktijdig met het ouder-kind zwemmen plaatsvinden. Dit in tegenstelling tot de huidige situatie, waarbij deze flexibiliteit in programmering ontbreekt. Op deze wijze ontstaat er dus ruimte in de programmering van beide baden voor extra activiteiten.

Omdat op deze wijze gelijktijdig activiteiten kunnen plaatsvinden is de inschatting dat het gezien de huidige en toekomstige programmering afdoende is om een vier- en achtbaans bad te faciliteren.

Resumerend gaat het binnen deze variant om:

- Vierbaans 25-meterbad (25 x 10 m)
- Achtbaans wedstrijdzwembad (25 x 21 m)
- Sporthal (48 x 28 x 9 m)
- Spelhal (44,2 x 26 x 7 m)

5.4 Ruimtebehoefte per variant

Op hoofdlijnen wordt de ruimtebehoefte per variant weergegeven in onderstaande tabellen. In bijlage IV is een uitgebreide ruimtestaat te vinden.

Variant I A- Sportcentrum Oldambt (conform huidige accommodaties)

Onderdeel	Ruimtebehoefte
Algemene ruimten	977
Zwemsport	1238
Binnensport	2227
totaal m² fno	4442
totaal m² bvo	**5331**

Inclusief het buitenterrein is de totale oppervlakte afgerond **6.000 m².**

Variant I B - Sportcentrum Oldambt (conform huidige accommodaties en gebruikers zwembad de Hardenberg)

Onderdeel	Ruimtebehoefte
Algemene ruimten	977
Zwemsport	1778
Binnensport	2227
totaal m² fno	4982
totaal m² bvo	**5978**

Inclusief het buitenterrein is de totale oppervlakte afgerond **7.000 m².**

Variant II – Sportcentrum Oldambt (conform wens)

Onderdeel	Ruimtebehoefte
Algemene ruimten	1508
Zwemsport	2227
Binnensport	4605
totaal m² fno	8340
totaal m² bvo	**10008**

Inclusief het buitenterrein is de totale oppervlakte afgerond **12.000 m².**

Variant III - Sportcentrum Oldambt (conform normatief)

Onderdeel	Ruimtebehoefte
Algemene ruimten	1508
Zwemsport	1742
Binnensport	3625
totaal m² fno	6875
totaal m² bvo	**8250**

Inclusief het buitenterrein is de totale oppervlakte afgerond **10.000 m².**

Diepte bassins
In principe wordt in alle varianten uitgegaan van een diepte van de baden van 2 meter. Optioneel kan in een later stadium worden bepaald samen met de gebruikers (o.a. de duikschool) in hoeverre een diepte van 3 meter is gewenst (voor bijvoorbeeld het deel van het bassin waar sprake is van een vaste bodem).

5.5 Beoogde locaties

De afgelopen jaren zijn er verschillende inventarisaties gedaan naar potentiële locaties voor het toekomstige sportcentrum. Het gaat hier onder andere om een quickscan in 2015 en daarna zijn er ook nog verschillende mogelijkheden voor locaties benoemd. In deze paragraaf geven we kort en bondig duiding van deze inventarisaties en in bijlage V is er een uitgebreidere inventarisatie terug te vinden. Bij deze beoordeling spelen factoren als eigendom, ontsluiting en ligging van de betreffende locaties een rol. Voor deze laatste factor geldt dat er qua ligging rekening gehouden dient te worden met het feit dat veel inwoners ten noorden van de A7 nu nog gebruikmaken van het zwembad de Hardenberg en straks voor het toekomstige sportcentrum waarschijnlijk langere afstanden moeten overbruggen.

5.5.1 Voorkeurslocatie

De huidige locatie van de sporthal in Winschoten is in eigendom van de gemeente, waarbij het mogelijk is om het bouwvlak uit te breiden met het Pabo-terrein, zie afbeelding op de volgende bladzijde. Dit maakt de inpassing voor alle varianten op dit perceel mogelijk. De bereikbaarheid per fiets, per auto vanaf onder andere de A7, de ontsluiting en de ligging zijn goed te noemen. Dit geldt voor vrijwel alle omliggende dorpen. Verder zijn voor een locatiekeuze een tweetal factoren van belang. Enerzijds doordat deze factoren zijn benoemd door de gebruikers, anderzijds omdat deze factoren op de alternatieve locaties zich niet of nauwelijks voordoen. Het gaat hierbij om de volgende factoren:

Inhoudelijke synergy
Mits het Dollard College op de huidige locatie blijft, blijft de *synergy* tussen onderwijs en sport bestaan. Immers, het sportcentrum blijft voor het bewegingsonderwijs vanuit het Dollard College op steenworp afstand. Hiermee wordt vermeden dat leerlingen al fietsend naar een locatie elders dienen te gaan, wat vervolgens ten koste gaat van lestijd.

Bovendien is het goed mogelijk om de samenwerking tussen school, binnensport én zwemsport (verder) te benutten door middel van bijvoorbeeld het gezamenlijk organiseren van een (naschools) sport- en beweegaanbod (sportclinics, kennismakingslessen, natte gymlessen etc.).

Ruimtelijke synergy Dollard College, stads- en sportpark
Naast deze *inhoudelijke* synergy kan er, mits het Dollard College tot (ver)nieuwbouw overgaat op de huidige locatie, sprake zijn van *ruimtelijke* synergy; dit door het gezamenlijk gebruikmaken van ruimten, bijvoorbeeld in relatie tot de horeca, welke overdag een restaurantfunctie heeft voor de school en 's avonds wordt benut door de sportverenigingen als clubhuis/kantine. Maar denk hierbij ook aan ruimten om 's avonds vanuit verenigingen in te vergaderen en overdag te benutten door het Dollard College voor lessen (hybride leren).

Sport- en stadspark

Bovendien is het toekomstige sportcentrum op de huidige locatie met de nodige infrastructurele aanpassingen in verbinding te brengen met het nabijgelegen sport- en stadspark. Dit totale gebied wordt dan een verlengstuk van elkaar, stimuleert sport en bewegen en brengt de binnen- en buitensport met elkaar in verbinding, stimuleert een verdere samenwerking en ontmoeting. Het gebied maakt op deze manier onderdeel uit van het dagelijks maatschappelijke leven en is daarmee een nog levendigere plek, die gezellig en knus is. Een groen, vitaal en toekomstbestendig multifunctioneel gebied voor de gemeente Oldambt.

Draagvlak

Uit consultatie tijdens dit onderzoek blijkt (zie ook hoofdstuk 4) dat gebruikers van het huidige sportcentrum waarde hechten aan onderlinge samenwerking en het gezamenlijke faciliteren van (multifunctionele) ruimten in een accommodatie. Op deze voorkeurslocatie kan hierin worden voorzien.

Continuïteit

Wanneer het om een inpassing gaat is het bovendien een optie om gefaseerd te bouwen, waarbij de continuïteit van het bewegingsonderwijs en binnensporten mogelijkerwijs gehandhaafd kunnen blijven. In principe is namelijk het perceel dusdanig van omvang dat nieuwbouw naast het huidige sportcomplex kan plaatsvinden. Verder onderzoek moet uitwijzen in hoeverre dit mogelijk is.

5.5.2 Alternatieve locaties

Naast de genoemde voorkeurslocatie zijn er verschillende alternatieve geschikte locaties geïnventariseerd. Het gaat hierbij om de volgende locaties:

Locatie Meidoornlaan

Voor deze locatie geldt dat de gemeente geen eigenaar is van de grond, de ontsluiting matig is, decentraal is gelegen en bovendien qua ligging niet geschikt wordt geacht.

Advies: locatie als niet geschikt beschouwen.

Locatie Udesweg

Voor deze locatie geldt dat de gemeente geen eigenaar is van de grond, een goede bereikbaarheid en goede ontsluiting kent, maar ook hier geldt dat deze locatie qua ligging minder geschikt wordt geacht.

Advies: locatie als niet geschikt beschouwen.

Locatie Stadspark

Voor het mogelijk positioneren van het sportcentrum in het stadspark geldt dat dit een forse ingreep is in de natuurwaarden (demping vijver) van het park, verplaatsing van functies (kinderboerderij, sport- en bedrijfscomplex) benodigd is en inpassing ruimtelijk gezien nagenoeg onmogelijk lijkt.

Advies: locatie als minder geschikt beschouwen.

Locatie Bovist

Deze locatie is eigendom van de Provincie. De locatie kent overigens een goede bereikbaarheid vanuit verschillende dorpen (via fietsbrug over A7). De ligging van deze locatie is daarmee voor de meeste inwoners van Oldambt gunstig.

Advies: locatie als niet geschikt beschouwen, omdat procedures in relatie tot verwerving grond lang op zich kunnen laten wachten en het zeer de vraag is in hoeverre de Provincie afstand wil doen van deze gronden.

Locatie Oostereinde
Ook hier geldt dat de locatie in eigendom is van de Provincie en de locatie een goede bereikbaarheid kent via fietsbrug over A7. De ligging van deze locatie is daarmee voor de meeste inwoners van Oldambt gunstig.

Advies: locatie als niet geschikt beschouwen, omdat procedures in relatie tot verwerving grond lang op zich kunnen laten wachten en het zeer de vraag is in hoeverre de Provincie afstand wil doen van deze gronden.

Locatie Groeveweg
Deze locatie is eigendom van de gemeente, is zeer nat land, wordt momenteel verhuurd en ligt decentraal.

Advies: locatie als niet geschikt beschouwen.

Locatie Zuiderringdijk
Deze locatie is eigendom van de gemeente, maar wordt momenteel verhuurd en ligt decentraal.

Advies: locatie als niet geschikt beschouwen.

Locatie te verpachten percelen
In het streekblad stond onlangs de mogelijkheid om een aantal percelen te pachten. Het ging hierbij om locaties in de nabijheid van de Blauwestad richting Finsterwolde. Echter de inschrijfdatum voor deze percelen (30 maart) is reeds verstreken, wat betekent dat in dit stadium er geen reële optie is om het sportcentrum in te passen.

Op basis van de voorgaande locaties welke nagenoeg niet als geschikt worden beschouwd en genoemde actoren is het advies om de huidige locatie van de sporthal in Winschoten in dit stadium van het onderzoek als voorkeurslocatie aan te wijzen.

Wanneer het om een inpassing gaat is het bovendien een optie om gefaseerd te bouwen, waarbij de continuïteit van het bewegingsonderwijs en binnensporten mogelijkerwijs gehandhaafd kunnen blijven. In principe is namelijk het perceel dusdanig van omvang dat nieuwbouw naast het huidige sportcomplex kan plaatsvinden. Verder onderzoek moet uitwijzen in hoeverre dit mogelijk is.

6. Toekomstig eigendom en beheer

De toekomstige situatie rondom eigendom, beheer en exploitatie zijn in de vorm van een werksessie verkend met verschillende stakeholders van de gemeente. De bevindingen worden in dit hoofdstuk beschreven.

6.1 Huidige situatie

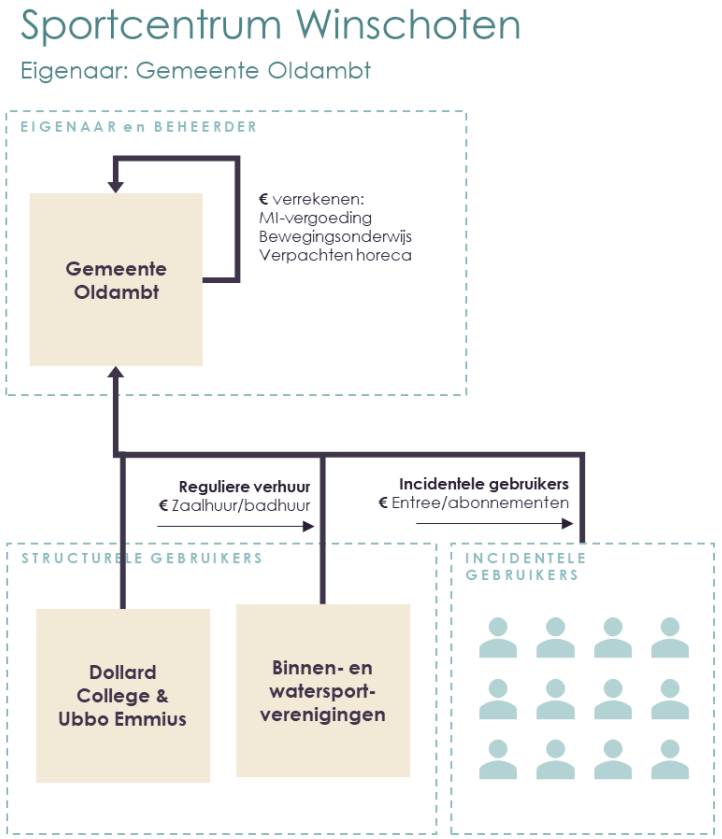
In de huidige situatie van sporthal Stikkerlaan en zwembad de Watertoren is het eigendom en beheer in handen van de gemeente Oldambt. In deze situatie worden alle lasten en risico's gedragen door de gemeente. De baten die de gemeente in de exploitatie heeft zijn de materiële instandhoudingsvergoeding (MI-vergoeding) voor het bewegingsonderwijs van de scholen, de inkomsten van het verpachten van de horeca, de opbrengsten uit zaal- en badhuur van verenigingen en opbrengsten uit entree en abonnementen van incidentele gebruikers.

6.2 Toekomstige situatie

In het realiseren van een dergelijk sportcentrum zijn er verschillende mogelijkheden voor het onderbrengen van het eigendom, het organiseren van het beheer en het dragen van de exploitatierisico's. Verschillende mogelijkheden zijn verkend met de gemeentelijke stakeholders, onder andere:

- Het eigendom van de niet strikt maatschappelijke functies in de accommodatie onder te brengen bij een andere partij in een VVE. Dit kan een mogelijkheid zijn als de gemeente geen semi-maatschappelijk of commercieel vastgoed in haar bezit wil hebben.
- Het beheer van de accommodatie te verpachten aan een ondernemer of sportbedrijf, dit kan een mogelijkheid zijn als een gemeente het niet tot haar kerntaak ziet om sportaccommodaties te beheren en privatiseert daarmee de (binnen)sport, zoals ook al vaak het geval is in de buitensport.
- Het beheer van de accommodatie onder te brengen in een stichting waarin ook de gebruikers als vrijwilliger een steentje bijdragen.

In de werksessie is geconstateerd dat er op dit moment geen aanleiding is om anders om te gaan met het eigendom, beheer en de exploitatie dan op dit moment het geval is. De gemeente wil met het eigendom en beheer in eigen handen grip houden op (binnen)sport, bewegen en zwemmen in Winschoten. Ook wordt het niet realistisch geacht dat verenigingen een vrijwillige bijdrage kunnen leveren in het beheer om de exploitatie te drukken, zij hebben vaak zelf al een tekort aan vrijwilligers en expertise om de vereniging draaiende te houden. Daarom is gekozen voor het beheer- en exploitatiemodel zoals uitgebeeld in figuur 3, deze is identiek aan de huidige accommodaties.

Figuur 3: Beheer & exploitatiemodel sportcentrum Winschoten

ICS
ADVISEURS

7. Financiële haalbaarheid

Om de financiële haalbaarheid te bepalen is op basis van kengetallen berekend wat de investeringskosten en exploitatieresultaten van de gebouwvarianten zijn.

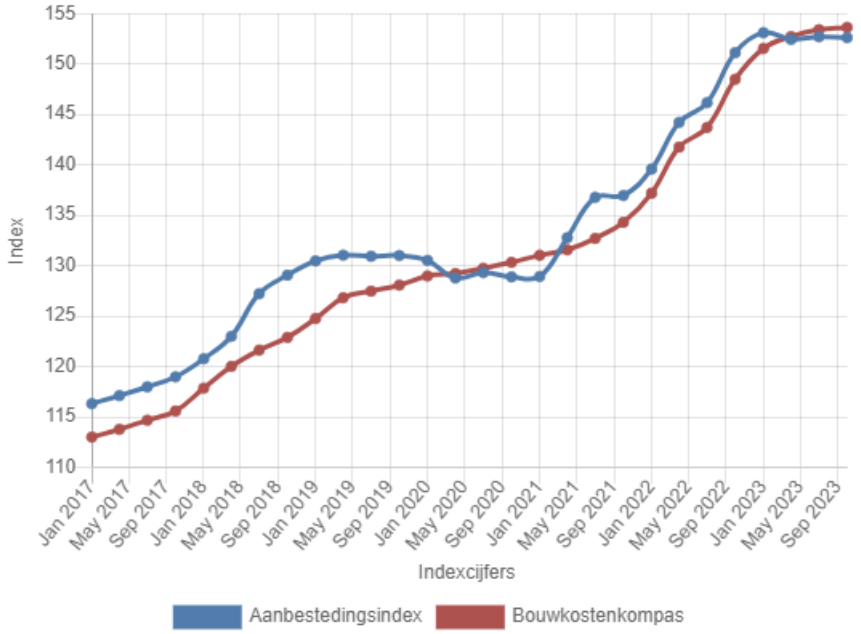
7.1 Conjuncturele veranderingen

Er wordt al langere tijd binnen de gemeente gesproken over een nieuw sportcentrum. In deze paragraaf wordt kort en bondig een aantal conjuncturele veranderingen in beeld gebracht, welke van invloed zijn op de investeringskosten en exploitatie van het nieuw te bouwen sportcentrum.

Helaas hebben de afgelopen jaren met name twee ontwikkelingen ervoor gezorgd dat bouwprojecten minder haalbaar zijn geworden. Dit heeft vooral te maken met de gestegen bouwkosten én de gestegen rentelasten. In deze paragraaf gaan we in op de veranderingen die zich in de afgelopen jaren hebben voorgedaan op deze beide thema's.

Waar enkele jaren geleden nog gesproken werd over een investering van minder dan € 20 miljoen voor een nieuw sportcentrum, is dat op dit moment niet meer realistisch. De bouwkosten zijn de afgelopen vijf jaar namelijk flink gestegen. Dit is gedeeltelijk te wijten aan een toegenomen vraag naar bouwprojecten, met name in de woningbouwsector. Ook de gestegen kosten van bouwmaterialen, zoals hout, staal en beton, hebben bijgedragen aan de stijging van de bouwkosten. Daarnaast zijn er ook andere factoren die de bouwkosten hebben beïnvloed, zoals de hogere arbeidskosten en de toegenomen regelgeving en veiligheidsvoorschriften in de sector. De COVID-19-pandemie heeft ook invloed gehad op de bouwkosten, met name door verstoringen in de toeleveringsketen van bouwmaterialen en de stijgende kosten van transport. Deze aanzienlijke stijging van de bouwkosten brengt uitdagingen met zich mee in de realisatie van veel (nieuwe) maatschappelijke projecten. Figuur 4 geeft inzicht in de stijging van de bouwkosten sinds 2017.

Een andere belangrijke ontwikkeling is de gestegen rentetarieven. Waar de gemeente enkele jaren geleden nog leningen kon afsluiten tegen 0% rente om grote projecten te financieren, is de huidige situatie sterk veranderd. Op dit moment is de rente voor een 40-jarige lening al opgelopen naar 3,2%. Bij grootschalige projecten zoals deze, waarbij het gaat om een investering van tientallen miljoenen, zijn de rentelasten voor de gemeente daarom fors.

Figuur 4: Bouwkostenstijging vanaf 2017

7.2 Investeringskosten

Het drietal varianten is aan de hand van kengetallen doorberekend op investeringskosten. Hiervoor is, met oog op de exploitatie, ook rekening gehouden met een mogelijke wens voor de energieprestatie. Volgens bouwbesluit moet nu minimaal BENG gebouwd worden. Dit is een Bijna Energie Neutraal Gebouw en dit stelt eisen aan 1) de maximale energiebehoefte van de gebouwgebonden energie, 2) het maximaal aandeel van primair fossiel energieverbruik en daarmee ook 3) een minimaal aandeel hernieuwbare

energie. De gebouwgebonden energie is de energie voor alle in het bouwwerk geïntegreerde installaties, zoals verwarming en koeling.

Het is ook mogelijk om een stap verder te gaan en een ENG gebouw te realiseren. Dit is een EnergieNeutraal Gebouw en daarbij wordt de gebouwgebonden energie volledig gecompenseerd door eigen opwekking.

In de reguliere utiliteitsbouw zou ook een NOM-gebouw kunnen worden overwogen, dit is een Nul-Op-de-Meter gebouw en compenseert zowel de gebouwgebonden als gebruiksgebonden energie. De gebruiksgebonden energie is de energie voor alle apparaten en machines in een gebouw die gebonden zijn aan het gebruik. In dit geval zijn dat bijvoorbeeld beeldschermen, maar ook het verwarmen van het zwembadwater. Een NOM-zwembad is niet realistisch, zeker nu vanaf 2025 de salderingsregeling wordt afgebouwd. Ongeacht de hoeveelheid PV-panelen zal er in de wintermaanden in Nederland niet genoeg energie kunnen worden opgewekt om het zwembad volledig te voorzien, terwijl er wel veel energie wordt verbruikt. Als in de zomer niet meer kan worden gesaldeerd om de overtollige energie gunstig terug te leveren, is de energieprestatie NOM voor nu niet haalbaar.

De investeringskosten voor de varianten worden weergegeven in figuur 5. Een uitgebreid investeringsoverzicht is bijgevoegd als bijlage VI. Naast de investeringskosten is ook van belang te benoemen dat er nog een boekwaarde op het gebouw rust. Dat zorgt voor extra eenmalige kosten. Op 31-12-2027 is de resterende boekwaarde op de huidige sporthal Stikkerlaan nog € 95.000,-.

Investeringskosten	BENG*	ENG*
Variant I A	€ 22.900.000	€ 25.300.000
Variant I B	€ 26.700.000	€ 29.500.000
Variant II	€ 42.800.000	€ 47.200.000
Variant III	€ 35.000.000	€ 38.700.000

** incl. btw*

Figuur 5: Investeringskosten sportcentrum Oldambt

7.3 Uitgangspunten exploitatie

De berekening van het exploitatieresultaat van de varianten is gebaseerd op een aantal aannames en uitgangspunten. Later in dit hoofdstuk wordt ook verkend hoe het exploitatieresultaat wordt beïnvloed als een aantal van deze aannames wijzigt. Voor de basisberekening per variant zijn de aannames als volgt:

- Afschrijving van nieuwbouw in 40 jaar.
- Afschrijving van installaties in 15 jaar.
- Voor het afschrijven is 65% aangehouden voor het gebouw en 35% voor de installaties.
- Afschrijving opgenomen in de exploitatie is de gemiddelde afschrijving over 40 jaar.
- Rentepercentage op 3,2%.
- Lineaire afschrijving en renteberekening.
- Uitgangspunt voor energieprestatie is BENG.
- Voor het elektraverbruik is een tarief van € 0,40 per kWh aangehouden conform de huidige energieprijzen.
- Kosten voor (groot) onderhoud en energieverbruik op basis van kengetallen en referenties.
- De personele kosten voor het zwembad zijn op de huidige kosten gehouden, ondanks dat de oppervlakte van het complex toeneemt. Het uitgangspunt is daarmee dat door slim te bouwen het gebouw beter en daardoor goedkoper te beheren is.
- De personele kosten voor de sporthal en het algemene gedeelte zijn per m^2 geëxtrapoleerd uit de huidige exploitatiegegevens.
- Kosten voor schoonmaak, afval en kleine kostenposten zijn geëxtrapoleerd per m^2 uit de huidige exploitatiegegevens.
- In het model worden de kapitaallasten voor onderwijs en sport uitgesplitst. De verdeelsleutel is gebaseerd op de normatieve ruimtebehoefte voor het onderwijs. We gaan daarbij uit van een standaard ruimteprogramma van vier zaaldelen.
- De Materiële Instandhoudingsvergoeding bewegingsonderwijs voor het Dollard College en Ubbo Emmius zijn opgenomen op basis van de middellange termijnprognose (2030). De scholen ontvangen deze vergoeding van het rijk als vergoeding voor het gebouwonderhoud en de energiekosten.

- In varianten II en III is een p.m.-post opgenomen voor extra inkomsten onderwijs. In deze varianten is sprake van een hoger aanbod in zaaldelen dan de norm voorschrijft. Als het onderwijs hiervan gebruik wil maken omdat dat aansluit bij hun onderwijsvisie zou hier ook een vergoeding tegenover kunnen staan voor de gemeente. Hoe dit er exact uit ziet zou verder moeten worden uitgewerkt tussen de partijen.
- Baten zijn de huidige opbrengsten van sporthal Stikkerlaan en zwembad de Watertoren, plus een toeslag voor extra gebruikers door uitbreiding van het aanbod en functionaliteit.
- Voor horeca-inkomsten is een inkomstenpost van € 20.000,- opgenomen. Uitgangspunt is dat deze wordt verpacht.

7.4 Exploitatie

Huidig exploitatieresultaat

In de huidige exploitatie van de sporthal Stikkerlaan en zwembad de Watertoren is er een jaarlijks tekort van respectievelijk € 295.000,- en € 696.000,-. In totaal dus bijna € 1.000.000,- per jaar. Omdat de panden al relatief oud zijn, bestaat slechts een klein deel van de exploitatie uit kapitaallasten, circa € 100.000,- per jaar.

In de komende jaren zijn in beide panden investeringen nodig voor het groot onderhoud. Voor de Watertoren moeten bijvoorbeeld de douche- en kleedruimten worden gerenoveerd en moet de dakbedekking worden vervangen. Voor de sporthal Stikkerlaan moeten de plafonds, de dakbedekking en de sportvloer worden vervangen. In totaal moet er volgens de ontvangen investeringslijst vanuit de gemeente voor ongeveer € 1.100.000,- worden geïnvesteerd de komende 10 jaar in deze accommodaties om dit onderhoud uit te voeren. De accommodaties worden daarmee nadrukkelijk niet (levensduurverlengend) gerenoveerd, dit gaat alleen om het uitvoeren van planmatig onderhoud.

Met het uitvoeren van alleen het planmatig onderhoud op de huidige accommodaties zullen de verduurzamingsdoelen in 2030 en 2050 niet worden gehaald. Dit vertaalt zich door als doel te stellen om gemeentelijke gebouwen in 2030 zoveel als mogelijk aardgasvrij te hebben. Dit doel maakt onderdeel uit van het huidige coalitieakkoord, coalitieakkoord Oldambt 2022-2026.

Om de huidige voorzieningen te behouden voor lange termijn zal daarom ook moeten worden geïnvesteerd in een levensduurverlengende renovatie en verduurzaming. Het uitwerken hiervan valt niet binnen de scope van dit onderzoek, maar om een referentiekader met de nieuwbouwvarianten te schetsen hebben we inzichtelijk gemaakt aan welk soort kosten kan worden gedacht als het gaat om het renoveren en verduurzamen van de huidige voorzieningen. Dit is weergegeven in figuur 6. Goed om hier te benoemen is dat deze kosten niet hoeven te worden gemaakt als er wordt gekozen voor een nieuwbouwvariant.

Renovatie & verduurzaming			
Zwembad Watertoren		1763	m² bvo
Kosten renovatie & verduurzaming	€	3.400,00	/m² bvo
Investering	€	5.995.000,00	
Afschrijftermijn		25	jaar
Jaarlijkse afschrijving	€	239.800,00	
Rente jaar 1	€	191.840,00	
Totaal kapitaallasten jaar 1	€	431.640,00	
Sporthal Stikkerlaan		2624	m² bvo
Kosten renovatie & verduurzaming	€	2.300,00	/m² bvo
Investering	€	6.036.000,00	
Afschrijftermijn		25	jaar
Jaarlijkse afschrijving	€	241.440,00	
Rente jaar 1	€	193.152,00	
Totaal kapitaallasten jaar 1	€	434.592,00	

Figuur 6: Inschatting renoveren & verduurzamen huidige accommodaties

Eén van de hoofdvragen was of er een nieuw sportcomplex kan worden gerealiseerd, welke binnen de huidige tekorten kan worden geëxploiteerd. In deze paragraaf behandelen we de berekende exploitatieresultaten van de varianten met de in 7.3 benoemde uitgangspunten, daarna verkennen we de mogelijkheden om de exploitatie te verbeteren.

Exploitatieresultaat basisvarianten

Met de basisvarianten bedoelen we de doorrekening met de aannames zoals benoemd in paragraaf 7.3. Dit resulteert in het exploitatieresultaat zoals te zien in figuur 7. De volledige exploitatiebegroting is terug te vinden in bijlage VII.

Uit de exploitatieberekening blijkt dat geen van de varianten met de aangehouden uitgangspunten binnen het huidige exploitatietekort van circa € 1.000.000,- passen. De grootste verschillen worden veroorzaakt in de kapitaallasten. De afschrijving en rentelasten voor de Watertoren en sporthal Stikkerlaan in 2023 zijn samen circa € 94.000,-, terwijl de kapitaallasten in een nieuwbouwvariant al minimaal € 950.000,- per jaar zijn voor de komende 40 jaar. Ook is het planmatig onderhoud voor de Watertoren en sporthal Stikkerlaan in de afgelopen 6 jaren gemiddeld € 93.000,- per jaar geweest. In een nieuwe accommodatie zijn de te maken reserveringen voor groot onderhoud beduidend duurder dan in de huidige situatie, in variant I B gaan we bijvoorbeeld uit van circa € 288.000,- per jaar. Als laatste spelen de energielasten een grote rol in het exploitatieresultaat. Ook een BENG of ENG zwembad verbruikt nog grote hoeveelheden energie en met de huidige energietarieven drukt dat zwaar op de exploitatie. In variant I B zijn de kosten voor elektra circa € 560.000,- per jaar.

Exploitatieberekening haalbaarheidsonderzoek sportcentrum Oldambt - basis

Bedragen zijn inclusief btw en afgerond op duizendtallen

Sportcentrum Oldambt- Baten	Huidige situatie	Variant I A	Variant I B	Variant II	Variant III
Inkomsten sporthal	€ 88.000	€ 139.000	€ 139.000	€ 139.000	€ 139.000
Inkomsten zwembad	€ 220.000	€ 340.000	€ 340.000	€ 340.000	€ 340.000
Horeca	€ -	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Baten totaal	**€ 308.000,00**	**€ 499.000,00**	**€ 499.000,00**	**€ 499.000,00**	**€ 499.000,00**
Sportcentrum Oldambt - Lasten					
Kapitaallasten verenigingssport & zwemmen	€ 94.000	€ 555.000	€ 697.000	€ 1.381.000	€ 1.069.000
Kapitaallasten bewegingsonderwijs	€ -	€ 393.000	€ 408.000	€ 391.000	€ 380.000
Huisvestingslasten	€ 530.000	€ 805.000	€ 993.000	€ 1.493.000	€ 1.254.000
Niet gebouw gebonden	€ 676.000	€ 495.000	€ 647.000	€ 906.000	€ 763.000
Lasten totaal	**€ 1.300.000**	**€ 2.248.000**	**€ 2.745.000**	**€ 4.171.000**	**€ 3.466.000**
Resultaat sportcentrum Oldambt	**-€ 992.000**	**-€ 1.749.000**	**-€ 2.246.000**	**-€ 3.672.000**	**-€ 2.967.000**

Figuur 7: Exploitatiebegroting basis

Mogelijkheid 1: verbeteren energieprestatie ENG

In de basisvariant wordt uitgegaan van bouwen volgens bouwbesluit (BENG). Hierin is maar beperkt gebudgetteerd voor bijvoorbeeld PV-panelen. Met de huidige energieprijzen kan het aantrekkelijk te zijn om te investeren in efficiëntere installaties en meer PV-panelen om meer duurzame energie op te wekken. Dit zorgt voor een hogere investering (en daarmee hogere afschrijving), maar voor lagere energielasten. Deze berekening wordt weergegeven in figuur 8. Hieruit blijkt dat het netto resultaat van deze twee variabelen positief is voor de exploitatie, maar het effect is niet groot genoeg om de tekorten terug te brengen tot de huidige situatie.

Exploitatieberekening haalbaarheidsonderzoek sportcentrum Oldambt - ENG

Bedragen zijn inclusief btw en afgerond op duizendtallen

Sportcentrum Oldambt- Baten	Huidige situatie	Variant I A	Variant I B	Variant II	Variant III
Inkomsten sporthal	€ 88.000	€ 139.000	€ 139.000	€ 139.000	€ 139.000
Inkomsten zwembad	€ 220.000	€ 340.000	€ 340.000	€ 340.000	€ 340.000
Horeca	€ -	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Baten totaal	**€ 308.000,00**	**€ 499.000,00**	**€ 499.000,00**	**€ 499.000,00**	**€ 499.000,00**
Sportcentrum Oldambt - Lasten					
Kapitaallasten verenigingssport & zwemmen	€ 94.000	€ 614.000	€ 770.000	€ 1.523.000	€ 1.182.000
Kapitaallasten bewegingsonderwijs	€ -	€ 434.000	€ 451.000	€ 431.000	€ 421.000
Huisvestingslasten	€ 530.000	€ 516.000	€ 633.000	€ 954.000	€ 803.000
Niet gebouw gebonden	€ 676.000	€ 495.000	€ 647.000	€ 906.000	€ 763.000
Lasten totaal	**€ 1.300.000**	**€ 2.059.000**	**€ 2.501.000**	**€ 3.814.000**	**€ 3.169.000**
Resultaat sportcentrum Oldambt	**-€ 992.000**	**-€ 1.560.000**	**-€ 2.002.000**	**-€ 3.315.000**	**-€ 2.670.000**

Figuur 8: Exploitatiebegroting ENG

Mogelijkheid 2: circulaire restwaarde & langere afschrijftermijn

Naast de energieprestatie doet zich een andere, steeds belangrijkere ontwikkeling voor in de bouw: circulariteit. Met dit principe worden gebouwen ontworpen waarin niet langer alles wordt gestort en verlijmd, maar dat er rekening wordt gehouden met de losmaakbaarheid van bouwmaterialen én hoe deze aan het einde van de levensduur van het gebouw opnieuw kunnen worden gebruikt. Bovendien is met dit concept het voor gemeenten mogelijk om te rekenen met een restwaarde als een gebouw circulair is ontworpen. Zo blijft een deel van het gebouw op de balans staan, in plaats van dat deze volledig naar € 0 wordt afgeschreven. Echter op dit moment is het rekenen met een circulaire restwaarde vaak nog pionieren en ontdekken tussen gemeenten, accountants en producenten. Nog niet iedere accountant gaat hierin mee, daarom is het belangrijk om in zee te gaan met producenten die achter hun producten staan en accountants kunnen overtuigen dat de materialen over 40 of 60 jaar nog waarde hebben. Circulaire bouw is ook niet per definitie duurder dan reguliere bouw, het gaat voornamelijk om het selecteren van partijen die hier zelf ook de meerwaarde van inzien. Op dit moment werken een handjevol gemeenten in Nederland hier al mee en wordt in die situaties gerekend met een relatief conservatieve restwaarde van tussen de 5% en 15%. Als we uitgaan van 15% restwaarde op het gebouw en een afschrijftermijn van 60 jaar in plaats van 40 jaar, heeft dat positief invloed op de exploitatie omdat dit (immers) de afschrijving drukt. Een neveneffect van afschrijven in 60 jaar is dat de totale rentelasten hoger zijn. De berekening wordt weergegeven in figuur 9. De berekening laat zien dat het rekenen met een circulaire restwaarde positief is voor de exploitatie, maar het effect niet zo groot is dat dit het tekort reduceert tot de huidige tekorten.

Exploitatieberekening haalbaarheidsonderzoek sportcentrum Oldambt - circulair

Bedragen zijn inclusief btw en afgerond op duizendtallen

Sportcentrum Oldambt- Baten	Huidige situatie	Variant I A	Variant I B	Variant II	Variant III
Inkomsten sporthal	€ 88.000	€ 139.000	€ 139.000	€ 139.000	€ 139.000
Inkomsten zwembad	€ 220.000	€ 340.000	€ 340.000	€ 340.000	€ 340.000
Horeca	€ -	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Baten totaal	**€ 308.000,00**	**€ 499.000,00**	**€ 499.000,00**	**€ 499.000,00**	**€ 499.000,00**
Sportcentrum Oldambt - Lasten					
Kapitaallasten verenigingssport & zwemmen	€ 94.000	€ 513.000	€ 644.000	€ 1.276.000	€ 987.000
Kapitaallasten bewegingsonderwijs	€ -	€ 363.000	€ 377.000	€ 361.000	€ 351.000
Huisvestingslasten	€ 530.000	€ 805.000	€ 993.000	€ 1.493.000	€ 1.254.000
Niet gebouw gebonden	€ 676.000	€ 495.000	€ 647.000	€ 906.000	€ 763.000
Lasten totaal	**€ 1.300.000**	**€ 2.176.000**	**€ 2.661.000**	**€ 4.036.000**	**€ 3.355.000**
Resultaat sportcentrum Oldambt	**-€ 992.000**	**-€ 1.677.000**	**-€ 2.162.000**	**-€ 3.537.000**	**-€ 2.856.000**

Figuur 9: Exploitatiebegroting circulair

Mogelijkheid 3: aanvullende bezetting/extra gebruikers

De lagere bouwprijzen in het verleden gaven mogelijkheden om aanvullende functies te bouwen (zoals ruimten voor zorg) waarvan de marktconforme huur hoger lag dan de kostprijsdekkende huur. De opbrengsten van het verhuren van deze ruimte konden worden ingezet op het dekken van tekorten in de maatschappelijke functie. Met de huidige bouwprijzen zien wij dat dit niet langer het geval is. De kostprijsdekkende huur van nieuwe ontwikkelingen is in onze referenties hoger dan de marktconforme huur. Het bijbouwen van extra (commerciële) functies zal daarom niet bijdragen aan het verhogen van de haalbaarheid van het sportcentrum.

Er is mogelijk wel winst te behalen door meer inkomsten te genereren in de te realiseren ruimten. Op dit moment wordt in alle varianten gerekend met de huidige gecombineerde inkomsten van sporthal Stikkerlaan en zwembad de Watertoren. Ondanks dat er in de gesprekken geen concrete percentages of bedragen zijn genoemd voor extra opbrengsten in de nieuwe situatie (door extra bezetting verenigingen of extra bezoekersaantallen) kunnen we wel verkennen of er een percentage aan extra inkomsten is die op het totaal significant kan bijdragen aan het verbeteren van de exploitatie.

Als we de coronajaren buiten beschouwing laten en de huidige exploitaties bekijken lijken de inkomsten uit bezoekers en verenigingen relatief stabiel. Bij zwembad de Watertoren fluctueert het inkomen tussen de € 200.000,- en € 220.000,- per jaar in de afgelopen 6 jaar. Bij sporthal Stikkerlaan fluctueert het inkomen tussen de € 26.000,- en € 42.000,- per jaar voor alleen de inkomsten van de verenigingen.

Om te verkennen in hoeverre extra inkomen bijdraagt aan de exploitatie, is 30% genomen als startpunt. Deze berekening wordt weergegeven in figuur 10. Om een uiterste op te zoeken is ook berekend hoe de exploitatie eruit ziet met 100% extra inkomsten. Deze berekening wordt weergegeven in figuur 11. Deze berekeningen laten zien dat de extra bijdragen in inkomsten wel invloed hebben op het terugdringen van het exploitatietekort, maar zelfs 100% extra inkomsten niet voldoende is om het tekort terug te dringen naar het huidige niveau.

Exploitatieberekening haalbaarheidsonderzoek sportcentrum Oldambt - +30% inkomsten

Bedragen zijn inclusief btw en afgerond op duizendtallen

Sportcentrum Oldambt- Baten	Huidige situatie	Variant I A	Variant I B	Variant II	Variant III
Baten totaal	€ 308.000,00	€ 612.700,00	€ 612.700,00	€ 612.700,00	€ 612.700,00
Sportcentrum Oldambt - Lasten					
Lasten totaal	€ 1.300.000	€ 2.248.000	€ 2.745.000	€ 4.171.000	€ 3.466.000
Resultaat sportcentrum Oldambt	**-€ 992.000**	**-€ 1.635.300**	**-€ 2.132.300**	**-€ 3.558.300**	**-€ 2.853.300**

Figuur 10: Exploitatie 30% extra inkomsten

Exploitatieberekening haalbaarheidsonderzoek sportcentrum Oldambt - +100% inkomsten

Bedragen zijn inclusief btw en afgerond op duizendtallen

Sportcentrum Oldambt- Baten	Huidige situatie	Variant I A	Variant I B	Variant II	Variant III
Baten totaal	€ 308.000,00	€ 878.000,00	€ 878.000,00	€ 878.000,00	€ 878.000,00
Sportcentrum Oldambt - Lasten					
Lasten totaal	€ 1.300.000	€ 2.248.000	€ 2.745.000	€ 4.171.000	€ 3.466.000
Resultaat sportcentrum Oldambt	**-€ 992.000**	**-€ 1.370.000**	**-€ 1.867.000**	**-€ 3.293.000**	**-€ 2.588.000**

Figuur 11: Exploitatie 100% extra inkomsten

Mogelijkheid 4: optimalisatie personeel

De grootste niet-gebouwgebonden lasten zijn in alle varianten het personeel. Deze zijn berekend door de vaste personele lasten van zwembad de Watertoren en sporthal Stikkerlaan terug te rekenen naar de lasten per m^2 voor het zwembaddeel en het sporthaldeel, en deze toe te passen op de nieuwe oppervlaktes. In de huidige situatie zijn de personeelslasten voor de Watertoren circa € 500.000,- per jaar en voor sporthal Stikkerlaan circa € 100.000,- per jaar vast personeel en € 50.000,- per jaar ingehuurd personeel. Met deze rekenmethode neemt de personele inzet lineair toe bij het toevoegen van m^2's aan het ruimteprogramma, terwijl in de praktijk een grotere accommodatie per m^2 efficiënter kan zijn voor de personele inzet dan een kleine accommodatie. Ook kan personeel mogelijk worden uitgewisseld tussen de twee functies in het gebouw.

Ons advies is om, als er een voorkeursvariant ligt, de noodzakelijke personele inzet verder te onderzoeken in samenwerking met de huidige beheerders. Het is op dit moment niet mogelijk om een meer nauwkeurige inschatting te maken dan de huidige lasten te extrapoleren, maar dit is wel een kostenpost waarop veel kan worden bespaard wanneer er efficiëntieslagen te maken zijn.

Mogelijkheid 5: alternatieve financieringsmogelijkheden

Alternatieve financieringsmogelijkheden kunnen zeer divers zijn. Op hoofdlijnen hebben wij de volgende mogelijkheden verkend:

- Ten eerste kan worden gedacht aan een deel zelfredzaamheid of vaste verhuur aan gebruikers of verenigingen. In de interviews is vastgesteld dat er weinig mogelijkheden liggen in bijdragen van verenigingen in financiële zin, expertise of beheertaken. Wij achten dit daarom (op dit moment) niet realistisch.
- Als het gaat om subsidieregelingen zijn zowel de *Stimulering Bouw en Onderhoud Sportaccommodaties (BOSA)* alsook de *Specifieke Uitkering Stimulering sport (SPUK)*, die dit jaar aflopen maar hoogstwaarschijnlijk ook na 1 januari 2024 een vervolg krijgen, zeker interessant voor de financiële haalbaarheid van het sportcentrum. De SPUK-regeling is vooral interessant als het gaat om investeringen en exploitatie van het sportcentrum. Compensatie hiervoor is ten hoogste 17,5% van de totale kosten. Voor deze regeling is geen onder- of bovengrens van toepassing voor de hoogte van de uitkering. De subsidieregeling BOSA is bedoeld om investeringen en onderhoud (o.a. óók op het vlak van personele inzet op onderhoud en schoonmaak) van sportaccommodaties (o.a. sportcentra) te subsidiëren. Amateursportorganisaties (doorgaans verenigingen en stichtingen) maar ook (gemeentelijke) stichtingen kunnen hiervan gebruikmaken. Het subsidiepercentage bedraagt 20% van de totale kosten. Voor maatregelen m.b.t. duurzaamheid en toegankelijkheid is nog eens 10% extra subsidie beschikbaar. Om inzage te krijgen in hoeverre SPUK of BOSA vanuit financieel perspectief interessant is, is het verstandig om een aantal subsidiemodellen door te laten rekenen.
- Aanvullende inkomsten kunnen ook worden gegenereerd met sponsoring of reclame. De huidige exploitaties laten zien dat dit op dit moment niet van toepassing is. Hieraan kan na de realisatie wel aandacht worden besteed, maar de verwachting is dat dit niet om bedragen gaat die de haalbaarheid significant ten goede komen.

Het brengt veel onzekerheid met zich mee om te rekenen met subsidies die op dit moment gelden ten behoeve van een project dat over circa 4 jaar wordt gebouwd. Daarom is ervoor gekozen om deze subsidies niet door te rekenen in het exploitatiemodel.

Mogelijkheid 6: Dollard College & Sportcentrum

De komende periode wordt door ICSadviseurs in samenspraak met de gemeente een Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgesteld voor het voortgezet onderwijs. De toekomstige onderwijshuisvesting voor het Dollard College maakt hiervan onderdeel uit.

Gezien het feit dat de huidige locatie voor het sportcentrum als voorkeurslocatie dient, biedt dit mogelijk koppelkansen en de mogelijkheid om 'werk met werk' te combineren. Dit betekent vervolgens dat wanneer er in de toekomst, hypothetisch gezien, nieuwbouw voor het Dollard College van toepassing is, daarmee een kans bestaat om te komen tot één gebouw (bijvoorbeeld een onderwijs- en sportcampus) waarmee financiële voordelen kunnen worden behaald. Dit door te reduceren in te bouwen ruimten en daarmee vierkante meters.

Bovendien kan er op deze wijze een cofinanciering onstaan vanuit verschillende beleidsinvalshoeken, waarbij de investeringen (deels) worden gedaan vanuit de portefeuilles 'Sportvoorzieningen' en 'Onderwijshuisvesting' vanuit de gemeente.

Gecombineerd resultaat exploitatiemogelijkheden

Concreet zijn er de onderstaande mogelijkheden verkend die positief kunnen bijdragen aan het exploitatieresultaat.

- Investeren in een betere energieprestatie
- Rekenen met een circulaire restwaarde & langere afschrijftermijn
- Optimalisatie personeel (op dit moment nog niet te concretiseren)
- Aanvullende bezetting/extra gebruikers (uitgangspunt nu: +30%)

Als we deze punten tegelijk toepassen in de berekening volgt daaruit het exploitatieresultaat zoals uiteengezet in figuur 12. In variant 1A is het verschil met de huidige variant het kleinst, op een exploitatietekort van circa € 1.370.000,- per jaar. Het grootste exploitatietekort is bij variant 2 op circa € 3.050.000 per jaar. We moeten concluderen dat het niet mogelijk is om de sportaccommodatie te realiseren binnen de huidige exploitatietekorten.

Exploitatieberekening haalbaarheidsonderzoek sportcentrum Oldambt - optimaal

Bedragen zijn inclusief btw en afgerond op duizendtallen

Sportcentrum Oldambt- Baten	Huidige situatie	Variant I A	Variant I B	Variant II	Variant III
Inkomsten sporthal	€ 88.000	€ 150.700	€ 150.700	€ 150.700	€ 150.700
Inkomsten zwembad	€ 220.000	€ 442.000	€ 442.000	€ 442.000	€ 442.000
Horeca	€ -	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Baten totaal	**€ 308.000,00**	**€ 612.700,00**	**€ 612.700,00**	**€ 612.700,00**	**€ 612.700,00**
Sportcentrum Oldambt - Lasten					
Kapitaallasten verenigingssport & zwemmen	€ 94.000	€ 567.000	€ 712.000	€ 1.407.000	€ 1.092.000
Kapitaallasten bewegingsonderwijs	€ -	€ 401.000	€ 417.000	€ 398.000	€ 389.000
Huisvestingslasten	€ 530.000	€ 516.000	€ 633.000	€ 954.000	€ 803.000
Niet gebouw gebonden	€ 676.000	€ 495.000	€ 647.000	€ 906.000	€ 763.000
Lasten totaal	**€ 1.300.000**	**€ 1.979.000**	**€ 2.409.000**	**€ 3.665.000**	**€ 3.047.000**
Resultaat sportcentrum Oldambt	**-€ 992.000**	**-€ 1.366.300**	**-€ 1.796.300**	**-€ 3.052.300**	**-€ 2.434.300**

Figuur 12: Gecombineerde exploitatiemogelijkheden

ICS
ADVISEURS

8. Conclusies en advies

Onderstaande tabel is een weerslag van het rapport. Deze tabel laat een vergelijk zien tussen de varianten en is vervolgens beoordeeld door ICSadviseurs. In de laatste rij (totaal) is ervoor gekozen om de factor financiële haalbaarheid zwaarder te laten wegen ten opzichte van de vier verschillende varianten.

	Variant I A & I B	Variant II	Variant III
	Sportcentrum Oldambt (conform huidige accommodaties)	Sportcentrum Oldambt (conform wens)	Sportcentrum Oldambt (conform normatief)
Draagvlak vanuit overheid	Zowel landelijk, provinciaal en lokaal zijn er voldoende kaders en aanknopingspunten om te komen tot nieuwbouw van een sportcentrum.	Zowel landelijk, provinciaal en lokaal zijn er voldoende kaders en aanknopingspunten om te komen tot nieuwbouw van een sportcentrum.	Zowel landelijk, provinciaal en lokaal zijn er voldoende kaders en aanknopingspunten om te komen tot nieuwbouw van een sportcentrum.
Draagvlak Gebruikers	Voor deze variant is er op basis van de tekorten in functionaliteiten voor de binnensportaccommodaties (o.a. beperking in faciliteren wedstrijden) onvoldoende tot geen draagvlak vanuit de gebruikers. Voor de gebruikers van de nieuw te bouwen zwembaden geldt (met de aanpassingen) dat zij hiermee content zullen zijn.	Voor deze variant is het draagvlak het grootst. Deze variant is een vertaalslag van wat de wensen en behoeften van de huidige gebruikers van de binnensportaccommodaties en het zwembad zijn.	Voor deze variant is er draagvlak op basis van de huidige leden/leerlingenaantallen en de eerste prognoses. Vanuit de gebruikers zijn er zorgen geuit over de toekomstbestendigheid van de accommodaties. Ofwel wordt er binnen deze variant afldoende rekening gehouden met voldoende en geschikte accommodaties in relatie tot een te verwachten (door de gebruikers) grotere vraag naar zorggerelateerde activiteiten (o.a. medisch/ therapeutisch zwemmen voor ouderen) en niet-traditionele c.q. anders georganiseerde sporten?
Inspelen op trends en ontwikkelingen	Binnen deze variant voldoe je niet aan de huidige kwaliteitsnormen van de KVLO en NOC*NSF. Dit betekent onder andere dat je niet alle wedstrijden van de verenigingen kunt faciliteren en het bewegingsonderwijs (VO) in te kleine gymzalen plaatsvindt. Voor de zwembaden geldt dat o.a. door het ontbreken van beweegbare bodems en de (te) krappe afmetingen voor het	Binnen deze variant wordt voldoende ingespeeld op het bieden van een passend aanbod voor zowel de binnensportverenigingen (trainingen én wedstrijden) als de scholen (bewegingsonderwijs). Deze variant voldoet daarmee (ruimschoots) aan de kwaliteitsnormen vanuit de KVLO en NOC*NSF en speelt in op trends en ontwikkelingen.	Binnen deze variant wordt conform de normatieve behoefte voldoende ingespeeld op het bieden van een passend aanbod voor zowel de binnensportverenigingen (trainingen én wedstrijden) als de scholen (bewegingsonderwijs). De binnensportaccommodaties voldoen daarmee (ruimschoots) aan de kwaliteitsnormen vanuit de KVLO en NOC*NSF. Binnen deze variant wordt in mindere mate ingespeeld op trends en

	doelgroepenbad een grote mate van flexibiliteit (bijv. het gelijktijdig laten plaatsvinden van meerdere activiteiten in de baden) ontbreekt.	Voor de zwembaden geldt dat door het toepassen van een separaat doelgroepenbad en gebruikmaking van beweegbare bodems er optimaal kan worden ingespeeld op trends en ontwikkelingen, zoals zorggerelateerde activiteiten (o.a. senior zwemmen).	ontwikkelingen. Dit geldt zowel voor de binnensport als ook voor de zwemsport. Reden hiervoor is dat zorggerelateerde activiteiten (vooral in relatie tot de zwemsport) en niet-traditionele c.q. anders georganiseerde sporten (vooral in relatie tot de binnensport) in deze variant niet optimaal worden gefaciliteerd.
Ruimtelijke haalbaarheid	Het toekomstige sportcentrum is inpasbaar op de voorkeurslocatie.	Het toekomstige sportcentrum is inpasbaar op de voorkeurslocatie.	Het toekomstige sportcentrum is inpasbaar op de voorkeurslocatie.
Financiële haalbaarheid	**Nieuwbouw sportcentrum I A:** Totale investering: € 22.900.000 Jaarlijkse dekking kapitaallasten: € 948.000 Jaarlijkse aanvullende subsidie: € 801.000 **Nieuwbouw sportcentrum I B:** Totale investering: € 26.700.000 Jaarlijkse dekking kapitaallasten: € 1.105.000 Jaarlijkse aanvullende subsidie: € 1.141.000	**Nieuwbouw sportcentrum:** Totale investering: € 42.800.000 Jaarlijkse dekking kapitaallasten: € 1.772.000 Jaarlijkse aanvullende subsidie: € 1.899.000	**Nieuwbouw sportcentrum:** Totale investering: € 35.000.000 Jaarlijkse dekking kapitaallasten: € 1.449.000 Jaarlijkse aanvullende subsidie: € 1.517.000
Totaal	3x 0x 2x	3x 0x 4x	2x 2x 2x

Doel van dit onderzoek is in kaart te brengen in hoeverre het haalbaar is om een nieuw zwembad en een nieuwe sporthal te bouwen met het exploitatiesaldo van zwembad de Watertoren en de sporthal aan de Stikkerlaan als uitgangspunt. Hierbij rekening houdend met de vooraf benoemde aandachtspunten en eisen en, waar mogelijk, de wensen van de verenigingen. In dit rapport is dit inzichtelijk gemaakt door vier varianten uit te werken. Conclusie is dat geen enkele variant financieel past binnen het exploitatiesaldo van de huidige accommodatie, circa € 1.000.000. Er moet jaarlijks in alle varianten substantieel een bedrag bij. In dit kader is het, mits de keuze wordt gemaakt verder onderzoek te doen, te overwegen om, zoals in paragraaf 7.4 benoemd, een aantal mogelijkheden die bijdragen aan de financiële haalbaarheid verder in kaart te brengen. Dit met als resultaat meer verfijnde exploitatieberekeningen en rekenmodellen voor subsidies als bijvoorbeeld BOSA en SPUK.

Verder is de conclusie dat het is aan te bevelen, mocht in de toekomst alsnog tot nieuwbouw worden overgegaan, om van variant I A of variant I B afstand te doen. Dit vooral vanuit het oogpunt dat voor de verenigingen niet alle wedstrijden kunnen worden gefaciliteerd, het bewegingsonderwijs binnen deze varianten niet op een passende wijze kan worden ingevuld en de multifunctionaliteit en flexibiliteit voor de zwemsport ontbreekt. Wanneer afstand wordt genomen van variant I A en I B betekent dit dat variant II en variant III overblijven. Los van het feit dat ook deze varianten niet passen binnen het huidige exploitatiesaldo, ligt de keuze inhoudelijk niet zozeer op het faciliteren van de binnensport, maar vooral op de afweging in hoeverre aan alle wensen wordt voldaan vanuit de gebruikers (variant II) versus het faciliteren van de zwemsport op basis van de huidige en toekomstige programmering, waarbij in mindere mate wordt ingespeeld op activiteiten die zich, gezien de landelijke trends en ledenontwikkelingen bij de gebruikers, nu en in de toekomst naar verwachting gaan voordoen. Dit door het ontbreken van een doelgroepenbad in variant III ten opzichte van variant II.

ICS
ADVISEURS

Bijlage I: Uitwerking startbijeenkomst

Behouden	Zelfstandigheid/herkenbaarheid verenigingen, vier badmintonvelden, ruimte voor opslag, betaalbaar houden van de zaalhuur voor zaalvoetbal, goede sportvloer, multifunctionele belijning, een vloer geschikt voor kunstrolschaatsen minimaal 20x40 m, tijden van sport, zaal met gaten voor korfbalpalen, zaal groot en hoog genoeg voor seniorenkorfbal, horeca voor de derde helft voor verenigingen, centrale ligging, berging naast zwembad, gewoon zwembad (niet subtropisch), ondiep bad (aquarobic/beweegbaden), 25 meter bad, duikplank, privacy tijdens gymles.
Veranderen	Meer ruimte om zaalvoetbalveld heen (eis KNVB), EWBC: minimaal vier velden, goede opslag voor netten, buitenbaan naast houten vloer binnen voor rolschaatsen, skeeleren e.d. voldoende tribune voor evenementen, samenwerking tussen meerdere verenigingen van tevoren onderzoeken, isolatie en duurzaamheid (zwembad), meer en grotere zaalruimte, overdekt skatepark (skateboarden/skeeleren), inrichting (vernieuwend), meer trainingsmogelijkheden (tijd) waterpolo, meer badwater, meer diepe baden, VO-scholen samen met kinderopvang, sportverenigingen, instanties, zorgcentra (stagemogelijkheden) Volleybal: minimaal vier velden met een speelruimte van 25x45 meter, opslag voor materialen, kantine met zicht op velden, net tussen velden, tribune over de lengte, betaalbare tarieven (contributie), verende vloer.
Ambities/stimuleren	50 meter bad (de enige in Groningen, wedstrijden, geld genereren, zwemclub voor volwassenen ruimte om te groeien), triatlon (zwemmen, fietsen, lopen), groter bad van 8 banen, basketbal groter worden (meer leden), clubhuis bij zwembad, sfeerlicht, moderne tijdwaarneming en scoreborden, moderne douches (aandacht voor vrouwen met lang haar), kleedkamer NIET met inkijk vanaf zwembad, goed onderhoud, drempelloos bewegen, vaste ruimte voor VO voor materiaal + overblijfruimte, kunstrolschaatsen zowel breedtesport al competitie uitbreiden, zwemles voor ISK en onderbouw VO, omnisport binnen/buitensport 7 dagen per week, duiklessen voor minder validen (lift voor in het water, beweegbare bodem), groot basketbalveld buiten, badminton minimaal 6 banen ('s avonds, 's morgens, 's middags), (aangepaste) belijning sportvelden voor school. Locatie: stadspark, samenwerking met Dollard College, beweegvriendelijke omgeving, sportboulevard (sport, onderwijs, campus), vanaf A7 rij je Winschoten in met rechts alle sport en onderwijs, gezamenlijke exploitatie en organisatie (overdag gebruik door onderwijs en andere maatschappelijke organisaties, daarna door sportverenigingen. Oude parkhal terugkopen voor bijvoorbeeld kunstrolschaatsen, parkeren aan andere zijde met loopbrug, VO maakt nu al gebruik van sportvelden WVV.
Randvoorwaarden	Verschillende VO vestingen moeten van elkaar weten hoeveel leerlingen gehuisvest moeten worden (totale bezettingsgraad), vier badmintonvelden, minimaal 3 grote velden voor een team van 12+ spelers, laadpalen elektrische auto's, goed dempende vloeren, sportcomplex centraal gelegen (voor bezoekers en VO), zwembad minimaal 3 meter diep, duikbad voor schoonspringen, grotere tribune zwembad, beter reserveerbare (gratis) overlegruimtes (voor o.a. oudergesprek), toegang gelijkvloers, goed openbaar vervoer naar sportcomplex, goede ventilatie en temperatuur, bereikbaar/veilig, tribune (ook buiten). VO (Dollard): niet verspreid over verschillende locaties, geen lestijd verloren laten gaan i.v.m. reistijd, sporthal naast de school, geen overlast omwonenden, sporthal niet delen met andere lesgever (overlast), rekening houden met verschillende activiteiten (spel, turnen, dans, zelfverdediging, atletiek), goede akoestiek, dichtbij (huidige) WVV veld, daglicht in de zalen.
Samenwerken	Exploitatie/beheer horeca (verdienmodel verenigingen), winkel, woningbouw, ouderen/jongeren, kinderdagverblijven, gemeente met bedrijfsleven, zwemverenigingen samen, overdag sporten wellicht samen met professional, commercieel, zorg. Samenwerking COA/WVV, samenwerking Lentis/WVV.
Stimuleren/vernieuwen	LED kleuren verlichting, vloerprojectie (lijnen op vloer, ringen), geluidsinstallatie zwembad, luchtzuivering, goede startblokken met schuiven voor de elektronische startwaarneming, digitaal scorebord (waterpolo), integratie scorebord + sportlink (digitale wedstrijd vastlegging), akoestiek deelbare sporthal (geluidsarme wanden), aardbevingsbestendig, klimaat zwembad, compartimentering, virtueel sporten.

ICS
ADVISEURS

Behouden

Ambities

Randvoorwaarden

Wat niet?

ICS
ADVISEURS

Bijlage II: Bezettingsrooster sportcomplex Stikkerlaan

Ma.	9 - 15.30 uur	15.30-16.00	16.00-16.30	16.30-17.00	17.00-17.30	17.30-18.00	18.00-18.30	18.30-19.00	19.00-19.30	19.30-20.00	20.00-20.30	20.30-21.00	21.00-21.30	21.30-22.00	22.00-22.30	22.30-23.00		
sporthal	DC																85%	
spelzaal	DC																38%	
gymzaal	DC																0%	
Di.	9 - 15.30 uur	15.30-16.00	16.00-16.30	16.30-17.00	17.00-17.30	17.30-18.00	18.00-18.30	18.30-19.00	19.00-19.30	19.30-20.00	20.00-20.30	20.30-21.00	21.00-21.30	21.30-22.00	22.00-22.30	22.30-23.00		
sporthal	DC																54%	
spelzaal	DC																85%	
gymzaal	DC																23%	
Woe.	9 - 15.30 uur	15.30-16.00	16.00-16.30	16.30-17.00	17.00-17.30	17.30-18.00	18.00-18.30	18.30-19.00	19.00-19.30	19.30-20.00	20.00-20.30	20.30-21.00	21.00-21.30	21.30-22.00	22.00-22.30	22.30-23.00		
sporthal	DC																77%	
spelzaal	DC																54%	
gymzaal	DC																62%	
Do.	9 - 15.30 uur	15.30-16.00	16.00-16.30	16.30-17.00	17.00-17.30	17.30-18.00	18.00-18.30	18.30-19.00	19.00-19.30	19.30-20.00	20.00-20.30	20.30-21.00	21.00-21.30	21.30-22.00	22.00-22.30	22.30-23.00		
sporthal	DC																69%	
spelzaal	DC																31%	
gymzaal	DC																23%	
Vr.	9 - 15.30 uur	15.30-16.00	16.00-16.30	16.30-17.00	17.00-17.30	17.30-18.00	18.00-18.30	18.30-19.00	19.00-19.30	19.30-20.00	20.00-20.30	20.30-21.00	21.00-21.30	21.30-22.00	22.00-22.30	22.30-23.00		
sporthal	DC																62%	
spelzaal	DC																46%	
gymzaal	DC																23%	
Zat.	9 - 15.30 uur	15.30-16.00	16.00-16.30	16.30-17.00	17.00-17.30	17.30-18.00	18.00-18.30	18.30-19.00	19.00-19.30	19.30-20.00	20.00-20.30	20.30-21.00	21.00-21.30	21.30-22.00	22.00-22.30	22.30-23.00		
sporthal																		
spelzaal																		
gymzaal																		
Zon.	9 - 15.30 uur	15.30-16.00	16.00-16.30	16.30-17.00	17.00-17.30	17.30-18.00	18.00-18.30	18.30-19.00	19.00-19.30	19.30-20.00	20.00-20.30	20.30-21.00	21.00-21.30	21.30-22.00	22.00-22.30	22.30-23.00		
sporthal																		
spelzaal																		
gymzaal																		

WKC	=	Winschoter Kunstrolschaatsclub
DC	=	Dollard College
ARC	=	ARC-noord Rolschaatsen
EWBC	=	Badminton
ZVV WMC	=	Zaalvoetbal
Blue Stars	=	Handbal
Millwings	=	Basketbal
Set Uppers	=	Volleybal
Korwi	=	Korfbal
SV Ritme	=	Gymnastiek
VRG	=	brandweer zaalvoetbal / lentis maatschappelijk ondernemen

Bezetting doordeweeks:
sporthal; 69%
spelzaal: 51%
gymzaal: 26%

ICS
ADVISEURS

Bijlage III: Normatieve behoefte bewegingsonderwijs Dollard College (locatie Hommesplein en PRO Winschoten)

Dollard College

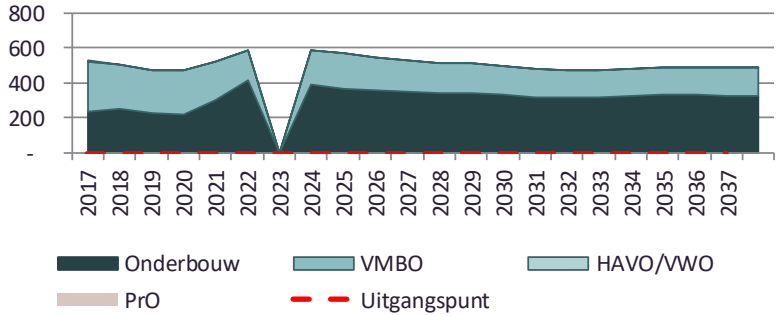
Huidige normatieve LO behoefte	aantal	m²/ll	factor	lestdn.
Onderbouw	449	1,66	*32/460	52
Bovenbouw HAVO/VWO	484	0,78	*32/460	26
Totaal	**933**			**78**
Dit aantal lestijden correspondeert met:				*1,95 zaaldelen*

Ontwikkeling LO behoefte	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Onderbouw	46	52	45	43	42	42	41	41	40	39	38	38	38	37	37	38	38
Bovenbouw HAVO/VWO	24	26	23	22	21	21	21	21	20	20	19	19	19	19	19	19	19
Totaal lestijden	**70**	**78**	**68**	**65**	**63**	**63**	**62**	**62**	**61**	**58**	**58**	**57**	**57**	**56**	**56**	**57**	**58**
Idem, aantal zalen	*1,75*	*1,95*	*1,69*	*1,62*	*1,59*	*1,57*	*1,55*	*1,56*	*1,52*	*1,46*	*1,44*	*1,43*	*1,42*	*1,40*	*1,40*	*1,41*	*1,44*

Ubbo Emmius

Totaal aantal leerlingen, volgens ILT oktober 2022

Indicatie Prognose**

Omdat voor 2023 het aantal leerlingen om onverklaarbare redenen niet in beeld is doordat exacte gegevens uit de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) ontbreken, hebben we niet, net als voor het Dollard College, de huidige normatieve LO-behoefte in beeld kunnen brengen. Wel hebben we met de gegevens die voor handen zijn een eigen berekening gemaakt. Deze is als volgt:

De formule is: aantal lln * m2/lln * klasfactor

Onderbouw: 300*1,66*31/460 = 35 lestijden per week
Bovenbouw: 300*1,25*32/460 = 17 lestijden per week (er is hier voor de m2/lln een gemiddelde genomen tussen TLW/GLW en BLW, omdat de verhouding ons niet bekend is).

In totaal 52 lestijden per week. De capaciteit is 40 lestijden per week. Dat is dus ongeveer **1,3 zaaldeel** voor het Ubbo Emmius.

ICS
ADVISEURS

Bijlage IV: Ruimtestaten

Globaal Ruimteprogramma nieuwe sporthal en nieuwe zwembad - gemeente Oldambt				
Variant I	**Aantal**	**m² FNO**	**m2 totaal**	**Opmerkingen**
entree / wachtruimte			**288**	
hoofdentree	1	65	65	
schoolentree	1	65	65	
Wachtruimte / receptie	1	50	50	
Kantoorruimte	1	30	30	
Vergaderruimte zwembad	1	33	33	
Vergaderruimte sporthal	1	35	35	
Beheerdersruimte	1	10	10	
Horeca			**180**	
keuken / berging	1	50	50	samengevoegde ruimten
Kantine sporthal	1	130	130	samengevoegde ruimten
Facilitaire ruimten			**510**	
toiletten	4	8	32	afhankelijk van aantal bouwlagen
technische ruimten	4	50	200	diverse ruimten samengevoegd
Vergaderruimte zwembad	1	33	33	
Vergaderruimte sporthal	1	35	35	
Beheerdersruimte	2	10	20	
schoonmaakhok	1	10	10	diverse ruimten samengevoegd
Berging zwembadmateriaal & bergruimte verenigingen	4	45	180	
Bassins binnenbad & perrons			**1.373**	
doelgroepenbad (Watertoren)	1	148	148	7,2x20,5
perron lange zijde I	1	57	57	2,8x20,5
perron lange zijde II	1	45	45	2,2x20,5
perron korte zijde start	1	21	21	2,9x7,2
wedstrijdbad (Watertoren)	1	362	362	25x14,5
perron lange zijde I	1	63	63	2,5x25
perron lange zijde II	1	63	63	2,5x25
perron korte zijde start	1	58	58	4x14,5
perron korte zijde overkant	1	44	44	3x14,5
Tribune wedstrijdbad	1	75	75	
wedstrijdbad / doelgroepenbad (De Hardenberg)	1	250	250	10x25
perron lange zijde I	1	38	38	1,5x25
perron lange zijde II	1	90	90	3,6x25
perron korte zijde start	1	27	27	2,7x10
perron korte zijde overkant	1	33	33	3,3x10
Kleedruimten zwembad			**405**	
kleedkamers wedstrijdbad	2	18	36	
kleedkamers doelgroepenbad	2	30	60	
kleedkamers wedstijdbad / doelgroepenbad	2	24	48	
doucheruimten incl toiletten doelgroepenbad	6	27	162	
kleedkamer badpersoneel incl. douche en toilet	1	14	14	
wisselcabines	1	85	85	samenvoeging 2 locaties
Sport			**1.903**	
sporthal	1	950	950	42x22
sportzaal	1	448	448	16x28
gymzaal	1	252	252	12x21
toeschouwersruimte sporthal vast	1	122	122	
Toestellenberging gymzaal	1	34	34	
toestellenberging sporthal	1	34	34	
Toestellenberging sporthal 2	1	26	26	
Toestellenberging sportzaal	1	37	37	
Kleedruimten sport			**324**	
toilet MIVA	1	5	5	
scheidsrechterskleedkamer & douches	1	9	9,3	
kleedkamers gymzaal incl. douche/wasruimte en toilet	1	50	50	
kleedkamers gymzaal incl. douche/wasruimte en toilet	1	56	56	
kleedkamer sporthal incl. douche was ruimte en toilet	1	56	56	
kleedkamer sporthal incl. douche was ruimte en toilet	1	56	56	
kleedkamer sportzaal incl. douche was ruimte en toilet	1	33	33	
kleedkamer sportzaal incl. douche was ruimte en toilet	1	33	33	
docentenruimte gymzaal incl. toilet	1	8	8,4	
docentenruimte sporthal incl. toilet	1	8	8,4	
docentenruimte sportzaal incl. toilet	1	10	9,5	
TOTAAL			**4.982**	

Entree/centrale hal/wachtruimte	**288**
Horeca	**180**
facilitaire ruimtes	**510**
bassins binnenbad	**1.373**
kleedruimten zwembad	**405**
sport	**1.903**
kleedruimten sport	**324**
totaal m² fno	**4.982**
Tussen BVO en FNO	**1,2**
totaal m² bvo	**5.978**

Buitenruimte	aantal			
Autoparkeerplekken regulier	60	13	747	Behoefteberekening 2,7 auto per 100 m2 BVO
Autoparkeerplekken MIVA	2	21	42	2% van het totale aantal parkeerplaatsen met een minimum van 2
Fietsparkeerplekken	60	2	90	4 plekken per 100m2 BVO
Totaal			879	
Toeslag verkeerruimten (paden en wegen) & onvoorzien 15%			**1.011**	
Totaal binnen- en buitenruimte			**6.989**	

ICS

ADVISEURS

Globaal Ruimteprogramma nieuwe sporthal en nieuwe zwembad - gemeente Oldambt

Variant II	Aantal	m² FNO	m2 totaal	Opmerkingen
Algemene ruimtes				
Entree / centrale hal			**107**	
Hoofdentree	1	15	15	
Kantoor beheerders	1	20	20	
Vergaderruimte(n) Teamkamer (zwembad/ sporthal)	1	60	60	
opslag technische dienst	1	12	12	
Horeca			**245**	
Café	1	175	175	geheel afhankelijk van te verwachten aantallen bezoekers
keuken	1	40	40	
berging	1	20	20	
koel- vriescellen	2	5	10	
Facilitaire ruimten			**1.156**	
toiletten entree / horeca	2	12	24	4 heren/4 dames - aantallen afhankelijk van te verwachten aantal bezoekers & aantal bouwlagen
toilet minder validen	1	5	5	idem
werkkast	4	3	12	
kleedruimte personeel, inclusief douche/toilet	1	15	15	koppelen aan \teamkamer?
Technische ruimte voor de WZ	1	500	500	meestal in de kelder, alles afhankelijk van hoogte & oppervlakte buffers en keuze filtratie
technische ruimte	1	600	600	voor WTB
subtotaal			**1.508**	
Zwembad en sporthal				
Bassins binnenbad			**2.043**	
wedstrijdbad 6 baans	1	385	385	25 x 15,4 x 2,6m
perron lange zijde I	1	63	63	25 x 2,5m
perron lange zijde II	1	63	63	25 x 2,5m
perron korte zijde start	1	84	84	21 x 4
perron korte zijde overkant	1	63	63	21 x 3 m (was 18,5 x 4)
wedstrijdbad 8 baans	1	525	525	25 x 21 x 2,6m
perron lange zijde I	1	63	63	25 x 2,5m
perron lange zijde II	1	63	63	25 x 2,5m
perron korte zijde start	1	84	84	21 x 4
perron korte zijde overkant	1	63	63	21 x 3 m (was 18,5 x 4)
doelroepenbad	1	200	200	10x20
perron lange zijde I	1	50	50	2,5x20
perron lange zijde II	1	50	50	2,5x20
perron korte zijde start	1	25	25	2,5x10
perron korte zijde overkant	1	25	25	2,5x10
badmeesterspost/jury/wedstrijdruimte/EHBO/massageruimte	1	20	20	
toeschouwersruimte op verdieping wedstrijdbad (200 plaatsen)	1	100	100	
perron lange zijde tribune (50 plaatsen, lange zijde doelgroepenbad)	1	25	25	
Rolstoellift	1	3	3	
Elektronisch aftiksysteem	1	1	1	optioneel voor 8-baans bad
toiletten zwembad	2	5	10	
Bergingen baden	4	20	80	2 bergingen doelgroepenbad, 2x bergingen wedstrijdbaden
Kleedruimten zwembad			**184**	
kleedkamers	4	20	80	
doucheruimte	1	15	15	
wisselcabines	20	1,68	34	
gezinscabines	6	4	24	
mindervaliden kleedkamer / toilet	1	8	8	
make up ruimte	1	6	6	
afsluitbare garderobekasten	150	0,18	13,5	
werkkast	1	4,00	4	
Sport			**3.987**	
wedstrijdhal	1	1344	1.344	48x28x9
trainingshal	1	1150	1.150	44,2x26x7
gymzalen	2	364	728	14x26x5,5 (minimale VO norm KVLO: 14m x 22m I Aanbeveling: 14m x 26m welke we overnemen.
toeschouwersruimte sporthal vast	500	0,5	250	verdelen over de sporthallen? Juist bundelen? Vast of flexibel?
ehbo ruimte	3	10	30	
Toestellenberging gymzaal	2	45	90	
toestellenberging sporthal	6	45	270	
docentenruimte/scheidsrechtersruimte	5	25	125	
Kleedruimten sport			**618**	
toiletten	8	2	16	toilet met wasbakje voor vullen flesjes water
werkkast	1	10	10	
kleedkamers sporthal	12	25	300	
kleedkamers gymzaal	4	25	100	
doucheruimte	16	12	192	aantallen nog te bespreken
subtotaal m²			**6.832**	
TOTAAL			**8.340**	

Entree/centrale hal	**107**
Horeca	**245**
facilitaire ruimtes	**1.156**
bassins binnenbad	**2.043**
kleedruimten zwembad	**184**
sport	**3.987**
kleedruimten sport	**618**
totaal m² fno	**8.340**
Tussen BVO en FNO	**1,2**
totaal m² bvo	**10.008**

Buitenruimte	aantal			
Autoparkeerplekken regulier	100	13	1.251	Behoefteberekening 2,7 auto per 100 m2 BVO
Autoparkeerplekken MIVA	2	21	42	2% van het totale aantal parkeerplaatsen met een minimum van 2
Autoparkeerplekken electrisch	100	2	150	4 plekken per 100m2 BVO
Fietsparkeerplekken	1	150	150	Parkeerruimt touringcar
Totaal			1.593	
Toeslag verkeerruimten (paden en wegen) & onvoorzien 15%			**1.832**	
Totaal binnen- en buitenruimte			**11.840**	

ICS
ADVISEURS

Globaal Ruimteprogramma nieuwe sporthal en nieuwe zwembad - gemeente Oldambt

Variant III	Aantal	m² FNO	m2 totaal	Opmerkingen
Algemene ruimtes				
Entree / centrale hal			**107**	
Hoofdentree	1	15	15	
Kantoor beheerders	1	20	20	
Vergaderruimte(n) Teamkamer (zwembad/ sporthal)	1	60	60	
opslag technische dienst	1	12	12	
Horeca			**245**	
Café	1	175	175	geheel afhankelijk van te verwachten aantallen bezoekers
keuken	1	40	40	
berging	1	20	20	
koel- vriescellen	2	5	10	
Facilitaire ruimten			**1.156**	
toiletten entree / horeca	2	12	24	4 heren/4 dames - aantallen afhankelijk van te verwachten aantal bezoekers & aantal bouwlagen
toilet minder validen	1	5	5	idem
werkkast	4	3	12	
kleedruimte personeel, inclusief douche/toilet	1	15	15	koppelen aan \teamkamer?
Technische ruimte voor de WZ	1	500	500	meestal in de kelder, alles afhankelijk van hoogte & oppervlakte buffers en keuze filtratie
technische ruimte	1	600	600	voor WTB
subtotaal			**1.508**	
Zwembad en sporthal				
Bassins binnenbad			**1.693**	
wedstrijdbad 6 baans / doelgroepenbad	1	385	385	25 x 15,4 x 2,6m
perron lange zijde I	1	63	63	25 x 2,5m
perron lange zijde II	1	63	63	25 x 2,5m
perron korte zijde start	1	84	84	21 x 4
perron korte zijde overkant	1	63	63	21 x 3 m (was 18,5 x 4)
wedstrijdbad 8 baans	1	525	525	25 x 21 x 2,6m
perron lange zijde I	1	63	63	25 x 2,5m
perron lange zijde II	1	63	63	25 x 2,5m
perron korte zijde start	1	84	84	21 x 4
perron korte zijde overkant	1	63	63	21 x 3 m (was 18,5 x 4)
badmeesterspost/jury/wedstrijdruimte/EHBO/massageruimte	1	20	20	
toeschouwersruimte op verdieping wedstrijdbad (200 plaatsen)	1	100	100	
perron lange zijde tribune (50 plaatsen, lange zijde doelgroepenbad)	1	25	25	
Rolstoellift	1	3	3	
Elektronisch attiksysteem	1	1	1	optioneel voor 8-baans bad
toiletten zwembad	2	5	10	
Bergingen baden	4	20	80	2 bergingen doelgroepenbad, 2x bergingen wedstrijdbaden
Kleedruimten zwembad			**184**	
kleedkamers	4	20	80	
doucheruimte	1	15	15	
wisselcabines	20	1,68	34	
gezinscabines	6	4	24	
mindervaliden kleedkamer / toilet	1	8	8	
make up ruimte	1	6	6	
afsluitbare garderobekasten	150	0,18	13,5	
werkkast	1	4,00	4	
Sport			**3.159**	
wedstrijdhal	1	1344	1.344	48x28x9
trainingshal	1	1150	1.150	44,2x26x7
toeschouwersruimte sporthal vast	500	0,5	250	verdelen over de sporthallen? Juist bundelen? Vast of flexibel?
ehbo ruimte	2	10	20	
toestellenberging sporthal	6	45	270	
docentenruimte/scheidsrechtersruimte	5	25	125	
Kleedruimten sport			**466**	
toiletten	6	2	12	toilet met wasbakje voor vullen flesjes water
werkkast	1	10	10	
kleedkamers sporthal	12	25	300	
doucheruimte	12	12	144	aantallen nog te bespreken
subtotaal m²			**5.502**	
TOTAAL			**7.010**	

Entree/centrale hal	**107**
Horeca	**245**
facilitaire ruimtes	**1.156**
bassins binnenbad	**1.693**
kleedruimten zwembad	**184**
sport	**3.159**
kleedruimten sport	**466**
totaal m² fno	**7.010**
Tussen BVO en FNO	**1,2**
totaal m² bvo	**8.412**

Buitenruimte	aantal			
Autoparkeerplekken regulier	84	13	1.052	Behoefteberekening 2,7 auto per 100 m2 BVO
Autoparkeerplekken MIVA	2	21	35	2% van het totale aantal parkeerplaatsen met een minimum van 2
Autoparkeerplekken electrisch	84	2	126	4 plekken per 100m2 BVO
Fietsparkeerplekken	1	150	150	Parkeerruimte touringcar
Totaal			1.363	
Toeslag verkeerruimten (paden en wegen) & onvoorzien 15%			**1.567**	
Totaal binnen- en buitenruimte			**9.980**	

Bijlage V: Locaties

ICS
ADVISEURS

Locatie Meidoornlaan

Eigenschappen:

- Voldoende oppervlakte
- Geen eigendom
- Ontsluiting matig
- OV matig, via St. Vitusholt
- Kwetsbare landschapsvensters Lanengebied
- Inpassing AKZO-zoutlocatie(s)
- Waarschijnlijk maatschappelijk gevoelig, nabijheid woonbebouwing
- Onderdeel stadspatroon Winschoten

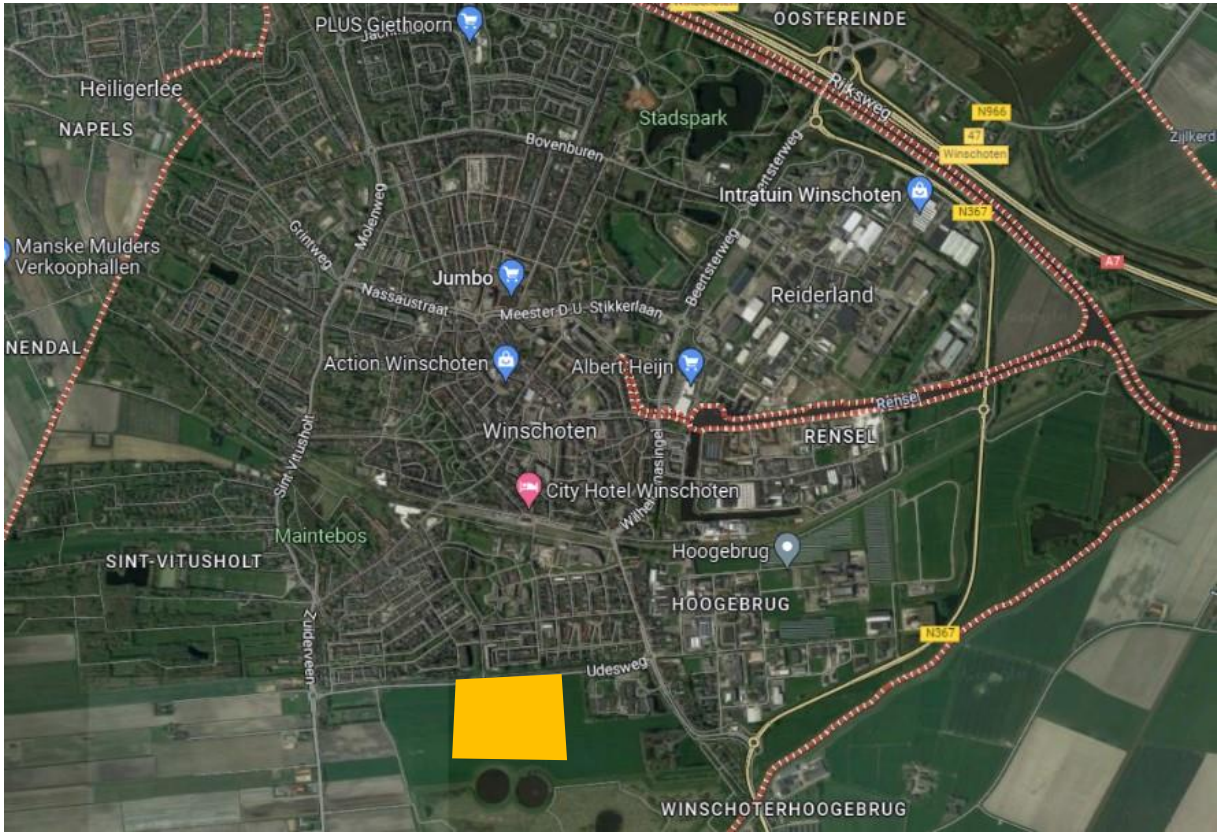

5 april 2023

Locatie Udesweg

Eigenschappen:

- Voldoende oppervlakte
- Geen eigendom
- Goede bereikbaarheid met auto en fiets
- Goede ontsluiting OV
- Bijdrage groene structuurzone Winschoten Zuid
- Ligging voortzetting Blauwe Loper-route

22 mei 2023

ICS
ADVISEURS

Locaties Stadspark

Eigenschappen:

- Oppervlakte krap bemeten
- Overwegend eigendom gemeente
- Goede bereikbaarheid met auto en fiets
- Goede ontsluiting
- Onderdeel stadspatroon Winschoten
- Maatschappelijk gevoelig als locatie
- Demping vijvers, compensatie nodig voor waterberging
- Verplaatsing functies: kinderboerderij, sport- en bedrijfscomplex
- Ligging aan Blauwe Loper-route

5 april 2023

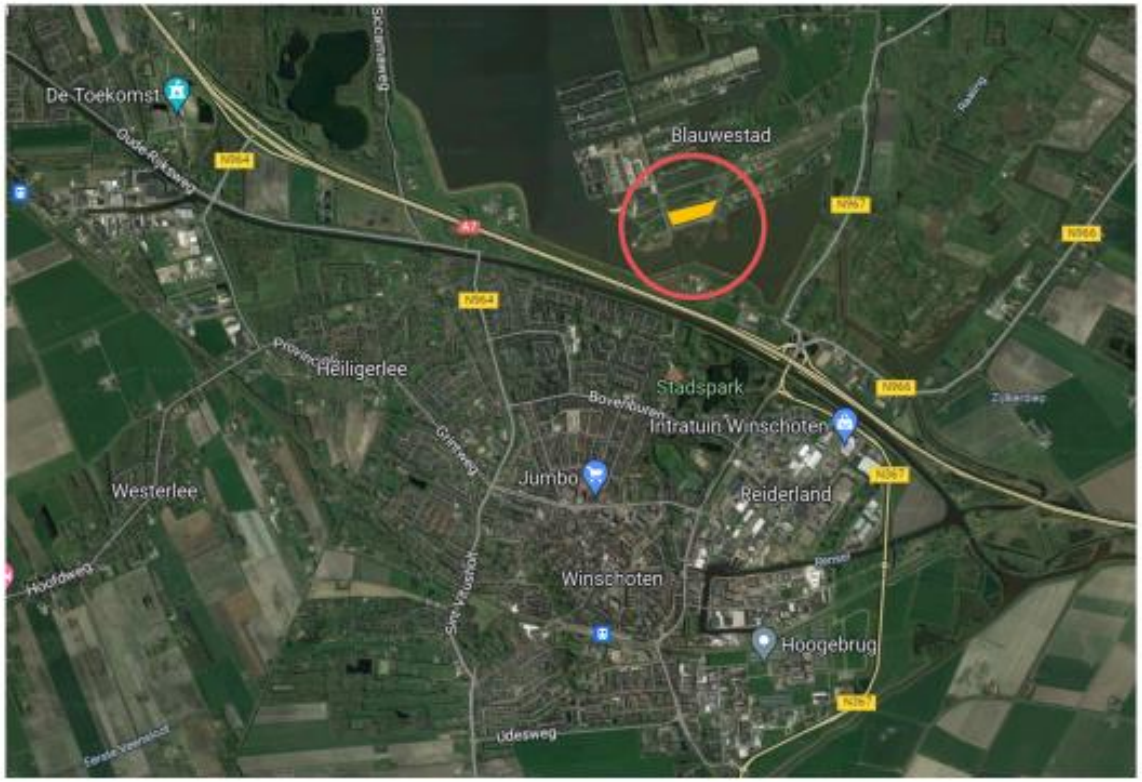
ICS
ADVISEURS

Locatie 'Bovist'

Eigenschappen:

- Eigendom provincie
- Goede bereikbaarheid vanuit Winschoten via fietsbrug over A7
- Gebied circa 23.000 m^2

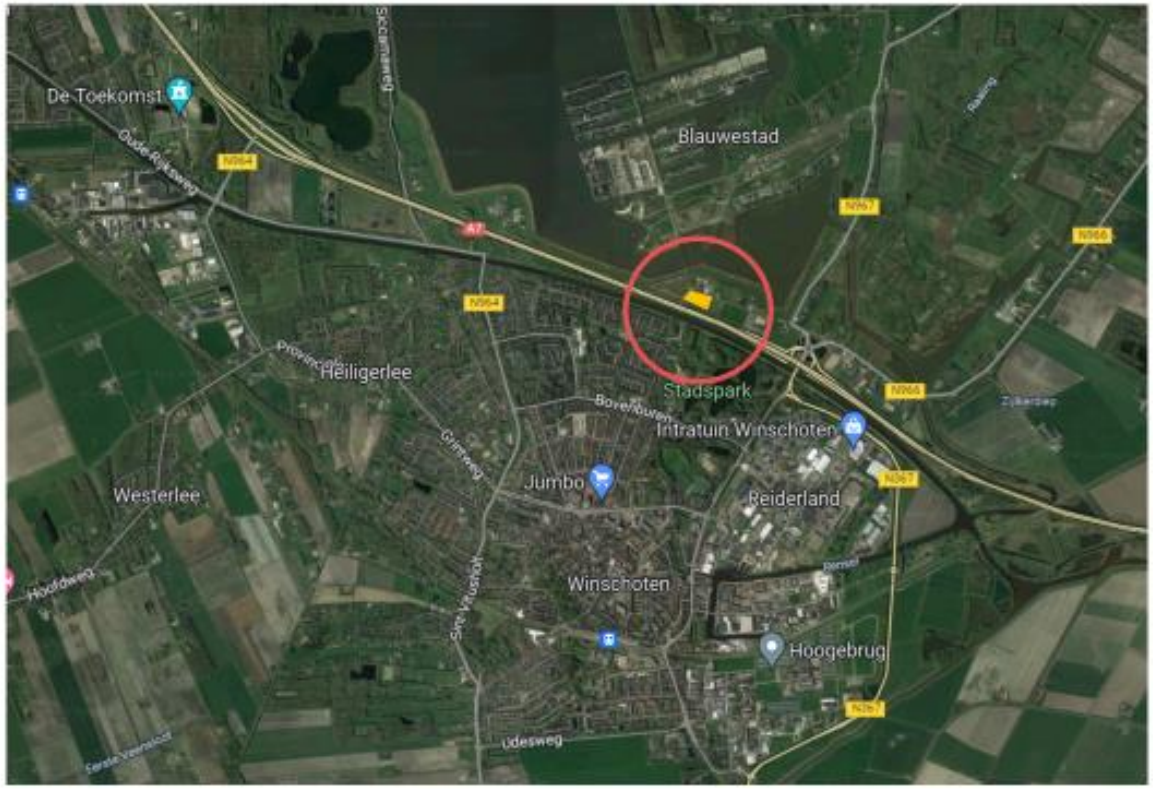
ICS
ADVISEURS

Locatie 'Oostereinde'

Eigenschappen:

- Eigendom provincie
- Goede bereikbaarheid vanuit Winschoten via fietsbrug over A7
- Circa 13.000 m^2

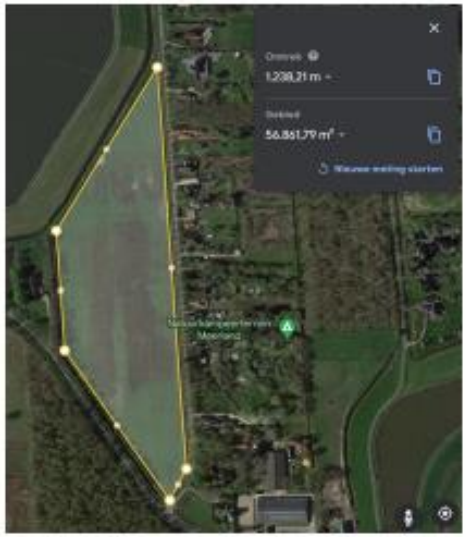
5 april 2023

ICS
ADVISEURS

Locatie 'Groeveweg'

Eigenschappen:

- Eigendom gemeente
- Zeer nat land, momenteel verhuurd
- Circa 55.000 m^2

5 april 2023

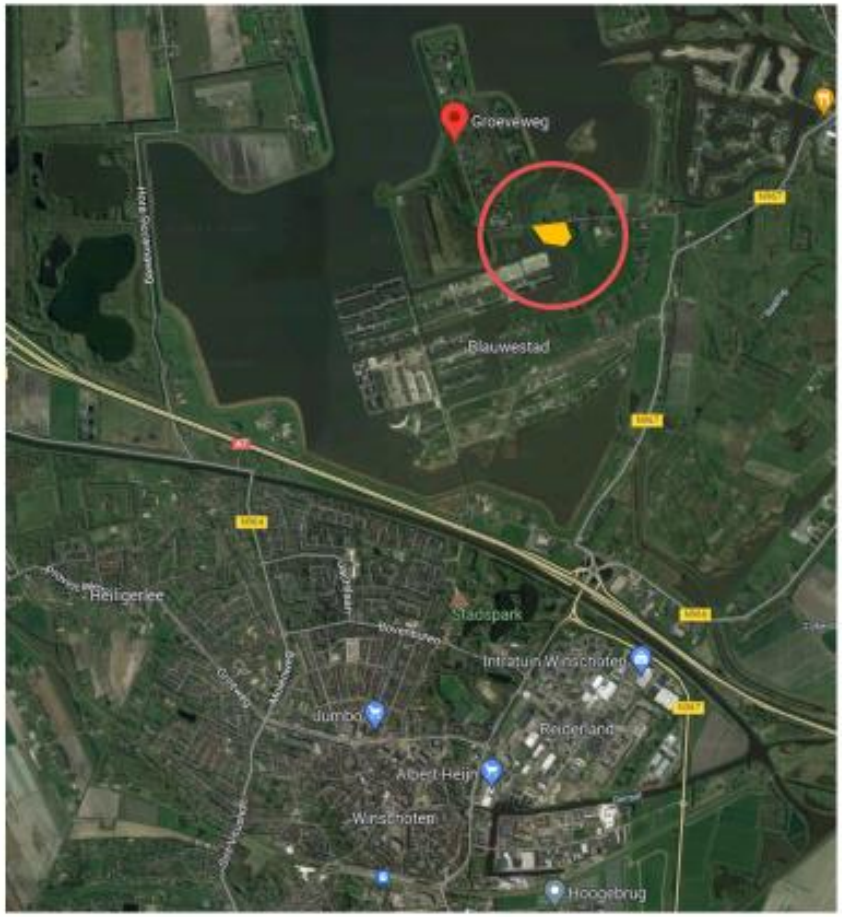
ICS
ADVISEURS

Locatie 'Zuiderringdijk'

Eigenschappen:

- Eigendom gemeente
- Momenteel verhuurd
- Circa 20.000 m^2

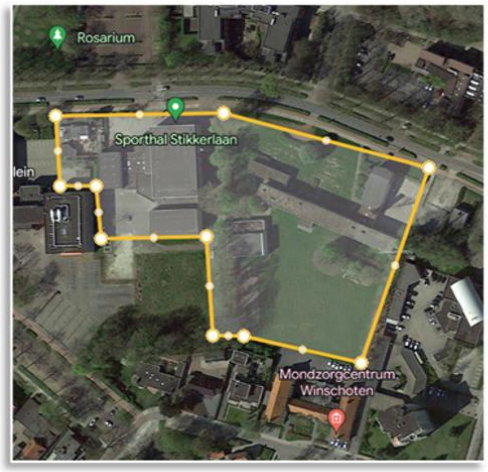
5 april 2023

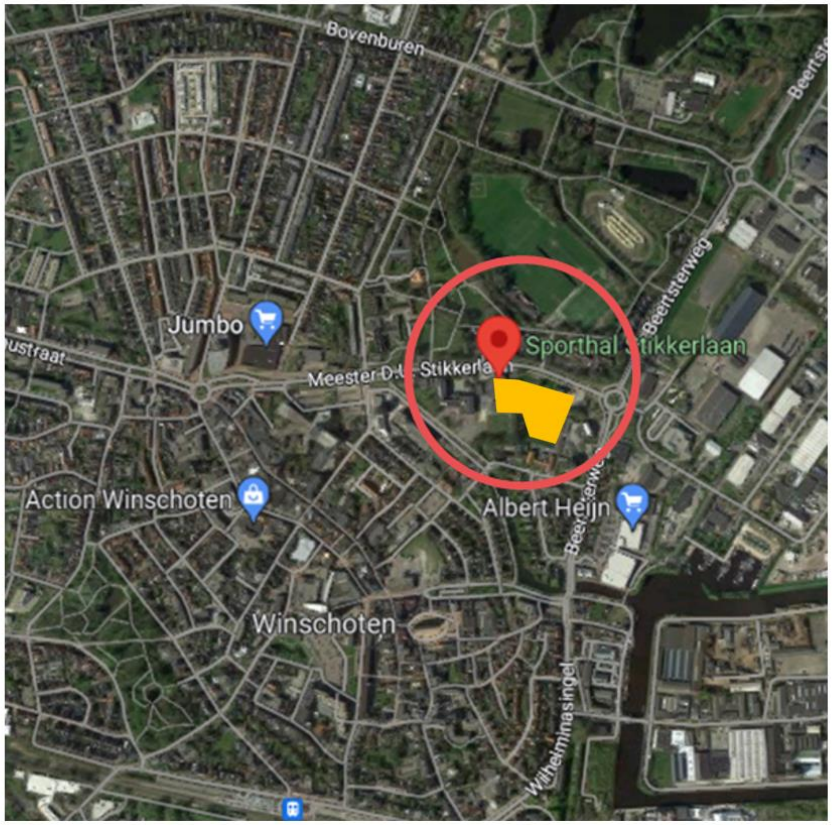
ICS
ADVISEURS

Huidige locatie

Eigenschappen:

- Zwembad en sporthal realiseren bij het huidige Dollard College
- Circa 13.000 m^2

ICS
ADVISEURS

Bijlage VI: Investeringsoverzicht

			Variant I A - BENG		Variant I B - BENG		Variant II - BENG		Variant III - BENG	
		eenhprijs/%	m²	investering	m²	investering	m²	investering	m²	investering
A	**Grondkosten**			**€ 468.075**		**€ 524.295**		**€ 888.000**		**€ 736.275**
	Grond, sloop en bouwrijp	75	6241	€ 468.075	6991	€ 524.295	11840	€ 888.000	9817	€ 736.275
B	**Bouwkosten**			**€ 15.080.104**		**€ 17.623.393**		**€ 28.165.269**		**€ 23.065.493**
	Sportcentrum	€ 2.225	3848	€ 8.562.690	3846	€ 8.557.350	7336	€ 16.321.710	6160	€ 13.705.110
	Zwembad	€ 3.690	1486	€ 5.481.864	2134	€ 7.872.984	2672	€ 9.861.156	2090	€ 7.713.576
	Terrein	€ 350	907	€ 317.450	1011	€ 353.850	1832	€ 641.200	1567	€ 548.450
	bouwkosten onvoorzien	5%		€ 718.100		€ 839.209		€ 1.341.203		€ 1.098.357
C	**Directiekosten**			**€ 1.943.522**		**€ 2.268.461**		**€ 3.631.659**		**€ 2.975.221**
	Advies, management en onderzoeken	12,5%		€ 1.943.522		€ 2.268.461		€ 3.631.659		€ 2.975.221
D	**Bijkomende kosten**			**€ 1.399.336**		**€ 1.633.292**		**€ 2.614.794**		**€ 2.142.159**
	Leges, Nuts en projectonvoorzien	8%		€ 1.399.336		€ 1.633.292		€ 2.614.794		€ 2.142.159
	Totaalinvestering (excl. btw)			**€ 18.891.038**		**€ 22.049.441**		**€ 35.299.722**		**€ 28.919.148**
E	**BTW**			**€ 3.967.118**		**€ 4.630.383**		**€ 7.412.942**		**€ 6.073.021**
	BTW	21%		€ 3.967.118		€ 4.630.383		€ 7.412.942		€ 6.073.021
	SPUKregeling	0%								
	Totaalinvestering incl. btw			**€ 22.858.156**		**€ 26.679.824**		**€ 42.712.664**		**€ 34.992.169**
	€/m² BVO			*€ 4.285*		*€ 4.462*		*€ 4.268*		*€ 4.241*
	afronding budget			*€ 22.900.000*		*€ 26.700.000*		*€ 42.800.000*		*€ 35.000.000*

ICS
ADVISEURS

			Variant I A - ENG		Variant I B - ENG		Variant II - ENG		Variant III - ENG	
		eenhprijs/%	m²	investering	m²	investering	m²	investering	m²	investering
A	**Grondkosten**			**€ 468.075**		**€ 524.295**		**€ 888.000**		**€ 736.275**
	Grond, sloop en bouwrijp	75	6241	€ 468.075	6991	€ 524.295	11840	€ 888.000	9817	€ 736.275
B	**Bouwkosten**			**€ 16.714.261**		**€ 19.529.080**		**€ 31.213.272**		**€ 25.560.356**
	Sportcentrum	€ 2.475	3848	€ 9.524.790	3846	€ 9.518.850	7336	€ 18.155.610	6160	€ 15.245.010
	Zwembad	€ 4.090	1486	€ 6.076.104	2134	€ 8.726.424	2672	€ 10.930.116	2090	€ 8.549.736
	Terrein	€ 350	907	€ 317.450	1011	€ 353.850	1832	€ 641.200	1567	€ 548.450
	bouwkosten onvoorzien	5%		€ 795.917		€ 929.956		€ 1.486.346		€ 1.217.160
C	**Directiekosten**			**€ 2.147.792**		**€ 2.506.672**		**€ 4.012.659**		**€ 3.287.079**
	Advies, management en onderzoeken	12,5%		€ 2.147.792		€ 2.506.672		€ 4.012.659		€ 3.287.079
D	**Bijkomende kosten**			**€ 1.546.410**		**€ 1.804.804**		**€ 2.889.115**		**€ 2.366.697**
	Leges, Nuts en projectonvoorzien	8%		€ 1.546.410		€ 1.804.804		€ 2.889.115		€ 2.366.697
	Totaalinvestering (excl. btw)			**€ 20.876.538**		**€ 24.364.851**		**€ 39.003.046**		**€ 31.950.406**
E	**BTW**			**€ 4.384.073**		**€ 5.116.619**		**€ 8.190.640**		**€ 6.709.585**
	BTW	21%		€ 4.384.073		€ 5.116.619		€ 8.190.640		€ 6.709.585
	SPUKregeling	0%								
	Totaalinvestering incl. btw			**€ 25.260.612**		**€ 29.481.470**		**€ 47.193.685**		**€ 38.659.992**
	€/m² BVO			*€ 4.736*		*€ 4.930*		*€ 4.716*		*€ 4.686*
	afronding budget			*€ 25.300.000*		*€ 29.500.000*		*€ 47.200.000*		*€ 38.700.000*

ICS ADVISEURS

Bijlage VII: Exploitatiebegroting basis

Exploitatieberekening haalbaarheidsonderzoek sportcentrum Oldambt - basis

Bedragen zijn inclusief btw

	Sportcentrum Oldambt- Baten	Huidige situatie	Variant I A	Variant I B	Variant II	Variant III
	Inkomsten sporthal	**€ 88.000**	**€ 139.000**	**€ 139.000**	**€ 139.000**	**€ 139.000**
1	Ontvangen huren Stikkerlaan (verenigingen)	€ 24.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
2	Extra huren verenigingsgebruik	€ -	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
3	Ontvangen MI-vergoeding (Dollard College)	€ 64.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
4	Ontvangen MI-vergoeding (Ubbo Emmius)	€ -	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
5	Extra inkomsten onderwijs	€ -	€ -	€ -	p.m.	p.m.
6	*Extra inkomsten (0%)*	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	Inkomsten zwembad	**€ 219.500**	**€ 340.000**	**€ 340.000**	**€ 340.000**	**€ 340.000**
7	Opbrengsten entree/zwemlessen (De Watertoren)	€ 172.500	€ 170.000	€ 170.000	€ 170.000	€ 170.000
8	Opbrengsten huur verenigingen (De Watertoren)	€ 47.000	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000
9	Extra opbrengsten entree/zwemlessen	€ -	€ 110.000	€ 110.000	€ 110.000	€ 110.000
10	Extra opbrengsten huur verenigingen	€ -	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
11	*Extra inkomsten (0%)*	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	Horeca	**€ -**	**€ 20.000**	**€ 20.000**	**€ 20.000**	**€ 20.000**
12	Inkomsten pacht horeca	€ -	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Baten totaal	**€ 307.500**	**€ 499.000**	**€ 499.000**	**€ 499.000**	**€ 499.000**

	Sportcentrum Oldambt - Lasten	Huidige situatie	Scenario 1	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3
	Kapitaallasten verenigingssport & zwemmen	**€ 94.062**	**€ 555.347**	**€ 697.130**	**€ 1.380.993**	**€ 1.068.663**
13	Afschrijving bouwkundig in 40 jaar (gemiddelde van 40 jaar)	€ 80.000	€ 217.980	€ 273.632	€ 542.056	€ 419.463
14	Afschrijving installaties in 15 jaar (gemiddelde van 40 jaar)		€ 117.374	€ 147.340	€ 291.876	€ 225.865
15	Rentelasten (gemiddelde 40 jaar)	€ 14.062	€ 219.993	€ 276.158	€ 547.060	€ 423.335
	Kapitaallasten bewegingsonderwijs	**€ -**	**€ 392.713**	**€ 408.250**	**€ 390.927**	**€ 380.337**
16	Afschrijving bouwkundig in 40 jaar (gemiddelde van 40 jaar)		€ 154.145	€ 160.243	€ 153.444	€ 149.287
17	Afschrijving installaties in 15 jaar (gemiddelde van 40 jaar)		€ 83.001	€ 86.285	€ 82.624	€ 80.385
18	Rentelasten (gemiddelde 40 jaar)		€ 155.567	€ 161.722	€ 154.860	€ 150.665
	Huisvestingslasten	**€ 529.700**	**€ 805.419**	**€ 992.842**	**€ 1.492.501**	**€ 1.253.541**
19	Groot onderhoud	€ 147.000	€ 229.824	€ 288.144	€ 423.906	€ 356.706
20	Klein onderhoud	€ 36.000	€ 36.439	€ 42.271	€ 68.065	€ 57.229
21	Schoonmaakmiddelen	€ 9.500	€ 13.632	€ 16.224	€ 25.361	€ 21.329
22	Elektra	€ 142.000	€ 455.510	€ 564.374	€ 845.280	€ 708.864
23	Gas	€ 142.000	€ -	€ -	€ -	€ -
24	Water	€ 9.200	€ 9.909	€ 11.750	€ 18.446	€ 15.513
25	Kosten waterkwaliteit	€ 8.000	€ 6.745	€ 9.687	€ 12.133	€ 10.226
26	Zakelijke lasten/OZB	€ 33.000	€ 38.095	€ 43.610	€ 71.304	€ 59.944
27	Afval	€ 3.000	€ 4.264	€ 4.783	€ 8.006	€ 6.730
28	Overige lasten		€ 11.000	€ 12.000	€ 20.000	€ 17.000
	Niet gebouw gebonden	**€ 675.608**	**€ 495.000**	**€ 647.000**	**€ 906.000**	**€ 763.000**
29	Personeelskosten	€ 655.608	€ 487.000	€ 637.000	€ 891.000	€ 750.000
30	Management fee	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
31	Algemene- en kantoorkosten	€ 20.000	€ 8.000	€ 10.000	€ 15.000	€ 13.000
	Lasten totaal	**€ 1.299.370**	**€ 2.248.479**	**€ 2.745.222**	**€ 4.170.421**	**€ 3.465.541**
	Resultaat sportcentrum Oldambt	**€ -991.870**	**€ -1.749.479**	**€ -2.246.222**	**€ -3.671.421**	**€ -2.966.541**

ICS
ADVISEURS

Bijlage VIII: Deelnemerslijst

- Zwemvereniging GZVW
- Zwemvereniging H2Oldambt
- Stichting De Brug (zwemmen voor mensen met een beperking)
- Duikschool LieKieSang
- Dollard College (ISK)
- Basisonderwijs (project zwemveilig)
- ARC-Noord Nederland
- E.W.B.C. Badminton
- Gymgroep
- Gymnastiekvereniging
- Handbalvereniging
- H.C.W.
- Korwi
- Millwings
- Stichting Cosis (zaalvoetbal)
- SV Ritme, (volleybal)
- Volleybalvereniging Set Uppers Oldambt
- WHSC
- Gemeente Oldambt (diverse (beleids)medewerkers)

ICS

ADVISEURS

Colofon

Datum: 22 mei 2023

Auteur(s): Michel de Boer
Wouter Hoogland
Bram Treffers
René van Ling
Boukje Wijmans

info@icsadviseurs.nl
088 - 235 04 27

Vergelijking jaarlijkse kosten en totaal kosten over 30 jaar van 5 veel voorkomende baansoorten

Investeringskosten over een periode van 30 jaar op basis van economische afschrijving

Baanblok met twee banen excl. BTW	Gravel		Gravel op afschot	
Investeringskosten				
Omschrijving	**Afschr.**	**Investering**	**Afschr.**	**Investering**
Grondwerk	30	8.500	30	8.500
Drainage	30	4.500	30	8.500
Zandonderbouw	30	11.500	30	11.500
Baanopsluiting	30	2.000	30	2.000
Fundering (lava)	30	14.000	30	14.000
Toplaag (inclusief belijning)	15	12.000	15	14.500
Baaninrichting	10	1.800	10	1.800
Hekwerken	30	12.000	30	12.000
Beregening (pomp 12 m3 +3 strengs) (9000+3800)	20	12.800	20	12.800
		79.100		85.600
Bijkomende investeringskosten toplaagvervanging over 30 jaar				
Toplaag (1 x vervangen in jaar 16)	15	20.500	15	23.000
Afvoerkosten oude toplaag jaar 15*		4.000		4.000
Baaninrichting (2 x vervangen in jaar 11 en 21)	10	3.600	10	3.600
Beregening (1 x vervangen in jaar 21)	20	12.800	20	12.800
		40.900		43.400
Investeringsbedrag periode van 30 jaar		**120.000**		**129.000**
* *Fluctueert: afhankelijk van diverse factoren*				
Effect op jaarlijkse exploitatiebegroting				
Afschrijvingskosten jaar 1 t/m 30 (gemiddelde per jaar)		3.787		4.087
Indien lening: aflossing lening (annuïteiten)				
Totaal afschrijvingskosten over 30 jaar		**113.600**		**122.600**
Nog niet afgeschreven na 30 jaar *		6.400		6.400
** In jaar 30 gaat de beregening nog 10 jaar mee*				
Onderhoudskosten per baanblok excl. BTW				
Gedeeltelijke uitbesteding				
- Voorjaarsonderhoud uitbesteed		1.750		1.750
- Afschrijving onderhoudsmaterialen*		227		227
- Periodieke onderhoudskosten (jaarlijkse reservering)		n.v.t.		n.v.t.
- Zelfwerkzaamheid (incl. materialen, waterverbruik),		1.400		1.400
		3.377		3.377
Onderhoudskosten periode van 30 jaar		**101.300**		**101.300**
* *Trekkertje 2200 over 10 jaar en onderhoudsmaterialen 2300 over 5 jaar berekend voor gemiddeld 6 banen*				
Totaal kosten periode 30 jaar per baanblok				
Gedeeltelijke uitbesteding per baanblok				
Afschrijvingskosten		113.600		122.600
Onderhoudskosten (losser-methode)		101.300		101.300
Totaal excl. BTW		**214.900**		**223.900**
Zelfwerkzaamheid (incl. voorjaarsonderhoud)				
Afschrijvingskosten		113.600		
Onderhoudskosten (losser-methode)		63.800		
Totaal excl. BTW		**177.400**		

Baanblok met twee banen excl. BTW	Gravel op verharding Matchclay & Topclay	
Investeringskosten		
Omschrijving	**Afschr.**	**Investering**
Grondwerk	30	5.000
Drainage	30	4.500
Zandonderbouw	30	4.250
Baanopsluiting	30	2.000
Fundering (schuimbeton)	15	34.000
Toplaag (inclusief belijning)	10	50.000
Baaninrichting	10	1.800
Hekwerken	30	12.000
Beregening (pomp 12 m3 +3 strengs)	20	12.800
		126.350
Bijkomende investeringskosten toplaagvervanging over 30 jaar		
Fundering (1x vervangen in jaar 16)	15	34.000
Toplaag (2x vervangen in jaar 11 en 21)	10	100.000
Afvoerkosten oude toplaag jaar 11 en 21*		*Onbekend*
Baaninrichting (2 x vervangen in jaar 11 en 21)	10	3.600
Beregening (1 x vervangen in jaar 21)	20	12.800
		150.400
Investeringsbedrag periode van 30 jaar		**276.750**
* *Fluctueert: afhankelijk van diverse factoren*		
Effect op jaarlijkse exploitatiebegroting		
Afschrijvingskosten jaar 1 t/m 30 (gemiddelde per jaar)		9.012
Indien lening: aflossing lening (annuïteiten)		
Totaal afschrijvingskosten over 30 jaar		**270.350**
Nog niet afgeschreven na 30 jaar *		6.400
** In jaar 30 gaat de beregening + toplaag nog 10 jaar mee*		
Onderhoudskosten per baanblok excl. BTW		
Gedeeltelijke uitbesteding		
- Specialistisch onderhoud (jaarlijks)		200
- Afschrijving onderhoudsmaterialen*		160
- Periodieke onderhoudskosten (jaarlijkse reservering)		700
- Zelfwerkzaamheid (incl. materialen, waterverbruik),		2.075
		3.135
Onderhoudskosten periode van 30 jaar		**94.050**
* *Trekkertje 2200 over 10 jaar en onderhoudsmaterialen 1300 over 5 jaar berekend voor gemiddeld 6 banen*		
Totaal kosten periode 30 jaar per baanblok		
Gedeeltelijke uitbesteding per baanblok		
Afschrijvingskosten		270.350
Onderhoudskosten		94.050
Totaal excl. BTW		**364.400**

Baanblok met twee banen excl. BTW	Zandkunstgras		Roodzand kunstgras o.a. Smashcourt	
Investeringskosten				
Omschrijving	**Afschr.**	**Investering**	**Afschr.**	**Investering**
Grondwerk	30	10.500	30	10.500
Drainage	30	4.500	30	4.500
Zandonderbouw	30	15.500	30	16.000
Baanopsluiting	30	2.000	30	2.000
Fundering (lava)	30	15.000	30	15.000
Toplaag (inclusief belijning)	10	28.000	10	40.000
Baaninrichting	10	1.800	10	1.800
Hekwerken	30	12.000	30	12.000
Beregening	0	0	n.v.t.	0
		89.300		101.800
Bijkomende investeringskosten toplaagvervanging over 30 jaar				
Toplaag (2 x vervangen in jaar 11 en 21)	10	56.000	10	80.000
Afvoerkosten oude toplaag jaar 11 en 21*		12.000		12.000
Baaninrichting (2 x vervangen in jaar 11 en 21)	10	3.600	10	3.600
Beregening	n.v.t.	0	n.v.t.	0
		71.600		95.600
Investeringsbedrag periode van 30 jaar		**160.900**		**197.400**
* *Fluctueert: afhankelijk van diverse factoren*				
Effect op jaarlijkse exploitatiebegroting				
Afschrijvingskosten jaar 1 t/m 30 (gemiddelde per jaar)		4.963		6.180
Indien lening: aflossing lening (annuïteiten)				
Totaal afschrijvingskosten over 30 jaar		**148.900**		**185.400**
Onderhoudskosten per baanblok excl. BTW				
Gedeeltelijke uitbesteding				
- Specialistisch onderhoud (jaarlijks)		850		1.100
- Afschrijving onderhoudsmaterialen*		160		160
- Periodieke onderhoudskosten (jaarlijkse reservering)		850		1.700
- Zelfwerkzaamheid		350		750
		2.210		3.710
Onderhoudskosten periode van 30 jaar		**66.300**		**111.300**
* *Trekkertje 2200 over 10 jaar en onderhoudsmaterialen 1300 over 5 jaar berekend voor gemiddeld 6 banen*				
Totaal kosten periode 30 jaar per baanblok				
Gedeeltelijke uitbesteding per baanblok				
Afschrijvingskosten		148.900		185.400
Onderhoudskosten		66.300		111.300
Totaal excl. BTW		**215.200**		**296.700**

Berekening kosten lening:

In veel gevallen moet een tennisvereniging of aanbieder een lening aangaan om de kosten van een investering te dekken. De terugbetaling van deze lening bestaat uit een investering plus een jaarlijkse rente.

De KNLTB heeft een excelsheet beschikbaar waarmee eenvoudig deze rentekosten berekend kunnen worden. Mail verenigingsondersteuning@knltb.nl en vraag naar "Berekening kosten lening".

Disclaimer:

Alle bedragen zijn gemiddelden en uitgaande van een gemiddelde onderhoudsinspanning.
In situaties waar kosten afhankelijk zijn van diverse variabelen is uitgegaan van een gemiddelde van deze kosten. Lokale omstandigheden kunnen verschillen en daarom is en blijft het maatwerk.

Copyright 2023 Aan deze berekening kunnen geen rechten worden ontleend.

HCW gasloos & duurzaam

Sinds 1929 wordt er gehockeyd in Winschoten. De accommodatie is ooit aangelegd door de gemeente en wordt nog steeds van de gemeente gehuurd. De kantine en kleedkamers zijn eind jaren ’80 gebouwd. Toen is er ook een kunstgrasveld aangelegd. De vier kleedkamers en het veld worden gebruikt door de hockeyers en voor gymlessen van het Campus.

In maart 2022 heeft HCW in het kader van het Huis van de Sport project “Duurzame sportvereniging” een Energiebesparingsadvies op laten stellen. Hierin zijn een flink aantal energiebesparende maatregelen geadviseerd (totale kostenraming € 111.000,=) zoals:

- Vervangen van apparatuur voor energiezuinige modellen;
- Overstappen op een elektrisch verwarmingssysteem voor de ruimten en water;
- Isoleren van spouw, vloeren en daken en aanbrengen dubbel glas;
- Vervangen van veldverlichting voor led-verlichting;
- Zelf stroom opwekken met zonnepanelen.

Anno 2023 is het tijd voor **een verduurzamingsstap**. De ambitie van HCW is om de gasaansluiting te verwijderen en led verlichting aan te leggen.

De huidige situatie

Het clubhuis
De kantine van het vroegere zwembad is door de gemeente verbouwd tot het clubhuis van HCW. Het clubhuis wordt verwarmd door een gasgestookte CV installatie. De CV werkt op een tijdklok. Op het moment dat men het clubhuis wil verwarmen wordt de klok aangezet en gaat de CV op maximaal vermogen warm water voor de radiatoren produceren.

De CV produceert ook het warme water voor het clubhuis. Het clubhuis is nauwelijks geïsoleerd en voorzien van enkel glas. De leden van HCW zorgen voor het dagelijks onderhoud van het gebouw. De installaties moeten worden onderhouden door de gemeente als verhuurder.

De veldverlichting
De verlichting bestaat uit 16 gasontladingslampen. Regelmatig zijn er lampen kapot wat voor gevaarlijke situaties op het veld kan zorgen (donkere stukken). Het onderhoud van de lampen ligt bij de gemeente. De vervanging van de lampen kost elke keer veel tijd (en geld).

De kleedkamers
Hockeyers komen doorgaans in sportkleding naar een wedstrijd of training en gaan ook weer in sportkleding weg. De 4 kleedkamers worden daarom niet vaak gebruikt door HCW. Elke kleedkamer is voorzien van 2 douches en een toilet. De toiletten zijn recent door vrijwilligers van HCW zelf vervangen. De kleedkamers werden door een hetelucht systeem verwarmd, dit systeem is sinds 2021 defect en de kleedkamers worden sindsdien niet meer verwarmd.

Het warm water wordt geproduceerd door een gasgestookte geiser en opgeslagen in een grote voorraad boiler. Deze boiler wordt 24/7 op temperatuur gehouden terwijl er tijdens het seizoen gemiddeld 4 personen douchen per week.

Energieverbruik
Het energieverbruik was heel hoog. Sinds de kleedkamers niet meer worden verwarmd en de warmwater boiler buiten het seizoen uit wordt gezet is, het energieverbruik gehalveerd. Het elektra verbruik is thans circa 10.000 kwH per jaar. Het gasverbruik is circa 5.000 m³ per jaar. Per jaar wordt slechts 80 m³ water verbruikt bij HCW (waarvan circa de helft warm water).

De doelstellingen

Gasloos
Omdat het gasverbruik heel hoog is ten opzichte van het warmwater verbruik, heeft het bestuur in het kader van de duurzaamheid de wens uitgesproken volledig gasloos te worden. Hiervoor moet de huidige gasgestookte geiser vervangen worden door een elektrisch doorstroomtoestel om het water te verwarmen voor de douches. Daarnaast zal er ook een doorstroomtoestel in de keuken geplaatst moeten worden om de keuken te voorzien van warm water. Bewust wordt er gekozen voor doorstroom toestellen en geen boilers. Boilers houden het water 24/7 warm terwijl de warmwater vraag maar beperkt is bij HCW. Doorstroomtoestellen verwarmen alleen bij een water vraag. De aanleg van de doorstroomtoestellen zal tevens het waterverbruik doen afnemen omdat het warme water niet meer een lange route hoeft af te leggen aangezien het toestel zo dicht mogelijk bij de warmwaterkraan wordt opgehangen.

Omdat de douches maar heel beperkt gebruikt worden bij HCW is het voorstel om slechts één kleedkamer te voorzien van warm-water-douches. Er is overwogen om het water voor de huidige voorraad boiler te laten verwarmen door zonnecollectoren. Omdat dan een zinloze hoeveelheid warm gehouden moet worden in het voor- en najaar (wanneer de zon nog niet krachtig genoeg is) zal de boiler bijverwarmd moeten worden. De besparing zal daardoor beperkt zijn terwijl de investering veel hoger is.

Verder zal de gasgestookte CV in het clubhuis vervangen worden door een elektrische CV. Deze CV zal ook werken op een tijdklok en dus alleen werken als er warmte vraag is. De huidige radiatoren en leidingen kunnen intact blijven.

Led veldverlichting
Regelmatig gaan één of meerdere van de huidige gasontladingslampen defect. Dit geeft elke keer weer een hoop ergernis en gevaarlijke situaties, omdat het steeds meerdere weken duurt voordat de lampen vervangen worden. Daarnaast is er de wens om te verduurzamen.

De gemeente heeft de wens om verenigingen meer zelfredzaam te laten zijn. De leden van HCW zijn zich hiervan bewust en pakken steeds meer onderhoud zelf op. De vereniging het eigendom en daarmee verantwoordelijkheid verschaffen van de veldverlichting past in deze strategie. De vereniging kan, in tegenstelling tot de gemeente, ook aanspraak maken op de BOSA subsidie.

De wens om zelf energie op te wekken en dus energie-neutraal te worden is door de ongunstige zonligging van het clubhuis (tussen bomen) en de onzekerheid over de salderingsregeling voorlopig in de koelkast gezet en zal waarschijnlijk pas actueel worden als er goede en betaalbare energieopslag oplossingen komen. Bij HCW wordt namelijk het meeste energie verbruikt als het donker is.

De begroting

De begroting is opgesteld o.b.v. een offerte van Sportstroom voor de ledverlichting. De doorstroomtoestellen zullen worden aangeschaft en door een plaatselijke installateur worden geïnstalleerd. De doorstroomboiler voor de douches en de elektrische CV in het clubhuis hebben een 400 volt aansluiting nodig. De benodigde aanpassingen in de meterkast zullen worden uitgevoerd door een elektricien.

Uitgaven		Financiële dekking				
Maatregel	**Kosten**	**BOSA**		**Gemeente Oldambt**		**HCW**
Ledverlichting (10 jr garantie)	€ 32.000,00	€ 9.600,00	30%	€ 16.000,00	50%	€ 6.400,00
Doorstroomboiler 2 douches	€ 1.000,00	€ 300,00	30%	€ 500,00	50%	€ 200,00
Doorstroomboiler keuken	€ 500,00	€ 150,00	30%	€ 250,00	50%	€ 100,00
Elektrische CV kantine	€ 2.500,00	€ 750,00	30%	€ 1.250,00	50%	€ 500,00
Aanpassing meterkast	€ 1.500,00	€ 300,00	20%	€ 750,00	50%	€ 450,00
Overig matriaal/onvoorzien	€ 2.000,00	€ 400,00	20%	€ 1.000,00	50%	€ 600,00
Totaal	**€ 39.500,00**	**€ 11.500,00**		**€ 19.750,00**		**€ 8.250,00**

Deze verbetering is voor HCW alleen mogelijk als er subsidie wordt verleend op de maatregelen. Naast de BOSA subsidie (waarvan het percentage afhangt van de maatregel) zal een subsidie van 50% van de kosten (€ 19.750,-) voor de verduurzaming door de gemeente Oldambt onontbeerlijk zijn.

Als de gemeente instemt met de bijdrage en de vastlegging van opstalrechten voor de investeringen door HCW, zal in de komende ALV de leden voorgesteld worden om een budget van € 8.250,= voor de verbeteringen te reserveren en door HCW opdracht worden gegeven voor de werkzaamheden.

Omdat de BOSA subsidie pas wordt uitgekeerd na betaling van de facturen zal daarnaast naar mogelijkheden gezocht moeten worden om de begrote BOSA subsidie voor te financieren. Daarnaast wordt BOSA subsidie verstrekt zolang de subsidiepot gevuld is, een snelle gemeentelijke beslissing is daarom noodzakelijk!

Het tijdpad

Mei 2023	Beoordelen Projectplan door gemeente
	Goedkeuring subsidiebedrag door gemeente ?
Juni 2023	ALV HCW + vaststelling budget door ALV ?
Juli 2023	Opdracht verlenen aanleg Ledverlichting + Pachtovereenkomst opstellen Led lampen & verwarmingstoestellen
September 2023	Uitvoeren werkzaamheden
	Indienen facturen voor BOSA subsidie

Startnotitie Omni-Sportpark St. Vitusholt

Ruimte voor Sport

Sportverenigingen HCW, V.V. BATO, Korwi te Winschoten

Gemeente Oldambt

Oktober 2021

Inhoud

1. Inleiding 3

1.1 Aanleiding 3

1.2 Algemeen 3

1.3 Probleemstelling 4

1.4 Doel en structuur 4

2. Huidige situatie HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi 5

2.1 Organisatie 5

2.2 Beleid 5

2.3 Financiën 6

2.4 Accommodatie 6

2.5 Samenwerking 7

2.6 Omgevingsfactoren 7

3. Toekomstperspectief HCW, V.V. BATO, K.V. Korwi 9

3.1 Missie, visie en strategie 9

3.2 Visie gemeente Oldambt op omni-sportaccommodaties 10

3.3 Ledencijfers HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi (groei – stabiel – daling) 11

3.4 Speelniveau HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi 13

3.5 Veldaccommodatie HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi 13

3.6 HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi vormen samen een sterke combinatie 14

4. Accommodatiebehoefte HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi 16

4.1 Methodiek 16

4.2 Behoeftebepaling HCW 16

4.3 Behoeftebepaling V.V. BATO 17

4.4 Behoeftebepaling K.V. Korwi 17

4.5 Wat willen HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi gaan doen? 19

5. Ruimtelijke vertaling samenwerkingsvisie 20

5.1 Herinrichting omni-sportpark St. Vitusholt Winschoten 20

5.2 Gedeeltelijke herinrichting 244

5.3 Alternatieve scenario's 25

6. Conclusies en aanbevelingen 27

7. Beheersorganisatie 28

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In de raad van de gemeente Oldambt is in november 2019 en juni 2020 een discussie gevoerd over noodzakelijke bezuinigingen. Uit de gedane voorzetten is uiteindelijk een maatregelenpakket samengesteld met een bezuinigingsopgave van € 650.000,- per jaar op sportvoorzieningen. Als oplossingsrichting wordt gedacht aan één of meerdere omni-sportaccommodaties. Dit is in het coalitieakkoord besproken en vastgesteld. Hiernaast loopt het 'Lokaal Sportakkoord' (getekend april 2020) met daarin opgenomen vier ambities die direct betrekking hebben op de realisatie van een toekomstbestendige sportvoorziening. Bovenstaande besluitvorming heeft geleid tot een overkoepelende doelstelling, namelijk

Er ontstaan één of meerdere omni-sportaccommodaties, waarbij het mogelijk blijft voor iedereen om te sporten en/of beweging bij toekomstbestendige verenigingen en voorzieningen en tegelijkertijd wordt in 2023 een structurele bezuiniging gerealiseerd van € 650.000,-

Hierbij zorgen we ervoor dat de verenigingen van Oldambt volop de gelegenheid hebben om mee te denken en te werken.

Onze droom is een plek te creëren waar een leven lang gezond, sociaal en sportief bewogen kan worden. Deze nieuwe plek zou gerealiseerd moeten worden op de huidige locatie waar de drie verenigingen zijn gevestigd. Samenwerkingen met kleinere verenigingen die hun eigen 'identiteit' kunnen behouden, onderwijs, sociale werkplaatsen, fysiotherapeuten, huisartsen en omliggende bedrijven zijn specifieke speerpunten in de maatschappelijke kant van de realisatie van dit sportpark.

De startnotitie 'Programma Omni-Sportaccommodaties' moet worden uitgewerkt in een plan van aanpak welke aan de raad wordt aangeboden. Voor eind 2021 moet er een eerste inschatting zijn van de standpunten en de belangen van de verenigingen, de financiële mogelijkheden en dat er begin 2022 duidelijkheid is of, waar en op welke wijze één of meerdere omni-sportaccommodaties realiseerbaar zijn.

1.2 Algemeen

Op het sportpark St. Vitusholt in Winschoten zijn de sportverenigingen Hockeyclub Winschoten, V.V. BATO en de K.V. Korwi gehuisvest. Deze drie verenigingen hebben op 24 oktober 2020 een intentieverklaring getekend om verder onderzoek te doen naar de mogelijkheden van een omni-sportpark op de huidige locatie.

HCW is een kleine (+/- 200 leden) maar goed georganiseerde hockeyvereniging waar spelers, teams en vrijwilligers mogelijkheden hebben om zich sportief te ontwikkelen. HCW heeft de beschikking over een clubgebouw met kantine en vier kleedkamers en speelt haar wedstrijden op één met zand ingestrooid kunstgrasveld compleet met verlichting. HCW heeft een gezonde financiële basis voor de dagelijkse gang van zaken. Er is minder ruimte voor (grote) investeringen in de toekomst.

V.V. BATO is een middelgrote (+/- 400 leden, 325 spelend) gezellige en sportieve vereniging uit Winschoten, die zoveel mogelijk leden wil kunnen laten voetballen op hun eigen niveau. Het plezier in het beoefenen en het betrokken zijn bij de sport staat voorop. V.V. BATO heeft de beschikking over een clubgebouw met kantine en zes kleedkamers, drie natuurgrasvelden (waarvan één trainingsveld met verlichting)

en een trainingsstrook. De financiële basis is matig tot goed, maar laat zeker ruimte voor verbetering. Het doen van grote investeringen is niet mogelijk op dit moment.

K.V. Korwi is een kleine (+/- 65 leden) gezellige korfbalvereniging, waarbij het plezier in het samen sporten en betrokken zijn bij de vereniging centraal staat. K.V. Korwi heeft de beschikking over een eigen clubgebouw met kantine en vier kleedkamers. De wedstrijden worden gespeeld op een natuurgrasveld met verlichting. De wedstrijden in de zaal vinden plaats in sporthal Stikkerlaan. De financiële basis is goed, maar er is weinig ruimte voor grote investeringen.

1.3 Probleemstelling

De gemeente Oldambt onderzoekt de mogelijkheden van het clusteren van sportvoorzieningen met behoud van kwaliteit. Een belangrijke uitspraak uit het coalitieakkoord is dat sportverenigingen het cement vormen van leefbare dorpen en wijken. Op het veld of in de zaal; dat zijn plekken waar ontmoeting, beweging en vrijwilligerswerk elkaar ontmoeten. Op het sportveld vallen achterstanden weg, verbetert de gezondheid en leren we samenwerken.

Echter uit het eindrapport meerjarenplanning voor het groot onderhoud van de buitensportaccommodaties in de gemeente Oldambt (Sweco 2018) blijkt dat er sprake is van groot achterstallig onderhoud en dat forse investeringen noodzakelijk zijn.

Tegelijkertijd wil de gemeente invulling geven aan de vier ambities uit het lokaal Sportakkoord en de bezuinigingstaakstelling van € 650.000,- per jaar op sportvoorzieningen.

Voor HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi was dit voldoende aanleiding om de handschoen op te pakken om de mogelijkheden te onderzoeken om te komen tot een omni-sportpark St. Vitusholt. Voor de drie sportverenigingen geldt ook dat er sprake is van groot achterstalligheid onderhoud van het sportvastgoed, waar ook sportvelden nauwelijks voldoen aan de eisen van NOC*NSF en de betreffende sportbonden. Via de Hockeybond is een verzoek om ondersteuning binnen gekomen de verenigingen extern te begeleiden bij het opstellen van een startnotitie (hardware sportvastgoed) gevolgd door een plan van aanpak, waarbij ook aandacht is voor de exploitatie van een omni-sportpark (software). Bij dit laatste onderdeel wordt ook gebruik gemaakt van de kennis en expertise van het ‘Huis van de Sport Groningen”.

1.4 Doel en structuur

Deze startnotitie omni-sportpark St. Vitusholt beschrijft de huidige situatie en het toekomstperspectief voor hockey, voetbal en korfbal in de Gemeente Oldambt in het algemeen en die voor HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi in het bijzonder. Achtereenvolgens worden behandeld: “De huidige situatie van de drie sportverenigingen in Winschoten”, “Kansen en mogelijkheden voor hockey, voetbal en korfbal op het omni-sportpark St. Vitusholt en omgeving”, “toekomstperspectief van de drie sportverenigingen” , hun “Accommodatiebehoefte” en de ruimtelijke vertaling van een aantal scenario ‘s inclusief een globale kostenraming.

2. Huidige situatie HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi

2.1 Organisatie

Het bestuur van HCW bestaat op dit moment uit 5 leden. Er gaat gewerkt worden aan een plan voor opvolgings- en wervingsplan voor bestuursleden en commissies inclusief opleiding (Meer vrijwilligers in de Sport). De meest essentiële vrijwilligersfuncties zijn ingevuld al geldt wel dat de actieve vrijwilligers meerdere functies hebben. Het aantal hockey technische vrijwilligers is goed en er wordt geïnvesteerd in de opleiding van hockeytrainers, coaches en scheidsrechters. Ouders van leden worden structureel betrokken bij het vrijwilligers- en verenigingswerk.

Het bestuur van V.V. BATO bestaat op dit moment uit 7 leden. Er gaat gewerkt worden aan een plan voor opvolgings- en wervingsplan voor bestuursleden en commissies inclusief opleiding (Meer vrijwilligers in de Sport). De meest essentiële vrijwilligersfuncties zijn ingevuld al geldt wel dat de actieve vrijwilligers meerdere functies hebben. Er zijn regelmatig vacatures. Het aantal voetbaltechnische vrijwilligers is goed. Er worden cursussen gegeven voor trainers, coaches en scheidsrechters om de kwaliteit te verhogen. Ouders van leden worden structureel betrokken bij het vrijwilligers- en verenigingswerk. Het bestuur is dan ook erg trots op de ruim 90 vrijwilligers.

Het bestuur van K.V. Korwi bestaat op dit moment uit 5 leden met daarbij twee vacatures van voorzitter en secretaris. Deze taken worden binnen het huidige bestuur opgepakt. Er zijn voldoende vrijwilligers voor de diverse commissies. Er gaat gewerkt worden aan een plan voor opvolgings- en wervingsplan voor bestuursleden en commissies inclusief opleiding (Meer vrijwilligers in de Sport). Met uitzondering van senioren 2 hebben alle teams een trainer/coach.

2.2 Beleid

Het bestuur van HCW heeft geen meerjarenbeleid vastgesteld, maar werkt met een jaarplanning. Dit geldt ook voor het technisch beleid. Er wordt veel geïnvesteerd in opleidingen voor het technisch kader. Er wordt actief een beroep gedaan leden/ ouders om vrijwillige taken op te pakken binnen de club. Communicatie loopt veel via social media en nieuwsbrieven. De website is enigszins verouderd en wordt momenteel vernieuwd.

Het bestuur van V.V. BATO heeft een meerjarenplanning opgesteld vertaald in jaarplannen. Speerpunten zijn de uitbreiding van de jeugdafdeling en meisjes- en damesvoetbal. Er is ook een meerjaren technisch beleidsplan gericht op de jeugd. Er kan nog meer geïnvesteerd worden in opleidingen voor technische functies. Er zijn voldoende vrijwilligers en de communicatie intern en extern is goed. De informatie uit de kwartaalgesprekken met vrijwilligers worden gebruikt om verbeteringen door te voeren.

Het bestuur van K.V. Korwi heeft geen meerjarenbeleid vastgesteld en ook geen jaarplan voor bestuur en commissies. De vereniging heeft voldoende actieve vrijwilligers.

2.3 Financiën

De financiële situatie van HCW is stabiel. De liquiditeitspositie is zeer goed. Het bestuur van HCW werkt met een sluitende begroting. Er is een sponsorbeleid, maar daar kan nog meer uitgehaald worden. De verhouding inkomsten contributie versus uitgaven is redelijk, maar houdt niet over. Er is geen betalingsachterstand aan de KNHB. Er zijn onvoldoende financiële middelen voor het doen van grote investeringen.

De financiële situatie van V.V. BATO behoeft aandacht. De liquiditeitspositie is wel voldoende en dat geldt ook voor de sponsoropbrengsten. De vernieuwde sponsorcommissie heeft ambitieuze plannen. De verhouding inkomsten contributie versus uitgaven is redelijk in balans. Er is geen betalingsachterstand aan de KNVB. Er zijn onvoldoende financiële middelen voor het doen van grote investeringen.

De financiële situatie van K.V. Korwi is goed. Het bestuur van K.V. Korwi werkt met een sluitende begroting. Er is geen betalingsachterstand aan de KNKV. Er zijn onvoldoende financiële middelen voor het doen van grote investeringen.

2.4 Accommodatie

De veldaccommodatie van HCW is matig bereikbaar vanuit de stad Winschoten met voldoende parkeergelegenheid. Het clubhuis met 4 kleedkamers ligt direct aan de parkeerplaats. De vereniging speelt outdoor op één met zand ingestrooid kunstgrasveld en zit op dit moment krap in de ruimte. Wel dient opgemerkt te worden dat het kunstgrasveld van HCW in een matige tot slechte conditie verkeerde. Om deze reden had de Hockeybond een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren door keuringsinstantie KIWA ISA-Sport. Uit dat onderzoek was gebleken dat het kunstgrasveld in de huidige staat niet door de Hockeybond kon worden goedgekeurd. Er heeft ondertussen groot onderhoud aan het veld plaatsgevonden, waardoor het kunstgrasveld nog een aantal jaren mee kan volgens de daarvoor geldende normen. De kantine, kleedkamers en overige sport specifieke ruimtes worden door HCW gehuurd van de gemeente. Het club- en kleedgebouw is wel aan een groot onderhoud toe en zou hier en daar gemoderniseerd kunnen worden. De accommodatie is nog niet rookvrij al geldt wel dat er niet gerookt mag worden langs het veld en op het terras. Er is een rookzone ingericht achter het clubgebouw. Er is geëxperimenteerd met een ‘Gezonde Sportkantine’, maar dit is niet een succes geworden.

De veldaccommodatie van V.V. BATO is matig bereikbaar vanuit de stad Winschoten met onvoldoende parkeergelegenheid. Het clubhuis met 4 kleedkamers ligt direct aan de kleine parkeerplaats en het hoofdveld. De vereniging speelt outdoor op natuurgras voetbalvelden. De vereniging beschikt over twee wedstrijdvelden, één trainingsveld met verlichting en een kleine grasstrook voor trainingsdoeleinden. In theorie heeft de vereniging voldoende ruimte beschikbaar, maar de zeer matige conditie van de natuurgrasvelden zorgt ervoor dat het elke keer weer een enorme uitdaging is om de planning rond te krijgen. De kantine en de sporttechnische ruimtes worden zogenaamd gehuurd van de gemeente, maar er is onduidelijkheid over het eigenaarschap. Het clubgebouw is aan onderhoud toe. Nog geen duurzame maatregelen genomen. De kleedkamers en kantine zijn rookvrij en de vereniging wil een start maken met ‘De Gezonde Sportkantine’.

De veldaccommodatie van K.V. Korwi is matig bereikbaar vanuit de stad Winschoten met voldoende parkeergelegenheid. Het clubhuis met 4 kleedkamers ligt direct aan de parkeerplaats en het veld. De vereniging speelt outdoor op een natuurgras korfbalveld. De vereniging kan voldoende wedstrijdvelden uitleggen en heeft één trainingsveld met verlichting. Wel dient opgemerkt te worden dat het natuurgrasveld van Korwi in een slechte conditie verkeert. Het veld is bovendien niet vlak (door mollenbulten) en dat levert onveilige situaties op. Het KNKV kan het natuurgrasveld in de huidige staat niet goedkeuren. De vereniging maakt gebruik van een kantine die wordt gehuurd van de gemeente. De kleedkamers en overige sport specifieke ruimtes worden ook gehuurd van de gemeente. Het club-kleedgebouw is wel aan een groot onderhoud toe en zou hier en daar gemoderniseerd kunnen worden. De accommodatie is wel/niet rookvrij.

2.5 Samenwerking

Op het sportpark St.Vitushof werkt HCW samen met de V.V. BATO en K.V. Korwi. In lokaal verband werkt HCW samen met de Campus Winschoten (scholengemeenschap) die gebruik maken van het kunstgrasveld en de kleedkamers. Verder maakt de plaatselijke visclub gebruik van de kantine. HCW organiseert jaarlijks een hockeykamp. De gemeente onderhoudt de accommodatie en het veld, maar dit laat zeer te wensen over. Verder is er weinig interactie met de buurt mede doordat er weinig bebouwing is. Er is regulier overleg met de Hockeybond en de hockeyverenigingen in de regio Noord.

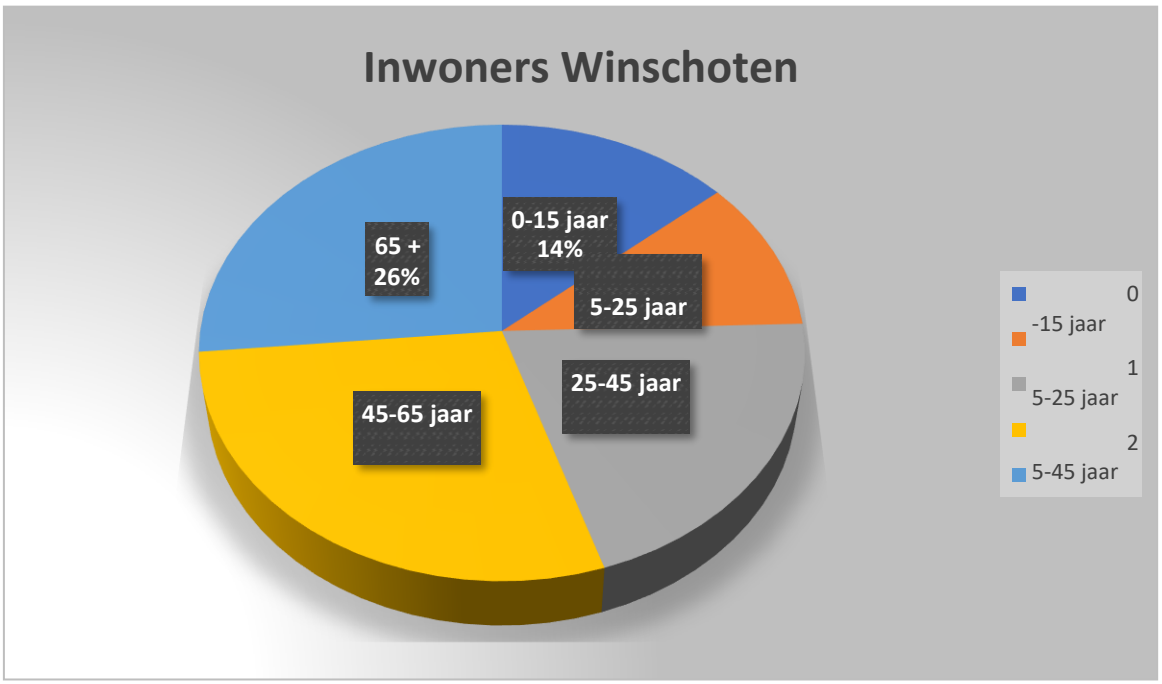
Op het sportpark St.Vitushof werkt V.V. BATO samen met HCW en K.V. Korwi. Elk kwartaal is er overleg met alle voorzitters van de voetbalverenigingen in de gemeente Oldambt. In lokaal verband werkt V.V. BATO samen met BSO De Wombats die gebruik maken van de kantine en sportvelden. V.V. BATO organiseert jaarlijks een groot schoolvoetbaltoernooi voor alle basisscholen in Winschoten en doet ieder jaar mee aan de Koningsspelen. Met de gemeente wordt samengewerkt op het gebied van onderhoud van de velden, maar dit loopt allesbehalve soepel. Met de buurt is een goed contact. Er is af en toe overleg met de KNVB.

Op het sportpark St.Vitushof werkt K.V. Korwi samen met HCW en V.V. BATO. Korwi organiseert ieder jaar een schoolkorfbaltoernooi en doet ook mee aan de Koningsspelen.

2.6 Omgevingsfactoren

Het aantal inwoners van de stad Winschoten in de gemeente Oldambt is de laatste 7 jaar met 0,0% toegenomen (18.052 in 2013 t.o.v. 18.087 in 2020). De inwoners naar leeftijd zijn als volgt verdeeld; 0 tot 15 jaar 2.493 inwoners, 15 tot 25 jaar 1.958 inwoners, 25 tot 45 jaar 3.730 inwoners, 45 tot 65 jaar 5.190 inwoners en 65+ 4.809 inwoners. Het inwonersaantal is stabiel, waarbij wel opvalt dat meer dan 55% 45 jaar en ouder is (Bron: Bestand AlleCijfers.nl, stad Winschoten, gemeente Oldambt – bevolking op 1 januari 2020).

Gegevens Winschoten-Zuid: Stijging inwoners met 25 (0%) van 3.090 in 2013 naar 3.115 inwoners in 2020. Verdeling; 0 tot 15 jaar 465 inwoners, 15 tot 25 jaar 300 inwoners, 25 tot 45 jaar 715 inwoners, 45 tot 65 jaar 810 inwoners en 65+ 840 inwoners.

De gemeente Oldambt heeft in samenspraak met diverse partners, waaronder de Hockey Club Winschoten het Oldambster Sportakkoord opgesteld en ondertekend.

In het Oldambster Sportakkoord staan vier ambities centraal:

1. **Iedereen moet kunnen sporten en bewegen;** we willen dat iedereen in Oldambt kan sporten, ongeacht de financiële situatie, aandoening en/of beperking, leeftijd en woonplaats.
2. **Vitale sport- en beweegaanbieders;** we willen door samenwerking een sterkere verbinding met de maatschappij, meer vrijwilligers en een geschoold kader waardoor de verenigingen toekomstbestendiger zijn.
3. **Duurzame en toekomstige sportinfrastructuur;** we willen samenwerken aan de vraagstukken die spelen rondom een omni-accommodatie en de duurzaamheid van accommodaties.
4. **Regie en belangenbehartiging rond sport en bewegen;** we willen de ontstane samenwerking en de uitvoering van het Sportakkoord borgen.

Door het opstellen van onderstaand visiedocument wil de drie sportverenigingen hun eigen doelstellingen zo goed mogelijk ook laten aansluiten op de doelstellingen vanuit de gemeente Oldambt.

3. Toekomstperspectief HCW, V.V. BATO, K.V. Korwi

3.1 Missie, visie en strategie

De drie sportverenigingen staan nu op het kruispunt om een richting te bepalen waar de verenigingen in de toekomst naar toe willen gaan in relatie tot de eigen ambities, de ambities voor het omni-sportpark St. Vitusholt, de maatschappelijke en de gemeentelijke ontwikkelingen.

Belangrijke vragen die hierbij spelen zijn:

- Wie willen we zijn?
- Wat willen we uitstralen?
- Hoe gaan we dat bereiken?

Algemeen:

Sportverenigingen hebben een steeds belangrijkere maatschappelijke rol. Ze zorgen voor verbinding, ontmoeting, leerwerkplekken en structurele beweegdeelname van mensen. Vanwege de veranderende maatschappij en de individuele behoeften van mensen, staan verenigingen steeds meer onder druk. Verenigingen kampen met een (dreigende) terugloop van het ledenaantal, een tekort aan vrijwilligers en onvoldoende financiële middelen. Met name in kleinere gemeenschappen speelt dit thema in sterkere mate. Om dit te voorkomen willen de verenigingen HCW, BATO en Korwi de krachten bundelen en niet alleen nu maar ook in de toekomst bijdragen aan de leefbaarheid van Winschoten en omgeving.

Aanleiding:

Door diverse ontwikkelingen in het ‘sportlandschap’ maar ook binnen de gemeente Oldambt zijn de hockeyclub HCW, de voetbalvereniging BATO en de korfbalvereniging Korwi gaan nadenken hoe zij in de toekomst kunnen blijven voortbestaan. De sportverenigingen willen samen met de lokale omgeving werken aan een vitaal omni-sportpark St. Vitusholt. Een open sportpark waar mensen niet alleen kunnen bewegen, maar ook kunnen ontmoeten. Voor het toekomstige vitale omni-sportpark ontstaan drie rollen: sportaanbieder, accommodatiebeheerder en opleidingsinstituut.

Missie:

De gezamenlijk missie van de drie verenigingen is om van het omni-sportpark St. Vitusholt een mogelijke toekomstige breder, regionaal, vitaal en duurzaam omni-sportpark te maken, waarbij de kernkwaliteiten niet alleen worden ingezet voor de eigen leden, maar ook voor de leefbaarheid van Winschoten e.o. Het omni-sportpark St. Vitusholt wil graag een sport- en activiteitenaanbod ontwikkelen dat bijdraagt aan het welzijn, de gezondheid en de participatie van burgers in Winschoten e.o. (recreatieve activiteiten, sportinstuiven, thema bijeenkomsten).

3.2 Visie gemeente Oldambt op omni-sportaccommodaties

De gemeente Oldambt hanteert als definitie van een omni-sportaccommodatie het volgende.

Een omni-sportaccommodatie is een locatie waar iedereen sport kan uitoefenen, overdekt, dan wel in de open lucht.

Een omni-sportaccommodatie kan vergeleken worden met een MFC of een bedrijfsverzamelgebouw. Door samenvoeging van functies, medegebruik van velden en slimme combinaties te maken kan beheer en onderhoud van dergelijke accommodaties goedkoper dan wanneer ieder zijn eigen accommodatie behoudt.

Startnotitie programma Omnisport Oldambt

De gemeente Oldambt heeft heldere kaders opgesteld als uitgangspunt voor de realisatie van één of meerdere omni-sportaccommodaties.

1. Bereikbaarheid; efficiënt gebruik en kwalitatief goede voorzieningen vragen om één of enkele centraal gelegen omni-sportaccommodaties.
2. Aanbod sportaccommodaties; de realisatie van omni-sportaccommodaties kan alleen wanneer daarvoor in de plaats andere sportaccommodaties worden gesloten.
3. Investeringen; om op termijn 20% bezuinigingen te kunnen realiseren in de exploitatie van sportaccommodaties, is fors investeren in nieuwe accommodaties noodzakelijk.
4. Beheer en exploitatie omni-sportaccommodatie; voor het beheer en exploitatie van omni-sportaccommodaties is het nodig om gespecialiseerd beheer in te huren. Omni-sportaccommodaties zijn multifunctioneel en vergen een flexibel gebruik en vragen daarom andere vormen van beheer en exploitatie dan door de gemeente, bijv. een externe beheerder of een op te richten sportbedrijf.
5. Beheer en exploitatie mono-sportaccommodatie; het beheer en exploitatie van mono-sportaccommodaties is geen gemeentelijke verantwoordelijkheid.
6. Gebruik; voor de optimale exploitatie is het noodzakelijk dat de omni-sportaccommodatie intensief gebruikt wordt, dus maximaal overdag, in de avond en het weekeinde. Dit betekent dat gebruikers zich flexibel moeten opstellen en ‘historische rechten’ (gebruikstijden, eigen accommodaties) niet kunnen blijven bestaan.
7. Nieuwe sportvoorzieningen; de huidige en toekomstige sporter heeft meer behoefte aan informele sportvoorzieningen zoals beweegtuinen, Cruyff-courts en veilige loopparcoursen in de openbare ruimte. Dit wordt ondersteund om bewegen en de gezondheid van de bevolking te stimuleren. De gemeente moet dit samen met de wijken en dorpen gaan oppakken.
8. Integrale aanpak; het ontwikkelen van een nieuw sportaanbod vraagt om samenwerking van de gemeente met onderwijs-, zorg-, en welzijnsvoorzieningen. Er moet onderzocht worden wat te combineren is. Ook dit vraagt om samenwerking tussen de verschillende belanghebbenden.

3.3 Ledencijfers HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi (groei – stabiel – daling)

De Hockey Club Winschoten is opgericht op 3 november 1929 en bestaat op Dit moment uit 200 leden. De competitie wordt op zaterdag en zondag gespeeld.

Ledenaantal: Op dit moment heeft de vereniging 197 leden, waarvan 66 heren en 131 dames. Er spelen 179 leden veldhockey en er zijn 18 trimhockeyers

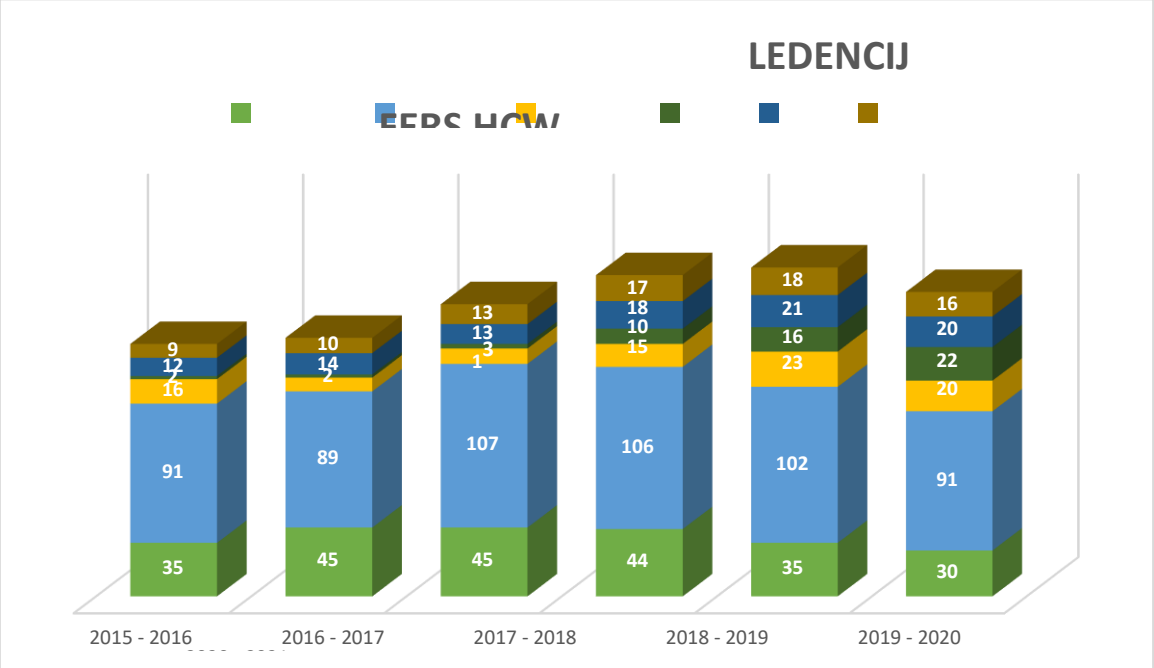
Opbouw: Het leden aantal is gelijkmatig verdeeld over de diverse leeftijdscategorieën

Aantal teams: Er zijn 14 teams ingeschreven voor het seizoen 2020/2021. Het aantal teams is evenredig verdeeld over de diverse leeftijdscategorieën. Verder is er nog een groep trimhockeyers.

Verloop: De jaarlijkse instroom en uitstroom is vrijwel gelijk. HCW schommelt jaarlijks rond de 200 leden en dat is bijzonder als je rekening houdt met het feit dat HCW in een krimpregio zit.

Prognose: Volgens de KNHB is het mogelijk om met een actief beleid op ledenwerving en ledenbehoud met een nieuwe veldaccommodatie door te groeien tot 250 leden in 2025.

Tabel ledenaantallen per seizoen per leeftijdscategorie

De voetbalvereniging BATO is opgericht op 11 augustus 1920 en bestaat op dit moment uit 400 leden. De competitie wordt op zaterdag en zondag gespeeld.

Ledenaantal: Op dit moment heeft de vereniging 400 leden, waarvan 325 spelende leden.

Opbouw: Het leden aantal is gelijkmatig verdeeld over de diverse leeftijdscategorieën

Aantal teams: Er zijn 22 teams ingeschreven voor het seizoen 2020/2021. Het aantal teams is evenredig verdeeld over de diverse leeftijdscategorieën. Verder is er nog een G-voetbal team.

Verloop: De jaarlijkse instroom iets groter dan de uitstroom. V.V. BATO kent daarmee een lichte stijging in het aantal leden en dat is bijzonder als je rekening houdt met het feit dat de vereniging in een krimpregio zit.

Prognose: Volgens de KNVB is het mogelijk om met een actief beleid op ledenwerving en ledenbehoud met een nieuwe veldaccommodatie door te groeien tot 450 leden in 2025.

De korfbalvereniging Korwi is opgericht op 7 februari 1978 en bestaat op dit moment uit 50 leden. De competitie wordt op zaterdag en zondag gespeeld.

Ledenaantal: Op dit moment heeft de vereniging 64 leden, waarvan 56 spelende leden en 8 overige leden.

Opbouw: Het leden aantal is ongelijk verdeeld. K.V. Korwi heeft in een aantal leeftijdscategorieën geen leden meer.

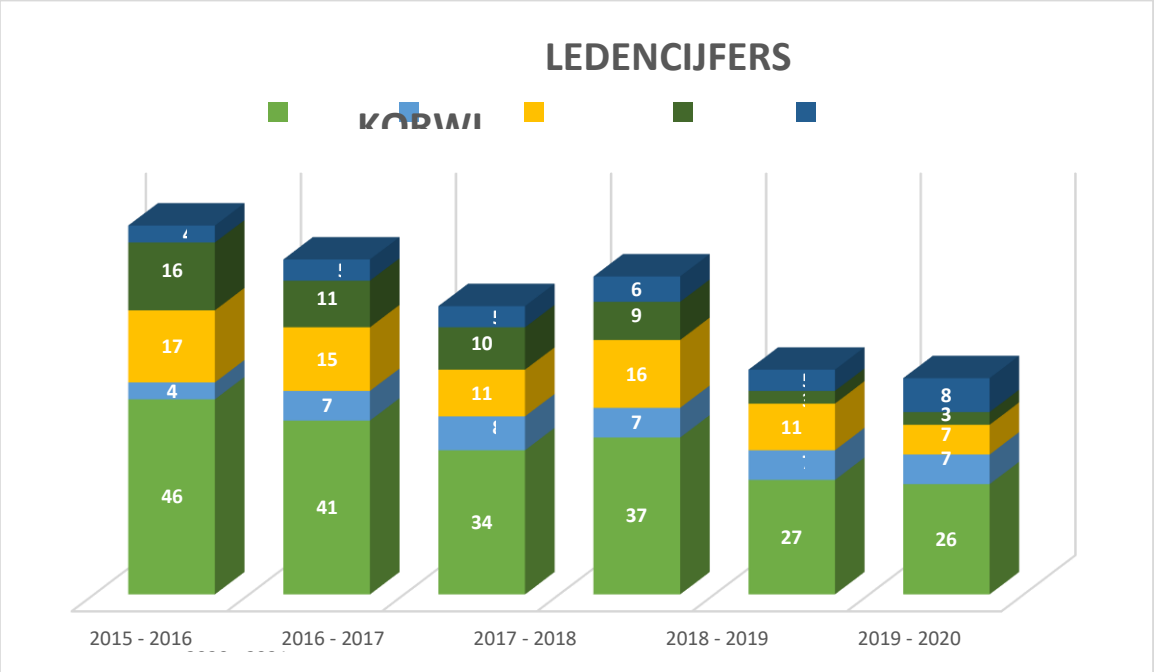
Aantal teams: Er zijn 6 teams ingeschreven voor het seizoen 2020/2021. K.V. Korwi heeft niet in elke leeftijdscategorie een wedstrijdteam en daarmee ontstaat een onevenredig beeld.

Verloop: De jaarlijkse uitstroom is groter dan de instroom. K.V. Korwi kent daarmee een daling in het aantal leden.

Prognose: Volgens de KNKV is het mogelijk om met een actief beleid op ledenwerving en ledenbehoud met een nieuwe veldaccommodatie de dalende trend te doorbreken en weer gestaag te groeien naar 80 leden in 2025.

Op het Omnisportpark St. Vitusholt in 2025 een ambitie van 750-800 leden

Tabel ledenaantallen per seizoen per leeftijdscategorie

3.4 Speelniveau HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi

HCW wil de komende jaren werken aan een stabiel Heren 1 en Dames 1. Vooral bij Heren 1 is dit een uitdaging i.v.m. het algemene tekort aan heren in het Noorden en de aantrekkingskracht van andere verenigingen in de omgeving. Zowel Heren 1 als Dames 1 willen graag een stabiele 4e klasser worden in de Bondsklasse. Betere spelers verkiezen vaak een club met een waterveld en verlaten daarom HCW.

De ambitie van het 1e elftal is om tussen nu en drie jaar een stabiele 3e-klasser te worden. Het niveau van de jeugdteams is de afgelopen jaren sterk gestegen en het bestuur wil investeren dat elke categorie op hoog niveau kan uitkomen. De overige senioren vinden het prima om op het huidige niveau te blijven spelen.

Het bestuur van Korwi wil graag in elke (jeugd)categorie over minimaal één team de beschikking hebben voor een evenredige verdeling en met een gezonde aanwas van onderaf (jongste jeugd). Op de middellange lange termijn wil Korwi 1 graag weer uitkomen in de 4e klasse van het wedstrijdkorfbal.

3.5 Veldaccommodatie HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi

HCW heeft op dit moment de beschikking over één met zand ingestrooid kunstgrasveld. Het veld voldeed niet aan de eisen van NOC*NSF en de KNHB. Er heeft ondertussen groot onderhoud plaatsgevonden, zodat het veld weer voor de komende jaren speelklaar is. HCW ziet liever dat het veld op korte termijn wordt vervangen door een nieuw kunstgras (water)veld. Daarnaast is de wens om een tweede met zand ingestrooid kunstgrasveld aan te leggen wat ook multifunctioneel gebruikt kan gaan worden, zoals door zaalsporten die

Korfbal wordt niet genoemd?

buiten willen sporten (handbal, volleybal, zaalvoetbal). Het bestaande clubgebouw en kleedruimtes zijn ook dringend aan een groot onderhoud toe en kan flink worden gemoderniseerd.

V.V. BATO heeft op dit moment de beschikking over 2 natuurgraswedstrijdvelden en één trainingsveld met verlichting. Daarnaast ligt nog een kleinere grasstrook geschikt voor trainingen van de allerjongste jeugd. De conditie van de velden is echter in een zeer matige staat en het is iedere week een uitdaging om de planning rond te krijgen. Het bestuur van V.V. BATO ziet graag dat het trainingsveld wordt vervangen door een non infill kunstgrasveld en dat de twee wedstrijdvelden grondig worden gerenoveerd. Daarnaast ligt er de wens om ook voor de jeugd een kunstgrasveld aan te leggen.

Het bestaande clubgebouw met de sporttechnische ruimtes verkeert in een matige conditie en zal op diverse onderdelen gerenoveerd moeten worden.

K.V. Korwi beschikt op dit moment over één groot natuurgrasveld waarop zowel de wedstrijden als de trainingen plaatsvinden. De conditie van het natuurgrasveld is slecht te noemen en daarmee voldoet het niet aan de eisen van NOC*NSF en het KNKV. Het veld zal grondig moeten worden gerenoveerd om het weer speelklaar te maken voor de competitie en trainingen. Het bestuur van Korwi ziet liever dat er één met zand ingestrooid kunstgrasveld wordt aangelegd.

Het bestaande clubgebouw met de sporttechnische ruimtes is ook dringend aan een groot onderhoud toe en kan flink worden gemoderniseerd.

Om de routekaart naar de toekomst duidelijk te bepalen met de bijbehorende doelstellingen hebben de drie sportverenigingen via HCW aan de Hockeybond gevraagd om de verenigingen hierbij te ondersteunen. Hierna volgt de behoefteanalyse veldaccommodaties van de verenigingen afzonderlijk op basis van de Planningsnorm per sportbond met een doorkijk naar de ontwikkeling van een omni-sportpark St Vitusholt.

3.6 HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi vormen samen een sterke combinatie

Op 24 oktober 2020 hebben de drie sportverenigingen een intentieverklaring getekend om verder onderzoek te doen naar de mogelijkheden van een omni-sportpark op de huidige locatie. Door het inzetten van een ondersteuningstraject vanuit de Hockeybond zijn de verenigingen zich bewust geworden waar hun overeenkomsten en verschillen liggen, waar ze van elkaar kunnen leren en wat ze samen kunnen verbeteren.

Overeenkomsten

Zoals te zien in de onderstaande figuur hebben de verenigingen diverse zaken met elkaar gemeen. Alle drie kenmerken zich door de gezelligheid en de gastvrijheid. Wel is er zorg om het vrijwilligersbestand en zijn de clubaccommodaties verouderd en aan renovatie toe.

Verschillen

Verder is te zien dat er op het financiële vlak wat verschillen zijn. HCW is goed georganiseerd met een regelmatige communicatie naar de leden. V.V. BATO is meer zichtbaar naar buiten met

diverse toernooien en activiteiten. K.V. Korwi is een kleine vereniging met een onregelmatige teamopbouw, maar met zeer trouwe leden.

Verbeterpunten

Het samenwerken kan verder verbeterd worden op het beheer & onderhoud van het omni-sportpark, de daling van aantal (jeugd)leden ombuigen naar groei door actieve ledenwerving, het verbeteren van de kwaliteit en kwantiteit van de vrijwilligers en zich verder ontwikkelen als open sportpark met meer zichtbaarheid. Dit alles is grafisch terug te vinden in onderstaand figuur 1.

Figuur 1 Overeenkomsten en verbeterpunten

4. Accommodatiebehoefte HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi

4.1 Methodiek

Zowel de KNHB, KNVB als KNKV hanteren een theoretische behoeftebepaling om het minimaal aantal wedstrijdvelden vast te stellen. Deze richtlijn wordt in Nederland algemeen gehanteerd en geaccepteerd. Op basis van het aantal teams, belastingnormen, bespelingsnormen en nog een aantal kwalitatieve uitgangspunten, wordt de wedstrijdveldenbehoefte berekend. Aan het benodigde aantal wedstrijdvelden is de norm voor het minimum aantal kleedkamers gekoppeld. Voor wat betreft de was- en kleedruimten wordt eveneens gebruik gemaakt van de normen van NOC*NSF aangevuld met eigen Sportbond-normeringen.

4.2 Behoeftebepaling HCW

Op dit moment beschikt de vereniging over één met zand ingestrooid kunstgrasveld (bruto-afmetingen 99,4 x 59 meter = 5.864,60 m^2), waarbij opgemerkt dient te worden dat het veld na onlangs het gepleegde groot onderhoud voorlopig weer voldoet aan de eisen van de Hockeybond.

Afbeelding 1. Sportaccommodatie HCW, St. Vitusholt 7e laan 8 te Winschoten

Volgens de behoeftebepaling van de Hockeybond heeft de hockeyvereniging HCW op dit moment net voldoende capaciteit voor het spelen van competitie wedstrijden. Zowel op de zaterdag als de zondag is er net voldoende ruimte op het huidige kunstgrasveld, zie bijlage 1. Als we kijken naar de trainingsbelasting dan komt HCW op 38 weken x 2 uur per week x 14 teams = 1.064 uur per jaar. Tel daar de uren voor het spelen van wedstrijden bij op en dan kom je ruim over de 1.200 uur op jaarbasis. Een hockeyveld zal bij een gebruik van ≤ 800 uur per jaar een regulier slijtagebeeld laten zien. HCW zit met ruim 1.200 uur per jaar hier ruim overheen. Dat betekent dat de levensduur van het hockeyveld een stuk korter zal zijn dan normaal. Daarbij geldt wel dat er sprake moet zijn van regelmatig en goed onderhoud. Als we verder kijken naar de toekomst met een lichte stijging van het aantal leden zou een 2e kunstgrasveld zeker wenselijk zijn. Er dient wel opgemerkt te worden dat de levensduur van het kunstgrasveld nog

een paar jaar is. Daarna zal het volledig vernieuwd moeten worden. Het bestuur van HCW opteert dan voor een water kunstgrasveld. Daarnaast is de (gedeelde) kleedkamer met de Campus kapot, verouderd en niet goed schoon te houden. Ook de verwarming van de kleedkamers en kantine kost erg veel energie door de slechte isolatie en inefficiënt verwarmingssysteem. Het veld wordt verlicht met ouderwetse lampen die erg energie belastend zijn.

4.3 Behoeftebepaling V.V. BATO

Op dit moment beschikt de vereniging over twee wedstrijd natuurgrasvelden en één trainingsveld met verlichting. Daarnaast ligt nog een kleinere grasstrook geschikt voor trainingen van de allerjongste jeugd. De totale afmetingen van de velden is ongeveer 400 x 80 meter = 32.000 m^2. De natuurgrasvelden verkeren in een matig tot slechte conditie en moeten op korte termijn gerenoveerd worden.

Afbeelding 2. Sportaccommodatie V.V. BATO, St. Vitusholt 215 – 219 te Winschoten

Volgens de behoeftebepaling van de KNVB heeft de voetbalvereniging BATO op dit moment voldoende capaciteit. Voor de zaterdag komt het aantal benodigde velden uit op 2 wedstrijdvelden en op de zondag komt het aantal benodigde velden uit op 1 wedstrijdveld. Kortom, in theorie is er voldoende ruimte voor het spelen van wedstrijden, zie bijlage 2. In de praktijk blijkt het grootste knelpunt te zitten op het trainingsveld. Daar blijft het een uitdaging qua planning om wekelijks alles rond te krijgen. Als we kijken naar de trainingsbelasting dan komt BATO op 38 weken x 2 uur per week x 23 teams = 1.748 uur per jaar. Daar komen nog ruim 300 uur bij voor wedstrijddagen en daarmee komt de vereniging ruim over de 2.000 uur op jaarbasis. Om deze reden zou het bestuur van V.V. BATO graag willen dat er op de middellange termijn een non infill kunstgrasveld wordt aangelegd.

4.4 Behoeftebepaling K.V. Korwi

Op dit moment beschikt de vereniging over één groot natuurgrasveld, waar zowel de competitiewedstrijden als de trainingen op plaatsvinden. Er is verlichting aanwezig. De totale afmetingen van het veld is ongeveer 10.000 m^2. Het natuurgrasveld verkeert in een matig tot

slechte conditie en moeten op korte termijn gerenoveerd worden. Onafhankelijk onderzoek van KIWA ISA-Sport zou moeten uitwijzen of het natuurgrasveld nog voldoet aan de eisen van NOC*NSF en het KNKV.

Afbeelding 3. Sportaccommodatie K.V. Korwi, St. Vitusholt 8e laan 8 te Winschoten

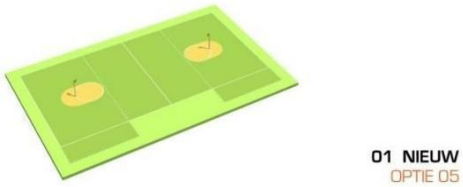
Per 1 juli 2014 is de nieuwe Planningsnorm Korfbal van kracht.
In deze Planningsnorm Korfbal NOC*NSF 2014 wordt uitgegaan van een verplichte basisafmeting voor natuurgras van een wedstrijdveld van 68 x 44 meter en een trainingsveld van 68 x 44 meter met verlichting. De totale oppervlakte wordt daarmee 5.984 m^2.

Voor met zand ingestrooid kunstgras geldt een verplichte basisafmeting van 48 x 44 meter (totale oppervlakte is 2.112 m2). Hierop worden twee wedstrijdvelden aangebracht van 40 x 20 meter en ook twee jeugdvelden 4Korfbal van 24 x 12 meter. Dit geldt voor verenigingen vanaf 7 tot 14 normteams (zaterdagvereniging) en 7 tot 21 normteams (zondagvereniging). Voor kleine verenigingen met een aantal normteams < 7 kan het KNKV een uitzondering maken om af te wijken van de standaard basisafmeting.

Volgens de behoeftebepaling van het KNKV heeft de korfbalvereniging Korwi op dit moment voldoende ruimte voor het spelen van wedstrijden korfbal (3,625 normteams). Zowel op de zaterdag als de zondag is er voldoende ruimte op het huidige natuurgrasveld, zie bijlage 3. Als we kijken naar de trainingsbelasting dan komt K.V. Korwi op 20 weken x 2 uur per week x 4 teams = 160 uur per jaar. Tel daar de uren voor het spelen van wedstrijden bij op en dan kom je op 250 uur op jaarbasis. Een korfbalveld natuurgrasveld zal bij een gebruik van ≤ 300 uur per jaar een regulier slijtagebeeld laten zien. K.V. Korwi zit met 250 uur per jaar hier nog onder. Dat betekent dat de levensduur van het korfbalveld bij goed en regulier onderhoud een gemiddelde levensduur heeft. Dat laatste is een punt van aandacht. Op dit moment verkeert het natuurgrasveld in een matige tot slechte conditie. Een onafhankelijke keuring door KIWA ISA-Sport kan hierover meer uitsluitsel geven. Om deze reden zou het bestuur van K.V. Korwi graag willen dat er op de middellange termijn een met zand ingestrooid kunstgrasveld wordt aangelegd.

Het KNKV voert de laatste jaren een proactief beleid om korfbalwedstrijden te laten spelen op zand ingestrooid kunstgras. De termijn van juni 2014 t/m juni 2026 die het KNKV heeft gesteld voor alle clubs om definitief op nieuwe afmetingen te spelen is voor het KNKV ook een periode om de kunstgrasontwikkeling te monitoren om wellicht ook daar uiteindelijk een verplichting aan te koppelen. Op dit moment speelt ongeveer 75% van de korfbalverenigingen in Nederland op kunstgras.

Volgens de nieuwe Planningsnorm Korfbal NOC*NSF 2014 zou de korfbalvereniging Korwi uit Winschoten moeten beschikken over minimaal één kunstgrasveld van 44 x 28 meter (bruto- maat). De vereniging heeft verder recht op 4 kleedkamers.

4.5 Wat willen HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi gaan doen?

Welk sport- en beweegaanbod willen de verenigingen op korte termijn aanbieden?

Het gaat dan om de bestaande activiteiten:

- Hockey in zowel recreatief als competitieverband aangeboden door de hockeyclub HCW gevestigd op het huidige sportpark. Hierbij zitten ook alternatieve vormen als trimmers, veteranen en Funkeys.
- Voetbal in zowel recreatief als competitieverband aangeboden door de voetbalclub BATO gevestigd op het huidige sportpark. Hierbij zitten ook alternatieve vormen als 45+ voetbal en G-voetbal.
- Korfbal in zowel recreatief als competitieverband aangeboden door de korfbalclub Korwi gevestigd op het huidige sportpark.
- Scholengemeenschap Campus Winschoten die overdag gebruik maken van het kunstgrasveld en kleedkamers van HCW.
- BSO De Wombats maken gebruik van de kantine en de voetbalvelden van V.V.BATO.

Welke sport- en beweegactiviteiten kunnen nog meer georganiseerd worden?

Er moet onder meer aan de hand van interviews een stakeholderanalyse worden uitgevoerd om te onderzoeken welke vormen van samenwerking mogelijk zijn op het omni-sportpark St. Vitusholt. Dit betreft dan andere (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties (onderzoek Huis voor de Sport Groningen!).

Vanuit de werkgroep omni-sportpark St. Vitusholt zijn o.a. de volgende ideeën naar voren gekomen:

- Rolschaatsbaan
- Fietscrossbaan
- Meer bewegen voor ouderen
- Meer bewegen voor kinderen (naschoolse activiteiten, clinics)
- Boodcamp / fitness training
- Trimbaan
- Sporthal

Hoe kan het sportpark overdag beter benut worden?

Risico : nu al "overbelaste velden"?

Door een mogelijke herinrichting en renovatie van het omni-sportpark St. Vitusholt kunnen de sport- en beweegactiviteiten worden uitgebreid met kansen voor spreiding in tijd en ruimte. Het huidige sportpark wordt vooral gebruikt op vaste piekmomenten. Met name overdag tijdens werkuren wordt niet of nauwelijks gebruik gemaakt van de sportfaciliteiten en de clubhuizen. Deze dagdelen kunnen juist interessant zijn voor andere doelgroepen dan de huidige gebruikers van het sportpark. Om het sportpark nog beter te benutten kun je denken aan de volgende doelgroepen.

- Nog meer samenwerking met het onderwijs en naschoolse opvang
- Activiteiten voor mensen met een beperking
- Samenwerking met zorginstellingen of bejaardencentra

Verder kun je nog denken aan activiteiten met een sociaal karakter waarmee ook invulling wordt gegeven aan de lokale participatie op het sportpark St. Vitusholt. Het sportpark kan zo ook een sociale ontmoetingsplek worden voor diverse doelgroepen. Denk hierbij aan:

- Kaartavonden
- Bingo en/of quizavonden
- Darttoernooien
- Verhuur vergaderruimten
- Yoga
- Huiswerkbegeleiding
- Kookclubjes / workshops
- Startpunt wandel- en fietsroutes / avondvierdaagse

Koppel hier een |"tientjes-lidmaatschap"| aan vast.

Hiervoor is het uitgangspunt van een professioneel beheer noodzakelijk. Hoe ?

Conclusie

De ambitie van HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi is om via een intensieve samenwerking om een vitaal omni-sportpark te realiseren met een sport en ontmoetingsfunctie. Dit leidt tot een efficiënter gebruik van het sportpark en een gezondere exploitatie voor de verenigingen

voor of door de verenigingen

5. Ruimtelijke vertaling samenwerkingsvisie

5.1 Herinrichting omni-sportpark St. Vitusholt Winschoten

Als we uitgaan om het volledige sportpark St. Vitusholt opnieuw in te richten naar de wensen van de drie bewoners HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi, waarbij de herinrichting recht doet aan een ruimtelijke vertaling van de samenwerkingsvisie dan zou het volgende scenario een optie zijn.

Tekening herinrichting omni-sportpark St. Vitusholt Winschoten

Uitgangspunten:

- De hockeyvereniging HCW krijgt een waterveld met een afmeting van 99,40 x 59 meter (bruto-maat);
- Er wordt een met multifunctioneel met zand ingestrooid hockey/ korfbalveld aangelegd met een afmeting van 99,40 x 59 meter met daarop ingesneden twee wedstrijdvelden korfbal van 40 x 20 meter en 1 à 2 jeugdvelden van 24 x 12 meter;
- Voor de voetbalvereniging BATO wordt een non-infill wedstrijd- en trainingsveld aangelegd met een afmeting van minimaal 108 x 72 meter en maximaal 113 x 77 meter (bruto-maat);
- Er worden twee natuurgrasvelden aangelegd van minimaal 108 x 72 en maximaal 113 x 77 meter (bruto-afmeting);
- Het oude natuurgrasveld van K.V. Korwi wordt gerenoveerd en geschikt gemaakt voor trainingen voetbal en andere mogelijke sporten;
- Er wordt een volledig nieuwe multifunctionele en duurzame sportaccommodatie gebouwd, waarin alle drie verenigingen gebruik van maken. Hierbij willen de verenigingen wel graag de beschikking over een eigen kantine i.v.m. het behouden van de eigen identiteit. Het geheel wordt gecompleteerd met een toegangsweg en parkeerterreinen rondom het gebouw.

De sportaccommodatie bestaat uit twee lagen, waarbij zich op de begane grond de sporttechnische ruimtes bevinden. Deze bestaan uit 8 tot 12 kleedkamers, 3 scheidsrechter kleedkamers, EHBO-ruimte, bespreekruimte en een technische ruimte, Via een centrale hal met toiletten (D +H + MIVA) en lift kan de 1e verdieping worden bereikt. Hier bevindt zich de ontmoetingsruimte opgedeeld in drie zones (iedere vereniging eigen kantine), bar, keuken, keukenberging, bestuurskamers en vergaderruimtes. De clubaccommodatie heeft aan weerszijden een doorlopend dak ter plaatse van het terras, zodat deze gedeeltelijk overdekt wordt. De linkerzijde van het gebouw kijkt uit over de hockey/ korfbalvelden en de rechterzijde van het gebouw kijkt uit over de voetbalvelden.

Impressie foto's

Ruimtestaat sportaccommodatie St. Vitusholt

Ruimte	Afmeting (meter)	Netto m^2	Aantal	Totaal netto m^2
Kleedkamer	3 x 7.50	22,50 m^2	10	225 m^2
Scheidsrechter	2,50 x 3,50	8,75 m^2	3	26,25 m^2
EHBO	3 x 4	12 m^2	1	12 m^2
Spreekkamer	3 x 4	12 m^2	1	12 m^2
Toilet Dames	3 x 3,25	9,75 m^2	1	9.75 m^2
Toilet Heren	2,50 x 3	7,50 m^2	1	7,50 m^2
MIVA	1,80 x 3	5,40 m^2	1	5,40 m^2
Techniek	4 x 4	16 m^2	1	16 m^2
Kantine (3 delen)	20 x 15	300 m^2	1	300 m^2
Keuken	4 x 4,5	18 m^2	1	18 m^2
Keukenberging	4 x 3,75	15 m^2	1	15 m^2
Bestuurskamer	4 x 7,25	29 m^2	2	58 m^2
Vergaderruimte	4 x 4	16 m^2	2	32 m^2
Totaal netto				736.90 m^2
+ 15% BVO				110,10 m^2
Totaal bruto				**847 m^2**

Op dit moment is de gemiddelde prijs per vierkante meter circa € 1.500,- (natte ruimtes zijn veel duurder).

Globale kosten 847 m^2 x € 1.500,-	= € 1.270.500,-
**Inrichting clubhuis niet inbegrepen*	*= € 150.000,-*
*** Meerkosten multifunctioneel centrum met sporthal*	*= € 2.000.000,-*
Globale kosten Hockey waterveld	= € 500.000,-
Globale kosten Hockey/Korfbal zand kunstgrasveld	= € 350.000,-
Globale kosten non-infill voetbalveld	= € 525.000,-
Aanleg / renovatie twee natuurgrasvelden voetbal	= € 225.000,-
Renovatie natuurgrasveld Korwi	= € 70.000,-
Globale kosten	= € 1.670.000,-
Globale kosten herinrichting omni-sportpark St. Vitusholt	= € 2.940.500,-
BTW 21%	= € 617.505,-
Totale kostenraming	**= € 3.558.005,-**
Onderhoudsvoorziening 1,15% multifunctionele accommodatie	= € 17.680,-
Verzekeringen en gemeentelijke belastingen	= € 5.000,-
Energie	= € 15.000,-
Kosten erfpacht, schoonmaak, beheer	= € 15.000,-
Kosten stichting (jaarrekening, administratie	= € 1.000,-
Onderhoudskosten sportvelden sportpark St. Vitusholt per jaar	= € 40.000,-*

Hiervan is € 15.000,- specialistisch onderhoud (bijdrage gemeente) en € 25.000,- wekelijks onderhoud (hiervan is € 18.000,- manuren – vrijwilligers en € 7.000,- aan materiaal). Dus kosten verenigingen voor onderhoud in exploitatie zijn € 7.000,-. Rest wordt door vrijwilligers gedaan.

5.2 Gedeeltelijke herinrichting met behoud huidige accommodaties HCW & Bato

Een alternatief scenario is het sportpark Sint Vitusholt gedeeltelijk herinrichten. Hierbij worden de accommodaties van HCW en Bato zoveel mogelijk in stand gehouden en wordt Korwi verplaatst.

Uitgangspunten:

- Kunstgras laag (zand) HCW wordt vervangen door een kunstgras laag (water)
- Aanleg combi veld (zandingestrooid) ter plekke van huidige trainingsstrook Bato en garagebox voor Korwi, HCW, sportlessen, zaalsporten (handbal, vollybal, voetbal)
- Vervangen natuurgrasveld voor non infill veld t.b.v. Bato
- Behoud huidige parkeerterreinen (eventueel vergroten)
- Behoud clubhuis HCW
- Behoud clubhuis en kleedruimtes Bato
- Nieuwbouw clubhuis Korwi op huidige kleedkamers HCW (HCW en Korwi delen kleedkamers) inclusief opslagruimte matriaal
- Invulling vrijgekomen locatie Korwi met bijvoorbeeld sporthal, wielerbaan, trimbaan, bootcamp accommodatie of zelfs woningbouw
- Invulling vrijgekomen clubhuis Korwi met naschoolse opvang, fitness, fysiotherapie, vergader- of clubhuizen andere verenigingen

Globale kosten raming:

Globale kosten Hockey waterveld	= € 300.000,-
Globale kosten Hockey/Korfbal zand kunstgrasveld	= € 350.000,-
Globale kosten non-infill voetbalveld	= € 400.000,-
Aanleg / renovatie twee natuurgrasvelden voetbal	= € 225.000,-
Nieuwbouw clubhuis Korwi	= € 250.000,-
Globale kosten	= € 1.525.000,-
BTW 21%	= € 320.250,-
Totale kostenraming	**= € 1.845.250,-**
Onderhoudsvoorziening accommodaties	= € 15.000,-
Verzekeringen en gemeentelijke belastingen	= € 5.000,-
Energie	= € 15.000,-
Kosten erfpacht, schoonmaak, beheer	= € 15.000,-
Kosten stichting (jaarrekening, administratie	= € 1.000,-

Onderhoudskosten sportvelden sportpark St. Vitusholt per jaar = € 40.000,-*

5.3 Alternatieve scenario's

5.3.1 Omni-sportpark Udesweg

Een verhuizing van de verenigingen naar een volledig nieuw te ontwikkelen omni-sportpark aan de Udesweg in Winschoten. Hier ligt een groot terrein van ruim 0,25 km^2. Dit terrein is geschikt te maken voor de bestemming sport en onderwijs met mogelijkheden van 12 voetbalvelden, 2 hockeyvelden, 2 korfbalvelden, Handbalvelden, Beachvelden, Tennisvelden, diverse andere sporten.
Daarnaast kan een groot multifunctionele sportaccommodatie worden gebouwd inclusief een grote binnensportaccommodatie (sporthal en overige ruimtes). Dit nieuw in te richten omni-sportpark is groot genoeg om naast de gebruikers van het sportpark St. Vitusholt ook diverse andere verenigingen te herbergen. Er kan op dit nieuwe sportpark door meerdere verenigingen worden samengewerkt. Naast voetbal, hockey en korfbal kan er ook handbal en tennis outdoor en indoor plaatsvinden. Daarnaast is er nog voldoende ruimte voor andere (recreatieve) sporten en onderwijs accommodatie(s). Het grote nadeel van een dergelijk groot complex is dat de identiteit van de verenigingen verloren gaat.

Afbeelding Udesweg te Winschoten

5.3.2 Renovatie huidige sportvelden en clubhuizen sportpark St. Vitusholt

Als we tot slot kijken naar een doorstart van de drie verenigingen dan zal er minimaal een grondige renovatie moeten plaatsvinden van zowel de sportvelden als de afzonderlijke clubaccommodaties. Om dan tot een concreet plan te komen zullen er diverse bouwtechnische onderzoeken moeten plaatsvinden en zullen de velden moeten worden gekeurd door een onafhankelijk keuringsinstituut. Uit de resultaten van deze onderzoeken moet blijken wat het totale kostenplaatje gaat worden en of deze grote renovatie dan financieel verantwoord is of dat het toch niet veel beter is om kijkend naar de toekomst het sportpark deze volledig nieuw in te richten.

In dit scenario houden we drie afzonderlijke gerenoveerde sportaccommodaties en zal de samenwerking beperkt blijven tot beheer en onderhoud

HCW

Globale kosten nieuw kunstgrasveld *(Inclusief hekwerk, inrichting en Ledverlichting)*	= € 300.000,-
Globale kosten renovatie + verduurzamen *(kleedkamers, kantine, zonnepanelen)*	= € 100.000,-
Subtotaal	**= € 400.000,-**

V.V. BATO

Globale kosten renovatie drie natuurgrasvelden *(Inclusief hekwerk, inrichting en Ledverlichting)*	= € 350.000,-
Globale kosten renovatie + verduurzamen clubhuis *(kleedkamers, kantine, zonnepanelen)*	= € 250.000,-
Subtotaal	**= € 600.000,-**

K.V. Korwi

Globale kosten renovatie grote natuurgrasveld *(Inclusief hekwerk, inrichting en Ledverlichting)*	= € 100.000,-
Globale kosten renovatie + verduurzamen clubhuis *(kleedkamers, kantine, zonnepanelen)*	= € 150.000,-
Subtotaal	**= € 250.000,-**

Globale kosten renovatie sportaccommodaties St. Vitusholt	= € 1.250.000,-
BTW 21%	= € 262.500,-
Totale kostenraming	**= € 1.512.500,-**

<u>Globale kosten beheer en onderhoud</u>

Onderhoudskosten kunstgrasveld HCW per jaar	= € 7.500,-
Onderhoudskosten clubaccommodatie HCW per jaar	= € 5.000,-
Onderhoudskosten natuurgrasvelden BATO per jaar	= € 25.000,-
Onderhoudskosten clubaccommodatie BATO per jaar	= € 10.000,-
Onderhoudskosten natuurgrasveld Korwi per jaar	= € 5.000,-
Onderhoudskosten clubaccommodatie Korwi per jaar	= € 5.000,-
Totale onderhoudskosten per jaar	**= € 57.500,-**

6. Conclusies en aanbevelingen

Naar aanleiding van diverse ontwikkelingen en beleidsuitgangspunten van de gemeente Oldambt hebben de verenigingen HCW, V.V. BATO en K.V. Korwi de handen ineen geslagen om de mogelijkheden te onderzoeken om te komen tot een omni-sportpark St. Vitusholt.

Deze samenwerking is praktisch uitgewerkt en vertaald in een aantal ruimtelijke scenario 's compleet met kostenraming.

Scenario 0: Het in stand houden van het huidige aanbod op de bestaande accommodaties

Dit is de situatie als er niets zou veranderen en dit scenario is bedoeld om af te zetten tegen de andere scenario 's.

Scenario 1: Het grondig renoveren van de sportvelden en afzonderlijke clubaccommodaties

Er is groot achterstallig onderhoud op de sportvelden en de clubaccommodaties. Er dienen diverse bouwtechnische onderzoeken plaats te vinden in combinatie met keuringen van de sportvelden om te bepalen in hoeverre het mogelijk is om de alles weer toekomstbestendig te maken. De mogelijkheden en kosten moeten helder in beeld worden gebracht om te bepalen of dit een aannemelijk scenario kan zijn. Een eerste globale kostenindicatie wijst op een investering van ruim 1,5 miljoen euro.

Scenario 2: Het volledig herinrichten van het omni-sportpark St. Vitusholt

Het sportpark wordt opnieuw ingedeeld met een waterveld hockey, een multifunctioneel zandingestrooid kunstgrasveld hockey/korfbal, een non-infill kunstgras voetbalveld, twee volledig gerenoveerde natuurgrasvelden voetbal en een multifunctioneel clubgebouw eventueel als optie compleet met sporthal voor de drie verenigingen en mogelijk andere gebruikers. De globaal geschatte kosten liggen rond de 3,5 miljoen euro zonder sporthal en rond de 6 miljoen euro inclusief sporthal.

Scenario 3: Het gedeeltelijk herinrichten van het omni-sportpark St. Vitusholt

De accommodaties van HCW en Bato blijven in stand met dien verstande dat de velden worden vernieuwd. Korwi zal worden verplaatst en krijgt een nieuw veld en clubhuis. De vrijgekomen locatie kan ingevuld worden met een sporthal, sportterreinen voor andere verenigingen of andere gebruikers. De globaal ingeschatte kosten liggen rond de 1,9 miljoen euro zonder sporthal en andere sportterreinen.

Scenario 4: Het ontwikkelen van een volledig nieuw multifunctioneel sportpark Udesweg

In dit scenario wordt er een compleet nieuw sportpark Udesweg aan de zuidoost kant van Winschoten aangelegd, geschikt voor meerdere verenigingen (voetbal, hockey, korfbal, tennis, handbal en andere sporten) compleet met een multifunctioneel sportgebouw inclusief sporthal en onderwijsaccommodatie. De geschatte kosten van een dergelijk groot project liggen tussen de 10 en 20 miljoen euro. Een dergelijk groot complex past in de ogen van de initiatiefnemers niet bij een kleine gemeente als Oldambt er zal veel sfeer en identiteit van de verenigingen verloren gaan.

Er staat nergens, hoe de verenigingen zelf financieel willen bijdragen

7. Beheersorganisatie

Voorbeelden in andere gemeenten hebben geleerd dat een slagvaardige beheersorganisatie voor de verenigingen en gemeente een goed alternatief kan zijn ten opzichte van de huidige situatie waarin de gemeente verantwoordelijk is voor het beheer.

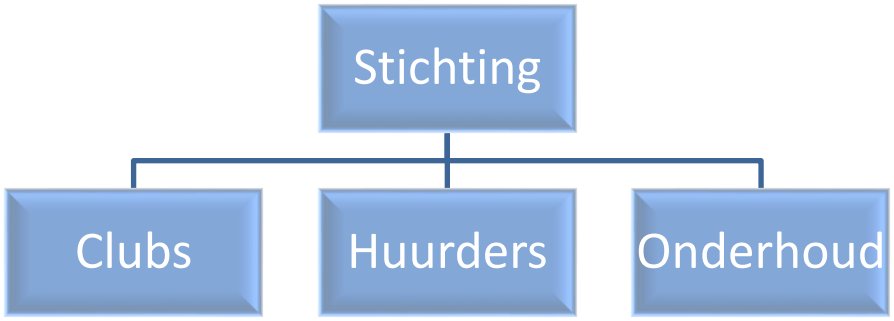
Uitgangspunt is dat bijvoorbeeld een stichting het beheer voert over het totale complex. De gezamenlijke stichting heeft zodoende meer (financiële) slagkracht dan de deelnemende verenigingen afzonderlijk. Deze slagkracht uit zich bijvoorbeeld in het binnenhalen van subsidies of leningen, inkoop van materiaal of het afsluiten van contracten. Om slagvaardig te kunnen zijn dient de grond in eigendom van de stichting zijn of uitgegeven zijn in erfpacht.

De inkomsten van deze stichting bestaan o.a. uit:

- Jaarlijkse bijdrage gemeente
- Jaarlijkse bijdrage verenigingen
- Huurinkomsten (in geval van gezamenlijk gebouw of sporthal)
- Subsidies

De uitgaven van deze stichting bestaan o.a. uit:

- Erfpachtcanon
- Rentelasten leningen
- Onderhoudskosten
- Materiaalkosten

Lijst van verenigingen die wij willen betrekken in ons plan:
De keuze voor deze partijen is gebaseerd op vergroten van sociale activiteiten en recreatie waarmee we de verbondenheid, leefbaarheid en participatie willen vergroten in wijk zuid, de bomenbuurt en het centrum van Winschoten. Het omnisport park wordt toegankelijk gemaakt in de breedste zin van het woord. Laagdrempelige toegang, plezier en verbondenheid voorop gesteld. Iedereen doet mee.

- Intentie is eigen identiteit van de vereniging behouden;
- Door plek te creëren op het nieuwe sportpark vervalt onderhoud van oude faciliteiten, dus kostenbesparing op energie en onderhoud;
- Leefbaarheid en samenwerking wordt makkelijker bewerkstelligd vanuit één locatie waar de verenigingen gevestigd zijn.

- Met de nieuw betrokken verenigingen is overleg mogelijk over duurzaam gezamenlijk onderhoud van de nieuwe faciliteiten.
- De partijen waar we het eerst aan denken zijn:

1. Wandelvereniging
2. Hengelsportvereniging
3. Societeit de Harmonie
4. Dartvereniging
5. Damclub
6. Toneelvereniging
7. Bridgeclub

Geen kapitaal krachtige partners, wel goed voor horeca inkomsten

Lijst van maatschappelijke organisaties die betrokken kunnen worden in de beheersorganisatie :

- ***Onderwijs:*** OBS de Waterlelie (plan zuid), OBS de Beukenlaan (de bomenbuurt), CBS de Maranatha (centrum), GBS de Leilinde (centrum), Campus Winschoten, Praktijkonderwijs de Flint, Alfa-college Sport en Bewegen en onderwijszorgcentrum de Stuwe. Deze partijen zouden wij graag spreken over de mogelijkheden op het nieuwe omnisport park. Wij zien als werkgroep voor ons dat bovengenoemde partijen gebruik kunnen maken van het sportpark. Te denken valt aan lessen bewegingsonderwijs op de velden of in de gymzalen die bij het omnisport park horen. Daarnaast kunnen er samenwerkingen worden opgestart waarbij leerlingen meewerken in onderhoud, beheer en uitvoering van werkzaamheden die voortvloeien uit deze nieuwe accommodatie. Het moet een leeromgeving worden voor jong en oud. In een ‘groot’ scenario kan ook gedacht worden aan het bouwen van een brede school op deze grond.
- ***Zorginstellingen en sociale werkplaatsen:*** AFEER is een bedrijf die mensen met afstand tot de arbeidsmarkt een plek geven, door een samenwerking te treffen met AFEER is de visie vanuit de werkgroep dat dit op termijn kosten voor onderhoud en beheer zal gaan drukken. We willen samen met het onderwijs kijken naar duurzame onderhoudsoplossingen. COSIS is een zorginstelling die zorg op maat biedt en op dit moment zijn een aantal cliënten van COSIS sportief actief binnen v.v. BATO in het G-elftal. Binnen ons plan willen wij kijken hoe we een zo breed mogelijk ‘sportief aanbod’ kunnen realiseren voor deze doelgroep. Het gaat om leefbaarheid en betrokkenheid in Winschoten zuid, centrum en de bomenbuurt. Te denken valt aan avonden waarop de volgende activiteiten naar voren zouden kunnen komen: toneel, biljart, darten, kaarten, muziek, sjoelen, tafeltennis en nog vele andere activiteiten. Vanuit de werkgroep visie is het van essentieel belang om deze activiteiten breed toegankelijk te maken. Lentis, MEE-groningen en de
- ***Therapeuten en huisartsen:*** Huisartsenpraktijk Elting-Wartan, Fysiotherapie Beihuizen, Fysiotherapie Prenger & Hoekman, Beweegcentrum Winschoten, consultatiebureau Winschoten. In de ideale realisatie van dit omnisport park zien wij deze partijen ook graag gevestigd op de locatie. Voor de leefbaarheid en bereikbaarheid van de inwoners van Winschoten een grote stap voorwaarts.
- **Alfa-college in hybride onderwijs:** het Alfa-college Sport & Bewegen is een regionaal opleidingscentrum wat intensief samenwerkt met het werkveld. Dit doen zij vanuit een maatschappelijk betrokken rol. De studenten ervaren met onderwijs op locatie (hybride onderwijs) hoe hun werkzaamheden eruit zien op de werkvloer. Er ontstaat een mooie kans als Huis voor de Sport Groningen, de betrokken sportverenigingen, het onderwijs uit Winschoten, de kinderopvang in Winschoten en het Alfa-college gaan samenkomen. Op dit moment heeft het Alfa-college in leerjaar 1 minimaal 1 externe dag in het werkveld waarin studenten op locatie les krijgen van hun eigen coach/docent. Vervolgens kunnen zij als studenten een mooie praktische invulling geven aan hun schoolloopbaan als er lesgegeven

kan worden in het basisonderwijs, de kinderopvang en in samenwerking met de verenigingen. Wij willen het Alfa-college vragen of zij de intentie voor deze samenwerking zouden willen steunen. Dit zou inhouden dat er onderwijs gegeven kan worden door het Alfa-college op deze nieuwe omnisport locatie.

- **Huis voor de Sport Groningen:** wij zien een rol weggelegd voor de sportcoaches die actief zijn binnen Sportteam Oldambt. Zij zijn de wortels en voelsprieten op de scholen en in de buurt, wat leeft er en wat zijn leuke activiteiten buiten de verenigingssport om? Het omnisport park moet een toegankelijke omgeving worden voor de sportcoach zodat er optimaal beweegaanbod komt voor de kinderen en ouderen van de gemeente Oldambt. De sportcoaches zouden in samenwerking met het Alfa-college een betekenisvolle rol kunnen gaan spelen voor de leefbaarheid en sportbeoefening op het sportpark.

Door de gesprekken over een omnisport park zijn de initiatiefnemers op ideeën gebracht. Tot dusver zijn de volgende zaken geregeld:

- Er is een samenwerking gestart met ZMLK de Meentschool van onderwijsstichting het SOOOG om twee keer per week accommodatie onderhoud te gaan uitvoeren. Dit wordt gedaan door VSO-leerlingen van de Meentschool. Inmiddels gestart in september 2021;
- Er is contact geweest met AFEER om te kijken wat we voor elkaar kunnen betekenen. HIer is eind september 2021 een afspraak over met de heer Wubbo Brouwer;
- De Flint praktijkonderwijs (Dollard College) heeft de intentie om vanuit de facilitaire kant van de school een rol te gaan spelen in onderhoud aan het nieuwe en huidige sportpark. Dit is besproken in september 2021;
- HCW en Campus gaan onderzoeken welke werkzaamheden als een stage-opdracht uitgevoerd kunnen worden ter verbetering van de kleedruimten van HCW die door het Campus gebruikt worden;
- Er is een model intentieverklaring gemaakt:

OMNISPORTPARK SINT VITUSHOLT:

Via deze weg willen wij jullie op de hoogte brengen van de huidige ontwikkelingen omtrent de realisatie van omni sportpark 'Sint Vitusholt'. Na het nieuwsbericht van 24 oktober 2020 in het Dagblad van het Noorden zijn er een aantal concrete acties uitgevoerd die bijdragen aan het prachtige idee om samen te gaan werken vanuit één omnisport park aan het Sint Vitusholt in Winschoten. Er is in samenwerking met de gemeente Oldambt, het Huis voor de Sport Groningen en een aantal afgevaardigden uit de verenigingen gesproken over hoe te komen tot de realisatie van dit sportpark. Daarin zijn zowel de bouwtechnische aspecten en vormgeving van het park besproken evenals de organisatorische en faciliterende kant van de samenwerking.

Het idee achter het omnisport park is dat andere Winschoter verenigingen zich kunnen aansluiten bij het initiatief waarbij er naar gestreefd wordt om de 'eigen identiteit' van de verenigingen te waarborgen. Daarnaast wordt er achter de schermen hard gewerkt aan samenwerkingen met meerdere maatschappelijke organisaties die een rol kunnen spelen in werkzaamheden die zich voordoen op het nieuwe sportpark, of in dienst zijn van de ondersteuning van leefbaarheid en sport in de regio. De drie verenigingen hopen op deze manier vruchtbare langdurige samenwerkingen te bewerkstelligen die van meerwaarde zijn voor de leefbaarheid in Winschoten Zuid, de bomenbuurt en centrum Winschoten.

Omdat het altijd goed is om gebruik te maken van expertise en kennis van specialisten die inten bij de verenigingen rondlopen willen wij jullie aan de hand van dit bericht vragen om na te denken over wat jullie graag terug zouden willen zien in een 'gedegen' aanpak richting de daadwerkelijke realisatie van dit sportpark. Ons motto is namelijk: 'Voor elkaar, door elkaar.'. Jullie bruikbare ideeën zullen wij bundelen en aan de hand van deze input zullen er keuzes gemaakt worden voor de realisatie van dit sportpark. De input kan zowel met de letterlijke bakstenen van het nieuw te realiseren park te maken hebben als met de maatschappelijke zachte kant van het organiseren van deze samenwerking. Alle input en ideeën die jullie hebben zijn zeer welkom en mogen jullie mailen naar: omnisportsintvitusholt@outlook.com.

Ziet u wat in een samenwerking met onze verenigingen neem dan gerust contact met ons op via bovenstaand mailadres. Voor vragen over het plan willen we jullie verwijzen naar de betrokken bestuursleden van jullie vereniging.

Onze droom is een plek te creëren waar een leven lang gezond, sociaal en sportief bewogen kan worden.

INTENTIEVERKLARING TOT SAMENWERKING

Partij:

Speeltuin Verenging Bovenburen, Tulpstraat 10, 9675 GL Winschoten

Zijn overeengekomen:

1. Dat Speeltuin Verenging Bovenburen verklaart aan te willen sluiten bij het plan OmniSportpark St. Vitusholt.

2. Gebruik gaat maken van de faciliteiten op het Omnisportpark St. Vitusholt

3. Dat Speeltuin Verenging Bovenburen zich gaat inzetten voor het onderhoud van het Omnisportpark

4. .....

5. .....

Ondertekening:

Aldus overeengekomen en ondertekend op 31 augustus 2021 te Winschoten

(handtekening)

Dhr. de Vries

Voorzitter Speeltuin Verenging Bovenburen

Concept plan van aanpak voor overname van MFC de Hardenberg (versie 0.4; 24 januari 2023)

- vertrouwelijk -

Als we samen vooruitgaan, dan komt succes vanzelf!

Inhouds-opgave

Aanleiding voor dit plan van aanpak - 3 -

Wie zijn we en waar staan we in het proces? - 4 -

Stand van zaken structuur en oprichten stichtingen - 6 -

Marketingplan - 7 -

Stip aan de horizon - 2027 - 14 -

Totaal exploitatieoverzicht 2017 t/m 2022 - 15 -

Totaal exploitatieoverzicht 2024 t/m 2027 op basis van ambitie - 16 -

Toelichting exploitatieoverzicht op basis van ambitie - 17 -

Investerings- en dekkingsplan op basis van ambitie - 18 -

Wat vragen wij van de gemeente - 19 -

Tijdschema en voorgestelde constructie - 20 -

Bronnen - 21 -

Bijlagen - 22 -

Aanleiding voor dit plan van aanpak

Tot verdriet en ontsteltenis van een groot aantal verenigingen, scholen en andere gebruikers van MFC de Hardenberg besluit de gemeenteraad van de gemeente Oldambt op 28 september 2022 om:

1. Sporthal en zwembad De Hardenberg per 1 juli 2023 te sluiten;
2. De met de opgeschorte sluiting (van 1 januari naar 1 juli 2023) gepaard gaande geschatte kosten ad € 300.000 te dekken uit de algemene reserve;
3. De boekwaarden van zwembad De Hardenberg bij sluiting per 1 juli 2023 ad € 1.025.000 en van sporthal De Hardenberg per 1 juli 2023 ad € 760.000 af te boeken ten laste van de algemene reserve. De eventueel latere opbrengsten van verkoop van deze gebouwen weer laten terugvloeien in de algemene reserve.
4. De frictiekosten bij sluiting van zwembad De Hardenberg en de sporthal De Hardenberg ter grootte van € 382.500 te dekken uit de algemene reserve.
5. Samen met betrokkenen en belanghebbenden te werken aan een duurzame en toekomstbestendige Omnisport-locatie voor heel Oldambt. Deze Omnisport-locatie dient in ieder geval, ter vervanging van huidige verouderde sportvoorzieningen, een nieuw overdekt zwembad en een nieuwe sporthal te bevatten. Dit vast te leggen in een ambitiedocument Sportvoorzieningen dat uiterlijk 1 juli 2023 door de raad wordt vastgesteld. Het zwembad De Watertoren te sluiten nadat een nieuw overdekt zwembad is gerealiseerd. Na het besluit over sluiting van sporthal en zwembad De Hardenberg op de kortst mogelijke termijn te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de sporthal en het zwembad open te houden door partijen anders dan de gemeente.
6. Een krediet van € 200.000 beschikbaar te stellen voor het uitwerken van het geboden perspectief. Het bedrag te dekken door een incidentele onttrekking van € 200.000 aan de reserve cofinanciering investeringen.

Dit besluit was voor een werkgroep, die min of meer “by accident” tot stand is gekomen, aanleiding om zich in te zetten voor het behoud van MFC de Hardenberg voor Finsterwolde, voor alle gebruikers, voor andere belanghebbenden, voor de leefbaarheid etc.

Waar dit inmiddels toe heeft geleid staat in de volgende sheets.

Wie zijn we en waar staan we in het proces? - 1

Samenstelling van de werkgroep, samen met het bestuur van Stichting MFC De De Hardenberg: **André Hateboer, Henriëtte Sabajo-Hagg, Jan Kolthof, Bouwe Simens, Harm Evert Waalkens, Arina Prins, Marcel Werkman, Fabian Buiter en Gerrit Smit.** Bij het uitwerken van haar plannen wordt de werkgroep geadviseerd **door Marcel Endendijk van CMO STAMM.**

- **4 november 2022** – als stichting i.o. ontvangen we een uitnodiging voor een gesprek op vrijdag 18 november met de werkgroep verkoop Hardenberg van de gemeente
- **18 november 2022** – voorafgaand aan het gesprek met de werkgroep verkoop is er een voorbereidend gesprek met een vertegenwoordiger van CMO STAMM, het kenniscentrum voor sociaal-maatschappelijke vraagstukken in Groningen en Drenthe.
- **18 november 2022** – wij hebben ons in het gesprek met de werkgroep verkoop De Hardenberg aangemeld als potentiële koper en onze plannen in grote lijnen toegelicht. Eveneens hebben wij aan de gemeente nog veel schriftelijke vragen gesteld ter verduidelijking en ter aanvulling op het ontvangen informatiepakket bij de marktconsultatie. Verder hebben we ons voorgesteld in een separaat document en nog het een en ander toegelicht ten aanzien van onze plannen.
- **30 november 2022** – in het sportcafé op de Hardenberg hebben we een informatieavond georganiseerd voor gebruikers, inwoners, pers, politiek en andere belanghebbenden. Aan zo'n 150 bezoekers (zie foto hiernaast) geven we een toelichting op onze plannen om het sportcomplex over te nemen. Reacties zijn positief en tijdens die avond melden zich spontaan diverse vrijwilligers.
- **2 december 2022** – onze eigen website www.mfcdehardenberg.nl en e-mailadres info@mfcdehardenberg.nl in de lucht
- **8 december 2022** – we ontvangen het bericht van de werkgroep verkoop dat onze stichting in oprichting als enige potentiële koper is overgebleven voor aankoop van het sportcomplex
- **9 december 2022** – antwoorden ontvangen op onze meest essentiële openstaande vragen, alsmede aanvullingen op het informatiepakket bij de marktconsultatie

Wie zijn we en waar staan we in het proces? - 2

- **15 december 2022** – informatiebijeenkomst voor de 9 dorpsbelangenverenigingen in Partycentrum Finnewold
- **16 december 2022** – we ontvangen een mail van de projectleider Omnisport van de gemeente Oldambt, waarin het vervolgproces rondom de aankoop wordt toegelicht. Hij verwacht van ons uiterlijk op maandag 30 januari 2023 om 12.00 uur een voorstel op basis waarvan de werkgroep verkoop (lees: college) de verkoopvoorwaarden kan vaststellen. Dit voorstel dienen wij op dinsdagmiddag 31 januari 2023 tussen 14.00 en 17.00 uur te presenteren. In het voorstel verwacht men tenminste:
    1. Een concreet financieel bod op de opstallen – de grond wordt in erfpacht aangeboden
    2. Een helder inzicht in de rechtsvorm en organisatiestructuur van onze stichting i.o.
    3. Een realistisch onderbouwde financiering (bijv. kansrijke subsidieaanvraag/proces)
    4. Het tijdspad waarin wij het een en ander denken te kunnen realiseren
- **19 december 2022** – als reactie op voorgaande een mail verzonden door de stichting i.o. aan de projectleider Omnisport, waarin wij meer tijd vragen (we voelen ons onder druk gezet) en de gemeente verzoeken om uit te spreken dat we een gezamenlijke ambitie hebben om de sportvoorzieningen op De Hardenberg open te houden
- **20 december 2022** – als stichting i.o. organiseren we een goed bezocht overleg met huidige gebruikers/verenigingen. Alle contactpersonen kwamen met goede positieve input en suggesties voor uitbreiding van activiteiten
- **22 december 2022** – naar aanleiding van de mail van 16 december van de projectleider en onze reactie daarop van 19 december vindt er een gesprek plaats tussen een afvaardiging van onze stichting i.o. en een afvaardiging van de gemeente bestaande uit de burgemeester, verantwoordelijk wethouder en de projectleider Omnisport. Er is o.a. afgesproken dat beide partijen de **gezamenlijke ambitie** om MFC de Hardenberg als sportvoorziening open te houden schriftelijk vastleggen.
- **17 januari 2023** – de hiervoor genoemde intentieverklaring is door de burgemeester en door André Hateboer publiekelijk ondertekend (zie foto).

MFC DE HARDENBERG

gemeente Oldambt

Stand van zaken structuur en oprichten stichtingen

- Aanpassen en werkgroep hier benoemen
- Op 27 december 2022 is de ontwerp oprichtingsakte van **Stichting MFC De Hardenberg** opgeleverd door Notariskantoor Van Der Laan te Finsterwolde en de daadwerkelijke oprichting was op 3 januari 2023 een feit (KvK-nr. 88790134). De aanvraag voor een eigen bankrekening is inmiddels afgerond.

- **Sociaal-maatschappelijk doel van de stichting is het beheren, exploiteren en instandhouden van het gebouw van "MFC De Hardenberg",** Hardenberg 5, 9684 AM Finsterwolde.
- Het bestuur bestaat uit minimaal 3 en maximaal 7 personen. In eerste instantie starten we met de volgende 5 personen (functies) in het bestuur van de stichting:
    - André Hateboer (voorzitter)
    - Arina Prins (secretaris)
    - Jan Kolthof (penningmeester)
    - Bouwe Simens (bestuurslid)
    - Marcel Werkman (bestuurslid)
- Naast de hierboven genoemde stichting zullen binnenkort de volgende sub-stichtingen worden opgericht met dezelfde bestuurssamenstelling:
    - **Stichting Moedig Voorwaarts op Keileem** met als doelstelling de exploitatie van de grote hal van de Hardenberg door het organiseren van sportieve en culturele evenementen
    - **Stichting Het Behouden Huis op de Hardenberg** met als doelstelling de exploitatie van het sportcafé De Hardenberg door middel van dag horeca en ontmoetingsplek
    - **Stichting Zwembad Reiderland** met als doestelling de exploitatie van het zwembad en de fitnessruimte in De Hardenberg

Marketingplan - vooraf

Een marketingplan is noodzakelijk om:

1. te onderzoeken of we het doel van de stichting, *het beheren, exploiteren en instandhouden van het gebouw MFC De Hardenberg,* kunnen realiseren,
2. te kunnen bepalen welke eenmalige en structurele middelen er nodig zijn om de continuïteit van MFC De Hardenberg voor de korte en lange termijn te waarborgen en
3. om vast te stellen welk concreet financieel bod we kunnen doen richting college op de opstallen, inventaris en andere bijkomende zaken.

Laat duidelijk zijn dat het ons op dit moment aan tijd en middelen ontbreekt om zelfstandig gedegen marktonderzoek te doen.

In het vervolg van het proces zullen we samen met de gemeente afspraken moeten maken over een gedegen businessplan en een overgangsperiode vanaf uiterlijk 1 juli 2023 (zie tijdschema verderop in deze presentatie), waarbij de eigendommen direct, en de dagelijkse organisatie geleidelijk overgaat naar de stichting.

Bij het verder uitwerken van ons businessplan is ondersteuning vanuit o.a. CMO STAMM onontbeerlijk. Om dit mogelijk te maken vragen wij, naast de eerder toegezegde € 5.000 voor organisatiekosten, een nog nader te specificeren **aanvullende bijdrage van € 25.000 om projectkosten voor het verder brengen van ons plan te kunnen financieren**.

Ondanks bovengenoemde hebben we bepaalde aspecten ten behoeve van een marketingplan en marketingstrategie al redelijk op een rij. **De kansen voor MFC De Hardenberg** zijn er volop en **onze plannen om de zwaktes te versterken** lichten we hierna toe.

Marketingplan - vooraf

Wij hebben in het gesprek op 18 november al aangegeven dat we voldoende kansen zien voor het complex gezien het **multifunctionele én (inter)regionale karakter** ervan. Wij zien daarbij mogelijkheden om de huidige activiteiten verder uit te breiden en **nieuwe activiteiten te ontplooien**. Diverse verenigingen hebben dit inmiddels ook uitgesproken. Wij willen het complex inzetten om **de leefbaarheid voor jong en oud te vergroten**. Het horecagedeelte leent zich uitstekend om ingezet te worden als jeugdhonk, zodat er voor de jeugd diverse activiteiten georganiseerd kunnen worden. Maar dit gedeelte kan evengoed worden gebruikt voor **allerlei andere (dorpshuisachtige) activiteiten**, zoals bijvoorbeeld klaverjassen, bingo's, vergaderingen, kook- en knutselclubs, kleinschalige culturele optredens, feesten en partijen en samen sport kijken.

Naast de reeds bestaande inzet bieden zwembad en sporthal mogelijkheden op het gebied van **gezondheid en bewegen**. Diverse zorgaanbieders hebben al te kennen gegeven graag van die optie gebruik te willen maken op De Hardenberg.

Het complex aangevuld met in de directe omgeving, de voetbalvelden, de basisschool, de kinderopvang, de bibliotheek, het gezondheidscentrum, fysiotherapie, apotheek, het notariskantoor, de brandweer en uiteraard natuurgebied De Tjamme, staan borg voor vele **ontmoetingen en het leggen van sociale contacten**.

De bewoners en gebruikers van Finsterwolde en omliggende dorpen willen De Hardenberg open houden en willen daar zelf voor aan de bak. De 9 dorpsbelangenverenigingen staan hier voor de volle 100% achter. Het voorziet in verschillende behoeftes, zoals schoolzwemmen, zwemmen voor ouderen, aanpak van gezondheidsproblemen, sporten met minderheden etc. Het is een **verbindend en vertrouwd element** voor inwoners van de dorpsgemeenschap van Finsterwolde, Beerta en omliggende dorpen. Het zijn ook juist die verbindingen die nieuwe kansen opleveren en die ons het vertrouwen geven dat we op termijn zelf MFC De Hardenberg open kunnen houden.

Het feit dat de burgemeester en de verantwoordelijk wethouder op 22 december 2022 hebben uitgesproken dat we een gezamenlijke ambitie hebben om De Hardenberg als particulier initiatief open te houden en dat er in de eventuele plannen voor een nieuw zwembad in Winschoten zorg voor wordt gedragen dat er geen concurrentie ontstaat, vergroot de kans tot slagen enorm. De intentieverklaring is inmiddels door beide partijen ondertekend. Daarbij was er ruime belangstelling van de bevolking en van de regionale pers, zelfs tot over onze landsgrenzen.

Marketingplan – ons voorzieningsgebied

- Qua potentieel gebied richten wij ons binnen de gemeente Oldambt vooral op de inwoners van de dorpen boven de A7, zijnde Beerta, Finsterwolde, Ganzedijk, Hongerige Wolf, Blauwestad, Bad Nieuweschans, Drieborg, Oostwold, Midwolda, Nieuw-Beerta, Nieuw-Scheemda, ‘t Waar en Nieuwolda.
- Daarnaast zien we ook inwoners buiten de gemeente Oldambt regelmatig gebruik maken van onze accommodatie
- Verder zien wij ook in het gebied direct over de grens (Rheiderland) potentie om de activiteiten op De Hardenberg verder uit te breiden.

Marketingplan - kansen

- Door uitbreiding van de Blauwestad en omgeving meer potentiële gebruikers
- Nieuwe gebruikers, zoals statushouders en vluchtelingen in de gemeente Oldambt
- (Gedeeltelijke) sluiting en/of ontbreken van accommodaties in de omgeving (café/dorpshuis)
- Subsidiemogelijkheden en sponsoring
- Inzet van vrijwilligers waardoor lagere kosten voor bijv. onderhoud en personeelskosten (toezichthouders zwembad)
- Er ontstaan de laatste tijd veel nieuwe sporten (padel, wandklimmen etc.)
- Sporten als handbal, volleybal en zaalhockey
- Zorg en bewegen (Fysiotherapie/GGZ)/ healthy aging/ GLI
- Uitvalbasis voor sporten, wandelen en fietsen in de omgeving
- Culturele activiteiten/beurzen (sportcafé en/of sporthal)
- Uitbreiden van de exploitatie (mogelijk verpachten) van het horecagedeelte
- Jongeren en ouderen trekken door extra faciliteiten te bieden/ mensen zoeken steeds meer verbinding
- Waterrijkgebied biedt vooral kansen voor het zwembad
- Door beschikbare kavel tussen sportcomplex en de Boslaan ruimte om (bouwkundig) uit te breiden

Marketingplan - bedreigingen

- Onzekerheid over het voortbestaan van MFC De Hardenberg
- Op termijn nieuw omni-sportpark (dit ondanks het feit dat de intentie is uitgesproken dat er geen sprake mag zijn van concurrentie)
- Stijging van (energie)prijzen
- Relatief arm gebied en verdere daling van koopkracht
- Vergrijzing (biedt op zich ook weer kansen)

Marketingplan - sterktes

- Gezamenlijke ambitie stichting en college (gemeente)
- Het multifunctionele karakter van het complex
- Uitbreiding dorpshuisfunctie, jeugd, toerisme (camperplaatsen)
- Bereikbaarheid, ligging en parkeergelegenheid
- In de directe omgeving; basisschool, gezondheidscentrum, brandweer, voetbalvelden en natuurgebied De Tjamme
- Mogelijkheid tot het aanbieden van nieuwe abonnement combi's (ook in relatie tot uitgevoerde werkzaamheden als vrijwilliger)
- Kundig zwembadpersoneel met een goede reputatie
- Groot draagvlak (denk aan weerstand sluiting en petitie met 4000 handtekeningen)
- Kleinschalig waardoor veel aandacht voor de gebruikers

Marketingplan - zwaktes

- Huidige bezettingsgraad van sporthal, sportcafé en zwembad
- Mogelijkheid tot combineren van activiteiten in sporthal, sportcafé en zwembad wordt onvoldoende benut
- Geen duurzaamheidsmaatregelen genomen
- Achterstallig onderhoud
- Beheer en benutten van mogelijkheden van het complex is onder de maat
- Huidige tarieven zijn niet marktconform (is de gemeente bereid om verenigingen te subsidiëren als onze zaalhuurtarieven stijgen?)
- Structureel financieel tekort
- De keuken is onvoldoende geschikt voor uitbreiding horeca
- Er is geen podium
- In de sporthal is er geen vaste tribune
- Onvoldoende opslagruimte voor bijv. toestellen, ondervloer sporthal, tafels en stoelen

Stip aan de horizon - 2027

MFC De Hardenberg is niet meer weg te denken uit de wijde omgeving van Beerta, Finsterwolde en omliggende dorpen. De Hardenberg is het bruisend middelpunt waar jong en oud elkaar ontmoet. Het brengt mensen bij elkaar en nodigt iedereen uit om mee te doen. Of het nou is om te sporten in de sporthal, je baantjes te trekken in het zwembad, culturele activiteiten te bezoeken of gewoon te chillen in het sportcafé.

Op De Hardenberg is altijd wat te doen. Je kunt er bijvoorbeeld ook je eigen feestje organiseren, heerlijk genieten van een hapje en een drankje of het gebruiken als uitvalsbasis voor een wandel- of fietstocht in de directe omgeving. Er is zelfs een aantal camperplaatsen gerealiseerd, waarbij bezoekers de mogelijkheid wordt geboden om uitgebreid te genieten van de prachtige omgeving rondom De Hardenberg. En voor ontbijt en lunch komen ze natuurlijk naar ons gezellig sportcafé.

Totaal exploitatie-overzicht MFC De Hardenberg 2017 t/m 2022

	TOTAAL						
EXPLOITATIE	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**Q3 2022**	**begr. 2022**
OPBRENGSTEN							
- entree/zwemlessen	111.829,22	103.220,55	111.048,27	91.984,56	84.614,60	66.093,30	107.000,00
- ontvangen huren (verenigingen)	31.609,60	30.830,24	35.092,35	21.560,87	11.405,00	22.824,23	32.485,00
- overige/ energie school	0,00	0,00	7.724,48	15.645,98	7.724,48	0,00	9.135,00
- coronasteun rijk	0,00	0,00	0,00	0,00	79.117,70	4.827,00	0,00
- omzet horeca	42.010,06	31.981,94	35.884,31	14.887,55	12.433,02	13.812,48	40.000,00
TOTAAL OPBRENGSTEN	***185.448,88***	***166.032,73***	***189.749,41***	***144.078,96***	***195.294,80***	***107.557,01***	***188.620,00***
KOSTEN							
Directe kosten							
- personeelskosten	267.060,69	276.894,46	295.066,12	285.838,16	225.166,02	205.875,15	259.423,00
- gas/elektriciteit/water	61.552,00	73.574,00	119.352,14	113.725,61	86.467,56	91.797,54	121.716,00
- schoonmaak/onderhoud	87.776,09	120.906,17	143.642,74	83.387,09	59.666,14	41.730,47	94.143,00
- inkoop horeca	15.757,63	15.378,83	14.488,93	6.662,75	6.600,58	7.524,91	18.000,00
- beveiliging	0,00	124,00	1.029,16	759,32	510,17	819,82	908,00
- spel- en lesmateriaal	4.277,81	7.858,73	5.417,00	16.230,32	4.580,29	5.400,86	8.470,00
- afval	238,32	474,23	1.352,40	1.208,33	676,78	819,96	1.200,00
- advertentiekosten	1.452,00	1.105,00	1.166,22	574,75	468,87	813,72	1.210,00
- overige uitgaven	8.378,82	5.749,28	3.984,87	3.765,70	1.146,80	931,81	9.383,00
Totaal Directe kosten	***446.493,36***	***502.064,70***	***585.499,58***	***512.152,03***	***385.283,21***	***355.714,24***	***514.453,00***
Doorbelaste kosten							
- belastingen/heffingen	0,00	14.132,00	18.854,00	18.854,00	18.854,00	14.140,50	19.826,00
- verzekeringen	13.100,00	5.420,00	6.394,00	6.394,00	6.394,00	4.795,50	5.421,00
- ruimtelijke zaken buitendienst	10.509,00	10.406,00	10.932,00	12.502,00	12.686,00	9.499,50	12.666,35
- ruimtelijke zaken vastgoed	36.016,00	43.368,00	43.102,00	23.320,00	19.206,00	15.042,00	20.056,08
Totaal Doorbelaste kosten	***59.625,00***	***73.326,00***	***79.282,00***	***61.070,00***	***57.140,00***	***43.477,50***	***57.969,43***
Doorbelaste kapitaallasten							
- afschrijving	95.681,57	77.456,34	94.014,06	94.014,06	94.014,06	70.509,75	94.013,00
- rente	87.150,86	68.264,64	71.633,76	63.303,00	52.418,52	37.479,75	49.973,00
Totaal Doorbelaste kapitaallasten	***182.832,43***	***145.720,98***	***165.647,82***	***157.317,06***	***146.432,58***	***107.989,50***	***143.986,00***
TOTAAL KOSTEN	***688.950,79***	***721.111,68***	***830.429,40***	***730.539,09***	***588.855,79***	***507.181,24***	***716.408,43***
RESULTAAT	**-503.501,91**	**-555.078,95**	**-640.679,99**	**-586.460,13**	**-393.560,99**	**-399.624,23**	**-527.788,43**

Totaal exploitatie-overzicht 2024 t/m 2027 op basis van ambitie

(zie toelichting op de volgende sheet)

bedragen x € 1,00	2024	2025	2026	2027
Baten				
800 - Huuropbrengsten	60.000	70.000	82.500	90.000
810 - Entree- en sponsorgelden	115.000	142.000	148.500	153.500
820 - Pacht en horeca	30.100	39.600	43.000	43.000
830 - Scholen	50.000	54.000	56.000	56.000
840 - Acties en evenementen	36.000	37.500	44.000	45.000
850 - Gezondheid	14.200	14.200	14.200	14.200
890 - Buitenrecreatie	5.000	7.500	10.000	10.000
899 - Bijdrage leefbaarheid gemeente	170.000	125.000	100.000	100.000
Totaal Baten	480.300	489.800	498.200	511.700
Lasten				
400 - Personeelskosten	227.300	232.300	237.300	242.300
410 - Huisvestingskosten	193.900	195.900	197.900	199.900
420 - Horeca	1.000	1.000	1.000	1.000
430 - Scholen	1.650	1.650	1.650	1.650
440 - Kosten Evenementen	30.000	30.000	30.000	30.000
450 - Gezondheid	7.000	7.000	7.000	7.000
460 - Bureaukosten	1.250	1.250	1.250	1.250
470 - Bestuur en commissies	1.650	1.650	1.650	1.650
480 - Diverse lasten	1.850	1.850	6.850	11.850
490 - Buitenrecreatie	2.000	2.500	3.250	3.500
510 - Afschrijvingen	12.100	12.100	12.100	12.100
920 - (Toevoeging) voorzieningen	40.000	40.000	40.000	40.000
Totaal Lasten	479.700	487.200	499.950	512.200
RESULTAAT	600	2.600	-1.750	-500

Toelichting exploitatieoverzicht op basis van ambitie

- Met de kansen die we voor MFC De Hardenberg zien, de sterktes daarbij goed in te zetten en de benodigde investeringen te doen, verwachten we de **totale opbrengsten incl. sponsorgelden** te kunnen verhogen van € 310k in 2024 naar € 412k in 2027. Ten opzichte van referentiejaar 2019, waarin een omzet werd gerealiseerd van € 190k, is dit meer dan een verdubbeling.

- De **personeelskosten** zijn voor 2027 ingezet op € 242k (in 2019 € 295k); met name ten aanzien van de sporthal en het sportcafé denken we deze kosten te kunnen **verlagen door inzet van vrijwilligers en het verpachten van het sportcafé**. Daarnaast hebben we rekening gehouden met een **stijging van de personeelskosten als gevolg van CAO-stijging en extra inzet door meer activiteiten**. In dit overzicht is ons uitgangspunt dat het zwembadpersoneel in dienst blijft van de Tintengroep en middels DVO wordt ingezet bij MFC De Hardenberg. Het exploiteren van het zwembad door een derde partij is een optie. We verwachten niet dat dit van grote invloed is op het exploitatieresultaat van de stichting.

- Ondanks de uitbreiding van de activiteiten verwachten we dat de **totale huisvestingskosten** de komende jaren tussen € 190k en € 200k gaan bedragen. De vergelijkende kosten waren in 2019 nog zo'n € 340k.

  - Rekening houdende met de stijging van de energieprijzen, denken we een **structurele besparing van rond de € 50k op energiekosten** te kunnen realiseren door volledig in te zetten op verduurzaming.

  - Door het verhelpen van op korte termijn noodzakelijk onderhoud, toekomstige inzet van vrijwilligers en het afsluiten van prijstechnisch gezien betere contracten verwachten we ten opzichte van 2019 **op onderhoud een besparing te kunnen realiseren van ca. € 80k per jaar**. Daarbij houden we rekening met een reservering van € 40k per jaar om **toekomstige uitgaven voor groot onderhoud** te kunnen financieren.

  - **Belastingen en heffingen** zijn op basis van de opgave van de gemeente geraamd op € 18k.

  - Ten aanzien van **verzekeringen** dient er nog een inventarisatie plaats te vinden. In dit overzicht is rekening gehouden met een totaalbedrag van € 8k voor brand en inboedel, gebaseerd op de doorbelasting binnen de gemeente. Onze overtuiging is dat we op deze post niet moeten besparen. Gezien de grote verantwoordelijkheid is **aansprakelijkheid van groot belang**, waarvoor derhalve een verzekering dient te worden afgesloten

  - Er is **geen rekening meer gehouden met "kosten voor buitendienst"**, omdat de gemeente eigenaar blijft van de ondergronden

- Voor de jaren 2024 en 2025 is het tekort op onze begroting resp. € 170k en € 125k. Vanaf 2026 verwachten we een tekort van ca. € 100k op jaarbasis. In het overzicht gaan we ervan uit **dat de gemeente de gezamenlijke ambitie omarmt door jaarlijks bij te dragen in de leefbaarheid**.

Investerings- en dekkingsplan op basis van ambitie

Toelichting:

- Het achterstallig en noodzakelijk onderhoud was door de gemeente ingeschat op € 780k. In onze begroting hebben we daarvan € 650k meegenomen (vervangen ketels, LED verlichting en direct noodzakelijk onderhoud, waaronder het vervangen van de daken van sporthal én zwembad). Posten als het vervangen van het dak van de sporthal, sportvloer en tussenwanden kunnen later door de stichting ten laste van de te vormen voorziening worden verantwoord.
- De overige investeringen hebben betrekking op verdergaande verduurzaming € 185k en nieuwe functies € 730k.
- Van de totale uitgaven kan naar verwachting € 972k door subsidies worden gedekt. **Voor het tekort van € 593k vragen we ondersteuning van de gemeente.**

Investeringsbegroting obv ambitie (incl. onderhoud)					
Verduurzaming gebouw			**Dekkingsplan**		
Vervangen CV-ketels (noodzakelijk)	€	285.000,00	BOSA	€	362.000,00
Zonnepanelen	€	120.000,00	LEADER	€	180.000,00
LED verlichting	€	55.000,00	Provincie (zorg)	€	100.000,00
Isolatie	€	40.000,00	HSK	€	20.000,00
Warmtepomp	€	25.000,00	VSB Fonds	€	40.000,00
	€	525.000,00	Oranjefonds	€	40.000,00
			Impulsloket	€	80.000,00
Ruimte voor nieuwe functies			DOEN	€	25.000,00
Aanbouw t.b.v. podium en tribune	€	300.000,00	EDR (Interreg)	€	25.000,00
Aanbouw keuken	€	100.000,00	PBC	€	20.000,00
Opslagruimte	€	100.000,00	Emmaplein Foundation	€	10.000,00
Podium	€	50.000,00	Loket Leefbaarheid	€	10.000,00
Tribune	€	50.000,00	STILO	€	10.000,00
Podiumtechniek	€	45.000,00	Waddenfonds	€	50.000,00
Keuken	€	35.000,00		€	972.000,00
Inrichting ontmoetingsruimte	€	25.000,00			
Camperplekken stroompunten en stortplaats	€	25.000,00			
	€	730.000,00	Gemeente	€	593.000,00
Achterstallig direct noodzakelijk onderhoud	€	310.000,00			
Totaal	**€**	**1.565.000,00**		**€**	**1.565.000,00**

Wat vragen wij van de gemeente

- Wij vragen inzage in de administratie van MFC De Hardenberg bij de gemeente om meer gevoel te krijgen bij de cijfers en contracten van de afgelopen jaren; dus eigenlijk een soort boekenonderzoek (due diligence). Is ook nodig om zelfstandig nieuwe offertes op te kunnen vragen bij mogelijk nieuwe leveranciers (denk ook aan onderhoud). **Wij vragen de gemeente met ons mee te denken.**

- Wij vragen **de opstallen, de volledige inventaris en de kavel tussen het sportcomplex en de Boslaan over te dragen voor een symbolisch bedrag van (per saldo) € 1.** Eventuele fiscale consequenties, zoals bijvoorbeeld overdrachtsbelasting, komen voor rekening van de gemeente

- Wij vragen de gemeente akkoord te gaan met **de eenmalige bijdrage van € 593k**, zijnde het saldo van de investeringen (verduurzaming en nieuwe functies) en onderhoud, minus de te ontvangen subsidies

- Wij vragen de gemeente **de gezamenlijke ambitie te** omarmen door de **jaarlijkse tekorten aan te vullen als bijdrage in de leefbaarheid.** Voor de jaren 2024 en 2025 bedraagt het tekort resp. € 170k en € 125k en vanaf 2026 € 100k

- Ten slotte vragen wij aan de gemeente de ruimte om dit plan met externe partijen, waaronder CMO STAMM, verder te ontwikkelen en er een goed businessplan van te maken. Om dit mogelijk te maken vragen wij een nog nader te specificeren **aanvullende bijdrage in de kosten van € 25k**

Tijdschema en voorgestelde constructie

Als er ten aanzien van voorgaande sheet een akkoord is dan stellen wij voor om de overdracht van de opstallen, inventaris en genoemde kavel zo spoedig mogelijk te effectueren. Pas vanaf het moment dat Stichting MFC De Hardenberg eigenaar is, kunnen we overgaan tot het aanvragen van subsidies.

Voorstel tijdschema en constructie stap voor stap:

- Mochten wij tot overeenstemming komen, dan hechten wij eraan dat wij uiterlijk op 1 april 2023 een overeenkomst sluiten met de gemeente, waarin alle afspraken t/m 30 juni 2025 zijn vastgelegd. Vanaf 1 april 2023 kunnen wij dan ook de vrijwilligersorganisatie verder vorm geven.

- De (notariële) overdracht van de opstallen, de volledige inventaris en de kavel tussen het complex en de Boslaan vindt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op 30 juni 2023 plaats.

- Om ervaring op te doen voert de stichting vanaf 1 januari 2024 de volledige exploitatie en daarmee ook de administratie. De gemeente blijft voorlopig eindverantwoordelijk en kijkt mee.

- Gedurende de periode van 1 januari 2024 tot 1 juli 2025 is er ruimte voor het bewonersinitiatief om ervaring op te doen, mogelijkheden te verkennen, te investeren, te evalueren en in het meest negatieve geval het eigendom gedurende genoemde periode weer terug te geven. In die periode is er zeer regelmatig overleg tussen de gemeente en de stichting.

- De stichting werkt richting de definitieve overname van de exploitatie volgens een concreet businessplan, wat in aanloop naar die overname waar nodig steeds wordt bijgesteld

- Uiterlijk op 1 juli 2025 is MFC De Hardenberg uitgegroeid tot een “echte onderneming” met bedrijfsleiding en staat de stichting qua organisatie volledig op eigen benen.

Bronnen

- Onze brief van 13 november 2022 ter voorbereiding op de marktconsultatie van 18 november 2022
- Informatiepakket (met aanvullingen) van de gemeente Oldambt
- Wijkondernemingen – het zwembad als wijkonderneming van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- Statenvragen en het antwoord op die vragen van het Statenlid mevr. A. Bakker betreffende de sluiting van MFC De Hardenberg in Finsterwolde
- Musselkanaal – zwembad De Horsten blijft open
- Diverse verslagen van informatiebijeenkomsten
- Internet, waaronder de site van de gemeente Oldambt

Bijlagen

- Exploitatieoverzichten verstrekt door de gemeente voor de jaren 2017 t/m 2022, onderverdeeld naar:
  - Totaal
  - Zwembad
  - Sporthal/sportschool
  - Sportcafé
- Kadastrale kaart
- Subsidiemogelijkheden

Exploitatie TOTAAL 2017/2022

	TOTAAL						
EXPLOITATIE	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**Q3 2022**	**begr. 2022**
OPBRENGSTEN							
- entree/zwemlessen	111.829,22	103.220,55	111.048,27	91.984,56	84.614,60	66.093,30	107.000,00
- ontvangen huren (verenigingen)	31.609,60	30.830,24	35.092,35	21.560,87	11.405,00	22.824,23	32.485,00
- overige/ energie school	0,00	0,00	7.724,48	15.645,98	7.724,48	0,00	9.135,00
- coronasteun rijk	0,00	0,00	0,00	0,00	79.117,70	4.827,00	0,00
- omzet horeca	42.010,06	31.981,94	35.884,31	14.887,55	12.433,02	13.812,48	40.000,00
TOTAAL OPBRENGSTEN	***185.448,88***	***166.032,73***	***189.749,41***	***144.078,96***	***195.294,80***	***107.557,01***	***188.620,00***
KOSTEN							
Directe kosten							
- personeelskosten	267.060,69	276.894,46	295.066,12	285.838,16	225.166,02	205.875,15	259.423,00
- gas/elektriciteit/water	61.552,00	73.574,00	119.352,14	113.725,61	86.467,56	91.797,54	121.716,00
- schoonmaak/onderhoud	87.776,09	120.906,17	143.642,74	83.387,09	59.666,14	41.730,47	94.143,00
- inkoop horeca	15.757,63	15.378,83	14.488,93	6.662,75	6.600,58	7.524,91	18.000,00
- beveiliging	0,00	124,00	1.029,16	759,32	510,17	819,82	908,00
- spel- en lesmateriaal	4.277,81	7.858,73	5.417,00	16.230,32	4.580,29	5.400,86	8.470,00
- afval	238,32	474,23	1.352,40	1.208,33	676,78	819,96	1.200,00
- advertentiekosten	1.452,00	1.105,00	1.166,22	574,75	468,87	813,72	1.210,00
- overige uitgaven	8.378,82	5.749,28	3.984,87	3.765,70	1.146,80	931,81	9.383,00
Totaal Directe kosten	***446.493,36***	***502.064,70***	***585.499,58***	***512.152,03***	***385.283,21***	***355.714,24***	***514.453,00***
Doorbelaste kosten							
- belastingen/heffingen	0,00	14.132,00	18.854,00	18.854,00	18.854,00	14.140,50	19.826,00
- verzekeringen	13.100,00	5.420,00	6.394,00	6.394,00	6.394,00	4.795,50	5.421,00
- ruimtelijke zaken buitendienst	10.509,00	10.406,00	10.932,00	12.502,00	12.686,00	9.499,50	12.666,35
- ruimtelijke zaken vastgoed	36.016,00	43.368,00	43.102,00	23.320,00	19.206,00	15.042,00	20.056,08
Totaal Doorbelaste kosten	***59.625,00***	***73.326,00***	***79.282,00***	***61.070,00***	***57.140,00***	***43.477,50***	***57.969,43***
Doorbelaste kapitaallasten							
- afschrijving	95.681,57	77.456,34	94.014,06	94.014,06	94.014,06	70.509,75	94.013,00
- rente	87.150,86	68.264,64	71.633,76	63.303,00	52.418,52	37.479,75	49.973,00
Totaal Doorbelaste kapitaallasten	***182.832,43***	***145.720,98***	***165.647,82***	***157.317,06***	***146.432,58***	***107.989,50***	***143.986,00***
TOTAAL KOSTEN	***688.950,79***	***721.111,68***	***830.429,40***	***730.539,09***	***588.855,79***	***507.181,24***	***716.408,43***
RESULTAAT	**-503.501,91**	**-555.078,95**	**-640.679,99**	**-586.460,13**	**-393.560,99**	**-399.624,23**	**-527.788,43**

Exploitatie zwembad 2017/2022

	ZWEMBAD						
EXPLOITATIE	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**Q3 2022**	**begr. 2022**
OPBRENGSTEN							
- entree/zwemlessen	111.829,22	103.220,55	111.048,27	91.984,56	84.614,60	66.093,30	107.000,00
- ontvangen huren (verenigingen)	17.375,45	14.326,88	19.335,00	9.830,00	1.980,00	12.140,00	16.675,00
- overige/ energie school	0,00	0,00	7.724,48	15.645,98	7.724,48	0,00	9.135,00
- coronasteun rijk	0,00	0,00	0,00	0,00	79.117,70	4.827,00	0,00
- omzet horeca							
TOTAAL OPBRENGSTEN	***129.204,67***	***117.547,43***	***138.107,75***	***117.460,54***	***173.436,78***	***83.060,30***	***132.810,00***
KOSTEN							
Directe kosten							
- personeelskosten	122.013,57	120.694,74	156.405,44	127.738,38	182.821,02	140.530,35	187.635,00
- gas/elektriciteit/water	43.102,00	51.388,00	96.996,78	94.955,67	85.937,94	91.504,56	97.725,00
- schoonmaak/onderhoud	50.436,11	77.377,09	92.973,02	52.081,02	38.584,06	26.885,66	59.645,00
- inkoop horeca							
- beveiliging	0,00	124,00	1.029,16	759,32	510,17	819,82	908,00
- spel- en lesmateriaal	4.277,81	7.858,73	5.417,00	16.230,32	4.580,29	5.400,86	8.470,00
- afval	238,32	474,23	1.352,40	1.208,33	676,78	819,96	1.200,00
- advertentiekosten	1.452,00	1.105,00	1.166,22	574,75	468,87	813,72	1.210,00
- overige uitgaven	7.476,67	5.723,53	2.613,51	1.460,99	829,17	910,30	6.643,00
Totaal Directe kosten	***228.996,48***	***264.745,32***	***357.953,53***	***295.008,78***	***314.408,30***	***267.685,23***	***363.436,00***
Doorbelaste kosten							
- belastingen/heffingen	0,00	7.066,00	6.980,00	6.980,00	6.980,00	5.235,00	7.223,00
- verzekeringen	4.302,00	2.710,00	2.954,00	2.954,00	2.954,00	2.215,50	2.710,50
- ruimtelijke zaken buitendienst	5.812,00	5.755,00	6.046,00	6.917,00	6.968,00	5.217,75	6.957,04
- ruimtelijke zaken vastgoed	20.753,00	27.244,00	27.077,00	14.575,00	9.992,00	7.825,50	10.434,16
Totaal Doorbelaste kosten	***30.867,00***	***42.775,00***	***43.057,00***	***31.426,00***	***26.894,00***	***20.493,75***	***27.324,70***
Doorbelaste kapitaallasten							
- afschrijving	39.986,33	38.728,17	55.285,89	55.285,89	55.285,89	41.463,75	55.285,00
- rente	36.421,26	34.132,32	41.198,16	36.370,44	30.083,76	21.484,50	28.646,00
Totaal Doorbelaste kapitaallasten	***76.407,59***	***72.860,49***	***96.484,05***	***91.656,33***	***85.369,65***	***62.948,25***	***83.931,00***
TOTAAL KOSTEN	***336.271,07***	***380.380,81***	***497.494,58***	***418.091,11***	***426.671,95***	***351.127,23***	***474.691,70***
RESULTAAT	**-207.066,40**	**-262.833,38**	**-359.386,83**	**-300.630,57**	**-253.235,17**	**-268.066,93**	**-341.881,70**

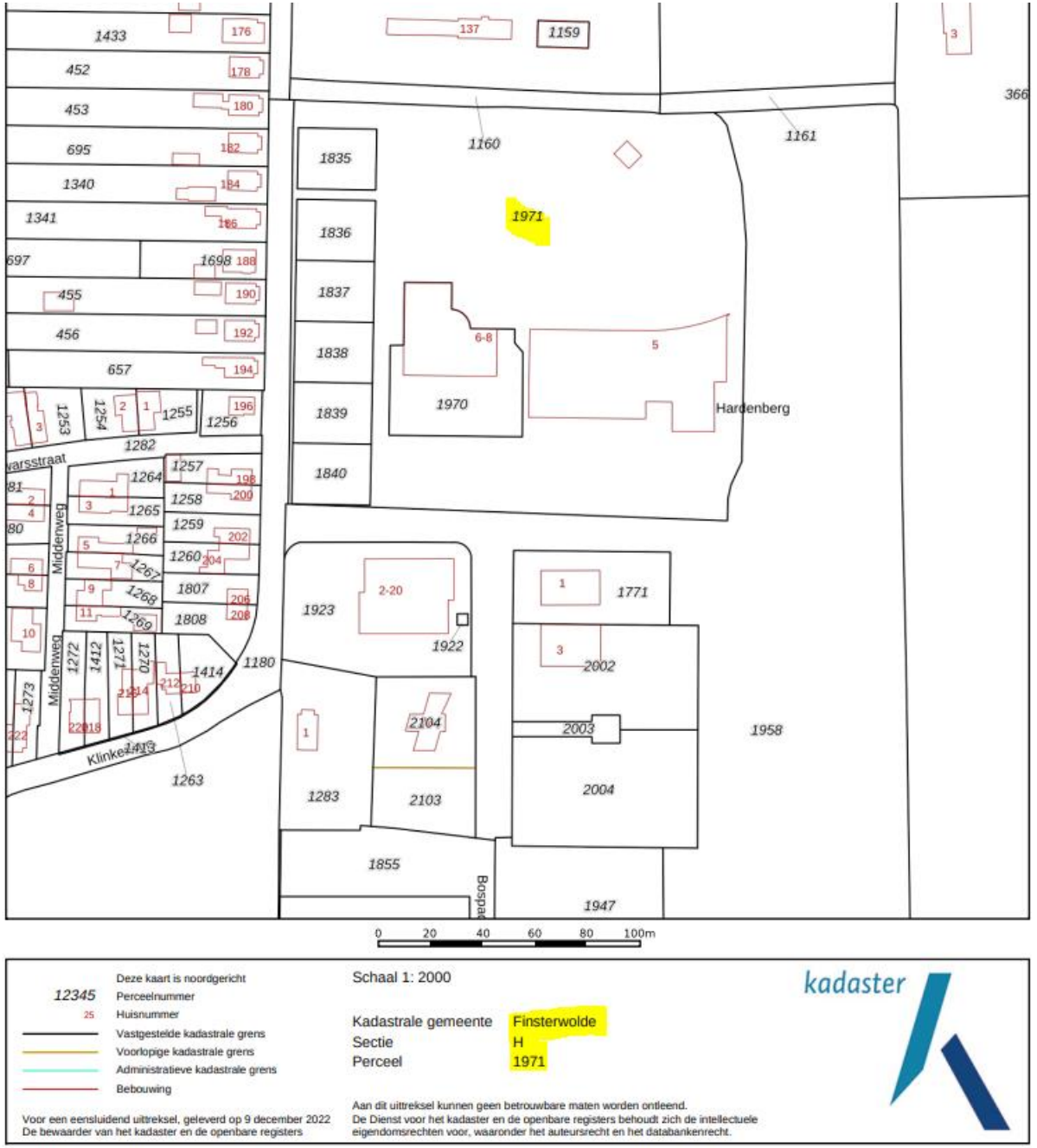
Exploitatie sporthal/ sportschool 2017/2022

	SPORTHAL/SPORTSCHOOL						
EXPLOITATIE	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**Q3 2022**	**begr. 2022**
OPBRENGSTEN							
- entree/zwemlessen							
- ontvangen huren (verenigingen)	14.234,15	16.503,36	15.757,35	11.730,87	9.425,00	10.684,23	15.810,00
- overige/ energie school							
- coronasteun rijk							
- omzet horeca							
TOTAAL OPBRENGSTEN	***14.234,15***	***16.503,36***	***15.757,35***	***11.730,87***	***9.425,00***	***10.684,23***	***15.810,00***
KOSTEN							
Directe kosten							
- personeelskosten	43.826,12	62.884,72	35.709,21	54.713,03	22.287,00	46.012,25	62.595,00
- gas/elektriciteit/water	18.450,00	22.186,00	22.355,36	18.769,94	529,62	292,98	23.991,00
- schoonmaak/onderhoud	31.796,18	40.024,42	45.905,27	29.415,35	20.859,32	12.180,05	31.998,00
- voorziening onderhoud							
- inkoop horeca							
- beveiliging							
- spel- en lesmateriaal							
- afval							
- advertentiekosten							
- overige uitgaven							
Totaal Directe kosten	***94.072,30***	***125.095,14***	***103.969,84***	***102.898,32***	***43.675,94***	***58.485,28***	***118.584,00***
Doorbelaste kosten							
- belastingen/heffingen	0,00	7.066,00	11.874,00	11.874,00	11.874,00	8.905,50	12.603,00
- verzekeringen	8.798,00	2.710,00	3.440,00	3.440,00	3.440,00	2.580,00	2.710,50
- ruimtelijke zaken buitendienst	4.697,00	4.651,00	4.886,00	5.585,00	5.718,00	4.281,75	5.709,31
- ruimtelijke zaken vastgoed	15.263,00	16.124,00	16.025,00	8.745,00	9.214,00	7.216,50	9.621,92
Totaal Doorbelaste kosten	***28.758,00***	***30.551,00***	***36.225,00***	***29.644,00***	***30.246,00***	***22.983,75***	***30.644,73***
Doorbelaste kapitaallasten							
- afschrijving	55.695,24	38.728,17	38.728,17	38.728,17	38.728,17	29.046,00	38.728,00
- rente	50.729,60	34.132,32	30.435,60	26.932,56	22.334,76	15.995,25	21.327,00
Totaal Doorbelaste kapitaallasten	***106.424,84***	***72.860,49***	***69.163,77***	***65.660,73***	***61.062,93***	***45.041,25***	***60.055,00***
TOTAAL KOSTEN	***229.255,14***	***228.506,63***	***209.358,61***	***198.203,05***	***134.984,87***	***126.510,28***	***209.283,73***
RESULTAAT	**-215.020,99**	**-212.003,27**	**-193.601,26**	**-186.472,18**	**-125.559,87**	**-115.826,05**	**-193.473,73**

Exploitatie sportcafé 2017/2022

	SPORTCAFÉ						
EXPLOITATIE	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**Q3 2022**	**begr. 2022**
OPBRENGSTEN							
- entree/zwemlessen							
- ontvangen huren (verenigingen)							
- overige/ energie school							
- coronasteun rijk							
- omzet horeca	42.010,06	31.981,94	35.884,31	14.887,55	12.433,02	13.812,48	40.000,00
TOTAAL OPBRENGSTEN	***42.010,06***	***31.981,94***	***35.884,31***	***14.887,55***	***12.433,02***	***13.812,48***	***40.000,00***
KOSTEN							
Directe kosten							
- personeelskosten	101.221,00	93.315,00	102.951,47	103.386,75	20.058,00	19.332,55	9.193,00
- gas/elektriciteit/water							
- schoonmaak/onderhoud	5.543,80	3.504,66	4.764,45	1.890,72	222,76	2.664,76	2.500,00
- inkoop horeca	15.757,63	15.378,83	14.488,93	6.662,75	6.600,58	7.524,91	18.000,00
- beveiliging							
- spel- en lesmateriaal							
- afval							
- advertentiekosten							
- overige uitgaven	902,15	25,75	1.371,36	2.304,71	317,63	21,51	2.740,00
Totaal Directe kosten	***123.424,58***	***112.224,24***	***123.576,21***	***114.244,93***	***27.198,97***	***29.543,73***	***32.433,00***
Doorbelaste kosten							
- belastingen/heffingen							
- verzekeringen							
- ruimtelijke zaken buitendienst							
- ruimtelijke zaken vastgoed							
Totaal Doorbelaste kosten	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***
Doorbelaste kapitaallasten							
- afschrijving							
- rente							
Totaal Doorbelaste kapitaallasten	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***	***0,00***
TOTAAL KOSTEN	***123.424,58***	***112.224,24***	***123.576,21***	***114.244,93***	***27.198,97***	***29.543,73***	***32.433,00***
RESULTAAT	**-81.414,52**	**-80.242,30**	**-87.691,90**	**-99.357,38**	**-14.765,95**	**-15.731,25**	**7.567,00**

Kadastrale kaart

Subsidie-mogelijkheden

Wij zien vooral de volgende mogelijkheden voor subsidie:

1. Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed – **DUMAVA**
2. Stimulering bouw en onderhoud van sportaccommodaties – **BOSA** – subsidie 20% en op energiebesparing e.d. 10% extra (totaal 30%)
3. **LEADER** subsidie Oost-Groningen
4. Nationaal Programma Groningen – **NPG** – verschillende mogelijkheden, waaronder Impulsloket en Loket Leefbaarheid
5. **EDR** – met INTEREG worden samenwerkingsprojecten langs de Europese grenzen mogelijk financieel ondersteund. Dit geldt ook voor de Nederlands-Duitse grensregio.
6. Diverse subsidies en fondsen voor **sport en bewegen** (zorg)
7. **Gemeentelijke** subsidie/bijdrage
8. **Provincie Groningen**
9. Diverse fondsen voor **ontmoetingsplekken** (HSK, Oranjefonds, VSB Fonds)
10. Diverse fondsen voor **buurtondernemingen**
11. Diverse **cultuurfondsen**
12. **Waddenfonds**: Subsidieregeling Budget Lokale Innovaties (BLI) en Subsidieregeling Thematische Uitvoering Waddenfonds (STUW)
13. **STILO** (Stimulering Leefbaarheid Oldambt) en nog op te richten gebiedsfonds zonneparken

Omnisportpark Scheemda

Visie op kansen voor Scheemda met concentratie sportfaciliteiten en ruimte voor wonen en zorg.

Visiedocument

18 april 2023

draijer

Met het omnisportpark behoudt Scheemda een breed en toegankelijk sportaanbod voor alle leeftijden met een gezonde en duurzame exploitatie. Het park draagt bij aan de leefbaarheid in de gemeente en de vitaliteit van haar inwoners, tevens biedt het kansen voor wonen en zorg.

Voorwoord

Kansen voor Scheemda

Geachte lezer,

Met genoegen hebben wij als verenigingen – met ondersteuning van Dorpsbelangen Scheemda – gewerkt aan de totstandkoming van de visie ‘Omnisportpark Scheemda’. Deze visie is breder dan vergaande samenwerking tussen verenigingen en het clusteren van sportvoorzieningen in een modern, toekomstbestendig en duurzame sportaccommodatie om daarmee een zo breed en toegankelijk sportaanbod te behouden. We zien het vooral als een grote kans om de leefbaarheid van Scheemda te vergroten en bovendien een totale kwaliteitsimpuls aan de dorpskern te geven.

Veel dank gaat uit naar Van Wijnen en Draaijer die hebben ondersteund bij de uitwerking van deze visie. De verenigingen hebben de intentie om ‘het dorp’ zich ook in het volg door deze partijen te laten ondersteunen en het plan gezamenlijk verder uit te werken tot en met succesvolle realisatie en ingebruikname.

De komende tijd zullen wij ons verder richten op het toelichten en concretiseren van de visie en het verkrijgen van de hiervoor de noodzakelijke politieke, ambtelijke en maatschappelijke steun.

Met vriendelijke groet,

Voetbalvereniging SC Scheemda

Tennisvereniging TC Ready

IJsvereniging Oldambt,

Volleybalclub Set Uppers Oldambt

Sport- & Eventshal Eextahal

Zwembad de Ringberg

Toekomstvisie

1. Vraag en verantwoording
2. Huidige situatie
3. Kansen voor Scheemda
4. Bestuurlijke context en beleid
5. Relevante ontwikkelingen
6. Omnisportpark Scheemda
7. Wonen en Zorg
8. Conclusies en aanbevelingen
9. Verzoek aan de gemeente

Vraag en verantwoording

Situatie en Vraag

Omnisportpark Scheemda

Scheemda is een plaats met een kleine 5.000 inwoners in Oost-Groningen. Als voormalig gemeente met ca. 14.000 mensen is het sinds 2010 onderdeel van de fusiegemeente Oldambt, waar het na Winschoten de grootste kern is. De gemeente Oldambt heeft in 2019 besloten om een structurele bezuiniging op sportvoorzieningen te gaan doorvoeren. Dit noodzaakt de sportverenigingen in het dorp Scheemda om te optimaliseren c.q. te bezuinigen.

Tegelijkertijd bestaat er de wens om voor inwoners in Scheemda en omgeving een zo breed en toegankelijk sportaanbod voor alle leeftijden op zijn of haar eigen niveau te behouden en ruimte te bieden voor nieuwe ontwikkelingen. Om deze gezonde en duurzame sportinfrastructuur én de leefbaarheid binnen de kern Scheemda te realiseren is samenwerking tussen verenigingen, sportbeoefenaars, sportaanbieders en inwoners noodzakelijk. Samenwerking kan leiden tot meer efficiëntie en kostenbesparing voor een gezond financieel, organisatorisch en fysiek beheer van de verenigingen en de sport accommodaties. Een efficiënte clustering van sportfuncties biedt maatschappelijke meerwaarde en kansen voor Scheemda

Initiatiefnemers uit Scheemda – voetbalvereniging SC Scheemda, tennisvereniging TC Ready, IJsvereniging Oldambt, Volleybalclub Set Uppers Oldambt en Sport- & Eventshal Eextahal – hebben daarom de intentie uitgesproken om samen met de gemeente Omnisportpark Scheemda te realiseren. Met ondersteuning van na Wijnen en Draaijer hebben zij visie voor het Omnisportpark Scheemda uit te werken inclusief kansen voor het vergroten van de leefbaarheid.

Deze visie

Deze visie is in samenwerking met de initiatiefnemers tot stand gekomen en gaat in op de volgende onderdelen

- → Huidige situatie van de verenigingen en accommodaties
- → Bestuurlijke context en beleid
- → Relevante ontwikkelingen
- → Toelichting op Omnisportpark Scheemda inclusief Functioneel en Ruimtelijk Programma op hoofdlijnen
- → Kansen voor Scheemda
- → Conclusies en aanbevelingen
- → Verzoek aan de gemeente

Situatie

Huidige sportaccommodaties

Eextahal Sports & Events
Thuishal Set Uppers

TC Ready

Sportpark d'Oosterd
SC Scheemda

Openluchtzwembad
De Ringberg

Schaatsbaan Scheemda

Huidige situatie

Verenigingen en accommodaties

Verenigingen en accommodaties

Huidige situatie

SC Scheemda

SC Scheemda is een voetbalvereniging die voortkomt uit de samensmelting van zaterdag vereniging v.v. CVSB en zondag vereniging v.v. Scheemda in juni 1998. De club heeft 280 leden en beschikt over de volgende teams:

- 3 seniorenteams (spelen p zaterdag)
- 1 seniorenteam 35+1 (7 tegen 7, speeltop vrijdag)
- 8 jeugdteams (spelen op zaterdag)

SC Scheemda maakt gebruik van sportpark d'Oosterd waar het de beschikking heeft over 4 voetbalvelden, kantine, kleedkamers, materiaalhokken en centrale wasruimte

TC Ready

TC Ready is een gezellige vereniging voor jong en oud waar iedereen op zijn of haar eigen niveau kan tennissen. De club heeft op dit moment ongeveer 125 leden en verschillende competitieteams die actief zijn op maandag, donderdag, vrijdagavond, zaterdag en zondag. Daarnaast zijn er ook jeugdleden actief in OGTB toernooien en competitieverband. TC Ready bestaat in 2023 exact 100 jaar.

TC Ready heeft op het tennispark aan de Plantsoenlaan de beschikking over 5 gravelbanen (waarvan 4 verlicht), kantine en kleedruimte.

Verenigingen en accommodaties

Huidige situatie

Set Uppers

Abiant Set Uppers heeft ruim 200 leden en is de leukste en grootste volleybalvereniging in het Oldambt. De vereniging heeft een groot aantal teams waaronder senioren, ABC-jeugd, mini’s en recreanten

De Eextahal in Scheemda is de thuishal, zowel voor indoor volleybal als voor beachvolleybal buiten. Ook wordt er getraind aan de Stikkerlaan te Winschoten en in aantal kleine sportzaaltje.

Voor de vereniging is het gezellige sportcafé in de hal belangrijk, dit is een plek waar eigen leden en spelers van andere clubs graag verblijven.

IJsvereniging Oldambt

De IJsvereniging Oldambt verzorgt de ijsbaan en het clubhuis gelegen aan de Pelmolenlaan in Scheemda. In de winter zorgen de leden met vele vrijwilligers ervoor dat er zoveel mogelijk geschaatst kan worden, als het weer het toe laat.

Op dit moment telt de IJsvereniging 1.026 leden

Sportaccommodaties

Huidige situatie

Eextahal

De Eextahal uit 1985 beschikt over een sporthal met de volgende afmetingen: 44 x 31.22 meter. De hierbij horende kleedaccommodatie bestaat uit 6 grote en 2 kleine kleedkamers. De sporthal beschikt tevens over een tribune met een capaciteit voor 250 personen.

De hal voorziet in onder andere badminton (8 velden), basketbal (2 velden of 1 centre court), 1 veld voor hockey, handbal, korfbal en voetbal, tennis (2 banen) en volleybal (4 velden of 1 centre court). De Eextahal wordt ook gebruikt voor beurzen, markten, tentoonstellingen, feesten en partijen. Het terrein van de Eextahal voorziet ook in een aantal beachvolleybalvelden, die goed benut worden. Het onderwijs maakt in beperkte mate gebruik van de Eextahal, mede omdat er een gymzaal bij de nieuwe brede school is gerealiseerd.

De sporthal is gedateerd en zit aan het einde van haar levensduur.

Openluchtzwembad de Ringberg

Openluchtzwembad de Ringberg is een van de eerste zwembaden uit de regio, gesticht in de jaren na 1920. Het complex van het zwembad omvat

- een peuterbad met een peuterglijbaan, een apart terras en zonneweide.
- een ondiep bad met een glijbaan en een familie glijbaan
- Een diep bad met een duikplank
- Een speelweide met voor de jongere jeugd een klimtoestel. Voor de jongere en oudere jeugd is er een springkussen, een tennistafel en een beachvolleybalveld.
- Een goed voorziene kiosk – met verkoop van o.a. koffie, thee, fris, snoep en ijs – en kleed- en douchefaciliteiten.

Kansen voor Scheemda

Leefbaarheid

Kwaliteitsimpuls Scheemda

Leefbaarheid

Wat in eerste instantie begonnen is als een visie voor het omnisportpark is uitgegroeid tot een bredere visie welke bijdraagt aan de leefbaarheid van Scheemda en bovendien een totale kwaliteitsimpuls oplevert voor de dorpskern. Dit resulteert in ‘winst’ op het gebied van vitaliteit, sociale cohesie, duurzaamheid en kansengelijkheid. Dit komt tot uiting in onder meer:

- Meer mensen die gaan bewegen en sporten (preventie, gezondheid)
- Clustering van nieuwe sportaccommodatie(s) met breder aanbod, hogere kwaliteit en positieve impact op het klimaat en duurzaamheid
- Ontmoetingsfuncties die sociale interactie stimuleren (dorpshuisfunctie)
- Nieuwe woonkansen voor jong en oud (met kans op zorg dichtbij)
- Voorzien in de noodzakelijke groei van het dorp, wat goed is voor het voorzieningenniveau en de plaatselijke middenstand

Hiermee wordt aangesloten op de bestuurlijke ambities en beleidslijnen van de gemeente Oldambt. Het realiseren van deze visie speelt zich af langs de volgende 2 ontwikkellijnen:

1. Clustering van sportfuncties in het omnisportpark
2. Ruimte creëren voor Wonen en Zorg

In het vervolg van deze visie gaan maken we dit concreet.

Bestuurlijke context en beleid

Coalitieakkoord

Bestuurlijke context

In het coalitieakkoord Oldambt 2002 – 2026 staat waar Burgemeester & Wethouders samen met alle raadleden, inwoners, ondernemers, onderwijs, maatschappelijke instellingen en sport – en cultuurverenigingen aan wil bouwen. Belangrijke thema's in het akkoord zijn.

- Leefbaarheid
- Positieve gezondheid
- Sport en Bewegen, voor de bijdrage die dit levert aan gezondheid en leefbaarheid
- Fysieke leefomgeving, waaronder het belang van fietsen
- Wonen, met name voldoende en kwalitatief goede wonen voor ouderen en jongeren (betaalbare woningen)
- Klimaat en verduurzaming

Een omnisportvoorziening wordt letterlijk genoemd als perspectief voor de langere termijn, waarbij sportvoorzieningen op een aantrekkelijke en toekomstgerichte wijze kunnen worden aangeboden

“In verband met het welzijn van onze inwoners houden wij een rol op het gebied van sport en gezondheid. Op een proactieve manier willen we een gezonde leefstijl bevorderen. Bijvoorbeeld door de fysieke ruimte daartoe in te richten.”

gemeente Oldambt

Omgevingsvisie

Beleid

In de omgevingsvisie van 30 oktober 2017 zegt de gemeente dat burgerinitiatieven worden getoetst aan bepaalde kernwaarden en thema's. De gemeente hanteert een quick scan om een integraal en gedragen beeld te krijgen over de mogelijkheden en haalbaarheid van een plan. Criteria die op blz. 9 van het genoemd document worden genoemd zijn o.a.

- Bijdrage aan doelstellingen van de omgevingsvisie
  - → mensen moeten prettig kunnen wonen, dat vereist investeren in kwaliteit van de fysieke leefomgeving, in de openbare ruimte, in de woningvoorraad, in veiligheid en in accommodaties
  - → participatie en sociale cohesie, dit vereist goede voorzieningen en het ondersteunen van vrijwilligers
  - → bewaken en bevorderen gezondheid inwoners
  - → goede voorzieningen (winkels, onderwijs, sport, recreatie, zorg) op redelijke afstand
  - → een goede bereikbaarheid
- Aandachtspunten op het terrein van de fysieke leefomgeving
  - → Water, bodem, lucht, landschap, natuur en cultureel erfgoed

De fysieke leefomgeving heeft invloed op de gezondheid en kan hier een positieve bijdrage aan leveren. De inrichting van de leefomgeving kan mensen stimuleren tot gezond gedrag. Het kan faciliteren en voorwaarden scheppen om gezond op te groeien, gezond volwassen te blijven en gezond en vitaal oud te worden. Een park in een woonomgeving is ook direct een ontmoetingsplaats en zorgt daarnaast voor meer beweging. De gemeente wil initiatieven die hier aan bijdragen faciliteren. Er is behoefte aan kwalitatieve sportvoorzieningen. We willen in overleg met sportverenigingen, wijken en dorpen over een eventuele bundeling van voorzieningen. Andere voorbeelden waarbij de fysieke leefomgeving een kader kan bieden voor gezondheid zijn basiszorg in de wijk, anderhalvelijnszorg, e-health, speel- en sportvoorzieningen, fitnesstoestellen en ruimte voor moestuinen en voedselbossen..”

gemeente Oldambt

Visie op sportvoorzieningen

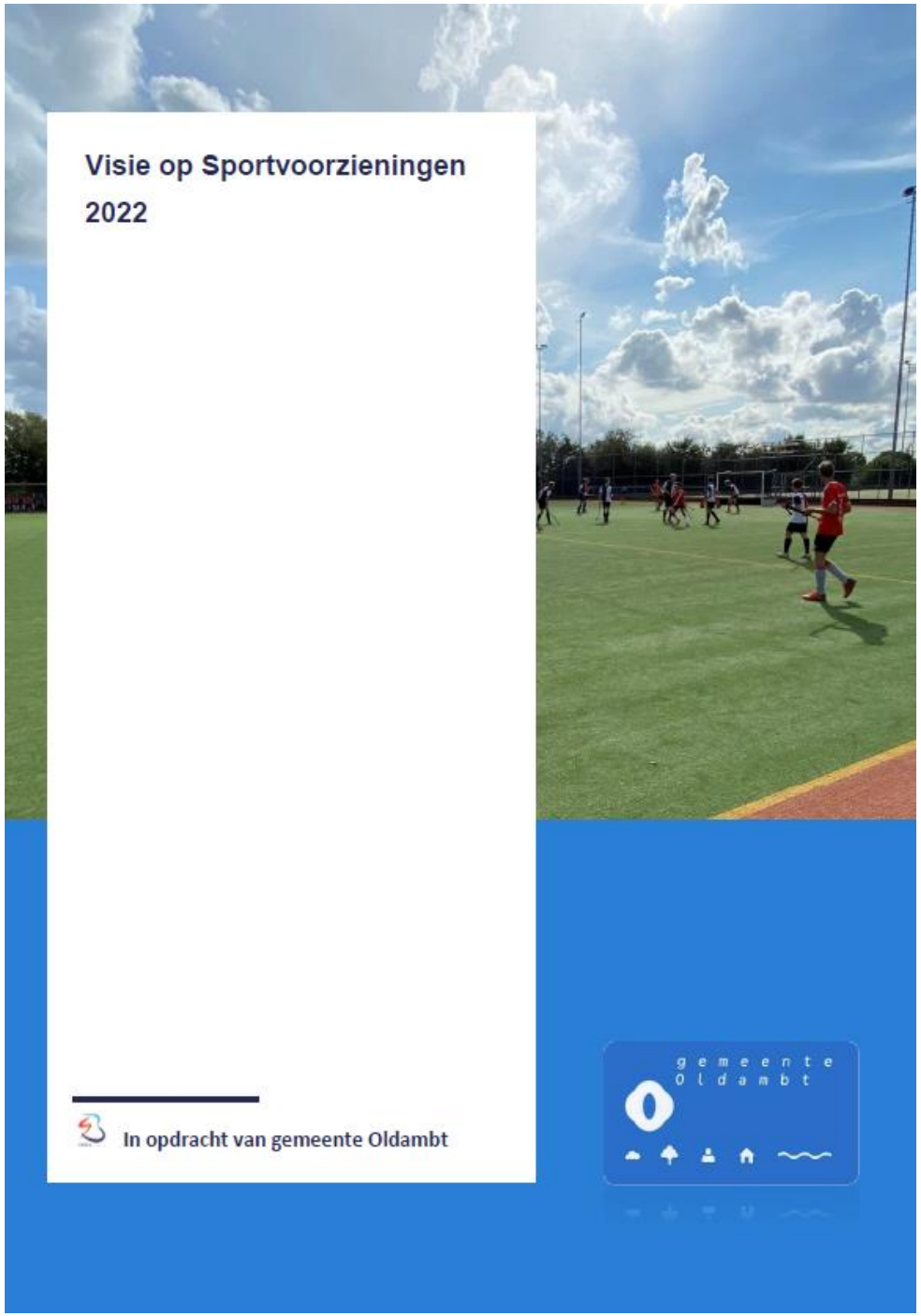
Beleid

De visie op sportvoorzieningen is vastgesteld door B&W op 25 januari 2022. Hierin staan onder meer de afwegingskaders waarbinnen de raad in de toekomst structurele of incidentele ondersteuning ten behoeve van sportvoorziening (van of voor verenigingen) besluitvorming realiseert.

1. Sportaanbod
2. Leefbaarheid
3. Ontwikkeling, gezondheid en welzijn
4. Maatschappelijk ondernemen

In de visie staat tevens benoemd dat sportvoorzieningen een belangrijke koppeling hebben met andere beleidsterreinen, waaronder

- Sport en Welzijn (Sportakkoord)
- Gebiedsgericht werken (Leefbaarheid)
- Vastgoedbeheer (Accommodatie nota)
- Accommodatiebeheer (Huur en bezetting)
- Onderwijs (Wettelijke taak gymzalen PO en VO)
- Nationaal Programma Groningen

Omni-sportaccommodaties (1/2)

Programma

Reeds in 2020 is een start gemaakt met het Programma omni-sportaccommodaties. Hiervoor waren destijds een viertal redenen:

1. De uitspraken uit het eerdere coalitieakkoord:
   - → Sportverenigingen vormen het cement van leefbare dorpen en wijken. Op het veld of in de zaal; dat zijn plekken waar ontmoeting, beweging en vrijwilligerswerk elkaar ontmoeten. Op het sportveld vallen achterstanden weg, verbetert de gezondheid en leren we samenwerken Wij zijn een groot voorstander van het clusteren van sportaccommodaties met behoud van kwaliteit. We gaan aan de slag met verenigingen die daarmee vaart willen maken.
2. Een eindrapport meerjarenplanning voor het groot onderhoud van de buitensportaccommodaties in gemeente Oldambt (Sweco 2018) is vastgesteld waarin is gewaarschuwd voor forse investeringen. Uit deze nota komt onder meer naar voren dat dat:
   - → Er sprake is van ernstig achterstallig onderhoud bij een groot aantal sanitaire voorzieningen in de gebouwen.
   - → In een aantal gebouwen zijn de voorzieningen voor brandveiligheid en dergelijke niet op orde.
   - → Er is bij een aantal gebouwen sprake van achterstallig onderhoud.
   - → De wedstrijd- en speelvelden in met name de voormalige gemeente Reiderland voldoen niet aan de normen van de KNVB en NOC*NSF. Hiervoor dient structureel budget te worden vrijgemaakt.

   Deze uitkomsten zijn onderschreven, maar helaas waren er niet voldoende middelen om deze te realiseren.

Naam
Magda Söllner

Datum
juli 2020

Versie
Concept versie 1

Omni-sportaccommodaties (2/2)

Programma

Vervolg

3. Het lokaal sportakkoord welke in april 2020 is ondertekend. Daarin zijn vier ambities opgenomen, waarvan er een direct betrekking heeft op de realisatie van een toekomstbestendige sportvoorziening:
   → Duurzame en toekomstbestendige sportinfrastructuur; We willen samenwerken aan de vraagstukken die spelen rondom een omni-accommodatie en de duurzaamheid van accommodaties.
4. Als laatste is er door de raad een discussie gevoerd over de noodzakelijke bezuinigingen (nov 2019 + juni 2020). Daarbij zijn voorzetten gedaan, en is tot een maatregelen pakket besloten. Er zijn forse structurele bezuinigingsopgaven op sportvoorzieningen. Dit jaar al € 30.000,-, met ingang van 2022 nogmaals € 120.000,- en € 500.000,- in 2023. De cumulatieve bezuinigingsopgave komt daarmee op € 650.000,- per jaar op sportvoorzieningen. Als denkrichting is gesproken over zogenaamde omni-sportaccommodaties.

Deze vier punten hebben geleid tot de volgende doelstelling voor het programma:

- Er ontstaan één of meerdere omni-sportaccommodaties, waarbij het mogelijk blijft voor iedereen om te sporten en/of beweging bij toekomstbestendige verenigingen en voorzieningen en tegelijkertijd wordt in 2023 een structurele bezuiniging gerealiseerd van € 650.000,-. Hierbij zorgen we er voor dat de verenigingen van Oldambt volop de gelegenheid hebben om mee te denken en te werken.

Relevante ontwikkelingen

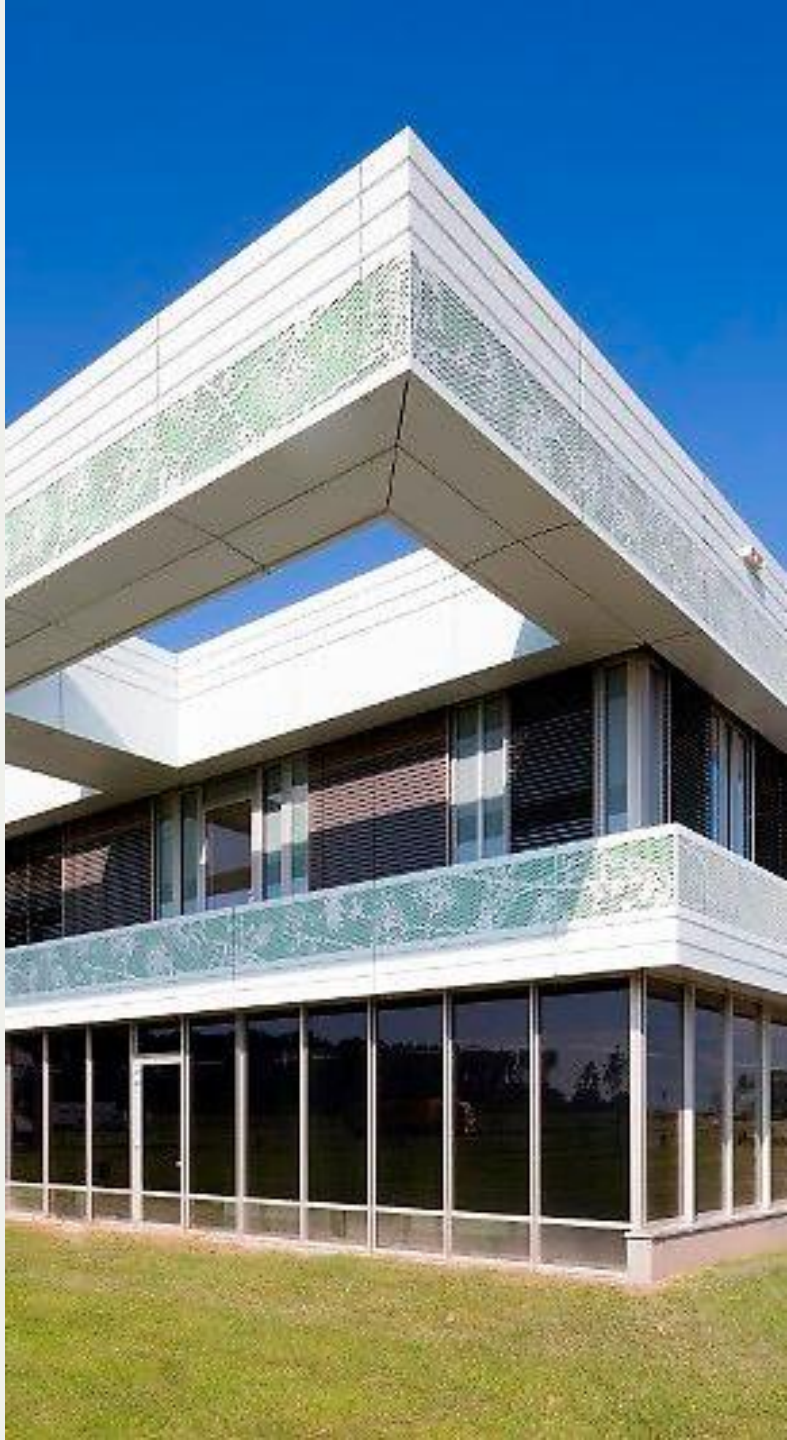
Relevante ontwikkelingen

Scheemda

Bekeken dient te worden in hoeverre sportfaciliteiten aangesloten c.q. samengevoegd kunnen worden met andere maatschappelijke (en gemeentelijke) faciliteiten. Hierbij kan onder meer gekeken worden naar onderwijs/ kinderopvang, sociale voorzieningen, zorg, cultuur en overige voorzieningen die bijdragen aan de leefbaarheid van Scheemda. Een eerste snelle inventarisatie leert het volgende:

- Onderwijs/ kinderopvang
  - → Kinderopvang: Scheemda biedt op (minimaal) twee locaties kinderopvang. Onduidelijk is of deze partijen vraag hebben naar nieuwbouw, de combinatie met sport en bewegen is voor de hand liggend
  - → Primair onderwijs: CBS Annewieke, OBS Eexterbasisschool en OBS Jaarfke hebben enkele jaren geleden de nieuwbouw van Brede School De Zwerm aan de Merelstraat in gebruik genomen inclusief spelzaal
  - → Voorgezet onderwijs: Het voorgezet onderwijs, via het Dollard College, is met name gehuisvest in Winschoten. Het lijkt daardoor minder voor de hand dat hier in Scheemda op korte termijn behoefte aan is
- Sociale voorzieningen
  - → Vanwege het ontbreken van een dorpshuis lijkt een voorziening voor senioren gewenst. Als voorbeeld werd de bridgeclub genoemd. Vanwege het ontbreken van een ruimte is deze vereniging in aantal leden geslonken. Een nieuwe accommodatie zal voor extra impuls kunnen zorgen.
- Zorg
  - → Kansen voor koppeling met het Ommelanders Ziekenhuis rondom vitaliteit en (sport)medische zorg (ook in combinatie met nieuwe woonvormen)

Andere relevante ontwikkelingen lijken zich op korte termijn niet voor te doen, echter zal de realisatie ontegenzeggelijk tot nieuwe initiatieven leiden. Geadviseerd wordt om nadrukkelijker onderzoek te doen naar verdere koppelkansen

Omnisportpark Scheemda

Ontwikkellijn 1

Inspiratie sportaanbod

Breed en toekomstbestendig sportaanbod verenigingen

Inspiratie Scheemda

Breed en toekomstbestendig sportaanbod

Sportaanbod verenigingen

Voor een toekomstbestendig sportaanbod kunnen verenigingen overwegen het sportaanbod te verbreden en/of uit te breiden, daarbij valt te denken aan het volgende:

- SC Scheemda kan het aanbod uitbreiden met vrouwenvoetbal, een van de snelst groeiende doelgroepen in Nederland. Verder kan ook gekeken worden naar Walking voetbal (voor 60-plussers), G-voetbal en/of zaalvoetbal.
- Volgend aan de populariteit en groei van Padel in heel Nederland is het niet onlogisch dat TC Ready dit ook gaat aanbieden. Dit kan zowel buiten als indoor. Verder kan gekeken worden of ook aan andere racketsporten zoals pickleball, squash, racketlon, etc.. behoefte is.
- Set Uppers zet al in op beachvolleybal. Ook binnen volleybal worden steeds meer varianten beoefend waaronder smashball, bossaball, zitvolleybal, etc.. Wellicht kan ook spikeball overwogen worden.
- Voor de ijsvereniging is skeeleren een mooi alternatief zolang er geen ijs ligt.
- Voor elke vereniging is het interessant om motorische vaardigheden te kunnen trainen. Nieuwe en innovatieve toepassingen zoals de Beweegbox, Boulderen, Atlethic Skills Model, Krajicek Playgrounds, Cruyff Courts etc.. vormen hiervoor een leuke leerzame aanvulling.

Andere (ongeorganiseerde) sporten en verengingen

Naast bestaande verenigingen kan ook gedacht worden aan het toevoegen van andere (ongeorganiseerde) sporten en verenigingen, zoals:

- Een commerciële sportschool met bijvoorbeeld fitness, krachtsport, crossfit, yoga, bootcamp en/of andere groepslessen (pump. spinning, core, zumba, streetdance, hiphop/ breakdance, etc.)
- Buitenfitness, calisthenics en andere outdoor sporten (survival, klimmen, etc.)
- Skaten, BMX-freestyle, stuntstep, etc. op een baan.
- Hardlopen, wandelen, fietsen, etc., (door het aansluiten op wandel- en fietsroutes als knooppunt voor ontmoeting)
- Gaming en Esports

Leisure en vrije tijd

Door het gebruik van interactieve toepassingen (LED, projectie, gaming/ Esports) en sporten met een fun-factor (boulderen, etc.) wordt het aanbod ook interessant voor bijvoorbeeld kinderfeestjes, clinics en andere groepsactiviteiten.

Inspiratie sportaanbod

Breed en toekomstbestendig sportaanbod

Behoefte Omnisportpark

Breed en toekomstbestendig sportaanbod

Ontwikkeling leden

De verwachting is dat de bestaande verenging de volgende ledenontwikkeling doormaken bij de realisatie van een nieuw omnisportpark met een toekomstgericht sportaanbod.

Vereniging	Nu	Straks
SC Scheemda – incl. vrouwenvoetbal	280	350
TC Ready – incl. padel	125	200
Set Uppers – incl. varianten	200	225
IJsvereniging Oldambt	1.026	1.200
Totaal	**1.631**	**1.975**

Ongeorganiseerd sporten

Door het toevoegen van openbare beweeg- en sportvoorzieningen (buitenfitness, ASM skills garden, playgrounds, courts, outdoor sports, wandelen, etc.) is het de verwachting dat ook het aantal ongeorganiseerde sporters nadrukkelijker gebruik gaat maken van het omnisportpark

Maatschappelijk medegebruik

Het lijkt logisch en haalbaar om ook de volgende activiteiten te integreren in het omnisportpark

- Sociale activiteiten voor senioren en inwoners voor Scheemda

Optie uitbreiding: extra gebruikers/

Voorts kan het omnisportpark ook plaats gaat gaan bieden aan:

- Kinderopvang
- Eventueel een commerciële sportschool

Optie uitbreiding: openluchtzwembad

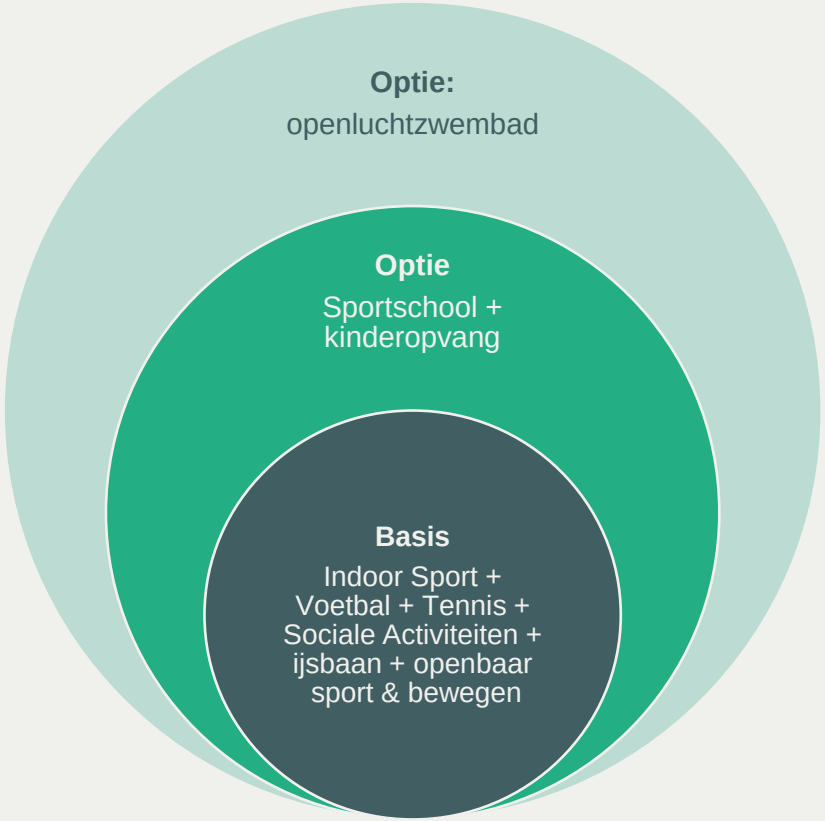
In een uitgebreid scenario maken ook de volgende voorzieningen onderdeel uit van het omnisportpark

- Openluchtzwembad

Concept

Omnisportpark

De basis wordt gevormd door indoor sport, voetbal, tennis, sociale activiteiten en openbaar sport & bewegen met een aantal uitbreidingsopties

Inspiratie sportcomplexen

Voorbeelden in Nederland

Functioneel Programma - basis

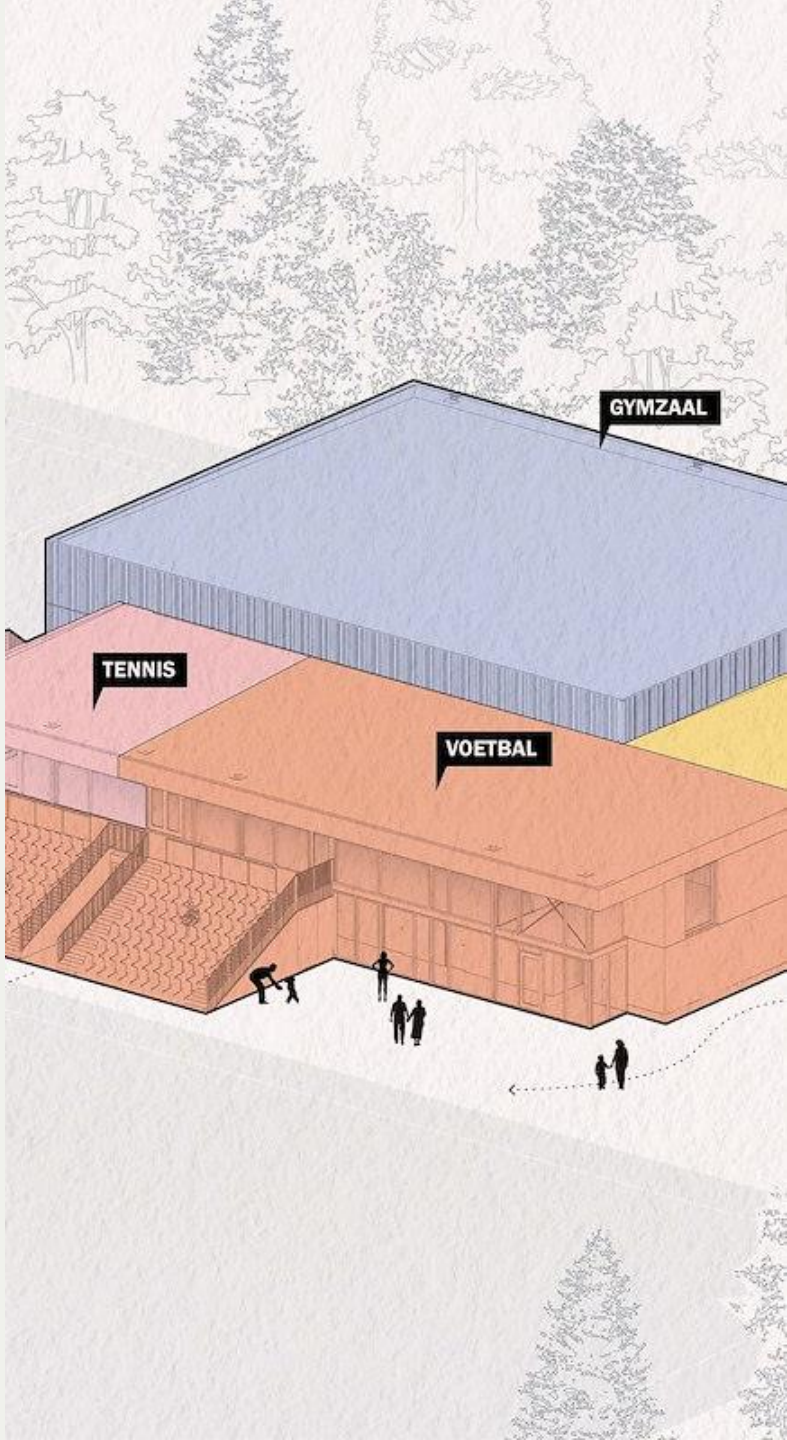
Omnisportpark Scheemda

	SC Scheemda	TC Ready	Set Uppers (Sporthal)	Sociale Activiteiten	IJsbaan	Openbaar Sport & Bewegen
Aantal leden	350	200	225	n.t.b.	1.200	n.t.b
Faciliteiten	• 3 verlichte (kunst)grasvelden • Skills arena • Cruyff court	• 4 tennis banen • 2 padelbanen (buiten, verlicht)	• NOC*NSF sporthal 28 x 48 x 9m + tribune 250 personen • 4 beachvelden	• Activiteitenruimte	• Waterpartij rondom Omnisportpark als ijsbaan en/of combinatie Skeeler-/ Atletiekbaan	• Buitenfitness • ASM Skills
	• 6 buiten kleed-/ doucheruimten • 4 kleine kleed-/ doucheruimten	• 2 buiten kleed-/ doucheruimten	• 6 indoor kleed-/ doucheruimten • 3 kleine kleed-/ doucheruimten		• Zitgelegenheid langs water/ ijs voor aantrekken/ uitdoen schaatsen	• Gebruik van kleed- en doucheruimten
	• Kantine/ keuken • Bestuurskamer • Materiaal- en wasruimte • Toiletten	• Kantine/ keuken • Bestuurskamer • Opslag • Toiletten	• Kantine/ keuken • Bestuurskamer • Opslag • Toiletten	• Kantine/ keuken • Toiletten	• Kantine • Toiletten	• Kantine/ keuken • Toiletten
	• 52 Parkeerplaatsen (incl. opladen) • (motor)fietsenstalling incl. opladen	• 18 Parkeerplaatsen (incl. opladen) • (motor)fietsenstalling incl. opladen	• 116 Parkeerplaatsen (incl. opladen) • (motor)fietsenstalling incl. opladen	• Parkeren (incl. opladen) • (motor)fietsenstalling incl. opladen	• Parkeren (incl. opladen) • (motor)fietsenstalling incl. opladen	• Parkeren (incl. opladen) • (motor)fietsenstalling incl. opladen

Ruimtelijk programma (hoofdlijnen) - basis

Omnisportpark

	SC Scheemda	TC Ready	Set Uppers (Sporthal)	Sociale Activi-teiten	IJsbaan	Openbaar Sport & Bewegen	**Totaal Gebouw**	**Totaal Locatie**
Velden/ banen buiten (m²)	25.621 m² (3 x 8.140) (1x 24) (1 x 1.175)	2.704 m² (4 x 576) (2 x 200)	1.232 m² (4 x 308)		10.000 m² water	1.000 m²		40.557 m²
Gebouw (m² nvo)	800	340	2.032	Incl.	300		3.300 5% synergie	
Gebouw (m² bvo)	1.040	442	2.650	Incl.	390		3.900	
Gebouw footprint (m²)								3.000
Infra + terrein	200 parkeerplaatsen, 200 (motor)fietsen + landschapsinrichting							10.000
						Totaal	**3.900**	**53.557**
						Totaal (afgerond)		**5,5ha**

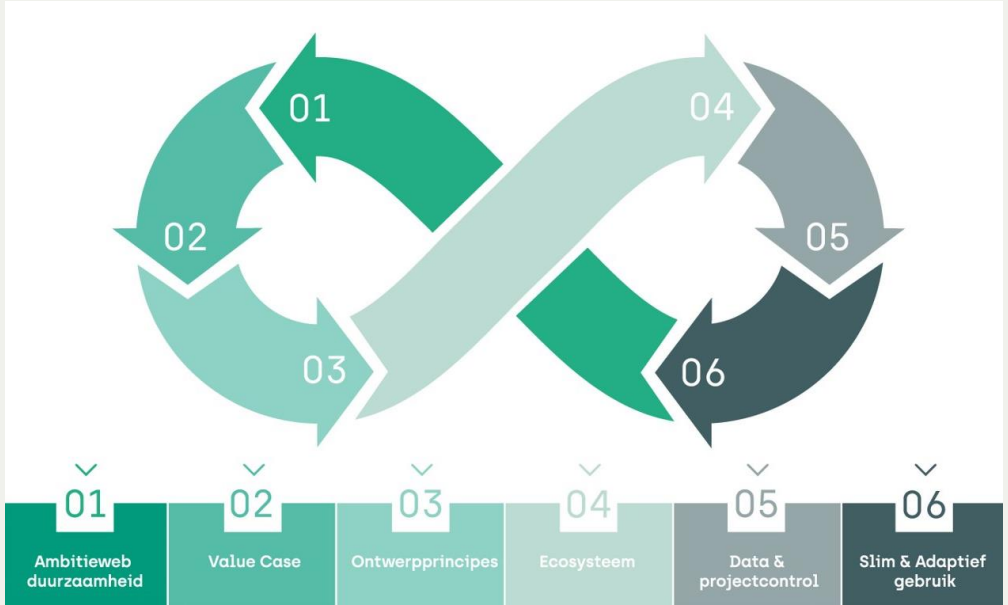
Gezond en Circulair

Positieve plekken

Gezondheid en natuurinclusief

Positieve plekken halen het beste in mensen naar boven. Het zijn plekken waar mensen tot ontwikkeling komen. In het omnisportpark staat positieve gezondheid centraal.

Om een gezonde omgeving te creëren geldt voor het ontwerp van de gebouwen de natuur als inspiratiebron en dient gebruik gemaakt te worden van *Nature Inspired* en *Biophilic Design Principles* en de *Well Building Concepts.* Denk daarbij concreet aan het toepassen van natuurlijke elementen (licht, ruimte, frisse lucht, groen) en materialen, comfort en akoestiek en natuurinclusiviteit. Daarnaast dient er ook ruimte te zijn voor ontmoeting en ontspanning (body & mind)

Duurzaam en Circulair

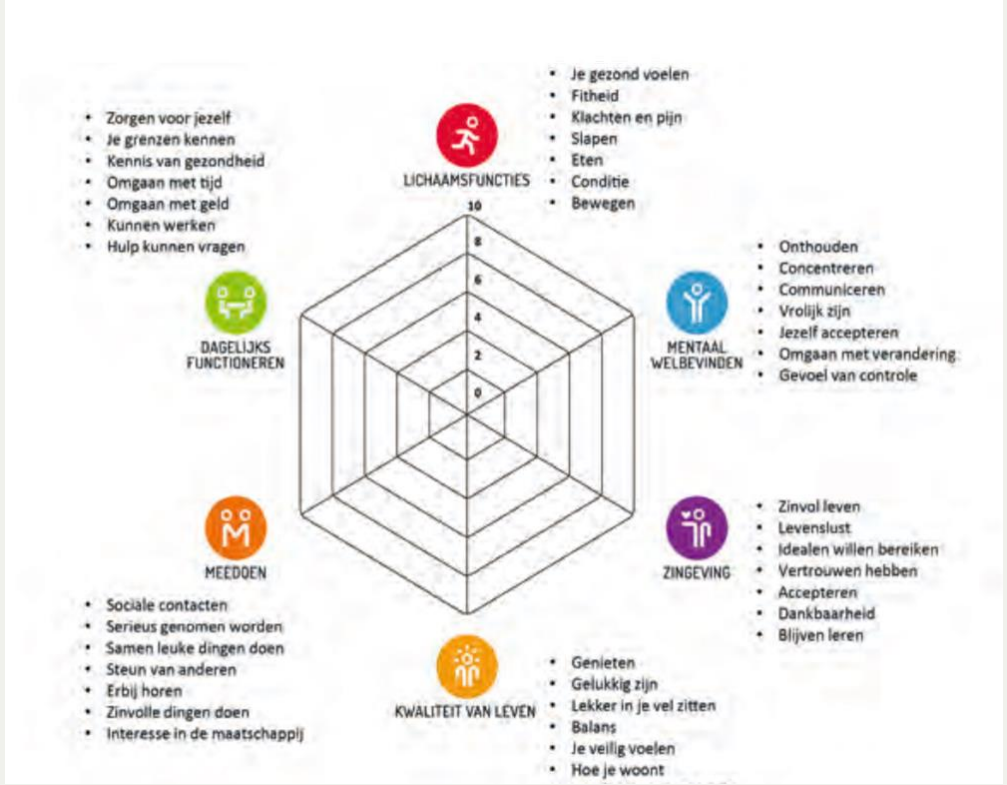
Positieve plekken dragen ook bij aan een gezonde wereld. De gebouwde omgeving heeft een grote impact op de mensen en op de wereld. Nieuwbouwprojecten vragen steeds meer om een integrale benadering op het gebied van duurzaamheid en circulaire ambities, waaronder energiebesparing en het terugdringen van de CO2-uitstoot. Circulariteit is meer dan het toepassen van de juiste materialen en herbruikbaarheid ervan. Het gaat ook om een optimaal bedrijfsproces, gezonde medewerkers en een toekomstbestendig gebouw. De circulaire projectaanpak is gericht op het behalen van resultaat in de gehele levenscyclus van de huisvesting.

Slimme sportvoorziening

Waarmaken van duurzame exploitatie

Slimme sportvoorziening

In toenemende mate kan gebruik worden gemaakt van data over het gebruik en de prestaties van gebouwen door *smart building technology.* Door het verbinden van systemen en databronnen wordt inzicht en sturing geboden op aspecten zoals binnenklimaat, energieverbruik, bezetting & benutting en andere omgevingsfactoren die bijdragen aan een gezond en prettig verblijf. Dit helpt bij het optimaliseren van de bedrijfsvoering en duurzamere huisvesting.

"Omnisportpark Scheemda wordt een voorbeeld voor positieve gezondheid in de regio met gezonde, duurzame en slimme voorzieningen"

Duurzame Sportaccommodatie

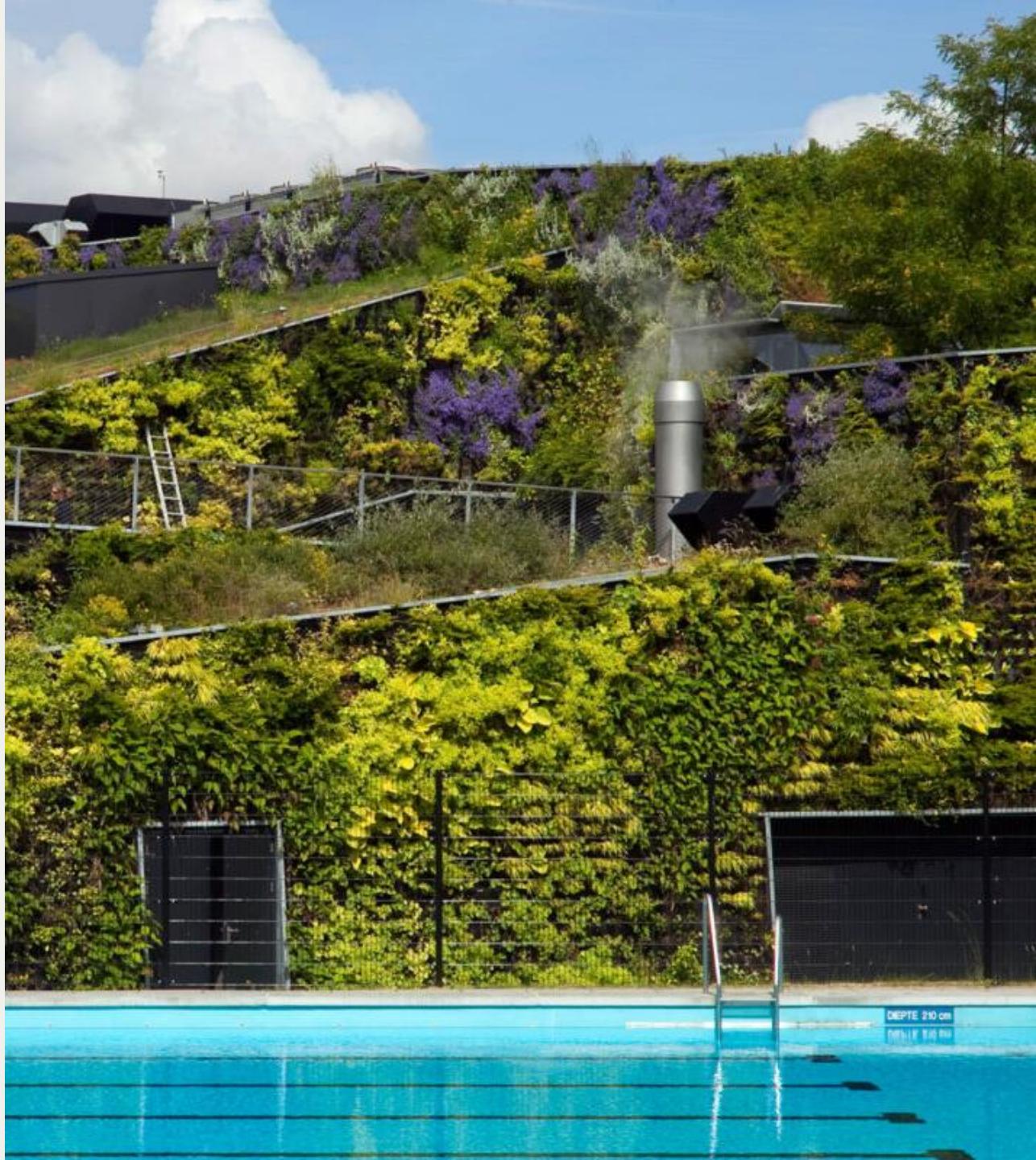
Toekomstbestendig met positieve impact

Met het samenvoegen van 3 of 4 verouderde sportaccommodaties in een nieuw omnisportpark worden niet alleen de huidige problemen ten aanzien van achterstallig onderhoud en brandveiligheid opgelost. De sportvoorzieningen worden ook op het niveau gebracht van nu met een toekomstbestendig sportaanbod, betere toegankelijkheid en hogere standaarden wat betreft sporten en sportveiligheid

Bovenal biedt het de kans om een sportvoorziening te maken met een positieve impact op de klimaatopgave en Sustainable Development Goals. Denk aan het reduceren van de het energiegebruik, de CO2-uitstoot en materiaalgebruik. Dit kan concreet gemaakt worden door:

- ENG (EnergieNeutraal Gebouw)
- Circulair bouwen (hergebruik materiaal bestaande accommodaties)
- Gezond, klimaatadaptief en natuurinclusief ontwerpen en bouwen (biofilische principes, WELL, biodiversiteit, regeneratieve toepassingen)
- Flexibel/ adaptieve gebouwen
- Duurzame bedrijfsvoering met behulp van slimme technologie.

Dit sluit aan bij de gemeentelijke verduurzamingsopgave, de bestuurlijke thema’s rondom Klimaat, Verduurzaming en de Fysieke Leefomgeving en programma richting duurzame sportinfrastructuur.

Locatie

Omnisportpark

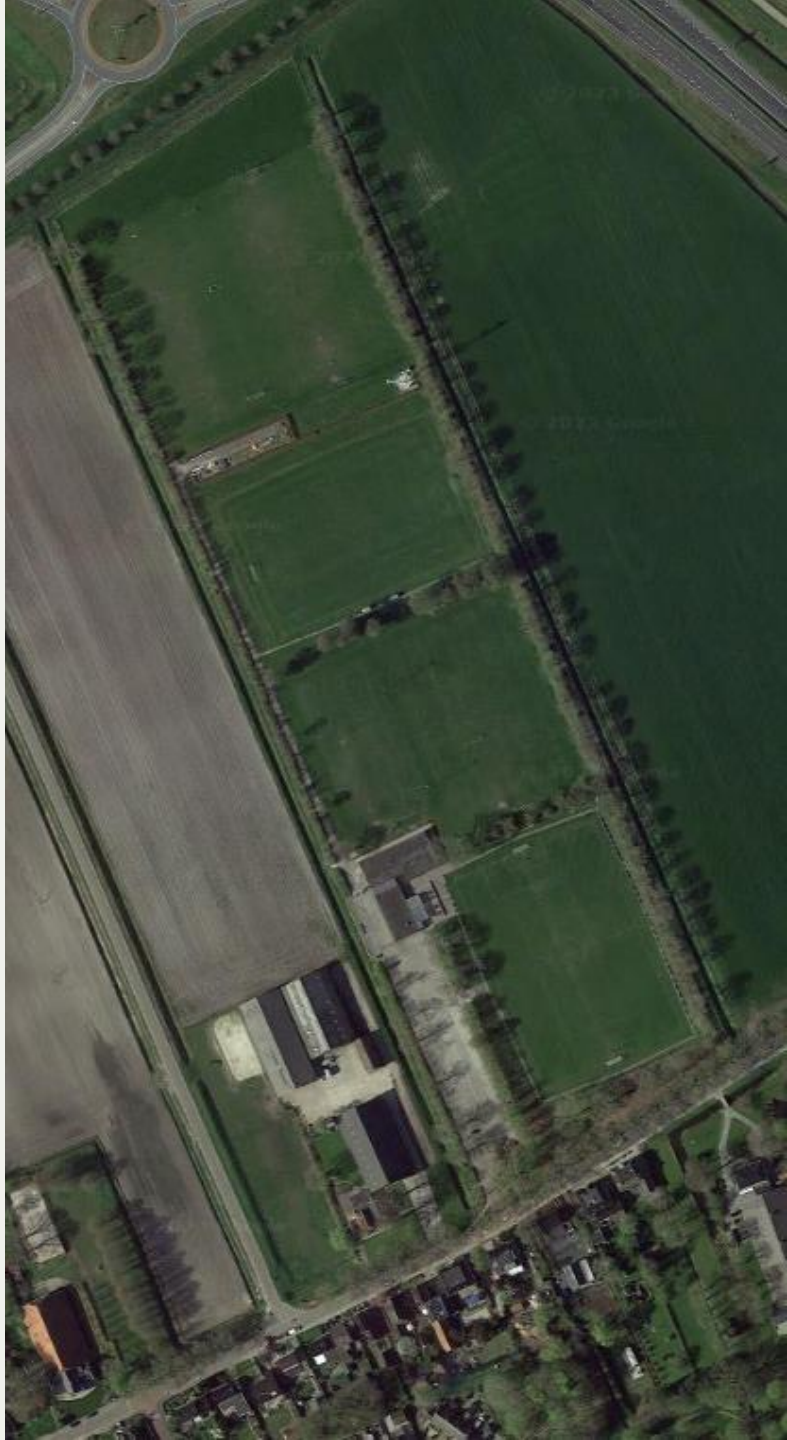
Locatie en ruimtelijke inpassing

Met een ruimtevraag van minimaal ca. 5,5 hectare in de basisvariant blijft eigenlijk alleen de locatie van SC Scheemda over als mogelijke locatie voor het Omnisportpark. In overleg met de gemeente dient bekeken te worden in hoeverre dit ruimtelijk, stedenbouwkundig en verkeerstechnisch inpasbaar kan worden gemaakt.

Om schaatsen mogelijk te maken kan wel nagedacht worden over creatieve oplossingen zoals het creëren van een waterbaan rondom het park en/of het onder water kunnen zetten van de parkeerplaats

Inpassing opties

Naar verwachting kan een optie sportschool/ kinderopvang relatief eenvoudig ingepast worden, maar is nog geen rekening gehouden met het optioneel inpassen van een openluchtzwembad.

Samenwerking verenigingen

Voor- en nadelen

Hoewel het initiatief voor het Omnisportpark oorspronkelijk voortkwam uit de noodzaak om de betaalbaarheid van het voorzieningenniveau op orde te houden, is het plan inmiddels breed omarmd en zien alle betrokken partijen de grote voordelen van dit plan. Uiteraard zullen in een latere fase de voor- en nadelen nader uiteengezet dienen te worden, maar vooralsnog overheerst het enthousiasme. Hieronder is alvast een aanzet gegeven van enkele voor- en nadelen.

Voordelen	Nadelen
• Behoud van breed sportaanbod en voorzieningenniveau • Lagere exploitatielasten • Gezamenlijke bemensing/ delen van vrijwilligers • Duurzaam, circulair en natuurinclusief • Brede kans voor Scheemda met ruimte voor noodzakelijke woningbouw	• Mogelijk verlies van identiteit individuele verenigingen • Delen van faciliteiten vraagt andere manieren van samenwerking en afstemming

Wonen en Zorg

Ontwikkellijn 2

Behoefte woningbouw (1/2)

Kansen voor Scheemda

Vrijkomende locaties

Indien de sportvoorzieningen worden geconcentreerd op de locatie van de voetbalverenging dan komende volgende locaties vrij voor herontwikkeling

- Locatie Eextahal
- Locatie Tennisverenging
- Locatie IJsbaan
- Evt. locatie Openluchtzwembad

Programma wonen in Oldambt (2021 – 2026)

Door de vergrijzing en sterke groei van het aantal huishoudens is er de komende jaren vraag naar 170 nieuwbouwwoningen.

Behoefte woningbouw (2/2)

Kansen voor Scheemda

Specifieke behoefte woningbouw

Naast de nieuwbouwopgave van ca. 170 woningen is de verwachting dat er ook een verwachte sloop- en vervangingsopgave ligt van nog eens 40 woningen.

Woningtype	Scheemda
Goedkope grondgebonden koop	Verdunnen
Middeldure grondgebonden koop	Groei
Dure grondgebonden koop	Groei
Koop nultrede dverse prijsklassen	Groei
Goedkope grondgebonden huur	Behoud
Goedkope huur nultrede	Behoud
Middeldure huur nultrede	Groei
Dure huur nultrede	Behoud

Opvallend is dat er geen ruimte zou zijn voor nieuwbouwwoningen voor starters op de woningmarkt.

Nieuwe woonconcepten (1/2)

Kansen voor Scheemda

Fijn Wonen
Het ‘Fijn wonen”-concept van Van Wijnen is een oplossing voor betaalbaar wonen. Dit concept

- Biedt keuze uit diverse modellen
- Kan samen met de toekomstige bewoners samengesteld worden.
- Voorziet in circulair en duurzaam wonen

Nieuwe woonconcepten (2/2)

Kansen voor Scheemda

Starterswoningen
Er kan samen gekeken worden naar nieuwe concepten voor starters, deze woningen:

- Zijn kleiner dan gebruikelijk
- Hebben maximaal 2 slaapkamers
- Zijn uniek in zijn soort

Beelden: ontwerp JHK Architecten

Klimaatadaptief en natuurinclusief

Kansen voor Scheemda

Klimaatadaptief

Klimaatadaptief bouwen maakt woningen én sportaccommodaties bestand tegen weersextremen als gevolg van klimaatverandering. Klimaatadaptief bouwen – onder andere door het toepassen van meer groen en water - leidt tot:

- minder wateroverlast
- minder hittestress
- minder nadelige gevolgen van langdurige droogte en bodemdaling,
- meer biodiversiteit

Natuurinclusief

Door natuurinclusief te bouwen en te ontwerpen is het mogelijk gezonde en aantrekkelijke steden en dorpen te creëren, die voor alle gebruikers een prettige leefomgeving zijn. Investeren in groene kwaliteit levert veel meer op dan een prettig aangezicht. Veel groen zorgt voor verkoeling in de zomerhitte, zuivert de lucht en biedt volop ruimte aan mede-stadsbewoners, zoals vogels, vleermuizen en andere dieren

Conclusies en aanbevelingen

Scenario’s

Conclusies en Aanbevelingen

Conclusies en aanbevelingen Omnisportpark

- Het realiseren van een omnisportpark met een zo breed mogelijk en toegankelijk sportaanbod voor alle leeftijden en bovendien ruimte bieden aan nieuwe ontwikkelingen
- Een bijdrage leveren aan het vergroten van de leefbaarheid en gezondheid binnen de kern Scheemda
- Bijdragen aan het voorzien in de grote vraag naar woningen, waardoor bovendien een impuls aan de dorpskern van Scheemda kan worden gegeven

Wat is het scenario zonder Omnisportpark

- Forse investeren in bestaande accommodaties – zowel onderhoud als vervanging – blijven noodzakelijk
- Risico op sluiting sportaccommodaties en daarmee (gedeeltelijk) verlies van breed en toegankelijk sportaanbod voor alle leeftijden op zijn of haar eigen niveau en het achterblijven op nieuwe ontwikkelingen
- Risico op een negatieve bijdrage aan de aantrekkelijkheid, leefbaarheid en gezondheid binnen Scheemda

Verzoek aan de gemeente

Verzoek aan gemeente

Vervolgstappen

De betrokken verenigingen hebben – met steun van marktpartijen - het initiatief genomen voor de planvorming van het Omnisportpark Scheemda. Om een succesvol vervolg aan deze visie te kunnen geven vragen wij de gemeente concreet het volgende:

- Ons de ruimte te geven voor het uitvoeren van quick scan naar de mogelijkheden en haalbaarheid van de visie en het plan voor het Omnisportpark en vrijkomende locaties binnen de vastgestelde (of nieuwe) omgevingsvisie
- Ambtelijke capaciteit vrij te maken voor de begeleiding van de verdere planontwikkeling en eventuele bestemmingswijziging (o.a. RO, Stedenbouw, verkeer, vastgoed, grondbedrijf, sport, sociaal, etc.)
- Een duidelijke kaderstelling mee te geven waarin o.a. ingegaan wordt op:
  - → De voorkeurslocatie voor het Omnisportpark
  - → Ruimtelijk kader voor Omnisportpark en vrijkomende locaties voor Wonen en Zorg
  - → Budget en financiering
    - Eventuele bijdrage vanuit een voorbereidingskrediet,
    - Beschikbare budgetten voor bijvoorbeeld vervanging van de Eextahal, etc.
    - De ambitie om de (marktconforme) opbrengsten van de vrijkomende locaties in te zetten voor de realisatie van het omnisportpark
    - Dekkingsopgave (voor de initiatiefnemers en marktpartijen)
  - → Het verzoek van de initiatiefnemers om het volledige traject van planvorming tot realisatie te realiseren met marktpartijen naar keuze, passend binnen de kaders van het aanbestedingsrecht en het Didam-arrest

Ook vanuit de initiatiefnemers zal nadrukkelijker worden ingezet op concretiseren van de visie en het verkrijgen van de hiervoor de noodzakelijke politieke, ambtelijke en maatschappelijke steun

Met dank aan

Initiatiefnemers en partners

Dorpsbelangen Scheemda

draijer

Ambitiedocument Verenigd Nieuwolda

info@dorpsbelangen-nieuwolda.nl
11-4-2023

Verenigd Nieuwolda

Verenigd Nieuwolda Ambitiedocument

Leefbaarheid in Nieuwolda

Als afgeleide van de dorpsvisie heeft Vereniging Dorpsbelangen Nieuwolda de wens geuit de samenwerking tussen alle verenigingen te vergroten met als doel het verenigingsleven te versterken, de voorzieningen op peil te houden, kortom de leefbaarheid te verbeteren.
Het dorp Nieuwolda was van 1808 tot 1990 een zelfstandige gemeente en werd toen samengevoegd met de gemeente Scheemda. De hieruit gevormde gemeente Scheemda ging in 2010 op in de nieuwe gemeente Oldambt.
Het dorp Nieuwolda telt volgens gegevens van het CBS 1.350 inwoners (2021).

De Vereniging Dorpsbelangen Nieuwolda is sinds april 2022 actief bezig om de verenigingen in Nieuwolda met elkaar in contact en in gesprek te brengen over hoe er in de toekomst samengewerkt kan worden en hoe het verenigingsleven versterkt kan worden. De blik is gericht op alle verenigingen in het dorp. Het initiatief start met sport- en cultuurverenigingen.
We vinden dat sport, beweging en cultuur een belangrijke plaats hebben in Nieuwolda, zodat er een grote bijdrage geleverd wordt aan de gezondheid en sociale verbinding van de inwoners. Dit alles draagt bij om de leefbaarheid te vergroten. Nieuwolda is en blijft zo een aantrekkelijke woonplaats.

Het project heet VERENIGD NIEUWOLDA

De verenigingen en voorzieningen in Nieuwolda zijn gevestigd in verschillende gebouwen zoals:

- Kantine tennisbaan
- Kantine voetbal
- Kantine ijsbaan
- Sporthal
- Dorpshuis
- School
- Bibliotheek in ‘t Hamrik
- Peuterspeelzaal in Dorpshuis

Ambitie

De ambitie is om voor alle verenigingen en instellingen vanuit sport, cultuur en onderwijs bijdetijdse, multifunctionele, duurzame, energie neutrale en financieel op de lange termijn haalbare accommodaties te realiseren. Vanuit praktische overwegingen gaan we uit van twee locaties voor enerzijds binnen- en anderzijds buitenactiviteiten.

Deze ambitie wordt gerealiseerd door een visie en plannen te ontwikkelen.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen korte, middellange en lange termijn.

- Uitgaande van het *lange* termijnplan (10 jaar) wensen we een multifunctioneel gebouw voor de binnenactiviteiten met de sporthal, school en dorpshuis. Voorkeurslocatie: huidige plek school/dorpshuis/sporthal.
- Voor de *middellange* termijn (5 jaar) wensen we een multifunctioneel sportcentrum voor de buitensporten. Voorkeurslocatie: voetbalvelden.
- En voor de *korte* termijn (0-2 jaar) zal onderhoud nodig zijn voor de bestaande gebouwen.

We geven eerst de ideeën voor de middellange en lange termijn weer in verband met de hoge investeringskosten. Daarna geven we inzicht in de noodzakelijke kleine investeringen op de korte termijn.

Voor de middellange en lange termijn gaan we uit van de volgende twee clusters:

Cluster 1 – Lange termijn - Binnen: cultuur, jeugd en onderwijs incl. binnensport

• Dorpshuis	Vergaderingen/bijeenkomsten, diverdoatsiesoos (ouderen), muziekrepetities, pubquiz, bingo, biljarten, kaarten, hengelsportvereniging Nooitgedacht etc.
• School	Kinderen leeftijd 4-13 jaar
• Peuterspeelzaal	Kinderen leeftijd 2-4 jaar
• Kinderopvang	Kinderen leeftijd 0-13 jaar
• Sporthal	SV Oldambt (Volleybal , badminton, gym, yoga, zumba), schoolgym, etc.
• Toneelzaal	Toneelverenigingen TOG en Rederijkers, Linedancevereniging The Shadows, dorpsbijeenkomsten, 4/5 mei comité herdenking/viering, evenementen (accordeonfestival, sinterklaas, bands)
• Bibliotheek	Jeugd en volwassen

• Jeugdsoos	Jeugdsoos Fantasy (Samenkomsten, spel)

Cluster 2 – Middellange termijn – Buiten: sport & evenementen

• Voetbal (kunstgrasveld)	VV Nieuwolda (jeugd, senioren, dames)
• Tennisbanen en padelbaan	TIOD
• IJsbaan c.q. skatebaan	IJsvereniging Nieuwolda
• Survivalrun	Stichting Move on Outdoor
• Manege c.q. paardensport	Menterwolde ruiters

Om tot realisatie van de twee nieuwe of vernieuwde accommodaties te komen is er een planning vastgesteld.

Planning gehele project

Blok 1 – Mei 2023 tot November 2023

- Instemming door de algemene ledenvergaderingen
- Vorming werkgroep
- Uitnodigen meerdere partijen
- Inventarisatie (beschrijving) huidige situatie deelnemende partijen
- Inventarisatie toekomstvisies afzonderlijke deelnemers
- Inventarisatie gezamenlijke wensen voor een Verenigd Nieuwolda
- Overleg met de gemeente over randvoorwaarden

Eind november 2023 is een contourenplan tot stand gekomen

Go / No go - moment – December 2023

Medio december 2023 is er een 1e evaluatie en contourenplan van Verenigd Nieuwolda. Het initiatiefplan wordt met de leden van de partijen en de gemeente besproken. Indien zij hiervoor toestemming geven wordt het plan verder uitgewerkt. Dit is het laatste moment dat andere partijen kunnen aansluiten of dat partijen het initiatief - realiseren van de twee locaties – kunnen verlaten.
Hiervoor wordt een kwartiermakersorganisatie ingericht met verschillende werkgroepen.

Blok 2 – Januari 2024 tot Juli 2024

- Concretisering van de plannen
- Onderzoeken financieringsmogelijkheden
- Inrichten kwartiermakersorganisatie met een mogelijke verdeling:
    - Stuurgroep
    - Werkgroep financiën
    - Werkgroep techniek
    - Werkgroep beleid en bestuursvormen
    - Werkgroep beheer
- Vastleggen samenwerkingsvormen

Blok 3 – Augustus 2024 tot December 2027 : realiseren van de plannen

- Voorstel plan aan gemeenteraad Oldambt
- Bestek en aanbesteding
- Opdrachtverstrekking en REALISATIE
- Eventuele (nieuwe) partijen betrekken in deze plannen.

Planning korte termijn – Jeugdsoos

De jeugd heeft voor de korte termijn recht op een eigen plek en wil vooreerst niet in een gedeeld pand terechtkomen. Ze willen voor nu een gezellige plek creëren in de ijsbaankantine. Het plan is ook om evenementen te organiseren voor het hele dorp. De opening van de jeugdsoos is gepland op vrijdag 13 oktober (start herfstvakantie) in het gebouw van de ijsbaan.

	maart - juni 2023	**juli – aug. 2023**	**sept. - dec. 2023**	**jan.- mrt. 2024**
Overname Stichting Fantasy, inclusief financiële tegoeden				
Afspraken hernieuwen met de ijsvereniging				
Inloopavond buurtbewoners organiseren, draagvlak creëren				
Het pand gebruik klaarmaken				
Organiseren opening & uitnodigen dorp			13/10/2023	
Planning maken activiteiten 2023/2024				

Planning korte termijn – onderhoud gebouwen

Voor de realisatie kunnen de verschillende verenigingen en stichtingen samenwerken.

	maart - juni 2023	**sept. - dec. 2023**	**jan.- juni 2024**	**sept.- dec. 2024**
Inzicht onderhoud en kosten bestaande gebouwen				
Inzicht financiële mogelijkheden (fondsen, subsidies)				
Aanvragen financiële ondersteuning				
Uitvoeren onderhoud				

De offertes kunnen we aanvragen bij lokale ondernemers. Voor het energiezuinig maken van de gebouwen kunnen we wellicht nog een beroep doen op Nieuwborgen.

Verenigd Nieuwolda

Intentieverklaring

Ondergetekenden

- VV Nieuwolda, gevestigd aan de Noorderlaan 16, 9944 BT, Nieuwolda
  vertegenwoordigd door Peter Bonder, voorzitter

- IJsvereniging Nieuwolda, gevestigd aan de Hoofdstraat 119, 9944 AD, Nieuwolda
  vertegenwoordigd door Klaas Bellinga, voorzitter en Abel Vos, bestuurslid

- Tennisvereniging TIOD, gevestigd aan het Dok 16a, 9944 BR, Nieuwolda
  vertegenwoordigd door Wubbo Kruit, voorzitter

- Stichting Move On Outdoor, gevestigd aan de Noorderlaan 16, 9944 BT, Nieuwolda
  vertegenwoordigd door Tim Nieland, bestuursvoorzitter

- Menterwolderuiters, gevestigd aan de Hoofdweg Oost 77a, 9944 BW, Nieuwolda
  vertegenwoordigd door Marlou Boven, bestuurslid.

- SV Oldambt, gevestigd aan de Hoofdstraat 58, 9944 AG, Nieuwolda
  vertegenwoordigd door Arjan Bosker, voorzitter

- Toneelvereniging TOG, gevestigd aan de Nutsstraat 13, 9601 CP, Hoogezand
  vertegenwoordigd door Arend Hadderingh, secretaris

- Toneelvereniging Rederijkerskamer “Vooruitgang”, gevestigd aan de Hoofdstraat 119, 9944 AD, Nieuwolda
  vertegenwoordigd door Sabine Kokee, voorzitter

- Jeugdsoos Stichting Fantasy, gevestigd aan de Hoofdstraat 29, 9944 AB, Nieuwolda
  vertegenwoordigd door Luke Fransen, bestuurslid

- Stichting Dorpshuis Nieuwolda (’t Trefpunt), gevestigd aan de Hoofdstraat 60, 9944 AG, Nieuwolda
  vertegenwoordigd door Chris Geertsema, voorzitter

- OBS Letterwies, gevestigd aan de Meidoornstraat 20, 9944 AR, Nieuwolda
  vertegenwoordigd door Alexander Schipper, directeur.

- Bibliotheek Nieuwolda, gevestigd aan de Hoofdstraat 62, 9944 AH, Nieuwolda
  vertegenwoordigd door Anneke Bakker, vrijwilliger.

Hierna te noemen, de initiatiefnemers, geven aan:

dat sport, beweging en cultuur een belangrijke plaats hebben in Nieuwolda, zodat er een grote bijdrage geleverd wordt aan de gezondheid en sociale verbinding van de inwoners. Dit alles draagt bij om de leefbaarheid te vergroten, zodat Nieuwolda een aantrekkelijke woonplaats is en blijft.

De droom is om voor alle verenigingen en instellingen vanuit sport, cultuur en onderwijs bijdetijdse, multifunctionele, duurzame, energie-neutrale en financieel ook op de lange termijn haalbare accommodaties te realiseren.

Deze droom wordt gerealiseerd door een visie en plannen te ontwikkelen.

De deelnemers verklaren bereid te zijn om **het initiatief te nemen tot het realiseren van een multifunctioneel 'binnencentrum' en een multifunctionele 'buitensportaccommodatie'** in samenwerking met de gemeente Oldambt.

Voorwaarden

1. Meer partijen zijn welkom

De initiatiefnemers verwelkomen graag meer verenigingen, sportaanbieders en belanghebbenden op voorwaarde dat zij de intenties in deze verklaring onderschrijven. De initiatiefnemers gaan -samen met de gemeente- actief in gesprek met belangstellenden.

2. Geen concurrentie oogmerk

Partijen beogen met het realiseren van beide multifunctionele accommodaties geen concurrentie met bestaande sport- en cultuuraanbieders in Nieuwolda. Ook niet wanneer aanbieders zich niet aansluiten bij het initiatief. Partijen zullen zonder overleg met de andere aanbieders dan ook geen vergelijkbare sporten of cultuur/onderwijs aanbieden.

3. Samenwerking, geen fusie

Het doel, het realiseren van accommodaties voor sport en cultuur/onderwijs, is op twee locaties waar diverse verenigingen met behoud van de eigen identiteit samenkomen en samenwerken. OP voorhand is er geen sprake van een fusie van de verenigingen en organisaties.

4. Werkgroep

Initiatiefnemers en partijen vormen samen een werkgroep voor het uitwerken van een plan. Iedere partij die deze overeenkomst ondertekent mag één vertegenwoordiger in de werkgroep afvaardigen. In de werkgroep zijn alle partijen gelijkwaardig.

5. Twee voorkeurslocaties

De werkgroep onderzoekt alle wensen, mogelijkheden, beperkingen en consequenties die de gebruikers hebben bij het realiseren van de locaties. Geen van de partijen geeft op voorhand restricties aan de locatie. Alle

partijen zijn bereid de huidige locatie te verlaten voor een andere (meer) geschikte locatie in Nieuwolda. Eventuele verhuizing van de partijen vindt niet eerder plaats voordat de nieuwe locaties zijn gerealiseerd.

6. Beheersorganisatie

Voor de twee nieuwe centra zal worden nagedacht over de vorm van het beheer. Onderzocht wordt of een beheersorganisatie -in welke vorm dan ook- tot de mogelijkheden behoort. Hierbij wordt ook zorgvuldig gekeken naar de belangen van de huidige pachter van ’t Trefpunt in het dorpshuis.

7. Financiering

De initiatiefnemers van Verenigd Nieuwolda zien in de gemeente Oldambt een partner in de realisatie van de ambities. Partijen en de gemeente Oldambt gaan samen op zoek naar voldoende financiële middelen voor het realiseren van de accommodaties. Er wordt gekeken of kan worden aangesloten op andere projecten die in het gebied lopen, zoals projecten gebiedsversterking, NCG en versterking historisch lint.

8. Procesondersteuning

De gemeente Oldambt is partner in de ambitieplannen en stelt voor het ontwikkelen en uitwerken van een plan voor de accommodaties een procesondersteuner ter beschikking. De procesondersteuner begeleidt de initiatiefnemers bij het formuleren van de wensen, voorwaarden en uitwerking van een mogelijk overkoepelende beheersorganisatie.

9. Planuitwerking

De verenigingen en organisaties hebben niet de bouwkundige- en inkoopexpertise in huis. De gemeente Oldambt werkt als partner mee aan de verdere planuitwerking ten behoeve van de realisatie van de accommodaties.

INTENTIE VERKLARING

Ondergetekenden

- **VV Nieuweschans**, gevestigd aan de W. Mettingstraat 18,9693 BX Bad Nieuweschans vertegenwoordigd door Dick Smook, voorzitter en Gino Metting, begeleider project.
- **LTC De Kanonniers** , gevestigd aan de Langakkerschans 20-A, 9693 AV Bad Nieuweschans vertegenwoordigd door Menno Veld, voorzitter en Marcel Smid, Begeleider project.
- **Vereniging dorpsbelangen Bad Nieuweschans**, postadres aan Bunderpoort 8, 9693 CJ Bad Nieuweschans, vertegenwoordigd door Harm-Arend Meijer, secretaris.
- **KNVB**, als overkoepelend orgaan (bond) voetbal, vertegenwoordigd door Otto Kooi, ondersteuner clubbesturen.
- **KNLTB**, als overkoepelend orgaan (bond) tennis, vertegenwoordigd door Christian Bessembinders, accountmanager Friesland/Groningen.
- **Kindcentrum Houwingaham**, enige school (kindcentrum) in Bad Nieuweschans, vertegenwoordigd door Anja Korteweg-Dannen, directeur.
- **Camping Holland Poort "Westerveld"**, W Mettingstraat 18, 9693 BX Bad Nieuweschans.

hierna te noemen initiatiefnemers, verklaren:

Overwegende dat,

- voor een gezonde en duurzame sportinfrastructuur én de leefbaarheid binnen de kern Bad Nieuweschans samenwerking tussen verenigingen, sportbeoefenaars, sportaanbieders en inwoners wenselijk is.
- de wens bestaat voor inwoners uit het Oldambt in het algemeen en Bad Nieuweschans in het bijzonder een zo breed en toegankelijk mogelijk sportaanbod voor alle leeftijden op zijn of haar eigen niveau te behouden en ruimte te bieden voor nieuwe ontwikkelingen.
- samenwerking kan leiden tot meer efficiëntie en kostenbesparing voor een gezond financieel, organisatorisch en fysiek beheer van de verenigingen en de sport accommodaties.

- De huidige spreiding van het sportaanbod op lange termijn kostentechnisch niet houdbaar is.

Verklaren partijen bereid te zijn **het initiatief te nemen** voor het – in samenwerking met de gemeente Oldambt - realiseren van algehele samenwerking tussen VV Nieuweschans en LTC de Kanonniers en het samenvoegen van de sportaccommodaties.

Voorwaarden

1. Meer partijen zijn welkom
   De initiatiefnemers verwelkomen graag meer verenigingen, sportaanbieders en belanghebbenden op voorwaarde dat zij de intenties in deze verklaring onderschrijven. De initiatiefnemers gaan (- samen met de gemeente -) actief in gesprek met belangstellenden.

2. Geen concurrentie oogmerk
   Partijen beogen met het realiseren van een algehele samenwerking en samenvoeging geen concurrentie met bestaande sportaanbieders in Bad Nieuweschans. Ook niet wanneer deze sportaanbieders zich niet aansluiten bij het initiatief. Partijen zullen zonder overleg met deze sportaanbieders dan ook geen vergelijkbare sporten op het gezamenlijke sportpark aanbieden.

3. Samenwerking oftewel fusie
   Het doel – een gezamenlijk sportpark aan de lange akkers in Bad Nieuweschans – is een locatie waar diverse (in elk geval twee) verenigingen met behoud van eigen identiteit samen komen, samen sporten en samenwerken. Op voorhand is er geen sprake van fusie van verenigingen, dit is zeker wel een bespreekbare optie.

4. Werkgroep
   Initiatiefnemers – en partijen als hierboven beschreven – vormen samen een werkgroep voor het uitwerken van een plan. Iedere partij die deze overeenkomst ondertekent mag één vertegenwoordiger in de werkgroep afvaardigen. In de werkgroep zijn alle partijen gelijkwaardig. In beginsel nemen Gino Metting, Marcel Smid en Dick Smook plaats in de werkgroep.

5. Op voorhand een voorkeurslocatie
   De werkgroep onderzoekt alle wensen, mogelijkheden, beperkingen en consequenties die de gebruikers hebben bij van het realiseren van een gezamenlijk

sportpark. Op voorhand lijkt het complex van VV Nieuweschans de meest geschikte locatie vanwege de beschikbare ruimte. LTC de Kanonniers is op voorhand bereid de huidige locatie te verlaten voor nieuw aan te leggen tennisbanen op het complex van VV Nieuweschans. Eventuele verhuizing van de LTC De Kanonniers vindt niet eerder plaats voordat de nieuwe tennisbanen zijn gerealiseerd.

6. Beheersorganisatie
   Voor een gezamenlijk sportpark zal worden nagedacht over de vorm van het beheer. Onderzocht wordt of een beheersorganisatie – in welke vorm dan ook, wellicht een fusie – tot de mogelijkheden behoort.

7. Eigendom en Financiering
   De gemeente wordt/blijft juridisch eigenaar van het complex van VV Nieuweschans waarop de tennisbanen (met padelbaan/banen) worden gerealiseerd. Partijen en de gemeente Oldambt gaan samen op zoek naar voldoende financiële middelen voor het realiseren van het gezamenlijk sportpark.

8. Procesondersteuning
   De gemeente Oldambt is bereid voor het ontwikkelen en uitwerken van een plan voor een gezamenlijk sportpark een procesondersteuner ter beschikking te stellen. De procesondersteuner begeleidt de initiatiefnemers bij het formuleren van de wensen, voorwaarden en uitwerking van een mogelijk overkoepelende beheersorganisatie. Ook de overkoepelde sportbonden KNLTB en KNVB hebben hun medewerking toegezegd, daar waar nodig zal hier een beroep op worden gedaan.

9. Planuitwerking
   De partijen zijn in de lead als het gaat om de verdere planuitwerking t.b.v. de realisatie van een gezamenlijk sportpark.

Planning

BLOK 1

Najaar 2022 – voorjaar 2023

- Instemming door de algemene ledenvergaderingen van de betrokken verenigingen. Op de ALV van VV Nieuweschans is ingestemd met de plannen.
- Vorming werkgroep, vooralsnog bestaat de werkgroep uit Gino Metting, Marcel Smid en Dick Smook. Indien gewenst kunnen leden worden toegevoegd.
- Uitnodigen meerdere partijen, zal vanuit de werkgroep moeten gebeuren, voorjaar 2023.
- Inventarisatie (beschrijving) huidige situatie deelnemende partijen
- Inventarisatie toekomstvisies afzonderlijke deelnemers
- Inventarisatie gezamenlijke wensen voor een gezamenlijk sportpark. In eerste aanleg het plaatsen van twee all-weather tennisbanen en twee padelbanen (of zoveel banen van elk afhankelijk van haalbaarheid bij aanleg en exploitatie op lange termijn) op het sportpark van VV Nieuweschans.
- Overleg met de gemeente over randvoorwaarden als juridisch eigenaar.

GO – NO GO --> een GO!

Het plan is bij zowel LTC De Kannoniers (febr. 2023) als VV Nieuweschans (sept. 2022) voorgelegd aan de ALV, de leden van beide verenigingen hebben met deze intentie tot samenwerking ingestemd.

BLOK 2

Voorjaar 2023 – Eind december 2023

- Concretisering van de plannen
- Onderzoeken financieringsmogelijkheden
- Inrichten kwartiermakers organisatie (met mogelijke onderverdeling)
    - Stuurgroep
    - Werkgroep financiën
    - Werkgroep ontwerp park
    - Werkgroep techniek
    - Werkgroep beleid (bestuursvormen)
    - Werkgroep beheer
- Vastleggen samenwerkingsvormen

BLOK 3

2024 -2025 realiseren plannen

- Voorstel plan aan gemeenteraad Oldambt
- Bestek en aanbesteding
- Opdrachtverstrekking en realisatie
- Eventuele (nieuwe) partijen betrekken in deze plannen.

Ondertekening initiatiefnemers

VV Nieuweschans

Dick Smook, voorzitter

Gino Metting, begeleider project

LTC De Kanonniers

Menno Veld, voorzitter

Marcel Smid, begeleider project

KNLTB, als overkoepelend orgaan (bond) tennis

Christian Bessembinders,
accountmanager Friesland/Groningen

KNVB, als overkoepelend orgaan (bond) voetbal

Otto Kooi
ondersteuner clubbesturen.

Vereniging Dorpsbelangen Bad Nieuweschans

Harm Arend Meijer
Secretaris

DORPSBELANGENBADNIEUWESCHA

OBS Houwingaham

Anja Korteweg-Dannen
Directeur

obs Houwingaham

Camping Holland Poort Westerveld

Dick Smook
Namens eigenaar VV Nieuweschans

Camping
Holland Poort
Westerveld

Raadsvoorstel

Onderwerp	Koersdocument Sociaal Domein Oldambt 2023-2027
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 juni 2023
Datum raadsvergadering	12 juli 2023
Zaaknummer	45302-2023:699995
Steller	Mariken Ligtvoet
Portefeuillehouder(s)	Gert Engelkens
Medeverantwoordelijke(n)	Jurrie Nieboer, Ger Klein en Erich Wünker

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	n.v.t.
Voorgesteld raadsbesluit	**De raad besluit:** 1. In te stemmen met de Koers Sociaal Domein Oldambt en de denkrichting van de nog resterende bezuinigingen Sociaal Domein. 2. Het college te vragen twee keer per jaar de raad te infomeren middels een interactieve bijeenkomst over de voortgang van de reguliere uitvoering, projecten en programma's, gebaseerd op de monitoringsgegevens van het sociaal domein
Samenvatting	Het nu voorliggende koersdocument Sociaal Domein Oldambt 2023-2027 zet de koers uit voor de komende jaren voor de taken op het sociaal domein van Oldambt en geeft richting aan de uitvoering van de plannen van de gemeente. Gebaseerd op lokale ambities, regionale samenwerking en wettelijke taken in een stevige verbinding met elkaar. Zo leggen we bijvoorbeeld via de nota Positieve Gezondheid ook een basis voor de uitvoering van de Omgevingswet. En komt de leefbaarheid in onze dorpen en wijken vanzelfsprekend terug in de uitvoering van SPUK-GALA en de uitwerking van de WMO. De gemeente Oldambt blijft hier de komende jaren op sturen. Om de uitvoering tot een samenhangend geheel te maken en te houden. Daarom staat in dit document ook een overzicht van de meeste, grote projecten en programma's die we al uitvoeren. Naast de nieuwe ambities, die als bijlage nog zijn bijgevoegd.
Bijlage(n)	1. Koersdocument Sociaal Domein 2023-2027 gemeente Oldambt
AVG	ja

TOELICHTING

Inleiding

De Koers Sociaal Domein is interactief tot stand gekomen met verschillende maatschappelijke partners, uitvoerende professionals en ervaringsdeskundigen in Oldambt. Het geeft richting aan het werk van de gemeente en de intenties waarmee we samenwerken met onze inwoners en partners. De gemeente is bij uitstek de organisatie waar gewerkt wordt aan het versterken van het vertrouwen van onze inwoners in de overheid. Dat is niet met een document en een werkconferentie geregeld. Maar deze koers biedt richting, zowel aan de samenwerking met onze partners als we verbeterde werkwijze van de gemeente zelf. Daar werken we de komende jaren verder aan.

Motivatie

1. *Koers Sociaal Domein geeft richting aan wat de gemeente doet*

In Oldambt wordt een veelheid aan uitvoering van wetten, programma's en projecten uitgevoerd die allemaal het sociaal domein beslaan. Om zorg te dragen dat deze uitvoering bijdraagt aan de brede welvaart van onze inwoners is eenzelfde koers nodig.

2. *Koers Sociaal Domein biedt overzicht*

De Koers biedt een overzicht van projecten en programma's die in uitvoering zijn of nog gaan starten. Daardoor kan ook de verbinding met bijvoorbeeld het coalitieakkoord, de Omgevingswet, de NPG-projecten, de brede welvaart doelstellingen en de reguliere uitvoering makkelijker gemaakt worden.

3. *Koers Sociaal Domein versterkt wat goed gaat*

De richting van de Koers wordt bepaald door wat goed gaat en beter kan. In het Jeugddossier zien we dat de ingezette koers naar brede algemene voorzieningen zowel de samenwerking met bijvoorbeeld het onderwijs versterkt, als de zorg dichterbij brengt voor onze inwoners. Dat het daarnaast ook leidt tot minder kosten is helemaal fijn. Deze koers willen we de komende jaren voor het hele sociaal domein inzetten. We verwachten daarmee ook de taakstellende bezuinigingen te realiseren.

Betrokkenheid (externe) partners

Op 23 maart 2023 zijn de plannen die de gemeente heeft gedeeld met maatschappelijke partners, raadsleden, professionals in de uitvoering en ervaringsdeskundigen in de werkconferentie Samenwerken in het sociaal domein in Oldambt in de Graanrepubliek. Deze bijeenkomst is erg positief gewaardeerd. Ook onze partners verwachten van de gemeente meer regie en vanzelfsprekende samenwerking met hen. Daar is dit document een weerslag van. Het wordt ook naar de deelnemers van de werkconferentie gestuurd. En we hebben afgesproken om op 21 maart 2024 weer bij elkaar te komen en elkaar te informeren over de voortgang van de plannen.

Consequenties

In de verschillende plannen komen de consequenties van de koers tot uitdrukking. We verwachten daarmee ook de nog te realiseren bezuinigingen te halen.

Vervolg

De koers geeft richting aan de verschillende deelplannen en de manier waarop we samenwerken met onze inwoners en partners

Winschoten, 6 juni 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 juni 2023

Besluit

In te stemmen met de Koers Sociaal Domein Oldambt en de denkrichting van de nog resterende bezuinigingen.

- Het college te vragen twee keer per jaar de raad te infomeren middels een interactieve bijeenkomst over de voortgang van de reguliere uitvoering, projecten en programma's, gebaseerd op de monitoringsgegevens van het sociaal domein

Datum raadsvergadering
12 juli 2023

Onderwerp
Koersdocument Sociaal Domein Oldambt 2023-2027

Agendapunt

Zaaknummer
45302-2023

Winschoten, 12 juli 2023

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

Koersdocument Sociaal Domein Oldambt 2023 -2027

1. Aanleiding en inleiding

In 2015 zijn gemeenten begonnen met de nieuwe samenhangende taken ondergebracht in het zogenaamde Sociaal Domein. Inmiddels zijn we jaren verder en heeft de gemeente ook voldoende ervaring opgedaan om de koers van het sociaal domein meer te specificeren en in samenhang met andere taken te brengen. Het gaat om wettelijke taken die we uitvoeren in combinatie met lokale ambities en keuzes.

Een groot deel van wat Oldambt doet en van plan is, hebben we gedeeld in de werkconferentie Samenwerken in het sociaal domein op 23 maart 2023. Daar zijn de in dit document gepresenteerde plannen erg positief ontvangen. De gemeente wordt gevraagd actief de regierol te pakken in het sociaal domein en partijen bij elkaar te brengen.

Doelstelling van dit Koersdocument
Het nu voorliggende koersdocument Sociaal Domein Oldambt zet de koers uit voor de komende jaren en geeft richting aan de uitvoering van al onze plannen. Gebaseerd op lokale ambities, regionale samenwerking en wettelijke taken in een stevige verbinding met elkaar. Zo leggen we bijvoorbeeld via de nota Positieve Gezondheid ook een basis voor de uitvoering van de Omgevingswet. En komt de leefbaarheid in onze dorpen en wijken vanzelfsprekend terug in de uitvoering van SPUK-GALA en de uitwerking van de WMO. Oldambt blijft hier de komende jaren op sturen. Om dat wat we doen tot een samenhangend geheel te maken, te houden en de juiste prioriteiten te kunnen stellen. Daarom treft u ook een overzicht aan van alle grote projecten en programma's die we al uitvoeren. Naast de nieuwe ambities, die als bijlage nog zijn bijgevoegd.

Tegelijkertijd wordt in dit document niet alles herhaald wat al eerder is opgeschreven. Het moet wel leesbaar blijven en geen encyclopedie worden.
We sluiten het af met nog te nemen besluiten. Zodat we de samenhang nog meer kunnen versterken tussen wat we willen en wat we in de dagelijkse praktijk doen. Beleid is er genoeg, plannen ook. Maar hoe verbinden we dat met de uitvoering en het leven van onze inwoners?
Daarom moeten we zelf als gemeente ook aan de slag. Met onze manier van samenwerken, met onze inwoners en met onze partners. Dat betekent naast een inhoudelijke beleidsmatige koers ook investeren in de werkwijze als gemeente zelf. Daar is een deel van deze koers ook aan gewijd.

Leidend voor de inhoud van wat we doen zijn de volgende ambitie-documenten.

- Het coalitieakkoord Zaaien en Oogsten
- Het lokale NPG programma De welvarende graanrepubliek
- De Regio Deal Oost-Groningen
- Daar waar we nog doelstellingen missen, gaan we deze zelf nog maken, passend bij deze koers (bijvoorbeeld ouderen en WMO-beleid). Of we vullen aan uit ander vastgesteld beleid, zoals de nota Positieve gezondheid en sport.

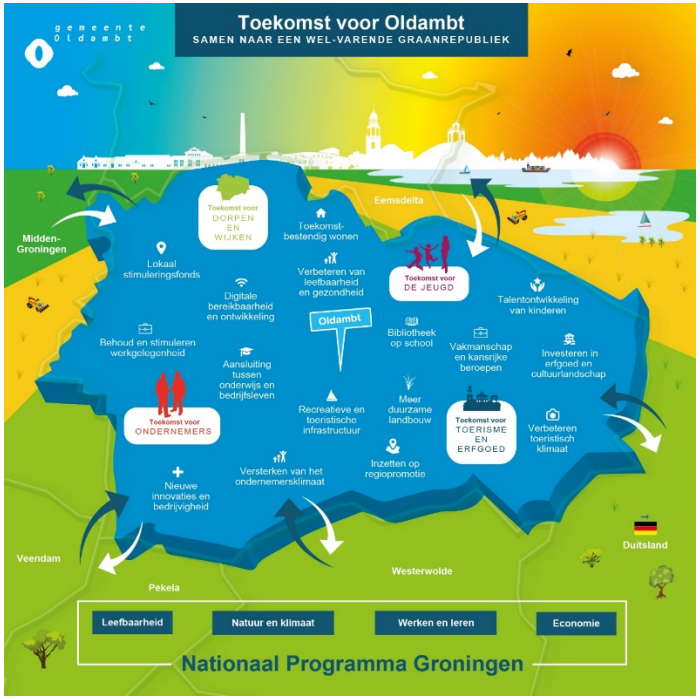
Samengevat is de visie sociaal domein van de gemeente Oldambt:
De gemeente Oldambt zet meer in op preventie, positieve gezondheid, mee doen en een meer nabije oplossing van zorgvragen. We bouwen aan een brede sociale basis waar inwoners terecht kunnen zonder indicatie. We werken samen met onze inwoners en partner-organisaties. Op basis van vertrouwen en op basis van wat nodig is.
Dat betekent ook dat we niet voor alle hobbels in het leven een oplossing hebben, maar er wel staan voor onze inwoners die niet zelfredzaam zijn.
We werken aan duurzame oplossingen en maken in samenhang keuzes. We werken aan een welvarender graanrepubliek.

2. De leidende kaders

Zaaien en Oogsten
Het coalitieprogramma Zaaien en Oogsten is ambitieus. Iedereen doet er toe en iedereen doet mee is de stip op de horizon uit het coalitieprogramma. Deze stip op de horizon is uitgewerkt in verschillende programma's, projecten en beleidsuitgangspunten die ook in dit Koersdocument opgenomen zijn.

Welvarende Graanrepubliek
Veel duurzame langlopende projecten en programma's van het sociaal domein zijn onderdeel van het lokale NPG Programma Welvarende Graanrepubliek. Het gaat om Generatierijkdom (Kansen voor kinderen, schuldenvrij naar school), de verrijkte schooldag, Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (en de bibliotheek op school / Voorleesexpress).
We sluiten aan bij de doelstellingen die in het lokale NPG Programma zijn opgenomen. Deze projecten zijn onlosmakelijk verbonden aan het sociaal domein van Oldambt.

Wettelijke kaders
Natuurlijk werken we binnen wettelijke kaders. De belangrijkste wetten zijn de participatiewet, de wet maatschappelijke ondersteuning, de wet publieke gezondheid, de jeugdwet, de inburgeringswet en de wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Elke wet heeft een bedoeling. Door terug te vallen op deze bedoeling (en niet altijd vast te houden aan de beleidsdetails, wensen vanuit Den Haag en ingesleten uitvoering) kunnen we maatwerk leveren aan onze inwoners.

Organisatieontwikkeling Nijambt en de toegang Sociaal Domein
Wat we zeker weten: de leefwereld en systeemwereld botsen. De gemeente is (soms, niet altijd) bij machte om dit te keren, maar dat vraagt serieus aandacht en keuzes. Ook in de manier waarop we met onze inwoners om gaan. We hebben de ambitie om meer nabij te zijn en menselijker. Als er een bestuurslaag is die dat kan, is het de gemeente wel. Alle huidige onderzoeken geven aan: overheid, heb meer vertrouwen in uw inwoners. Gemeenten kunnen daarin het verschil maken.

Daarom is de koers van de organisatieontwikkeling Nijambt en het onderzoek naar de toegang van het sociaal domein in Oldambt beide leidend voor onze plannen. Zeker in de uitvoering kunnen we kiezen wat hier in Oldambt past. Dat betekent dat we inzetten op een geleidelijk in te voeren aangepaste werkwijze, geïnspireerd op de Doorbraakmethode. Daar hebben we al ervaring mee in Oldambt en dat zetten we door. Voor alle teams in het sociaal domein. Dat vergt wel een extra investering in de uitvoering in de vorm van kennis en kunde van organisatieontwikkeling.

Naar een inspirerende uitvoering
We willen het kader en uitgangspunten vastleggen in deze Koers Sociaal Domein. Het is noodzakelijk om dit uit te spreken, zodat het dient als richtsnoer voor de uitvoering van huidige en toekomstige projecten en uitvoering van taken. En om samenhang aan te brengen in onze werkwijze. De gemeente wil een meer betrouwbare partner worden, zowel voor inwoners als maatschappelijke partners in het werkveld.

We willen ook geen ellenlange beleidsstukken meer maken, maar liever kiezen voor een stevige uitvoering met heldere uitgangspunten. Daar aan werken en dat te evalueren.

Deze Koers zet richting voor allerlei deelprojecten en programma's. Zodat we kunnen werken aan de 5 R-en: richting, resultaat, rekenschap, relatie en ruimte. En bouwt voort op succesvolle interventies waar al meetbaar en merkbaar resultaat mee is behaald.

3. De uitgangspunten en de koers:

De visie als basis
De gemeente Oldambt zet meer in op preventie, positieve gezondheid, mee doen en een meer nabije oplossing van zorgvragen. We bouwen aan een brede sociale basis waar inwoners terecht kunnen zonder indicatie. We werken samen met onze inwoners en partner-organisaties. Op basis van vertrouwen en op basis van wat nodig is.
Dat betekent ook dat we niet voor alle hobbels in het leven een oplossing hebben, maar er wel staan voor onze inwoners die niet zelfredzaam zijn.
We werken aan duurzame oplossingen en maken in samenhang keuzes. We werken aan een welvarender graanrepubliek, voor al onze inwoners.

Hoe geven we die vorm?
De aanpak en uitvoering van het sociaal domein Oldambt brengen we meer in verbinding brengen met elkaar.

- samen met inwoners en partnerorganisaties,
- gericht op de bedoeling van wet- en regelgeving,
- op basis van een gedragen en vastgestelde koers en een helder budget,
- over de domeinen heen, gericht op de leefwereld van inwoners,
- In programma's, plannen en projecten,
- met een verbeterde werkwijze van de gemeente (maatwerk, opschalen, snel toekennen, toegang verbeteren).

De uitgangspunten:

Vertrouwen

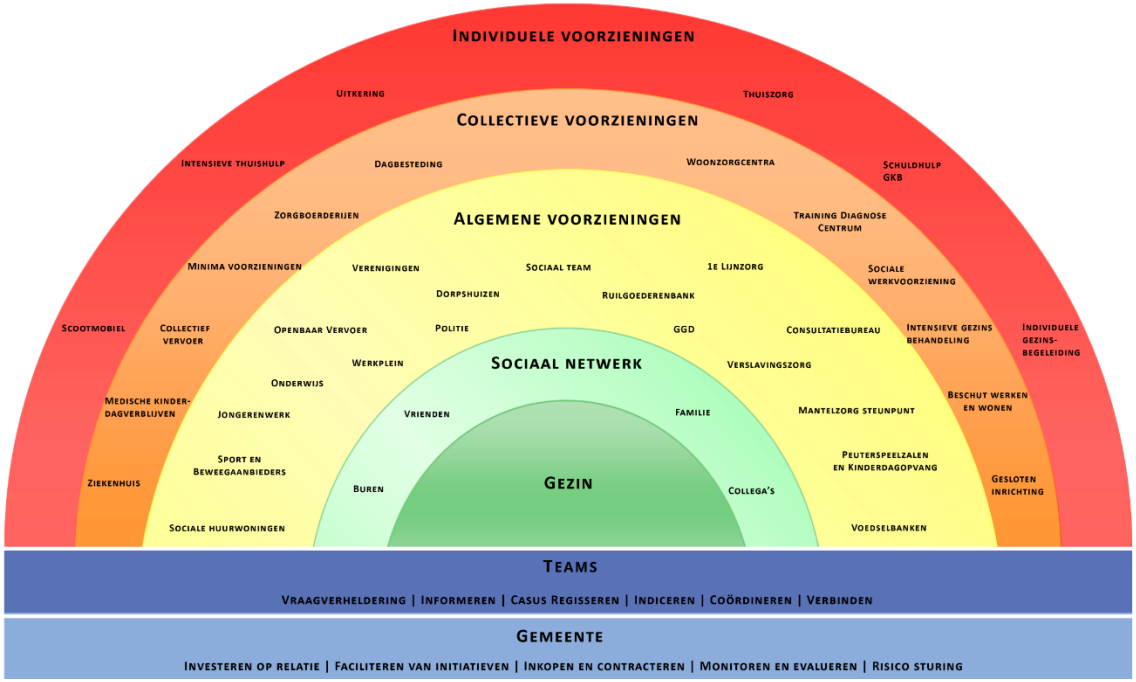
- In inwoners.
- In partner-organisaties: samen keuzes maken.

Kiezen:

- Voor de meest kwetsbaren: welke hulp voor wie, en voor wie niet?
- Wat is er nodig in Oldambt? Niet alles doen wat Den Haag wil. Of op een andere manier.
- In samenhang plannen maken, minder versnippering.
- Inzetten op preventie.

Hoe?

- Regenboogmodel als basis: samenhang.
- Bevorderen van sociale cohesie in dorpen en wijken: nabijheid van zorg en ondersteuning, meer omkijken naar elkaar.
- Werken volgens de bedoeling van wet- en regelgeving.

Wat betekent de **Regenboog**

- Versterken van eigen invloed en kracht van onze inwoners: hun leefwereld staat centraal, we sluiten aan bij wat zij als het probleem en als oplossing ervaren.
- Preventie in het voorliggend veld/sociale basis vormgeven en versterken, zo nabij mogelijk, duurzaam samenwerken met vaste partners.
- Geïndiceerde zorg en hulp toekennen waar nodig, normaliseren waar het kan.

Hoe:

- Zorg en hulp nabij organiseren: Samen met scholen, huisartsen, buurthuizen, zorginstellingen, vrijwilligers, Sociaal Werk Oldambt.
- Inzetten op het versterken van de sociale cohesie in dorpen en wijken door gebiedsgericht te werken. Een hechtere sociale cohesie vergroot het sociaal kapitaal van mensen. Bewoners hebben daardoor meer mogelijkheden om ondersteuning uit hun eigen netwerk in te zetten.
- Eigen werkwijze gemeente verbeteren: maatwerk voor stapelaars, eenvoudig als het kan, aansluiten bij de leefwereld van inwoners.

- Stevig overleg in de ketens/per keten met onze partners. Geen plan maken zonder ketenoverleg. Een keer per jaar met zijn allen: koers bijstellen?
- Lopende projecten en programma's goed uitvoeren: Versterken van wat we al doen. Temporiseren van nieuwe projecten.
- Altijd inwoners en de uitvoerende medewerkers betrekken bij onze plannen. Sluiten ze aan bij waar behoefte aan is? Is het werkbaar in de uitvoering?

We verdelen het werkveld voor het gemak in verschillende onderdelen, maar het is broodnodig de samenhang steeds voor te ogen houden. Vanuit perspectief van de inwoner.

- Jeugd en jongeren: onderwijs, kinderopvang, jeugdwet, schoolmaatschappelijk werk, veiligheid.
- Volwassenen: WMO, beschermd wonen, welzijnswerk in alle facetten (SWO voert dat merendeels voor ons uit).
- Inkomen en schuldhulp: VKB, participatiewet, inburgering, preventie en vroegsignalering.
- Werk: WIZ, regionale samenwerking, doelstellingen van Afeer, Regiodeal.
- Gezondheid, sport en bewegen: SPUK GALA, positieve gezondheid, bewegen.
- Veiligheid en zorg, dit loopt dwars door de sectoren heen.

Elke indeling is arbitrair, er is overal samenhang en er zijn steeds dwarsverbanden. De uitvoering van wetten en de projecten/programma's vormen de basis.

4. Doelen, plannen, projecten en programma's

Wat zijn we van plan en wat loopt al? Hieronder volgt een globaal overzicht van de belangrijkste programma's en projecten die gaan starten of al gestart zijn. Als dat laatste het geval is, staat dat er bij vermeld. Deze projecten worden onderdeel van het gemeentelijke projecten- & programmaportfolio.
Dat betekent dat niet echt alles wat we doen wordt hier genoemd. Alleen lopende en nieuw te starten grotere projecten en programma's komen hier terug.
Reguliere uitvoering zoals inburgering, inkomen verstrekken, hulp indiceren, ondersteuning aan inwoners met aardbevingsschade is 80% van ons werk.
En voor onze inwoners van cruciaal belang.

Algemeen/preventie & verbeterde werkwijze

Doelen

- Werken vanuit het regenboogmodel en beschermende factoren.
- Het versterken van de sociale basis waar vrij verkrijgbare zorg en ondersteuning beschikbaar is voor inwoners, waardoor het beroep op geïndiceerde zorg minder wordt.
- Daarin structureel, duurzaam en gebaseerd op wederzijds vertrouwen samenwerken met partner-organisaties in het werkveld.
- Inwoners betrekken en mee laten spreken bij de plannen die Oldambt maakt.

Projecten en programma's

- De sociale basis voor de dienstverlening aan volwassenen in kaart brengen op basis van de 10 belangrijkste hulpvragen. Dit is voor jeugd al gedaan. Als we het ook voor volwassenen doen is de inventarisatie van alle hulpvragen om de sociale basis in Oldambt op te bouwen compleet.
- Op basis daarvan een nieuw of aangepast subsidiebeleid maken: subsidies richten zich op het versterken van de sociale basis. Het eerste begin daarvan is de overeenkomst met SWO. Veel van onze ambities realiseren we samen met SWO. Deze samenwerking is geprofessionaliseerd in een beleidsgestuurde contractfinanciering (BCF). Veel van de doelen die in dit koersdocument staan komen daarin terug.
- Overlegvormen vaststellen: het inrichten van een basisoverleg per keten.
- Nieuwe participatieraad is van start en samen met hen geven we vorm aan het betrekken van inwoners bij nieuwe plannen.
- De gemeente zelf: de eigen werkwijze verbeteren en meer werken vanuit vertrouwen en wat de inwoners zelf willen aanpakken.

Jeugd en onderwijs

Doelen uitvoeringsprogramma Jeugd:

- Breng door normaliseren en het versterken van de sociale basis de problematiek van jeugdigen naar een lager niveau terug en realiseer daarmee 1 mln. euro aan bezuinigingen.
- Doe dit op basis van het regenboogmodel.

Doel van het uitvoeringsprogramma NPO: Het welbevinden van jeugdigen verhogen zodat zij tot ontwikkeling kunnen komen**.**

Projecten en programma's

- Het uitvoeringsprogramma Jeugd loopt al een aantal jaar en is succesvol. Inmiddels zien we dat ook terug in de cijfers. De ingezette koers leidt tot het gewenste inhoudelijk resultaat: meer inwoners maken gebruik van de sociale basis/het voorliggend veld. En tegelijkertijd zien we inderdaad dat de kosten teruglopen. Daardoor worden de afgesproken bezuinigingen al voor 50% gerealiseerd. Deze aanpak is de inspiratie voor het hele sociaal domein in Oldambt. Merkbaar en meetbaar zien we betere resultaten.
    - Minder cliënten maken gebruik van specialistische jeugdhulp.
    - Lichte hulpvragen worden opgelost met voorliggende algemene voorzieningen. Specialistische jeugdhulp wordt alleen ingezet complexe en meervoudige problematiek. Met het voortzetten van de huidige koers zal de besparing uiteindelijk van structurele aard zijn. Mits zich geen andere separate ontwikkelingen voordoen (zoals kostenstijging vanwege indexatie of tariefbijstellingen) die de besparing teniet doet.
- Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) is voortvarend van start gegaan.
    - Het Programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) werkt aan een positieve, gezonde en veilige leefomgeving voor jongeren: thuis (gezin), op school, in de vriendenkring (peergroep) en in de vrije tijd. De gemeente werkt hierbij samen met onder meer scholen, jongerenwerkers en andere professionals in de buurt én natuurlijk met jongeren en ouders. Het programma richt zich op jongeren tussen de 10 tot 18 jaar en is meerjarig om zo duurzaam mogelijk te werken aan gelukkige en gezonde jongeren (en wat daarvoor nodig is). Het Programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) verbindt alle beleidsvelden binnen de gemeente, die een mogelijk aandeel kunnen nemen om jongeren een goed perspectief te bieden.
- Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is in uitvoering. Hiervoor wordt een samenhangend aanbod van ondersteuning georganiseerd door onderwijs, kinderopvang, welzijn, jeugdhulp en gemeente. Door gebruik te maken van de expertise, kennis en kunde van de verschillende organisaties worden de activiteiten voor jeugdigen versterkt en een beter resultaat bereikt. Dit is nodig zodat jeugdigen zich beter ontwikkelen en de kans op een goede ontwikkeling voor alle jeugdigen -kansengelijkheid- wordt vergroot.
- Kansrijke start, al jaren in uitvoering, wordt uitgebreid en gecontinueerd, inclusief het Eerste duizend dagen-programma.
- Regio Deal projecten van de pijler Leren.

Armoedebeleid, Inkomen en schuldhulp
Doelen: bestaanszekerheid van inwoners versterken en de kansengelijkheid vergroten.

De visie op en doelstelling van het armoedebeleid is vooral praktisch van aard (naast de brede wettelijke taken):

- Een stevig netwerk van organisaties bouwen waarin we de effecten van huidige schulden- en armoedeproblematiek zo goed mogelijk kunnen voorkomen of verhelpen.
- Oog hebben voor armoede op de andere beleidsterreinen en uitvoering daarvan.
- Daarnaast werken we structureel aan het voorkomen van schulden in het programma Generatierijkdom, waar Kansen voor Kinderen onderdeel van is in Oldambt. De doelstelling is: Opgroeien in armoede en de gevolgen daarvan tegengaan.
- Energiearmoede voorkomen door de landelijke tegemoetkoming snel en ruimhartig toe te kennen en structureel te werken aan het verduurzamen van huizen van mensen met weinig inkomen.

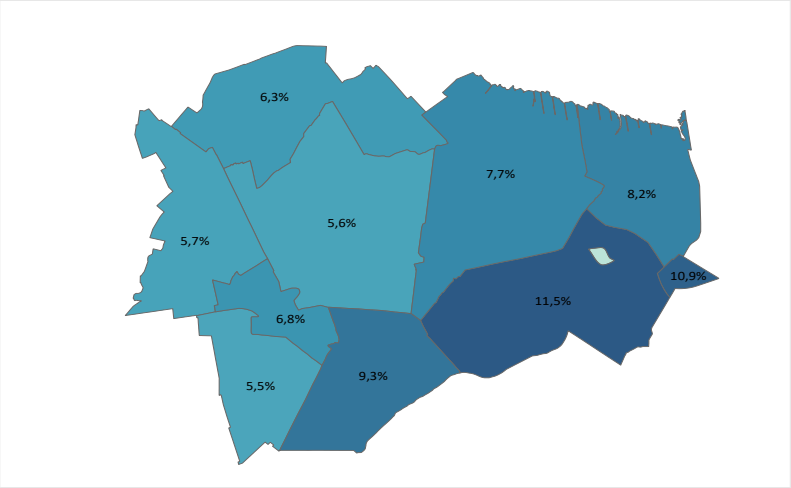
Projecten en programma's
De actiepunten voor de komende periode;

- Structureel ketenoverleg weer invoeren.

- Vroegsignalering en ondersteuning door STAP/Schuldhulpmaatje structureel regelen.
- Meedoenfonds inrichten, samen met stichting Leergeld en het Jeugd Sport- en cultuurfonds.
- Onderzoeken of een Oldambtsterfonds een bijdrage kan leveren aan de kansengelijkheid van onze inwoners met een laag inkomen, zonder stigmatiserend te werken.

Deze uitgangspunten worden gedeeld met de gemeenteraad en daarna omgezet naar een beleidskader.

Huishoudens met een laag inkomen (2021)

Bron: CBS, 2023

Volwassenen

Het is nodig dat er meer kaders en uitgangspunten worden vastgesteld voor het werken vanuit de WMO. Daar zijn we druk mee bezig. Bijvoorbeeld voor het ouderenbeleid en vrijwilligersbeleid. Het wordt een praktisch beleidskader, waar we een stevig uitvoeringsplan aan hangen. Maar er gebeurt al veel in Oldambt. Stichting Welzijn Oldambt is een stevige partner die veel en goed werk verzet.

Doelen van het beleidskader zijn:

- Versterken sociale basis, zoals we voor de jeugdhulp al hebben gedaan.
- Versterken van de sociale netwerken.
- Focus op kwetsbare inwoners in het vangnet.
- Doen wat nodig is.
- Meer inzetten op preventie in de WMO.

- Meer samenwerking met verschillende partners en organisaties.
- Meer gebruik van digitalisering en technologische innovatie.
- Meer aandacht voor duurzaamheid en inclusie.

Projecten en programma's:

- Op basis van bovenstaande doelen wordt een WMO beleidskader uitgewerkt: Beleidsuitgangspunten maatschappelijke ondersteuning, a la het uitvoeringsprogramma Jeugd. Daarin komen de volgende projecten ook aan bod. Een deel loopt nu al.
  - Strategisch samenwerken met partners: bijvoorbeeld Oosterlengte, SWO, onderwijs, huisartsen.
  - Welzijn op recept: het project is van start, gekoppeld aan POH Jeugd en POH-GGZ bij huisartsen.
  - Wonen Leren Werken: beschermd wonen voor jongeren.
  - Onderzoeken of en hoe gebiedsgericht een stevigere ontmoetingsplek voor inwoners gerealiseerd kan worden, binnen bestaande voorzieningen en gekoppeld aan uitvoeringsplan SPUK-GALA.
  - Visie op en samenwerking met vrijwilligersorganisaties structureel uitbouwen.
  - Woonzorgvisie, en de verdeling van het woningaanbod onder specifieke groepen inwoners als statushouders, beschermd wonen en jongeren. Dit is gestart.
  - Het subsidiebeleid hervormen, als dat nodig is.

Arbeidsmarkt en werk

Oldambt is onderdeel van de arbeidsmarktregio Groningen. In het Programmaplan Werk in Zicht 2023-2027 is een lange-termijn-agenda opgesteld met als hoofddoel 20.000 inwoners van onze arbeidsmarktregio een stap vooruit te brengen. Onze lokale doelen zijn hier van afgeleid:

- De kans op een baan in een kansrijke sector in onze regio neemt toe.
- We stimuleren waar mogelijk de doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt.
- We verbeteren de aansluiting tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid.
- We investeren in een doorgaande ontwikkeling om uitval van kwetsbare jongeren op school / werk tegen te gaan en een leven lang ontwikkelen te bevorderen.

Projecten en programma's

- Stimuleren Leven lang leren bij gehele beroepsbevolking (vormgeven Human Capital Agenda). De NPG aanvraag is in de maak, in samenwerking met lokale werkgevers.
- Trede 1-2: Hoe creëren we werk voor meer mensen uit de bijstand? Dit is onderdeel van het CoronaPerspectiefplan.
- Onderzoek naar ondersteuning van werkgevers bij toekomstige arbeidsmarkt.
- Samenhang aanbrengen in regionale, subregionale (=Oost-Groningen, onder andere de Regio Deal) en lokale ontwikkelingen op de arbeidsmarkt conform de doelstellingen van de arbeidsmarktregio Groningen.
- Samen met de andere gemeenten leggen we een deel van deze doelen ook vast in het beleidsplan van Afeer dat nu gemaakt wordt.

Gezondheid, sport en bewegen.

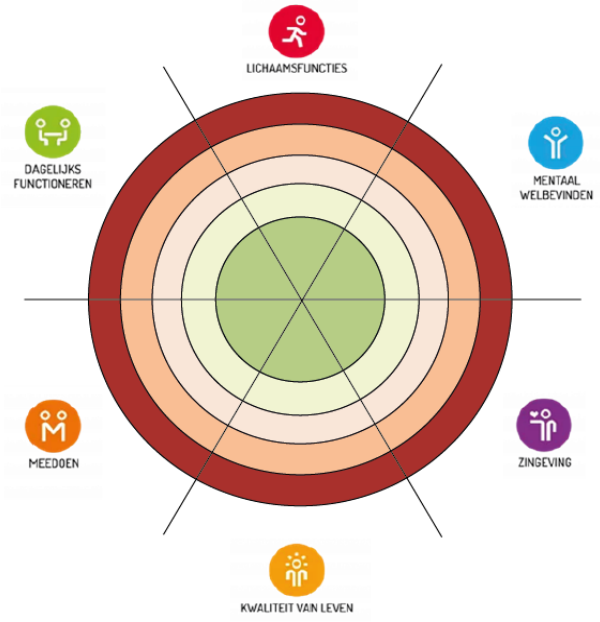
Doelen Nota Positieve gezondheid:

Wie een goede gezondheid heeft, heeft meer kansen in het leven. Kans op een goede toekomst, kans om oud te worden en ook kans op een lang leven in goede gezondheid. Dit gunnen wij onze inwoners. Een gezond leven is een gelukkig(er) leven. Met de nota positieve gezondheid Oldambt 2023-2026 willen we bereiken dat inwoners mentaal en fysiek gezonder worden.

Concreet willen we dat meer inwoners voldoen aan de beweegnorm, dat overgewicht in Oldambt afneemt en dat minder jongeren stress ervaren. En we zetten daarbij in op de volgende speerpunten:

1. Integrale preventieve aanpak.
2. Sport als middel om aanpalend beleid te realiseren.
3. Voorliggend als het kan, specialistisch als het moet:
    a. Voor veelvoorkomende problemen hebben we goed beschikbare (voorliggende) voorzieningen
    b. We verkennen de samenhang tussen positieve gezondheid, het regenboogmodel en de zelfredzaamheidsmatrix om zo beleid en uitvoering dichter bij elkaar te brengen.
4. Samenwerken met interne en externe partners.

Dit geven we vorm in het Uitvoeringsprogramma SPUK GALA, dat nu gemaakt wordt. Daarin staat het model van positieve gezondheid centraal. Dat model van Machteld Huber is goed bruikbaar voor individuele inwoners. Er kan aan de hand van dat model goed met hen besproken worden wat voor hen zelf belangrijk is. Daarmee sluit werken met dit model in de uitvoering goed aan bij het uitgangspunt: wat ervaart de inwoner zelf als het grootste probleem en de beste oplossing. Dat zou wel eens iets heel anders kunnen zijn dan wat de professional vanuit wet- en regelgeving in de aanbieding heeft.

Zorg en Veiligheid

Doelen
- Als veiligheid in het geding is direct optreden
- Voorkomen dat inwoners in onveilige situaties terecht komen.

Ook voor dit beleidsterrein geldt preventie en het voorkomen van erger als devies. Er zijn altijd individuele inwoners die in de knel komen. Het meldpunt Zorg&Veiligheid is voor hen de spil in dat web.
Daarnaast moeten we ook structureel werken aan veiligheid, bijvoorbeeld in onze rol als toezichthouder voor Jeugd en WMO. Maar ook in een veel stevigere samenwerking in de keten Jeugd&Veiligheid, zoals die onlangs is gestart.
- Ketensamenwerking Jeugd&Veiligheid (onderdeel programma Veiligheid en zorg)
- Project Veilig opgroeien in Oldambt wordt nu gestart.
- Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties, provinciaal programma, loopt

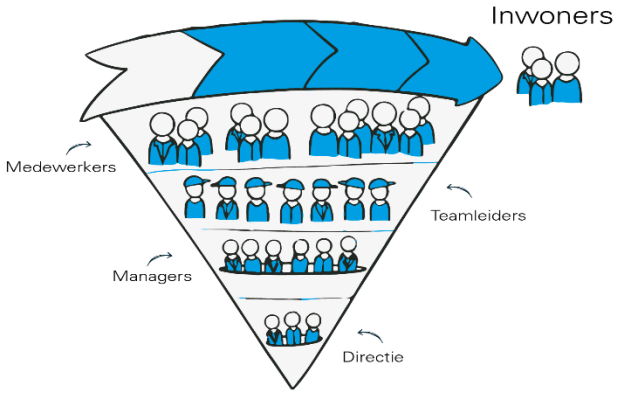
5. <u>De gemeente zelf:</u>
Doelen:
- De doorbraakmethode verder implementeren in de gemeentelijke organisatie aan de hand van de doelstellingen in het project Generatierijkdom voor 125 gezinnen en jongeren.
- De aanbevelingen van het rapport Toegang Sociaal Domein implementeren in de aangepaste werkwijze van de toegangsteam van de gemeente.

Op de werkconferentie van 23 maart en uit ons eigen onderzoek naar de toegang (bijlage) bleek het des te meer. Ook als gemeentelijke organisatie zelf moeten we aan de slag en onze werkwijze verbeteren. De belangrijkste bevindingen zijn:
- Inwoners vinden het niet erg om een paar keer hun verhaal te doen. Als ze maar snel bij de goede contactpersoon komen en geholpen/gehoord worden.
- Inwoners willen menselijker behandeld worden. Niet alleen een formele afwijzing en graag een vaste contactpersoon: een mens die bereikbaar is.
- Inwoners willen de gemeente als vraagbaak dichter bij, in de buurt/wijk. Een plek waar je binnen kan lopen.

Dat betekent:
- Een vaste contactpersoon die regie houdt en wiens telefoonnummer beschikbaar is.
- Gelijke openingstijden van de teams sociaal domein op de Garst, werken op afspraak en binnen kunnen lopen/kunnen bellen. Elke werkdag van 9 -12 uur.
- Bij afwijzing altijd even bellen voordat de officiële brief volgt. Bij bezwaar en klacht ook bellen en proberen oplossing te creëren.
- Voor een geselecteerde groep inwoners (bijvoorbeeld inwoners met complexe problemen) maatwerk leveren en de doorbraakmethode inzetten.
- Gebiedsgerichte toegangsteams inzetten die werken op locatie. Gebiedsgericht werken is een van de uitgangspunten van Nijambt, maar is ook verplicht vanuit SPUK GALA.

- Maatwerkteam: een team van consulenten die gespecialiseerd zijn in de doorbraakmethode, het oplossen van complexe casussen en meedenken als het wettelijk kader (in de ogen van inwoner en consulent) tot geen of de verkeerde oplossing leidt.
- Een aantal van deze uitgangspunten is ook onderdeel van het programma Generatierijkdom. De verbinding met dat project is dan ook cruciaal.
- Ketenoverleg voor elke keten. En organiseren dat ook de uitvoerders kunnen daten-in-de-keten.

Er is een stevige verbinding met de organisatieontwikkeling van de gemeente. Oldambt gaat werken volgens de bedoeling. Oldambt gaat werken met een geïntegreerd Toegangsteam en een gezamenlijke backoffice van het sociaal domein. En Oldambt wil gebiedsgericht gaan werken. De nieuwe teammanager wordt verantwoordelijk voor de implementatie van bovenstaande uitgangspunten. Om hem te ondersteunen stellen we voor dat een projectleider Toegang en doorbraakmethode deze nieuwe werkwijze in opdracht van deze teammanager 2 jaar gaat uitwerken en implementeren.

6. Boter bij de vis: het budget

Van de totale gemeentelijke begroting van € 165 mln. gaat € 80 mln. op aan de kosten van het sociaal domein.
Daarnaast gaan er vele miljoenen om in de programma's en projecten die we uitvoeren en de extra (SPUK-) middelen die we van het rijk krijgen.

In 2021 heeft de gemeenteraad besloten tot een bezuiniging van € 1.760.000 euro op het sociaal domein. Daarvan is inmiddels een flink deel gerealiseerd en een ander deel is in uitvoering. De jaarrekening 2022 liet namelijk zien wat ook al uit de jeugdzorg monitor tevoorschijn komt.
De inzet op een scherpere manier van inkopen, gecombineerd met een professionele uitvoering die kritisch (en barmhartig) is bij de toegang van voorzieningen en een stevig voorliggend veld/sociale basis leidt tot minder gespecialiseerde zorg(-kosten).

Van het uitvoeringsprogramma Jeugd 2.0 is van de beoogde bezuinigingen van 1 mln. euro in 2022 al € 450.000,- gerealiseerd.
Van het resterende deel van de bezuinigingen van 760.000 is door afname van (de kosten van) WMO voorzieningen al € 500.000 gerealiseerd.

Dat betekent dat we vol vertrouwen naar de opbrengsten van de komende jaren kijken en nu niet in willen zetten op extra bezuinigingen.
De taakstelling van nog € 550.000,- bezuinigingen Jeugd komt terug in de plannen die het college daarvoor al heeft vastgesteld, passend binnen dit koersdocument.
Voor het overige deel van het sociaal domein resteert nog € 260.000,-. Het college stelt voor om hier voorlopig geen extra bezuiniging tegenover te stellen, maar verwacht door de doorontwikkeling van de sociale basis, ook voor de zorg aan volwassenen het resterende bedrag te realiseren in 2023 en verder.

7. Monitoren en prognoses maken

Gegevens van voorzieningen voor onze inwoners, het dagelijkse werk.
Voor het uitvoeringsprogramma Jeugd is met het datateam een prima monitor ontwikkeld. Deze gaan we verbreden naar het hele sociaal domein. Zodat we op tijd de trends in aanvragen kunnen ontdekken, kunnen zien of de beleidsvoornemens inderdaad effect hebben en of de begrote budgetten nog voldoen. Zodat we niet pas bij de jaarrekening verrast worden door de cijfers. Het gaat om de volgende basis-data.

- Aantallen aanvragen, toekenningen in de WMO op de verschillende onderdelen, inclusief beschermd wonen.
- Aanvragen en toekenningen in de participatiewet (inkomen, energietoeslagen, BBZ, IOAW, bijzondere bijstand, inburgeraars, uitstroom naar werk of andere voorzieningen).
- Budgetten per onderdeel inclusief de te verwachte uitputting er van op basis van K2F (financieel systeem van de gemeente).
- Cliëntervaringen met de dienstverlening van de gemeente, zoals blijkt uit de jaarlijkse onderzoeken van de uitvoering Jeugd en WMO.

Projecten en programma's
Daarnaast hebben grote projecten en programma's hun eigen, tijdelijke begroting en monitoring.

Welvarende Graanrepubliek, de monitor Brede Welvaart
Gemeentebreed scharen we ons onder de monitoring van de Brede Welvaart. Maar de verbetervoorstellen daarvoor gaan buiten het bestek van dit document. Vanuit het sociaal domein zijn de volgende NPG- indicatoren van belang.

- Arbeidsparticipatie;
- Besteedbaar inkomen;
- Werkloosheidspercentage;
- Sociaal economische status;
- Voortijdig schoolverlaten;
- Huishoudens met problematische schulden;

- Huishoudens met meerdere voorzieningen;
- Langdurige werkloosheid;
- Ervaren gezondheid;
- Tevredenheid met het leven.

8. Tot slot

Papier is geduldig en volgend jaar is dit document op onderdelen al weer verouderd. Het college hoopt van harte dat de inspiratie en samenwerking in de gemeente, die in 2023 hoopvol is gestart, blijvend is. De gemeente zelf zal daar alles aan doen. De uitnodiging om de voortgang van alle projecten en programma's in het voorjaar van 2024 met elkaar te delen is al uitgegaan.

Bijlagen

1. Overzicht van nieuwe actiepunten en opdrachten in de Koers Sociaal Domein Oldambt
2. Aanbevelingen uit het rapport Toegang Sociaal Domein

Bijlage 1.

In deze bijlage een beknopt overzicht van de opdrachten die nog moeten starten. Inclusief de concept opdrachten voor de projectleider Toegang Sociaal Domein en de programmamanager Sociaal Domein. Dit in aanvulling op al gestarte projecten en programma's sociaal domein Oldambt, uit het document Koers Sociaal domein Oldambt.

1. Inventariseren hulpvragen voor de sociale basis/voorliggend veld Oldambt en op basis daarvan subsidiebeleid herijken.
2. Werkwijze toegang sociaal domein stapsgewijs aanpassen, geïnspireerd op de doorbraakmethode en de gebiedsgerichte aanpak van andere gemeenten.
3. Alle uitvoerende plannen worden getoetst met inwoners en/of ervaringsdeskundigen. Dit pakken we op samen met de nieuwe participatieraad.
4. Strategische keuzes maken samen met onze lokale partner-organisaties.
5. Kaders Armoedebeleid na de zomer interactief bespreken met de gemeenteraadsleden en partnerorganisaties. Daarin wordt het Meedoenfonds en de Oldambtsterpas met name verkend.
6. Elke keten kent een structureel ketenoverleg met partnerorganisaties.
7. Beleidskader WMO maken, inclusief gebiedsgerichte aanpak, vrijwilligersbeleid en visie op ondersteuning ouderen.
8. Monitor Sociaal domein ontwerpen en de gemeenteraad twee keer per jaar meenemen in de ontwikkelingen van het sociaal domein.
9. Aanstellen programmamanager Sociaal Domein die de samenhang in de uitvoering en beleid bewaakt, de monitor opzet en de werkconferentie van maart 2024 organiseert.

Concept Opdracht projectleider doorbraakmethode en toegang sociaal domein.
Maak een plan om de volgende (deel-)resultaten te behalen:

- Gebiedsgericht werken in het sociaal domein te implementeren in Oldambt: gebiedsgerichte toegang sociaal domein, eventueel gecombineerd met vraagbaakfunctie op locatie voor inwoners.
- De doorbraakmethode voor specifieke doelgroepen uit te breiden en zet daar een monitor voor op in verbinding met het programma Generatierijkdom.
- Doe dit samen met medewerkers in de uitvoering en het huidige 18+/18- team.
- Maak een stapsgewijze uitbreiding van de doorbraakmethode (olievlekwerking in elk team) en/of kies voor gebiedsgerichte pilots.

Opdrachtgever: teammanager Toegang Sociaal Domein.

Concept Opdracht Programmamanager Sociaal Domein

- Stuur op behoud van de samenhang van alle programma's en projecten sociaal domein.
- Stuur samen met de teammanager op het inrichten van een ketenoverleg met de organisaties waar Oldambt in het sociaal domein mee samenwerkt.
- Maak inhoudelijk de verbinding met gemeente brede doelen en programma's.
- Zet de monitor sociaal domein op en zorg voor de halfjaarlijkse informatiebijeenkomsten voor de gemeenteraad.

- Monitor de inzet van inwoners en ervaringsdeskundigen bij het uitwerken van alle plannen, samen met de participatieraad.
- Adviseer het college begin 2024 over het al dan niet realiseren van de resterende bezuinigingen sociaal domein breed (€260.000) en voorzie, indien nodig, in aanvullende bezuinigingsvoorstellen.
- Organiseer de werkconferentie Koers Sociaal Domein Oldambt op 21 maart 2024 en doe daar met elkaar verslag van de voortgang van de projecten en programma's.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Vaststellen startnotitie Omgevingsvisie
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 juni 2023
Datum raadsvergadering	12 juli 2023
Zaaknummer	46028-2023:997253
Steller	Ger Lindeman
Portefeuillehouder(s)	Gert Engelkens
Medeverantwoordelijke(n)	

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	– Omgevingsvisie Oldambt 2017 – Coalitieakkoord Oldambt 2022 – 2026 Zaaien en Oogsten (geen raadsbesluit)
Voorgesteld raadsbesluit	**De raad besluit:** 1. De startnotitie Omgevingsvisie en masterplannen Oldambt 2024 vast te stellen; 2. Een klankbordgroep Omgevingsvisie vanuit de raad in te stellen.
Samenvatting	In het coalitieakkoord 2022-2026 wordt aangegeven dat een nieuwe Omgevingsvisie wordt opgesteld om alle ontwikkelingen rond thema's als de vraag naar woningen, economische groei, energietransitie, gezondheid, mobiliteit, water, klimaat en natuur goed tegen elkaar te kunnen afwegen. Daarnaast is het komen tot een tweetal masterplannen voor respectievelijk Scheemda en Bad Nieuweschans onderdeel van de opdracht. Deze plannen zijn nodig om tot een ruimtelijk kader te komen voor ontwikkelingen in deze dorpen en kan daarnaast worden gebruikt om projecten te formuleren en daarvoor middelen te genereren (bijvoorbeeld uit het Nationaal Programma Groningen) Deze masterplannen worden beschouwd als (gebieds)programma's als bedoeld in de Omgevingswet (zie paragraaf 1.1 van de Startnotitie). In de programmabegroting 2023 is dit voornemen aangekondigd in programma 2 Woonklimaat en leefomgeving. De opdracht om tot deze Omgevingsvisie en twee masterplannen te komen is gegund aan bureau BügelHajema adviseurs uit Assen. Volgens de afgesproken werkwijze wordt voorafgaand aan de start van

	een belangrijk project als de Omgevingsvisie een startnotitie aan de raad aangeboden ter vaststelling. In die startnotitie wordt onder meer het te volgen proces (waaronder de participatie met de samenleving) beschreven en worden de belangrijkste onderwerpen die in de Omgevingsvisie en de twee gebiedsprogramma's aandacht moeten krijgen benoemd. Deze startnotitie ligt nu ter besluitvorming voor bij uw raad.
Bijlage(n)	- Startnotitie Omgevingsvisie Oldambt
AVG	n.v.t.

TOELICHTING

Inleiding

De gemeente Oldambt was in 2017 één van de eerste gemeenten die een Omgevingsvisie heeft opgesteld en vastgesteld volgens de bedoelingen van de Omgevingswet, waarvan het destijds de bedoeling was dat die op 1 januari 2019 in werking zou treden. Inmiddels is de tijd voortgeschreden en treedt de Omgevingswet daadwerkelijk in werking op 1 januari 2024. In die afgelopen 5 jaar is er veel veranderd. In de Omgevingsvisie 2017 stond krimp van de woningvoorraad nog centraal en werd de urgentie rond een aantal onderwerpen als de toekomst van de landbouw, energietransitie, klimaat en water nog niet zo scherp gevoeld als nu. Deze veranderende omstandigheden vragen om actualisering en aanscherping van onze Omgevingsvisie. Ook is in de praktijk van de afgelopen 5 jaar gebleken dat de functie van de huidige Omgevingsvisie als integraal afwegingskader onvoldoende uit de verf gekomen is.

In de tweede helft van 2022 is gewerkt aan het aanbesteden van het opstellen van een nieuwe Omgevingsvisie. Het begeleiden van onze organisatie en het bestuur bij het proces om tot de nieuwe Omgevingsvisie te komen is onderdeel van de opdracht. Onderdeel van de opdracht is ook om voor Scheemda en Bad Nieuweschans gebiedsprogramma's op te stellen die bestaan uit concrete projecten. Eind 2022 is de opdracht gegund aan BügelHajema Adviseurs. Begin dit jaar is gestart met een inventarisatie van hoe het werken met de Omgevingsvisie uit 2017 is ervaren door ambtelijke organisatie, college en raad en is verkend welke wensen er leven ten aanzien van een nieuwe, geactualiseerde visie. Dit heeft geleid tot de startnotitie die met dit voorstel ter besluitvorming wordt aangeboden aan uw raad.

In de startnotitie wordt de werking van de huidige visie geëvalueerd, recent bestaand beleid geïnventariseerd en wordt een voorstel gedaan over welke onderwerpen in ieder geval aandacht vragen in de nieuwe Omgevingsvisie. Een ander belangrijk onderdeel van de startnotitie is de aanpak van de participatie.

Na vaststelling van de startnotitie start na de zomer de participatie om bij onze inwoners op te halen welke onderwerpen zij van belang vinden in de Omgevingsvisie en welke richting zij daarbij kiezen. Dit gebeurt rekening houdend met recente doorlopen participatieprocessen en afstemming met lopende processen zoals die in het kader van het Nationaal Programma Groningen (NPG).

Begin 2024 wordt een ontwerp-Omgevingsvisie voorgelegd aan uw raad zodat deze vrijgegeven kan worden voor de formele procedure. De gebiedsprogramma's worden wel ter bespreking voorgelegd, maar de besluitvorming daarover is op grond van de Omgevingswet aan het college.

Motivatie

Actualiseren Omgevingsvisie

Er is aanleiding de in oktober 2017 door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie te actualiseren. Uiteindelijk is ervoor gekozen een volledig nieuwe Omgevingsvisie op te stellen. Er zijn in de afgelopen 5 jaar nieuwe opgaven in het fysieke domein bij gekomen (bijvoorbeeld stikstof/toekomst van de landbouw). Voor andere onderwerpen geldt dat de urgentie/aandacht sterk toegenomen is (energie, klimaat, gezondheid en welzijn mede sturend bij ruimtelijke keuzes). Bij weer andere onderwerpen zijn de

omstandigheden in de afgelopen 5 jaar sterkt veranderd (woningmarkt/krimp).
In de hoofdstukken 2 en 3 van de startnotitie wordt hierop beknopt ingegaan.

Doel
Voor de Omgevingsvisie wordt als uitgangspunt voor te bereiken doelen aangesloten bij het begrip Brede Welvaart dat ook als uitgangspunt is gehanteerd bij het invullen van het Lokaal Programma Oldambt dat is opgesteld als lokale invulling voor het Nationaal Programma Groningen. Daarin wordt de Wel-varende Graanrepubliek als perspectief geschetst. Dit wensbeeld nemen we ook als vertrekpunt voor de Omgevingsvisie. In paragraaf 4.1 van de startnotitie wordt dit toegelicht.

De gebiedsprogramma's voor Scheemda en Bad Nieuweschans hebben als doel om tot concrete op uitvoering gerichte projecten te komen waarvan ook wordt aangegeven wanneer en hoe deze gerealiseerd kunnen worden.

Opgaven
In de startnotitie zijn de verschillende te behandelen onderwerpen ingedeeld rond vier belangrijke ruimtelijke opgaven die als kapstok dienen voor het opbouwen van de Omgevingsvisie. Deze opgaven zijn:

1. Leefbaarheid van de dorpen en wijken;
2. Werk, onderwijs, mobiliteit en (digitale) bereikbaarheid;
3. Inrichting landelijk gebied;
4. Energie, klimaat en biodiversiteit

In de startnotitie worden deze opgaven kort toegelicht in paragraaf 4.2. Een samenvatting blijft hier dan ook achterwege.

Proces en participatie
In hoofdstuk 5 wordt het proces nader uitgewerkt. Een belangrijk uitgangspunt bij participatie rond de nieuwe Omgevingsvisie is het voorkomen van participatiemoeheid. Dit betekent dat nadrukkelijk rekening gehouden wordt met recent doorlopen en nog lopende participatieprocessen. Zowel rond thema's (bijvoorbeeld het boerderijenprogramma en het de uitwerking van het Nationaal Programma) als gebieden (dorpsvisies, uitwerkingen Regionaal Woon- en Leefbaarheidsplan Oost-Groningen (RWLP) in Bad Nieuweschans).

Dit leidt tot een invulling van participatie op verschillende niveau's en met verschillende intensiteiten. Met name voor de beide gebiedsprogramma's wordt voor de participatie aansluiting gezocht bij al lopende processen en zal de participatie een meer verdiepend karakter hebben dan die voor de gemeentebrede Omgevingsvisie.

Betrokkenheid (externe) partners

Een Omgevingsvisie en gebiedsprogramma's ontwikkel je als gemeente niet alleen. Dat doen we samen met onze inwoners, ondernemers en organisaties. In hoofdstuk 5 van de startnotitie wordt hierop ingegaan.

Daarnaast zullen ook vast samenwerkingspartners worden betrokken bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie. Dat zijn met name mede-overheden als de provincie en het waterschap, maar ook de veiligheidsregio en GGD. De in onze gemeente actieve corporaties Woonzorg Nederland, Acantus en Groninger Huis horen ook tot deze partners.

Consequenties

De kosten voor de externe inzet voor het opstellen van de Omgevingsvisie en Masterplannen worden hoofdzakelijk gedragen door de extra middelen die aan de gemeente beschikbaar zijn gesteld ten behoeve van de implementatie van de Omgevingswet in 2022 en 2023. De kosten voor de inzet van het adviesbureau over een periode van 2 jaar zijn geraamd op circa € 200.000. Hier is dus dekking voor aanwezig.

Vervolg

Na vaststelling van de startnotitie wordt na het zomerreces gestart met de participatie. Dit is voorzien voor de periode september – oktober 2023. Vervolgens wordt gewerkt aan een ontwerp-Omgevingsvisie en beide gebiedsprogramma's.

Begin 2024 zal de ontwerp-Omgevingsvisie ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd, zodat daarna de formele procedure kan worden gestart. De gebiedsprogramma's worden wel aan de raad voorgelegd ter bespreking, maar worden vastgesteld door het college. Dit is zo geregeld in de Omgevingswet.

Rol gemeenteraad
Het is uiteindelijk aan de gemeenteraad om de Omgevingsvisie vast te stellen. De eerste formele stap in die richting is voorzien begin 2024 met het vaststellen van de ontwerp-Omgevingsvisie die daarmee formeel in procedure kan worden gebracht.

Daarnaast wordt voorgesteld een klankbordgroep in te stellen vanuit de gemeenteraad die nauwer betrokken zal zijn bij het tussenliggende proces. Niet om inhoudelijke keuzes te maken, maar wel om het proces te begeleiden en dilemma's die we in de loop van het proces tegenkomen te bespreken. De precieze wijze van invullen van de klankbordgroep wordt nog nader bepaald in overleg met de raad.

Winschoten, 6 juni 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 juni 2023

Besluit:

1. De startnotitie Omgevingsvisie en masterplannen Oldambt 2024 vast te stellen;
2. Een klankbordgroep Omgevingsvisie vanuit de raad in te stellen.

Datum raadsvergadering
12 juli 2023

Onderwerp
Vaststellen startnotitie Omgevingsvisie

Agendapunt

Zaaknummer
46028-2023

Winschoten, 12 juli 2023

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

gemeente Oldambt

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

Startnotitie Omgevingsvisie Oldambt

mei 2023

Inhoudsopgave

Inhoud

1. Inleiding 4
1.1 Omgevingsvisie, masterplannen en startnotitie 5
1.2 Proces tot nu toe 8
1.3 Organisatie 8
1.4 Leeswijzer 9

2. Evaluatie huidige Omgevingsvisie 10
2.1 Gebruik van de huidige Omgevingsvisie 12
2.2 Vooruitblik: wensen voor de Omgevingsvisie 2.0 13
2.3 Conclusie 16

3. Huidige ruimtelijke context 18
3.1 Staat van Oldambt 19
3.2 Trends en ontwikkelingen 28
3.3 Dynamiek en grote uitdagingen 30

4. Opgaven als ruggengraat voor de visie van Oldambt 33
4.1 Brede welvaart als doel 34
4.2 Opgaven als kapstok 38

5. Proces en participatie herziening Omgevingsvisie 52
5.1 Proces op hoofdlijnen 53
5.2 Opzet participatie 55
5.3 M.e.r.-plicht 57
5.4 Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) 57

1. **Inleiding**

1.1 Omgevingsvisie, masterplannen en startnotitie

In 2017 waren wij, de gemeente Oldambt, een van de eerste gemeenten die een Omgevingsvisie vaststelde. Dit vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, die kortgeleden is bekrachtigd op 1 januari 2024.
De afgelopen jaren is er in Oldambt, in Nederland, in Europa en ook in de wereld veel veranderd. Al die veranderingen hebben hun weerslag op wat er in Oldambt leeft en aan uitdagingen speelt. Daarom willen we de Omgevingsvisie herzien.

Doel Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie moet richting geven aan het langetermijnbeleid voor de fysieke leefomgeving van de gemeente Oldambt. In de visie worden de uitdagingen van deze tijd verbonden aan strategische doelen en lokale behoeften en voorzien van richting, koers en een daadwerkelijke eerste stap.
De Omgevingsvisie is geen beleidsstuk met alleen mooie verhalen en ambities, maar juist een visie die daadwerkelijk helpt om vanuit die ambities sturing (en uitvoering!) te geven aan de uitdagingen waar de gemeente voor staat.

Doel programma

Naast het herzien van de Omgevingsvisie zetten we een concrete stap voor de dorpen Scheemda en Bad Nieuweschans. Gelijktijdig met de herziening van de Omgevingsvisie maken we masterplannen voor de dorpen Scheemda en Bad Nieuweschans. Wij stellen voor dat ze de status van een programma in de zin van de Omgevingswet krijgen. Om dat te kunnen zijn, zullen het concrete, uitvoerings- en gebiedsgerichte uitwerkingen van de Omgevingsvisie zijn.

In aard en opbouw zijn ze vergelijkbaar zijn met de Omgevingsvisie om een logische samenhang te borgen: van ambities (als gebiedsgerichte vertaling van de ambities uit de Omgevingsvisie), naar kansen en opgaven. En tot slot naar uitvoering. In dit uitvoeringsdeel geven we aan welke projecten op

korte termijn (5 jaar) uit het Masterplan voortvloeien, inclusief een beschrijving van wie, wat, wanneer en hoe. En met een duiding van de manier waarop de uitvoering wordt gefinancierd.

Op de afbeelding op pg. 7 is de samenhang tussen visie en programma en de schaalniveaus waarop een Omgevingsvisie zich kan richten nog eens schematisch weergegeven.

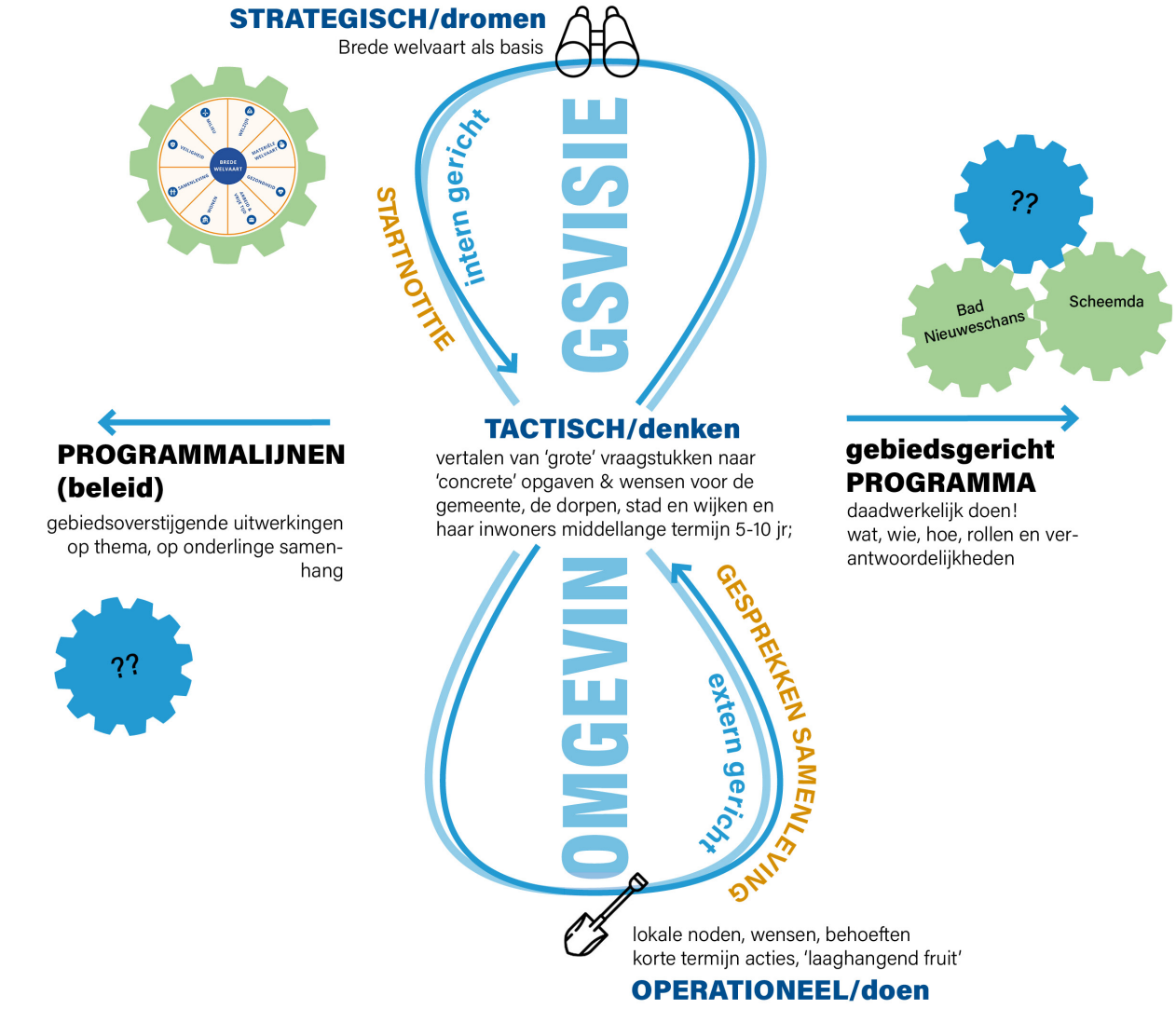
Startnotitie

De startnotitie is de eerste mijlpaal in de totstandkoming van de Omgevingsvisie en twee programma's. In de startnotitie geven we inzicht in waar de gemeente staat en welke vraagstukken aandacht vragen bij de herziening van de Omgevingsvisie. Dat doen we na evaluatie van de huidige Omgevingsvisie en met een blik op de trends en ontwikkelingen die we zien. Daarmee geeft de startnotitie inhoudelijk richting aan het vervolgproces voor de Omgevingsvisie.

In deze startnotitie geven we ook aan hoe we het proces voor de ontwikkeling van de nieuwe Omgevingsvisie zien. We geven aan hoe we de participatie een plek willen geven en ook op welke manier de m.e.r.-plicht wordt meegenomen in het proces.

De startnotitie agendeert dus de inhoud van de Omgevingsvisie en geeft richting aan de totstandkoming ervan.

WERKING OMGEVINGSVISIE &PROGRAMMA

1.2 Proces tot nu toe

In de afgelopen periode is met een brede ambtelijke groep, met het college en met de raad teruggekeken op de huidige Omgevingsvisie. Daarnaast is gesproken over de rol van de nieuwe Omgevingsvisie. Welke vraagstukken verdienen in die visie een plek en wat verwachten we van de Omgevingsvisie? Ook is gesproken over het bestaande beleid. Wat ligt er, is het participatief tot stand gekomen en hoe nemen we dat mee bij het opstellen van een nieuwe Omgevingsvisie?
De resultaten van deze gesprekken hebben mede geleid tot voorliggende startnotitie.

1.3 Organisatie

De spil in de ontwikkeling van de Omgevingsvisie is een ambtelijk kernteam dat is samengesteld uit verschillende disciplines: economie, wonen, ruimtelijke kwaliteit, sociaal domein en landelijk gebied.

Het kernteam wordt ondersteund door een breed ambtelijk expertteam. In dit team zijn vanuit allerlei invalshoeken gemeentelijke collega's vertegenwoordigd. Denk aan ruimte, erfgoed, natuur- en kustontwikkeling, vergunningverlening, beheer openbare ruimte of verkeer.

De verantwoordelijk portefeuillehouder is eerste aanspreekpunt vanuit het bestuur. De Omgevingsvisie en de masterplannen behoren als projecten tot het bredere programma rond de invoering van de Omgevingswet. Daarvoor is vanuit het college een stuurgroep ingericht.
Vanuit de gemeenteraad wordt een klankbordgroep ingesteld als eerste aanspreekpunt voor het bespreken van voortgang en tussenproducten. Dit ontlast de agenda van de raad als geheel. Uiteraard staat dit los van de formele rol van de gemeenteraad in de besluitvorming.

1.4 Leeswijzer

De startnotitie levert de agenda voor de Omgevingsvisie en geeft richting aan het vervolgproces voor de Omgevingsvisie en de masterplannen. Het gaat om de belangrijkste maatschappelijke vraagstukken van de gemeente Oldambt en om de manier waarop we bij de ontwikkeling van de Omgevingsvisie samenwerken met de samenleving.

Vooruit kijken begint met terugblikken. In hoofdstuk 2 richten we ons dan ook eerst op een evaluatie van de huidige Omgevingsvisie. In hoofdstuk 3 komt vervolgens de huidige ruimtelijke context aan bod. Daarin beschrijven we de ‘staat van Oldambt’ door gebruik te maken van indicatoren van Brede Welvaart. Dat helpt ons aan een antwoord op de vraag ‘hoe staan we er voor?’ Ook beschrijven we de trends en ontwikkelingen die op ons afkomen. Deze context van weten waar we staan en wat op ons afkomt vertalen we naar de belangrijkste maatschappelijke vraagstukken voor onze gemeente. Dit doen we in hoofdstuk 4. Vervolgens bespreken we in hoofdstuk 5 het proces rond de visie en de masterplannen, de wijze van participatie en de m.e.r.-plicht die mogelijk samenhangt met de Omgevingsvisie.

2. **Evaluatie huidige Omgevingsvisie**

Inleiding

Oldambt was een van de eerste gemeenten die een Omgevingsvisie vaststelde. Op 30 oktober 2017 was het zo ver. Voorafgaand aan deze Omgevingsvisie stelden we al een toekomstvisie op 'Oldambt, grenzeloos Goûd!'. De Omgevingsvisie uit 2017 maakte gebruik van de ambities uit deze toekomstvisie. In de Omgevingsvisie zijn deze ambities uit de toekomstvisie vertaald naar plaats en opgaven.

In de periode daarna, tussen 2017 en 2023, hebben we veel nieuw beleid gemaakt. Beleid dat veelal via participatie tot stand kwam. Maar ook beleid dat nog niet in één samenhangende visie op de totale gemeente is verweven.

Inmiddels is de bestaande visie dus al weer zes jaar oud. Zes jaren waarin veel is gebeurd. In deze periode zijn nieuwe vragen naar voren gekomen. De situatie op de woningmarkt is bijvoorbeeld sterk veranderd. En op andere thema's als landelijk gebied, energie en klimaat zijn opgaven urgenter en steviger geworden.

De Omgevingswet geeft niet voor niets aan dat regelmatig evalueren en aanpassen van de Omgevingswetinstrumenten nodig is. Als je een tijd met de Omgevingsvisie hebt gewerkt, is het nodig om te kijken of de ambities en doelen ook dichterbij zijn gekomen. En of de visie nog past bij de opgaven die zich in de tussentijd hebben aangediend. Een ander belangrijk punt is of de Omgevingsvisie de gemeentelijke organisatie en het bestuur ook voldoende ondersteunt bij het maken van keuzes.

Afgelopen tijd hebben we breed gesproken over het gebruik van de Omgevingsvisie en de wensen voor de toekomstige Omgevingsvisie. Die uitkomsten zijn samengebracht onder paragraaf 2.1 en 2.2. We sluiten af met een conclusie in paragraaf 2.3. Hierin geven we aan wat de nieuwe Omgevingsvisie zou moeten doen. En welke thema's een plek moeten krijgen in de Omgevingsvisie 2.0.

2.1 Gebruik van de huidige Omgevingsvisie

Samen maken zorgt voor eigenaarschap

De bestaande Omgevingsvisie is in een intensief proces gemaakt. Dit gebeurde in het gemeentehuis samen met ambtenaren, bestuur en raad en daarbuiten met de samenleving. Bij de totstandkoming en in de jaren daarna zorgde dat voor verbinding en betrokkenheid. Mensen hadden de ontwikkeling van de visie 'meegemaakt' en daarmee zat de visie ook in de hoofden van de mensen. De visie was bekend en actueel.

Beperkte betekenis in 2023

Op dit moment in 2023 is de betekenis van de Omgevingsvisie duidelijk minder groot. De beschrijving van de identiteit van de gemeente, het ontstaan, het landschap en de kernkwaliteiten van de kernen wordt wel regelmatig gebruikt. Maar op andere punten zoals het afwegen van nieuwe ontwikkelingen geven medewerkers en bestuurders aan dat ze nog weinig houvast vinden in de Omgevingsvisie. Een veel gehoorde ambtelijke opmerking is dat de visie te weinig concreet is. Tegelijk is er ook een roep om flexibel te blijven. Juist de Omgevingsvisie zou ook ruimte voor maatwerk moeten bieden voor een onbekende toekomst.

Ook college en raad geven aan dat de Omgevingsvisie voor de huidige uitdagingen te weinig kompaswaarde heeft.

Nieuwe beleidsstukken vaker gebruikt

Tot slot geven verschillende medewerkers aan dat zij voor hun actuele werk meer naar de nieuwere beleidsstukken kijken. Na vaststelling van de Omgevingsvisie is veel thematisch beleid geactualiseerd. Deze beleidstukken geven daarmee beter houvast en richting, omdat ze bij de tijd zijn en scherper/ meer diepgaand op een bepaald onderwerp ingaan. Logisch gelet op de vele ontwikkelingen. Na herziening van de Omgevingsvisie en onder de werking van de Omgevingswet zal op gezette tijden

evaluatie en aanpassing aan de orde zijn. Dit hoort bij de beleidscyclus van de Omgevingswet. Monitoring en evaluatie kan zo leiden tot een programma als concrete uitwerking, maar ook een aanpassing van de visie zelf.

2.2 Vooruitblik: wensen voor de Omgevingsvisie 2.0

Wat voor soort gemeente willen we zijn?

Vooruitkijkend naar de Omgevingsvisie 2.0 geven bestuurders en raadsleden aan dat de visie vooral moet aangeven wat voor soort gemeente we willen zijn of worden. Hierbij horende vragen zijn; Zijn we vooral een woongemeente? Zetten we in op werk met eigen ruimte voor nieuwe bedrijfslocaties of op bereikbaarheid? Zijn en blijven we een agrarische gemeente en hoe maken we dat toekomstbestendig? En ook hoe bieden we jongeren toekomst in onze gemeente? Hoe krijgen we een goede balans in onze bevolkingssamenstelling?

Wat heeft prioriteit?

Omdat de ruimte steeds schaarser is en de middelen beperkt zijn is het in de nieuwe Omgevingsvisie belangrijk om te kiezen. Niet alles kan. Of in ieder geval kan niet alles tegelijkertijd. Bij de vraag “Wat willen we?” hoort daarom “Wat kunnen we en wat heeft prioriteit?”. De Omgevingsvisie mag scherp zijn en stevig, met duidelijke keuzes, maar hoeft niet in te boeten op ambitie. Hierbij werpen we zeker een blik op de ontwikkelingen die samenhangen met de uitkomsten van de parlementaire enquête naar de gevolgen van de gaswinning, de Strategische Agenda Groningen (STAG) en het Nationaal Programma Groningen. Dit alles stelt ons wellicht tot meer in staat dan we nu vermoeden.

Een Omgevingsvisie moet een link leggen naar de uitvoering en de prioriteiten daarin. Dit maakt dat helder is wat we snel en zeker moeten aanpakken. En dat we ook laten zien wat we oppakken op het moment dat er meer geld en/of menskracht beschikbaar komt. Kortom in de Omgevingsvisie 2.0 moeten we zorgen voor realisme wat betreft de prioriteiten en uitvoering.

Omgevingsvisie als toetsingskader

Medewerkers van de gemeente zien graag dat de Omgevingsvisie meer steun geeft voor het afwegen van initiatieven. Het kader hiervoor moet concreter. Medewerkers geven aan dat er nog weinig ervaring is met het samen vanuit verschillende disciplines afwegen van initiatieven. Het proces om te komen tot een nieuwe Omgevingsvisie moet helpen om hier ervaring mee op te doen.

Vanuit de raad is aangedragen om ook (ontwerp)principes mee te geven als kader voor nieuwe ontwikkelingen. Bijvoorbeeld door initiatiefnemers uit te dagen tot meervoudig gebruik van de ruimte en door het sturen op slimme combinaties van functies.

Actueel maken

Iedereen is het er over eens dat de Omgevingsvisie geactualiseerd moet worden. Dat betekent dat alle nieuwe beleidsstukken in ieder geval voor wat betreft de hoofdlijnen een plek moeten krijgen in de Omgevingsvisie 2.0. In de gemeenteraad is expliciet aangegeven dat bestaand beleid, ook al is het recent, niet in beton gegoten is. Mocht blijken dat door de integrale blik van de Omgevingsvisie, bepaalde onderwerpen of thema's om bijstelling vragen, dan is daar de ruimte voor.

Daarnaast horen er nieuwe onderwerpen in thuis die voortkomen uit het beleid van Rijk en provincie of uit actuele trends. Zo is door het Rijk aangegeven dat water en bodem leidend moeten zijn bij de inrichting en toekenning van functies aan gebieden. En spelen op het gebied van landbouw en natuur de nodige verscherpingen in regelgeving en er lopen nog discussies die wachten op een uitkomst.

Belangrijke onderwerpen voor de Omgevingsvisie, zoals die in de verschillende gesprekken naar voren kwamen, zijn verder de relatie tussen fysiek en sociaal beleid, (zorg)wonen, gezondheid, biodiversiteit, voorzieningenniveau (wat en waar?), bedrijvigheid en economie, ruimtelijke kwaliteitsbeleid, cultureel erfgoed en het behoud daarvan, energie, duurzaamheid en klimaat, mobiliteit, kwaliteitsniveaus voor beheer het gemeentelijk grondbeleid, het verhalen van kosten en vragen van financiële bijdragen bij projecten.

De bestaande dorpsvisies zijn een goede basis zijn voor de Omgevingsvisie en het gesprek over deze visie. We toetsen of ze nog actueel en compleet zijn richten de participatie op deze dorpsvisies en lokale ambities. Zo willen we dubbele participatie en inbreng voorkomen.

Wat betekent de visie voor het omgevingsplan en voor programma's?

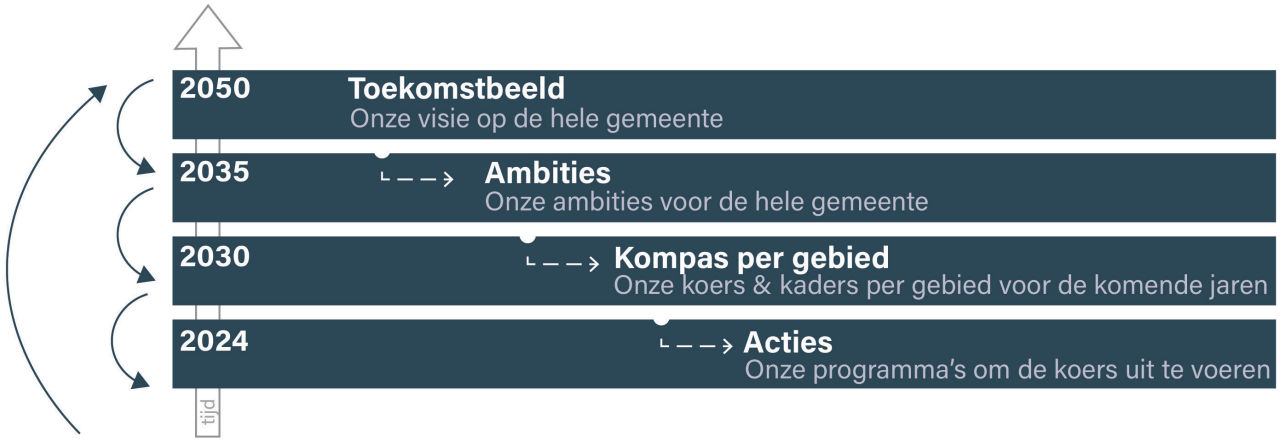
De Omgevingsvisie moet aangeven wat de visie betekent voor de andere instrumenten onder de Omgevingswet. Geeft de visie aanleiding om regels soepeler of juist strenger af te stellen? Op deze vraag moet de Omgevingsvisie antwoord geven. Ook de aankondiging van de uitwerking van de Omgevingsvisie in programma's hoort thuis in de visie. Op die manier laat je ook zien voor welke onderwerpen verdieping nodig is en budget en capaciteit moet worden vrijgemaakt. De stap naar programma's is in ieder geval aan de orde voor Bad Nieuweschans en Scheemda. We sluiten daarbij aan bij de lopende processen zoals de gebiedsgerichte aanpak in Bad Nieuweschans

2.3 Conclusie

Samenvattend zien we vanuit de evaluatie van de huidige visie voor de Omgevingsvisie 2.0 de volgende eerste contouren voor de inhoud en de rol en functie van de Omgevingsvisie.

Wat de Omgevingsvisie 2.0 moet doen:

- Geeft aan wat Oldambt voor gemeente wil zijn
- Geeft ambities weer en vertaalt deze naar uitvoering
- Benoemt de actuele opgaven en pakt deze op
- Brengt actueel gemeentelijk beleid samen en in verband met elkaar
- Prioriteert en maakt keuzes (wat kan en mag waar?)
- Geeft een helder toetsingskader
- Helpt bij het integraal afwegen van initiatieven
- Geeft een doorkijk naar het omgevingsplan en programma's

De onderwerpen die in Omgevingsvisie aan bod zullen komen:

- Beschrijving van landschap en identiteit (vastleggen van onze waarden)
- Ruimtelijke kwaliteit
- Cultureel en natuurlijk erfgoed
- Bodem en water (ook in relatie tot droogte en kustversterking)
- Inrichting van het landelijk gebied: landbouw, natuur, bos, water, recreatie
- Gezondheid, zorgwonen en relatie fysiek en sociaal beleid
- Onderwijs en leren
- Wonen en relatie met woonprogramma met doorkijk naar de bevolkingsontwikkeling
- Economische ontwikkeling, bedrijfslocaties en werk
- Bereikbaarheid en mobiliteit
- Voorzieningen in de dorpen/wijken
- Energietransitie en klimaat
- Grondbeleid en omgang met kostenverhaal

Al deze onderwerpen raken aan onze fysieke leefomgeving in brede zin. Daarom kiezen we voor het vervolg het begrip brede welvaart als kapstok. Dat doen we omdat het enerzijds een steeds vaker benutte insteek is voor het ontwikkelen van beleid, maar ook omdat brede welvaart als kapstok voor monitoring al veelvuldig wordt gebruikt. Bij de monitoring van onze herziene Omgevingsvisie kunnen we daar goed op aanhaken.

3. **Huidige ruimtelijke context**

Inleiding

De evaluatie van de huidige Omgevingsvisie in hoofdstuk 2 geeft op inhoud richting aan de onderwerpen die belangrijk zijn voor de Omgevingsvisie 2.0. In dit hoofdstuk kijken we naar hoe de gemeente ervoor staat: wat is 'de staat van Oldambt' en wat staat ons te wachten als we kijken naar de trends en ontwikkelingen op dit moment? Daarmee leveren hoofdstuk 2 en 3 de ingrediënten voor de belangrijkste opgaven voor onze gemeente in de komende jaren.

3.1 Staat van Oldambt

In diverse monitoren wordt in beeld gebracht hoe Oldambt ervoor staat op allerlei facetten. Wij kiezen ervoor om deze inzichten te bundelen aan de hand van het begrip 'brede welvaart'.
De aspecten van brede welvaart vormen daarmee de paraplu van onderwerpen waaruit wij putten voor de opgaven in de fysieke leefomgeving.
Brede welvaart gaat over de kwaliteit van leven. Welvaart staat immers voor veel meer dan alleen ons inkomen of het bruto binnenlands product. Daarom het begrip 'brede welvaart'.

Door het Sociaal Planbureau Groningen, dat provinciebreed de monitoring van aspecten rond brede welvaart doet, is het begrip onderverdeeld in 8 aspecten:

- welzijn;
- materiële welvaart;
- gezondheid;
- arbeid & vrije tijd;
- wonen;
- samenleving;
- veiligheid;
- milieu.

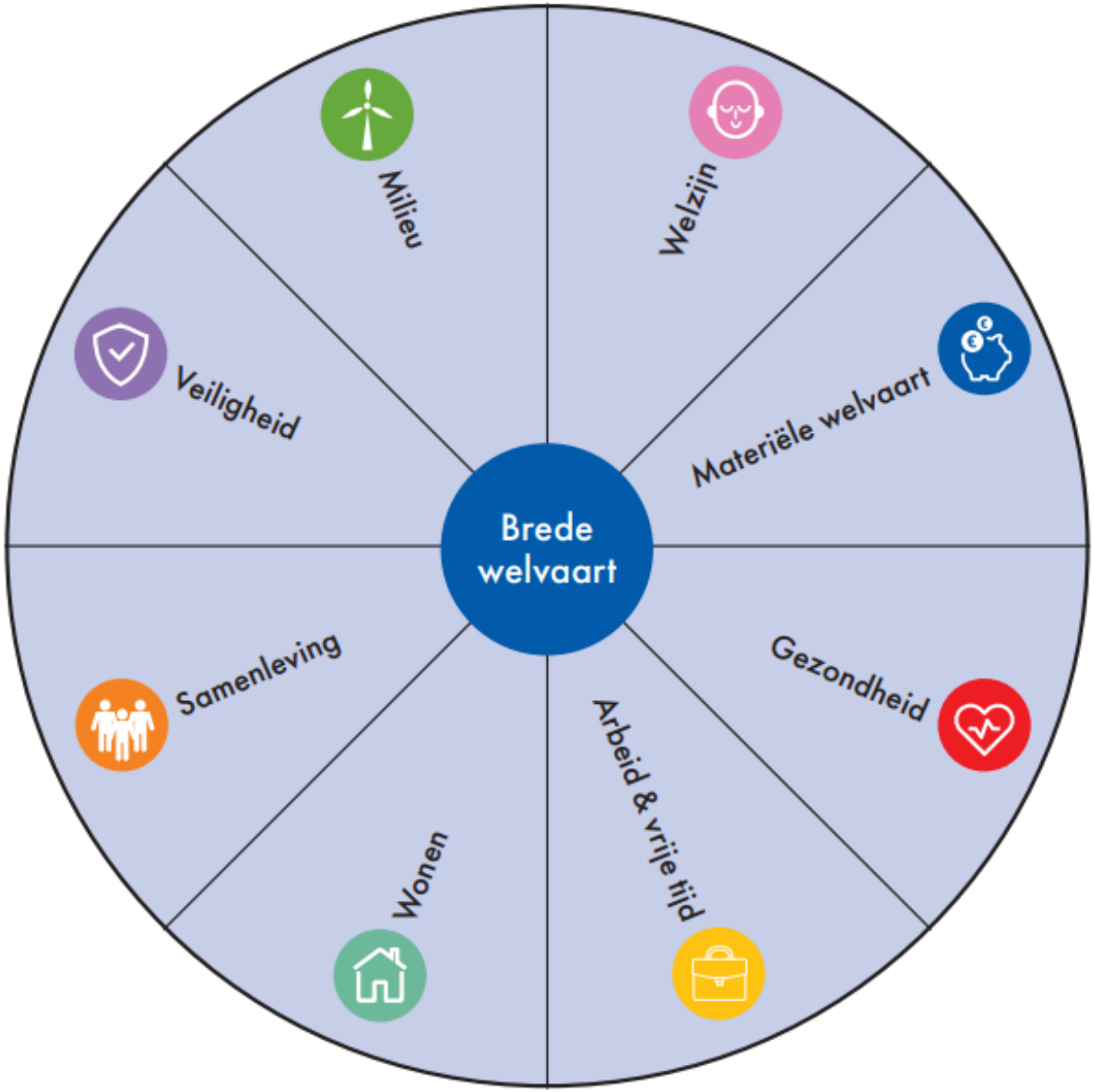
In het navolgende gaan we in op wat opvalt op deze punten in Oldambt. In de afbeelding op pg. 21 is ook een selectie van de verschillende aspecten rond brede welvaart voor Oldambt verbeeld. Bij de gegevens hebben we gebruik gemaakt van zo recent mogelijke data, meestal uit 2022, soms uit 2021 of eerder.

Welzijn

Welzijn is een omvattend begrip dat zich richt op de tevredenheid met het leven. Over het algemeen is dat op een gemiddeld niveau, al zijn er wel zorgen over de toekomst. Ook voelen veel inwoners zich (soms) eenzaam. Oldambtsters zijn gematigd tevreden over het aanbod sport en cultuur in de regio.

Inwoners van Oldambt geven gemiddeld een 7,5 op de tevredenheid met het leven. Dat is iets lager dan het landelijk gemiddelde. Jongvolwassenen (18-34jr) en mensen met een laag inkomen zijn het minst tevreden met hun leven. De tevredenheid met het leven hangt in belangrijke mate samen met de tevredenheid met vrije tijd. Drie op de vier inwoners van Oldambt is tevreden met zijn vrije tijd.

Inwoners van Oldambt geven van de gemeenten binnen de provincie Groningen het laagste cijfer aan de leefbaarheid van hun dorp of wijk, gemiddeld een 7,1. De verwachtingen voor de leefbaarheid in toekomst zien de inwoners steeds minder zonnig in. Meer dan de helft van de inwoners van de gemeente geeft aan in enige mate last te hebben van eenzaamheid.

Brede welvaart
Milieu
Welzijn
Materiële welvaart
Gezondheid
Arbeid & vrije tijd
Wonen
Samenleving
Veiligheid

Materiële welvaart

Wat opvalt aan het aspect materiële welvaart in Oldambt is het relatief grote aantal inwoners en huishoudens met risico op armoede en zorgen over het kunnen rondkomen iedere maand.

Het gemiddeld besteedbaar inkomen van €23.500 ligt in Oldambt lager dan het landelijk gemiddelde (€26.000), maar vormt de middenmoot van de provincie. In Oldambt heeft een relatief groot deel van de inwoners (4,1%) risico op armoede. Deze huishoudens moeten al minimaal 4 jaar lang rondkomen van een laag inkomen. Sommige huishoudens hebben meer risico op armoede. Het gaat dan met name om zzp'ers, jongvolwassen, alleenstaanden, mensen zonder vervolgopleiding en mensen met een niet-westerse migratieachtergrond.
In Oldambt groeit 8,8% van de kinderen op in een gezin met risico op armoede. 12,7% van de inwoners geeft aan moeite te hebben om rond te komen.

Gezondheid

Onder gezondheid valt op dat er relatief veel inwoners (jong en oud) kampen met gezondheidsklachten. Toch ervaart het merendeel een goede gezondheid. We constateren wel dat het zorggebruik in onze gemeente hoog is. Het percentage aan inwoners dat gebruik maakt van wijkverpleging ligt met 5,5% hoger dan het provinciegemiddelde. Daarentegen ligt het deel van de verzekerden dat gebruik maakt van de huisartsenzorg met 65,5% ruim 10% lager dan het provinciale en Nederlands gemiddelde.

In Oldambt geeft 74% van de inwoners tot 64 jaar aan een goede gezondheid te ervaren. Toch heeft 57% van deze groep matig tot ernstig overgewicht. Onder ouderen daalt het percentage met goede gezondheid naar 58%. Het aandeel inwoners met een of meer langdurige aandoeningen in deze leeftijdsgroep is hoog.

Op gemeentelijk niveau valt op dat de ervaren gezondheid in de oostelijke gemeenten (met name Midden-Groningen, Oldambt, Pekela en Stadskanaal) wat achterblijft ten opzichte van de rest van de provincie.

Aardbevingsschade en schade als gevolg van zoutwinning en bodemdaling heeft grote impact op de gezondheid van inwoners. Daarbij vormt de versterkingsoperatie een stressfactor. Bewoners van wie hun huis wordt versterkt, lopen meer gezondheidsrisico's dan degenen die niet met versterking te maken hebben.

Van de inwoners in Oldambt rookt 18% en voldoet 40% aan de beweegrichtlijn.

Arbeid en vrije tijd

In Oldambt is de arbeidsparticipatie relatief laag. Net als de werkloosheid. Dat kan het gevolg zijn van een toenemende vergrijzing en daarmee groei van het aantal inwoners op AOW-leeftijd. Ook kan er een groter aandeel inwoners zijn dat (deels) arbeidsongeschikt is.

Oldambt biedt 55 banen per 100 inwoners. De laatste jaren stijgt de werkgelegenheid in de meeste sectoren. De zorg, zakelijke dienstverlening en bouw zijn in de periode 2017-2021 provinciebreed de grootste stijgers. Het werkloosheidspercentage is gedaald naar 3,4%. De jeugdwerkloosheid ligt met 19% wel ver boven het provinciale en landelijke aandeel van 9%.

Wonen

Woontevredenheid vormt een belangrijk aspect van de brede welvaart. Waar en hoe mensen wonen is belangrijk voor de gezondheid en voor allerlei sociale aspecten. Over het algemeen zijn de inwoners van Oldambt gemiddeld tevreden.

In Oldambt waarderen de inwoners hun leefomgeving met een 7,8. Dat is lager dan elders in het land, en het oordeel daalt. De cijfers laten zien dat inwoners kritischer zijn geworden op de staat van onderhoud van de openbare ruimte en de hoeveelheid groen ten opzichte van voorgaande jaren.

In het programma Wonen is de woonbehoefte onderzocht en gekwantificeerd. Daaruit blijkt een woningbehoefte tot 2030 van zo'n 850 woningen. Er is een toenemende vraag naar woningen voor ouderen die langer zelfstandig willen wonen.
De gemiddelde WOZ-waarde is met €207.000 flink lager dan elders in Nederland. Toch staat ook hier de betaalbaarheid van woningen onder druk door spanning op de woningmarkt in de afgelopen jaren. Dit onderwerp laat ook zien hoe snel omstandigheden veranderen. De prijzen van bestaande koopwoningen dalen inmiddels weer. Rente- en bouwkostenstijging zorgen daarbij voor een stagnerende nieuwbouwmarkt.

De afstand tot voorzieningen is gemiddeld genomen 1,9 km in Oldambt. Dat geldt bijvoorbeeld voor de huisarts. De supermarkt is gemiddeld op 1,2 km te vinden. Oldambsters geven een 6,8 voor de tevredenheid met voorzieningen.

Samenleving

De samenleving van Oldambt groeit en verandert. Dat komt door een vestigingsoverschot en een toenemende vergrijzing. Door de vergrijzing en door toename van het aantal éénpersoonshuishoudens zal de druk op de woningmarkt nog jaren kunnen aanhouden, zowel onder huur- als koopwoningen. De vraag naar het type woningen verandert.

De natuurlijke bevolkingsgroei zit in de min. Ruim 1 op de 10 inwoners van Oldambt heeft een migratie-achtergrond. Op de langere termijn wordt een krimp van de bevolking voorzien met ruim 15% tot 2050 waarbij het aantal huishoudens met 10% minder hard daalt.

De vergrijzing en ontgroening in Oldambt zet door: het aandeel 65-plussers is gestegen naar 25,8% van de inwoners, het aantal jongeren onder de 20 jaar gedaald naar 18,9%.

Oldambt kent een groeiend aantal huishoudens, intussen ruim boven de 18.000. Richting 2050 wordt een huishoudensdaling voorspeld van 2000 huishoudens. De gemiddelde huishoudensgrootte is 2,09 personen.

Veiligheid

Het aantal misdrijven ligt in Oldambt met 40 misdrijven per 1.000 inwoners onder het landelijke gemiddelde. Traditionele criminaliteit neemt af, terwijl cybercriminaliteit toeneemt. Over het algemeen is het gevoel van veiligheid goed.

Het merendeel van de misdrijven, bijna de helft, valt onder de vermogensdelicten. In Oldambt is het aandeel verkeersmisdrijven significant hoger dan in Groningen en Nederland, Mogelijk een van de redenen waarom inwoners van Oldambt de veiligheid van hun woonomgeving het laagst van alle Groningers waarderen met een 6,8.

Ondermijning is een van de belangrijkste veiligheidsrisico's. Leegstand in het buitengebied speelt hierin een belangrijke rol.

Milieu

Inwoners waarderen het landschap en en de ruimte dat altijd onder handbereik is.

Oldambt staat in de provincie op plek 2 als het gaat over de oppervlakte bos en natuurgebied ten opzichte van het totale oppervlak van de gemeente: 7.4%. Overigens is dat de helft van het Nederlands gemiddelde. Het oppervlakte groen per buurt (zonder de landbouwgrond) is lager dan het provinciale gemiddelde (43,1% tegenover 47,4% provinciaal). Inwoners moeten gemiddeld 400 m lopen tot het dichtstbijzijnde openbaar groen van enig formaat.
De lucht is relatief schoon. Het aantal broeikasgasemissies per inwoner is fors lager dan het provinciale gemiddelde, net als de emissie van fijnstof.

Het gasverbruik is fors, met 1700 m^3 voor een particuliere woning, het elektriciteitsverbruik is gemiddeld op 2740 kWh. De energiearmoede is hoog in Oldambt, meer dan 18% van de huishoudens heeft risico op energiearmoede. Dat is het hoogste percentage van de provincie Groningen.

Staat van Oldambt

gemeente Oldambt

Welzijn

Eenzaamheid 2020 **51,9%** *(prov. 46,6%)*

Huishoudens met zorg en ondersteuning 2022 **29,3%** *(prov. 22,3%)*

Mantelzorgers 2020 **12,3%** *(prov. 12,2%)*

Gezondheid

Gemiddelde levensverwachting: **79,7 jaar** *(prov. 80,8jr)*

Voldoende beweging 2020 **39,5%** *(prov. 49,6%)*

Overgewicht 2020 **59,5%** *(prov. 50,4%)*

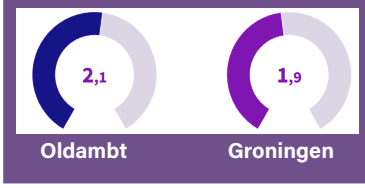
Percentage niet sporters 2020 **63,2%** *(prov. 54,1%)*

Veiligheid

Totaal aantal misdrijven per 1.000 inwoners (4ekw. 2022) : **107,46** *(prov. 113,56)*

Drugsdelicten per 1.000 inwoners 2022: 6,75 *(prov.4,47)*

Sociaal preventief gedrag (schaal 1-4) 2021

Arbeid en vrijetijd

Tevreden met vrije tijd **75,6%** *(prov. 75,1%)*

Arbeidsparticipatie 2021 **65,9%** *(prov. 68,3%)*

Werkloosheid 2022 **3,4%** *(prov. 4,0%)*

Jeugdwerkloosheid **19,6%** *(prov. 9,0%)*

Aantal banen per 1.000 inwoners (15-74 jaar): **547** *(prov: 652,7)*

Milieu

Oppervlakte groen t.o.v. % van oppervlakte gemeente 2021 (zonder landbouwgronden) **43,1%** *(prov. 47,4%)*

Blootstelling aan fijnstof PM10 en stikstof NO2 (µg/m3) 2021

7,1 NO_2 *(prov. 8,5)*

13,2 PM_{10} *(prov. 13,6)*

Samenleving

Aantal inwoners CBS 2022 **38.521**
Aantal jongeren (<20 jaar) **4.085**
Aantal ouderen (>70 jaar) **7.035**

Aantal huishoudens **18.435**

Gemiddelde huishoudgrootte **2,09** *(prov. 1,97)*

Prognose huishoudensgroei tot 2050: **-10,5%**

Wonen

Aantal woningen BAG/ABF 2023 *18.973*

Koop	Huur (part.)	Huur (corp.)
63,7%	*10,2%*	*26,0%*
prov. 54,4%	*prov. 16,6%*	*prov. 28,8%*

Groei woningvoorraad 2022 t.o.v. voorgaand jaar: 1,3%

Woningbehoefte 2030 (programma Wonen)

Stedelijke kern	*550 woningen*
Centrum kern	*170 woningen*
Basisdorpen	*110 woningen*
Woondorpen	*20 woningen*
Totaal	*850 woningen*

Materiële welvaart

Mediaan besteedbaar inkomen 2022: **€ 23.500** *(prov: € 23.300 NL: € 26.600)*

Aantal huishoudens met risico op energiearmoede 2018 **>18%**

Aantal huishoudens met een bijstandsuitkering 2022 % t.o.v. totaal aantal huishoudens **6,4%** *(prov. 5,8%)*

3.2 Trends en ontwikkelingen

Weten waar je staat als gemeente is één, inzicht in welke ontwikkelingen op de gemeente af komen is een andere vraag. In deze paragraaf geven we inzicht in wat we denken dat de belangrijkste trends zijn voor de komende jaren die ook ruimtelijk gevolgen hebben. Trends dus waar we ons rekenschap van moeten geven bij het opstellen en vaststellen van de Omgevingsvisie 2.0.

1. Verschuiving van economische welvaart naar brede welvaart

Steeds meer wordt brede welvaart gezien als alternatief van de economische welvaart. Het bepalen van onze welvaart aan de hand van het bruto binnenlands product lijkt steeds meer aan waarde in te boeten.
Uit onderzoek is ook al gebleken dat ons geluk maar ten dele afhankelijk is van ons financieel vermogen. Hoewel het hebben van een voldoende inkomen uiteraard veel zorgen wegneemt.
De verschuiving naar brede welvaart brengt met zich mee dat we bij de fysieke inrichting van onze omgeving verder moeten kijken dan we gewend waren: kunnen we gezondheid stimuleren, zorgen we voor voldoende ruimte voor ontmoeting, sport en spel en is onze fysieke én sociale veiligheid geborgd? Hoeveel ruimte voor werkgelegenheid (en welke dan?) is nodig?

2. Toenemende aandacht voor circulariteit en klimaatbestendigheid

Eind 2022 heeft het Rijk met de herziening van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vastgelegd dat bodem en water een sturend principe worden voor de ruimtelijke inrichting van Nederland. Dit inzicht komt niet uit de lucht vallen. Ons klimaat verandert en vraagt een aangepaste inrichting van ons land en van onze gemeente. De kustzone vraagt versterking voor de stijgende zeespiegel, bodemdaling moet worden afgeremd en in tijden van droogte moeten we voldoende zoet water tot onze beschikking houden.
De eisen voor het duurzaam wonen en leven worden steeds strenger. Onlangs heeft de Europese Unie nog nieuwe klimaatwetgeving aangenomen. Het ligt in de lijn der verwachting dat deze eisen komende

decennia steeds verder worden aangescherpt om onze klimaatdoelen te halen. Duurzaam en circulair gebruik van onze grond en in het bijzonder onze grondstoffen die steeds schaarser (en dus duurder) zijn, wint meer en meer aan belang.

3. Beter benutten van onze ruimte

Multifunctioneel gebruik van onze ruimte is het toverwoord. Door te zoeken naar combinaties van functies, het flexibel gebruik van gebouwen en gronden hopen we ruimte slim te gebruiken en extra ruimtebeslag te voorkomen. Bijvoorbeeld door woningsplitsing, door het gebruik van winkelpanden of kantoren voor meerdere functies, of door de opwek van energie te combineren met parkeren of landbouw en herbestemming van gebouwen. Het biedt zo kansen om erfgoed te behouden door ruimte te bieden aan herbestemming en functieverruiming.
Onze ruimte is schaars en zal in de toekomst alleen maar schaarser worden. Dat betekent dat we in de komende periode moeten nadenken over het flexibel gebruik van ons vastgoed en flexibele, aanpasbare en multifunctionele vormen van gebiedsontwikkeling.

4. Gezondheid en welzijn worden sturend

Door bezuinigingen in de sociale sector en het verleggen van verantwoordelijkheden van de overheid naar de samenleving (van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving) is de vraag aan ons allen zo lang als dat gaat zelfstandig te wonen en te leven. De zorg komt meer op afstand. Dit maakt de inzet van nieuwe digitale mogelijkheden om zorg te verlenen noodzakelijk. In onze fysieke leefomgeving betekent het een verschuiving in woonvragen: niet groter, maar anders wonen. Ruimte voor nieuwe combinaties van wonen en zorg of ondersteuning. Maar ook een inzet voor een gezonde oude dag. Welzijn voorop: actief blijven, ontmoeting stimuleren om vereenzaming en ongezondheid tegen te gaan en de druk op de overbelaste zorg af te laten nemen.

5. Meer regie voor de overheid

De Omgevingswet is opgesteld in een tijd dat decentralisatie voorop stond en initiatief spaarzaam was. Verantwoordelijkheden voor de fysieke leefomgeving worden zoveel mogelijk bij gemeenten neergelegd, omdat gemeenten het dichtst bij de inwoners staan. Bovendien ontstaat zo de mogelijkheid voor gemeenten om eigen beleid te ontwikkelen en maatwerk te bieden.
Intussen is het tij gekeerd. Het geloof dat de markt de oplossingen biedt voor belangrijke ruimtelijke vraagstukken, zoals de woningbouw, is weg. Er is opnieuw een ministerie dat zich buigt over de volkshuisvesting en de minister neemt de regie. Maar wel met een Omgevingswet in het vooruitzicht en in de wetenschap dat de best passende oplossingen op regionaal niveau worden gevonden.
In de komende jaren zullen dus steeds vaker bestuursakkoorden aan de orde zijn. Daarin krijgt de provincie als tussenlaag een stevige regisserende rol. Dat is nu al zichtbaar aan de startpakketten die vanuit de nationale opgaven zijn opgesteld waarmee de opgaven van het Rijk in de provincies een plek moeten krijgen.
Voor onze gemeente betekent dit dat het meer dan ooit van belang is om scherp te zijn in wat we willen, wat we inbrengen in akkoorden, deals, prestatieafspraken etc. De Omgevingsvisie kan daarbij helpen als bod van de gemeente en start van een onderhandeling.

3.3 Dynamiek en grote uitdagingen

Lange tijd hebben we gewerkt vanuit het beeld van een maakbare samenleving. De leefomgeving was overzichtelijk, veranderingen waren navolgbaar en gingen stap voor stap.
De huidige tijd kenmerkt zich door een grote dynamiek. Innovaties en technologische ontwikkelingen gaan steeds sneller en daarmee de veranderingen ook. Zo snel, dat het nauwelijks nog bij te benen is, laat staan te plannen. Als gemeente moeten we handelen en opereren in een wereld met hoge dynamiek. Dat vraagt flexibiliteit. Dat we moeten accepteren en dat we niet altijd precies weten welke kant het opgaat. Dit maakt dat we op basis van wat we wél weten, een goede eerste stap en logische route zoeken.

De grootste ruimtelijke uitdagingen liggen nu in de versterkingsopgave en versterking van de leefbaarheid, in het landelijk gebied en rond de energietransitie. En voor elk van deze uitdagingen geldt wat we hiervoor omschreven: we weten niet waar het eindigt, maar we moeten stappen zetten.
De versterkingsopgave en het herstel van aardbevingsschade raakt onze dorpen. Inwoners hebben zorgen over hun woning en hun leefomgeving.

Via het lokaal programmaplan voor het Nationaal Programma Groningen werken we aan een kwaliteitsimpuls van onze dorpen aan de hand van vier ontwikkellijnen: toekomst voor de jeugd, toekomst voor wijken en dorpen, toekomst voor ondernemers en toekomst voor cultuur en erfgoed.

De gewenste versnelling in de woonopgave via Woondeals levert ook een grote uitdaging. Zeker in een tijd waarin de omstandigheden op de woningmarkt snel veranderen. De stijging van rente en de hoge bouwkosten zorgen voor een stagnerende vraag.

Onder leiding van de provincie Groningen voeren we gesprekken binnen het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG), waarbij we samen met allerlei partners verkennen hoe we komen tot een toekomstbestendig landelijk gebied. Een landelijk gebied met toekomstperspectief voor onze agrariërs, met ruimte voor de recreatie, met een robuust watersysteem en ruimte om onze natuur te versterken en verbinden.
Op het gebied van de energietransitie gebeurt veel. Elektrificatie van bedrijven en voertuigen, het verder optimaliseren van het rendement uit wind- en zonne-energie en de mogelijkheden die waterstof als energiedrager kan bieden. De vraag naar duurzame energie groeit harder dan het aanbod. De provincie Groningen heeft ambities als de energieprovincie van Nederland. Als gemeente moeten we verkennen wat onze visie en rol is in deze energietransitie.

De Omgevingsvisie moet ons helpen bij het sturen van deze ruimtelijke uitdagingen. We vragen geen vastomlijnd eindbeeld. We willen wel een koers en heldere keuzes die we met de wetenschap van nu kunnen maken.
De dynamiek vraagt van ons dat we voortdurend met elkaar in gesprek blijven, als organisatie, raad en college. We moeten bereid zijn om zo nodig bij te sturen en de kaders bij te stellen als nieuwe inzichten daar om vragen.

4. Opgaven als ruggengraat voor de visie van Oldambt

Inleiding

In de afgelopen twee hoofdstukken hebben we gekeken naar de huidige Omgevingsvisie en de huidige ruimtelijke context. We hebben inzicht gegeven in de ‘Staat van Oldambt’. Hoe staan we er voor? De indicatoren van brede welvaart zijn daarbij een houvast. Vervolgens zetten we de stap naar trends en ontwikkelingen. Wat komt er op ons af? Waar heeft onze visie en antwoord of houvast te geven?.

Deze inzichten samen vormen de opmaat naar samenhangende opgaven voor Oldambt.. Welke opgaven vormen met de kennis van de ruggengraat voor de Omgevingsvisie van Oldambt?

4.1 Brede welvaart als doel

In Oldambt werken we aan brede welvaart voor iedereen. Ons doel voor de komende decennia is daar ook op gericht. Vanuit die basis hebben we ook het lokaal programma Oldambt voor het Nationaal Programma Groningen opgezet. Ons wensbeeld hebben we daarin verwoord als ‘de Wel-varende Graanrepubliek’.

Bij het opstellen van de Omgevingsvisie nemen we dit wensbeeld opnieuw als vertrekpunt, maar zullen het bijstellen naar de tijd van nu. Want zoals we al constateerden: de dynamiek is groot en inzichten veranderen snel. Hoofdvraag voor de Omgevingsvisie is dan ook: wat voor gemeente willen we zijn? Zijn we een woon- en landbouwgemeente, De Graanrepubliek 2.0? Kiezen we voor ultieme gastvrijheid in Werelderfgoed Oldambt? Of zetten we in op werk en jeugd (hub en hip) met de Wunderline als levensader?

Wensbeeld 2030: de Wel-varende Graanrepubliek[1]

Het Oldambt wordt vaak de Graanrepubliek genoemd, naar het boek van Frank Westerman uit 1999. Kenmerkend voor het gebied is de voortdurende verandering door mens en natuur. Met de aanwezigheid en invloed van de Dollard, de eeuwenlange verandering van het klimaat, de akkerbouwgebieden en de kwaliteit van de bodem en het landschap. De rijkdom van de graanbaronnen, de Oldambtster boerderijen en de strokartonfabrieken, zoals De Toekomst in Scheemda. Van water naar land en weer naar water, met de realisatie van het Oldambtmeer en Blauwestad. Maar ook met de tegenstellingen tussen arm en rijk, met de nuchtere mentaliteit van de Oldambtster inwoner en de beweging tussen groei en krimp, tussen welvaart en armoede.

Het is 2030.

Het Oldambt is inmiddels een Nationaal Landschap en op weg naar UNESCO Werelderfgoed.
Een krachtige voedingsbodem, waar trotse, gezonde en welvarende inwoners zich gelukkig voelen. Waarbij de mobiliteit en de toegang tot voorzieningen ook voor kwetsbare groepen op orde is. De mensen voelen zichzelf en met elkaar verantwoordelijk voor hun eigen huis, hun eigen gezondheid en hun eigen leefomgeving. De armoede, die eerder van generatie op generatie oversloeg, is uitgeroeid naar het voorbeeld van de succesvolle werkwijze van de Alliantie van Kracht in de Veenkoloniën. De talenten van jongeren worden systematisch ontdekt en benut, door onder meer de Verlengde of Verrijkte Schooldag. Er is betaald en onbetaald werk voor diegene die dat wil en kan, bijvoorbeeld via maatschappelijke ondernemingen. Iedereen doet mee naar eigen vermogen. Via programma's als Levenslang Ontwikkelen blijven mensen zich ontplooien en aanpassen, ook aan de veranderingen op de arbeidsmarkt. Kortom: er is een toekomst voor iedereen. En die toekomst begint met de jeugd, want de jeugd heeft de toekomst!

Leren gebeurt met hoofd, hart en handen. Door dromen, denken en uitproberen. Zo ontwerpen kinderen hun eigen speeltuinen en skatebanen en repareren ze met 3D-printers hun eigen speelgoed en huishoudelijke apparaten. Ze brengen deze houding mee naar huis en leren hun ouders hoe je met verhalen dromen dichterbij brengt. Ze laten met serious gaming en selftracking zien hoe je op een speelse manier allerlei data over voeding, bewegen, slaap en nog veel meer kunt verzamelen. Het is een spel om overal sensoren op te plakken, gegevens te verzamelen en daar

[1] De tekst in dit blauwe kader is afkomstig uit het Lokaal Programma NPG Oldambt, vastgesteld door de gemeenteraad op 29 maart 2021.

relevante informatie uit te halen. Via projecten met grondstoffen uit het riool en door afval 100 procent opnieuw te gebruiken wordt het vak Circulair Denken en Doen concreet gemaakt. Het MKB is met behulp van onder andere de Innovatiewerkplaats verweven met de doorlopende leerlijnen in het onderwijs met behulp van mentoren en stages. Oldambt is een doe-regio waar ontwikkelde kennis en innovaties snel kunnen worden toegepast.

Er komt een beweging op gang van mensen met zin en lef om het anders te doen. Via dorps- en wijkvisies, in sociale ondernemingen, via coöperaties en met behulp van een stimuleringsfonds realiseren inwoners samen nieuwe projecten. Technologie wordt benut om de maatschappelijke vragen op het gebied van levenslang thuis wonen, zorg op afstand, gezondheid en eenzaamheid aan te pakken. De winkelbeleving wordt gepersonifieerd, in de bouw ontstaan nieuwe beroepen en het belang van de kringlooplandbouw en ‘historische gewassen’ neemt toe. Het behoud van erfgoed vindt plaats door er passende hedendaagse bestemmingen voor te zoeken en te realiseren. De vele nieuwe inwoners die naar aanleiding van de coronacrisis de rust van het Oldambt opzochten, zorgen voor nieuwe impulsen.

Blauwestad is in tien jaar tijd flink gegroeid, net als het aantal recreanten en toeristen. De gerichte marketing op wonen, werken en toerisme heeft een groot effect. Er zijn overal mooie wandel-, fiets- en vaarroutes waardoor de dorpen levendig en leefbaar blijven, met kleine horeca, kanoverhuur, sloepenverhuur, B&B’s, wandelarrangementen met gids en het rondje Waddenkustrand. Het merk Werelderfgoed Waddenzee werkt door naar de lokale economie.
De toegangspoorten (de experience centers) in de Oude Remise en bij de Winschoter haven zijn toeristische voltreffers als bezoekerscentra waarin het Verhaal van de Graanrepubliek wordt verteld.

In Winschoten is de levendige museumhaven gerealiseerd, is er een waterverbinding met het centrum en is de Phaff-fabriek een appartementencomplex geworden. Ook het voormalige ziekenhuisterrein heeft een nieuwe bestemming gekregen. Het centrum met de winkels is letterlijk en figuurlijk drempelloos, vanaf verschillende plekken rijden elektrische stadskarretjes naar waar je maar wilt en het is dus fijn winkelen en ontspannen voor senioren en mensen met een beperking. Scheemda heeft zich ontwikkeld tot duurzaam zorgdorp en in de

omgeving van het Ommelander Ziekenhuis is nieuwe zorggerelateerde bedrijvigheid ontstaan.
Bad Nieuweschans is een parel in de regio die veel toeristen trekt. Het Bronnenbad, de kunstateliers, de herbestemde Oude Remise en de Oldambtster boerderijen zijn samen met de fiets-, wandel- en vaaromgeving attracties van groot formaat. Overnachten kan in het nieuwe hotel en bij de bestaande accommodaties zoals de talrijke B&B's.

De A7-zone is samen met buurgemeenten benut voor passende economische activiteiten waarbij op een bijzondere manier de verbinding is gelegd tussen bedrijvigheid, klimaat, natuurontwikkeling en cultuur. Op nieuwe en bestaande bedrijventerreinen zijn de daken van de gebouwen benut voor zonnepanelen. In samenhang hiermee hebben deze gebieden een grote impuls gekregen. Als onderdeel van de vergroeningsopgave zijn er meer dan honderdduizend bomen geplant, vooral in versteende gebieden en op industrieterreinen.
De opgaven en kansen rond wind- en zonne-energie zijn zo gerealiseerd dat de energiedoelstellingen zijn behaald en de landschapswaarden en leefbaarheid zijn versterkt. Een koppelkans was de combinatie klimaat, verfraaiing en recreatie. Voor deze koers is veel draagvlak bij de inwoners.

In 2030 bleek de Wel-varende Graanrepubliek een begrip te zijn in heel Nederland voor hoe je samen grote opgaven kunt realiseren. Door de investeringen in jeugd, gezondheid, dorpen en wijken, onderwijs, infrastructuur, ondernemersklimaat, toerisme en erfgoed is er namelijk flink geoogst. 2020 was achteraf gezien een belangrijk moment. De regio had toen te maken met enorm grote uitdagingen en tegelijk waren er grote kansen met Nationaal Programma Groningen en de Regio Deal Oost-Groningen. In de spagaat tussen opgaven en kansen was een groot gevoel voor urgentie. Inwoners, ondernemers, organisaties en overheid hebben actief de samenwerking opgezocht. Ambities zijn benoemd en plannen zijn gemaakt. Samen hebben zij de schouders eronder gezet voor een Wel-varende Graanrepubliek. De succesfactoren naast het vliegwielgeld? Participatie en communicatie vooraf en tijdens de uitvoering, flexibiliteit én doorzettingsvermogen!

Herbestemming en hergebruik van leegstaand erfgoed willen we actief stimuleren.

4.2 Opgaven als kapstok

Het wensbeeld uit het lokaal programmaplan laat ambities zien voor de wijken en de dorpen en voor de aantrekkelijkheid van het landelijk gebied. Het laat ook zien dat sociale en fysieke opgaven elkaar kunnen versterken en verrijken.

De Omgevingsvisie is bij uitstek de plek om, met een integrale blik en vanuit een strategisch perspectief, de ambities van de gemeente te verwoorden en te vertalen naar opgaven, koers en keuzes. In deze startnotitie zetten we de 4 belangrijkste ruimtelijke opgaven zoals we die nu zien op een rij.

Opgave 1. **Wonen en leefbaarheid in de dorpen/wijken**

Uitdaging

Oldambt kent een grote diversiteit aan dorpen en wijken. Van de mooie lintbebouwing en de prettige woondorpen tot Blauwestad en het stedelijke Winschoten. We onderscheiden vier soorten kernen; de stad Winschoten inclusief Blauwestad, de centrumkern Scheemda, de basisdorpen en de dorpen waar vooral gewoond wordt. Samen zijn ze goed voor 15 kernen.

Veel dorpen zijn trots op hun cultuurhistorisch erfgoed. De mooie lintbebouwing, kerken en Oldambtster boerderijen en de band van de kernen met het omringende landschap. Het zijn dorpen met een hechte gemeenschap en veelal met verschillende verenigingen. Maar deze eigenschappen staan ook onder druk. Het is steeds moeilijker om verenigingen overeind te houden door vergrijzing en ontgroening. Door gebrek aan vrijwilligers en door toenemende regelgeving. Ook wordt er een steeds groter beroep gedaan op mantelzorgers en neemt het aantal mantelzorgers dat te zwaar belast is toe. *Een van de uitdagingen is hoe zorg voor elkaar zo vanzelfsprekend mogelijk blijft. Hoe we kunnen bouwen en verbouwen op een manier zodat mensen lang thuis kunnen wonen? Op oude en nieuwe manieren zoals knarrenhoven en meergeneratiewoningen.*

Samenwerking en samenhang in de dorpen staan voorop. Wij vinden het belangrijk om de samenhang te bevorderen, zowel waar het gaat om de kwaliteit van de openbare ruimte als om de sociale binding. We vinden het ook belangrijk dat iedereen in de samenleving zoveel mogelijk gelijke mogelijkheden heeft. *Voor de fysieke leefomgeving betekent dit bijvoorbeeld toegankelijkheid van de openbare ruimte, van ontmoetingsruimten en van publieke voorzieningen voor iedereen. Maar ook hoe zorgen we voor voldoende levensloopbestendige woningen. En hoe geven we inhoud aan woonzorgvoorzieningen voor kwetsbare doelgroepen?*

Voorzieningen zijn in een aantal dorpen niet of bescheiden aanwezig. De kunst is om de voorzieningen die er wel zijn zoveel als mogelijk te koesteren. Dit vraagt om keuzes. Hoe meer functies met elkaar

worden verbonden hoe groter de kans dat dit lukt. Dit laat onverlet dat er soms ook keuzes nodig zullen zijn. De bevolking neemt af en de schaalvergroting van voorzieningen neemt toe. Internet neemt een steeds prominentere plek in ons dagelijks leven: om afspraken te maken of online boodschappen te doen. *Die combinatie leidt ertoe dat er soms ook keuzes moeten worden gemaakt waar bepaalde voorzieningen nog wel en niet voor handen kunnen zijn.*

Winschoten, Scheemda en in iets minder mate Bad Nieuweschans nemen daarbij een bijzondere positie in. Dit vanwege de voorzieningencentra en economische betekenis die deze kernen al hebben. Alle drie de kernen kunnen nog sterker in hun kracht worden gezet. Dit komt ten goede aan de leefbaarheid en economie van de hele gemeente.

De gevolgen van de aardbevingen zijn fysiek en mentaal merkbaar. Het gevoel van onveiligheid is soms groot en maakt dat inwoners de toekomst niet altijd rooskleurig zien of op zoek gaan naar een nieuwe toekomst elders. Hoewel inwoners zich in het algemeen gezond voelen, blijft de feitelijke gezondheid in onze gemeente achter. *Een omgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten is één van de manieren om hier verandering in te brengen.*

Wij zetten in op een gezonde, veilige en prettige leefomgeving. Dit doen we voor jong en oud. *Het is zeker ook belangrijk dat we onze gemeente mede aantrekkelijk houden voor de jongeren die hier opgegroeid zijn. Dit kan onder meer door voldoende betaalbare woningen specifiek voor deze doelgroep.* We zien kansen om vanuit de bestaande basis van saamhorigheid en voortbouwend op de volksaard van pionieren, ondernemerschap en doorzetten te bouwen aan de leefbaarheid van onze basisdorpen, woondorpen, centrumdorp en stad. Op het vlak van gezondheid zetten wij waar mogelijk de stap van curratief naar preventief; beter voorkomen dan genezen. Door rekening te houden met de inrichting van het openbaar gebied. Toegankelijk, veilig en uitnodigend om te bewegen.

Voor de Omgevingsvisie komen we daarom tot de volgende opgave:

> *Hoe bouwen we samen verder aan een inclusieve, veilige en gezonde leefomgeving met toekomstbestendige voorzieningen en woon- en leefkwaliteit voor jong en oud. Hoe zorgen we daarbij voor voldoende en passende en duurzame woningen op de juiste plek zonder overcapaciteit te leveren voor de langere termijn?*

Bestaande beleidskaders

Onderstaande beleidskaders hebben we recentelijk vastgesteld. We zien ze als vertrekpunt. De Omgevingsvisie moet de samenhang bieden en er 1 integrale lijn uit samenstellen.

- Programma Wonen / Woondeal (2022)
- Programma Zon en Wind (2022)
- Koersdocument sociaal domein (in ontwikkeling, verwachting 2023)
- Nota positieve gezondheid en sport (2023)
- Visie op sportvoorzieningen (2022)
- Nota grondbeleid (2021)
- Ambitiedocument centrum Oldambt (2022)
- Transitievisie warmte (2022)
- Plan van aanpak versterking Oldambt (2022 en 2023)
- Lokaal programmaplan Oldambt NPG (2020)
- Dorpsvisies & ambitiedocumenten (vanaf 2018)
- Kans voor Schans 2022
- Water- en rioleringsplan 2021-2025 (2021)

Opgave 2. **Werk, mobiliteit, onderwijs en (digitale) bereikbaarheid**

Uitdaging

Oldambt heeft verschillende sterke economische pijlers. Van oudsher is de agrarische sector, vooral de graanteelt, sterk vertegenwoordigd. *In de agrarische sector ligt de uitdaging voor om te ontwikkelen naar een meer toekomstbestendige landbouw.* Rekening houdend met de opgaven om zorgvuldig om te gaan met grondstoffen, aandacht te besteden aan de kwaliteit van water- en bodem.

Agrarische ondernemers zijn de dragers van het prachtige Oldambster landschap. En ook voor een groot deel voor het onderhoud van de Oldambster boerderijen met een erfgoedstatus. We weten dat niet alle boeren opvolgers hebben en dat levert tegelijkertijd een nieuwe uitdaging. Voor bijna de helft zijn de boerderijen particulier eigendom. Ook daar is de instandhouding een hele opgave. *Er is zoveel moois dat het spannend wordt of al dat moois gedragen door nieuwe passende functies in stand kan worden gehouden. Ruimte geven en zoeken voor passende invullingen of neveninkomsten is een uitdaging.* Daar is ons veel aangelegen. Ons landschap en onze boerderijen zijn per slot onlosmakelijk verbonden aan onze identiteit.

Bedrijven op bedrijventerreinen zijn vooral gebonden aan de zone A7 en het spoor. Deze zone leent zich daar ook goed voor. We willen voorzien in bedrijven die bij kunnen dragen aan voldoende en passend werk voor onze inwoners en nieuwe inwoners kunnen trekken. Waarbij het mede gaat om het vasthouden en aantrekken van jongeren en jonge gezinnen. *Een keuze is daarbij versterken we zo goed mogelijk de verbindingen in een tijdperk waarin thuiswerken een deel van de nieuwe werkelijkheid is. Of zetten we in op uitbreiding of revitalisering van bedrijfsterrein zoals ingestoken in het beleid tot nu toe?* Zonder meer vinden we het belangrijk om de belangrijkste woon- en werklocaties te voorzien van een goede (door)fietsverbinding. Dit levert zowel op het gebied van gezondheid als op duurzaamheid winst.

We zien het graag dat onze bedrijven zich mede richten op actuele thema's als duurzaamheid, klimaat, en circulariteit. Zo is onze economie het beste voorbereid op de toekomst.

Afgezien van de bedrijvigheid op bedrijventerreinen liggen er in Oldambt specifieke kansen op het gebied van *gezondheidszorg* vanwege de aanwezigheid van het Ommelander ziekenhuis in Scheemda en Oosterlengte met meer dan 2000 werknemers. Ook zijn er kansen op het gebied van *recreatie en vrijetijdseconomie*, vanwege ons mooie Groninger landschap en in het bijzonder de rijkdom aan cultuurhistorisch erfgoed daarbinnen. En vanwege de aantrekkingskracht van Bad Nieuweschans als kuuroord en grensplaats en Blauwestad en het Oldambtmeer.

Voor wat betreft de centra in onze gemeente ligt er een belangrijke taak om deze ook in de moderne tijd van internet aankopen aantrekkelijk te houden. Compactheid, aantrekkingskracht, verblijfskwaliteit, uniciteit zijn allemaal zaken die daaraan bijdragen. De opdracht is om de beste randvoorwaarden te maken voor bloeiende toekomstige centra. Hierbij gebruik makend van de potentiële versterking van de treinverbinding in de vorm van de Wunderline.

Voor de Omgevingsvisie komen we daarom tot de volgende opgave:

> Hoe zorgen we ervoor, binnen onze mogelijkheden, dat er een toekomstbestendige basis ligt voor het ondernemen in Oldambt? En hoe zorgen we voor ruimte voor ondernemen in combinatie met zorg voor ons landschap en erfgoed?

Bestaande beleidskaders

Onderstaande beleidskaders hebben we recentelijk vastgesteld. We zien ze als vertrekpunt. De Omgevingsvisie moet de samenhang bieden en er 1 integrale lijn in bieden.

- Detailhandelsvisie Winschoten (2021)
- Boerderijenprogramma (in ontwikkeling, verwachting 2023
- Ruimtelijk-economisch perspectief A7/N33-zone (2022)
- Ambitiedocument binnenstad Winschoten (2023)
- Visie op de Vrijetijdseconomie Oost-Groningen

Opgave 3. **Inrichting landelijk gebied**

Uitdaging

Het landelijk gebied is volop in beweging en staat volop in de belangstelling. Ondanks dat wij beschikken over een veelheid aan ruimte ligt ook bij ons schaarste op de loer. De discussies over stikstof en de toekomst van het landelijk gebied worden volop gevoerd. Het Nationaal Programma Landelijk Gebied vormt de basis voor de gebiedsgerichte provinciale uitwerking.. Zonder alle antwoorden te kennen is duidelijk dat het perspectief voor de agrarische sector gepaard zal gaan met veranderingen. Schaalvergroting is niet automatisch de oplossing. En de ontwikkeling naar een vorm van kringlooplandbouw zal om samenwerking binnen de sector vragen. De verhouding tussen landbouw en natuur zal veranderen. Kortom hoe zetten we de stap naar de Welvarende Graanrepubliek? Voor de Omgevingsvisie is van belang dat er ruimte is en visie op een toekomstbestendige agrarische sector.

De combinatie (open) ruimte, rust en kwaliteit van het landschap en Graanrepubliek als merk zijn van belang voor de toeristische aantrekkelijkheid van het gebied. Een arbeidsintensieve economische sector waarin veel mensen werk vinden. Werk dat goed aansluit bij de beroepsbevolking van Oldambt. Het behouden van deze kwaliteiten en aantrekkingskracht is dan ook van groot belang. Voor zowel bewoners als bezoeker.

In dat verband zijn de ruimtevragende opgaven in het kader van klimaat en energie een potentiele bedreiging (zie opgave 4.) Ambities op dat vlak kunnen immers grote gevolgen hebben voor de beschikbare ruimte en de belevingskwaliteit.

Voor de Omgevingsvisie komen we daarom tot de volgende opgave:

> Hoe zorgen we voor een evenwichtig en toekomstbestendig landelijk gebied met perspectief voor de agrarische sector en aandacht voor ruimtelijke kwaliteit en ruimte voor energie, water, natuur en recreatie?

Bestaande beleidskaders

Onderstaande beleidskaders hebben we recentelijk vastgesteld of zijn in ontwikkeling. We zien ze als vertrekpunt. De Omgevingsvisie moet de samenhang bieden en er 1 integrale lijn in bieden.

- Boerderijenprogramma (in ontwikkeling, verwachting 2023)
- Landschappelijke en cultuurhistorische waardenkaarten (in ontwikkeling)
- Visie op vrijetijdseconomie Oost-Groningen (2020)
- Regionale klimaatadaptatiestrategie (college, 2022)
- Nationaal programma transitie landelijk gebied (NPLG) (in ontwikkeling)
- Programma Eems-Dollard 2050.

Opgave 4. **Energie, klimaat en biodiversiteit**

Uitdaging

De eerste stappen naar verduurzaming van de energievoorziening zijn gezet. De volgende stappen dienen zich aan en kunnen groter zijn. De stroombehoefte neemt toe en de warmtetransitie en ontwikkelingen rond waterstof staan in de kinderschoenen. In Oldambt is 5,1% van alle gebruikte energie hernieuwbaar. Voor de provincie als geheel ligt dat met 14,6 % hoger. Per 1000 inwoners is 1,3 KW aan zonne-energie beschikbaar. Ook dat is lager dan in omliggende gemeenten. De Regionale Energie Strategie (RES) en het programma zon en wind dat recent is vastgesteld bevatten de huidige plannen en ambities voor de komende periode. Dit onderwerp vraagt echter gelet op de snelle ontwikkelingen en veranderingen om een regelmatig meetmoment. Passen ambities en realisatie nog bij de stand van ontwikkelingen en vraag?

Klimaatbestendigheid, verzilting, het omgaan met water in tijden van droogte en hevige neerslag en biodiversiteit zullen eveneens gevolgen hebben voor inrichting en de gebruiksmogelijkheden van het landelijk gebied. Bijvoorbeeld rond vragen naar ruimte voor waterberging en de aanplant van bomen en bos. De Omgevingsvisie moet antwoord geven op de vraag welke ambities en ruimte Oldambt heeft rond klimaat en biodiversiteit.

Voor de Omgevingsvisie komen we daarom tot de volgende opgave:

> Hoe zorgen we voor de volgende stap in de energie- en warmtetransitie en maken we onze gemeente voor de toekomst klimaatbestendig en biodivers?

Bestaande beleidskaders

Onderstaande beleidskaders hebben we recentelijk vastgesteld. We zien ze als vertrekpunt. De Omgevingsvisie moet de samenhang bieden en er 1 integrale lijn in bieden.

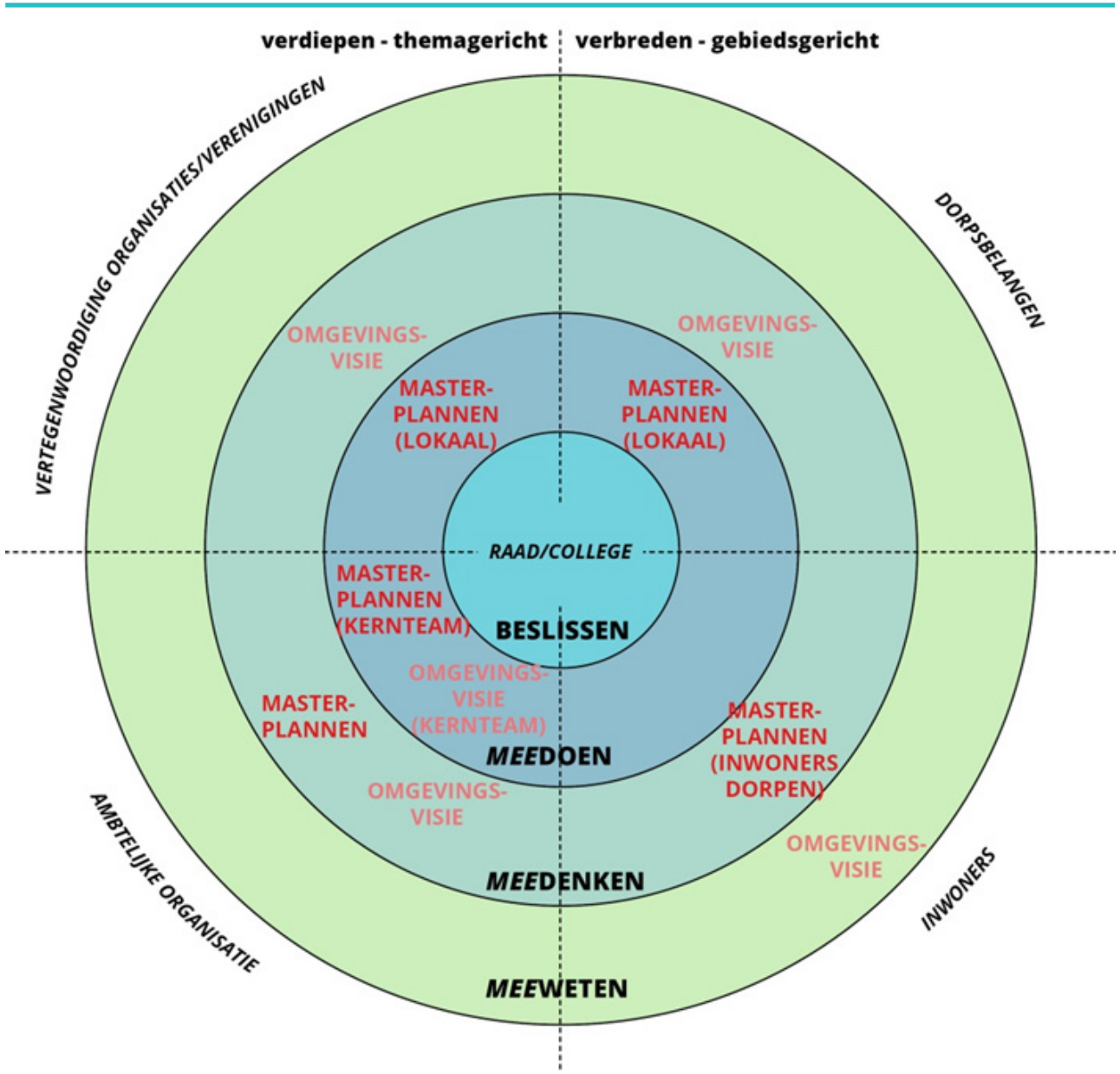
- Programma zon en wind (2022)
- Regionale energiestrategie/RES 2.0 (in ontwikkeling)
- Regionale klimaatadaptatiestrategie (college, 2022)

5. Proces en participatie herziening Omgevingsvisie

5.1 Proces op hoofdlijnen

De route richting Omgevingsvisie en de gebiedsgerichte masterplannen begint zoals gezegd met deze startnotitie. De volgende stap is het gesprek met de samenleving. Met die inbreng werken we naar een eerste concept.
Participatie is niet alleen een speerpunt van de Omgevingswet maar zeker ook van ons. Dit laatste blijkt volop uit het feit dat we op vele plekken en over veel onderwerpen in de afgelopen tijd met inwoners en betrokkenen hebben gesproken. Deze gesprekken en informatie willen we goed benutten. En we willen voorkomen dat we gesprekken zonder noodzaak overnieuw gaan voeren. Kortom; we houden rekening met participatie die heeft plaatsgevonden. En we weten dat niet iedereen behoefte heeft om mee te praten over een meer abstracte visie op de toekomst. Die behoefte neemt veelal toe als de plannen concreter worden en betrekking hebben op de directe woon- en leefomgeving. Ook op dit vlak leveren we maatwerk. Onderstaand werken we dit verder uit.

verdiepen - themagericht
verbreden - gebiedsgericht
VERTEGENWOORDIGING ORGANISATIES/VERENIGINGEN
DORPSBELANGEN
AMBTELIJKE ORGANISATIE
INWONERS
OMGEVINGS-VISIE
OMGEVINGS-VISIE
MASTER-PLANNEN (LOKAAL)
MASTER-PLANNEN (LOKAAL)
RAAD/COLLEGE
MASTER-PLANNEN (KERNTEAM)
BESLISSEN
OMGEVINGS-VISIE (KERNTEAM)
MASTER-PLANNEN
MASTER-PLANNEN (INWONERS DORPEN)
MEEDOEN
OMGEVINGS-VISIE
OMGEVINGS-VISIE
MEEDENKEN
MEEWETEN

5.2 Opzet participatie

Het model op pg. 54 gebruiken we als houvast voor het gesprek en de participatie. Het zet niveaus van invloed (van meeweten tot meebeslissen) af tegen de verschillende rollen. We plaatsen de Omgevingsvisie en de Masterplannen in dat speelveld zodat een aantal sporen ontstaat.

Spoor 1: verbreden en gebiedsgericht

Dit spoor is de rechterzijde van het schema en gaat over het verbreden van het gesprek naar inwoners en dorpsorganisaties. Kortom; de directe link met de woon- en leefomgeving. We organiseren gebiedsbijeenkomsten met de dorpsbelangen. We vragen ze allemaal een introducee mee te nemen van buiten het bestuur maar uit het dorp of de wijk. Het gesprek gaat over een aantal hoofdvragen. Wat is van waarde en vraagt om behoud en versterking? Wat vraagt om aandacht of verandering? Als er een actuele dorpsvisie is komt deze aan bod. Waar is de inzet van de gemeente nodig en in welke vorm? Wetende dat de middelen soms beperkt zijn.

Spoor 2: verdiepen en themagericht

Dit spoor is de linkerzijde van het schema. Het betreft de inbreng van belangenorganisaties en interne en externe experts. We richten twee werkplaatsen in rond de geformuleerde opgaven om met deze inbreng de opgaven te verrijken en te zoeken naar onderlinge samenhang en kansen. We koppelen de werkplaatsen op inhoud aan de betreffende organisaties en experts.

Voor beide sporen geldt dat de participatie en het gesprek gericht op de gebiedsprogramma's Scheemda en Bad Nieuweschans aansluit bij de bestaande structuur. Dit is immers al volop in beweging met name in Bad Nieuweschans. Dat willen we niet verstoren of doorkruisen. We maken het onderdeel van dat wat loopt en passen de vorm daarop aan. Aangezien het programma een concrete stap naar gebied en uitvoering zet neemt de mate van participatie toe. Meedenken is het minimum

en meedoen ligt veelal meer voor de hand. Dat heeft zowel betrekking op het opstellen van het programma zelf als ook op de taakverdeling in de uitvoering van acties. Wie doet wat in het realiseren van de ambities?

Spoor 3: algemeen

Dit spoor heeft een algemene invalshoek en ziet in ieder geval op het niveau van meeweten rond de Omgevingsvisie en stelt iedereen die dat wil in staat om vooraf een reactie te geven.
De voorbereidingen op de visie worden kenbaar gemaakt in de gemeentelijke publicaties. Voor geïnteresseerden is er de mogelijkheid om aan een enquête mee te doen. Gericht op belangrijkste issues uit de gesprekken tot nu toe en op wat nog weinig breed is besproken bijvoorbeeld klimaat en energie.

Ook deze enquête begint met de algemene waarderende vragen; wat is van waarde en vraagt om behoud en versterking? En wat vraagt om aandacht of verandering?
Gevolgd door meer specifieke vragen over ruimtegebruik en prioriteiten.

- Welke functies mogen groeien in het landelijk gebied?
- Is er ruimte voor bos en aanplant van bomen?
- Is er ruimte voor windturbines en zonneparken? En wat heeft de voorkeur?
- Welke functies vindt u belangrijk voor het wonen en leven in de gemeente?
    - vasthouden van onze jongeren
    - goede OV-bereikbaarheid van de dorpen
    - goede gezondheid van onze inwoners
    - passende woningvoorraad
    - onderwijs op alle niveaus: basis – middelbaar en vervolgopleiding
    - opwaarderen centrum Winschoten
    - impuls na de aardbevingen

Onder dit spoor ook aandacht voor een specifieke groep die vaak ondervertegenwoordigd is; jeugd en jongeren. We gaan in overleg met de scholen of we ruimte kunnen krijgen om een dag van de toekomst te organiseren. Waarbij we jongeren iets kunnen bijbrengen over de rol en functie van de gemeente en de omgevingsvisie en het gesprek kunnen voeren over de onderwerpen die zij van belang vinden. Op andere plekken hebben we daar goede ervaringen mee opgedaan.

5.3 M.e.r.-plicht

In de Omgevingswet is een aantal eisen gesteld aan de Omgevingsvisie. Zo moet de Omgevingsvisie laten zien hoe we omgaan met de vier milieubeginselen die in Europees verband zijn vastgelegd.

Ook kan de Omgevingsvisie aanleiding zijn om een milieueffectrapportage (MER) op te stellen. Dat is een rapport dat de gevolgen voor het milieu in beeld brengt als we de keuzes van de Omgevingsvisie gaan uitvoeren. Van belang zal zijn of de visie kaderstellend is voor toekomstige m.e.r.- (beoordelingsplichtige) activiteiten of leidt tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Deze vraag kan pas in de loop van het proces beantwoord worden. Hoe preciezer en meer locatie-gebonden de visie is, hoe meer aanleiding er ontstaat voor het opstellen van een MER.

5.4 Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

De opzet van de Omgevingsvisie zetten we zo neer het goed past in het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dit betekent in ieder geval dat:

1. het algemene deel gekoppeld is aan de hele gemeente;
2. het gebiedsgericht deel is gekoppeld aan een werkingsgebied per deelgebied (concreet begrensd en geografisch bepaald).

Raadsvoorstel

Onderwerp	Aanvullend krediet uitbreiding de Campus te Winschoten
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 juni 2023
Datum raadsvergadering	12 juli 2023
Zaaknummer	46247-2023
Steller	Marcus Hazenberg
Portefeuillehouder(s)	Erich Wünker
Medeverantwoordelijke(n)	

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	De schoolbesturen van (destijds) Ubbo Emmius en Dollard College (thans ingeschreven als Trivium) hebben in januari 2020 een huisvestigingsaanvraag ingediend betreffende de uitbreiding van de Campus te Winschoten. Op 14 juni 2021 (en voortgezet op 15 juni 2021) heeft u besloten tot het beschikbaar stellen van een investeringskrediet van € 829.834,- inclusief BTW ter realisatie van de uitbreiding van de Campus te Winschoten (zaaknummer: 35555 – 2021).
Voorgesteld raadsbesluit	**De raad besluit:** 1) Een *aanvullend investeringskrediet* van € 2.624.000,- inclusief BTW beschikbaar te stellen ter realisatie van de uitbreiding van de Campus te Winschoten; 2) De jaarlijkse kapitaallasten van € 151.755,- te dekken ten laste van de stelpost kapitaallasten investeringsfonds.
Samenvatting	Omstandigheden maken, dat er voor de uitbreiding van de Campus te Winschoten € 2.624.000,- aanvullend investeringskrediet benodigd is.
Bijlage(n)	a) Onderbouwing meerkosten bouwbudget 11 april 2022.

TOELICHTING

Inleiding

Het schoolbestuur van Trivium (Ubbo Emmius /Dollard College) heeft in januari 2020 een huisvestigingsaanvraag ingediend betreffende de uitbreiding van de Campus school te Winschoten. Doel was te komen tot de benodigde uitbreiding van 10 lokalen.

Niet voorziene ontwikkelingen hebben ertoe geleid, dat er een aanvullend investeringskrediet nodig is om tot realisatie van de beoogde 10 extra leslokalen te komen.

Motivatie

Al voor de gemeentelijke herindeling is in de begroting van de voormalige gemeente Winschoten een investeringskrediet opgenomen van € 1.551.500,- voor 'nieuw-/verbouw Dollard College'.
Uit de door het schoolbestuur overlegde 'kostenraming uitbreiding Campus Winschoten' d.d. 2 december 2020 bleek, dat de totale kosten voor de uitbreiding een extra investering behoefde van € 948.500,- tot een totaalbedrag van € 2.500.000,-.

Ambtelijk was met de schoolbesturen afgesproken, dat Ubbo Emmius /Dollard College een bedrag van € 118.666,- beschikbaar zouden stellen voor de uitbreiding van de 10 extra leslokalen.

Verrekend heeft u in juni 2021 besloten een investeringskrediet van € 829.834,- inclusief BTW beschikbaar te stellen.

Een viertal ontwikkelingen heeft sinds uw besluit geleid tot een aanzienlijke verhoging van de kosten om te komen tot de uitbreiding.

Ten eerste gaat het hierbij om de terreininrichting.
Het verharden van het terrein en de realisatie van een parkeerplaats generen aanzienlijke meerkosten. Ten tijde van het opstellen van de kostenraming waren de ruimtelijke voorwaarden nog niet goed bekend. Op basis van latere adviezen en eisen aangaande de gemeentelijke parkeernormen in de ruimtelijke onderbouwing bleek er extra terreininrichting nodig om te komen tot extra parkeerplaatsen. Bij de verdere uitwerking van de eisen in het terreinontwerp is rekening gehouden met aanpassingen in het zogenaamde waterberging systeem en de groenstructuur conform het oorspronkelijk landschapsontwerp.
De kosten van voornoemde worden in de Definitieve Ontwerp fase geraamd op **€ 494.608,-** inclusief BTW.

Daarnaast is in het oorspronkelijke plan geen rekening gehouden met de mogelijkheid van het zogenaamd optoppen (dat wil zeggen dat het (nog) te bouwen gedeelte met name constructief en bouwkundig uit te breiden is met een extra bouwlaag).

Bij de opgestelde leerlingenprognose (april 2023) is rekening gehouden met cijfers van de toe te voegen woningen in de gemeente Oldambt tot het jaar 2030. In totaal gaat het dan om zo'n 1.150 woningen. Rekening houdend met twee personen per woning zou (indien daadwerkelijk alles wordt gebouwd en bewoond) de bevolking in de gemeente kunnen groeien met circa 2.300 inwoners.

In de zeven jaren tot 2030 zou dat gemiddeld kunnen leiden tot een groei van 328 inwoners per jaar. Voornoemde heeft met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid gevolgen en consequenties voor de leerlingenaantallen en in het verlengde daarvan voor de benodigde ruimte in het licht van de onderwijshuisvesting.

De meerkosten voor het geschikt maken van het gebouw voor uitbreiding zijn geraamd op **€ 282.991,-** inclusief BTW.

Als derde zijn de kosten voor bouwmaterialen explosief gestegen onder andere als gevolg van de Russische invasie in Oekraïne. Daarnaast heeft de geldontwaarding geleid tot grote prijsstijgingen. Verder leidt een verhoging van de rente tot een toename van kosten voor het lenen van geld.
In december 2020 zijn de stichtingskosten geraamd op € 2.500.000,- (inclusief BTW).
In de tussenliggende periode tot het moment van schrijven is er een bouwprijsindexering bekend van 18,4% (BDB).
Tot aan de oplevering in augustus 2024 wordt er gerekend met een verdere prijsstijging van nog eens 2,2%.
Voornoemde resulteert in een stijging van de bouwkosten van **€ 374.936,-** inclusief BTW.

Tot slot blijkt, dat de door Trivium in december 2020 aangeleverde kostenraming een vierkante meter prijs (stichtingskosten) laat zien van € 2.500,- (inclusief BTW). Dit was ook het vierkante meter bedrag ten tijde van de bouw van De Zwerm te Scheemda.
Ter vergelijking blijkt het zo te zijn, dat een viertal vergelijkbare schoolgebouwen in het jaar 2020 zijn gebouwd voor stichtingskosten variërend tussen de € 3.158 per m2 en € 3.456,- per m2!
Dit verklaart de discrepantie met de in december 2020 geraamde stichtingskosten van € 2.500,- per m2 voor de uitbreiding van de Campus hetgeen heeft geleid tot een tekort van het bouwbudget van **€ 1.471.124,-** inclusief BTW.

Bovenstaande heeft ertoe geleid dat de kosten ter realisatie van voornoemde leslokalen gestegen zijn met een bedrag van (afgerond) **€ 2.624.000,-** inclusief BTW tussen het moment van schrijven en het door u genomen besluit d.d. 14 juni 2021.
*Het totale krediet voor uitbreiding van de Campus komt hierdoor uit op **€ 5.124.000,-.***

Het schoolbestuur draagt hierin een bedrag van € 118.666,- bij.
Juridisch gezien hoeft een schoolbestuur niet de bekostiging van een nieuwbouw mee te financieren. Dat Trivium begin 2021 toch een som geld beschikbaar heeft gesteld, ligt besloten in het feit, dat de gemeente begin 2021 geen financiële dekking kon vinden voor de uitbreiding van de Campus. Met het beschikbaar gestelde bedrag kon de gemeente de kapitaallasten van het investeringskrediet van de eerste twee jaren dekken (zijnde een investeringskrediet van € 829.834,- inclusief BTW met jaarlijkse kapitaallasten van € 60.954,-).

Bovenstaande tabellarisch weergegeven:

Extra kosten terreininrichting	€ 494.608,-
Uitbreidingsoptie extra verdieping	€ 282.991,-
Prijsstijgingen bouwkosten	€ 374.936,-
Inschatting uitgangspunten bouwkosten 2020	€ 1.471.124,-
Aanvullend investeringskrediet d.d. juli 2023	€ 2.624.000,- inclusief BTW (afgerond)
Investeringskrediet juni 2021	€ 2.500.000,-.
Totale investeringsbedrag	***€ 5.124.000,-***

De enorme overschrijdingen van de (verwachte) bouw- en bijkomende kosten op basis van het Definitief Ontwerp heeft de gemeente ertoe bewogen het schoolbestuur de bouwkostenbegroting te laten controleren door het onafhankelijk kostendeskundig bureau ERAS. Op een aantal onderdelen hebben opmerkingen van ERAS ertoe geleid dat de begroting naar beneden is bijgesteld.
De conclusie van de controle is echter dat de gehanteerde prijzen 'marktconform' zijn.

De enorme kostenstijging heeft ertoe geleid, dat er is gekeken naar een alternatief /alternatieven.
Door een andere manier van bouwen (systeembouw) zouden de totale bouwkosten minder hoog kunnen uitvallen, dan door de bouwheer (Trivium) is berekend.
Begin mei is aan ingenieursbureau Antea opdracht gegeven voornoemde te onderzoeken in de hoop dat er een substantieel lagere investeringsbehoefte nodig zou zijn zulks met inachtneming van de reeds aangegane contractuele verplichtingen en (voor zover te overzien) de (mogelijke) juridische kosten /consequenties voortvloeiende uit de beëindiging van de lopende verplichtingen met de aanbestede partijen.
Antea heeft echter geconstateerd, dat het benodigde aanvullend investeringskrediet lager zouden kunnen uitvallen door toepassing van de geprefabriceerde elementen.
Hierbij dient te worden opgemerkt dat toepassing van geprefabriceerde elementen een tijdelijke voorziening betreft en hiermee een kortere afschrijvingsduur kent. Tevens is er geen rekening gehouden met de mogelijkheid voor het aanbrengen van een extra bouwlaag om een toekomstige leerlingengroei op te kunnen vangen. Daarnaast zou de gemeente het bouwheerschap op zich moeten nemen.

Derhalve zal het ingezette traject worden voortgezet indien u besluit tot het beschikbaar stellen van een aanvullend investeringskrediet.
Gezien de urgentie van de uitbreiding en het voortbestaan van goed voortgezet onderwijs in Winschoten is een aanvullend investeringskrediet dan feitelijk onvermijdelijk.

Betrokkenheid (externe) partners

Na besluitvorming zal Trivium op de hoogte worden gesteld van het genomen besluit en zal een beschikking worden afgegeven.

Consequenties

Met het beschikbaar stellen van een bedrag van **€ 2.624.000,-** inclusief BTW tot een totaal bedrag van **€ 5.124.000,-** inclusief BTW zal de Campus worden uitgebreid met 10 leslokalen.
Gaande het 'proces' kwam vanuit de school de wens, dat er 9 lokalen i.p.v. 10 lokalen zouden worden opgenomen in het ontwerp. Door het toevoegen van een E&O - praktijklokaal konden er binnen de gestelde vierkante meters 9 lokalen worden opgenomen in het ontwerp.

De kapitaallasten van de verhoging van het krediet voor uitbreiding van de Campus met € 2.624.000,- bedragen bij een renteomslagpercentage van 2,45% en een afschrijvingstermijn van 30 jaar: € 151.755,-
Voorgesteld wordt om de kapitaallasten te dekken uit de stelpost kapitaallasten investeringsfonds.

Met ingang van de begroting 2022 is een investeringsfonds opgesteld.
In de Kadernota 2023 is voorgesteld om in de meerjarenraming de stelpost jaarlijks met € 500.000,- te laten stijgen, zodat er ieder jaar opnieuw ruimte komt voor investeringen en/of verhoging van jaarbudgetten.
De jaarlijkse stijging van de stelpost is als zodanig verwerkt in de meerjarenraming van de programmabegroting 2023.

Het saldo van de stelpost is na verwerking van de kapitaallasten van de investeringen die bij de begroting 2023 beschikbaar zijn gesteld (€ 839.935,-) en de mutaties van de 1ste BBR 2023 (6.109,-) als volgt:
2023 € 366.318,-.
2024 € 866.318,-.
2025 € 1.366.318,-.
2026 € 1.866.318,-.

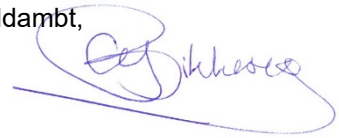
Na verwerking van de kapitaallasten van de verhoging van het krediet voor uitbreiding van de Campus (€ 151.755,-) is het saldo van de stelpost:
2023 € 214.563,-.
2024 € 714.563,-.
2025 € 1.214.563,-.
2026 € 1.714.563,-.

Planning en communicatie
Op het moment van schrijven is door het schoolbestuur het definitief ontwerp van de uitbreiding van Campus Winschoten goedgekeurd. De oplevering staat gepland voor augustus 2024.
He schoolbestuur is als bouwheer verantwoordelijk voor de voortgang na het beschikbaar stellen van een aanvullend krediet naast de communicatie met de direct omwonenden /belanghebbenden. De gemeente houdt een vinger aan de pols houden voor wat betreft de communicatie.
De reeds gemaakte kosten (onder andere voor het ontwerp, engineering, adviesbureaus en dergelijke) bedragen op 11 mei 2023 rond de € 350.000,-.
Indien u besluit geen aanvullend investeringskrediet van € 2.624.000,- inclusief BTW beschikbaar te stellen is de beoogde uitbreiding niet uitvoerbaar.

Winschoten 6 juni 2023,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6 juni 2023

Besluit

1) Een aanvullend investeringskrediet van € 2.624.000,- inclusief BTW beschikbaar te stellen ter realisatie van de uitbreiding van de Campus te Winschoten;
2) De jaarlijkse kapitaallasten van € 151.755,- te dekken ten laste van de stelpost kapitaallasten investeringsfonds.

Datum raadsvergadering
12 juli 2023

Onderwerp
Aanvragen voorzieningen huisvesting onderwijs

Agendapunt

Zaaknummer

46247-2023

Winschoten, 12 juli 2023

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema

Voorzitter

Raadsbesluit

VAN WIJNEN

Project:	Nieuwbouw Campus Winschoten	
onderdeel	SAMENVATTING	
datum:	11-04-2023	

	Algemene gegevens				
	M2 BVO nieuwbouw			963	
	Stichtingskosten december 2020		€	2.500.000	incl. btw
	Waarvan bouwbudget		€	1.785.000	incl. btw
			€	1.475.207	excl. btw
	Bouwbudget in € / m2 BVO		€	1.532	excl. btw
	VO-raming november 2022		€	3.356.925	excl. btw
	VO-raming in € / m2 BVO		€	3.486	excl. btw
	DO-raming maart 2023		€	3.804.171	excl. btw
	DO-raming in € / m2 BVO		€	3.950	excl. btw
	Verschil bouwbudget dec 2020 en DO-raming mrt 2023		**€**	**2.328.964**	excl. btw
		m2 BVO €/m2			
1	**Terreininrichting <u>OP BASIS VAN VO!</u>**				
	Totaal meerkosten terrein inclusief opslagen		€	326.123	excl. btw
			€	394.608	incl. btw
2	**Voorbereiding optopping**				
	Totaal meerkosten optopping inclusief opslagen		€	233.877	excl. btw
			€	282.991	incl. btw
3	**BDB indexatie vanaf december 2020**				
	Totaal prijsstijgingen BDB dec '20 t/m jun '24		€	309.864	excl. btw
			€	374.936	incl. btw
	Totaal onderdeel 1 + 2 + 3 inclusief opslagen		**€**	**869.864**	excl. btw
			€	**1.052.535**	incl. btw

VAN WIJNEN

Project:	Nieuwbouw Campus Winschoten
onderdeel	Onderbouwing meerkosten bouwbudget
datum:	11-04-2023

Algemene gegevens

M2 BVO nieuwbouw			963	
Stichtingskosten december 2020		€	2.500.000	incl. btw
Waarvan bouwbudget		€	1.785.000	incl. btw
		€	1.475.207	excl. btw
Bouwbudget in € / m2 BVO		€	1.532	excl. btw
VO-raming november 2022		€	3.356.925	excl. btw
VO-raming in € / m2 BVO		€	3.486	excl. btw
DO-raming maart 2023		€	3.804.171	excl. btw
DO-raming in € / m2 BVO		€	3.950	excl. btw
Verschil bouwbudget dec 2020 en DO-raming mrt 2023		€	2.328.964	excl. btw

		m2 BVO	€/m2			
Terreininrichting OP BASIS VAN VO!						
Oorspronkelijk budget		960	€ 49	€	47.160	
- Bewegwijzering						
- Grondwerk terrein						
- Verhard terrein						
- Terreinriolering						
- Terreinverlichting						
- Fietsoplaadpunten						
Terrein VO-raming	1 PST			€	335.000	
- Parkeerplaatsen						
- Terreinverharding fietsparkeren						
- Terreinverharding rondom nieuwbouw						
- Roostervloer fietsparkeren t.p.v. waterberging						
- Stelpost beplanting						
- Bewegwijzering (niet opgenomen in de VO-raming)						
- Terreinverlichting (niet opgenomen in de VO-raming)						
- Fietsoplaadpunten (niet opgenomen in de VO-raming)						
Verschil				€	287.840	
Totaal meerkosten terrein inclusief opslagen				**€**	**326.123**	excl. btw
				€	**394.608**	incl. btw

Voorbereiding optopping					
Meerkosten DO-raming	1 PST		€	185.000	
- Brandwerende voorzieningen staalconstructie					
- Verzwaring staalconstructie					
- Verzwaring paalfundering					
- Dakconstructie					
- Dakopstand rondom techniek					
Totaal meerkosten optopping inclusief opslagen			**€**	**233.877**	excl. btw
			€	**282.991**	incl. btw

BDB indexatie vanaf december 2020				
Bouwbudget december 2020		€	1.475.207	excl. btw
BDB prijsstijgingen dec '20 t/m start bouw okt '23	18,4%	€	271.438	
BDB prijsstijging tijdens de bouw okt '23 tm jun '24	2,2%	€	38.426	
Totaal prijsstijgingen BDB dec '20 t/m jun '24		**€**	**309.864**	excl. btw
		€	**374.936**	incl. btw

Raadsvoorstel

Onderwerp	Fonds Toekomstbestendig Wonen
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 juni 2023
Datum raadsvergadering	12 juli 2023
Zaaknummer	48158-2023:773007
Steller	Robert Bekker
Portefeuillehouder(s)	Jurrie Nieboer, Gert Engelkens
Medeverantwoordelijke(n)	Gert Jan van 't Land, Maarten Noordhoff

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	Bij het Nationaal Programma Groningen heeft het college van B&W het projectvoorstel Toekomstbestendig Wonen ingediend. Het NPG heeft een bedrag van € 750.000,- beschikbaar gesteld.
Voorgesteld raadsbesluit	**De raad besluit:** 1. De verordening “Verzilverlening gemeente Oldambt” vast te stellen. 2. Het verstrekken van leningen via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) aan te wijzen als economische activiteit in het algemeen belang, als bedoeld in artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet. 3. De door het Nationaal Programma Groningen in het kader van het projectvoorstel toekomstbestendig wonen beschikbaar komende gelden beschikbaar te stellen in een revolverend fonds. 4. Het college te mandateren het fonds in het startjaar met € 250.000,- te vullen en vervolgens indien nodig op te hogen tot maximaal de beschikbaar zijnde middelen.
Samenvatting	Met de verzilverlening kunnen eigenaar-bewoners met een leeftijd van minimaal 10 jaar vóór de wettelijke AOW-leeftijd (momenteel: vanaf 57 jaar) en met voldoende overwaarde in de woning via de SVn een lening tegen aantrekkelijke voorwaarden aangaan om hun woning aan te passen of levensloopbestendig te maken. Hiertoe dient de verordening “Verzilverlening gemeente Oldambt” door de raad vastgesteld te worden.
Bijlage(n)	1. Verordening Verzilverlening gemeente Oldambt 2. Blad productinformatie-SVn-verzilverlening 3. Voorbeeldlijst maatregelen 4. NPG projectvoorstel

	5. Definitief advies NPG 6. Wijzigingsvoorstel Fonds Toekomstbestendig Wonen 7. Reactie wijzigingsverzoek Toekomstbestendig Wonen
AVG	n.v.t.

TOELICHTING

Inleiding

Veel woningen in de gemeente zijn onvoldoende levensloopbestendig. Voor eigenaar-bewoners met een leeftijd van minimaal 10 jaar vóór de wettelijke AOW-leeftijd (momenteel: vanaf 57 jaar) en met overwaarde in de woning kan de verzilverlening van de SVn uitkomst bieden doordat geld uit de woning “verzilverd” kan worden door de eigenaar zonder extra maandelijkse lasten. De verzilverlening biedt financiële ondersteuning bij het treffen van verbeteringsmaatregelen aan de woning en het levensloopbestendig maken van de woning (zie voor meer informatie over de verzilverlening bijlage 2 “productinformatie-svn-verzilverlening”).

Door het Nationaal Programma Groningen is het projectvoorstel toekomstbestendig wonen dat hierop betrekking heeft gehonoreerd en is een budget voor een in te stellen revolverend fonds van € 750.000,- beschikbaar. Met de middelen uit het nationaal programma kunnen verzilverleningen verstrekt worden. In de startperiode die ook dient om ervaring op te doen wordt gestart met een startbudget van € 250.000,-. Het college wordt daarom gemandateerd het in te stellen revolverend fonds met € 250.000,- te vullen en vervolgens indien nodig op te hogen tot maximaal de beschikbaar zijnde middelen. Op basis van de opgedane ervaring zal bij succes onderzocht worden hoe opgeschaald kan worden door bijvoorbeeld extra gelden via de BNG hiervoor in te zetten. De raad zal hierover geïnformeerd worden.

Voor de toepassing van de verzilverlening worden in de verordening in aanvulling op de voorwaarden van de SVn de volgende keuzen gemaakt:

a) De WOZ waarde van de woning onder het laatst bekende gemiddelde WOZ prijspeil van de gemeente ligt
b) De bewoners samen een verzamelinkomen hebben tot maximaal het bedrag van de toewijzingsgrens voor sociale huurwoningen zijnde op dit moment € 48.625,-.
c) De hoofdsom van de Verzilverlening bedraagt minimaal € 2.500,- en maximaal € 15.000,-. Het college van B&W kan met nadere regels dit maximale bedrag aanpassen.

De verzilverlening kan onder de volgende voorwaarden worden verstrekt:

1. Tot de maatregelen worden gerekend:
   - Maatregelen ten behoeve van noodzakelijke particuliere woningverbetering;
   - Maatregelen ten behoeve van asbestsanering;
   - Maatregelen om de eigen woning van de aanvrager levensloopbestendig te maken; tot die maatregelen worden aanpassingen aan woningen gerekend die voldoen aan de betreffende basiseisen in het Handboek woonkeur, Basispakket deel C en D of Pluspakket Zorg en die voldoen aan de WMO-toets voor de indeling, maatvoering en Wmo-beleid.
2. Minimaal één maatregel die bijdraagt aan verbetering duurzaamheid/energieverbruik van de woning.
3. De Verzilverlening kan nooit meer bedragen dan de werkelijke kosten.
4. Het College stelt een voorbeeldlijst van maatregelen beschikbaar waarmee de in het eerste lid vermelde lijst van maatregelen kan worden uitgebreid en/of ingekort.

Omdat de Wet Markt en Overheid (hierna: WM&O) gedragsregels geeft voor economische activiteiten die overheden verrichten, met als doel om oneerlijke concurrentie door de overheid te voorkomen dient de raad het verstrekken van leningen via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) aan te wijzen als economische activiteit in het algemeen belang, als bedoeld in artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet.

Motivatie

Doordat bewoners geld uit de eigen woning kunnen inzetten om de woning te verbeteren, levensloopbestendig te maken en te verduurzamen kunnen zij langer blijven wonen in de eigen woning en buurt. Hiermee worden meerdere gemeentelijke beleidsdoelstelling gediend. Zo kan bijvoorbeeld de verzilverlening -doordat eigen middelen worden ingezet -ook leiden tot een lagere druk op WMO aanvragen.

Aan de voorgestelde keuzes voor maatregelen liggen de volgende overwegingen ten grondslag:

a) Hiermee is het instrument van de verzilverlening voor de helft van de woningvoorraad beschikbaar met een WOZ waarde onder het gemiddelde.
b) De gehanteerde inkomensgrens wordt tevens gehanteerd bij de toepassing van het warmtefonds.
c) Door de hoofdsom te beperken tot €15.000,- kunnen meer woningeigenaren bediend worden. De inschatting is dat dit bedrag vaak voldoende zal zijn om een woning levensloopbestendig te maken en een duurzaamheidsverbetering te realiseren.

1.De benoemde maatregelen en de maatregelenlijst hebben tot doel te borgen dat de beschikbare middelen terecht komen conform de doelstellingen.

Tot slot is er een algemeen belang dat ingrijpen door de gemeente rechtvaardigt, aangezien investeren in de bestaande woningvoorraad het verduurzamen en het levensloopbestendig maken van woningen bijdraagt aan de brede welvaart in de gemeente. Het SVn heeft geen commercieel belang en is opgericht door de overheden om overheden te ondersteunen bij het oplossen van volkshuisvestingsvraagstukken. SVn werkt kostendekkend en is niet gericht op het maken van winst. SVn verstrekt financieringsproducten voor rekening en risico van de gemeente. Alle leningen die SVn verstrekt dienen een algemeen (volkshuisvestings en duurzaamheids) belang. Door het verstrekken van leningen via SVn aan te wijzen als activiteit van algemeen belang, gebruikt gemaakt wordt van de ‘algemeen belanguitzondering’ zoals bedoeld in de huidige WM&O. De activiteiten van SVn zijn namelijk economische activiteiten die vallen binnen de reikwijdte van de ‘algemeen belanguitzondering’ zoals bedoeld in de WM&O. Hierdoor is de rente van de leningen die door SVn worden aangeboden lager dan de marktprijs en kunnen de leningen door SVn tegen aantrekkelijke voorwaarden, zoals een lage rente, aangeboden worden. Voor veel inwoners zijn de kosten voor een lening op de particuliere markt een drempel om maatregelen te nemen. Zij zullen deze leningen dan ook niet zo snel bij particuliere marktpartijen afsluiten.

Betrokkenheid (externe) partners

Nationaal Programma Groningen en Svn.

Consequenties

Het verstrekken van leningen brengt het risico met zich mee dat leningen niet terugbetaald worden. Beperking van dit risico vindt plaats door de financiële toets van de stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn), waarbij onder andere wordt getoetst op de financiële situatie van de organisatie of inwoner. De ervaring van de SVn is dat over de kleine particuliere leningen rond de 0,2 a 0,3% van de leningen niet geïnd kan worden. Bij de verzilverlening is de verwachting dat dit percentage nog lager zal uitkomen onder andere doordat de verzilverlening een hypothecaire zekerheid kent. Met de bijdrage van de NPG kan de gemeente voorzien in dit risico.

Vervolg

Uitvoering en communicatie in handen van het college van B&W te leggen.

Winschoten, 13 juni 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 juni 2023 en

gelet op artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet;

Besluit

1. De verordening “Verzilverlening gemeente Oldambt” vast te stellen;
2. Het verstrekken van leningen via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) aan te wijzen als economische activiteit in het algemeen belang, als bedoeld in artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet;
3. De door het Nationaal Programma Groningen in het kader van het projectvoorstel toekomstbestendig wonen beschikbaar komende gelden beschikbaar te stellen in een revolverend fonds;
4. Het college te mandateren het fonds het startjaar met € 250.000,- te vullen en vervolgens indien nodig op te hogen tot maximaal de beschikbaar zijnde middelen.

Datum raadsvergadering
12 juli 2023

Onderwerp
Fonds Toekomstbestendig Wonen

Agendapunt

Zaaknummer
48158-2023

Winschoten, 12 juli 2023

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

Verordening Verzilverlening
gemeente Oldambt

De raad van de gemeente Oldambt;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 juli 2023,

gelet op de artikelen 147 en 149 van de Gemeentewet;

overwegende dat:

- *het in den lande, mede door het regeringsbeleid, voor personen gebruikelijk is om tot op hoge leeftijd zelfstandig te blijven wonen, en dat hetzelfde geldt voor personen met beperkingen;*
- *de bouwregelgeving slechts gedeeltelijk aangepast is op levensloopbestendig bouwen, maar dat het voor bestaande huizen een behoorlijke investering vraagt om deze meer levensloop bestendig te maken.*
- *het voor een eigenaar van een woning lastig is daarvoor tegen acceptabele voorwaarden financiering te krijgen bij een reguliere geldverstrekker als deze eigenaar een lager inkomen heeft;*
- *het wenselijk is dat voor deze groep een voorziening wordt geschapen die het mogelijk maakt om toch financiering te krijgen voor het meer levensloopbestendig maken van de eigen woning;*
- *dat Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (hierna: SVn) hiervoor een financieringsvorm heeft ontworpen: de "verzilverlening", waarbij de rente en aflossing pas worden betaald bij de verkoop van de woning, dan wel na het overlijden van de langstlevende eigenaar, zodat tijdens het leven er geen extra woonlasten zijn en deze vorm kan worden gebruikt door personen met een lager inkomen;*
- *de gemeente Oldambt met de SVn een deelnemingsovereenkomst heeft gesloten die het mogelijk maakt dat financieringsproducten door SVn kunnen worden verstrekt, waaronder de onderhavige "verzilverlening";*
- *dat op grond van deze overeenkomst SVn een door de gemeente beschikbaar gesteld fonds beheert, van waaruit in aanmerking komende personen een geldlening kan worden verstrekt;*
- *dat de criteria om in aanmerking te komen voor een geldlening worden bepaald door de gemeente, en dat deze worden vastgelegd door de raad in deze verordening.*

b e s l u i t :

vast te stellen de volgende:

Verordening Verzilverlening gemeente Oldambt 2023

Artikel 1 Begrippen

Deze verordening verstaat onder:

a. *Aanvrager*: een eigenaar-bewoner, die een Aanvraag voor een Verzilverlening doet. Bij twee of meer eigenaren gelden deze gezamenlijk als Aanvrager.

b. *Aanvraag*: een schriftelijk verzoek van een aanvrager aan het College om toewijzing van een Verzilverlening.
c. *Verzilverlening*: een lening ten behoeve van de financiering van de door het College aanvaarde Werkelijke kosten van de maatregelen.
d. *College:* het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt.
e. *Werkelijke kosten*: de totale kosten van materialen en werkzaamheden, bouwkundig advies of de kosten van de investering voor zover noodzakelijk voor het treffen van maatregelen inclusief BTW, legeskosten, vermeerderd met afsluitkosten en eventueel financieringskosten voor het verkrijgen van de lening.
f. *SVn:* stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten, gevestigd te Amersfoort. Financiële dienstverlener, geregistreerd onder AFM–vergunningnummer 12013647;

Artikel 2 Toepassingsbereik

Deze verordening is uitsluitend van toepassing op lening aanvragen:

1. Eigenaar-bewoners die het vermogen dat vast zit in de woning willen verzilveren t.b.v. de door gemeente vastgestelde maatregelen. De minimale leeftijd is 10 jaar voor de wettelijke AOW-leeftijd en kent geen maximum leeftijd. Indien er 2 aanvragers zijn geldt dit voor beide.
2. De aanvrager moet de woning waarvoor een Verzilverlening wordt verstrekt zelf bewonen of gaan bewonen.
3. De bestaande woning ligt in de gemeente en is minimaal één jaar oud, geschikt en bestemd voor permanente bewoning.
4. Om in aanmerking te komen voor een Verzilvering wordt de beschikbare overwaarde bepaald op basis van het maximale percentage van 80% van de WOZ-waarde en/of getaxeerde marktwaarde minus reeds lopende financieringen.
5. De hoofdsom van de Verzilverlening bedraagt minimaal €2.500,- en maximaal €15.000,-. Het college van B&W kan met nadere regels dit maximale bedrag aanpassen.
6. Het rentepercentage voor de Verzilverlening wordt door het College vastgesteld op het moment van toewijzen van de lening. De rente is gekoppeld aan het SVn-rentetarief van de Verzilverlening.
7. De WOZ waarde van de woning onder het gemiddelde WOZ prijspeil op dat moment van de gemeente ligt.
8. De bewoners samen een verzamelinkomen hebben tot het bedrag van maximaal het bedrag van de toewijzingsgrens voor sociale huurwoningen zijnde op dit moment € 48.625,-.

Artikel 3 Maatregelen

1. Tot de maatregelen worden gerekend:
   a. Maatregelen ten behoeve van noodzakelijke particuliere woningverbetering.
   b. Maatregelen ten behoeve van asbestsanering.
   c. Maatregelen om de eigen woning van de aanvrager levensloopbestendig te maken. Tot die maatregelen worden aanpassingen aan woningen gerekend die voldoen aan de betreffende basiseisen in het Handboek woonkeur, Basispakket deel C en D of Pluspakket Zorg en die voldoen aan de WMO-toets voor de indeling, maatvoering en Wmo-beleid.
2. Minimaal één maatregel die bijdraagt aan verbetering duurzaamheid.
3. De Verzilverlening kan nooit meer bedragen dan de werkelijke kosten.
4. Het College stelt een voorbeeldlijst van maatregelen beschikbaar waarmee de in het eerste lid vermelde lijst van maatregelen kan worden uitgebreid en/of ingekort.

Artikel 4 Beleidsdoelen

Indien uit de aanvraag blijkt dat met het treffen van de maatregelen aantoonbaar wordt bijgedragen aan een of meer van de hiernavolgende beleidsdoelen, kan het College besluiten Aanvrager te verwijzen naar SVn voor het aanvragen van een Verzilverlening:

a. Mensen langer zelfstandig thuis laten wonen.
b. Het stimuleren van comfortverbetering en goed onderhoud, het levensloopbestendig maken, verduurzaming en asbestsanering van bestaande woningen in de gemeente waardoor de kwaliteit van de voorraad woningen beter kan worden geborgd.

Artikel 5 Budget

1. De raad van de gemeente Oldambt stelt het budget als subsidieplafond vast dat beschikbaar is voor het toekennen van de Verzilverlening.
2. Verzilverleningen worden alleen toegewezen voor zover het vastgestelde budget hiervoor toereikend is.
3. Indien het vastgestelde budget niet meer toereikend is worden aanvragen door het College afgewezen.

Artikel 6 Bevoegdheid college

Het college toetst de aanvraag aan artikel 2, 3, 4 en 5 en is bevoegd om, met inachtneming van het bepaalde in deze verordening, de aanvrager naar SVn te verwijzen voor het aanvragen van een Verzilverlening.

Artikel 7 Procedure aanvraag en toewijzing

1. Een aanvraag voor een Verzilverlening wordt schriftelijk bij het college (of een bij een door haar gemachtigde uitvoeringsinstantie) ingediend op een door de gemeente beschikbaar gesteld formulier of digitaal via een door de gemeente aangewezen website/portal en gaat onder opgave van:
   a. De te treffen maatregelen.
   b. De werkelijke kosten van het treffen van de maatregelen alsmede een financiële onderbouwing van deze opgave, bijvoorbeeld offertes.
   c. Een planning van de uitvoering van de werkzaamheden.
2. Het college bevestigt de ontvangst van de aanvraag binnen twee weken.
3. Indien de aanvraag niet alle gegevens bevat die het college voor het nemen van een beslissing noodzakelijk acht, stelt het college de aanvrager in de gelegenheid de aanvraag binnen een termijn van vier weken te completeren.
4. Indien de aanvraag niet binnen de aangegeven termijn is gecompleteerd, verklaart het college de aanvraag niet ontvankelijk.
5. Het college handelt aanvragen in volgorde van binnenkomst af.
6. Het college neemt binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag, dan wel na het compleet worden daarvan, een beslissing en deelt die middels een toewijzings- of afwijzingsbesluit mee aan de aanvrager.
7. Uit overschrijding van de in het zesde lid bedoelde termijn kan de aanvrager niet afleiden dat zijn aanvraag is of wordt gehonoreerd.
8. Tegen de toewijzing dan wel de afwijzing kan bezwaar en beroep gemaakt worden volgens de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 8 Afwijzen aanvraag/intrekken toewijzing

1. Het college wijst een aanvraag af of trekt een toewijzingsbesluit voor het aanvragen van een Verzilverlening bij SVn in, indien:

   a. Het budget als subsidieplafond niet toereikend is om de aanvraag te honoreren;
   b. De werkelijke kosten naar zijn oordeel niet in redelijke verhouding staan tot het te verkrijgen resultaat;
   c. De werkelijke kosten minder bedragen dan € 2.500,-;

d. Er niet is voldaan aan de bij of krachtens deze verordening gestelde voorschriften en/of bepalingen.
e. De Verzilverlening is toegewezen of vastgesteld op grond van onjuiste gegevens.

Artikel 9 Financiële toets, verstrekken en beheer Verzilverlening door SVn

1. De toewijzing door het college betreft een reservering voor een Verzilverlening uit het gemeentelijke budget. De toewijzing voor het aanvragen van een Verzilverlening vormt het startpunt voor een autonome financiële toetsing door SVn.
2. De verordening is in overeenstemming met de productspecificaties Verzilverlening van SVn en de samenwerking tussen de gemeente en SVn.
3. SVn stelt de definitieve hoogte van de Verzilverlening vast en bij en positieve financiële toets brengt SVn een offerte uit. Bij een negatieve financiële toets, wijst SVn de lening af en brengt de aanvrager en gemeente hiervan op de hoogte.
4. SVn verstrekt en beheert een geoffreerde Verzilverlening. Indien de aanvrager het niet eens is met de financiële toets van SVn, kan er een klachtenprocedure worden gestart bij SVn en vervolgens eventueel bij het KIFID (Klachteninstituut Financiële Dienstverlening) of zich wenden tot de bevoegde burgerlijke rechter.

Artikel 10 Uitbetaling lening

1. Een Verzilverlening komt via een bouwdepot tot uitbetaling op basis van facturen door derden uitgevoerde werkzaamheden, dan wel facturen van de aanschaf van zelf uitgevoerde maatregelen of een begroting van de te verlenen gift.
2. Facturen of betalingsbewijs dient de aanvrager, samen met het SVn declaratieformulier in. Na akkoord van het College (of gedelegeerde ervan) zorgt SVn voor de betaling.

Artikel 11 aflossing en rente

Conform de financieringsvorm van SVn de “verzilverlening”, is aanvrager na toewijzing van de financiering op grond van deze Verordening gehouden de rente en aflossing te betalen bij de verkoop van de woning, dan wel na het overlijden van de langstlevende eigenaar.

In de financieringsovereenkomst worden de rente en aflossing conform de voorwaarden van SVn vastgelegd. De gemeente is bevoegd nadere voorwaarden te stellen.

Artikel 12 Nadere regels

Het college kan voor de uitvoering van deze verordening nadere regels vaststellen.

Artikel 13 Hardheidsclausule

Indien vanwege bijzondere omstandigheden een strikte toepassing van deze verordening naar het oordeel van het college zou leiden tot een onredelijke beslissing, kan het college afwijken van het bepaalde in deze verordening.

Artikel 14 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na de bekendmaking in het Gemeenteblad.

Artikel 15 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als “Verordening Verzilverlening gemeente Oldambt 2023”.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 juli 2023,

De griffier,	De voorzitter,
J. van der Meer	C.Y. Sikkema

Productinformatie SVn Verzilverlening

- De SVn Verzilverlening kan voor veel doelen afgesloten worden, bijvoorbeeld voor verduurzaming, energiezuinig maken, levensloopbestendig maken, funderingsherstel, asbestverwijdering, inkoop van zorg of voor een financiële bijdrage voor een kind die een eerste woning gaat kopen. De gemeente/provincie bepaalt het doel. De lening mag alleen voor het afgesproken doel gebruikt worden;
- De SVn Verzilverlening is alleen beschikbaar voor aanvragers met een eigen woning in de laatste fase van de wooncarrière;
- De SVn Verzilverlening is bedoeld voor aanvragers met ruim voldoende overwaarde, die nu over deze overwaarde willen beschikken, zonder maandlasten;
- Voor de aanvrager(s) geldt een minimum leeftijd van 10 jaar voor de wettelijke AOW-leeftijd (op dit moment ca. 58 jaar);
- De SVn Verzilverlening wordt verstrekt als een hypothecaire lening;
- De SVn Verzilverlening is een oplopende schuld;
- Er is geen maandbedrag verschuldigd bij de SVn Verzilverlening;
- De looptijd van de SVn Verzilverlening is 75 jaar;
- De rentevaste periode is 40 jaar;
- De rente wordt één keer per jaar bij de schuldrest opgeteld. Dit gebeurt maximaal 40 jaar lang;
- De uitbetaling van de lening vindt plaats via een bouwdepot;
- De SVn Verzilverlening is minimaal € 2.500,- en is nooit hoger dan het bedrag dat de gemeente of provincie heeft vastgesteld.

Rente en aflossing:

- De rente wordt vastgesteld op het moment van aanvragen bij SVn en is de door SVn vastgestelde rente voor 40 jaar voor SVn Verzilverleningen;
- De rente voor de SVn Verzilverlening staat gedurende 40 jaar vast. Na 40 jaar wordt er geen rente meer bijgeschreven. de rente van de SVn Verzilverlening;
- De SVn Verzilverlening mag altijd (geheel of gedeeltelijk) zonder extra kosten afgelost worden (minimum extra aflossing bedraagt €250,-);
- De SVn Verzilverlening is een hypotheek met een oplopende schuld. De lening wordt niet afgelost maar wordt elk jaar hoger doordat de verschuldigde rente;
- De rente over de Verzilverlening is normaal gesproken nooit fiscaal aftrekbaar.

Hoe bepaalt SVn of de Verzilverlening verstrekt kan worden?

- Er wordt niet gekeken naar de huidige financiële draagkracht en eventuele andere financieringsoplossingen;
- Er is voldoende overwaarde nodig om de lening te kunnen verstrekken. De benodigde overwaarde is gerelateerd aan de leeftijd van de jongste aanvrager en de gevraagde leensom. Voor de benodigde overwaarde wordt er gekeken naar het verschil tussen 80% WOZ-waarde c.q. 80% marktwaarde (aangetoond d.m.v. een taxatierapport met marktwaarde voor en na het treffen van de maatregelen) en de schuldrest (niet de inschrijving) van de bestaande hypothe(e)k(en) gerelateerd aan het bereiken van het 98e levensjaar van de jongste aanvrager;
- De lening is niet vermogensafhankelijk.

Kosten:

- Aan het afsluiten van de SVn Verzilverlening zijn eenmalig afsluitkosten verbonden. De kosten worden ingehouden op de lening;
- De kosten voor de notaris, taxatiekosten, en eventueel financieel advies zijn niet inbegrepen en zijn voor eigen rekening;
- Indien van toepassing notariskosten voor de verlaging van de huidige hogere inschrijving(en).

Belangrijk om te weten:

- Het is niet toegestaan naast de SVn Verzilverlening ergens anders nog een Verzilverproduct af te sluiten of extra krediet op te nemen binnen de bestaande (of nieuwe) hypothecaire inschrijving(en);
- De lening moet afgelost worden na 75 jaar, bij verkoop van de woning of na het overlijden van de langstlevende schuldenaar;
- De lening moet na het overlijden van de langstlevende schuldenaar afgelost worden;
- SVn biedt de SVn Verzilverlening uitsluitend aan zonder advies. Dat betekent dat SVn niet kijkt naar de specifieke financiële situatie, kennis en ervaring en risicobereidheid van de aanvrager;
- Een SVn Verzilverlening kan herfinanciering van bestaande hypotheken of verhuizing naar een andere woning bemoeilijken of onmogelijk maken, houd hier rekening mee;
- Voor de bepaling van de overwaarde wordt gewerkt met de WOZ-waarde van de woning. Indien de WOZ-waarde niet toereikend is om de aangevraagde lening te kunnen verstrekken kan de waarde ook aangetoond worden met een taxatierapport voorwaarden met marktwaarde voor en na treffen van de maatregelen;
- Het hypotheekrecht voor de SVn Verzilverlening wordt hoger ingeschreven, er wordt namelijk rekening gehouden met de rente die jaarlijks bijgeschreven wordt;
- Indien één van de aanvragers of beide nog niet de wettelijke AOW-leeftijd heeft bereikt; Indien er sprake is van een hogere inschrijving bij de huidige geldverstrekker(s), dient de hogere inschrijving verlaagd te worden tot de schuldrest (hier zijn kosten aan verbonden);
- Er kan alleen een aanvraag bij SVn gedaan worden als er een toewijzingsbrief van de gemeente of provincie is;
- De gemeente of provincie kan voorwaarden vaststellen zoals welke maatregelen gefinancierd mogen worden.

Bijlage: Indicatieve lijst van maatregelen dd. 240523

Bouwkundige aanpassingen

• Slaapkamer + badkamer op de begane grond

• Badkamer gelijkvloers met slaapkamer

• Geschikt maken van de badkamer voor verzorging

• Verstelbaar keukenblok

• Inductie koken i.p.v. gas of electra

• Verbreden deuren

• Aanbrengen traplift

• Automatische opener garage

• Automatische raamopener voor hoog klep, val of uitzetraam (met afstandsbediening)

• Extra lichtpunt (optioneel met sensor) voor looppadverlichting 's nachts naar toilet

• Teruggebogen deurklinken

• Drempels weg of verlagen

• Vervangen voordeur met dorpel en driepuntsluiting met comfortslot

• Deurbel met geluidsversterking / lichtsignaal

• Wandbeugel bij deur (binnenzijde)

• Wandbeugel bij de deur (buitenzijde)

• Toegangspad opgehoogd of hellingbaan om niveauverschillente compenseren

• Stalen drempeloploop voor oplossen hoogteverschil (buiten)

• Buitenlamp (optioneel bewegingsmelder of schemerschakelaar)

• Verlicht huisnummer zonder extra stroomaansluiting

• Elektronisch slot per stuk

• Sleutelkluisje voor thuiszorg

• Tweede trapleuning

• Beugel aan of vlak naast spil van de trap

• Trapleuning verlengen

• Lichtpunt met hotelschakelaar in trapgat

• Infreezen antislip randen in traptreden (easysteps)

• Verwijderen oude tegels en antisliptegels aanbrengen

• Antisliplaag op bestaande tegels

• Beugels naast de douche

• Opklapbaar douchezitje met armleggers

• Bad vervangen door douche inclusief leiding– en tegelwerk

• Tweede toilet realiseren in bestaande doucheruimte

• Toilet op verdieping

• Verhoogde toiletpot plaatsen (> 46 cm)

• Opklapbare beugel aanbrengen naast het toilet

• Geschikt maken/vergroten badkamer voor verzorging

• Eénhendelmengkraan keuken

• Inloopdouche aanbrengen

Technologische aanpassingen

• Mobiliteitsbewaking met behulp van bewegingssensoren en/of camera's

• Openen van deuren via mobiele telefoon / sensor / afstandsbediening

• Waterkranen die openen bij nabijheid van handen en sluiten bij wegtrekken ervan

• Automatisch doorspoelen van toilet of urinoir en reiniging van de toiletbril als de gebruiker is opgestaan

• Digitaal spiekoog

• Draadloze videodeurintercom

• Eén schakelaar voor alle verlichting bij naar bed gaan of weggaan

• GPS verbinden aan een persoon met een functiestoornis

Lijst van energiebesparende maatregelen hiermee dient minimaal 1 labelsprong gerealiseerd te worden

• dakisolatie;

• vloerisolatie;

• gevelisolatie;

• muurisolatie;

• hoog-rendement beglazing en isolerend glas voor monumenten;

• HR luchtverwarming;

• zonneboiler;

• (lucht) warmtepomp;

• technieken voor warmteterugwinning;

• groene daken;

• zonnepanelen (maximaal 80% tenzij minstens label B);

• participatie in collectieve energieopwekkingsprojecten (maximaal 80% tenzij minstens label B);

• kosten voor het verkrijgen van een energielabel.

Diensten (maximaal €5.000)

Financiering van kosten voor vervullen van benodigde en gewenste specifieke en fysieke hulp. Denk aan bijvoorbeeld huishoudelijke hulp, een verhuisvergoeding en/of kosten ten behoeve van onderhoud van de woning en tuin;

Aanvraagformulier projecten thematisch of lokaal programma

Dit is het aanvraagformulier voor projecten binnen het thematische of lokale programma. Na indiening van een project d.m.v. dit formulier zal de beoordelingscommissie een advies geven aan het bestuur van Nationaal Programma Groningen. Het bestuur beslist uiteindelijk over (eventuele) toekenning van middelen. Wij zullen je zoveel mogelijk op de hoogte houden van de verschillende stappen in dit proces.

Indien er nog vragen zijn, dan kan je contact opnemen met je programmamanager, of met Ingrid Dragtstra. Zij is te bereiken via: ingrid@NationaalprogrammaGroningen.nl of 06-21841912

Naam project:
projectvoorstel toekomstbestendig wonen

Projectcode	
N.t.b.	*Deze waarde wordt ingevuld door het programmabureau*

Versie van het formulier:	1.0

Check: Foto meegestuurd?	

1. Contactinformatie

Contactpersoon bij de gemeente/provincie:	
Naam:	Roelof Eilders
Emailadres:	Roelof.eilders@gemeente-oldambt.nl
Telefoonnummer:	*(0597) 48 20 00*

Eventueel bij de aanvraag betrokken primaire partner:	
Naam organisatie:	SVn Stimuleringsfonds volkshuisvesting
Rol organisatie:	Relatiemanager Groningen, Friesland en Drenthe, SVn biedt verschillende leningen die consumenten én bedrijven kunnen gebruiken om hun wensen op het gebied van wonen te realiseren.
Naam contactpersoon:	Reint Brondijk
Emailadres contactpersoon:	R.Brondijk@SVn.nl
Telefoonnummer	06 106 963 02

contactpersoon:	

Welke partners zijn eventueel secundair betrokken bij de aanvraag	
Namen organisaties	**Rol/verantwoordelijkheid van organisatie**
Buurt- en dorpsverenigingen	Input vanuit de bewoners / eigenaren en actieve benadering van de huiseigenaren. De betrokken de buurt- en dorpsverenigingen zijn: Bad Nieuweschans, Beerta, Drieborg, Ganzedijk Hongerige Wolf, Nieuw Beerta, Blauwestad, Finsterwolde, Midwolda, Oostwold, Centrum, Bomenbuurt, Parkwijk/Kloostervallei, Zeehelden-Bloemenbuurt, Zuid, Heiligerlee, Westerlee, Nieuw Scheemda / 't Waar, Nieuwolda en Scheemda
Het Regionaal Woon- en Leefbaarheidsplan Oost-Groningen (RWLP)	Kennisverspreiding aanpak RWLP lessen en ervaringen die we hebben opgedaan in de gemeente Oldambt ook voor de overige RWLP-deelnemers in Oost Groningen beschikbaar komen. Op deze wijze is RWLP een disseminatiepartner. - RWLP leidt energiecoaches op. Dit zijn werkzoekenden met een redelijke afstand tot de arbeidsmarkt. Deze energiecoaches kunnen een rol spelen bij de voorlichting over de leenproducten van SVn. Voorlichting speelt een hele belangrijke rol bij het succesvol uitrollen van de leenproducten van SVn.
Ondernemerskring Oost-Groningen	Meedenken regeling ondernemers. In dit projectvoorstel zitten 1-2 leningen aan MKB-bedrijven. De stakeholders gaan met de ondernemersorganisaties bekijken en evalueren hoe waardevol dit instrument is voor MKB-bedrijven. We betrekken hierbij in ieder geval de ondernemersorganisaties voor de binnenstad Winschoten en de dorpen en de ondernemersorganisatie voor de bedrijventerreinen. Het doel is om met deze organisaties te kijken of conclusies over een toekomstige aanpak kunnen worden getrokken.

2. Inhoud en randvoorwaarden

2a) Projectbeschrijving

Geef een korte omschrijving van het project, inclusief de doelstelling (max 600 woorden)

De duurzaamheid van koopwoningen in Oldambt staat onder druk – en daarmee de leefbaarheid. Veel woningen zijn onvoldoende geïsoleerd[1]. Door stijgende energieprijzen verergert de energiearmoede (een relatief te hoge energierekening) en dat belemmert ook de verduurzaming van woningen. De lage WOZ-waarde in Oldambt betekent dat veel bewoners weinig middelen hebben om te investeren in verduurzaming van de woning[2]. 46,3% van de inwoners van Oldambt behoort tot de 40% laagste inkomens van Nederland (CBS). Veel woningen zijn onvoldoende levensloopbestendig. De relatief hoge leeftijd van de inwoners maakt dit erger.

Oldambt wil daarom bewoners beter in staat te stellen om te investeren in verbetering van de woning. Het is belangrijk om hier snel mee te beginnen. Projecten op het gebied van energietransitie gaan van start (o.a. RRE-actie, onze aardgasvrij proeftuin Nieuwborgen.net) en we willen de bewoners z.s.m. kunnen ondersteunen.

Beproefde leningen van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) stellen bewoners in staat de woning te verduurzamen en levensloopbestendiger te maken. Dit d.m.v. kleine leningen (max € 12.500) die toch een flinke impact hebben. SVn is een stichting die nauw samenwerkt met gemeenten en leningen beoordeelt en verstrekt in opdracht van gemeenten. SVn-leningen hebben een sociaal doel en zijn zeer solide (leningen worden vrijwel altijd terugbetaald).

De gemeente ziet actieve samenwerking met bewoners en bewonersorganisaties als succes-voorwaarde[3].

Het project draagt bij aan woningverbetering/ kwaliteitsimpuls woningvoorraad, energietransitie, de sociaal-economische situatie en geeft antwoord op vergrijzing, krimp en aardbevingsproblematiek.

Verzilverlening en stimuleringslening
Het project zet in op twee SVn-leningen:

1. ***De verzilverlening*****.** De lening op basis van hypothecair krediet stelt ouderen die anders niet door de kredietoets komen (en dus geen lening kunnen krijgen) in staat om te investeren in de woning. De lening hoeft pas te worden afgelost bij verkoop van de woning. De maandlasten zijn laag (1,7% rente). Als de lening wordt gebruikt voor verduurzaming dan leidt dit direct tot lagere maandlasten. Een optie is om (een deel van) de rentebetaling ook uit te stellen tot verkoop van de woning (zie begroting).
2. ***De stimuleringslening*****:** Op de momenten dat de anders in de markt aangeboden financieringsvormen falen, kan de inwoner met een lage rente (1,7%) gebruik maken van deze lening om te verduurzamen. Het plan is een pilot van 1-2 leningen aan MKB-ondernemers.

De gemeente gaat er van uit dat de projectperiode 10 jaar is maar geeft in dit voorstel ook informatie over de periode daarna.

---

[1] Het gemiddelde energieverbruik per woning ligt met 41,79 GJ/inwoner duidelijk hoger in Oldambt dan elders in Nederland (37,26 GJ/inwoner)[1]. Veel woningen hebben dan ook een onzuinig, hoog energielabel.
[2] Volgens de waarderingskamer is de gemiddelde WOZ waarde van woningen in Oldambt in 2019 € 154.000 ten opzichte van een landelijke gemiddelde van € 270.000 (op 1 januari 20200, zie https://www.waarderingskamer.nl/nc/alle-beoordelingen/gemeentepagina/oldambt/.
[3] De gemeente Oldambt heeft een proeftuin aardgasvrij wijken (nieuwborgen.net). Hier wordt er varing met en kennis over de samenwerking met bewoners op het gebied van woningaanpassing opgedaan. Duidelijk is dat het beschikbaar stellen van een instrument geen voldoende voorwaarde is voor succes. In Nieuwborgen hebben we geleerd dat succes / deelname wordt bereikt op basis van een combinatie van draagvlak en voorlichting (breed en per straat) in combinatie met concrete adviezen aan bewoners over wat zij kunnen doen en wat dit voor hen betekent (bouwkundig en financieel). In normale mensentaal: je moet met je plannen de boer op en goed uitleggen wat het voor een bewoner betekent om mee te doen. Het succes van de energietransitie staat of valt bij draagvlak en acceptatie in de samenleving.

Welke concrete resultaten worden nagestreefd? (max 600 woorden, tip: maak gebruik van bullets)

Het is van belang om snel te starten. De energietransitie in Oldambt komt in de uitvoeringsfase. Beide leningvormen worden uitgewerkt om zo snel mogelijk te kunnen beginnen met aanbieden van de leningen. SVn kan de voorwaarden van de lening aanpassen op de situatie in Oldambt, b.v. de maximale toegestane WOZ-waarde en de rentebetalingen[4].

In projectjaar 1 een onderzoek naar de mogelijkheid om een groot bedrag te lenen bij de BNG om daaruit meer SVn-leningen te verstrekken. We willen dit onderzoek nu niet afwachten en daarom dienen we deze aanvraag nu in. Twee uitkomsten zijn mogelijk:

- De BNG-lening is mogelijk (scenario 1). We gaan hier uit van een lening van € 2,25 miljoen. Zonder de NPG-subsidie is deze lening niet mogelijk.
- De BNG-lening kan niet worden aangetrokken (scenario 2).

Uitwerking in twee scenario's geeft greep op concrete resultaten. Dit onder aannames, zie de begroting. De werkelijkheid kan natuurlijk anders uitpakken dan in een scenario, maar scenario-analyse is een goede manier om een beeld te krijgen van de resultaten van het project.

De twee scenario's leiden tot de volgende resultaten:

- Scenario 1, met BNG lening van € 2,25 mln:

  Jaar 1-10:
  - 200 woningen worden verduurzaamd/levensloop bestendiger gemaakt.
  - 250 woningeigenaren krijgen een goed financieel advies om zo deelname aan het project te bevorderen[5]. *We gaan uit van 50 stimuleringsleningen (gericht op verduurzaming) en 150 verzilverleningen. 50 hiervan gericht op verduurzaming, 100 op levensloop bestendig maken (of een combinatie met verduurzaming)*

  Jaar 11-30:

  368 woningen verduurzaamd/levensloop bestendig gemaakt. *We gaan uit van 276 (75%) verzilverleningen: 92 (éénderde) zijn voor verduurzaming, 184 voor levensloop bestendig maken (of een combinatie met verduurzaming).*
  - 460 huishoudens een financieel advies.
  - Na 30 jaar wordt de BNG-lening in 10 jaar (periode jaar 31-40) terugbetaald en is de NPG-subsidie geheel besteed.

  In totaal worden 568 woningen worden verduurzaamd/levensloop bestendiger gemaakt en krijgen 710 woningeigenaren goed inzicht in hun financiële situatie door middel van een financieel advies.

- Scenario 2, zonder BNG-lening:

  Jaar 1-10
  - 48 woningen worden verduurzaamd/levensloop bestendiger gemaakt. In die periode krijgen 60 woningeigenaren een goed financieel advies om zo deelname aan het project te bevorderen.
    We gaan uit van 36 verzilverleningen en 12 stimuleringsleningen.

  Jaar 11-30:
  - In de opvolgende 20 jaar worden nog eens 88 woningen verduurzaamd/ levensloop bestendig gemaakt. *We gaan uit van 66 verzilverleningen en 22 stimuleringsleningen.*
  - 110 huishoudens krijgen een financieel advies.

  Na 30 jaar zijn 136 woningen verduurzaamd/ levensloop bestendig gemaakt en hebben 170 huishoudens een financieel advies gekregen.

  Jaar 30 en verder: Omdat de NPG-subsidie in dit scenario vooral wordt gebruikt voor het uitlenen van geld, is er na jaar 30 nog een deel van de subsidie beschikbaar om opnieuw uit te

[4] Het basisuitgangspunt van de verzilverlening is dat er geen maandasten zijn. Hierover wil de gemeente in overleg met SVn. Het is te verwachten dat de maandlasten direct dalen als de bewoner in duurzaamheid investeert, de rentekosten zijn erg laag (± € 18 rente per maand) en de gemeente heeft niet zonder meer de middelen om rentekosten voor te schieten totdat de lening wordt afgelost. Mogelijk kunnen de aflossingen op de nog uitstaande SVn-duurzaamheidslening hiervoor worden gebruikt. Dit vraagt om gedegen onderzoek. De uitvoering van stimuleringslening roept minder te onderzoeken aspecten op – het basisuitgangspunt van de stimuleringslening is dat de leningnemer direct rente betaalt.

[5] Zie de uitleg bij de volgende vraag. Uit onderzoek van TNO blijkt dat inzicht geven in de financiële situatie een randvoorwaarde is om bereidheid te creëren voor het aangaan van leningen.

lenen (nl. € 500.000). Dit bedrag zal dan ook opnieuw worden uitgeleend voor dezelfde doelen.

Welke concrete activiteiten worden uitgevoerd? (max 600 woorden tip: maak gebruik van bullets)

- Ontwikkeling van verzilverlening en stimuleringslening (in afstemming met de bewoners-organisaties). Uitgangspunt is een lening van maximaal € 12.500.
- Verstrekken van financiële adviezen aan potentiële leningnemers. Dit is nodig omdat uit ervaring en onderzoek blijkt dat zonder een goed financieel advies de bereidheid om een lening aan te gaan erg gering is[6]. Dit kost ± € 2.000. Om de drempel voor deelname zo laag mogelijk worden 50% van de kosten vergoed uit de NPG-subsidie. De andere 50% is voor rekening van de afnemer van het advies (die dit bedrag mee kan lenen).
- Verstrekken van stimuleringsleningen en verzilverleningen.
- Communicatieactiviteiten (zie uitwerking hierna).
- Onderzoek in projectjaar 1 naar wenselijkheid en haalbaarheid van lening van € 2,25 mln bij BNG. Met BNG zal overleg moeten plaatsvinden over de voorwaarden van een projectlening. We onderzoeken ook varianten op de scenario's: is het b.v. mogelijk om voor de verzilverleningen de rente pas aan het einde van de looptijd van de lening te laten betalen? De gemeente kan de kosten hiervoor nu niet voorschieten. Mogelijk kunnen aflossingen uit de nog lopende SVn-duurzaamheidsleningen hiervoor worden ingezet (voortzetten van de duurzaamheidsleningen is niet nodig nu in 2021 het Warmtefonds beschikbaar komt. De leningen in dit voorstel zullen wel een goede aanvulling bieden op het Warmtefonds).
- Evaluerend onderzoek in jaar 4/5 en 10 (en ook daarna) in overleg met bewonersorganisaties.
- 1-2 leningen aan MKB bedrijven. Overleg en evaluatie in nauwe afstemming met de ondernemersorganisaties.

Communicatie:

Op grond van ervaringen in andere projecten wordt de volgende aanpak voorgesteld:

- Brede, op de doelgroepen gerichte communicatie (55+-ers en eigenaren van woningen die herstel en verduurzaming nodig hebben). Middelen: bijeenkomsten (al dan niet online), folders, website, lokale media.
  De out-of-pocket kosten hiervoor (o.a. communicatiemiddelen ontwerpen en drukken, zaalhuur, onderhoud websites, kosten mailing) zijn als kosten opgenomen in deze aanvraag op basis van ervaringscijfers.
- Communicatie per straat: een 'party' per straat geeft de bewoners op basis van de situatie in hun buurt in gesprek in een kleine groep inzicht in de mogelijkheden.
- Keukentafelgesprek: met bewoner in gesprek over de wensen en financieringsmogelijkheden toelichten (informeren). Dit kan vervolgens leiden tot:
  - Advies op maat voor de te nemen maatregelen duurzaamheidsmaatregelen. De bewoner kan hiervoor zelf een adviseur kiezen (met hulp van de gemeente). De kosten hiervan vormen geen onderdeel van deze aanvraag.
  - Financieel advies: wat is een passende financiering voor de bewoner? Welke financiering past bij het inkomen? De bewoner kan hiervoor zelf een adviseur kiezen (met hulp van de gemeente). Ook kan de bewoner hulp krijgen bij het invullen van formulieren, b.v. voor subsidies.
    De kosten van een goed financieel advies worden geraamd op € 2.000. De gemeente wil uit de NPG-subsidie 50% hieraan bijdragen.

[6] In juli/augustus 2020 heeft TNO in het kader van een landelijk onderzoek in opdracht van BZK een onderzoek gedaan in de gemeente Oldambt (de dorpen Midwolda en Finsterwolde) naar de attitude van inwoners over financiering van woningverbetering/woningverduurzaming. Uit het onderzoek blijkt dat veel inwoners positief staan ten opzichte van woningverbetering maar moeite hebben met het financieren van (lenen van geld voor) woningverbetering. 70% van de deelnemers aan het onderzoek geeft aan dat een goed persoonlijk advies over de financiële situatie erg belangrijk is en 80% wil de optie hebben om duidelijke informatie te hebben over de eigen financiële situatie voordat een vorm van financiering wordt overwogen. 60% van de deelnemers aan het onderzoek geeft aan nu niet te weten waar zulke informatie beschikbaar is. De overheid wordt als leningverstrekker het meest vertrouwd: 60% geeft de voorkeur aan een lening van de overheid boven andere leningverstrekkers.

Wat draagt dit project extra bij bovenop het reguliere beleid? Wat is de 'plus'? (max 300 woorden)

De uitdaging van de energietransitie en het levensloop bestendig maken van woningen is groot. De leningen vormen een welkom aanvullend instrument om woningeigenaren die anders niet tot verduurzaming van de woning of levensloop bestendiger maken van de woning over zouden gaan te stimuleren en waar nodig in staat te stellen om dit wel te doen. Met de SVn leningen aan inwoners en ondernemers die niet in de reguliere markt kunnen lenen, inwoners die vast zitten in een bestaande situatie en energiearmoede hebben en inwoners die niet op de hoogte zijn dat er wel regelingen zijn om te kunnen verduurzamen helpen om hun woning of bedrijfspand te verduurzamen. Op deze manier kan Oldambt ook deze substantiële groep inwoners en ondernemers meenemen in het duurzaamheidsbeleid.

De gemeente beschikt nu niet over deze leningen in haar aanbod om bewoners te stimuleren. Het eerder aangehaalde onderzoek van TNO onderstreept het belang van actief informeren over de financiële situatie aan bewoners/eigenaren die maatregelen aan de woning overwegen. Daarom is de stimulans van € 1.000 voor financieel advies per potentiële leningnemer ook een zeer welkom stimulerend instrument dat de gemeente nu niet in haar gereedschapskist heeft. Dit heeft bovendien als effect dat een goed inzicht in de financiële situatie ook bijdraagt aan een duurzame financieel huishoudboekje. Zeer gewenst om mensen ook in de toekomst in staat te stellen om greep te houden op hun financiële situatie.

Dit project vormt dus een uitbreiding van het beleid en wordt onderdeel van de aanpak van de gemeente om de duurzaamheidsambities te realiseren en de energietransitie vorm te geven.

Planning

Planning: Geef aan in welke maand (en jaar) de volgende fases starten:	
1. Voorbereidende fase	Q2 2021
2. Begin van de realisatiefase	Q3 2021
3. Midden van de realisatiefase	(2026 eerste 10 jaar periode) 2036
4. Einde van de realisatiefase	2031 (einde eerste 10 jaar periode) 2050
5. Project afgerond	2031 (einde eerste 10 jaar periode) 2050
6. Project afgerond en geëvalueerd	December 2031 (einde eerste 10 jaar periode) 2050

De gemeente gaat er van uit dat de projectperiode 10 jaar is maar geeft in dit voorstel ook informatie over de periode daarna.

Aan het einde van de projectperiode kan nog een deel van de NPG-subsidie uitstaan als SVn-lening en/of als buffer voor het opvangen van tegenvallers. Dit wordt dan gezien als een besteding van de NPG-subsidie. Zodoende kan de gemeente aan het einde van de projectperiode verantwoording afleggen over de besteding van de NPG-subsidie aan twee doelen: uitgaven en uitstaande leningen.

Het project gaat ook na jaar 10 door.

- *In scenario 1 is aan het einde van de eerste 10 jaar de gehele NPG-subsidie ingezet voor het dekken van kosten (€ 500.000) en het uitzetten van leningen (€ 250.000). In jaar 11-30 wordt*

nog eens € 200.000 uitgeleend en wordt het dan overblijvende restant van de subsidie gebruikt voor het dekken van kosten.

- *In scenario 2 is aan het einde van de eerste 10 jaar de gehele NPG-subsidie ingezet voor het dekken van kosten (€ 150.000) en het uitzetten van leningen (€ 600.000). Daarna wordt dit bedrag steeds opnieuw ingezet voor het verstrekken van leningen voor dezelfde doelen.*

Wat is de locatie van het project? (postcodegebied)

Het gaat om de postcodegebieden 9670-9682, 9684-9694, 9940-9944.

2b) Integraliteit

Om inzicht te krijgen in de mate waarop dit project bijdraagt aan de 4 ambities uit het programmakader, wordt gevraagd om 100 punten te verdelen over de 4 ambities.	
Economie	15
Werken en Leren	5
Leefbaarheid	40
Natuur en Klimaat	40
Zorg ervoor dat het totaal optelt tot 100 punten en dat er aan minimaal één ambitie meer dan 30 punten zijn toegekend.	Totaal = 100

Licht per ambitie toe hoe waarom het project wel/niet bijdraagt aan een bepaalde ambitie:

Economie (max 300 woorden):

Het project draagt bij aan de versterking van de regionale economie door het effect van de investeringen in woningen. Verwachting is dat het grootste deel van deze werkzaamheden door regionale bedrijven uitgevoerd worden en dat de investeringen ook een positief werkgelegenheidseffect heeft. In onderstaande tabel is dit nader toegelicht.

- **Investeringen scenario 1:**
  - **Jaar 1-10: € 4.000.000.**
    - 100 leningen zijn gericht op duurzaamheid (dit aantal is eerder in deze aanvraag toegelicht). Omdat voor verduurzaming subsidies beschikbaar zijn, gaan we er van uit dat de lening per woning leidt tot € 22.500 investering per woning (namelijk per woning € 12.500 lening + € 5.000 SEH subsidie + € 5.000 eigen geld). 100 woningen leiden tot € 2.250.000 investeringen.
    - 100 leningen voor levensloopbestendigheid. We gaan er van uit dat dit leidt tot ±€ 17.500 investering per woning (€ 12.500 lening + € 5.000 eigen geld). 100 woningen leiden tot een investering van € 1.750.000.
    - Dit betekent een totale investering van: € 4.000.000.
  - **Jaar 11-30: € 7.360.000.**
    - 368 leningen leiden volgens dezelfde berekening tot een investering van € 7.360.000.
  - **Totaal: € 11,36 miljoen.**
- **Investeringen scenario 2:**
  - **Jaar 1-10: € 960.000.**
    - 48 leningen leiden volgens dezelfde berekening tot een investering van € 960.000.
  - **Jaar 11-30: € 1.760.000.**
    - 88 leningen leiden volgens dezelfde berekening tot een investering van € 1.760.000.

- **Totaal: € 2,72 miljoen investeringen in woningen in 30 jaar.**

- **Werkgelegenheidseffecten:**
  - Scenario 1: gemiddeld zijn de loonkosten in de bouw 20% van de bouwkosten[7], dit zal bij kleine werken iets meer zijn. Uitgaande van 25% en een loonsom voor een fte van circa € 75.000[8] leidt scenario 1 tot: 25% van € 11,36 mln gedeeld = € 2,84 mln loonkosten. Op basis van € 75.00/fte leidt dit tot **38 fte werk**.
  - Scenario 2: volgens dezelfde berekening leidt de investering tot **9 fte werk**.

Werken en leren (max 300 woorden):

Het plan is om bij de voorlichting aan bewoners energiecoaches in te zetten. 3 personen in een situatie van afstand tot de arbeidsmarkt worden met steun van het RWLP opgeleid tot energiecoach.

Leefbaarheid (max 300 woorden):

- De leningen dragen bij aan een verbetering van de ervaren leefbaarheid van de deelnemers. Dit kan door vragenlijstonderzoek worden vastgesteld.
- De leningen dragen bij tot een stijging van 75% van de tevredenheid met de woning. Dit kan door vragenlijstonderzoek worden vastgesteld.
- De leningen dragen bij tot een vermindering van de zorgafhankelijkheid doordat ouderen langer en comfortabeler thuis kunnen wonen. Het streven is om door vragenlijstonderzoek vast te stellen dat de zorgafhankelijkheid bij de leningnemers minder is dan van bewoners in vergelijkbare andere woningen waar geen investeringen zijn gedaan.
- De leningnemers komen niet in een situatie van energiearmoede. Dit kan door vragenlijstonderzoek worden vastgesteld.

Natuur en klimaat (max 300 woorden):

Het project draagt bij aan klimaatdoelstellingen door middel van CO2 reductie. De verwachte CO2-reductie kan op basis van de scenario's worden geraamd.

Uitgangspunten raming: we gaan er van uit dat een lening van € 12.500 die voor duurzaamheid van de woning wordt gebruikt leidt tot een investering in de woning van € 22.500. We gaan er van uit dat de woningeigenaar circa € 5.000 subsidie kan krijgen en ook € 5.000 eigen geld investeert. Zo'n investering leidt in de volgende types woningen tot de volgende CO2-effecten (gegevens milieucentraal/rijksoverheid[9]):

- Vrijstaand, 1900-1945, opp. 116m2, 4 persoons huishouden: 2.300 kg CO2/jr (reductie 37%).
- Rijwoning 1964 – 1974, opp. 100m2, 4 persoonshuishouden: 2.100 kg CO2/jr (reductie 42%)

Als we deze veel voorkomende woningen als uitgangspunt nemen dan leidt het project na 30 jaar tot de volgende CO2-reductie:

- Scenario 1: 568 (woningen) * 2.200 (kg CO2/jr gemiddeld) * 10 jr = 1,25 mln kg CO2/jaar (40% reductie van de uitstoot/woning). Dat is over de gehele looptijd van het project naar schatting 18,5 mln kg CO2 reductie.
- Scenario 2: 136 (woningen) * 2.200 (kg CO2/jr gemiddeld) * 10 jr = 0,299 mln kg CO2/jaar (40% reductie van de uitstoot/woning). Dat is over de gehele looptijd van het project naar schatting 4,5 mln kg CO2 reductie.

Op welke manier zijn inwoners/stakeholders betrokken bij de voorbereiding van deze aanvraag? (max 300 woorden)

De gemeente Oldambt werkt nauw samen met wijkorganisaties en ondernemersorganisaties. Dit is geschetst in de aanpak. De gemeente beseft dat de samenwerking met de bewoner nog belangrijker is. De voorgestelde aanpak is geschetst in eerdere onderdelen bij communicatie en berust op een combinatie van brede communicatie, communicatie in groepen en individuele communicatie (een drietrapsaanpak).

---

[7] Bron: Bouwkosten, -prijzen en winstgevendheid, Economisch Instituut voor de Bouw, 2019, p. 27.

[8] Zie: www.verbouwkosten.com. Uitgegaan wordt van het loon van een ervaren bouwvakker met een opslag voor indirecte kosten op het loon van 25%.

[9] https://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/energiezuinig-huis/isoleren-en-besparen/ en https://www.verbeterjehuis.nl/

Welke rol hebben inwoners/stakeholders bij de uitvoering van dit project? (max 300 woorden)

De wijkorganisaties en ondernemersorganisaties worden nauw betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van het project. In een startbijeenkomst worden de wensen en ideeën van de organisaties geïnventariseerd op het gebied van de leningen, de vormgeving van de burgerbenadering (communicatie) en de vormgeving van de financiële adviezen. De gemeente ziet de organisaties hiermee als partners in de ontwikkeling van het project. Ook in de uitvoeringsfase wordt met de organisaties samengewerkt. In het project zijn verschillende onderzoeken die in samenwerking met de organisaties worden ontwikkeld en uitgevoerd:

- Onderzoek naar wenselijkheid en haalbaarheid BNG lening € 2,25 miljoen in jaar 1 van het project.
- In jaar 2 worden de pilot-leningen aan MKB-bedrijven geëvalueerd in samenwerking met de ondernemersorganisaties.
- Tussentijdse evaluatie in jaar 4/5 (scenario 1). Doel is om de werkwijze in de volgende periode van het project te verbeteren in samenspraak met de bewonersorganisaties.
- Evaluatie in jaar 10. Doel is om de werkwijze in de volgende periode van het project te verbeteren in samenspraak met de bewonersorganisaties.
- Ook in de periode na jaar 10 zal de aanpak nog regelmatig worden geëvalueerd op basis van onderzoek.

De bewoners worden via de eerder geschetste methode betrokken bij het inwinnen van financieel advies en het verkrijgen van leningen. Binnen dit project wordt dus nadrukkelijk aandacht gericht op de facilitering van burgerparticipatie. Doel van het project is om de inwoners en ondernemers te betrekken en motiveren om te aan hun eigen woning / woonomgeving.

Input vanuit de bewoners / eigenaren en actieve benadering van de huiseigenaren is essentieel voor het slagen van het project. De betrokken de buurt- en dorpsverenigingen worden actief betrokken. Huiseigenaren van de gemeente Oldambt kunnen zo eenvoudiger aan financiële middelen kunnen komen om duurzame en levensbestendige aanpassingen te doen aan hun eigen woning.

2d) Toekomstbestendigheid

Hoe draagt dit project bij aan het toekomstperspectief voor Groningers? Benoem de effecten op de lange termijn. (max 300 woorden)

Het project draagt bij aan duurzaamheid en leefbaarheid van woningen in de gemeente Oldambt bij een groep die anders niet gemakkelijk aan financiering komt of niet gemakkelijk overgaat tot het verwerven van leningen voor verduurzaming van de woning.

Bewoners kunnen met de leningen hun woning verduurzamen en langer thuis blijven wonen. Dit draagt bij aan een duurzame en leefbare toekomst voor de inwoners van Oldambt.

Door het project wordt in een periode van 30 jaar een aantal woningen (568 in scenario 1 en 136 in scenario 2) voorbereid op de energietransitie.

De gekozen aanpak vergroot bovendien de kennis van deelnemers over het inkomen, financiering en mogelijkheden om hun woning te verduurzamen. Dit draagt bij aan vermindering van de energiearmoede en vergroot de financiële weerbaarheid van de deelnemers.

Wat is ervoor nodig om deze lange termijn effecten te borgen? Bijv. onderhoud, vervangingskosten, etc. (max 300 woorden)

Het project leidt rechtstreeks tot de duurzame resultaten de in de vorige alinea zijn beschreven. Hiervoor zijn geen aanvullende maatregelen meer nodig. De leningproducten van SVn zijn zeer beproefd en hebben hun uitvoerbaarheid in de praktijk laten zien. Meer informatie is te vinden op de website van SVn: https://www.svn.nl/verzilverlening en https://www.svn.nl/stimuleringslening.

Wel is het goed om stil te staan bij de randvoorwaarden voor succes. Die zijn wij vooral in de proactieve aanpak waarbij bewoners in drie stappen (brede communicatie, straatparties en individueel gesprek aan de keukentafel) advies krijgen en gestimuleerd worden om de woning te verduurzamen. Zonder deze proactieve benadering bestaat het risico dat de leningen niet worden verstrekt en de doelen niet worden behaald.

De ervaringen van andere gemeenten met SVn leningen leren ons ook dat actieve voorlichting over de leningen belangrijk is om tot brede deelname onder de inwoners te komen.

Verder hebben we de ambitie dat ook andere gemeenten leren van onze aanpak. RWLP kan er bij ondersteunen dat de lessen en ervaringen die we hebben opgedaan in de gemeente Oldambt ook voor de overige RWLP-deelnemers in Oost Groningen beschikbaar komen. Op deze wijze is RWLP een disseminatiepartner.

2e) Proportionaliteit

Waarom is dit project de meest efficiënte, effectieve en doelmatige manier om de beoogde resultaten te behalen? (max 300 woorden)

Het verstrekken van de leningen is een geëigend middel om de gestelde resultaten te bereiken. We gaan er van uit dat zonder de leningen een groep woningeigenaren niet tot verduurzaming en levensloopbestendiger maken van de woningen overgaan. De redenen hiervoor zijn uiteengezet.

Verder merken we op dat het subsidiebedrag beperkt is ten opzichte van het bereikte resultaat en de hefboomwerking op private investeringen groot is. Ook door het aanzienlijke effect op beperking van de CO2 staat het subsidiebedrag in een gunstige verhouding tot resultaten.

De hefboom van de subsidie op particuliere investeringen is hoog en dat maakt het gebruik van de subsidie voor dit project ook aannemelijk:

- **In scenario 1** is na 10 jaar de hefboom 5,33. € 750.000 NPG-bijdrage leidt tot een investering van € 4 mln. Dat betekent dat € 1 subsidie leidt tot € 5,33 investeringen. Na 30 jaar is de **hefboom 15:** € 1 subsidie leidt tot € 15 investeringen.
- **In scenario 2** is de hefboom wat lastiger te berekenen. De reden hiervoor is dat de subsidie voor het grootste deel steeds opnieuw wordt ingezet voor leningen. Uitgaande van het aandeel van de subsidie dat wordt besteed aan kosten is na 10 jaar de hefboom: € 150.000 NPG-bijdrage leidt tot een investering van € 960.000. Dat betekent dat € 1 subsidie leidt tot € 6,4 investeringen. Na 30 jaar leidt € 300.000 NPG-subsidie besteed aan € 2,72 miljoen investeringen dus tot een **hefboom van 9.** € 1 subsidie leidt tot € 9 investeringen.

2f) Samenhang

Welke koppelkansen zijn te behalen? Denk daarbij aan samenhang met andere projecten uit lokale en thematische programma's, maar ook aan initiatieven buiten Nationaal Programma Groningen. (max 300 woorden)

Ervaringen uitwisselen
De gemeente gaat ervaring uitwisselen met vergelijkbare projecten die reeds NPG middelen[10] hebben gekregen (verzilverlening Loppersum) of middelen vanuit de regiodeal[11].

Nieuwborgen.net
Een initiatief om in 2 dorpen woningen te isoleren en aardgasvrij te maken met duurzaam groen gas. De leningen krijgen een duidelijke plaats om de bewoners aan te moedigen tot deelname. De communicatieaanpak is in Nieuwborgen.net ontwikkeld.

Aanpak verloedering woningen
Dit project is een gewenste aanvulling op het in 2016 gestarte project slechte panden[12]. Verloedering en onvoldoende kwaliteit van koopwoningen blijkt serieus aandachtspunt. De provincie heeft een subsidie van € 100.000 beschikbaar gesteld aan het Regionaal Woon- en Leefbaarheidsplan

[10] https://www.nationaalprogrammagroningen.nl/projecten/verzilverlening/
[11] https://regiodealoostgroningen.nl/
[12] Zie http://groningsgereedschap.nl/2016/01/21/oldambt-aanpak-slechte-panden/

(RWLP)[13] en de regiodeal[14]. Inmiddels zijn met steun van dit budget 10 slechte woningen aangekocht en gesloopt[15]. In de uitvoering van dit project komt de gemeente ook woningen tegen die geen sloop verdienen. De eigenaren van deze woningen kunnen met dit project verder op weg worden geholpen.

Energiecoaches Regiodeal
In het kader van de regiodeal worden 3 energiecoaches opgeleid. Dit zijn medewerkers die nu op zoek zijn naar werk. Deze coaches wordt ingezet in dit project in de communicatie met bewoners.

Aansluiting met Europees Openbare aanbesteding Aardgasloos Oldambt
De gemeente heeft het initiatief genomen om de gemeentelijke gebouwen aardgasloos te maken dmv. een aanbesteding.

Welke concrete stappen worden ondernomen om maximale samenhang te realiseren? (max 300 woorden)

Ervaringen uitwisselen
De gemeente zal bij de ontwikkeling van de leenproducten kennis opdoen bij andere gemeenten die al met de leenproducten hebben gewerkt. Ook zullen de regiogemeenten worden betrokken bij de evaluaties.

Nieuwborgen.net
De leningen krijgen een duidelijke plaats om de bewoners aan te moedigen tot deelname. De communicatie-aanpak die in Nieuwborgen is ontwikkeld zal wellicht worden verbeterd en de ervaringen die in Nieuwborgen worden opgedaan komen voor dit project beschikbaar. De gekozen vraaggestuurde aanpak om op maat advies te geven bij de bewoner door zowel technisch adviseurs (woningaanpassingen, verduurzaming) als door financieel adviseurs (inkomen versus leningen, subsidies) die bij de bewoner thuis komen moet voor zoveel mogelijk samenhang zorgen en maximaal bijdragen aan duurzaamheid en leefbaarheid. Het voornemen is om de aanpak ook in andere wijkprojecten te integreren.

Aanpak verloedering woningen
De gemeente inventariseert woningen in het kader van dit project. Hierbij komt de gemeente in aanraking met woningeigenaren waar woningverbetering de beste oplossing is. De eigenaren van deze woningen kunnen met dit project verder op weg worden geholpen.

Energiecoaches Regiodeal
In het kader van de regiodeal worden 3 energiecoaches opgeleid. Informatie verstrekken over deze leenproducten zal tot de vaste toolkit van de energiecoaches behoren.

Aansluiting met Europees Openbare aanbesteding Aardgasloos Oldambt
De gemeente heeft het initiatief genomen om de gemeentelijke gebouwen aardgasloos te maken dmv. een aanbesteding. Dit versterkt de aandacht en het draagvlak voor energiemaatregelen. Deze aandacht wordt gebruikt om ook woningeigenaren te motiveren.

2g) Risico's

Wat zijn de belangrijkste risico's bij de uitvoering van het project? (max 300 woorden, tip: maak gebruik van bullets)

[13] Zie https://sociaalplanbureaugroningen.nl/wordpress/wp-content/uploads/2018/09/18-Aanpak-slechte-woningen-DEF.pdf
[14] https://regiodealoostgroningen.nl/ Oost-Groningen sluit Regio Deal met het Rijk
Hand erop! Oost-Groningen sluit een Regio Deal met het Rijk. Rijksoverheid, provincie en gemeenten, bedrijven, kennisinstellingen, en maatschappelijke organisaties zetten samen de schouders onder de leefbaarheid in Oost-Groningen. Met de Regio Deal wordt geinvesteerd in de kracht van Oost-Groningen. Er wordt ingezet op goede opleidingen, meer kans op werk, goede voorzieningen, het verbeteren van de gezondheid en het behouden van een mooie woonomgeving.
[15] Zie de brief aan de gemeenteraad van 17 september 2020 hierover: https://online.ibabs.eu/ibabsapi/publicdownload.aspx?site=Oldambt&id=f7901e68-83b5-4964-8b5e-420a63041c82

Rentekosten en reservering voor default (niet terugbetalen van leningen)
De default (niet terugbetalen van leningen) is bij SVn-leningen heel gering (minder dan 1%). Niettemin is het verstandig om toch een reservering hiervoor op te nemen want als de situatie zich onverhoopt voordoet is het verstandig hierop te zijn voorbereid.

De leningnemers betalen 1,7% rente en de gemeente gaat er van uit dat de lening bij de BNG 2% per jaar kost. In scenario 1 (met een uit te lenen bedrag van € 2,5 mln) komt zo € 225.000 beschikbaar en in scenario 2 ± € 57.000.

Volgens de afdeling financiën en volgens advies van SVn zijn deze kosten voor een deel nodig als buffer voor het opvangen van onverhoopte tegenvallers en in scenario 1 ook voor een deel voor de betaling aan rentekosten aan BNG (we gaan hierbij uit van 0,5% rentekosten voor een BNG projectlening – de buffer kan ook voor eventuele tegenvallers hierin worden gebruikt – b.v. als de rente die BNG in rekening brengt hoger is).

In scenario 2 wordt de buffer na jaar 30 afgebouwd omdat het uitstaande leningbedrag minder wordt. In alle gevallen zullen eventueel vrijvallende middelen worden gebruikt voor doelen die vergelijkbaar zijn met die in dit project beschreven.

De financiële risico's zijn beperkt:

- De verzilverlening wordt uitsluitend hypothecair verstrekt tot maximaal 80% WOZ. Dus de woningwaarde zorgt voor de dekking van een eventueel risico.
- Stimuleringslening: Uit ervaringscijfers van SVn blijkt hierop een gemiddeld risico van <1% niet aflossing bestaat. Er is ook een hypothecaire variant van deze lening en hierin wordt de lening goeddeels gedekt door de waarde onderpand. 1-2 leningen aan MKB-ondernemers (gericht op duurzaamheid) worden bij wijze van pilot verstrekt. Hierbij wordt de stimuleringslening als leningvorm gebruikt – deze leningen hebben iets meer risico.

Zijn er risico's met betrekking tot staatssteun, strijdigheid met vingerend beleid en verkrijgen van vergunningen? (max 300 woorden)

Voor de leningen aan particulieren bestaat een toets op uitvoerbaarheid. Dit houdt in dat gekeken wordt naar het verkrijgen van vergunningen. Hierdoor wordt geen risico gelopen dat de lening wordt verstrekt waarna een vergunning niet kan worden verkregen. Als zich dit toch mocht voordoen dan is de grond voor het verstrekken van de lening weggevallen.

Met het geven van steun aan ondernemers dient rekening gehouden te worden met Staatssteun. Oplossing hiervoor kan gevonden worden onder één van de artikelen van de Algemene Groeps Vrijstellings Verordening (AGVV). Voor steun in duurzame maatregelen gelden verschillende vrijstellingen. Mocht geen vrijstelling voor de steunmaatregel gevonden worden dan zou een De-minimis verklaring gewerkt kunnen worden. Dit is medeafhankelijk van de grootte van de onderneming, hoogte, percentage en duur van de doorgelegde steun aan het bedrijfsleven of voor het stimuleren van een economische activiteit

Met welke maatregelen zullen deze risico's beheerst worden? (max 300 woorden, tip: maak gebruik van bullets)

- Elke aanspraak door ondernemers om gebruik te maken van het stimuleringsfonds dient onderbouwd te worden met een staatssteun analyse of een de-mimimis verklaring .
- Een toets op uitvoerbaarheid van plannen waarvoor woningeigenaren financiering aanvragen.
- De financiële adviezen leiden er toe dat de leningen passen in het budget van de leningnemer. Dit voorkomt default/niet kunnen voldoen aan verplichtingen.

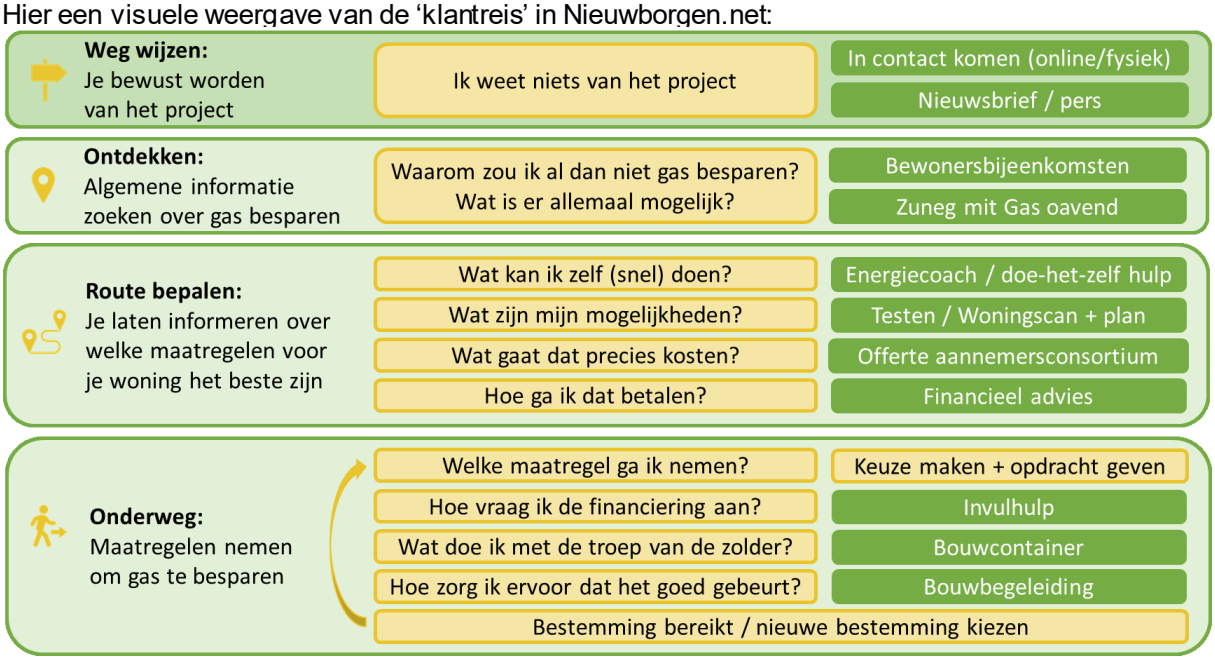
3) Communicatie

Projectomschrijving voor communicatiedoeleinden (max 200 woorden)

De communicatie over de leningen wordt op 3 niveaus uitgevoerd:

- Breed (gericht op doelgroepen) door middel van folders (die kunnen worden gebruikt door energie-coaches, woninginspecteurs en tijdens bijeenkomsten en op informatiepunten), de website van de gemeente, websites van bewonersverenigingen, projectwebsites (zoals die van Nieuwborgen.net), en social media (veel bewonersorganisaties zijn actief op social media). Deze vorm van communiceren wordt al toegepast in het project Nieuwborgen.net waar de leningen worden ingezet.
- Per straat (gericht op doelgroepen) door middel van informatieverstrekking tijdens straat/buurtbijeenkomsten.
- Individueel door middel van enerzijds gesprekken met energiecoaches en keukentafelgesprekken met woningeigenaren die interesse hebben in verduurzaming van hun pand.

Hier een visuele weergave van de 'klantreis' in Nieuwborgen.net:

Zonder een actieve benadering van de doelgroepen verwachten we dat de leningen hun effect gaan missen.

Hoe wordt door de aanvrager en/of betrokken partners gecommuniceerd over het project? (max 200 woorden)

De gemeente Oldambt zal bij alle uitingen over het project aangeven in overleg met NPG dat NPG de middelen beschikbaar heeft gesteld om het project mogelijk te maken.

Verder gaan we communiceren over de resultaten van evaluaties en onderzoeken. Dit krijgt z'n plaats in de kennisuitwisseling met andere projecten die hiervoor is beschreven en in het Kennis- en Leerprogramma van het Programma Aardgasvrije Wijken waaraan de gemeente Oldambt deelneemt. Hierbij zal de NPG-bijdrage / inbreng worden benoemd.

4) Financieel

Scenario 1

Wat is de gevraagde bijdrage vanuit Nationaal Programma Groningen	
Bedrag excl. BTW	€ 682.987
BTW bedrag, welke compensabel is via het BCF	€ 23.625
BTW bedrag, welke niet-compensabel is via het BCF	€ 43.388
Totale gevraagde bijdrage vanuit Nationaal Programma Groningen	**€ 750.000**

- *De leningbedragen die worden ingezet zijn niet onderworpen aan BTW. Dit betreft een bedrag van € 250.000. Ook de rente is niet onderworpen aan BTW. We gaan er vanuit dat dit ook geldt voor de vergoeding aan SVn; zo niet dan is deze BTW compensabel via het BCF.*
- *Adviezen aan woningeigenaren bevatten geen compensabele BTW omdat dit uitgaven voor/door eindgebruikers betreft; de genoemde bedragen zijn daarom inclusief BTW. Deze bedragen zijn opgenomen op de regel 'niet-compensabel via het BCF'. Het gaat hier in de projectperiode (jr 1-10) om € 250.000 (incl BTW) gedurende 10 projectjaren (=€ 206.612 exclusief BTW, ofwel € 43.388 niet compensabele BTW).*
- *De bedragen voor onderzoekskosten en evaluaties voor zover en indien deze worden uitbesteed aan externe partijen zijn wel compensabel via het BCF. In de scenario's zijn deze bedragen daarom exclusief BTW opgenomen. Het gaat in de projectperiode (jr 1-10) om een bedrag van € 112.500 ex btw; dit leidt tot € 136.125 inclusief BTW (= € 23.625 compensabele BTW).*
- *In deze opstelling is geen aandacht besteed aan het feit dat een deel van de renteopbrengsten van de leningen wordt aangewend om de kosten in het project te dekken. Zie de scenario-analyse in de begroting.*

Scenario 2

Wat is de gevraagde bijdrage vanuit Nationaal Programma Groningen	
Bedrag excl. BTW	€ 725.653
BTW bedrag, welke compensabel is via het BCF	€ 10.413
BTW bedrag, welke niet-compensabel is via het BCF	€ 13.934
Totale gevraagde bijdrage vanuit Nationaal Programma Groningen	**€ 750.000**

- *De leningbedragen die worden ingezet zijn niet onderworpen aan BTW. Dit betreft een bedrag van € 600.000. Ook de rente is niet onderworpen aan BTW. We gaan er vanuit dat dit ook geldt voor de vergoeding aan SVn, zo niet dan is deze BTW compensabel via het BCF.*
- *Adviezen aan woningeigenaren bevatten geen compensabele BTW omdat dit uitgaven voor/door eindgebruikers betreft; de genoemde bedragen zijn daarom inclusief BTW. Deze bedragen zijn opgenomen op de regel 'niet-compensabel via het BCF'. Het gaat hier in de projectperiode (jr 1-10) om € 60.000 (incl BTW) gedurende 10 projectjaren (=€ 49.587 exclusief BTW, ofwel € 10.413 niet compensabele BTW).*
- *De bedragen voor onderzoekskosten en evaluaties voor zover en indien deze worden uitbesteed aan externe partijen zijn wel compensabel via het BCF. In de scenario's zijn deze bedragen daarom exclusief BTW opgenomen. Het gaat in de projectperiode (jr 1-10) om een bedrag van € 66.350 ex btw; dit leidt tot € 80.284 inclusief BTW (= € 13.934 compensabele BTW).*
- *In deze opstelling is geen aandacht besteed aan het feit dat een deel van de renteopbrengsten van de leningen wordt aangewend om de kosten in het project te dekken. Zie de scenario-analyse in de begroting.*

Cofinanciering:	**jr 1-10:** *Gemeente* Scen 1: € 75.000 Scen 2: € 18.000 *Vrijwilligers:* € 4.000

Gemeente. *We ramen dat de gemeente per verstrekte lening een inzet levert van 4-6 uur voor communicatie en contact met leningnemers. Deze inzet zal vooral geleverd worden vanuit de vakafdelingen op het gebied van energiecoaching en duurzaamheid. Dit betekent in scenario 1 in de eerste 10 jaar een inzet van 800-1200 uur. Bij een rekentarief van € 75/uur leidt dit tot cofinanciering van € 60.000-€ 90.000, gemiddeld € 75.000. In scenario 2 is de co-financiering o.b.v. inzet € 14.000-€ 22.000, gemiddeld € 18.000.*
Buurt- en ondernemersorganisaties*. We ramen dat vrijwilligers circa 40 uur per jaar besteden aan het project, dit is 400 uur in de eerste 10 jaar. Uitgaande van € 10/uur betekent dit een bijdrage van € 4.000.*

Totale financiële omvang van dit project:	€ 750.000 inzet subsidie € 22.000 - € 79.000 personele inzet

Check: Voeg begroting toe bij punt 6.	Doen we.

Wat dragen onderstaande partners bij (bijv. financiële middelen, uren, projectondersteuning, etc.)	
Bijdrage aan het project	**Naam organisatie**
	- Subsidie Oldambt/NPG: €750.000,- - Inzet gemeente Oldambt: € 18.000 - € 75.000
Wat dragen onderstaande partners bij (bijv. financiële middelen, uren, projectondersteuning, etc.)	
Bijdrage aan het project	**Naam organisatie**
Burgerparticipatie, Meedenken regeling ondernemers	Inzet vrijwilligers: € 4.000

1. Monitoring & evaluatie

Aan de hand van welke concrete indicatoren kan na afronding van het project getoetst worden of de resultaten zijn behaald?	
Indicator:	**Streefwaarde (indien mogelijk):**
Aantal verstrekte leningen	Jaar 1-10: - Scenario 1: 200 - Scenario 2: 48 Jaar 11-30: - Scenario 1: 368 - Scenario 2: 88 *Het aantal verstrekte leningen is berekend met scenario's onder aannames die in de toelichting op de begroting worden uitgelegd. Afwijkingen zijn daarom mogelijk.*
Adviesgesprekken over financiële situatie	Jaar 1-10: - Scenario 1: 250 - Scenario 2: 60 Jaar 11-30: - Scenario 1: 460 - Scenario 2: 110 *Het aantal gesprekken is berekend met scenario's onder aannames die in de toelichting op de begroting worden uitgelegd. Afwijkingen zijn daarom mogelijk.*
Verstrekte leningen	Jaar 1-10: - Scenario 1: € 2,5 mln (peilmoment jaar 10) - Scenario 2: € 600.000 (peilmoment jaar 10) Jaar 11-30: - Scenario 1: € 2,3 mln (peilmoment jaar 30) Scenario 2: € 500.000 (peilmoment jaar 30) *De leningen zijn berekend met scenario's onder aannames die in de toelichting op de begroting worden uitgelegd. Afwijkingen zijn daarom mogelijk.*
CO2reductie	- Scenario 1: circa 18,5 mln kg CO2 reductie op basis van normcijfers. - Scenario 2: circa 4,5 mln kg CO2 reductie op basis van normcijfers. *De CO2-reductie is berekend met scenario's onder aannames die in de toelichting op de begroting worden uitgelegd. Afwijkingen zijn daarom mogelijk.*
Communicatie jaar 1-10	2 websites 2 folders 75 social media uitingen 10 artikelen in lokale/regionale media 75 bijeenkomsten met bewonersorganisaties en bewoners in straatparties waar uitleg is gegeven over de leenproducten. 2 evaluatiestudies in de periode jaar 1-10. Ook daarna vindt evaluatie plaats.

Zijn de benodigde gegevens voor monitoring & evaluatie beschikbaar? Zo niet, hoe wordt een gedegen monitoring & evaluatie geborgd? (max 150 woorden)

De monitoring vindt plaats als volgt:

- Registratie van het aantal verstrekte leningen en adviesgesprekken en verstrekte leningbedragen.
- Bewaren in het projectdossier van communicatie-uitingen en resultaten van adviezen en evaluatiestudies.
- Verklaringen van medewerkers over deelname aan bijeenkomsten.

Evaluatie vindt plaats door middel van onderzoek in jaar 4/5, jaar 10 en op enkele momenten daarna. In de evaluatie zullen de monitoringgevens worden betrokken. De bereikte CO2 reductie zal worden berekent met behulp van normcijfers.

Zijn er herijkingsmomenten? Wat zijn de mogelijke gevolgen hiervan voor de uitvoering van het project en de meetbare resultaten? (max 150 woorden)

Diverse herijkingsmomenten zijn in het project opgenomen:

- In jaar 1 wordt een BNG-lening van € 2,25 miljoen onderzocht. Dit kan leiden tot scenario 1 (met BNG-lening) of scenario 2 (zonder BNG-lening). Verder wordt onderzocht of het tempo van leningverstrekken aanpassing nodig heeft. Ook is het mogelijk om parameters aan te passen zoals het bedrag dat beschikbaar is voor het financiële advies, het bedrag per lening en de uitgaven voor communicatie. Als nieuwe inzichten over een effectieve aanpak van de communicatie zijn ontstaan, dan worden deze toegepast.
- In jaar 4/5 wordt het project geëvalueerd. Dit kan leiden tot aanpassing van het tempo van het verstrekken van leningen of uitbreiding van het project. Dezelfde elementen als hiervoor genoemd worden in de evaluatie betrokken.
- In jaar 10 wordt het project geëvalueerd. Dezelfde elementen als hiervoor genoemd worden in de evaluatie betrokken. Er worden lessen en conclusies uit het project getrokken.

Hoe wordt gerapporteerd over (tussentijdse) uitkomsten? (max 150 woorden)

Gedurende de eerste 10 jaar van het project wordt jaarlijks gerapporteerd over het project op basis van de monitoringgegevens.

6. Begroting

Begrotingselementen	Bedrag € Scenario 1 Jaar 1-10	Bedrag € Scenario 2 Jaar 1-10
Kosten SVn voor het verstrekken van leningen (=0,5% per jaar van de verstrekte leningen) *Aangenomen wordt dat dit bedrag niet onderworpen is aan BTW.*	€ 68.750	€ 27.750
Kosten die worden toegerekend aan de opbouw van een buffer voor het opvangen van tegenvallers (€ 225.000 in scenario 1 en € 57.000 in scenario 2) ***Dit bedrag wordt grotendeels gedekt door de renteopbrengsten van de uitgezette leningen.*** *Niet onderworpen aan BTW.*	€ 225.000	€ 69.000
Baten: renteopbrengsten van verstrekte leningen *Niet onderworpen aan BTW.*	-€ 212.500	-€ 73.100
Communicatiekosten. *Dit bedrag is exclusief compensabele BTW.*	€ 70.750	€ 32.600
Kosten onderzoek en advies *Dit bedrag is exclusief compensabele BTW.*	€ 41.750	€ 33.750
Bijdrage aan financiële adviezen aan potentiële leningnemers. *Dit bedrag is inclusief niet compensabele BTW.*	€ 250.000	€ 60.000
Rentebetalingen aan BNG *Niet onderworpen aan BTW.*	€ 56.250	€ 0,00
Verstrekt leningbedrag jaar 1-10 uit BNG-subsidie *Niet onderworpen aan BTW.*	€ 250.000	€ 600.000
Totaal	**€ 750.000**	**€ 750.000**

Toelichting op de begroting.

Uitgangspunt: scenario's
De begroting is gebaseerd op scenario's die zeer ver in de toekomst projecteren. Dit betekent dat de werkelijkheid een ander beeld kan opleveren. Als zich veranderingen voordoen (b.v. leningen worden eerder afgelost dan na 10 jaar en kunnen sneller weer opnieuw worden ingezet) dan overlegt de gemeente Oldambt hierover met NPG.

Uitgangspunt: NPG-projectperiode duurt 10 jaar
Na 10 jaar sluit NPG het project af en legt de gemeente verantwoording af over de besteding van de subsidie. De leningen die dan zijn uitgezet en/of de bedragen die worden gebruikt als buffer voor het opvangen van tegenvallers worden aan het einde van de projectperiode aangemerkt als een besteding uit de subsidie, op dezelfde wijze als de kosten die gedekt zijn vanuit de NPG-subsidie.

Onderzoek naar BNG-lening
We willen graag snel aan de slag met het verstrekken van de twee leningvormen. Daarom beginnen we in jaar 1 in de voorbereidende fase met het ontwikkelen van de leningvormen met voorwaarden die passen bij de situatie in Oldambt. We doen tegelijkertijd een onderzoek naar de mogelijkheid om een groot bedrag te lenen bij de BNG om daarmee ook leningen te verstrekken; we gaan in de scenario-analyse uit van een bedrag van € 2,25 miljoen. Met BNG zal overleg moeten plaatsvinden over de voorwaarden van deze projectlening, in de scenario-analyse gaan we uit van rentekosten van 0,5%/jaar. Het is de verwachting dat BNG rentekosten zal rekenen voor dit type projectfinanciering. Dit kan natuurlijk in de praktijk anders uitvallen.

Onderzoek andere dekkingsbronnen
We willen tegelijkertijd ook onderzoeken of de aflossingen uit de nog lopende SVn-duurzaamheids-leningen kunnen worden ingezet in dit project. Deze duurzaamheidsleningen zijn niet meer nodig

omdat het Warmtefonds leningen beschikbaar stelt voor hetzelfde doel. De aflossingen kunnen dus voor andere doelen worden ingezet.

Onderzoek naar rentebetalingen verzilverlening
Als er meer middelen kunnen worden gevonden (zie vorige punt) dan is het een optie dat de leningnemer de rentebetalingen op de verzilverleningen pas betaalt bij aflossing van de lening. De rente moet dan door de gemeente worden voorgeschoten. Als deze extra middelen niet of slechts in beperkte mate kunnen worden gevonden, dan is het een optie om het aantal verzilverleningen te verlagen en het aantal stimuleringsleningen met hypothecaire zekerheid te verhogen.

Vanzelfsprekend zullen de resultaten van de onderzoeken met NPG worden afgestemd.

Deze onderzoeken vragen toch om de nodige aandacht en tijd. Hier willen we niet op wachten en daarom voeren we deze onderzoeken uit nadat we gestart zijn met het project.

Uitgangspunt voor scenario's: looptijd leningen is 10 jaar
Een lening loopt gemiddeld 10 jaar waarna deze wordt afgelost. Dit is een uitgangspunt van de scenarioberekeningen.

Scenario 1
Jaar 1-10

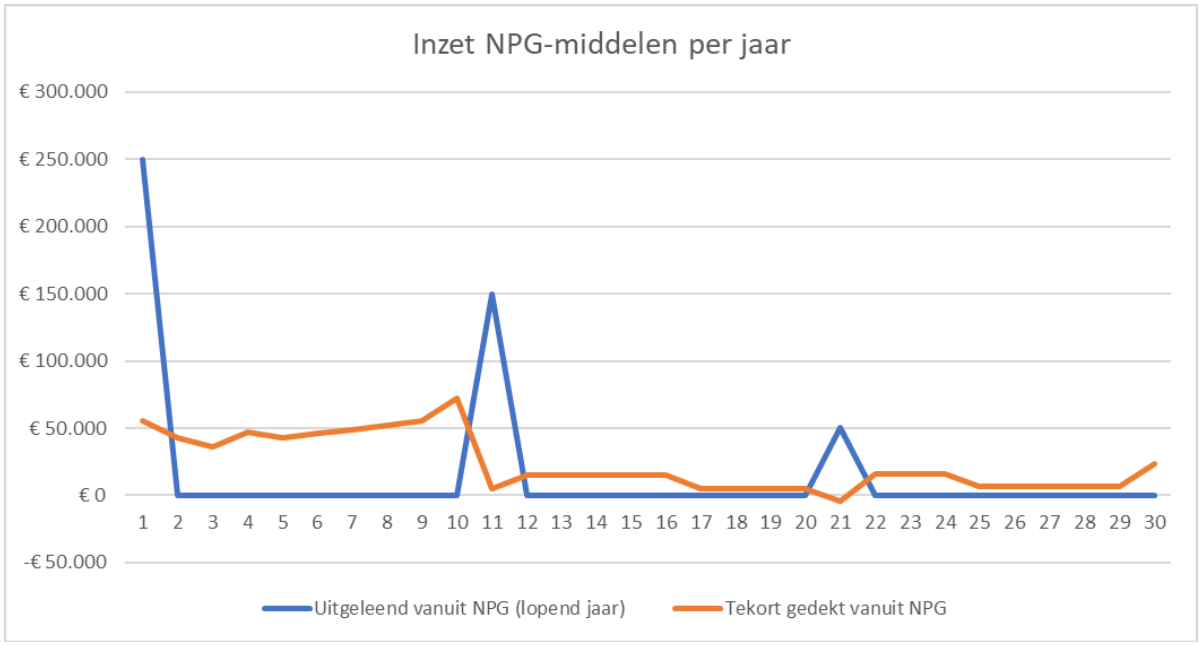
- Per jaar 20 leningen van € 12.500. € 250.000 wordt verstrekt vanuit de NPG-subsidie, de overige leningen (180) vanuit een BNG lening.
- Er wordt een buffer voor tegenvallers opgebouwd van € 225.000. De kosten hiervoor wordt voor een groot deel gedekt uit de renteontvangsten op uitgezette leningen (1,7% per jaar = € 212.500).
- Per jaar 25 financiële adviezen waarvoor per advies € 1.000 (incl. niet compensabele BTW) wordt vergoed uit de NPG-subsidie = € 312.500 (incl. niet compensabele BTW).
- Communicatie-activiteiten zoals beschreven in dit voorstel. Uitgegaan wordt van kosten van € 21.250 in jaar 1 (start campagne, materiaal produceren) en daarna jaarlijkse kosten van € 5.500. Dit betreft out-of-pocket kosten. Deze kosten zijn exclusief compensabele BTW.
- Kosten voor onderzoek en advies zoals beschreven in dit voorstel. In de eerste 2 jaar vindt een uitgave van € 20.000 plaats aan de onderzoeken zoals hiervoor beschreven. In jaar 10 vindt een evaluatie plaats. Dit betreft out-of-pocket kosten. Deze kosten zijn exclusief compensabele BTW.
- Het is de verwachting dat BNG een rentevergoeding van 0,5% zal vragen.
- De NPG subsidie wordt dus ingezet voor (a) het grootste deel ingezet voor het dekken van niet gedekte kosten / tekorten in het project en (b) voor het verstrekken van leningen in projectjaar 1. Daarna worden de leningen verstrekt uit de BNG-lening van € 2,25 miljoen en in projectjaren 2-10 wordt de NPG-subsidie uitsluitend gebruikt voor het dekken van onrendabele kosten.
- De buffer blijft in stand omdat het de verwachting is dat het project na jaar 10 wordt voortgezet.

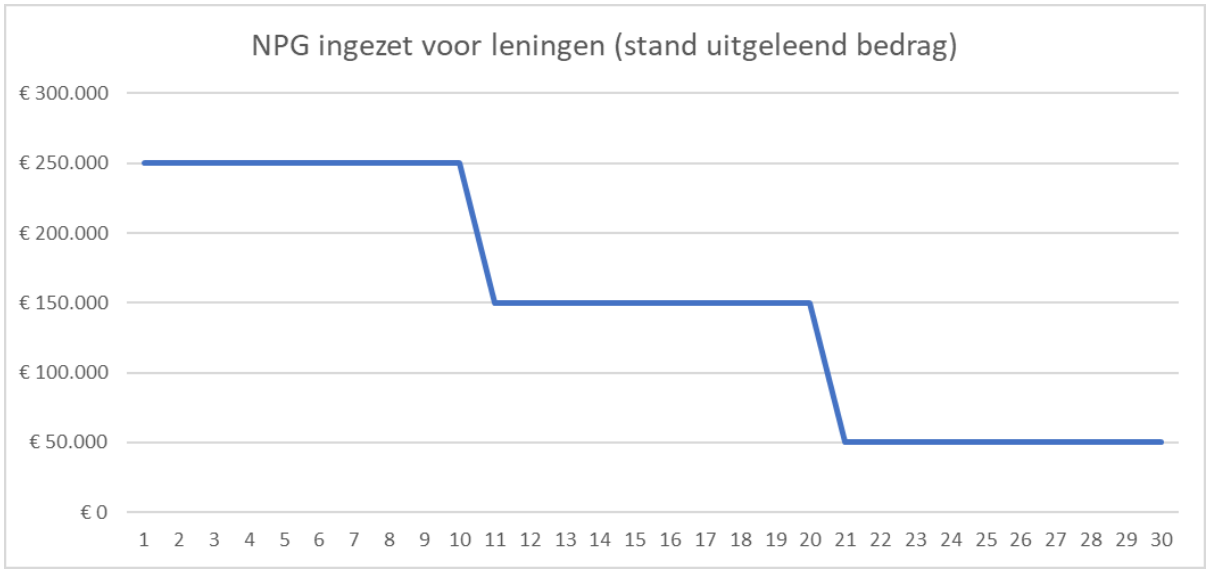
Jaar 11-30

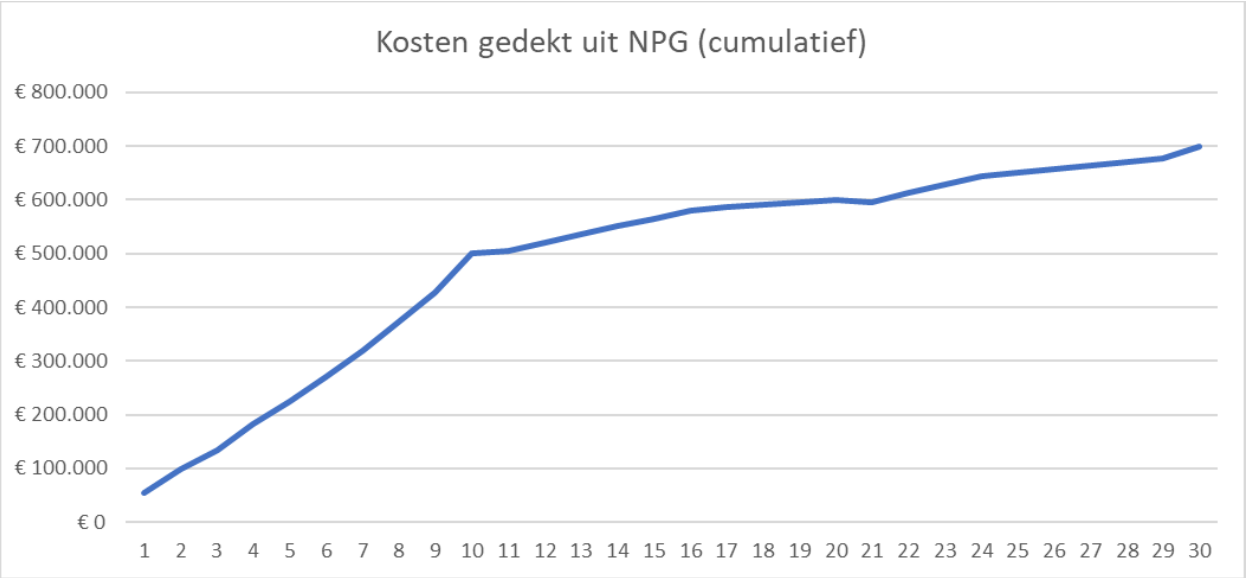
- Het uitgezette leningbedrag blijft steeds tussen € 2,3 mln en € 2,4 mln. Hiervan wordt € 2,25 mln beschikbaar uit de BNG lening. Na jaar 30 wordt de BNG-lening in jaarlijkse stappen afgelost. Dit kan betekenen dat de lening tussentijds met nieuwe voorwaarden moet worden verlengd. De duur van de lening is langer dan de periode waarover leningen worden verstrekt. De buffer kan dan dienen om eventuele tegenvallers in voorwaarden op te vangen.
- Het is de verwachting dat BNG een rentevergoeding van 0,5% zal vragen.
- De buffer / voorziening voor tegenvallers wordt niet verder aangevuld. De buffer kan in de loop der jaren worden afgebouwd tot € 115.000 aan het einde van de periode van 30 jaar - de vrijvallende middelen worden ingezet voor het project. Argumenten voor afbouw van de buffer: de ervaring die is opgedaan met de leningen en de steeds verder afnemende looptijd van het project. Hierdoor kan het project voor het grootste deel draaien op binnen het project gegenereerde opbrengsten en baten. De NPG-subsidie wordt ingezet voor een kleine onrendabele top. En zo wordt ook gegarandeerd dat die opbrengsten worden ingezet voor het projectdoel. In jaar 30-40 is een beperkt overschot begroot. Dit dient ook als buffer en zal worden ingezet voor dezelfde doelen als hier beschreven. Het is goed om te beseffen dat

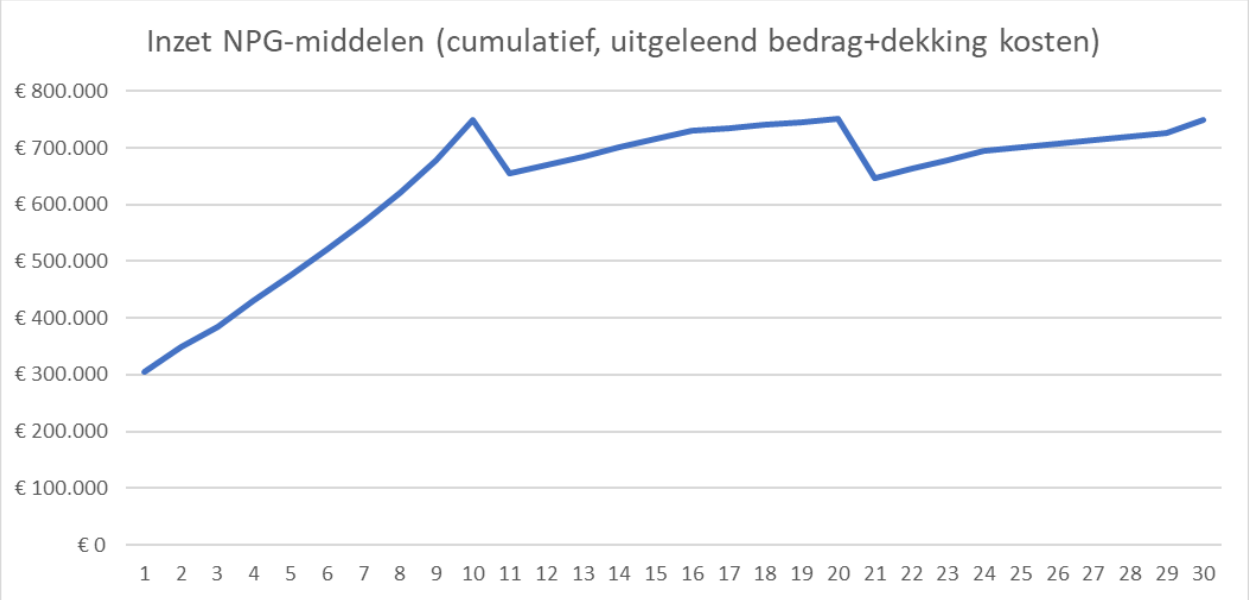
projecties met een doorkijk naar 30-40 jaar vooral theoretische waarde hebben, de praktijk is hoogst onzeker.
- Het bedrag van € 250.000 dat vanuit de NPG-subsidie was uitgeleend in jaar 1 wordt afgelost in jaar 10/11. € 150.00 wordt opnieuw uitgezet in de vorm van leningen. € 100.000 is beschikbaar voor het dekken van de kosten van het project. In jaar 21 wordt nog een keer € 50.000 uitgeleend.
- Ook de rentebaten dragen bij aan het dekken van de kosten.
- De overige parameters van het project blijven zoveel mogelijk hetzelfde.
- Aan het einde van de 30-jaar periode zijn alle NPG-middelen besteed.

Deze grafieken laten zien hoe de NPG-middelen worden ingezet in de periode jaar 1-30. Hierna is een afdruk opgenomen van de scenario-doorrekening waarop deze grafieken zijn gebaseerd.

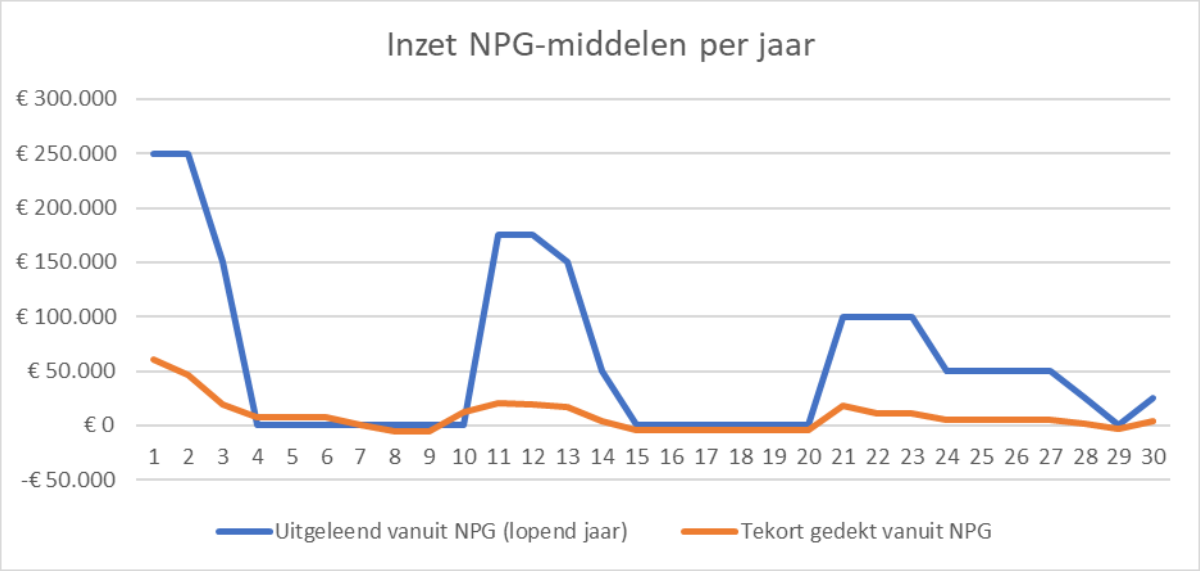
Scenario 2
Jaar 1-10

- In de eerste 3 jaar worden 48 leningen van € 12.500 verstrekt uit de NPG-subsidie, in totaal € 600.000.
- Er wordt een buffer voor tegenvallers opgebouwd van € 69.000. De kosten hiervoor worden geheel gedekt uit de renteontvangsten op uitgezette leningen (1,7% per jaar = € 73.100).
- In de eerste 3 jaar worden 60 financiële adviezen verstrekt waarvoor per advies € 1.000 (incl. niet compensabele BTW) wordt vergoed uit de NPG-subsidie = € 60.000 (incl. niet compensabele BTW).
- Communicatie-activiteiten zoals beschreven in dit voorstel. Uitgegaan wordt van kosten van € 21.250 in jaar 1 (start campagne, materiaal produceren) en daarna in de jaren dat leningen kunnen worden verstrekt een aflopend jaarlijks bedrag (de kosten lopen samen met het aantal verstrekte leningen). Aan het einde van de projectperiode vindt communicatie/kennisdeling plaats op basis van de evaluatie van het project. Dit betreft out-of-pocket kosten. Deze kosten zijn exclusief compensabele BTW.
- Kosten voor onderzoek en advies zoals beschreven in dit voorstel. In de eerste 2 jaar vindt een uitgave van € 20.000 plaats. In jaar 10 vindt een evaluatie plaats. Dit betreft out-of-pocket kosten. Deze kosten zijn exclusief compensabele BTW.

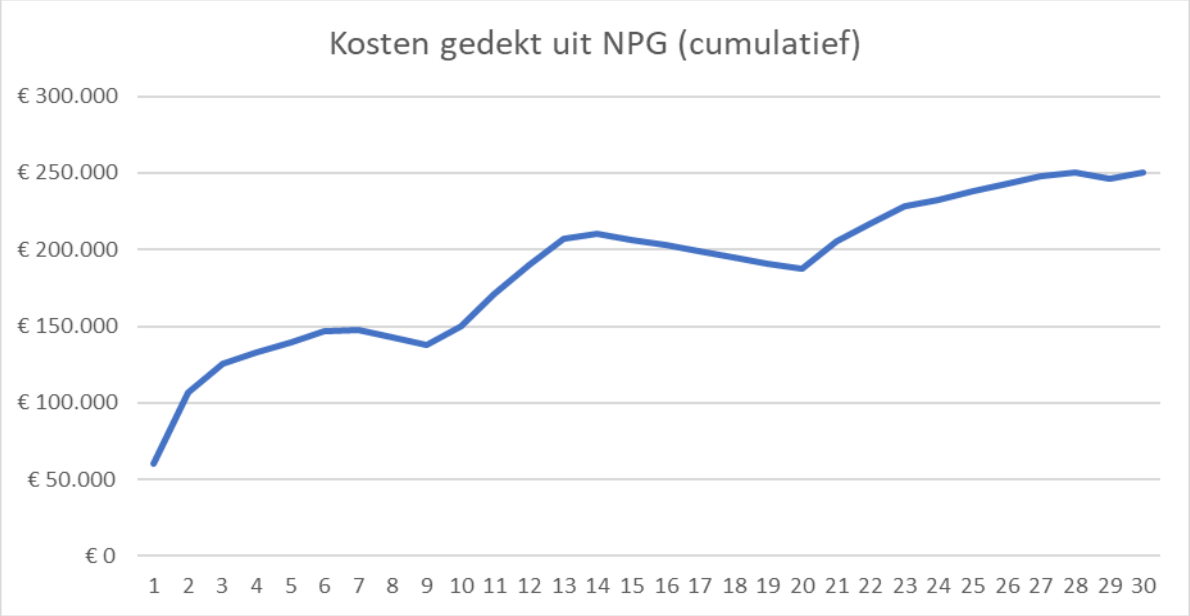
Jaar 11-30

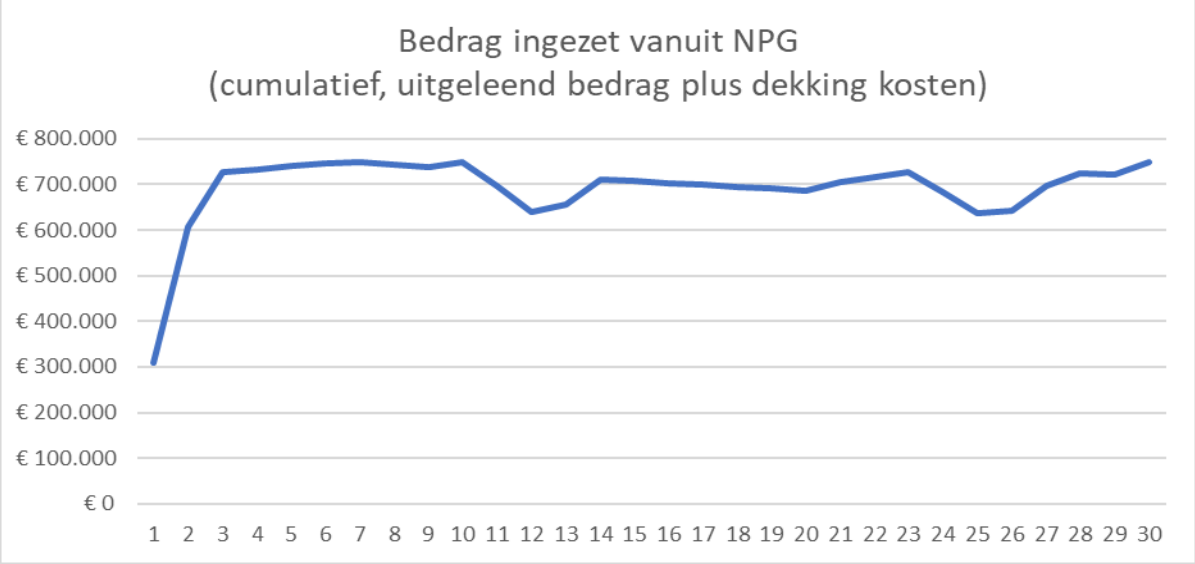
- Het leningbedrag dat vanuit de NPG-middelen beschikbaar is, blijft rond € 500.000. Dit kan omdat de leningen na 10 jaar worden terugbetaald. Het uitzetten van de leningen moet met aandacht over de jaren worden verdeeld om er voor te zorgen dat het beschikbare budget van € 750.000 niet wordt overschreden.
- Ook de rentebaten dragen bij aan het dekken van de kosten.
- De buffer / voorziening voor tegenvallers wordt niet verder aangevuld. Zo kan het project voor het grootste deel draaien op binnen het project gegenereerde opbrengsten. De NPG-subsidie wordt ingezet voor een kleine onrendabele top. En zo wordt ook gegarandeerd dat die opbrengsten worden ingezet voor het projectdoel. In jaar 30 moet een klein bedrag aan de buffer worden onttrokken. Dit kan dan ook omdat het uitgezette leningbedrag iets lager is geworden.
- In de gehele periode is slechts € 100.000 van de NPG subsidie nodig voor het dekken van kosten die met het verstrekken van de lening samenhangen. Zo is er dan in jaar 30 nog steeds € 500.000 van het subsidiegeld uitgeleend.
- Communicatie is in bepaalde jaren geïntensiveerd, met name in jaren waarin weer wordt gestart met verstrekking na een periode waarin leningen lopen.
- Op gezette momenten vindt evaluatie plaats.
- De overige parameters van het project blijven zoveel mogelijk gelijk.
- Ook na jaar 30 kan het verstrekken van leningen doorgaan. We hebben niet doorgerekend hoe lang het verstrekken van leningen daarna kan worden voortgezet.

De grafieken hierna laten zien hoe de NPG-middelen worden ingezet in de periode jaar 1-30. Hierna is een afdruk opgenomen van de scenario-doorrekening waarop deze grafieken zijn gebaseerd.

NPG ingezet voor leningen (stand uitgeleend bedrag)
€ 700.000
€ 600.000
€ 500.000
€ 400.000
€ 300.000
€ 200.000
€ 100.000
€ 0
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Kosten gedekt uit NPG (cumulatief)
€ 300.000
€ 250.000
€ 200.000
€ 150.000
€ 100.000
€ 50.000
€ 0
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Bedrag ingezet vanuit NPG
(cumulatief, uitgeleend bedrag plus dekking kosten)
€ 800.000
€ 700.000
€ 600.000
€ 500.000
€ 400.000
€ 300.000
€ 200.000
€ 100.000
€ 0
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Analyse scenario 1

														excl BTW	incl BTW	excl BTW			
jaar	uitgezet leningbedrag vanuit NPG-subsidie (cumulatief)	uitgezet leningbedrag vanuit BNG-lening (cumulatief)	Lening vanuit NPG-subsidie (per jaar)	Lening vanuit BNG-lening (per jaar)	Aflossing leningen verstrekt uit NPG subsidie	Aflossing leningen verstrekt uit BNG-lening	Uitgezette leningen per jaar	Uitgezette leningen cumulatief	Kosten SVn	Kosten bestemd voor rentebetaling aan BNG (0,5%)	Reservering voor tegenvallers (per jaar)	Reservering voor tegenvallers (cumulatief)	Rente-opbrengst verstrekte leningen	Kosten advies en evaluatie	Kosten financieel advies aan eigenaren	Communicatie-kosten	Totale kosten incl reservering tegenvallers (per jaar)	Dekking uit rente-opbrengst (per jaar)	Bedrag Tekort = ingezet dekking uit vanuit NPG (cumulatief)
1	€ 250.000	€ 0	€ 250.000				20	20	€ 1.250	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 2.125	€ 10.000	€ 25.000	€ 21.250	€ 57.500	-€ 2.125	€ 55.375
2	€ 250.000	€ 250.000		€ 250.000			20	40	€ 2.500	€ 1.250	€ 5.000	€ 5.000	-€ 6.375	€ 10.000	€ 25.000	€ 5.500	€ 49.250	-€ 6.375	€ 42.875
3	€ 250.000	€ 500.000		€ 250.000			20	60	€ 3.750	€ 2.500	€ 10.000	€ 15.000	-€ 10.625		€ 25.000	€ 5.500	€ 46.750	-€ 10.625	€ 36.125
4	€ 250.000	€ 750.000		€ 250.000			20	80	€ 5.000	€ 3.750	€ 15.000	€ 30.000	-€ 14.875	€ 8.000	€ 25.000	€ 5.500	€ 62.250	-€ 14.875	€ 47.375
5	€ 250.000	€ 1.000.000		€ 250.000			20	100	€ 6.250	€ 5.000	€ 20.000	€ 50.000	-€ 19.125		€ 25.000	€ 5.500	€ 61.750	-€ 19.125	€ 42.625
6	€ 250.000	€ 1.250.000		€ 250.000			20	120	€ 7.500	€ 6.250	€ 25.000	€ 75.000	-€ 23.375		€ 25.000	€ 5.500	€ 69.250	-€ 23.375	€ 45.875
7	€ 250.000	€ 1.500.000		€ 250.000			20	140	€ 8.750	€ 7.500	€ 30.000	€ 105.000	-€ 27.625		€ 25.000	€ 5.500	€ 76.750	-€ 27.625	€ 49.125
8	€ 250.000	€ 1.750.000		€ 250.000			20	160	€ 10.000	€ 8.750	€ 35.000	€ 140.000	-€ 31.875		€ 25.000	€ 5.500	€ 84.250	-€ 31.875	€ 52.375
9	€ 250.000	€ 2.000.000		€ 250.000			20	180	€ 11.250	€ 10.000	€ 40.000	€ 180.000	-€ 36.125		€ 25.000	€ 5.500	€ 91.750	-€ 36.125	€ 55.625
10	€ 250.000	€ 2.250.000		€ 250.000			20	200	€ 12.500	€ 11.250	€ 45.000	€ 225.000	-€ 40.375	€ 13.750	€ 25.000	€ 5.500	€ 113.000	-€ 40.375	€ 72.625
									€ 68.750	€ 56.250	€ 225.000		-€ 212.500	€ 41.750	€ 250.000	€ 70.750	€ 712.500	-€ 212.500	€ 500.000
11	€ 150.000	€ 2.250.000	€ 150.000	€ 0	€ 250.000	€ 0	12	212	€ 12.000	€ 11.250		€ 225.000	-€ 38.675		€ 15.000	€ 5.500	€ 43.750	-€ 38.675	€ 5.075	€ 655.075
12	€ 150.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	224	€ 12.000	€ 11.250		€ 225.000	-€ 38.675		€ 25.000	€ 5.500	€ 53.750	-€ 38.675	€ 15.075	€ 670.150
13	€ 150.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	244	€ 12.000	€ 11.250		€ 225.000	-€ 38.675		€ 25.000	€ 5.500	€ 53.750	-€ 38.675	€ 15.075	€ 685.225
14	€ 150.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	264	€ 12.000	€ 11.250		€ 225.000	-€ 38.675		€ 25.000	€ 5.500	€ 53.750	-€ 38.675	€ 15.075	€ 700.300
15	€ 150.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	284	€ 12.000	€ 11.250		€ 225.000	-€ 38.675		€ 25.000	€ 5.500	€ 53.750	-€ 38.675	€ 15.075	€ 715.375
16	€ 150.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	304	€ 12.000	€ 11.250	-€ 10.000	€ 215.000	-€ 38.675		€ 25.000	€ 5.500	€ 53.750	-€ 38.675	€ 15.075	€ 730.450
17	€ 150.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	324	€ 12.000	€ 11.250	-€ 10.000	€ 205.000	-€ 38.675		€ 25.000	€ 5.500	€ 43.750	-€ 38.675	€ 5.075	€ 735.525
18	€ 150.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	344	€ 12.000	€ 11.250	-€ 10.000	€ 195.000	-€ 38.675		€ 25.000	€ 5.500	€ 43.750	-€ 38.675	€ 5.075	€ 740.600
19	€ 150.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	364	€ 12.000	€ 11.250	-€ 10.000	€ 185.000	-€ 38.675		€ 25.000	€ 5.500	€ 43.750	-€ 38.675	€ 5.075	€ 745.675
20	€ 150.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	384	€ 12.000	€ 11.250	-€ 10.000	€ 175.000	-€ 38.675		€ 25.000	€ 5.500	€ 43.750	-€ 38.675	€ 5.075	€ 750.750
21	€ 50.000	€ 2.250.000	€ 50.000	€ 0	€ 150.000	€ 0	4	404	€ 11.500	€ 11.250	-€ 10.000	€ 175.000	-€ 36.975	€ 13.500	€ 5.000	€ 1.000	€ 32.250	-€ 36.975	-€ 4.725	€ 646.025
22	€ 50.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	408	€ 11.500	€ 11.250		€ 175.000	-€ 36.975		€ 25.000	€ 5.500	€ 53.250	-€ 36.975	€ 16.275	€ 662.300
23	€ 50.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	428	€ 11.500	€ 11.250		€ 175.000	-€ 36.975		€ 25.000	€ 5.500	€ 53.250	-€ 36.975	€ 16.275	€ 678.575
24	€ 50.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	448	€ 11.500	€ 11.250		€ 175.000	-€ 36.975		€ 25.000	€ 5.500	€ 53.250	-€ 36.975	€ 16.275	€ 694.850
25	€ 50.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	468	€ 11.500	€ 11.250	-€ 10.000	€ 165.000	-€ 36.975		€ 25.000	€ 5.500	€ 43.250	-€ 36.975	€ 6.275	€ 701.125
26	€ 50.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	488	€ 11.500	€ 11.250	-€ 10.000	€ 155.000	-€ 36.975		€ 25.000	€ 5.500	€ 43.250	-€ 36.975	€ 6.275	€ 707.400
27	€ 50.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	508	€ 11.500	€ 11.250	-€ 10.000	€ 145.000	-€ 36.975		€ 25.000	€ 5.500	€ 43.250	-€ 36.975	€ 6.275	€ 713.675
28	€ 50.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	528	€ 11.500	€ 11.250	-€ 10.000	€ 135.000	-€ 36.975		€ 25.000	€ 5.500	€ 43.250	-€ 36.975	€ 6.275	€ 719.950
29	€ 50.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	548	€ 11.500	€ 11.250	-€ 10.000	€ 125.000	-€ 36.975		€ 25.000	€ 5.500	€ 43.250	-€ 36.975	€ 6.275	€ 726.225
30	€ 50.000	€ 2.250.000		€ 250.000		€ 250.000	20	568	€ 11.500	€ 11.250	-€ 10.000	€ 115.000	-€ 36.975	€ 13.000	€ 25.000	€ 10.000	€ 60.750	-€ 36.975	€ 23.775	€ 750.000
									€ 235.000	€ 225.000			-€ 756.500	€ 26.500	€ 470.000	€ 110.000		-€ 756.500	€ 200.000

Analyse scenario 2

| | | |

7. Ten slotte (max 300 woorden)

We zijn erg gemotiveerd en enthousiast om samen met SVn en andere stakeholders in te zetten op toekomstig bestendigd wonen in Oldambt. Met dit project kunnen we het verschil maken voor een aanzienlijke groep huishoudens die anders geen middelen hebben om de woning te verduurzamen of levensloop bestendiger te maken. En daarmee een bijdrage te leveren aan een leefbaar Oldambt.

We willen graag snel aan de slag gaan met het ontwikkelen en het verstrekken van de SVn-leningen. Daarom willen we niet wachten op onderzoeken naar de beschikbaarheid van andere financieringsbronnen voor aanvullende leningen zoals een BNG-lening (of onderzoeken naar andere dekkingsbronnen voor nog betere leningvoorwaarden).

nationaal programma groningen

Adviesformulier

Nummer:	O7
Titel:	Toekomstbestendig Wonen
Organisatie:	Gemeente Oldambt
Totale kosten:	€750.000,-
Bijdrage NPG:	€750.000,-
Advies beoordelingscommissie:	**VOLDOET**
Motivatie:	Met dit project worden inwoners van Oldambt gestimuleerd om hun woning te verduurzamen. Met deze regeling wordt direct geïnvesteerd in woningen in Oldambt, hetgeen de commissie zeer waardevol vindt. Dat dit gedaan wordt door een combinatie van leningen, subsidie en een eigen bijdrage van inwoners maakt dit project in optiek van de commissie robuust. De commissie is van mening dat dit bij uitstek een project is waar middelen van Nationaal Programma Groningen ingezet worden als vliegwiel. De commissie is positief over dit project. Zij adviseert het bestuur om dit project goed te keuren en de middelen hiervoor beschikbaar te stellen. Aanvullend op dit advies, geeft de commissie graag de volgende aanbevelingen mee voor de uitvoering: - Kijk nog eens goed naar het gehanteerde rentepercentage. Deze lijkt niet helemaal aan te sluiten bij de huidige rentestand; - Analyseer welk type maatregelen je uit deze regeling mogelijk wil maken en of er handig aangesloten kan worden bij andere financieringsmogelijkheden voor verduurzaming. Zorg er in het verlengde hiervan voor dat voor inwoners duidelijk is bij welke loket ze moeten zijn. Tot slot wil de commissie graag een algemeen punt meegeven aan het bestuur van Nationaal Programma Groningen. De commissie ziet dat de hier voorgestelde regeling van grote waarde kan zijn voor het hele gebied. De commissie adviseert het bestuur dan ook te kijken hoe een dergelijk initiatief, bij succes, opgeschaald kan worden naar de gehele provincie. De commissie acht het van groot belang dat een wirwar aan regelingen wordt voorkomen en dat er zoveel mogelijk gekozen wordt voor een provinciale aanpak.
Voorwaarden:	n.v.t.

nationaal programma groningen

Bijlage 1. Scoringsformulier

		Score:
1. Ambities	1a. Economie	++
	1b. Werken en leren	++
	1c. Leefbaarheid	++
	1d. Natuur en klimaat	++
2. Randvoorwaarden	2a. Participatie	++
	2b. Integraliteit	++
	2c. Proportionaliteit	++
	2d. Samenhang	++
	2e. Toekomstbestendigheid	++
	2f. Cofinanciering	++
3. Algeheel advies	3. Algeheel advies over het hele programma/project	++

Voldoet	**++**	**Het programma/project kan uitgevoerd worden.**
Voldoet onder voorwaarden	**+**	**Het programma/project kan uitgevoerd worden, mits op dit onderdeel aanpassingen gedaan worden**
Aanhouden	**0**	**Er mist informatie of er zijn nog bezwaren over dit (onderdeel van het) programma/project**
Voldoet niet	**-**	**Het programma/project kan niet uitgevoerd worden.**

WIJZIGINGSVOORSTEL

Naam project	projectvoorstel fonds toekomstbestendig wonen (FTW)
Naam gemeente/provincie/Toukomst	Gemeente Oldambt
Naam en functie indiener	Erwin Vening, programma manager NPG. Gert Jan van 't Land, Projectmanager team R&E, projectleider FTW.
Datum indiening	25 mei 2023
Type voorstel (verwijderen wat niet van toepassing is)	Inhoudelijke wijziging en Financiële wijziging buiten de marges (projectbudget ongewijzigd)

Onderwerp

Wijzigen toepassing stimuleringsregeling

Voorgestelde wijziging

De aanvraag heeft betrekking op de toepassing van de verzilverlening en de stimuleringsregeling van de Svn.

Wijziging 1 betreft het niet verder brengen van de in de aanvraag voorgestelde stimuleringsregeling van de Svn
Wijziging 2 betreft de middelen geheel inzetten ten behoeve van de toepassing van de verzilverlening van de Svn en in de verzilverlening ten minste een verduurzaammaatregel opnemen als voorwaarde.
Wijziging 3 betreft het leningbedrag van de verzilverlening per lening te verhogen van € 12.500 naar € 15.000.

Achtergrond

1. Omdat inmiddels vanuit het rijk voor woningeigenaren via het warmtefonds aantrekkelijke financieringsarrangementen beschikbaar zijn om de woning te verduurzamen heeft de stimuleringsregeling die hier ook op gericht is geen daadwerkelijke meerwaarde. De financieringsarrangementen van het Rijk via het warmtefonds zijn daarnaast in de meeste gevallen goedkoper voor de leningnemer beschikbaar dan de stimuleringslening die in het FTW was voorzien. We komen tot de conclusie dat de stimuleringslening in het FTW geen meerwaarde meer heeft voor de inwoners van Oldambt.
2. Daarom wil de gemeente de in de aanvraag voorgestelde stimuleringsregeling van de Svn niet verder brengen en de middelen geheel inzetten ten behoeve van de toepassing van de verzilverlening van de Svn. De ervaring in andere gemeenten is dat dit product voorziet in een grote maatschappelijke behoefte om woningen levensloopbestendig te maken en ook combinaties van verduurzaming van de woning met levensloop bestendiger maken van de woning. Om de verduurzaming te borgen wordt in de gemeentelijke verordening als voorwaarde opgenomen dat er ten minste één duurzaamheidsmaatregel genomen wordt. Daarmee wordt gerealiseerd dat recht gedaan wordt aan de doelen uit de financieringsbronnen.
3. Dit omdat de verzilverlening een leenvorm is die niet door andere overheden wordt aangeboden en ook omdat er geen andere leenvorm is voor deze combinatie van doelen. Daarmee heeft de verzilverlening grote meerwaarde voor de brede welvaart

en de inwoners van Oldambt.

4. Door de prijsstijgingen van de afgelopen periode is het gewenst het lening bedrag van de verzilverlening te verhogen. In de aanvraag was een lening van max € 12.500, voorzien. Dit bedrag zal eerst verhoogt worden naar € 15.000. We willen overwegen om het leenbedrag verder te verhogen als uit de ervaring van het eerste jaar waarin deze leenvorm wordt verstrek een maatschappelijk behoefte hieraan blijkt te bestaan. Een verdere ophoging tot het maximum van € 50.000 wordt door Svn als maximum gehanteerd. Verdere verhoging boven € 15.000 per lening is nu dus nog niet aan de orde.

Met deze wijzigingen kan de gemeente het product verzilverlening beter aanbieden.

Impact van de wijziging

In de aanvraag is er van uitgegaan dat verduurzaming en levensloopbestendig maken in de verhouding van ongeveer 50-50 beslag zouden leggen op de beschikbare budgetten, deze verhouding wordt nu 0/20-80/100. Het aantal woningen dat bereikt wordt verandert hiermee niet, maar wel de maatregelen, bij de verzilverlening staat het levensloopbestendig van de woning maken centraal. Maar omdat de lening ook voor combinatieprojecten (verduurzaming in combinatie met levensloop bestendig maken) kan worden gebruikt en voor een hele beperkte groep die toch ook niet bij het warmtefonds kan lenen verwachten we dat een klein aandeel van de leningen voor duurzaamheid wordt ingezet.

Gewenste invoerdatum

Juni. In juni zal de verordening in de raad vastgesteld worden en is duidelijkheid gewenst. Het voorstel moet op zeer korte termijn (week van 30/5) aan B&W worden aangeboden.

Dank voor het invullen van dit formulier. Je kunt dit formulier versturen naar beoordeling@nationaalprogrammagroningen.nl
Binnen twee weken ontvang je een reactie op je wijzigingsverzoek.

nationaal programma groningen

Het college van burgemeester en wethouders van Oldambt
Postbus 175
9670 AD Winschoten

Datum	: 7 juni 2023
Documentnummer	: 2023-060543
Dossiernummer	: K42124
Behandeld door	: Ingrid Dragtstra
Telefoonnummer	: 06 218 419 12
Email	: ingrid@nationaalprogrammagroningen.nl
Onderwerp	: reactie wijzigingsverzoek O7 Toekomstbestendig wonen

Geacht college,

Op 31 mei jl. ontvingen wij van u een wijzigingsverzoek voor het project O7 Toekomstbestendig wonen. U heeft verzocht om de goedkeuring van drie wijzigingen, te weten:

1. Het niet verder brengen van de in de aanvraag voorgestelde stimuleringsregeling van de SVn;
2. Het geheel inzetten van de toegekende middelen voor de toepassing van de zilverlening van de SVn. Daarbij wordt het uitvoeren van ten minste één verduurzamingsmaatregel als voorwaarde in de verzilverlening opgenomen;
3. Het leningbedrag van de verzilverlening (per lening) te verhogen van €12.500,- naar maximaal €15.000,-.

Het programmabureau heeft dit wijzigingsverzoek in behandeling genomen en komt tot de conclusie dat het de voorgestelde wijzigingen geringe impact hebben op de mate waarin dit project bijdraagt aan de ambities van Nationaal Programma Groningen en de mate waarin aan de randvoorwaarden wordt voldaan. Derhalve is ondergetekende, in zijn rol als waarnemend programmadirecteur, gemandateerd een beslissing te nemen over deze wijzigingen. Hierbij laat ik u weten dat deze wijzigingen kunnen worden goedgekeurd. Deze brief is hiervan de bevestiging.

We wensen u veel succes bij de verdere uitvoering van dit project!

Namens het bestuur Nationaal Programma Groningen,

Gert-Jan Swaving
Waarnemend Directeur Nationaal Programma Groningen

Raadsvoorstel

Onderwerp	Verordening Stimuleringslening Maatschappelijk Vastgoed en Detailhandel gemeente Oldambt 2023
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 juni 2023
Datum raadsvergadering	12 juli 2023
Zaaknummer	43892-2023:486993
Steller	Robert Bekker
Portefeuillehouder(s)	Jurrie Nieboer, Erich Wünker en Gert Engelkens
Medeverantwoordelijke(n)	Gert Jan van 't Land, Koos Flikkema, Jannie Rijkaart

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	- Kaders en richting 3 fondsen (14 maart 2023) - Ambitiedocument Binnenstad 2022 - Nota Positieve Gezondheid en Sport 2023-2026 - Transitievisie Warmte: Oldambt Verwarmt - Verordening duurzaamheidslening gemeente Oldambt (vastgesteld in de raad van 17 juli 2017)
Voorgesteld raadsbesluit	**De raad besluit:** 1. De verordening Stimuleringslening Maatschappelijk Vastgoed en Detailhandel gemeente Oldambt 2023 vast te stellen; 2. Hiervoor een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar te stellen uit het krediet van € 1,5 miljoen dat op 14 maart 2023 beschikbaar is gesteld in een revolverend fonds.
Samenvatting	Met de Stimuleringslening Maatschappelijk vastgoed en Detailhandel is de gemeente Oldambt van plan om via Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) leningen te verstrekken tegen gunstige voorwaarden (lage rente) aan private partijen. Uit de enquête en de eerste gesprekken is gebleken dat het wenselijk is om huurders en eigenaren van maatschappelijk vastgoed en detailhandel de mogelijkheid te bieden een lening tegen een lage rente aan te bieden. De Stimuleringslening dient als een revolverend fonds, waarbij het uitgeleend geld na terugbetaling opnieuw beschikbaar wordt gesteld voor nieuwe aanvragers van de Stimuleringslening. Deze leningen (met een potentieel rentevoordeel, gefinancierd met publieke middelen) bevatten een vorm van staatssteun.

	De Europese staatssteun spelregels en procedures stellen belangrijke kaders aan het beleid van overheden en (semi-) publieke organen. Staatssteun op zich is niet erg, het is vaak juist goed als staatssteun marktfalen aanpakt en er zijn verschillende manieren om deze staatssteun rechtmatig te verstrekken. In dit geval kan staatssteun rechtmatig onder de zogeheten EU Algemene Groepsvrijsstellingsverordening (AGVV) worden toegestaan. Voor onze inwoners is er reeds de mogelijkheid om tegen gunstige voorwaarden een lening af te sluiten. Dit kan onder meer via het Warmtefonds en via de Verordening duurzaamheidslening gemeente Oldambt, welke in 2017 is vastgesteld. Daarnaast is er o.a. nog de mogelijkheid om ISDE-subsidie te verkrijgen. Voor een volledig overzicht van alle financieringsmogelijkheden voor de inwoners van Oldambt wordt verwezen naar de gemeentelijke website via deze link.
Bijlage(n)	1. Verordening Stimuleringslening Maatschappelijk Vastgoed en Detailhandel gemeente Oldambt 2023
AVG	N.v.t.

TOELICHTING

Inleiding

Op 14 maart 2023 zijn de kaders voor de eerder beschikbaar gestelde drie fondsen gedefinieerd. Het betreft een bedrag van € 1,5 miljoen dat ingezet wordt om verduurzamingsmaatregelen te stimuleren bij de volgende doelgroepen:

1. Maatschappelijke organisaties;
2. Cultuurinstellingen;
3. Sportaanbieders;
4. Lokale detailhandel en dag horeca; en
5. Inwoners.

Om te onderzoeken of en wat de vier eerstgenoemde doelgroepen, in aanvulling op de reeds bestaande subsidies en maatregelen, nodig hebben is een enquête uitgezet. U bent als raad geïnformeerd over de uitkomsten van de enquête via een raadsbrief d.d. 25 april 2023.

Met een aantal van de respondenten die hebben aangegeven open te staan voor verdere benadering is inmiddels contact geweest. Bij een enkeling is ook al een energiecoach langs geweest voor het opstellen van een advies met passende maatregelen. Deze verduurzamingsslag is nodig om de verschillende organisaties, instellingen en ondernemingen weerbaarder te maken tegen de flinke stijging in energiekosten, zoals vorig jaar merkbaar was.

Om de verduurzamingsmaatregelen te financieren biedt de Stimuleringslening van SVn uitkomst, doordat met de Stimuleringslening maatregelen getroffen kunnen worden op het gebied van energiebesparing of –opwekking tegen een voordeligere rente.

In het raadsvoorstel over de 3 fondsen, welke op 14 maart 2023 is vastgesteld, staat onder meer dat een deel van het beschikbaar gestelde krediet ad € 1.500.000 is bedoeld om woningen te verduurzamen via een wijkgerichte aanpak waarbij gebruik wordt gemaakt van de ervaringen bij Nieuwborgen.net.
Dit is mede de reden om in dit voorstel niet het volledige bedrag ad € 1.500.000 in te zetten.

Motivatie

Enquête

Om de doelgroep te ondersteunen en de mogelijkheid te bieden om te verduurzamen is het product van SVn een uitkomst. Niet alle kosten van verduurzamingsmaatregelen kunnen worden gedekt uit bestaande

subsidieregelingen. Daarnaast leidt financiering via een bank vaak tot hogere kosten. Een lening via SVn tegen een lager rentepercentage is dan een aantrekkelijk alternatief.

Omliggende gemeenten gebruiken ook de Stimuleringslening van SVn, weliswaar met andere kaders. Zo is de verordening die voor u ligt toegespitst op het maatschappelijk vastgoed en detailhandel, waar andere gemeenten zich voornamelijk focussen op woningeigenaren. SVn biedt deze ruimte om verschillende kaders aan de verordening toe te voegen.

De Stimuleringslening heeft een looptijd afhankelijk van de grootte van de lening. Voor leningen tussen € 2.500 en maximaal € 15.000 is de looptijd 15 jaar. Voor grotere leenbedragen die hypothecair worden verstrekt van € 15.001 tot maximaal € 50.000 is de looptijd 30 jaar. De maatregelen waarvoor geleend wordt dienen bij te dragen aan energieopwekking en/of –besparing.

Staatssteun

In de EU geldt een algemeen verbod op staatssteun, gecombineerd met ingewikkelde uitzonderingsclausules uit het EU Verdrag en secundaire wetgeving. Zodra overheden zich gaan bemoeien met economische activiteiten en op één of andere manier investering- of exploitatieverliezen gaan dekken is er vaak snel sprake van staatssteun. Volgens artikel 107 lid 1 VWEU (het Verdrag van de Werking van de Europese Unie) is er sprake van staatssteun als er aan alle vier volgende criteria is voldaan:

1. De steun wordt door de overheid verleend of met overheidsmiddelen bekostigd;
2. Het voordeel is selectief, d.w.z. het komt ten goede aan bepaalde onderneming(en);'
3. Het verschaft een economisch voordeel aan onderneming(en) dat zij langs normale commerciële weg niet zou(den) hebben verkregen;
4. Het voordeel moet een (potentiële) invloed op de handel tussen lidstaten hebben.

Als een maatregel niet aan één van de vier hierboven genoemde criteria voldoet bevat de maatregel geen staatssteun meer volgens het EU Verdrag. De EU staatssteun regels en procedures stellen belangrijke kaders aan het beleid van o.a. gemeenten. Staatssteun is alleen rechtmatig als het netjes geborgd is onder de EU staatssteun regels en procedures.

De Europese Commissie heeft de exclusieve taak en bevoegdheid om vooraf te beoordelen of aan de uitzonderingscriteria van het EU Verdrag is voldaan. Iedere overheidsinstantie dient elk voornemen tot verlening van steun vooraf bij de Commissie aan te melden. Deze meldingsprocedure duurt gemiddeld een jaar, steun mag niet verleend worden voordat de Commissie goedkeuring heeft verleend via een beschikking. De meeste vormen van staatssteun zijn echter vrijgesteld van voorafgaande melding en goedkeuring; een digitale kennisgeving volstaat bij zo'n vrijstelling. Deze steunvormen zijn uitgewerkt in de zogeheten Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV).

Inmiddels valt meer dan 95% van de Nederlandse steunmaatregelen onder de AGVV. De AGVV werkt in de praktijk als een juridische kapstok. Steunmaatregelen (ad hoc of in de vorm van regelingen) kunnen een haakje in de AGVV zoeken voor een rechtmatige vorm van staatssteun, met vormvoorwaarden, definities, bijbehorende subsidiabele kosten en maximale steunintensiteit. Het kiezen van het juiste AGVV-haakje staat in principe vrij. Soms levert het dus ook een beetje een puzzel op welke steunroute het meest passend, eenvoudig, robuust en rechtmatig is. En soms levert het ook een hybride (gemixte) vorm op, de AGVV laat dit onder voorwaarden ook toe.

Voor strikt publieke activiteiten of taken (ook wel niet-economische activiteiten genoemd), is het staatssteunrecht niet van toepassing. Het verstrekken van geld (eigenlijk bankieren) is een economische activiteit op zich. En ook de voorgenomen lening-nemers houden zich bezig met economische activiteiten. Daarnaast is er sprake van een beoogd rentevoordeel (stimulering) wat betekent dat er al snel staatssteun aan de orde is.

De-minimis steun

In de Nederlandse praktijk gebruiken sommige decentrale overheden bij lage steunbedragen uit staatssteunoptiek de route *de-minimis*. Beperkte steun (tot een maximaal bedrag per ondernemer van € 200.000 in 3 fiscale jaren) heeft onvoldoende effect op de internationale handel en is onder de *de-minimis* regels vrijgesteld van staatsteun via EU-verordening nr. 1407/2013.

Toepassing van de *de-minimis* levert echter rechtsonzekerheid op en dat is onwenselijk voor zowel de steungever als de steunontvanger. Zo moet je niet alleen naar de aparte onderneming kijken voor een analyse van het *de-minimis* plafond, maar moet je ook alle *de-minimis* steun van alle andere overheden aan alle moeder- en dochterbedrijven meerekenen, plus *de-minimis* steun aan partijen waarmee het bedrijf een exclusief leveringscontract heeft gesloten. Binnen dit voorstel zal de *de-minimis* uitsluitend gebruikt worden als juridische ‘’terugvaloptie’’, wanneer het reguliere staatssteunrecht tekortschiet.

AGVV

Staatssteun moet dus rechtmatig geborgd worden. Daarvoor gelden allemaal Europese spelregels en procedures. Het staatssteunrecht biedt vaak verschillende opties om staatssteun rechtmatig te verankeren. Dat gebeurt doorgaans op basis van één of meerdere artikelen uit de eerder genoemde AGVV.

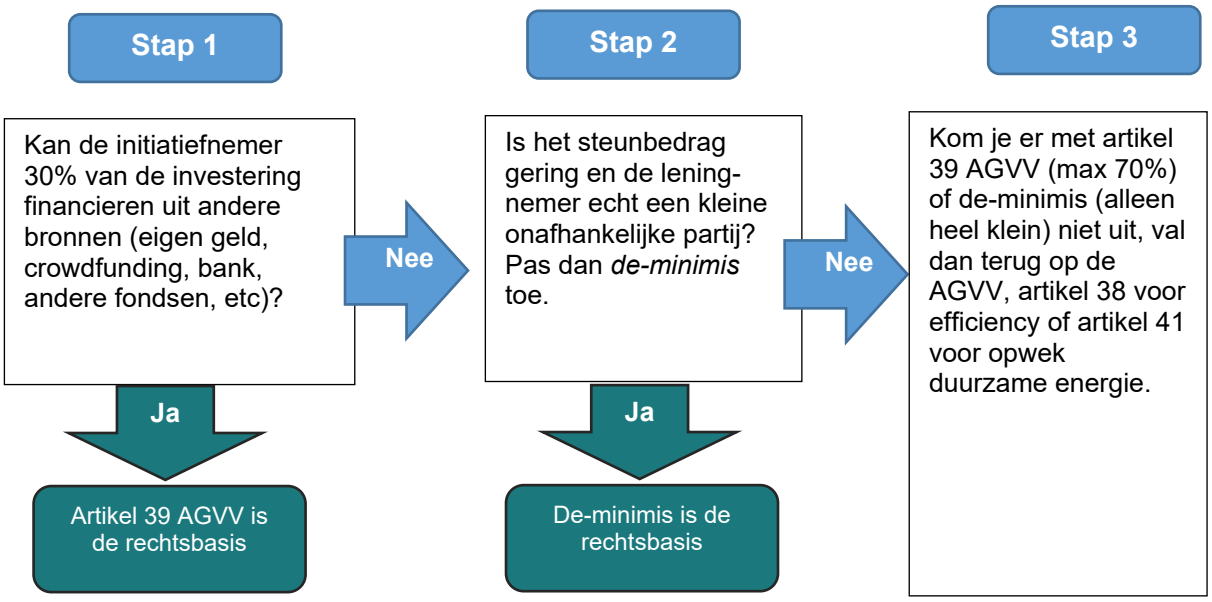
Voor de voorgenomen stimuleringsleningen is de meest logische en eenvoudige route artikel 39 uit de AGVV. Dit artikel is speciaal gericht op investeringssteun voor energie-efficiëntieprojecten in gebouwen in de vorm van financiële instrumenten. Dit artikel bevat juist mogelijkheden om steun via een fonds te verschaffen, waarbij het uiteindelijk de bedoeling is financiering voor de eind-begunstigden gemakkelijk te maken. Artikel 39 AGVV maakt het mogelijk steun te verlenen aan eigenaren of huurders van een gebouw die energie-efficiëntieprojecten willen realiseren. Logischerwijze zijn dat de eind-begunstigden, het is niet de bedoeling dat er publieke middelen “aan de strijkstok” van de fondsmanager blijven hangen. Met andere woorden: de steun (subsidie) mag boekhoudkundig niet blijven ‘hangen’ bij SVn, zij mogen uitsluitend onkosten verrekenen.

Artikel 39

Artikel 39 biedt ruimte voor steun via financieringsinstrumenten voor energie efficiëntieprojecten en opwekking van duurzame energie. Een belangrijke eis uit artikel 39 AGVV is dat 30% van de investeringen uit andere dan publieke middelen moeten komen. Gedachte daarachter is dat de investeerders op fondsniveau en/of de betrokken eigenaren / ondernemers zelf ook risico moeten lopen. De steun moet als het ware werken als hefboom voor private investeringen.

Als alternatief zijn er ook andere artikelen uit het AGVV mogelijk toepasbaar, zoals artikel 38 AGVV voor investeringssteun voor energie-efficiencymaatregelen en artikel 41 AGVV voor investeringssteun voor opwek van duurzame energie. Deze artikelen maken echter wel gebruik van een maximale steunintensiteit, in de provincie Groningen is dat 35% tot 70% van de investeringskosten.

Omdat niet iedere onderneming 30% van de investering kan financieren blijft de *de-minimis* (ook) een oplossing. Het volgende stappenplan wordt dan voorgesteld in de volgende schematische weergave:

Betrokkenheid (externe) partners

In samenwerking met SVn wordt de stimuleringslening ter beschikking gesteld aan de eerder bepaalde doelgroep. SVn toetst hierbij de deelnemer financieel en verstrekt en beheert vervolgens de lening wanneer het college deze aanvraag heeft toegewezen.

Consequenties

De bedoeling is om mede op basis van deze verordening en het beschikbaar gestelde budget een deel van de vier eerstgenoemde doelgroepen te helpen bij het verduurzamen van hun pand en/of productieproces. Met de Stimuleringslening wordt er een aantrekkelijk alternatief geboden om ondernemers mee te nemen in de energietransitie. Tevens wordt met deze regeling een bijdrage geleverd aan onze klimaatdoelstellingen. Daarnaast is de Stimuleringslening zo ingestoken dat het een revolverend fonds betreft, dit betekent dat de gelden terugvloeien naar het beschikbare budget om zo voor de nabije toekomst ondernemers te ondersteunen. Dit geeft ook vrijheid om de regeling op een later moment bij te sturen, voor bijvoorbeeld een additionele doelgroep.

Het verstrekken van leningen brengt het risico met zich mee dat leningen niet terugbetaald worden. Beperking van dit risico vindt plaats door de financiële toets van SVn, waarbij onder andere wordt getoetst op de financiële situatie van de organisatie of instelling. Daarnaast dient de gemeente zorgvuldig de ondernemer te ondersteunen bij het verklaren van de de-minimisregelgeving.

Vervolg

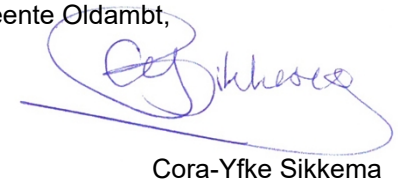
Na inwerkingtreding van de verordening kunnen aanvragen worden ingediend en zal er uitvoering worden gegeven aan de verordening. Aan het einde van dit jaar zal de verordening en de uitvoering ervan worden geëvalueerd.

Na vaststelling van de verordening zal digitaal kennisgeving worden gemeld aan Brussel.

Winschoten, 12 juni 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 juni 2023 en gelet op artikel 38, 39 en 41 van de EU Algemene Groepsvrijsstellingsverordening en EU-verordening nr. 1407/2013 van de-minimis steun;

Besluit

1. De verordening Stimuleringslening Maatschappelijk Vastgoed en Detailhandel gemeente Oldambt 2023 vast te stellen;
2. Hiervoor een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar te stellen uit het krediet van € 1,5 miljoen dat op 14 maart 2023 beschikbaar is gesteld in een revolverend fonds.

Datum raadsvergadering
12 juli 2023

Onderwerp
Verordening Stimuleringslening Maatschappelijk Vastgoed en Detailhandel gemeente Oldambt 2023

Agendapunt

Zaaknummer
43892-2023

Winschoten, 12 juli 2023

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

De raad van de gemeente Oldambt;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 juli 2023;

gelet op de artikelen 147 en 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

vast te stellen de volgende:

Verordening Stimuleringslening Maatschappelijk Vastgoed en Detailhandel gemeente Oldambt 2023

Artikel 1 Begrippen

Deze verordening verstaat onder:

a) *Aanvrager:* een rechtspersoon zoals omschreven in artikel 2 die een aanvraag voor een Stimuleringslening doet;
b) *College*: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt;
c) *Stimuleringslening*: een lening ten behoeve van de financiering van de door het college aanvaarde werkelijke kosten van maatregelen;
d) *Maatregelen*: maatregelen en voorzieningen zoals bedoeld in artikel 3;
e) *Werkelijke kosten*: de kosten van materialen en werkzaamheden voor zover noodzakelijk voor het treffen van maatregelen;
f) *SVn*: Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten, statutair gevestigd te Hoevelaken en kantoorhoudende te Amersfoort, financiële dienstverlener, geregistreerd onder AFM–vergunningsnummer 12013647;
g) *Toewijzing*: het besluit van de Gemeente op basis waarvan de aanvrager een aanvraag kan doen voor de Stimuleringslening bij SVn;
h) AGVV: de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (Verordening (EU) nr. 651/2014);
i) Energie-efficiëntie: een hoeveelheid bespaarde energie die wordt vastgesteld door het verbruik vóór en ná de invoering van een maatregel ter verbetering van de energie-efficiëntie te meten en/of te ramen, gecorrigeerd voor externe factoren die het energieverbruik beïnvloeden;
j) Energie uit hernieuwbare energiebronnen: energie geproduceerd met installaties waarbij uitsluitend van hernieuwbare energiebronnen wordt gebruikgemaakt, alsmede het aandeel in calorische waarde van de energie die met hernieuwbare energiebronnen wordt opgewekt in hybride installaties die ook met conventionele energiebronnen werken;
k) Hernieuwbare energiebronnen: niet-fossiele energiebronnen zoals windenergie, zonne-energie, aerothermische, geothermische, hydrothermische energie en energie uit de oceanen, waterkracht, biomassa, stortgas, rioolwaterzuiveringsgas en biogas;
l) Kleine onderneming: een kleine onderneming zoals gedefinieerd in bijlage 1 van de AGVV;
m) MKB bedrijf: ondernemingen die aan de voorwaarden van bijlage 1 uit de AGVV voldoen;
n) Steunintensiteit: het bruto steunbedrag, uitgedrukt als een percentage van de in aanmerking komende kosten vóór aftrek van belastingen of andere heffingen.

Artikel 2 Toepassingsbereik

Deze verordening is uitsluitend van toepassing op leningsaanvragen:

1. Voor een Stimuleringslening die zakelijk wordt verstrekt.
2. De aanvrager van een Stimuleringslening die zakelijk wordt verstrekt is een Rechtspersoon en eigenaar of huurder van een gebouw genoemd bij 3. Van de lening wordt onderhandse of hypothecaire akte opgemaakt.
3. Voor het treffen van maatregelen in of aan een zakelijk pand in de gemeente Oldambt.
4. Het rentepercentage wordt door het college van Burgemeester en Wethouders vastgesteld op het moment van toewijzen van de Stimuleringslening.
5. De looptijd van de Stimuleringslening voor leningen tussen € 2.500 en maximaal € 15.000 bedraagt 15 jaar en voor grotere leenbedragen vanaf € 15.001 tot maximaal € 50.000 is de looptijd 30 jaar.
6. De Stimuleringslening wordt annuïtair verstrekt.
7. De Stimuleringslening wordt verstrekt via een bouwdepot.

Artikel 3 Maatregelen

1. Tot de maatregelen worden gerekend:
   a. het treffen van maatregelen wat bijdraagt aan energieopwekking en energiebesparing met betrekking tot maatschappelijk vastgoed en/of 'zakelijke bestemde panden in gebruik bij detailhandel'.
   b. Financieringskosten met betrekking tot deze aanvragen kunnen in de lening worden opgenomen.
2. De Stimuleringslening kan nooit meer bedragen dan de werkelijke kosten verminderd met de van derden ontvangen of nog te ontvangen tegemoetkomingen (subsidies) in deze kosten. Het college stelt de hoogte van de Stimuleringslening vast, met een minimum van € 2.500,- en een maximum van € 15.000 voor onderhandse leningen en leningen vanaf € 15.001 tot maximaal € 50.000 voor hypothecaire leningen
3. Het college kan de in het eerste lid vermelde lijst van maatregelen uitbreiden en/of inkorten.

Artikel 4 Beleidsdoelen

Indien uit de aanvraag blijkt dat met het treffen van de maatregelen aantoonbaar wordt bijgedragen aan een of meer van de hiernavolgende beleidsdoelen, in dat geval kan het college besluiten een aanvrager te verwijzen naar SVn voor het aanvragen van een Stimuleringslening:

a. Energieopwekking;
b. Energiebesparing.

Artikel 5 Budget

1. De raad van de gemeente Oldambt stelt het budget vast dat beschikbaar is voor Stimuleringsleningen.
2. Stimuleringsleningen zijn alleen beschikbaar voor zover het vastgesteld budget hiervoor toereikend is.
3. Indien het vastgestelde budget niet meer toereikend is, worden de aanvragen door het college afgewezen.

Artikel 6 Bevoegdheid college

Het college toetst de aanvraag aan artikel 2, 3, 4 en 5 en is bevoegd om, met inachtneming van het bepaalde in deze verordening, de aanvrager naar SVn te verwijzen voor het aanvragen van een Stimuleringslening.

Artikel 7 Procedure aanvraag en toewijzing

1. Een aanvraag voor een Stimuleringslening wordt schriftelijk bij het college ingediend op een door de gemeente beschikbaar gesteld formulier of digitaal via een door de gemeente aangewezen website/portal en gaat onder opgave van:
   a. De te treffen stimuleringsmaatregelen.
   b. De werkelijke kosten van het treffen van de stimuleringsmaatregelen alsmede een financiële onderbouwing van deze opgave, bijvoorbeeld offertes.
   c. Een planning van de uitvoering van de werkzaamheden.
2. Het college bevestigt de ontvangst van de aanvraag binnen twee weken.
3. Indien de aanvraag niet alle gegevens bevat die het college voor het nemen van een beslissing noodzakelijk acht, stelt het college de aanvrager in de gelegenheid de aanvraag binnen een termijn van vier weken te completeren.
4. Indien de aanvraag niet binnen de aangegeven termijn is gecompleteerd, besluit het college de aanvraag buiten behandeling te stellen.
5. Het college handelt aanvragen in volgorde van binnenkomst af.
6. Het college neemt binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag, dan wel na het compleet worden daarvan, een beslissing en deelt die middels een toewijzings- of afwijzingsbesluit mee aan de aanvrager.
7. Uit overschrijding van de in het zesde lid bedoelde termijn kan de aanvrager niet afleiden dat zijn aanvraag is of wordt gehonoreerd.
8. De in lid 6 bedoelde beslissing is een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld door belanghebbenden.

Artikel 8 Afwijzen aanvraag en intrekken toewijzing

1. Het college wijst een aanvraag voor een Stimuleringslening af, indien:
   a. het budget niet toereikend is om de aanvraag te honoreren; of
   b. de werkelijke kosten naar zijn oordeel niet in redelijke verhouding staan tot het te verkrijgen resultaat; of
   c. de werkelijke kosten minder bedragen dan € 2.500,-; of
   d. er niet is voldaan aan de bij of krachtens deze verordening gestelde voorschriften en/of bepalingen; of

e. conform artikel 1, vierde lid, onder a) en onder b) van de AGVV wordt uitgesloten betaling van steun aan een onderneming waarbij er een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard (de zogeheten Deggendorf clausule); of
f. conform artikel 1, vierde lid, onder c) van de AGVV wordt ook geen steun toegekend aan ondernemingen in financiële moeilijkheden.

2. Het college trekt een toewijzing Stimuleringslening in, indien:
   a. de Stimuleringslening is toegewezen of vastgesteld op grond van onjuiste gegevens; of
   b. de Stimuleringslening niet tot stand komt.

Artikel 9 Financiële toets, verstrekken en beheer Stimuleringslening door SVn

1. De toewijzing door het college betreft een reservering voor een Stimuleringslening uit het gemeentelijke budget. De toewijzing voor het aanvragen van een Stimuleringslening vormt het startpunt voor een autonome financiële toetsing door SVn.
2. De verordening is in overeenstemming met de productspecificaties Stimuleringslening van SVn en de samenwerking tussen gemeente Oldambt en SVn.
3. SVn stelt de definitieve hoogte van de Stimuleringslening vast en bij en positieve financiële toets brengt SVn een offerte uit. Bij een negatieve financiële toets, wijst SVn de lening af en brengt de aanvrager en gemeente hiervan op de hoogte.
4. SVn verstrekt en beheert een geoffreerde Stimuleringslening. Indien de aanvrager het niet eens is met de financiële toets van SVn, kan er een klachtenprocedure worden gestart bij SVn en/of kan de aanvrager zich wenden tot de bevoegde burgerlijke rechter.

Artikel 10 Staatssteun

1. De Stimuleringslening bevat mogelijk staatssteun volgens de Europese spelregels.
2. Bij een Stimuleringslening die maximaal 70% van de voorgenomen investering bedraagt, wordt artikel 39 AGVV toegepast.
3. Als de Stimuleringslening meer dan 70% van de voorgenomen investering bedraagt, kan de lening ofwel via de spelregels van de-minimis worden verstrekt, ofwel via artikel 38 AGVV voor investeringssteun voor energie-efficiencymaatregelen of artikel 41 AGVV voor investeringssteun voor opwek van duurzame energie.
4. Bij toepassing van artikel 38 (energie-efficiëntiemaatregelen) gelden de volgende spelregels:
   a. De subsidiabele kosten zijn de bijkomende investeringskosten die nodig zijn om een hoger niveau aan energie-efficiëntie te behalen. Deze kosten worden als volgt vastgesteld:
      i) wanneer de kosten voor de investering in energie-efficiëntie binnen de totale investeringskosten als een afzonderlijke investering kunnen worden vastgesteld, vormen deze specifiek op energie-efficiëntie betrekking hebbende kosten de subsidiabele kosten;
      ii) in alle overige gevallen worden de kosten van investeringen in energie-efficiëntie vastgesteld ten opzichte van een vergelijkbare, minder energie-efficiënte investering die zonder de steun op geloofwaardige wijze zou zijn uitgevoerd (een referentie investering). Het verschil tussen de kosten van beide investeringen levert de subsidiabele kosten op.
   b. De steunintensiteit bedraagt ten hoogste 35% van de subsidiabele kosten voor grote ondernemingen.
   c. Deze maximale steun-intensiteit kan met 20 procentpunten (tot 55%) worden verhoogd voor steun aan kleine ondernemingen en met 10 procentpunten (tot 45%) voor steun aan middelgrote ondernemingen.
5. Bij toepassing van artikel 41 (energie uit hernieuwbare energiebronnen) gelden de volgende spelregels:
   a. Investeringssteun voor energieproductie uit hernieuwbare energiebronnen is alleen bedoeld voor nieuwe installaties. Er wordt geen steun toegekend of uitgekeerd als de installatie al in bedrijf is genomen. De subsidiabele kosten zijn de bijkomende investeringskosten die nodig zijn om de productie van energie uit hernieuwbare energiebronnen te bevorderen. Deze kosten worden als volgt vastgesteld:
      i) wanneer de kosten van investeringen in de productie van energie uit hernieuwbare energiebronnen binnen de totale investeringskosten als een afzonderlijke investering kunnen worden vastgesteld (bijvoorbeeld omdat het een gemakkelijk te onderscheiden „uitbreiding” van

een reeds bestaande faciliteit is), vormen deze kosten bij hernieuwbare energie de subsidiabele kosten;
   ii) wanneer de kosten van investeringen in de productie van energie uit hernieuwbare energiebronnen kunnen worden vastgesteld ten opzichte van een vergelijkbare, minder milieuvriendelijke investering die zonder de steun op geloofwaardige wijze zou zijn verricht, levert dit verschil tussen de kosten van beide investeringen de met hernieuwbare energie verband houdende kosten op en geldt dit als de subsidiabele kosten;
   iii) voor kleine installaties waar een minder milieuvriendelijke investering niet kan worden bepaald omdat geen installaties van beperkte omvang bestaan, vormen de totale investeringskosten die nodig zijn om een hoger niveau aan milieubescherming te bereiken, de subsidiabele kosten.
b. De steunintensiteit bedraagt ten hoogste:
   i) 50% van de subsidiabele kosten als deze kosten worden berekend op grond van het eerste lid onder a. of b.;
   ii) 35% van de subsidiabele kosten als deze worden berekend op grond van het eerste lid onder c.
c. De maximale steunintensiteit kan met 20 procentpunten worden verhoogd (tot maximaal 70%) voor steun aan kleine ondernemingen en met 10 procentpunten (tot maximaal 60%) voor steun aan middelgrote ondernemingen.

6. De op basis van deze subsidieregeling verleende steunbedragen mogen cumuleren met andere vormen van staatssteun, zo lang de maximale steunplafonds uit deze verordening gerespecteerd worden. Bij subsidieverstrekking worden de cumulatiebepalingen uit artikel 8 AGVV in acht genomen. Dit houdt in dat alle voor een bepaald project verleende staatssteun bij elkaar opgeteld moet worden om zo het totale steunbedrag te bepalen (cumulatie). Hierdoor kan nagegaan worden of voldaan is aan de maximale steunintensiteiten en –bedragen uit artikel 4 AGVV (aanmeldingsdrempels).

Artikel 11 Stimulerend effect

1. Om te waarborgen dat de steun noodzakelijk is en als prikkel fungeert om verdere activiteiten of projecten te ontwikkelen, is een staatssteun regeling nooit van toepassing op activiteiten waartoe de begunstigde al onder marktvoorwaarden zou overgaan.
2. Een project wordt enkel subsidiabel geacht als er een stimulerend effect te verwachten is.
3. Steun heeft voor de begunstigde geen stimulerend effect als de subsidiabele activiteiten zijn gestart voordat de begunstigde bij de betrokken autoriteiten een steunaanvraag heeft ingediend.
4. Voor steun aan MKB bedrijven wordt het stimulerend effect geacht aanwezig te zijn wanneer, vooraleer de activiteiten voor de tenuitvoerlegging van het gesteunde project of de gesteunde activiteiten van start zijn gegaan, het MKB bedrijf een steunaanvraag bij de overheid heeft ingediend.
5. Voor grote bedrijven vergewist de betrokken decentrale overheid, naast de voorwaarden die voor MKB bedrijven gelden, zich er ook van dat de begunstigde — in een intern document — de levensvatbaarheid van het gesteunde project of de gesteunde activiteit heeft onderzocht in een scenario mét en een scenario zonder steun.

Artikel 12 Nadere regels

Het college kan voor de uitvoering van deze verordening nadere regels vaststellen.

Artikel 13 Hardheidsclausule

Indien vanwege bijzondere omstandigheden een strikte toepassing van deze verordening naar het oordeel van het college zou leiden tot een onredelijke beslissing, kan het college afwijken van het bepaalde in deze verordening.

Artikel 14 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na de bekendmaking in het Gemeenteblad.

Artikel 15 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als “Verordening Stimuleringslening Maatschappelijk Vastgoed en detailhandel gemeente Oldambt 2023”.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 juli 2023

De griffier,	De voorzitter,
J. van der Meer	C.Y. Sikkema

Raadsvoorstel

Onderwerp	Kadernota 2024 - 2027
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	28 juni 2023
Datum raadsvergadering	19 juli 2023
Zaaknummer	48375-2023:293382
Steller	Jannie Rijkaart
Portefeuillehouder(s)	Jurrie Nieboer, Cora-Yfke Sikkema, Erich Wünker, Gert Engelkens en Ger Klein
Medeverantwoordelijke(n)	DT en MT

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	• Herstelplan, vastgesteld op 11 november 2019 • Aanvulling op het herstelplan, vastgesteld op 16 december 2019 • Kadernota 2021 - 2024, vastgesteld op 29 juni 2020 • Kadernota 2022 - 2025, vastgesteld op 28 juni 2021 • Kadernota 2023 - 2026, vastgesteld op 7 juli 2022 • Beleidsbegroting 2023 en bijbehorende meerjarenraming, vastgesteld op 9 november 2022 Artikel 4 van de "Financiële verordening gemeente Oldambt 2020" luidt als volgt: "Het college zal indien gewenst uiterlijk in juni aan de raad een kadernota aanbieden met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders voor de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming. De raad stelt deze nota uiterlijk in juli vast."
Voorgesteld raadsbesluit	**De raad besluit:** 1. In te stemmen met de kadernota 2024 - 2027 en de daarbij behorende investeringslijst 2. Het college opdracht te geven deze als kader te gebruiken bij het opstellen van de beleidsbegroting 2024 en de daarbij behorende meerjarenraming.
Samenvatting	Een kadernota is bedoeld om de kaders en uitgangspunten vast te leggen die gelden voor de op te stellen begroting voor het komende jaar. Tevens kan de (informatie in de) kadernota worden gebruikt bij het voorbereiden van de Algemene Beschouwingen.

	De nu voorliggende kadernota 2024 - 2027 geeft een zo actueel mogelijk inzicht in de financiën en verschillende relevante onderwerpen. Tevens is een investeringslijst bijgevoegd voor een overzicht van alle noodzakelijke en/of wenselijke investeringen. Hoewel er in de meerjarenraming structureel een bedrag is geraamd voor nieuw beleid en/of nieuwe investeringen, doen wij in deze kadernota (nog) geen concrete voorstellen. Redenen hiervoor zijn onder meer de negatieve ontwikkeling van de te verwachten begrotingsresultaten volgens de 2e BBR 2023, het feit dat de (financiële gevolgen van de) meicirculaire 2023 nog niet bekend zijn én het feit dat er nog onvoldoende bekend is over de eventuele benodigde financiën voor een aantal relevante onderwerpen. Uiteraard geven wij op dit moment al wel uitvoering aan het beleid, zoals dat is ingezet en vastgesteld met de beleidsbegroting 2023. De beleidsbegroting 2023 is de eerste begroting welke is opgesteld op basis van het coalitieakkoord “Zaaien en oogsten”. Binnen de kaders en financiële ruimte die deze eerste begroting biedt zijn we volop aan de slag met het realiseren van de ambities van ons coalitieakkoord.
Bijlage(n)	1. Kadernota 2024 - 2027 2. Investeringslijst 2024 – 2033 3. Begrotingscirculaire 2024 - 2027 van de Provincie
AVG	Ja

TOELICHTING

Inleiding

De kadernota is onderdeel van de reguliere P&C cyclus en is bedoeld om de kaders en uitgangspunten vast te leggen voor de op te stellen begroting van het volgende jaar.

De kadernota wordt geagendeerd voor de raadsvergadering waarin ook de algemene beschouwingen worden gehouden. De kadernota biedt de raadsleden een handvat om zich voor te bereiden op de algemene beschouwingen.

Motivatie

De nu voorliggende kadernota 2024 - 2027 geeft een zo actueel mogelijk inzicht in de financiën. De kadernota is gebaseerd op de laatste inzichten zoals opgenomen in de 1e BBR 2023 en de daarin opgenomen geactualiseerde meerjarenraming.

Daarnaast wordt ingegaan op een aantal actuele financiële ontwikkelingen die nog niet in de cijfers zijn verwerkt, zoals een te verwachten hogere bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Afeer.

De meicirculaire 2023 was nog niet uitgebracht in de periode dat het concept van deze kadernota is voorbereid en behandeld. Ten tijde van het schrijven van dit raadsvoorstel zijn we nog in afwachting van de berekeningen op basis van de meicirculaire 2023 en de gevolgen voor de gemeentelijke begroting. Zodra hier meer duidelijkheid over is, zullen we u hier uiteraard over informeren.

Het ontbreken van de uitkomsten van de meicirculaire 2023 in combinatie met de tekorten die in de komende jaren worden verwacht zijn twee redenen waarom we in deze kadernota 2024 – 2027 (nog) geen concrete voorstellen doen voor nieuw beleid en/of nieuwe investeringen.
Een derde reden is dat er veel ontwikkelingen zijn in beleidsmatige onderwerpen waarbij het op dit

moment nog onvoldoende duidelijk is of en in hoeverre die (co-)financiering van de gemeente vragen.

Alle beleidsmatige ontwikkelingen hebben we zoveel mogelijk in beeld gebracht in hoofdstuk 3 van de kadernota. Dit hoofdstuk geeft, samen met de investeringslijst welke als bijlage is bijgevoegd, een beeld van alle investeringen die we noodzakelijk of wenselijk achten.

Hieruit blijkt dat we sowieso keuzes zullen moeten maken, omdat de beschikbare middelen zeker niet voldoende zullen zijn. Zelfs niet bij zeer gunstige uitkomsten van de meicirculaire.

In of bij de beleidsbegroting 2024 zullen we op basis van de op dat moment bekende en beschikbare informatie voorstellen doen. Hierbij zullen we uiteraard de opbrengsten van de Algemene Beschouwingen d.d. 19 juli 2023 meenemen.

Betrokkenheid (externe) partners

Bij het opstellen van deze kadernota zijn geen externe partners betrokken.

Consequenties

Omdat er in deze kadernota (nog) geen concrete voorstellen voor nieuw beleid en /of nieuwe investeringen worden gedaan, kan er ook nog niet heel concreet worden besloten of en hoe de beschikbare middelen worden ingezet. Anderzijds biedt dit ook de ruimte om deze afwegingen op een later moment te doen op basis van de op dat moment meest actuele informatie.

Vervolg

Na de algemene beschouwingen en het vaststellen van de kadernota wordt gestart met het opstellen van de beleidsbegroting 2024 en bijbehorende meerjarenraming 2025 - 2027.

Winschoten, 12 juni 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 juni 2023

gelet op artikel 4 van de "Financiële verordening gemeente Oldambt 2020

Besluit

1. In te stemmen met de kadernota 2024 - 2027 en de daarbij behorende investeringslijst
2. Het college opdracht te geven deze als kader te gebruiken bij het opstellen van de beleidsbegroting 2024 en de daarbij behorende meerjarenraming.

Datum raadsvergadering
19 juli 2023

Onderwerp
Kadernota 2024 - 2027

Agendapunt

Zaaknummer
48375-2023:293382

Winschoten, 19 juli 2023

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter

KADERNOTA 2024 - 2027

GEMEENTE OLDAMBT

Inhoudsopgave:

1. Inleiding 4
2. Financiën 4
Verwachte begrotingsresultaten 4
Concept begrotingen van Gemeenschappelijke Regelingen 4
Taakstellende herstelmaatregelen 5
Meicirculaire en Voorjaarsnota 5
Ruimte voor investeringen en nieuw beleid 5
Drie fondsen 5
Structureel begrotingstekort 6
Beschikbare reserves 6
Fonds versterking ruimtelijke kwaliteit dorpen en wijken 6
Reserve Vluchtelingen 6
3. Onderwerpen die relevant zijn voor te maken (beleids)keuzes 6
Uitkomsten van de parlementaire enquête gaswinning. 6
Strategische agenda van Groningen (STAG), masterplannen, NPG en baanbrekers. 6
Nieuwe Regio Deal 7
Volkshuisvestingsfonds 7
Beschikbare capaciteit 7
Droogteschade wegen 7
Energietransitie woningen 7
Uitvoering klimaatakkoord 8
Positieve gezondheid & Sport 8
Programma Centrumontwikkeling 8
Boerderijenprogramma Oldambt 9
Toeristische Visie Oost-Groningen/uitvoeringsprogramma 9
Cultuur 10
Doorontwikkeling sociaal domein 10
Bewezen effectieve verzuimaanpak. 10
Formatie Toezicht en Handhaving Jeugd&WMO 10
Formatie Participatiewet, Inkomen 11
Veiligheid 11
Investeringslijst 11

1. Inleiding

Deze kadernota is bedoeld ter voorbereiding op de Algemene Beschouwingen, welke zijn gepland op 19 juli 2023. De uitkomsten van deze algemene beschouwingen zullen mede de basis vormen voor de op te stellen beleidsbegroting 2024 en de meerjarenraming 2025 - 2027.

In deze kadernota schetsen wij een beeld van de financiële situatie.
Daarna benoemen wij een aantal actuele onderwerpen waarvoor eventueel beschikbare middelen voor nieuw beleid kunnen (of moeten) worden ingezet.

Wij doen (nog) geen concrete voorstellen. Redenen hiervoor zijn onder meer het verwachte negatieve begrotingsresultaat voor de komende jaren, het feit dat de meicirculaire 2023 nog niet is uitgebracht en diverse onzekerheden die mogelijk van invloed zijn op de begroting en de te maken (beleids)keuzes.
In de begrotingscirculaire 2024 – 2027 (zie bijlage) adviseert ook de provincie om terughoudend te zijn met besluiten tot nieuw beleid en investeringen, aangezien deze leiden tot meerjarige structurele lasten.

Hoewel wij in deze kadernota nog geen concrete voorstellen doen voor nieuw beleid, zetten wij uiteraard wel het beleid voort dat tot en met de beleidsbegroting 2023 is vastgesteld. Het coalitieakkoord “Zaaien en Oogsten” is daarbij belangrijk en deze is nader uitgewerkt in de beleidsbegroting 2023.
Eén van de belangrijke thema’s waarop wij inzetten is leefbaarheid en brede welvaart, waarbij in het bijzonder aandacht voor de onderwerpen armoede, wonen, verduurzaming en veiligheid.

2. Financiën

Verwachte begrotingsresultaten

Op basis van de 1e BBR 2023 zijn de te verwachten begrotingsresultaten als volgt:

	2023	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Resultaat vastgestelde begroting 2023 + meerjarenraming	92.000	619.000	1.206.000	27.000	27.000
Mutaties 1e BBR 2022	-167.000	-1.606.000	-2.175.000	-2.302.000	-2.302.000
Verwacht begrotingsresultaat na 1e BBR 2023	-75.000	-987.000	-969.000	-2.275.000	-2.275.000

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de verwachte begrotingsresultaten fors negatief worden in de komende jaren. Dit komt met name door een lagere BUIG-uitkering van het Rijk (circa € 1 miljoen nadeel) en hogere loonkosten als gevolg van CAO onderhandelingen (€ 650.000).
In 2023 staan hier nog enkele incidentele voordelen tegenover. En de hogere loonkosten worden in 2023 en 2024 deels nog opgevangen door een extra incidentele stelpost ad 5 ton, waar de raad in november 2022 een amendement over heeft aangenomen.
Voor een volledige toelichting op de mutaties in de (meerjaren)begroting wordt verwezen naar de 1e BBR 2023.
Volledigheidshalve merken we op dat de meicirculaire nog niet is verwerkt in bovenstaande cijfers. De verwachting is dat de voornoemde nadelen (deels) worden gecompenseerd via een hogere uitkering uit het gemeentefonds.

Concept begrotingen van Gemeenschappelijke Regelingen

Omdat de begrotingen 2024 en de bijbehorende meerjarenramingen van de Gemeenschappelijke Regelingen nog niet definitief zijn vastgesteld, zijn eventuele gevolgen hiervan voor de gemeentelijke bijdragen nog niet verwerkt in bovenstaande cijfers.
Dat geldt onder andere voor de Gemeenschappelijke Regeling Afeer.
Volgens de concept begroting 2024 van Afeer, welke voor een zienswijze wordt voorgelegd aan de raad d.d. 21 juni, gaat het om een forse toename. De toename van de jaarlijkse bijdrage van gemeente Oldambt aan Afeer bedraagt € 1,2 miljoen in 2024. Deze toename loopt op tot ruim € 2,6 miljoen in 2027.
De totale bijdrage van Oldambt aan Afeer bedraagt in 2027 dan totaal ruim € 20 miljoen, terwijl in bovenstaande cijfers nog rekening is gehouden met een bijdrage van ruim € 17 miljoen.

Taakstellende herstelmaatregelen

In bovenstaande verwachte begrotingsresultaten is nog een bedrag aan taakstellende herstelmaatregelen opgenomen van circa € 1 miljoen in 2023 oplopend tot bijna € 1,5 miljoen ingaande 2024.
Indien en voor zover deze herstelmaatregelen niet (tijdig) worden gerealiseerd zullen deze de te verwachten begrotingsresultaten verlagen. In de 1e BBR 2023 is meer informatie te lezen over de taakstellende herstelmaatregelen bij de stelposten en op de laatste pagina.

Meicirculaire en Voorjaarsnota

Zoals hiervoor is opgemerkt zijn de uitkomsten van de meicirculaire nog niet verwerkt in bovenstaande cijfers. Reden is dat de meicirculaire 2023 nog niet was uitgebracht op moment van schrijven en behandelen van het concept van deze kadernota. Op dit moment zijn we in afwachting van de berekeningen op basis van de meicirculaire en de gevolgen hiervan voor de gemeentelijke begroting en meerjarenraming.
De verwachting is dat de meicirculaire een gunstige invloed heeft op de hierboven gepresenteerde verwachte begrotingsresultaten van de komende jaren. Of de uitkomsten van de meicirculaire voldoende positief zijn om de verwachte tekorten en de hogere bijdrage aan Afeer en andere gemeenschappelijke regelingen op te vangen is maar zeer de vraag.
De VNG gaat in een ledenbrief d.d. 17 mei 2023 in op de gevolgen van de Voorjaarsnota 2023 welke het kabinet op 28 april 2023 heeft uitgebracht. Samenvattend is er volgens deze brief vanaf 2026 voor gemeenten structureel zo'n € 3 miljard minder beschikbaar voor het uitvoeren van gemeentelijke taken en biedt het accres vanaf 2027 te weinig vergoeding voor het opvangen van de autonome groei van de zorgtaken. De volledige brief van de VNG is te vinden via deze link.

Ruimte voor investeringen en nieuw beleid

In de vastgestelde begroting 2023 en bijbehorende meerjarenraming is jaarlijks een bedrag ad € 500.000 opgenomen voor nieuw beleid en/of de kapitaallasten van investeringen.
Van de jaarlijkse € 500.000 is in 2023 nog een bedrag ad € 366.000 niet structureel ingevuld.
Dit betekent dat in de hierboven gepresenteerde verwachte begrotingsresultaten de volgende bedragen zijn opgenomen, welke in principe nog beschikbaar zijn voor nieuw beleid en/of ter dekking van kapitaallasten van investeringen:

	2023	2024	2025	2026
Ruimte voor nieuw beleid / stelposten kapitaallasten investeringsfonds	366.000	866.000	1.366.000	1.866.000

Drie fondsen

In de begroting 2023 zijn drie fondsen ingesteld:
- Fonds 'Energiearmoede'
- Fonds 'Verduurzaming'
- Fonds 'Versterking ruimtelijke kwaliteit dorpen en wijken'

In de hierboven gepresenteerde verwachte begrotingsresultaten zijn de volgende dotaties opgenomen:

	2023	2024	2025	2026
Fonds 'Energiearmoede'	750.000	1.750.000	1.750.000	0
Fonds 'Verduurzaming'	750.000	1.750.000	1.750.000	0
Fonds 'Versterking ruimtelijke kwaliteit dorpen en wijken'	750.000	1.750.000	1.750.000	0
	2.250.000	5.250.000	5.250.000	0

De dotaties aan het fonds verduurzaming en het fonds versterking ruimtelijke kwaliteit dorpen en wijken (totaal € 1,5 miljoen) zijn inmiddels bestemd. In de raadsvergadering van 14 maart 2023 is ingestemd met het voorstel om dit bedrag beschikbaar te stellen voor verduurzamingsmaatregelen bij een aantal doelgroepen.
Het fonds energiearmoede is deels ingezet voor het uitbetalen van energietoeslagen.

De dotaties in 2024 en 2025 zijn geraamd onder voorbehoud van positieve begrotingsresultaten.

Bij het opstellen van de begroting 2024 en de daarbij behorende meerjarenraming zal het totaalbedrag van de dotaties aan de drie fondsen worden verlaagd indien en voor zover dat nodig is om tot een sluitende begroting te komen. Uitgaande van de hierboven gepresenteerde verwachte begrotingsresultaten en rekening houdend met een hogere bijdrage aan Afeer zouden de dotaties in 2024 en 2025 moeten worden verlaagd van de genoemde € 5.250.000 naar circa € 3.000.000.
Maar, zoals gemeld, verwachten we dat de meicirculaire nog een gunstige invloed heeft op de te verwachten begrotingsresultaten. In dat geval zullen de dotaties aan de drie fondsen niet of minder verlaagd hoeven te worden.

Structureel begrotingstekort

Het verwachte begrotingsresultaat dient structureel in evenwicht te zijn. Voor de meerjarenraming bij de begroting 2024 dient daarom vooral naar de laatste jaarschijf, 2027, te worden gekeken. Volgens de hierboven geschetste cijfers komt het verwachte begrotingsresultaat 2027 en rekening houdend met de hogere bijdrage aan Afeer, naar verwachting uit op een bedrag van bijna € 5 miljoen negatief.
Vanaf 2026, het zogenoemde ravijnjaar, werd al een lager begrotingsresultaat verwacht. Met de mutaties van de 1e BBR 2023 en de meerjarenraming van Afeer, duikt het verwachte begrotingsresultaat vanaf 2026 diep in de rode cijfers.
In de Voorjaarsnota 2023 van het kabinet staat dat gemeenten er vanaf 2027 structureel geld bij krijgen. Maar naar verwachting is dat niet voldoende om het gehele tekort ad € 5 miljoen, zoals we dat op basis van de huidige cijfers verwachten, op te lossen.

Dit is mede een reden om vooralsnog terughoudend te zijn met het inzetten van nieuw beleid en/of het doen van investeringen.

Beschikbare reserves

Fonds versterking ruimtelijke kwaliteit dorpen en wijken

Het saldo van het fonds versterking ruimtelijke kwaliteit dorpen en wijken (voorheen investeringsfonds) bedraagt op dit moment bijna € 3 miljoen. Bij het maken van keuzes zou dit bedrag kunnen worden ingezet voor cofinanciering en/of het doen van ‘eigen’ gewenste investeringen.

Reserve Vluchtelingen

Bij de bestemming van het resultaat van de jaarrekening 2022 is een nieuwe reserve Vluchtelingen ingesteld. Er is een bedrag ad bijna € 1,4 miljoen aan toegevoegd. Op dit moment zijn er nog geen concrete plannen om deze reserve in te zetten.

3. Onderwerpen die relevant zijn voor te maken (beleids)keuzes

In dit hoofdstuk gaan we in op verschillende onderwerpen die relevant zijn bij het maken van (beleids)keuzes. Voor een aantal onderwerpen is op dit moment nog onduidelijk of en in welke mate eventuele cofinanciering nodig is.
Bij een aantal andere onderwerpen kunnen al wel wat meer concrete bedragen worden genoemd.
Zoals in de inleiding al is benoemd worden er in deze kadernota nog geen concrete voorstellen gedaan. Mede omdat het ook nog onduidelijk is of en in hoeverre er daadwerkelijk middelen structureel beschikbaar kunnen blijven voor het inzetten van nieuw beleid.
Bij het opstellen van de begroting 2024 zal worden uitgegaan van de meest actuele inzichten op dat moment. En tevens zullen de uitkomsten van de Algemene beschouwingen d.d. 19 juli 2023 hier bij worden betrokken.

Uitkomsten van de parlementaire enquête gaswinning.

Volgens de kabinetsreactie komen er extra middelen naar de regio in de komende 30 jaar. Hoe deze middelen concreet worden ingezet en welke resultaten hiermee kunnen worden behaald voor onze regio en voor onze inwoners in het bijzonder is op dit moment nog niet bekend.

Strategische agenda van Groningen (STAG), masterplannen, NPG en baanbrekers.

Hiervoor zijn en worden middelen beschikbaar gesteld. Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk of en in hoeverre cofinanciering nodig en/of wenselijk is om bepaalde investeringen te kunnen uitvoeren.

Nieuwe Regio Deal

De Oost-Groninger gemeenten voeren sinds 2020 samen met de provincie en het rijk de Regio Deal Oost-Groningen uit. Er wordt nu gewerkt aan een nieuwe Regio Deal aanvraag, die start in 2024. Hiervoor is gemeentelijke cofinanciering nodig.

Mogelijk kan een deel van de cofinanciering gevonden worden in de bestaande begroting. Dit is echter niet zeker, vandaar dat wordt geadviseerd om hier middelen voor gereserveerd te houden.

Volkshuisvestingsfonds

In het kader van een aanvraag Volkshuisvestingsfonds kan het zijn dat er voor een bepaald percentage cofinanciering nodig is.

Beschikbare capaciteit

Mede als gevolg van de krappe arbeidsmarkt is het erg moeilijk om voldoende medewerkers te vinden voor alle taken die moeten worden uitgevoerd. Zoals uit de jaarrekening 2022 blijkt is het de afgelopen periode niet gelukt om alle projecten uit te voeren en alle ambities te verwezenlijken. Dit ondanks het feit dat er voldoende middelen voor personeel en inhuur in de begroting was opgenomen.
Om een realistische en haalbare (beleids)begroting voor 2024 op te stellen, zullen we niet alleen rekening moeten houden met de financiële mogelijkheden, maar ook met de beschikbaarheid van mensen (eigen medewerkers en eventuele inhuur).

Droogteschade wegen

De zomers van 2018 t/m 2022 hebben in de gemeente Oldambt geleid tot (grote) schades aan diverse wegen, het totale schadebedrag is voorzichtig geraamd op ca. € 30.000.000. Deze schades zijn door een onafhankelijk bureau onderzocht. Zij hebben geconcludeerd dat de schades het gevolg zijn van de (enorme) droogtes in bovengenoemde zomers, met als gevolg een daling van de grondwaterstand en vervolgens van de bodem. De aanwezige kleilagen zijn gekrompen en veenlagen zijn geoxideerd, met verzakkingen, scheurvorming etc. tot gevolg.

Eind 2022 heeft de gemeenteraad besloten om financiële middelen (bijna € 2.000.000) beschikbaar te stellen voor de aanpak van de eerste fase, te weten:
1. Hamdijk – plaatselijke reparaties
2. Hora Siccamaweg – herstel aangegeven tracé
3. Weg Finsterwolderhamrik – herstel van tracé met klinkerverharding / plaatselijke reparaties van het asfaltdeel

Het streven is om de uitvoering nog in 2023 op te starten en indien mogelijk ook af te ronden.

De wegen zullen qua functie niet veranderen en ze blijven ook op dezelfde plek liggen. Maar het klimaat verandert wel. Meer neerslag in kortere periodes. Maar ook langere periodes van droogte. En hiertegen moeten deze wegen wel bestand gemaakt worden. Waardoor toekomstige verzakkingen en scheurvorming zoveel en zo goed als mogelijk worden voorkomen dan wel opgevangen worden. Deze wegen (of weggedeelten) kennen uiteindelijk weer een normale levensduur en zijn na het herstel voorzien van een nieuwe opbouw en asfaltverharding.

Aansluitend zullen in de jaren hierop volgend (2024 en verder), de overige schades (€ 28.000.000) moeten worden hersteld om zo de bereikbaarheid én veiligheid van onze wegen te borgen.

We zijn met meerdere gemeenten die dezelfde problematiek hebben in gesprek en trekken samen op richting provincie.

Energietransitie woningen

Conform het landelijke beleid waar wij aan moeten voldoen en aan werken, zijn de beleidsdoelen voor woningen:
- CO_2 neutraal in 2050.
- CO_2 49% minder tov 1990 in 2030.
- 20% van de woningen van het aardgas af in 2030.

Deze ambities zijn o.a. te vinden in de transitievisie warmte en in het coalitieakkoord.

Om deze ambities voor 2030 te halen is een investering in de woningvoorraad nodig van circa € 10 mln - € 20 mln per jaar. Zoals in de transitievisie warmte genoemd dient dit bedrag te worden gefinancierd door een gezamenlijke inspanning van woningeigenaren, subsidies en bijdragen van de gemeente.
In de periode tot en met 2026 is, naast de reeds beschikbare middelen, nog een aanvullend bedrag van circa € 1 miljoen per jaar nodig. Het is aannemelijk dat de kosten in de periode daarna ten minste gelijk maar vermoedelijk hoger zijn.

Uitvoering klimaatakkoord

Het Rijk heeft voor de uitvoering van het klimaatakkoord nieuwe middelen beschikbaar gesteld die bedoeld zijn om extra capaciteit te realiseren bij de gemeenten. Het gaat hierbij om de zogenaamde tijdelijke regeling "Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid" (CDOKE). Voor Oldambt wordt er jaarlijks gedurende 3 jaren meer dan € 760.000 beschikbaar gesteld. Deze subsidie hebben we aangevraagd en de middelen zullen we inzetten conform het doel en binnen de voorwaarden die zijn gesteld.
Omdat deze middelen door het Rijk beschikbaar zijn gesteld zullen wij vooralsnog geen beroep hoeven doen op eigen middelen.

Positieve gezondheid & Sport

Op 1 februari 2023 heeft de gemeenteraad de nota Positieve Gezondheid & Sport Oldambt 2023-2026 vastgesteld. Alle geldstromen gericht op preventie worden van 2023 - 2026 gebundeld in een specifieke uitkering voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en sociale basis , waarvoor landelijk tot en met 2026 jaarlijks circa € 250 miljoen beschikbaar is. Daarmee worden de beschikbare middelen voor preventie voorlopig fors verhoogd. Oldambt ontvangt in 2023 een bedrag van € 862.328. Dit is 2,5 maal meer dan we nu ontvangen. De jaren erna ontvangt Oldambt:

2024: € 853.384
2025: € 853.385
2026: € 676.535

Programma Centrumontwikkeling

Bij de vaststelling van het 'Ambitiedocument centrumontwikkeling Oldambt' op 26 oktober 2022 door de raad is aangegeven dat er nog geen budgetten beschikbaar zijn voor de uitvoering. Afgesproken is de deelprojecten verder uit te werken en per deelproject met een raadsvoorstel te komen waarin de noodzakelijke kredieten worden gevraagd.

De raad heeft wel besloten voor de voorbereiding van de projecten uit de eerste fase een budget van € 500.000 beschikbaar te stellen voor de periode tot begin 2024. Dit betreffen met name de kosten op programmaniveau waarvan de dekking niet binnen de kredieten van de deelprojecten kan worden opgelost. Het programma zal in ieder geval de komende vijf jaar doorlopen en mogelijk nog langer aangezien de ambitie gaat over een periode van in ieder geval tien jaar. Een deel van bovengenoemde kosten loopt door zolang het programma in uitvoering is. Het is dan ook van belang hiervoor een structureel bedrag in de begroting op te nemen. Hierbij wordt gedacht aan een jaarlijks bedrag van € 300.000 met ingang van 2024.

De investeringen in het centrum worden ook waar mogelijk via subsidiegelden gedekt. Inmiddels is een bedrag van € 3.000.000 toegekend voor het project Langestraat-Noord, een bedrag van € 3.600.000 voor de versnelling van de woningbouw en € 5.000.000 aan NPG budget.

Er liggen met name nog kansen op subsidiegelden bij de aanleg van water (Provincie/Waterschap) en bij het opstellen van de masterplannen regionale centra in het kader van de STAG. Voor de meeste subsidieregelingen geldt dat er sprake van cofinanciering moet zijn. Dit betekent dat er ook altijd gemeentelijk geld in de projecten gestoken moet worden. Voor het gemeentelijk deel in het project Langestraat-Noord is al rekening gehouden met een cofinancieringsdeel van € 3.000.000 waarvan de jaarlasten ad € 193.500 in de begroting zijn opgenomen.

Voor de nog komende deelprojecten is op dit moment lastig aan te geven wat het gemeentelijke aandeel in de kosten zou moeten zijn. Voor een deel van de projecten zullen grondexploitaties opgesteld worden waarvoor geldt dat er naast kosten ook opbrengsten zijn. Op basis van wat er onder aan de streep aan tekort overblijft moet bepaald worden wat het gemeentelijk aandeel in de kosten is.

Vooruitlopend op de uitwerking van de plannen 2024 -2027 en het opstellen van de grondexploitaties is het verstandig om in de meerjarenraming vast rekening te houden met de komende investeringen in het centrum. Hierbij wordt gedacht aan een jaarlijkse investering van € 2.000.000 vanaf 2024. De jaarlasten hiervan bedragen € 125.000 per jaar. (Dus jaarlijks € 125.000 extra).

Boerderijenprogramma Oldambt

Het boerderijenprogramma Oldambt bevindt zich in de afrondende fase. Het programma zal in juli door het College besproken worden en vervolgens in september geagendeerd worden voor de raad. Het boerderijen programma is opgesteld om een toekomst te bieden aan de boerderijen in het Oldambt. Eigenaren worstelen met – en lijden onder – de instandhouding van hun boerderij. Inwoners van het Oldambt zien boerderijen om hen heen achteruitgaan. De gebiedsidentiteit van het Oldambt én de leefomgeving van de inwoners staan daardoor onder druk.

Onderdeel van het boerderijen programma is een uitvoeringsagenda. In deze agenda formuleren we wat we de komende zes jaar gaan doen. Voor het eerste jaar zijn de acties concreet uiteengezet. De voorlopige schatting voor de implementatie van de uitvoeringsagenda beslaat ongeveer € 150.000 per jaar, inclusief de periode 2024 tot en met 2027. Verder willen wij de ambitie uitspreken om op lange termijn het landschap van Oldambt vast te gaan leggen, mogelijk als een nationaal landschap of als UNESCO werelderfgoed. Om dit te bereiken moet veel gebeuren. Hiervoor moet in ieder geval de basis op orde gebracht worden. Daarom willen wij de karakteristieke boerderijen gaan ondersteunen in het benodigde onderhoud. Dit zal ongeveer € 180.000 per jaar kosten. Tevens willen wij de monumentale boerderijen ook tegemoet komen in de kosten van de planvorming. Wij schatten dit in op ongeveer € 42.000 per jaar. Voor de realisatie van de uitvoeringsagenda van het boerderijenprogramma is zodanig ongeveer € 372.000 per jaar benodigd. Voor de periode van 2024 tot en met 2027 zal dit ongeveer € 1.116.000 bedragen.

Afhankelijk van de definitieve versie van het programma en de bespreking met het College en de raad, kunnen deze bedragen hoger of lager komen te liggen. Daarnaast wordt er momenteel gekeken naar mogelijke kansen voor subsidiegelden, koppelkansen waar het programma zich bij kan aansluiten en andere financiële mogelijkheden bij externe partners, zoals bijvoorbeeld de provincie Groningen en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Toeristische Visie Oost-Groningen/uitvoeringsprogramma

In het voorjaar van 2021 is de “Strategische visie vrijetijdseconomie Oost-Groningen 2030” vastgesteld door de colleges en raden van de Oost-Groninger gemeenten. In de visie zijn onze ambities en doelstellingen voor het versterken van de vrijetijdseconomie in Oost-Groningen opgenomen en uitgewerkt in programmalijnen. Onze doelstelling is:

- Particuliere investeringen verbeterd hetgeen leidt tot meer overnachtingsfaciliteiten en dagrecreatie.
- Ten opzichte van de periode 2015-2019, 100% stijging van de overnachtingen in 2030;
- Ten opzichte van de periode 2015-2019, 50% stijging van het aantal arbeidsplaatsen in de sector in 2030;
- De eigen inwoners zijn tevreden over de vrijetijdsmogelijkheden en trots op hun gebied en zijn daardoor ambassadeurs.

Bovenstaande doelstellingen zijn uitgewerkt in vijf programmalijnen waarin wordt aangegeven wat we gaan doen:

1. Fysieke infrastructuur en voorzieningen;
2. Routenetwerken lokaal, regionaal, nationaal en internationaal
3. Partnerschap en strategische allianties
4. Branding en regiomarketing, waaronder arrangementontwikkeling
5. Rol van de overheid bij toeristische bedrijvigheid

Voor realisatie van het uitvoeringsprogramma is de komende 5 jaar een bedrag van totaal € 5.000.000 nodig.

Cultuur

Cultuur brengt mensen samen. Het draagt bij aan de leefbaarheid, bevordert de creativiteit en stimuleert toerisme. Om werk te kunnen maken van de ambities in het coalitieakkoord is naar verwachting een structureel hoger bedrag noodzakelijk. De bedoeling is dat na de zomer een startnotitie wordt voorgelegd op basis waarvan een nieuwe beleidsnota cultuur zal worden opgesteld.

Doorontwikkeling sociaal domein

In 2023 is gewerkt aan de doorontwikkeling van het Sociaal Domein. De Koers is besproken met onze maatschappelijke partners in een werkconferentie en deze kan worden behandeld in de gemeenteraad voor de zomer van 2023.
De Koers Sociaal Domein is een inhoudelijke paraplu die alle projecten, programma's en beleidsplannen als het ware richt en in samenhang met elkaar brengt. Het gaat dan om veel verschillende onderdelen: armoedebestrijding, Uitvoeringsprogramma Jeugd, Positieve Gezondheid, sport en bewegen, ouderenzorg, werk maken van werk voor onze inwoners, maatwerk leveren voor die groep inwoners die complexe vraagstukken hebben. De meeste plannen zijn al in uitvoering, andere gaan nu van start. Zoals het ontwikkelen, a la het uitvoeringsprogramma Jeugd, van een stevige sociale basis, zodat we zorg nabij kunnen leveren (samen met onze partners en vrijwilligers) en minder specialistische hulp hoeven in te zetten. De inzet in deze richting heeft voor jeugd en volwassenen al geleid tot het terugbrengen van de taakstelling Sociaal Domein van € 1.760.000 naar € 860.000.

Bewezen effectieve verzuimaanpak.

Het gaat niet goed met een groeiend aantal leerlingen in ons voortgezet onderwijs. Het percentage ziekteverzuim van leerlingen op de verschillende locaties is tussen de 6% en 11%. Een zorgwekkend getal, menen ook het onderwijs en onze leerplichtambtenaren. Jongeren die vaak afwezig zijn op school hebben een verhoogd risico op voortijdig schoolverlaten, werkloosheid, op problemen met hun psychische gezondheid en hun sociaal-emotionele ontwikkeling en belanden vaker in de criminaliteit.

Het onderwijs gaat aan de slag maar ook de gemeente heeft hierin een verantwoordelijkheid. De ziekgemelde leerlingen krijgen momenteel niet de benodigde medische beoordeling en begeleiding. Leerplichtambtenaren kunnen en mogen dit niet doen en sinds de decentralisaties van 2015 behoort dit niet meer tot de basistaken van de schoolarts (moet facultatief ingekocht worden bij de GGD en dat doen we nu niet). Er is een gat ontstaan in de ondersteuning voor ziekgemelde leerlingen en dat staat de mogelijkheid om het tij te keren in de weg.

Het advies is dat verzuimbegeleiding door de schoolarts wordt heringevoerd in het middelbaar onderwijs. We sluiten daarmee aan bij het bredere jeugdbeleid waarin we werken aan het versterken van de basis. Een stevige basis moet helpen om eerder de juiste ondersteuning te kunnen bieden en om complexere problemen en zwaardere zorg (later) te voorkomen.

De verzuimbegeleiding gebeurt aan de hand van de MAZL-aanpak. Dit is een bewezen effectieve methode van het Nederlands Centrum voor Jeugdgezondheid. Met MAZL wordt proactief gereageerd op ziekteverzuimsignalen. MAZL is daarnaast onderzocht op kosteneffectiviteit. Hieruit blijkt dat de opbrengst met MAZL vijfmaal hoger is dan de kosten.

Voor (het herinvoeren van de) verzuimbegeleiding door de schoolarts conform de MAZL-methode is per 2024 structureel € 45.000 per jaar benodigd. Gezien de urgentie beogen we de aanpak reeds in 2023 (ter overbrugging naar 2024) te starten met een eenmalige impuls vanuit onze RMC-regio Voortijdig Schoolverlaten. Ook andere gemeenten in onze regio en de provincie werken aan het herinvoeren van verzuimbegeleiding door de schoolarts in het Voortgezet Onderwijs.

Formatie Toezicht en Handhaving Jeugd&WMO

In het beleidskader Toezicht en Handhaving is het al aangekondigd. Met ingang van 2024 is er extra capaciteit nodig om professioneel toezicht en handhaving in te richten in Oldambt. Nu de inkoop en uitvoering goed loopt, is het zaak om ook het toezicht te professionaliseren. Met name het borgen van de kwaliteit van de Jeugdzorg schiet er nu bij in. Het is des te meer noodzakelijk nu Oldambt zelf een flink aantal jeugdzorgproducten zelf gaat inkopen. Er is nu 1 fte beschikbaar. Dat is onvoldoende om ook proactief zorginstellingen te bezoeken. Het gaat om 1 fte extra a € 86.000 (medewerker Ontwikkeling III) en € 15.000 voor investering in scholing en benodigde software.

Formatie Participatiewet, Inkomen

Met de nadruk op armoedebestrijding de komende jaren, het ongetwijfeld structurele karakter van de energiearmoede en de toenemende druk op de doorbraakmethode en maatwerk is het noodzakelijk dat we extra investeren in een beleidsmedewerker MZ met de portefeuille Inkomen. Er is op dit moment niet genoeg capaciteit beschikbaar en de vraag uit de samenleving en vanuit de uitvoering is te groot om op te pakken. Ook de nieuwe participatiewet die er in 2024 aan komt vergt hernieuwde structurele inzet. Het gaat om € 86.000. Medewerker Ontwikkeling III.

Veiligheid

Zoals we in het coalitieakkoord 2022-2026 al schreven moeten inwoners zich veilig kunnen voelen in Oldambt. Daarom willen we witwaspraktijken, ondermijnende criminaliteit en ontspoorde jeugd stevig aanpakken en ook andere belangrijke veiligheidsthema's niet vergeten. Hiervoor is structureel extra formatie nodig.

We hebben te maken met een toenemende bedreiging van ondermijnende criminaliteit.
Het onderzoeksrapport 'Ondermijning in het Ommeland.' biedt een grondige analyse van (de verschijningsvormen van) ondermijning in negen Groninger gemeenten. Het is een logisch vervolg op het rapport Groningse Praktijken dat vorig jaar verscheen en specifiek op de gemeente Groningen is geënt. De rapporten bieden gezamenlijk een gefundeerd beeld van ondermijnende criminaliteit in onze totale provincie.

Inmiddels is een regionale projectleider aangesteld die als taak heeft om de aanbevelingen van het rapport voor alle Groninger gemeenten te gaan implementeren en daarbij ook de samenwerking tussen de Groninger gemeenten stevig te intensiveren. De bekostiging van deze regionale projectleider komt vanuit de intensiveringsgelden van het RIEC.

Ook de 10 gemeenten zullen meer capaciteit moeten besteden aan ondermijning. Een aantal Groninger gemeenten hebben inmiddels hun capaciteit fors uitgebreid. In Oldambt moet dat nog plaatsvinden.

De nut en noodzaak voor extra capaciteit zien we ook terug in de opgave Jeugd & Veiligheid. Onlangs heeft de gemeenteraad ingestemd met een sluitende aanpak voor jongeren die (dreigen) af (te) glijden en / of zorg nodig hebben. Hiervoor is reeds € 750.000 beschikbaar gesteld. Hiervan gaat een bedrag ad € 250.000 naar Sociaal Werk Oldambt voor de inzet van twee extra jongerenwerkers (20 uur per week) 'op straat' voor de komende twee jaar. Een bedrag ad € 450.000 wordt ingezet om een adviseur openbare orde en veiligheid (deels) en twee casemanagers in te zetten voor de komende twee jaar. Voor onvoorziene kosten is een bedrag ad € 50.000 gereserveerd.

De huidige adviseur openbare orde en veiligheid is grotendeels 'vrij gemaakt' om aan de slag te gaan met de totale opgave Jeugd & Veiligheid inclusief de sluitende aanpak voor jongeren. De beschikbare middelen voor een adviseur openbare orde en veiligheid (circa € 150.000 voor de komende twee jaar), zullen ingezet worden voor vervanging van de OOV taken voor de komende twee jaar.

Investeringslijst

Naast alle onderwerpen die hierboven zijn benoemd is er een uitgebreide investeringslijst, waarop diverse onderwerpen staan benoemd waarvoor het nodig of wenselijk is om middelen beschikbaar te stellen. Zie bijlage.

Nr.	Wat		Bedrag	Type Investering Vervanging Uitbreiding Wens	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Raakt bezuini-gingspro-gramma (ja/nee)
	Beheer & Realisatie														
1	Aanpassingen Groen/Wegen i.h.k.v. klimaatverandering		640.000	Wens	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000			
2	Aanpassen Bomenbuurt fase 2 i.h.k.v. verbeteren Leefbaarheid		500.000	Wens	500.000										
3	Aanpassen Bomenbuurt fase 3 i.h.k.v. verbeteren Leefbaarheid		500.000	Wens			500.000								
4	Verbeteren fietspad Scheemda - 't Waar (Fase 1)		1.700.000	Vervanging/uitbreiding			1.700.000								
5	Verbeteren fietspad 't Waar - Nieuwolda (Fase 2)		PM	Vervanging/uitbreiding					PM						
6	Vervangen oude verlichting (masten + armaturen)		900.000	Vervanging		180.000		180.000		180.000		180.000		180.000	?
7	St. Vitusholt - rioolvervanging en herinrichting fase 2		4.000.000	Vervanging/Uitbreiding				4.000.000							nee
8	Reconstructie wegen t.g.v. droogteschade (totaal 36 milj)		30.000.000	wettelijke taak (wegenwet)	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	nee
9	Aanpassen komportalen/borden n.a.v. de wegenlegger(uit 2019)		100.000	Vervanging	100.000										nee
10	Verkeersmaatregelen Nw Beerta en Bad Nieuweschans (Oudezijl) **(uit 2019)**		40.000	Wens	40.000										
11	GVVP maatregelen **(uit 2019)**		250.000	Uitbreiding	150.000	100.000									
12	Realisatie parkeerverwijssysteem centrum Winschoten **(uit 2019)**		800.000	Wens	800.000										
13	Bruggen: levensduur verlengend onderhoud		1.250.000	Vervanging		250.000		250.000		250.000		250.000		250.000	
14	Waterbergingsmaatregelen sportvelden (o.a. slaan putten)		pm	Uitbreiding											
15	Vervanging kunstgrasveld HCW (aanwezige dekking vervanging		450.000	Vervanging		450.000									
16	Vaarrecreatieve voorzieningen : vervangingen		350.000	Vervanging		70.000		70.000		70.000		70.000		70.000	
17	Oevers: vervangingen		1.500.000	Vervanging		300.000		300.000		300.000		300.000		300.000	
18	Verbeteren toegankelijkheid paden begraafplaatsen **(uit 2019)**		240.000	Vervanging	80.000	80.000	80.000								
19	Herstellen van wateroverlast in de bermen Blauwestad		300.000	Uitbreiding	75.000	75.000	75.000	75.000							
20	Diverse aanpassingen/verbeteringen fietsstructuur		2.400.000	Uitbreiding/Wens	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	
21	Aanbrengen 60km/u zones in Oost Oldambt		100.000	Wens	50.000	50.000									
22	Verbeteren en faciliteren landbouwverkeer op wegennet		500.000	Wens	250.000	250.000									
23	Langzaam verkeer voorrang op de rotondes		350.000	Wens	175.000	175.000									
24	Aanleg gescheiden riolering Johan Modastraat Winschoten	Dekking via rioolrecht	800.000	Vervanging	800.000										nee
25	Relinen rioolstrengen op diverse locaties	Dekking via rioolrecht	200.000	Vervanging	200.000										nee
26	Klimaatadaptatie	Dekking via rioolrecht	250.000	Vervanging	250.000										nee
27	Vervangen en reparatie riolering o.b.v. inspecties	Dekking via rioolrecht	500.000	Vervanging	500.000										nee
28	Drukriolering	Dekking via rioolrecht	93.240	Vervanging	93.240										nee
29	Hoofdgemalen	Dekking via rioolrecht	116.654	Vervanging	116.654										nee
30	Randvoorzieningen	Dekking via rioolrecht	56.000	Vervanging	56.000										nee
31	Aanleg gescheiden riolering Dr. D. Bosstraat Winschoten	Dekking via rioolrecht	400.000	Vervanging		400.000									nee
32	Relinen Constantijn Huygenslaan Winschoten	Dekking via rioolrecht	125.000	Vervanging		125.000									nee
33	Relinen H. J. Siemonsstraat Finsterwolde	Dekking via rioolrecht	150.000	Vervanging		150.000									nee
34	Relinen rioolstrengen op diverse locaties	Dekking via rioolrecht	325.000	Vervanging		325.000									nee
35	Klimaatadaptatie	Dekking via rioolrecht	250.000	Vervanging		250.000									nee
36	Vervangen en reparatie riolering o.b.v. inspecties	Dekking via rioolrecht	500.000	Vervanging		500.000									nee
37	Drukriolering	Dekking via rioolrecht	93.240	Vervanging		93.240									nee
38	Hoofdgemalen	Dekking via rioolrecht	135.090	Vervanging		135.090									nee
39	Randvoorzieningen	Dekking via rioolrecht	61.000	Vervanging		61.000									nee
40	Kappen en Planten nieuwe bomen en openbaar groen bomenbuurt		250.000	Vervanging	100.000	100.000	50.000								
41	Houten fietsbrug Hondshalstermeer (nr: 52a)		33.600	Vervanging	33.600										
42	Betonnen brug Boslaan Midwolda (nr: 20)		174.000	Vervanging		174.000									
43	Hoogholtje Scheemda (nr: 46)		54.200	Vervanging			54.200								
44	Hoogholtje Kerkwijktil Nw Scheemda		102.500	Vervanging				102.500							
45	Houten brugje natuurparkje Bovenburen (nr: 60)		27.800	Vervanging				27.800							
46	Azobe brug oude stadspark Winschoten (nr: 67)		49.700	Vervanging				49.700							
47	Houten fietsbrug Hondshalstermeer (nr: 53)		44.950	Vervanging					44.950						
48	Houten brugje natuurparkje Bovenburen (nr: 61)		27.650	Vervanging						27.650					
49	Houten fietsbrugje onder A7 Bad Nieuweschans (nr: 11a)		270.800	Vervanging							270.800				
50	Betonnen brug Weerdijk (nr: 30)		150.900	Vervanging							150.900				
51	Betonnen brug Lipskerweg Finsterwolde (nr: 43)		98.400	Vervanging							98.400				
52	Betonnen brug Reiderwolderpolder Finsterwolde (nr: 44)		75.500	Vervanging							75.500				
53	Houten fietsbrug Hondshalstermeer (nr: 52b)		69.300	Vervanging							69.300				
54	Vervanging oude elementverharding voor nieuw (technisch versleten)		75.000	Vervanging		15.000		15.000		15.000		15.000		15.000	

Nr.	Wat	Bedrag	Type Investering Vervanging Uitbreiding Wens	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Raakt bezuinigingsprogramma (ja/nee)
55	Rehabilitatie Hoofdweg Beerta fase 1 (Vredesplein - Ulsderweg)	1.000.000	Vervanging	1.000.000										
56	Rehabilitatie Hoofdweg Beerta fase 2 (Brug (chinees) - Vredesplein)	1.000.000	Vervanging		1.000.000									
57	Doortrekken Oudlandseweg naan de N362 - compleet	2.600.000	Wens	2.600.000										
58	Doortrekken Oudlandseweg naan de N362 - bypass (alternatief)	1.000.000		1.000.000										
59	Bermverharding Goldhoorn	100.000	Wens	100.000										
60	Hoofdweg Finsterwolde kruisingen (ingegeven door verandering voorrangssituaties)	400.000	Wens		400.000									
61	Verbeteren faciliteiten busstation Scheemda (i.s.m. Prorail/Provincie)	87.500	Wens	87.500										
62		0												
63	**R&E**	0												
64	Energie transitie woningen	10.000.000	Wens	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	
65	Centrum Winschoten	20.000.000	Wens	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	
66	Regiodeal 2.0	4.000.000	Wens		1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000						
67	Co financiering gebiedsontwikkeling Winschoter Waterkwartier:	200.000	Wens	200.000										
68	Transitievisie warmte (wijkuitvoeringsplannen)	100.000	Wens	100.000										
69	Onderzoek warmtenet (geotherie en ind. Restwarmte)	100.000	Wens	100.000										
70	uitvoering revitalisering bedrijventerreinen (Rensel, Eexta) vanuit A7/N33 visie	180.000	Wens	60.000	60.000	60.000								
71	Vaarweg Beersterzijldiep	15.000.000	Wens	1.000.000	5.000.000	5.000.000	4.000.000							
73	Ontwikkeling nieuwe bedrijventerreinen (Rensel, Scheemderhoogte)	10.000.000	Wens	1.000.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	1.500.000						
74	Bewegwijzering bedrijventerreinen	200.000	Wens	50.000	50.000	50.000	50.000							
76	Cofinanciering grensoverstijgende arbeidsmarkt-project	70.000	Wens	70.000										
77	Extra budget toeristische marketing (ivm BTW probleem)	250.000	Wens	250.000										
78	Toeristische Visie Oost-Groningen/uitvoeringsprogramma	5.000.000	Wens	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000						
79		0												
80	**Vastgoed:**	0												
81	Ventilatie scholen	0	Wens	pm										
82	LED verlichting De Hardenberg sporthal	50.000	Wens	50.000										ja, omnisport
83	LED verlichting overige sporthallen, MFC's en Parkholt	250.000	Wens	250.000										ja, omnisport
84	Zwembad De Watertoren renovatie douche- kleedruimten	105.000	Vervanging	105.000										ja, omnisport
85	Meerjarenplanning groot onderhoud buitensportaccommodaties (gemeentelijk deel) uit rapport Sweco 6-12-17 totaal verenigingen + gemeente € 10,3 mln; gemeentelijk deel € 6,1 mln	6.142.711	Vervanging	4.227.457	593.505	545.491	390.645	385.613						ja, omnisport
86	Voorbereidingskosten LED-verl. en zonnepanelen sportvelden **(uit 2019)**	100.000	Wens	100.000										ja, omnisport
87	Investeringskosten LED-verl. en zonnepanelen sportvelden **(uit 2019)**	0	Wens	pm										ja, omnisport
88	Ombouwen skeelerbaan Winschoten naar volwaardige ijsbaan **(uit 2019)**	210.000	Wens	210.000										ja, omnisport
89	Zonnepanelen Eextahal i.r.t. aanpak problemen **(uit 2019)**	57.000	Wens	57.000										ja, omnisport
90	Investeringen basisonderwijs op basis IHP	38.927.369	Vervanging	20.116.045	1.995.883	1.976.526	2.249.501	2.348.853	2.485.127	2.457.680	2.627.107	2.670.647		
91	Investeringen voortgezet onderwijs op basis van visie Dollard/Ubbo	0	Vervanging/uitbreiding	pm										
92	Realisatie Omnisport	0	Wens	pm										
93	Verduurzaming gebouwen	0	Wens	pm										
94	De Stuwe	pm		pm										
95	Parkeergarage 't Rond, vervanging gietasfalt parkeerdek (is al krediet voor)	300.000	Vervanging	300.000										nee
96	Brede School De Meerkant Oostwold, vervanging doek screens	20.984	Vervanging			20.984								
97	Brede School De Meerkant Oostwold, vervanging vloerafwerking	220.263	Vervanging								220.263			
98	Brede School De Meerkant, verv. keukenblokjes/ buitenberging	71.013	Vervanging								71.013			
99	Brede School De Meerkant, ontruimingsalarmering/verlichting	100.000		100.000										
100	Sporthal De Rietkraag, facelift sportvloer	48.732	Vervanging			48.732								ja, omnisport
101	Sporthal De Rietkraag, vervanging vloerafwerking tribune/kantine	34.453	Vervanging								34.453			ja, omnisport
102	De Stuwe, vervanging screens	18.640	Vervanging					18.640						
103	De Stuwe, vervanging vloerafwerking	22.558	Vervanging				22.558							
104	Gemeentewerkplaats Grintweg, vervanging dakbedekking	133.867	Vervanging				19.133		73.146	41.588				
105	Gemeentewerkplaats Grintweg, herleggen klinkers	32.597	Vervanging		32.597									
106	Gymzaal Beukenlaan, vervanging plafonds	0	Vervanging											ja, omnisport
107	Gymzaal Beukenlaan, vervanging dakbedekking	55.642	Vervanging	55.642										ja, omnisport
108	Gymzaal De Waterlelie, vervanging dakbedekking	25.829	Vervanging		25.829									ja, omnisport
109	Gymzaal De Waterlelie, renovatie douches en toilletten	50.200	Vervanging		50.200									ja, omnisport

Nr.	Wat	Bedrag	Type Investering Vervanging Uitbreiding Wens	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Raakt bezuini-gingspro-gramma (ja/nee)
110	Gymzaal De Waterlelie, vervanging sportplafond	38.809	Vervanging								38.809			ja, omnisport
111	Gymzaal Jachtlaan, vervanging sportvloer	0	Vervanging											ja, omnisport
112	Gymzaal Jachtlaan, vervanging dakbedekking	26.263	Vervanging	26.263										ja, omnisport
113	Gymzaal Piet Heinlaan, vervanging sportplafond	37.521	Vervanging			37.521								ja, omnisport
114	Gymzaal Piet Heinlaan, vervanging dakbedekking	18.110	Vervanging			18.110								ja, omnisport
115	Gymzaal Piet Heinlaan, renovatie douches en toiletten	54.805	Vervanging		54.805									ja, omnisport
116	Gymzaal Westerlee, vervanging dakbedekking	22.815	Vervanging		22.815									ja, omnisport
117	Hamrikhal, opwaarderen sportvloer	88.650	Vervanging	88.650										ja, omnisport
118	Hamrikhal, vervanging dakbedekking	0	Vervanging											ja, omnisport
119	Hamrikhal, vervanging dakbedekking	75.000	Vervanging		75.000									ja, omnisport
120	Hertenkamp, vervanging schuur en overkapping	35.713	Vervanging						35.713					
121	Jongerencentrum, vervanging vloerafwerking (epoxyvloer)	20.938	Vervanging			20.938								
122	Jongerencentrum, vervanging systeemplafond	12.788	Vervanging						12.788					
123	Jongerencentrum, vervanging dakbedekking	38.159	Vervanging						38.159					
124	MFC De Hardenberg, vervanging binnenwanden	40.061	Vervanging						40.061					ja, omnisport
125	MFC De Hardenberg, vervanging sportvloer	59.524	Vervanging						59.524					ja, omnisport
126	MFC De Hardenberg, vervanging dakbedekking	98.617	Vervanging						98.617					ja, omnisport
127	MFC De Hardenberg, vervanging paneelwand (horeca)	25.357	Vervanging						25.357					
128	MFC Kloosterholt, vervanging dakbedekking	29.134	Vervanging						29.134					
129	MFC 't Parkholt, vervanging vloerafwerking	26.185	Vervanging		26.185									
130	MFC 't Parkholt, vervanging systeemplafonds	17.970	Vervanging							17.970				
131	MFC 't Parkholt, vervanging dakbedekking	67.786	Vervanging				67.786							
132	Kleedruimtes Scheemda	0			pm									
133	Sporthal Scheemda + steunstee, opwaarderen sportvloer	45.000	Vervanging			45.000								ja, omnisport
134	Sporthal Scheemda + Steunstee, renovatie toiletten	45.914	Vervanging		45.914									ja, omnisport
135	Sporthal Scheemda + Steunstee, vervanging dakbedekking	96.103	Vervanging						96.103					ja, omnisport
136	Sporthal Scheemda + Steunstee, verv. traplift en schrobmachine	42.571	Vervanging								42.571			ja, omnisport
137	Sporthalcomplex Stikkerlaan, vervanging houten plafonds	126.819	Vervanging				126.819							ja, omnisport
138	Sporthalcomplex Stikkerlaan, vervanging dakbedekking	134.223	Vervanging			65.270		37.346	31.607					ja, omnisport
139	Sporthalcomplex Stikkerlaan, vervanging sportvloer (sporthal)	163.890	Vervanging						163.890					ja, omnisport
140	Sporthalcomplex Stikkerlaan, behandelen toplaag vloer spelhal	25.538	Vervanging							25.538				ja, omnisport
141	Sporthalcomplex Stikkerlaan, vervanging warmwaterbereiding	20.000		20.000										
142	Zwembad De Watertoren, vervanging dakbedekking	205.086	Vervanging	205.086										ja, omnisport
143	Zwembad De Watertoren, CV-installatie	40.000		40000										
144	Zwembad De Watertoren, verv. tegelvloeren fase 2 (wedstrijdbad)	59.249	Vervanging					59.249						ja, omnisport
145	Molen De Hoop, vervanging dakbedekking (combi BRIM subsidie)	20.555	Vervanging	20.555										
146	Molen Edens, vervanging dakbedekking (combi BRIM subsidie)	20.207	Vervanging	20.207										
147	Molen Edens, vervanging binnen en buitenroede	100.000		100.000										
148	Monumentale stadhuis, vervanging lei dak en goten	135.000	Vervanging	135.000										
149	Toren Finsterwolde, vervanging balustrade (combi BRIM subsidie)	99.616	Vervanging	99.616										
150		0												
151	Cultuurhuis De Klinker, vervanging vloerafwerking	309.594	Vervanging		25.994					283.600				
152	cultuurhuis De Klinker, vervanging dak en zonnepanelen (project aardgasloos)	1.500.000		1.500.000										
153	Cultuurhuis De Klinker, vervanging wasbakken	13.000		13.000										
154	Cultuurhuis De Klinker, vervanging gordijnen/stoffering theater	150.846	Vervanging			32.528				118.318				
155	Cultuurhuis De Klinker, vervanging stoelen en tribune	540.844	Vervanging						540.844					
156	Cultuurhuis De Klinker, vervanging gordijnen/stoffering theater	151.405	Vervanging	118.318		33.087								
157	Cultuurhuis (gemeentelijk aandeel techn.), verv. server hijsinstallatie	29.243	Vervanging	29.243										
158	Cultuurhuis (gem. aandeel techn.), verv. frequentieregelaars/drivers	454.540	Vervanging	454.540										
159	Cultuurhuis (gem. aandeel techn.) vervangen verlichting overige verlichting (v	pm												
160	Cultuurhuis (gemeentelijk aandeel techniek), verv. patch en controllers	133.501	Vervanging						133.501					
161	Cultuurhuis (gemeentelijk aandeel techniek), verv. afstandbedieningen	12.079	Vervanging			12.079								
162	Cultuurhuis (gemeentelijk aandeel techniek), verv. aanslagmateriaal	9.563	Vervanging			9.563								
163	Cultuurhuis (gem. aand. Techn.), verv. bediencomputer sturing hijsinstallatie	120.787	Vervanging			120.787								
164	Samen onder 1 dak: Mons Sinaï + Heiligerlee, gecombineerd met renovatie	1.668.000				1.668.000								
165	Renovatie Letterwies: geopteerd wordt voor renovatie.	752.700				752.700								

Nr.	Wat	Bedrag	Type Investering Vervanging Uitbreiding Wens	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Raakt bezuinigingsprogramma (ja/nee)
166	Vervangende nieuwbouw voor Het Baken	2.109.000				2.109.000								
167	Samen onder 1 dak/ Vervangende nieuwbouw:Kleine Dollard en	2.410.800					2.410.800							
168	Vossenburcht	3.165.300						3.165.300						
169	Vervangende nieuwbouw Leilinde	1.580.850								1.580.850				
170	Vervangende nieuwbouw Uilenburcht	2.259.900								2.259.900				
171	Vervangende nieuwbouw Drieborg	1.429.950									1.429.950			
172	Dak De Meerkant	pm												
173	Jachthaven Beerta, e-kast	100.000			100.000									
174	CCTV, camerabewaking	100.000		100.000										
175	sleutelplan buitendienst	100.000		100.000										
176	Vervanging gebouw kinderboerderij	0		pm										
177		0												
178	**Buitendienst:**	0												
179	Vervanging materieel en tractie buitendienst	1.795.500	Vervanging	346.000	81.500	37.000	218.500	367.000	35.000	396.500	314.000			
180	Vervanging kleine voertuigen buitendienst (Peugeot's)	854.000	Vervanging						854.000					
181	Materieel gladheidsbestrijding	300.000	Vervanging	40.000			70.000			50.000	140.000			
182														
183	**Totaal investeringen 2024-2033**	**194.959.260**		**48.334.616**	**24.768.557**	**25.942.516**	**25.515.742**	**16.246.951**	**11.915.221**	**14.216.844**	**12.053.166**	**8.910.647**	**7.055.000**	
184														
185														
186	**Geen investeringen wel jaarlijkse toename exploitatiekosten:**													
187	Beheerkosten St. Lucas		exploitatiekosten	150.000	150.000	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000	
188	Exploitatiekosten PABO-gebouw		exploitatiekosten	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	
189	Op niveau houden Abri's (in alle kernen obv contract) (uit 2019)		exploitatie	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	
190	Buitenschoolse opvang plus klas collectief aanbieden ism Cosis/peuterwerk en scholen		exploitatie	96.000	96.000	96.000	96.000	96.000	96.000	96.000	96.000	96.000	96.000	nee
191	Gezinsklas breed implementeren op de basisscholen		exploitatie	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000	nee
192	Taalhuiscoordinator		exploitatie	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	nee
193	Mantelzorgwaardering / ondersteuning mantelzorgers		exploitatie	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	Nee
194	Ondersteunen en werven van nieuwe vrijwilligers		exploitatie	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	Nee
195	Verwijderen grafmonumenten		Uitbreiding	10.000	10.000	10.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	nee
196	Vervanging bomen wortelopdrukproblematiek, gemeentebreed		Vervanging	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	
197	Verbeteren, versterken groenstructuren		Uitbreiding	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	
198	Verbeteren biodiversiteit		Wens	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	
199	In beeld brengen klimaatbestendigheid van de gemeente d.m.v. het in kaart brengen ecologische en klimaatfuncties bomen		Wens	20.000										
200	Vervanging Essen vanwege essentaksterfte		Vervanging	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	
201	Bestrijding japanse duizendknoop		Wens	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	
202	Planten nieuwe bomen stedelijk gebied om het stedelijk gebied klimaatbestendig te maken		Uitbreiding	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	
203	Herstel Infra, Groen en Water n.a.v. bouwprojecten (derden)		Vervanging	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	
204	Grasbermen omzetten in rozen **(uit 2019)**		Wens											
205	Coördinator pilot functieverandering boerderijen		Wens	60.000										
206	Adviseur OOG (parkmanagement/bedrijventerreinen/verduurzaming/personeel/enz.)		Wens	60.000										
208	Kwartiermaker toegangspoorten/musea Graanrepubliek		Wens	60.000										
209														
210														
211	**Totaal toename exploitatiekosten**			**933.000**	**733.000**	**658.000**	**653.000**	**653.000**	**653.000**	**653.000**	**653.000**	**653.000**	**653.000**	

provincie groningen

0 3 MEI 2023

Aan de raad van de gemeente Oldambt
Postbus 175
9670 AD Winschoten

Datum	:	2 mei 2023
Documentnr.	:	2023-039756
Dossiernummer	:	K2086
Behandeld door	:	S. Sirks
Telefoonnummer	:	050 3164247
Antwoord op	:	
Bijlage	:	
Onderwerp	:	begrotingscirculaire 2024-2027

Geachte raad,

1. Inleiding

Ieder jaar ontvangt u relevante en actuele informatie over de wijze waarop wij uw begroting en meerjarenraming beoordelen vanuit onze wettelijke taak, het financieel toezicht. Het is belangrijk om deze informatie te betrekken bij de kaderstelling voor de begroting en het vaststellen van uw begroting 2024.
Uw gemeente heeft de verantwoordelijkheid om een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Ieder jaar besluiten wij, op grond van artikel 203 van de Gemeentewet, vóór 1 januari of uw gemeente voor het komende begrotingsjaar onder repressief of preventief toezicht valt. De financieel toezichthouder helpt gemeenten bij het bevorderen van een gezonde financiële huishouding, waarbij respect voor de eigen verantwoordelijkheid van besturen het uitgangspunt is. Financieel toezicht is dan ook een wezenlijk onderdeel van de "checks en balances" binnen het openbaar bestuur en draagt hiermee bij aan het voorkomen dat een gemeente niet meer in staat is financiële tekorten zelf op te lossen.
In ons Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 Gemeenten (GTK) hebben wij de uitgangspunten voor ons toezicht opgenomen. In dit GTK komen onder andere de volgende onderwerpen aan bod:

- Welke vormen van toezicht zijn er? Welke wet- en regelgeving worden gehanteerd bij het toezicht?
- Wat betekent structureel en reëel evenwicht?
- Waar kijken we naar als we beoordelen of uw begroting en meerjarenraming structureel en reëel in evenwicht is?

In deze begrotingscirculaire geven wij u actuele onderwerpen mee die voor uw begroting 2024 van belang zijn. Deels zijn deze onderwerpen financieel technisch van aard en daarmee wellicht meer voor het college bestemd. Een afschrift van deze circulaire hebben wij daarom aan uw college gestuurd. Daarnaast bevat deze circulaire diverse onderwerpen waarover nog onduidelijk is wat het effect op uw begroting zal zijn of hoe u het onderwerp in uw begroting kunt vertalen. Zodra er meer duidelijkheid over een onderwerp is zullen wij u (ambtelijk) informeren.

2. Maatschappelijke ontwikkelingen

Het beleid en de financiën van gemeenten worden beïnvloed door constant veranderende maatschappelijke ontwikkelingen. In het bijzonder de oorlog in Oekraïne heeft impact. Het leidt tot een vluchtelingenstroom en de uitdaging voor gemeenten om voor voldoende opvang te zorgen. Ook heeft de oorlog impact op de economie. Denk aan de gestegen energiekosten als een aanjager van de inflatie en schaarste van materiaal waardoor projecten vertraging oplopen. Daarnaast laat de coronacrisis nog haar sporen na. Als laatste noemen we de krapte op de arbeidsmarkt, welke impact heeft op de economie en vaak ook uw eigen organisatie.

Naast deze maatschappelijke en economische onzekerheden zijn het ook op financieel gebied ongewisse tijden voor gemeenten. Wij vragen duidelijk toe te lichten welke keuzes u maakt over de verwerking van de onzekerheden in uw begroting.

3. Financiële ontwikkelingen

Nieuwe financieringssystematiek

Eind 2021 is bij het vaststellen van het nieuwe coalitieakkoord Rutte IV "Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst" besloten na 2025 een nieuwe financieringssystematiek te ontwikkelen voor de lagere overheden. Een eventuele mogelijkheid voor een uitbreiding van het lokaal belastinggebied wordt hierbij betrokken.
Op dit moment is er nog geen duidelijkheid over de verdere ontwikkeling van de nieuwe financieringssystematiek tussen het Rijk en gemeenten. Hoe de nieuwe financieringssystematiek eruit gaat zien is nog niet bekend. De betrokken partijen gaan deze de komende jaren verder uitwerken. Het is het voornemen van het kabinet om voor de zomer een uitvoeringsplan met tijdpad naar de Kamer te sturen over de nieuwe financieringssystematiek. De VNG heeft namens de gemeenten ingezet op voorwaarden rondom verruiming belastinggebied op basis van een advies van de commissie Financiële ruimte. De ervaring heeft geleerd dat dit een lastig en moeilijk traject is. Vertraging van de invoering ligt dan ook op de loer. De onzekerheid zorgt ervoor dat u terughoudend zal moeten zijn met besluiten tot nieuw beleid en investeringen, aangezien deze leiden tot meerjarige structurele lasten.
In de miljoenennota (en ook de septembercirculaire 2022) heeft het Rijk voor het begrotingsjaar eenmalig € 1 miljard extra voor gemeenten beschikbaar gesteld, bovenop de beschikbaar gestelde structurele middelen uit het coalitieakkoord, om de verlaging in 2026 gedeeltelijk te dempen. Het accres wordt vanaf 2026 enkel aangepast voor de loon- en prijsontwikkelingen.
In het voorjaar van 2023 verwachten we meer duidelijkheid over het uitvoeringsplan met een tijdpad voor de nieuwe financieringssystematiek. Mocht er geen duidelijkheid zijn, dan is het de verwachting dat de betrokken partijen weer met elkaar in gesprek gaan hoe gemeenten in de begroting om kunnen gaan met hun meerjarenraming. Wij gebruiken bij onze beoordeling de bedragen uit de gemeentefondscirculaire(s).

Inflatie/prijsstijgingen

Naast de forse inflatie hebben we te maken met hogere energieprijzen. Het Centraal Plan Bureau (CPB) volgt de ontwikkelingen nauwlettend en stelt periodiek de indexeringspercentages bij. Die indexeringspercentages worden ook gepubliceerd in de mei- en septembercirculaire van het gemeentefonds.
Deze ontwikkelingen hebben ook financiële impact op de begroting en meerjarenraming van de gemeenten. Niet alleen voor het reëel begroten van de lastenkant van de begroting en meerjarenraming maar ook aan de batenkant. De extra uitgaven voor loon- en prijsontwikkelingen van gemeenten worden voornamelijk door het Rijk gecompenseerd via de loon- en prijscompensatie in de accressen van het gemeentefonds. Daarnaast kan ook de inflatiecorrectie op de eigen tarieven en belastingen daarvoor zorgen. Het is van belang dat u de loon- en prijsstijging aan de lastenkant van de begroting minimaal laat aansluiten op de gepubliceerde indexen van de circulaire die u bij de berekening van de algemene uitkering hanteert. U bent overigens vrij om van hogere percentages uit te gaan aan de lastenkant.
Het kabinet heeft in de Najaarsnota 2022 aangekondigd om bij Voorjaarsnota 2023 een extra prijsbijstelling over 2022 uit te keren gegeven de uitzonderlijke stijgingen van de prijzen sinds het uitkeren van de prijsbijstelling voor 2022 afgelopen voorjaar. Deze prijsbijstelling geldt ook voor het Gemeentefonds. De extra structurele prijsbijstelling zal worden gebaseerd op cijfers van het Centraal Planbureau (CPB), het zogenoemde Centraal Economisch Plan (CEP) 2023. Daarbij wordt gekeken naar de inflatieontwikkeling over 2022 ten opzichte van CEP 2022 (T-1). Het gaat volgens de Najaarsnota naar verwachting om circa € 0,3 miljard per jaar tot en met 2025 en circa € 0,4 miljard vanaf 2026. De definitieve bedragen volgen bij Voorjaarsnota en de verdeling van de middelen over gemeenten zal in meicirculaire 2023 worden opgenomen.

Opschalingskorting

Sinds 2015 worden gemeenten geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds. De opschalingskorting is opgelegd, omdat gemeenten door gedwongen opschaling kosten zouden besparen. In het regeerakkoord van kabinet Rutte II stond de ambitie om door opschaling te komen tot gemeenten met meer dan 100.000 inwoners. Dit zou leiden tot besparingen op apparaatskosten, vereenvoudiging van regelgeving en minder dubbeling van taken. De verplichte opschaling is niet doorgegaan maar de bijbehorende opschalingskorting is blijven staan. Deze opschalingskorting zou van 2015 tot en met 2025 steeds verder oplopen, tot een structureel bedrag van bijna € 1 miljard in 2025. Het niet afschaffen van de opschalingskorting leidde tot veel kritiek bij gemeenten. De afgelopen jaren is de oploop van de opschalingskorting tijdelijk geschrapt.

Voor 2020 kwam dit neer op € 70 miljoen en voor 2021 op € 160 miljoen die gemeenten niet hoefden af te dragen aan het Rijk. Conform het coalitieakkoord van het kabinet Rutte IV is de oploop van de opschalingskorting voor deze kabinetsperiode wederom geschrapt. Vanaf 2026 is de opschalingskorting wel weer in de cijfers opgenomen (een structurele korting van € 675 miljoen). De VNG is hierover in gesprek met het kabinet. Wij verwachten dat u ter zake de gemeentefondscirculaire(s) volgt en de betreffende bedragen in de begroting opneemt.

Herverdeling gemeentefonds

Vanaf 1 januari 2023 is het verdeelmodel van het gemeentefonds herzien. Gemeenten groeien via een ingroeipad naar de nieuwe verdeling. Tot en met 2025 is het ingroeipad van voordeel en nadeel gemeenten gemaximeerd op € 37,50 per inwoner. Voor gemeenten met een beperkte financiële draagkracht en een lage sociaal economische status geldt tot en met 2025 een aangepast ingroeipad. Dat geldt eveneens voor gemeenten die tot en met 2022 aanvullende middelen ontvangen vanwege bevolkingsdaling. Het maximale negatieve effect voor gemeenten met een aangepast ingroeipad bedraagt € 22,50 per inwoner.
De verdere implementatie van het nieuwe verdeelmodel is afhankelijk van de evaluatie daarvan eind 2025. Het nieuwe verdeelmodel is geen eindstation en zal continu onderhoud vragen. Een onderzoeksagenda draagt daaraan bij. Deze agenda wordt ieder jaar bijgewerkt. De septembercirculaires zullen hierover verslag gaan uitbrengen en ook over de uitgevoerde onderzoeken.

Sociaal domein/Jeugd

Het merendeel van de gemeenten heeft in de meerjarenraming 2024-2026 van de begroting 2023 een stelpost Jeugd opgenomen. Dit was mogelijk op basis van een afspraak tussen het Rijk, IPO en VNG. De door de gemeenten gehanteerde bedragen konden worden berekend op basis van financiële reeks de uitspraak van de zogenaamde Commissie van Wijzen. De stelposten bedragen maximaal het deel dat gemeenten op basis van de verdeling zouden krijgen, rekening houdend met de aanvullende besparing van € 511 miljoen voor rekening en risico van het Rijk.
De stelpost is voor eigen risico en geeft geen budgettaire garantie dat het geld ook daadwerkelijk beschikbaar komt. Onderdeel van de toezegging van de gelden uit de Commissie van Wijzen is de hervormingsagenda. De agenda, waar ook jeugdhulpaanbieders, professionals en cliëntorganisaties aan meewerken, moet concrete maatregelen opleveren die leiden tot een kwalitatief en financieel houdbaar jeugdstelsel. De totstandkoming van de hervormingsagenda heeft vertraging opgelopen en ondertekening wordt in het voorjaar van 2023 verwacht.
Voor de begroting 2024 is het op dit moment niet duidelijk hoe er met de stelpost 'uitkomst onderzoek Jeugdzorg' moet worden omgegaan. Evenals de VNG wachten wij af of er tijdig een structurele oplossing wordt geboden. De gezamenlijke toezichthouders erkennen de noodzaak om op deze ontwikkelingen te anticiperen en werken aan scenario's rondom mogelijke invulling hiervan in de meicirculaire, zodat wij zo spoedig mogelijk na het uitkomen van de meicirculaire onze kaders kunnen communiceren.
Voor het ramen van de lasten Jeugd in uw begroting 2024 vragen wij u rekening te houden met prijsstijging door stijgen van de lonen in de zorg en een mogelijke volumestijging als gevolg van onder meer de coronacrisis en mogelijk vaker duurdere en langere trajecten.

Eigen bijdrage huishoudelijke hulp

Het gebruik van de huishoudelijke hulp onder midden- en hoge inkomens is door de invoering van het abonnementstarief meer dan verwacht gestegen. De beschikbaarheid van voorzieningen onder de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) is hierdoor onder druk gekomen. Daar waar druk op voorzieningen leidt tot bezuinigingen of wachtlijsten worden kwetsbare burgers die niet zelf een hulp kunnen betalen het hardst geraakt. In het coalitieakkoord is opgenomen dat het kabinet daarom werkt naar een eerlijkere eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp. Het Besluit passende bijdrage huishoudelijke hulp tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 is nu in procedure. Dit besluit bevat regels over de nieuw in te voeren eigen bijdrage systematiek voor de huishoudelijke hulp, waaronder regels over de hoogte van de eigen bijdrage en de wijze waarop het inkomen en vermogen wordt betrokken. Ook wordt de samenloop met andere eigen bijdragen geregeld. Tot slot wordt met dit besluit geregeld dat indexatie van het abonnementstarief geschiedt aan de hand van de consumentenprijsindex, net zoals dat geldt voor de eigen bijdragen voor beschermd wonen en de Wet langdurige zorg.
Huishoudens met huishoudelijke hulp vanuit de Wmo 2015 met een bijdrageplichtig inkomen van 185% of meer van het sociaal minimum gaan een hogere bijdrage betalen. Naar verwachting zal hierdoor een minder groot beroep worden gedaan op huishoudelijke hulp en zullen de inkomsten van gemeenten uit eigen bijdragen toenemen. De beoogde datum van inwerkingtreding is 1 januari 2025.
In de meicirculaire 2022 heeft het Rijk aangekondigd dat de aanpassing vanaf 2025 dient te leiden tot een taakstellende besparing van € 95 miljoen en dat de algemene uitkering vanaf 2025 met dit bedrag wordt verlaagd.

4. Ontwikkelingen Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De commissie BBV geeft in notities aan op welke wijze een bepaald onderwerp in de begroting verwerkt kan of moet worden. Kan, omdat de regelgeving meerdere verwerkingsopties toestaat en moet als de regelgeving verplicht tot een bepaalde verwerkingswijze. De BBV-notities bevatten dan ook aanbevelingen ('kan') en stellige uitspraken ('moet') voor de juiste toepassing en uitvoering van het BBV. Wij vragen speciaal aandacht voor het verwerken van de 'stellige uitspraken' in uw begroting.
Voor de 'Vragen en antwoorden' geldt dat een gegeven antwoord uitsluitend betrekking heeft op de specifieke vraag en het antwoord is dan ook niet vanzelfsprekend van toepassing op elke situatie. Algemene uitgangspunten en duiding van het BBV die voor iedereen gelden worden door de commissie BBV op de website gepubliceerd via de notities en nieuwsberichten.

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

In de begroting en jaarrekening moet u rekening houden met de Wet open overheid (Woo). Dit houdt in dat u, op grond van artikel 3.5 Openbaarheidsparagraaf, in de begroting aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarrekening verslag doet van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.
In de memorie van toelichting bij de Woo staat onder andere dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo. Dat geldt zowel voor de actieve als voor de passieve openbaarmakingen op grond van de Woo.
Deze verplichting geldt al voor de jaarrekening 2022 en de begroting 2024. De openbaarheidsparagraaf Woo dient in de begroting en jaarrekening te worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Bij de eerstvolgende wijziging zal het BBV hierop worden aangepast.

Actualisering Notities

De commissie BBV werkt verder aan een aanpassing van de notitie grondbeleid in het kader van de Omgevingswet.
Vooruitlopend op de vaststelling en publicatie van de geactualiseerde notitie heeft de commissie besloten de voorwaarden waaronder sprake is van warme gronden, zoals beschreven in hoofdstuk 4.2 van deze notitie, aan te passen.
Deze wijziging gaat al in met ingang van de jaarrekening 2022.

5. Specifieke onderwerpen

Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is nu vastgesteld op 1 januari 2024. In onze voorgaande begrotingscirculaires hebben wij dit onderwerp al uitgebreid toegelicht en daarbij geattendeerd op de financiële gevolgen voor uw gemeente. Over het algemeen geven gemeenten aan dat ze inmiddels zijn voorbereid op de invoering van de Omgevingswet. Wij gaan ervan uit dat de gemeente in de begroting 2024 zo goed en betrouwbaar als mogelijk in beeld brengt wat de gevolgen zijn voor de opbrengsten van leges, zowel wat betreft aantallen als wat betreft de leges per vergunning. Uitgangspunt is dat de Omgevingswet budgetneutraal kan worden ingevoerd in een periode van 10 jaar. In interbestuurlijk verband is afgesproken dat naar oplossingen zal worden gezocht voor financiële knelpunten.

Investeringsbudgetten

Bij onze beoordeling van de jaarrekeningen 2021 constateerden wij, dat een deel van de voor investeringsprojecten beschikbaar gestelde budgetten niet besteed zijn. Ook worden meer dan voorheen budgetten doorgeschoven naar een later begrotingsjaar. Daarvoor zijn verschillende redenen te noemen die niet altijd binnen de invloedsfeer van uw gemeente liggen. Daarbij kan gedacht worden aan de arbeidsmarktkrapte, het niet beschikbaar zijn van materialen en oplopende kosten van energie en materiaal. Ook blijkt in de praktijk dat bijvoorbeeld een publiek – private samenwerking ingewikkelder en tijdrovender is dan vooraf ingeschat. Wij vragen dan ook nadrukkelijk uw aandacht voor de realiteit van uw inschattingen bij het ramen van nieuw beleid en investeringen.

Wet digitale overheid

Deze wet legt de basis voor verdere digitalisering. Burgers krijgen elektronische identificatiemiddelen (eID) met een substantiële of hoge mate van betrouwbaarheid. Deze identificatiemiddelen geven publieke dienstverleners meer zekerheid over iemands identiteit. De wet stelt daarnaast open standaarden verplicht.

Hiermee implementeert Nederland de Europese richtlijn over toegankelijkheid van overheidswebsites en apps. De wet wordt op 1 juli 2023 in fases ingevoerd. De verplichtingen onder deze wet gaan gefaseerd in werking en zijn afhankelijk van de aansluiting op het stelsel, die een dienstverlener zelf in afstemming met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vaststelt. De VNG heeft in het wetgevingstraject aandacht gevraagd bij het Rijk voor de bekostiging van deze wet.
Na inwerkingtreding en vooral vanaf het moment dat u op het stelsel bent aangesloten moet u digitale diensten indelen naar betrouwbaarheidsniveau, heeft u een acceptatieplicht voor toegelaten inlogmiddelen, moet uw informatiebeveiliging op orde zijn. Wij attenderen u erop deze taken te voorzien van reële ramingen, zowel voor de implementatielasten als voor de jaarlijkse structurele lasten. De financiering van de generieke digitale infrastructuur (GDI) wordt vanaf het begrotingsjaar 2023 centraal onder gebracht bij het ministerie van BZK. Een centrale financiering draagt bij aan de gewenste bredere deelname en een hoger gebruik van de GDI. In de septembercirculaire 2022 bent u al geïnformeerd over de uitname uit het gemeentefonds van € 7,5 miljoen.

6. Tot slot

In deze circulaire zijn actuele en relevante aandachtspunten opgenomen. Hebt u vragen over deze circulaire dan kunt u contact opnemen met de contactambtenaar voor uw gemeente.

Een afschrift van deze circulaire hebben wij gezonden aan het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente.

Wij vertrouwen erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

P.J. Teekens

Teamleider Kwaliteit Openbaar Bestuur

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.